Vágh André

Vágh-Weinmann Mihály - Vágh-Weinmann Nándor - Vágh André festőművészek kiállitása, Bp,Ernst Múz. - Ism. Vidos Vidos Zoltán, Művészet, 1968.lo.sz.47-48.l. - Katalógus: Bp,1968.közgazd.és Jogi Könyvkiadó.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért.1971.2.sz.149-182.l.

174.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-206, 188-307

PEST MEGYEI HÍRLAP

Otthont keresnek

Harminc megillletődött ember — kereszttbe rakott lábbal, az asztalra hajolva, zavart készimtisággal kortyolgatjuk, mellyékest szippantva a cigarettákból — nézi, mint kúszkodik a 69 éves lendvai *Maurice Vágh-Weinmann* szörnyű *kínjával*.

Feszes, de indulatos arc, szép, domború homlokkal, vékony ívű görbe orral, s hátul, mint kopott kis sörény, *Liszt Ferenc*-i galambősz haj. *Maurice Vágh-Weinmann*, a gall föld honpolgára, az Európahírű festő, a Francia Képzőművészeti és Irodalmi Rend lovagja, gomblyukában a vékony kis rózsaszínű kitüntetéscsíkkal.

Szép magyarsággal beszél. Tónusa magas, hegedűtokban bújkáló hang. Aztán remegős, elcsukló. Ujjait figyelem, kőrömágyában ki nem mosható festékholdak.

Magnó zizeg, amikor a szalag eléri a csöppnyi szorítókarokat. Csend, s mintha szél rebbenne, a szónyegen puha lépteikkel tízéves kisfiú közelít. Nevét, fényes fogimyet mutatja. Maurice unokája. Nem tud magyarul. Nem érti, miért nyeldesnek minduntalan a bácsik, nénik.

●

Teljesen banális dologról van pedig szó. A 37 év után hazánkba látogató vész arról beszél, az *„Andrássy"* úton hulló levelekkel a magyar festők műveinek alkotni...

●

„Miért kellett elhagynom ezt az országot, miért jött az átkos fasizmus? ... Hogyan tudok én most visszamenni? ... Hogyan tudom elfeledni az emlékeket, a benyomások ezerszínű szálait, amelyek mint a hálló, beszőtték lelkemet?"

Régen is nehéz volt, hiszen 1931-ben vinnie kellett magával barátainak, *Juhász Gyulának*, *Móra Ferencnek* készzorítását, éreznie kellett azt az örömet és szenvedést, amivel portréikat készítette. És hiába jöttek a jelentős kiállítások Párisban, a honvágy kínzóan csak nőtt. Ám ezek érzelmek, hangulatok, művészi spirituálék ... s most gyakorlatibb dolgokról kell beszélnie ... elnézést Kér a veszélyes területre ruccanásért ... a honvágy kiróréséért, ha a mai napon megretné, ha a mai napon megalakulna a Magyar—Francia Képzőművészeti Társaság ... Járták *Aczél Györggyel*, az MSZMP Központi Bizottsága titkárával, aki nagy örömmel vette ajánlatukat ... a Magyar Népköztársaság kormánya engedélyezte Magyarországon művésztelep létesítését, ahová a francia festők eljöhetnének ... a telek kiválasztását és az épület létesítését ők finanszírozzák. Kérik, adjon valamelyik megye otthont ennek a francia—magyar telepnek ... legyen gazdája és ápolja tovább ezt a gondolatot. *Maurice Vágh-Weinmann* és testvére bizonyítják, hogy Franciaországban a legkitűnőbb helyen szintén legyen egy otthon, ahová

Szentendre, Visegrád, Szigliget, Tihany neve kerül szóba, a vállalkozás nagyszerűségétől fellobbant társaság tagjaiban feloldódik az együttérzés feszültsége ... alkotó harmónia most már az egész terem ... közbeiktatják ... *Maurice Vágh-Weinmann* pedig már a hídról beszél, a szellem arany szálairól, amelyeket művészi kézműves szövőszékeken szónek ... Jaj el ne nyissanak ezeket világ kataklizma ... Béke legyen, szeretet és alkotó hit ... cseréljék ki a francia és a magyar művészek tapasztalatait, segítsék egymást ... Jelenjenek meg ezen a telepen majd írók, újságírók, festők és filozófusok ...

Repül, repül a galambősz öregúr nemes, szép emberi szelleme, maga elé képzeli a kiárulkozó jövendőt, a megbitt művészi otthont, amelynek alapjait most ő rakta le.

S miközben forró, őszinte taps és üdvözlés fogadja ezt a bejelentést, arra gondolok, e jó szándék valóra váltására most, rögtön, azonnal *a mi megyénk* ajánlja fel segítő készségét. Az az egyéni öröm és lelkesedés pedig, amely ezt a két idegenbe szakadt hazánkfiát elfogta, szükségtelen mind tágabb horizontok felé s váljék kollektív eredményé. Pest megyének, a *„Jesték megyéjének"* nem lehet szebb hivatása, mint kéréseket teljesíteni!

Szűts I. Dénes

egy jó fűrj segít...
összegyűjteni a háztartási rongyot

...mert tudja, hogy október 1-től november 9-ig minden 5 KG HÁZTARTÁSI RONGYÉRT — az ellenértéken felül kapott ajándéksorsjeggyel — NYERHET
SKODA autót, külföldi IBUSZ-utazásokat,
DELTA LUX televíziókat, 10 000, 1000, 500
és 200 Ft-os vásárlási utalványokat
MÉH RONGYGYŰJTŐ HETEK

elnevezése: „Mosoly-rendjel". A kitüntetések között van *Maria Michalikowa*, újságíró, a „Krakówi visszhang" c. lett, amely a felnőttek jelölését tartalmazta, és amelyet gyermek- és ifjúsági szervezetek, gyermekotthonok, úttörőcsapatok tagjai küldtek, azt, hogy a nagy gyárak adó-

lapot egy ház tetején szomorúan esett az eső — pontosan a szoba közepére. A lakók panaszkodtak, majd felháborodott hangon levelet írtak a Bizottságnak. Néhány nap múlva megjelent tíz szakember — a Bizottság szakszerűen nézegették a repedést, komolyan bólogattak, majd elmentek.

Eltelt egy hét és levelet hozott a postás. Összeturnak a lakók, izgatottan olvassák a sorokat:

A Keleti pályaudvar előtt az építkezés miatt elterelt forgalmat őrás dobogóról irányítják.

APRÓSÁGOK

Szórakozott ember. Megy el bambul és fütyörészik. Múltkor beteg volt és orvoshoz ment. A váróban egy slágert fújt, mint Hacki Tamás. Megjelenik az orvos és felháborodottan kérdezi:

— Mit gondol, mi ez? Azt hiszi kocsmában van?

— Nem, nem doktor úr — válaszolja — ez nem a kocsma. Amit maga keres, az a szomszéd házban van.

És tovább fütyül...

★

Az egyik kisvárosban lévő

Az egyik kisvárosban lévő ház tetején szomorúan esett az eső — pontosan a szoba közepére. A lakók panaszkodtak, majd felháborodott hangon levelet írtak a Bizottságnak. Néhány nap múlva megjelent tíz szakember — a Bizottság figyelte vívódásomat. Úgy éreztem, percek alatt kiör a nevetés: nézegetik a hülyét és mi bedőlünk, hogy tud rejtvényt fejteni! Valamit tenni kellett, s jött a mentőötlet. Telefonáltam az üres kockáért. Igaz, érdemtelen szavak jöttek ki, de a körülöttem állók

KULTURHÁZ, II. MARGIT KÖRUT 44. SZÁM

NYOMTATVÁNY.

Méltóságos
Nagyságos
Tekintetes

Dr. Szentiványi Gyula úrnőnek / úrnak

Ilkár

BUDAPEST,

Szép mivészeti muzeum, kér. körut / utca / tér / ut sz.

MEGHIVÓ

VÁGH WEINMANN NÁNDOR

ÉS

VÁGH WEINMANN MIHÁLY

FESTŐMŰVÉSZEK

II. Gyüjteményes kiállitásának

ünnepélyes megnyitására 1926 április 25-én, (vasárnap) délután 3—7-ig és hétfőn délelőtt 10—2-ig.

NYITVA hétköznap délelőtt 10—2-ig.

II. MARGIT KÖRUT 44. SZÁM (KULTURHÁZ)

Bejárat Kapás utca 55.

Jakab nyomda, II. Corvin-tér 5.

II. MAGYAR FILATELISTA NAP
BUDAPEST 1925 DECEMBER 12–14
HALÁSZY

Vágh-Weinmann Nándor

MAGYAR MŰVÉSZET

1926. 246

LEVELEZŐLAP

Feladó:

VII. AGOSSAG RT.

VÁGH-WEINMANN I. *Mihály*, festő. * Budapest 1899. Első kollektív kiállítása 1924. volt az *Alkotás* művészházban. Egy tájképe a Fővárosi Képtárban.

F. g. II 5621

II. MAGYAR FILATELISTA NAP
BUDAPEST 1925 DECEMBER 12–14
HARANGHY.

Viktória-nyomda.

Vágh-Weinmann István

Feladó:

MAGYAR MŰVÉSZET

1926 · 246

LEVELEZŐLAP

— **Autóbuszjárat Mohács és Magyarbóly között.** Kedden reggel indult meg az első autóbuszjárat Mohács és Magyarbóly között, amelynek engedményesei Schäffer Antal vendéglős és Pflug Péter magyarbólyi lakós. A gyönyörü I. és II. osztállyal ellátott kocsi, amelyet több száz millió koronáért vásároltak a most kiépitett Mohács-Majs, Rácтöttös és Magyarbóly községeken keresztülvezető megyei közuton fog közlekedni s nagyban elősegiti ezeknek a községeknek belekapcsolódását Mohács város gazdasági vérkeringésébe. Egyelőre csak két járata lesz naponta az autóbusznak. Mohácsról délután 1 órakor indul s mintegy 2, fél 3 óra tájban érkezik Magyarbólyba és reggel 7 órakor indul vissza, ugyhogy a Mohácsra igyekvőkkel 8, ¼9 órakor fut be. December elsején egy uj autóbuszt fognak beállitani, ugyhogy a járatok számát emelhetik és a forgalmat egészen Villányig akarják a tél idején kiterjeszteni s nyárra tervbe vették a közvetlen járatot egészen Siklósig és Harkányig. A számitások szerint mintegy 62 kilométernyi utat az autóbusz másfél óra alatt teszi meg s a viteldijakat is ugy állapitották meg, hogy alig valamivel lesz drágább a vasutnál. Az uj autóbusz beállitása valósággal missziót tölt be, mert egy olyan területen halad, amely minden irányban messze fekszik a vasutaktól s igy különösen télviz idején nehezen volt megközelithető. Igy jelenleg Mohácsról most már három irányban közlekedik autóbusz: Pécs, Bátaszék és Magyarbóly felé. Sajnálatos, hogy a hasonló fontosságu utvonalon közlekedő: Pécsvárad-Mohács közt eddig közlekedő autóbusz a vállalkozónak csődbejutása következtében már napok óta nem jár s igy egy szintén autóbuszjárattal eddig megközelithető gazdasági körzet jelenleg kikapcsolódott. Itt szükséges volna az engedélynek másra való átruházása, aki jobban tudná gyümölcsöztetni és ennek a vidéknek igényeit ki tudná elégiteni. Tudomásunk szerint egy himesházai polgár már évek óta kér engedélyt s éppen az előző járat tulajdonosára való tekintettel nem adtak neki. Talán most meg lehetne csinálni, mert egy Pécsvárad-Mohács közt közlekedő autóbuszra éppen az országut mellett fekvő 8 községre való tekintettel nagy szükség van.

— **A 48-as jótékony egyesület** elnöksége felkéri összes tagjait, hogy f. hó 17-én, d. u. ¾4 órakor néhai Mokri Péter tag temetésére teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Találkozás ¾3 órakor Schmidt János vendéglőjében.

— **Egyedüli fog és szájápoló, amely azonnal fertőtlenit a törv. Hyperdent.**

— **Nincs megelégedve a lakásával?** Vásároljon néhány darab kézimunkát, párnát, apró fehér teritőket, egy-két csinos lámpaernyőt s maga fog legjobban csodálkozni a változáson. Mindezt a legszebb kivitelben, legnagyobb választékban s a legolcsóbban a Misszió karácsonyi vásárján szerezheti be.

— **Az első pécsi önsegélyző temetkezési egylet** értesiti felmentett tagjait, (kiknek könyvecskéik csak 601 számig vannak befizetve) saját előnyös érdekükben hivatalos helyiségükben Jókai-tér 11. szám, Conkordia temetkezési vállalatnál 3 napon belül jelentkezni sziveskedjenek. Tisztelettel az elnökség.

Legdivatosabb nyakkendők KOVÁCS és NAGY uri-divat házában Király-utca 11. sz.

— **Szinielőadás a keresztényszociálistáknál.** A ker. szoc. egyesület vasárnap este 8 órai kezdettel szinielőadást rendez, mely alkalommal szinre kerül A katonának befogott völegény cimü 3 felvonásos daljáték elsőrangu szereposztásban. Müsor után tánc. Belépődij I. hely 80 fillér, II. hely 50 fillér. Kérjük a közönséget a pontos megjelenésre.

— **Télikabátlopás.** A téli nideg beálltával megkezdődtek a télikabátlopások. Ma délelőtt a Megye-utca 21. szám alatt lakó Schmidt Antal dr. tett feljelentést a rendőrségen, hogy valaki a lakásából két télikabátot ellopott. A kár 320 pengő. A rendőrség keresi a télikabáttolvajt.

— **Református férfiak** biblia órája lesz csütörtökön, f. hó 17-én este fél 7 órakor a gyülekezőház Sztárai-termében. Minden református férfit szivesen látnak.

— **Betőres a pécsi jótékony bazárba.** Tegnap éjjel álkulcsos betörő járt a Ferenciek-utcája 35. szám alatt levő Szent Antal bazárban. Az ismeretlen betörő 250 pengőt vett ki a pénztárfiókból és azt vitte magával. A különféle tárgyakat nem bántotta. A betörést nagy vakmerőséggel követte el, mert alig pár lépésre áll a szolgálatos rendör. A betörő ugylátszik kileste, mikor a rendör ellenőrző utját végzi és ez idő alatt hatolt be az üzletbe. A rendőrség széleskörü nyomozást tett folyamatba a betörő kézrekeritésére.

— **Megverte az édesapját a hálátlan fiu.** Jegl József liptódi gazdálkodó évekkel ezelőtt átadta vagyonát és házát fiának Jegl Istvánnak. A fiu azonban hálátlan volt édesapjával szemben. A napokban az istállóban elszabadult egy tinó. Ezen Jegl István annyira megmérgesedett, hogy öccsét, a 15 éves Józsefet, elkezdte kergetni, hogy megverje. A kisebbik fiának segitségére sietett édesapja, hogy megvédje bátyja dühe ellen. Erre azonban Jegl István atyja ellen fordult és magáról megfeledkezve ütni, verni kezdte. Leteperte az édesapját a földre, és torkonragadta, fojtogatta, majd összerugdalta. A szerencsétlen apát a menye és felesége szabaditotta meg a fia további bántalmazásától. Jegl József sérüléseiről látleletet vétetett fel és megtette a bünvádi feljelentést brutális fia ellen. Az ügyészség az eljárást megindította.

— **Női kabátok kedvezményes beszerzése Löwy** testvéreknél Pécs.

Eladó egy afrikai szőrtelen pincsi kutya. Érdeklődni lehet Rác Gusztinál, Szcitovszky-tér 1. szám alatt.

— **Anyakönyvi hirek.** Az anyakönyvi hivatalban a mai napon a következő haláleseteket jelentették be: Kreka Antal rk. 63 éves, napszámos, Waszner Antal rk. 21 napos, Wéber József izr. 51 éves, szabómester, Szurányi Ede izr. 70 éves nyug. katonai főfegyvermester, Mokri Péter rk. 62 éves nyug. főmozdonyvezető, Vogl Ernő rk. 36 éves, szénbányatisztviselő, Hamerli Imre rk. 60 éves magánzó, özv. Graf Józsefné sz. Kari Mária rk. 43 éves Szigetvár, Vukó Pál ref. 51 éves hentesmester Somogyviszló.

MŰVÉSZET-ZENE

)-(**A Vágh testvérek képkiállításáról az egész város beszél.** A Vágh testvérek vasárnap megnyilt képkiállitása, mint előrelátható volt, valóban müvészi eseményévé lett Pécsnek. Ezt igazolja az a napról-napra fokozódó érdeklődés, amely a közönség százait vonzza a tárlat megtekintésére. A kiállitás gazdag anyagából már eddig is számos képet talált vevőre. A kiállitás még e héten ujabb anyaggal bővül Vágh Nándor Alexandriából visszaérkezett képeivel. A kiállitás egész nap megtekinthető.

)-(**Gergelyiffy müvészestje.** Gergelyffy Gábor dr. iró, rendőrtanácsos szerzői estje iránt páratlanul nagy az érdeklődés, mely a Pannónia szálló nagytermében lesz november 19-én fél 9 órakor. Az est sikerét biztositja dr. Faluhelyiné Kalmár Rózsa előadóművésznő, ki a szerző egyik legszebb müvét fogja előadni. Köszeghy Teréz operaénekesnő olaszországi turnéja után először lép fel Pécsett, és a szerző dalait fogja énekelni. Winkler Lylike 8 éves előadóművésznő a bpesti Terézkörüti Szinház tagja, Hidvéghy Ernő a pécsi Nemzeti Szinház müvésze, Kubányi György a Studió és a Budapesti Szinház tagja szerepelnek még az estén. A zenei számokat Horváth Ádi és zenekara kiséri. Jegyek kaphatók Gruber cukorka üzletben és a hangverseny napján a koncertterem pénztáránál.

)-(**A Hária daloskör** elnöksége felkéri az összes tagjait, hogy f. hó 17-én, este 6 órakor az Ágoston-téri fiusikolában jelenjenek meg, hol a népmüvelődési előadáson fognak szerepelni Utána ugyanott választmányi ülés lesz.

SZINHÁZ

* **Már árusitják a jegyeket a Cigánybáró előadására.** A szintársulat népszerü főpénztárosa Werb József megérkezett Pécsre és igy a jegyek árusitása már holnap megkezdődik a szinházi pénztárnál. A jegyelővételek mindennap délelőtt fél 10 órától fél 11 óráig és délután 3 órától 5 óráig eszközölhetők.

* **Butorozott szobákat keresnek a társulat tagjai részére.** A szintársulat titkársága ezuton kéri, hogy a kiadó butorozott szobák cimeit a pénztári órák alatt sziveskedjenek a szinházi pénztárnál bejelenteni.

NYILT-TÉR*

Alulirottak átvettük Selley E. és Társa Pécs, Rákóczi-ut 66. sz. alatti üzletét, miért is felhivjuk nevezettek hitelezőit, hogy követeléseiket jelen hirdetésünktől számitott 3 nap alatt üzletünkben jelentsék be, miután a később jelentkező hitelezők igényeit figyelembe nem vehetjük. Szeifert Károlyné és Chladek Lajosné Pécs, Rákóczi-ut 66. sz.

(* **E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.**

SPORT

A bajnokság állása

I. liga.

1. Ferencv	10	9	—	1	34:8	18
2. Sabaria	8	6	1	1	21:10	13
3. Ujpest	8	5	1	2	16:7	11
4. Hungária	8	4	1	3	19:15	9
5. Kispest	8	3	1	4	17:22	7
6. Nemzeti	3	3	—	5	13:17	6
7. Bástya	7	2	2	3	9:13	6
8. III. ker. Tvac	7	2	1	4	12:14	5
9. Bocskay	7	1	3	3	11:15	5
10. Vasas	8	2	1	5	15:21	5
11. Budai 33	8	2	1	5	4:21	5
12. Attila	7	2	—	5	10:16	4

(:) **A Csaba FC** megóvta a Kanizsa ellen 0:1 arányban elvesztett ligamérkőzését azon cimen, hogy a biró által megitélt gól minden kétséget kizáróan az oldalhálón keresztül jutott a kapuba.

(:) **Az intézőbizottság által megsemmisitett** 3:3 (3:1) arányban eldöntetlenül végződött PEAC—PAC mérkőzést vasárnap játszák ujra a Pécs-Baranya—Lipótváros mérkőzés előtt. A mérkőzés délután fél 1 órakor kezdődik a PAC—PEAC sporttelepen.

(:) **Bécsi eredmények:** WAC—Sabaria 4:2 (1:1), Rapid—FAC 7:3 (3:3), Admira—Simmering 10:1 (6:1), Barátságos: WSC—BAC 6:4 (3:1).

(:) **A Lipótváros Pécsett.** A Pécs-Baranya vasárnapi ellenfele a Lipótváros jóképességü csapata lesz, mely a ligamérkőzések folyamán egyedül tudott a Kanizsától pontot hóditani. A Lipótváros utolsó mérkőzésen barátságos alapon a Kanizsával játszott s tartalékos csapatával 1:2 arányu vereséget szenvedett saját otthonában játszó ellenfelétől. Ezzel eleget elmondtunk s igy nyilvánvaló, hogy a Pécs-Baranya igen erős ellenfelet kap vasárnap. A győzelem csak ugy szerezhető meg, ha a pécsi csapat teljes tudását adja a játékba és megismétli a Somogy elleni bravuros játékot. A mérkőzés délután 2 órakor kezdődik a PAC-PEAC sporttelepén.

(:) **A vasárnapi amatőrprogramm** kiemelkedő eseményét Pécsett bonyolitják le a vásártéri sporttelepen. A bajnoki tabella élén álló PSC mérkőzik a formájában erősen feljavult Nagykanizsai Torna Egyesülettel. Az izgalmas és mindvégig lelkesnek igérkező küzdelmet délelőtt bonyolitják le.

(:) **A DVAC** komplett csapatával Kaposvárra rándul vasárnap, hol a KAC-cal bonyolitja le kisorsolt bajnoki mérkőzését. A mérkőzés teljesen nyilt, noha a DVAC együttesét jobbnak tartjuk, ha csak részben is letesz az ujabban hozzászegődött góliszonyról.

(:) **A Pécsi Torna Egylet** tagjait és játékosait értesitjük, hogy szeretett diszelnökünk Hamerli Imre temetésén testületileg veszünk részt. Felkérjük tehát nevezetteket, hogy folyó hó 17-én, d. u. ¾3 órára a temető főbejáratánál gyülekezni sziveskedjenek. Elnökség.

Egy darab 70-80 kg.-os levágni való

malacot

azonnali megvételre keresek

Cim: Munkácsy Mihály-u. 9.

CSAK

EGLEO

fogpépet vegyen a fogak célszerü ápolására.

— **A népkonyha megnyitását december 1-re halasztották.** A jótékony nőegylet ez évben december elsején nyitja meg népkonyháját a szegények számára. Ugy volt, hogy mint minden évben, most is november 15.-én kezdi meg áldásos működését a népkonyha, közbejött akadályok miatt azonban ez az időpont most kitolódott. Ezuttal is rámutatunk arra, hogy aki a népkonyhát támogatja, az valósággal emberfeletti gondot segit levenni a nőegylet vállairól.

— **A Pécs-belvárosi egyházközség és a Credo férfiegylet** testületileg vesz részt Hamerli Imre temetésén. A vezetőség kéri a tagokat, hogy holnap délután 2 órakor a belvárosi plébániatemplomnál gyülekezzenek, ahonnan testületileg vonulnak le a temetőbe.

— **Népies ismeretterjesztő előadások megnyitása az Ágoston-téri fiuiskolában.** Immár harmadik esztendeje, hogy a kultuszminiszter intenciójának megfelelően az Ágoston-téri fiuiskola tantestülete novembertől március végéig csütörtökön esténkint népies ismeretterjesztő előadásokat rendez. Ezek népszerüségét mi sem bizonyitja jobban, minthogy már hetek óta naponkint igen sokan érdeklődnek az előadások megkezdéséről. Most az érdeklődők tudomására adják, hogy az 1927/28. tanévi megnyitó előadás november 17.-én, csütörtökön este 6¼ órakor lesz. Előadó Számpl Pál tanitóképző intézeti tanár. Előadás után a Hárfa dalkör néhány szép dalegyveleggel szórakoztatja a hallgatóságot. Az előadások látogatása ingyenes. Felkérik az iskola körzetébe tartozó lakosságot, hogy 6¼ órára pontosan jelenjenek meg és tankötelés gyermeket ne vigyenek magukkal.

— **Fontos!** Mielőtt pénzét kiadja férfi, fiu és gyermekfelöltőkre, télikabátra, bekecs, sport- és saccoöltönyre, ugy kész, mint mértékszerintiekre, győződjék meg **Páll Ödön cégnél.**

— **Adomány.** Csermák Ede kir. tanácsos Draskovics Iván gróf megbizásából 5 pengőt adományozott a Dunántúl utján a nőegylet népkonyhája javára.

— **A pécsi legényegylet** fiatalabb pártoló tagjait f. hó 20-án, vasárnap délután 4 órára ezuton hivja meg fontos értekezletre az elnökség.

— **Adventi felolvasóestélyek Szigetváron.** A szigetvári kat. legényegylet november 27-én kezdi meg adventi felolvasó estélyeinek sorozatát. Felolvasó estélyek lesznek **még december 4-én, 11-én és 18-án, délután 5 órai kezdettel**

A DANUBIA KIADASA

MEGJELENT! ◆ MEGJELENT!

MAGYAR KÖZJOG

II. KÖTETE

Ára 6 pengő 40 fillér.

Kapható a Dunántúl Egyetemi Könyvkereskedésében

Pécsett, Széchenyi-tér 9. szám alatt és más könyvkereskedésekben.

Eredeti angol szövetek: Kovács és Nagy uri-divalházában, Király-utca 11.

— **Népmüvelődés Gödrén.** Baranyamegye északnyugati szélén van egy kis német község Gödre, de lakósai magyar szivüek és érzésüek. Erről tettek bizonyságot, mikor vasárnap d. u. 3 órakor mintegy 500-an gyültek össze, hogy az első népmüvelési előadást végighallgassák. Az előadást Badacsonyi Ádám adminisztrátor tartotta a nép és a község vezetői közt való együttérzés és összetartás szükségességéről. A müsor keretén belül az iskolás gyermekek igen ügyesen és talpraesetten szavaltak és énekeltek magyarul. Minden dicséret megilleti őket. A szavalatok és énekek betanitásának fáradságos munkáját Pfundstein Antal és Rehling József tanitók végezték. Az előadáson Jeszenszky Imre, Gödre agilis földesura is megjelent.

— **Eljegyzés.** Kardos Ciszkát eljegyezte Petz Ödön, Szederkény. (Minden külön értesités helyett).

— **Ellopták a libáit.** A Halas-köz 4. szám alatt lakó Szabó Ferenc udvarából az elmult éjjel valaki elvitt 12 darab libát. Az ügyben megindult a nyomozás.

— **Mükedvelő előadás Mohácson.** A Szociális Missziótársulat mohácsi szervezetének leányklubja az Iparos olvasókör helyiségében szombaton, november 19-én, este fél 9 órakor és vasárnap, november 20-án, délután 5 órakor mükedvelő előadást rendez, amelyen Csathó Kálmán vigjátékát „Az uj rokon"-t adják elő.

— **Jól és olcsón** csak a **„Mátyás király" étteremben étkezhet.** Klimó-utca, Ferenciek-utca sarok. Egyetemistáknak törzsasztal.

— **Halálozás.** Kedden éjszaka 46 éves korában a mohácsi Lászlókórházban hirtelen elhunyt Vesztergombi György, mohácsi vendéglős, az „Arany Bárány" tulajdonosa, akinek vendéglője egyike volt Mohács legérdekesebb és legtipikusabb söntéseinek. Mióta állt, mindig ez volt a mohácsi sokacok vasárnapi találkozó helye s a litánia után itt lehetett még néhanapján kólót látni az udvaron és dudát hallani. Nagyszerü tamburazenekara is volt s ezzel szoktatta rá a sokacokat a csárdásra, mert minden koló után csárdást kellett játszani, ha a Vesztergombi vendéglőjében boldogulni akart. Mindig jó bora volt s mindenkor tudott gondoskodni a vendégek kényelméről. Első vendéglő volt Mohácson, ahol rádiót lehetett hallgatni és a vidékiek is szivesen keresték fel. Vesztergombit a város és a környék mély részvétele mellett csütörtök délután helyezik örök nyugalomra.

— **A pécsi fodrászsegédek és a borravalórendszer.** A napokban a pécsi fodrászsegédek átiratban kérték munkaadóiktól a borravalórendszer visszaállitását. Ezt a kivánságukat a nehéz gazdasági viszonyokkal indokolták meg. Bár a borravaló elfogadása már eddig is rendszer volt, most a munkaadók is tekintettel arra, hogy ma nincsenek abban a helyzetben, hogy alkalmazottaik helyzetén segithetnének, igy hozzájárultak a borravalórendszer visszaállitásához.

— **A szigetvári legényegylet müsoros táncestélye.** A szigetvári katolikus legényegylet f. hó 30-án, vasárnap házalapja javára szindarabbal egybekötött zártkörü táncmulatságot rendez. Szinre kerül Herczeg Ferenc szinműve A dolovai nábob leánya. Szereplők: Papp Gyula, Scholl Gizi, Kovács Ellus, Maretics József, Németh Ilona, Maretics Gyula, Haragovics János, Scholl Gyula, Ribics Antal, Turbéki János, Tóth József, Gáspár Ferenc, Hencz Ferenc, Bencsics József, Pichler Ödön, Stayer Sándor. Müsor után tánc reggelig.

— **A pécsi evangélikus társaság** folyó hó 18-án, pénteken este fél 9 órakor tartja meg a gyülekezeti tanácsteremben ez évi rendes közgyülését, melynek tárgysorozatán szerepel a tisztikar ujraválasztása is. Kérik a tagokat, hogy a közgyülésen lehetőleg teljes számban jelenjenek meg, egyben tisztelettel meghivják a társaság müködése iránt érdeklődő hiveket is.

— **Koszorumegváltások.** A Hamerli Imre ravatalára szánt koszoru megváltásaként ma a következő adományok érkeztek a Dunántúlhoz. A Pannónia sörgyár, amelynek Hamerli Imre igazgatósági tagja volt száz pengőt; Benczenleitner Sándor és családja tiz pengőt; a Paunz és Kuttna cég 20 pengőt, és N. N. 2 pengőt. A koszorumegváltásokat valamennyien a Matessa árvaháznak ajánlották fel.

— **Felakasztotta magát egy vak aggastyán Dunaszekcsőn.** Tegnap délelőtt felakasztotta magát Dunaszekcsőn fia házában Bakó Imre 75 éves aggastyán. Bakó Imre már esztendő óta teljesen vak és munkaképtelen volt és ezért gyakran panaszkodott fiának és menyének, hogy nem birja igy el az életet. A közelmultban menye akadályozta meg az öngyilkosságát. Tegnap délelőtt amig fia és menye nem tartózkodtak odahaza, Bakó Imre kötelet szerzett és a kocsiszinben felakasztotta magát. Mire hozzátartozói megtalálták, már halott volt. Az ügyészség a temetési engedélyt kiadta

Óvás!

Az utóbbi időben gyakran bukkanak fel világhirü készitményünk silány utánzatai, a melyek megtévesztően utánozzák a DIANA SÓSBORSZESZ közismert jellegzetes alakját.

Ezek ellen a védjegybitorlást és tisztességtelen versenyt képező üzelmek ellen igénybe veszszük a rendelkezésünkre álló és sulyos következményekkel járó törvényes eszközöket.

Óva intünk mindenkit az ilyen megtévesztő utánzatok forgalombahozatalától és kérjük a fogyasztóközönséget, hogy a netán tapasztalt visszaéléseket saját érdekében közölje velünk.

Diana Ipari és Kereskedelmi Rt. Budapest.

Jó emésztésünk lesz, ha reggelenként éhgyomorra egy fél pohár természetes Ferenc József keserüvizet iszunk. A táplálkozási zavarok szakorvosai általánosan dicsérik a **Ferenc József** vizet, mert ez a gyomor és a belek működését elömozditja, az epekiválasztást növeli, az anyagcserét megélénkiti és a vért felfrissiti. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletben.

— **Önmagát jelentette fel egy pécsbányatelepi asztalosmester.** Aubrecht Ferenc pécsbányatelepi asztalosmester magyar állampolgárság megszerzésére irányuló kérelmét a belügyminisztérium azzal az indokolással utasitotta vissza, hogy Aubrecht Ferenc kommunista titkár és vörös katona volt, lakásán titkos összejöveteleket tartottak, továbbá, hogy résztvett a kommunista népgyüléseken. Ezzel szemben Aubrecht Ferenc ellen a felsorolt állitólagos hazafiatlan magatartása miatt semmiféle eljárás nem indult, igy természetesen büntetve sem volt. Ezért most Aubrecht Ferenc saját maga jelentette fel magát az ügyészségen azzal a kérelemmel, hogy az ügyészség rendelje el a nyomozás lefolytatását a rendőrségen, mert a belügyminisztérium végzésével szemben ártatlannak érzi magát és ezt a lefolytatott nyomozás is igazolni fogja. Mint értesülünk az ügyészség a kérelemnek helyt adott és a nyomozást elrendelte.

— **Akkumulátortöltés** Graef János drogériában, Király-utca 4. sz.

— **A gyermekfotó szépségverseny kiállitása,** melyet Szalmássy József a Dóra fotó müteremmel kapcsolatban rendez, november 27-én, vasárnap d. u. 2—6-ig a belvárosi elemi fiuiskolában lesz. A rendezőség ezuton is felkéri azon résztvevőket, kik még az első képet nem vették át, azt legkésőbb e hó 20-ig okvetlen vegyék át, mert különben azokat a név megjelölése nélkül állitják ki. A kiállitáson résztvevő képek közül a zsüri által megállapitott legszebb gyermek egy 100 pengő értékü életnagyságu olajképet kap. A II. dij egy 30/40 nagyságu szép fényképnagyitás, III. dij egy 18/24 nagyságu szép fényképnagyitás, IV. dij 12 drb. levelezőlap fénykép, V.-VII. dij 6 drb. levelezőlep fénykép, VIII.-X. dij 3 drb. levelezőlap fénykép. A kiállitás iránt nagy az érdeklődés.

OCCASIO KALAPOK OCCASIO

Felhivom m. t. Vevőim becses figyelmét arra, hogy karácsonyig bezárólag elsőrendü külföldi anyagokból készült saját gyártmányu gyapjukalapjaimat 12, 14 és 16 pengős árak helyett 8, 9 és 10 pengős gyári áron árusitom.

Az egész világon a legjobbnak elismert **Habig** (Wien), **Mossant de Lux** (Páris), **Scott & Co** (London), **G. B. Borsalino** (Alexandria) és **Gyukits** (Budapest) puha, kemény és velour kalapok egyedüli raktára

SUGÁR KALAPGYÁR PÉCS, VÁROSHÁZ ÉPÜLET.

Kalapjavitások és átalakitások gyári árban a legrövidebb időn belül eszközöltetnek.

MŰVÉSZET-ZENE

)-(**Geyer Stefi hangversenye este a Pannóniában.** November 20-án, vasárnap este 8 órakor a Pannónia nagytermében tartja egyetlen hangversenyét Geyer Stefi hegedümüvésznő, akinek pénteken Budapesten tartott hangversenyéről a fővárosi sajtó a legnagyobb elragadtatás hangján ir. Kísérője Pécsett is Herz Ottó dr. lesz. A vasárnapi hangversenyre jegyek 1—5 pengőig a különlegességi tőzsdében és a Pannónia halljában kaphatók.

)-(**Ujabb képekkel gazdagodott a Vágh testvérek képkiállitása.** A *Vágh* testvérek képkiállítása ma újabb értékes képekkel gazdagodott. Megérkezett a *Menekülők* című drámai hangulatú irredenta vásznuk, amely a budai Alkotás házban kiállított háromméteres monumentális kompoziciónak tökéletes kisebbitett mása. A pécsi kiállításon szereplő Menekülőket *Vágh* Mihály festette művészi bravurral. A kép tónusában erőteljesen bontakozik ki a kifosztott és hazátlan menekülők siralmasan tragikus reménytelensége. A kép olyan hatást vált ki, mint egy döbbenetes irredenta költemény. *Vágh* Nándornak a Duna Esztergom mellett e vászna pasztellszerüen finom párás reggeli hangulat. Pompásan adja vissza a kiszáradt Duna medret, míg a parton álló csonka fatörzs melankólikus hangulatot vált ki a nézőből. Finoman megkomponált tájképek a *Késő ősszel*, *Falu vége* és a *Margit-hid* A pécsi portrék sorozata két új arcképpel bővült. *Vágh* Nándor *Tihanyiné* úrnő, *Vágh* Mihály pedig *Mangold* Dezső zenetanár portréját festette meg lendületesen, erőteljes karakterizálással. A kiállításnak állandóan nagy látogatóközönsége van és számos kép talált vevőre. Holnap, vasárnap délelőtt 12 órakor a közönséget érdeklő művészeti előadást tartanak. A kiállítás egész nap megtekinthető.

)-(**Telmányi Emil,** aki jótékonycélú magyarországi hangversenykörútját külföldi meghivásra kénytelen volt megszakitani, Pécsett tartandó hangversenyének időpontját is ennek következtében elodázta. Igy f. hó 21-ére tervezett hangversenyét december 2-ára helyezte át. A közönség nagy várakozással tekint a kiváló művész ezen egyetlen hangversenye elé, mely zenei életünk egyik kimagasló eseménye lesz. Jegyelővétel a Dunántúl könyvkereskedésben eszközölhető.

)-(**A Pécsi Zenekedvelők Egyesülete** holnap, hétfőn este fél 9 órakor a belvárosi fiúiskola zeneterében próbát tart. A közeli december elejére tervezett hangversenyre való tekintettel a működő tagok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

SZINHÁZ

A szinházi iroda hirei:

* **Vasárnap délután** a pécsiek kedvenc operettjében, a bájosan romantikus Muzsikus Ferkóban mutatkozik be egy nagyon tehetséges énekes müvészember, Márkus Lajos. Palásthy Ilonka, Pálfy Blanka és Károlyi Vili azok az új kedvencek, akik a tél folyamán sokszor fogják gyönyörködtetni a szépért lelkesedő közönséget.

* **Vasárnap este** Lehárnak legelső nagy sikere, a Drótostót fog bizonyára telt házat vonzani. Kóbor Irén primadonnának gyönyörű meleg hangja, Kormosnak, Szalókynak és Károlyi Vilinek mókái fogják állandó derültségben tartani a közönséget. Sugár Gyula, ez az izigvérig müvészember és az új operettek rendezője is, a szegedi Városi Színháztól került a pécsi színház operettrendezői székébe, hogy a mi kedves, öreg Szalóky barátunkkal megossza a felelősségteljes munkáját. A Drótostót annál is inkább ünnepi előadásban kerül színre, mert a minap ennek az előadásnak keretében jubilált Szalóky Dezső.

* **Hétfőn** a múlt évről nagy sikerre emlékeztető Aranyhattyú megy. Ez az amerikai magyar irredentaizü operett mozihelyárakkal kerül színre. Egyuttal alkalmul szolgál az Aranyhattyú előadása Károlyi Vilinek, Pálffy Blankának, Palásthy Ilonkának és a ragyogó hangú primadonnának, Kóbor Irénnek egy olyan összehasonlításra, amely idei társulatunk elsőbbrendüségét bizonyitja.

* **Kedden** lép fel először a pécsiek kedvence, a legszebbhangú és legelegánsabb énekesbonvivánt, Sólyom a Cirkuszhercegnőben.

NYILT-TÉR*

Nyilatkozat.

Reszler Lajos fűszerüzletét átvettem, ezért hitelezőit felhivom, hogy követeléseiket nálam legkésőbb 8 napon belül bejelentsék annál is inkább, mert később semmiféle követelést nem veszek figyelembe.

Pécsvárad, 1927. november 19.

Wudi Károly,
fűszerkereskedő.

Értesítés.

Alulirott megvettem Pikelhaubt Ádám Mágocs-Alsómocsolád állomáson lévő vendéglőjét. Felkérem mindazokat, akiknek nevezettel szemben bárminemü követelése volna, azt nálam 8 nap alatt jelentse be, mert későbbieket figyelembe nem veszek.

Koller Péter
vendéglős, Mágocs-Alsómocsolád.

(* E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

SPORT

(:) **Az amatőrprogramm** mai kimagasló eseménye a vásártéri sporttelepen délelőtt kerül eldöntésre az NTE és PSC között. A népszerü piros-feketéknek ez lesz az utolsó nagy őszi erőpróba veretlenségük megőrzésére. Az NTE a szezon elején igen rosszul indult, ami érthető is, hiszen 6—8 játékosát adta az akkor alakult Kanizsa FC-nek. Szorgalmas munkával azóta nagyon feljavult Nagykanizsa volt bajnokcsapata, hatalmas reorganizáción ment keresztül s ma ott tart, hogy legveszélyesebb ellenfélként kell vele minden csapatnak számolnia. A PSC ismeretes összeállításban áll starthoz, ami garancia, hogy a publikum ezalkalommal nívós sporthoz fog jutni. A mérkőzés Merkle József vezetésével délelőtt fél 11 órakor kezdődik.

(:) **A Kanizsától pontot hódított** Lipótváros csapata mérkőzik ma délután Pécsett a Pécs-Baranyával komplett összeállitásban. A vendég együttes már szombaton este jön Pécsre, hogy legjobb tudását nyujthassa a hazai játékosok ellen. A csapat legjobb része a csatársor, mely Jeckel, Molnár II., Juhász, Supatek, Elblinger összeállitásban a legegységesebb a második b) ligában. Különösen Molnár II. jelent mint dirigens, Juhász pedig mint áttörő csatár állandó veszélyt. A védelem legjobb része a két hátvéd, Réder és Kadleszovits. A kapus (Pinezits) gyenge s igy valószinüen ujat szerződtetnek, mig a rakkoló Márton, Kokány, Polcsik halfsorból Márton a legjobb. Lényegében a csapat legjobb része a jobboldal, ami igen erős munkát fog adni a Pécs-Baranya baloldali védelmének. A pécsi csapat a Somogy ellen bevált összeállitásban áll starthoz, ami a hazai csapat győzelmi esélyeit növeli. Mindvégig erős iramu és lendületes küzdelem várható. A mérkőzés délután 2 órakor kezdődik a PAC—PEAC sporttelepen. Előzőleg fél 1 órakor a PAC csapata a PEAC-cal játszik bajnoki mérkőzést.

(:) **A PVSK ifj. csapata** a következő összeállitásban szerepel a DVAC ifj. csapata ellen: Steininger, Marton, Lakner, Koller, Lakner, Kruskovics, Muskát, Vekler, Bedekovics, Gadó, Pozsgai. Találkozás fél 9 órakor az öltözőben.

Salvator forrás

Kellemes izü, üditő, gyógy- és asztaliviz **vese, hólyag, rheuma betegeknek, terhes és szoptatónőknek nélkülözhetetlen.**

Savoldó. Vasmentes.

Kapható mindenütt!

TŐZSDE

Bpest, nov. 19. — Valuták és devizák: Amsterdam 230.35—231.05, h. f. 230.20—231.20, Belgrád 10.04—10.07, d. 10.01—10.07, Berlin 136.17.5—136.57.5, m. 136.05—136.55, Bukarest 3.51—3.54, lei 3.49—3.54, Brüsszel 79.57.5—79.82.5, b. f. 79.55—79.83, Kopenhága 152.90—153.30, d. k. 152.80—153.40, Osló 151.47.5—151.87.5, n. k. 151.35—151.95, London 27.80¼—27.88¼, f. 27.77—27.92, Milanó 30.97.5—31.07.5, L. 30.80—31.00, Newyork 570.30—571.90, d. 568.00—570.00, Páris 22.40—22.50, f. f. 22.40—22.60, Prága 16.89¾—16.94¾, sz. 16.87—16.95, Szófia 4.11—4.14, Stockholm 153.60—154.00, sv. k. 153.50—154.10, Varsó 63.95—65.15, z. 63.85—64.15, Wien 80.41¼—80.66¼, o. sh. 80.30—80.65, Zürich 110.00—110.30, sv. f. 109.90—110.30,

Terménytőzsde: Az irányzat tartott, a forgalom csekély. Hivatalos árfolyamok: Buza 79-es fehérm. 30.40—30.50, pestv. 30.35—30.45, b. 30.35—30.50, egyéb 30.30—30.45.

Értéktőzsde: A mai tőzsde irányzat rendkivül üzlettelen és egyenlőtlen volt. A spekuláció tartózkodása következtében sok papirban lemorzsolódás állott be, csak néhány papirban volt kis javulás. Aringadozások felfelé és lefelé 1 százalék körül mozogtak. A forgalom szük keretek között mozgott.

Fixkamatozásu papirok piaca kedvetlen.

Valuta és devizapiacon Milanó és az északi fizető eszközök gyengültek.

Határidős üzlet: Az irányzat barátságos, a forgalom csekély. Buza márc. k. 31.90, 92, 88, z. 32.02, z. 32.00—32.02, máj. k. 32.20, 36, z. 32.34—32.36, rozs márc. k. 30.20, 38, z. 30.36—30.38, tengeri máj. k. 25.52—50, 60, 58, z. 25.54—25.56, jul. k. 26.24.

Fixkamatozásu papirok: 6 százalékos h. k. 1—5, 0.26, 6—7, 0.14, 5½ százalékos h. k. 2—7, 0.19, 4, 5, 8, 0.15, Beszkár B. 1.82, Kényszerkölcsön magánforgalmi 52.

Sertésjelentés: Nyiltvásári felhajtás 359, maradvány 159. Zsirsertés öreg I-a 156—160, II-a 148—152, fiatal nehéz 166—168, közép 156—160, könnyü 136—144, szedett közép 144—148, vidékre élve elszállitva 2. Zártvásári felhajtás 9, amely mind elkelt. Az irányzat változatlan.

Zürich, nov. 19. — Zárlat: Páris 2038¼, London 2527⅝, Newyork 51847½, Brüsszel 7236, Milanó 2834, Amsterdam 209361½, Berlin 12378, Wien 7312½, Szófia 374½, Prága 1537, Varsó 5820, Budapest 9082½, Belgrád 913, Bukarest 320.

Felelős szerkesztő: LINDER ERNŐ
Kiadja a Dunántúl Könyvkiadó és Nyomda Részvénytársaság.
Nyomatott a Dunántúl r.-t.-nál.

†

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy

Novincs Józsefné

szül. *Kőrös Károlin*

f. évi november hó 19-én reggel 7 órakor életének 69. évében hosszú szenvedés és a halotti szentségek felvétele után visszaadta jó lelkét Teremtőjének.

Felejthetetlen halottunk tetemét f. hó 21-én hétfőn d. u. 4 órakor a központi temető ravatalozó csarnokából fogjuk nyugvó helyére kísérni.

Áldott jó lelke üdvéért az engesztelő áldozat f. hó 21-én reggel 7 órakor fog az Egek Urának bemutattatni az Ágoston-téri plébániatemplomban.

A gyászoló család és rokonság.

†

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy

Walde Ferencné

szül. *Gerner Katalin*

munkás életének 23, boldog házasságának 5. évében folyó hó 18-án elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait folyó hó 20-án d. u. ½3 órakor fogjuk a róm. kath. egyház szertartása szerint a központi temető ravatalozó termeből örök nyugalomra kísérni.

Az engesztelő szentmise-áldozatot folyó hó 21-én 8 órakor a Ferenciek plébánia-templomában fogjuk a Mindenhatónak bemutattatni.

Pécs, 1927 nov. 19.

Áldott legyen emléke!

A gyászoló család.

†

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy

Csihalek Gergely

szabó

rövid szenvedés után, életének 75-ik évében folyó hó 19-én reggel fél 10 órakor az Urban elhunyt.

Kedves halottunk földi maradványait folyó hó 21-én d. u. fél 4 órakor fogjuk a központi temetőből, a róm. kath. szertartás szerint beszentelni és örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmise-áldozatot f. hó 21-én reggel félnyolc órakor az Ágoston-téri plébánia-templomban fogjuk az elhunyt lelkiüdvéért az Urnak bemutattatni.

Pécs, 1927 nov. 19.

Áldás lebegjen porai felett!

A gyászoló *Csihalek család.*

Köszönetnyilvánítás.

A váratlan csapástól mélyen lesujtva ezuton mondok köszönetet a Dunagőzhajózási Társaság tisztviselői karának, mindazon jóbarátainknak és tisztelőnknek, kik drága emlékü jó férjem:

Vogl Ernő

D. G. H. T. osztályfőnök

végtisztességének megadásán jelen voltak, valamint a megható részvét kifejezéseként odajuttatott szép koszorukat, illetve csokrokat, melyekkel lelki fájdalmamat enyhiteni szivesek voltak.

Özv. Vogl Ernőné
szül. Lang Mária
gyászoló h tvese.

Ház: Modern elő-, 5 szobás családi ház olcsón a Belvárosban. 4 szobás családi ház olcsón, 4000 P-vel átvehető, a többi ¼ évi 480 P. törlesztéssel. Bérház a Zsolnay-szobor közelében, igen alkalmas üzletnek, igen olcsón és kedvező fizetéssel. II. emeletes jövedelmező bérpalota ajándék árban. Széchenyi-tér közelében I. emeletes modern sarokház olcsón, átvehető 2x3 szobás lakás. Gazdasági ház a város szélén, 3 szoba, sok gyümölcsfa, veteményes kert, csak 5760 P. Adómentes szép családi ház Alsó Puturluk-u. 7. sz. olcsón. Adómentes szép családi ház Hajnal-u. 10. sz. olcsón, kedvező fizetéssel. *Vendéglő* fűszerüzlettel, új, adómentes, olcsón. *Üzletház:* Modern berendezésü kitünő menetelü hentes és mészárszék több jövedelmező lakással, udvar, kerttel Szigeti-országút 26. sz. eladó esetleg bérbe. *Alkalmi vétel:* Baranyai nagyközségben vendéglő házzal, 7 hold prima földdel, kedvező fizetés, aranybánya. Mészárszék, liszt, fűszerüzlet, házzal, 14 hold földdel, mesésen menő, rém olcsón, kedvező fizetés. Sellyén Hagyó-féle beszálló vendéglő olcsón. *Üzletek:* Pécsett főútvonalon csemege-, fűszerüzlet betegség miatt átadó. Belvárosban cukorkaüzlet, falatozó, tejivó bérbevehető. *Malom* nagyközségben, kitünő forgalom, olcsón eladó. *Szőlők:* Egymagyar holdas Toldy-féle Nagydeindolban 2402 P, 3 holdas gyönyörü villával, gazdasági épületekkel áron alul. Szent-János kútnál prima szőlő lakóházzal csak 5800 P. *Gazdaság:* Baranyában 2500 □-öl szántó, 9000 rét és gyümölcsös, 16.000 □-öl prima szőlő, évi termés 450 hl. bor, lakóház, istálló, présház, pince, felszerelés, 3 prés, 450 hl. hordó vétellel jár, krb. 4 évi 4000 P-öt jövedelmező szeszfőzdeilleték, olcsón eladó.

Decleva közvetitő Pécs,

Széchenyi-tér 8., I. em. Tel.: 13-86. Bejárat a Nagytakarékkal szemben.

Használt

férfi ruha

eladó Munkácsy Mihály-utca 9.

Uj ház

a Lehel-utca 16. sz. alatt, egy 2 szobás és egy 1 szobás lakás elsejére kiadó. Bővebbet Kis-utca 8. 7054

Elegáns **butorozott szoba** a belvárosban kiadó. — Érdeklődni lehet 803 telefon. 9558

ÜZLETHÁZ a Szigeti-országút legjobb helyén, több lakással, kocsibejáróval 24.000 pengőért eladó. Értesitést ad: *Szigriszt Lajos,* Pécs, Király-u. 1. 9530

Ha jót akar enni

Kossuth L.-u. 25-be kell menni

Egy menü 3 tál étel 1 pengő.

Abonensek felvétetnek házon kivül is

Schneiderné.

Eladó

Ebédlő berendezés, fehér vaságy éjjeli szekrénnyel, 2 darab dióla szekrény, asztal, székek, konyhaszekrény, tükrök, virágállványok. Cim: Kaposvári-u. 25.

Több évi gyakorlattal biró detail

füszerkereskedő-segéd

vidékre, azonnali belépésre kerestetik. Jelentkezni Pajtás Testvéreknél, hétfőn délután 2 és 4 óra között. 7084

Pécsre érkezők

vegyék meg a

Pécsi Utmutatót.

Nagymennyiségü uradalmi

fajalmánk

érkezett úgymint Masanszky, piros Pogácsa, Rozmaring stb. a legolcsóbb napi árban mig a készlet tart kapható

MARSÓ és PALLERNÁL

Timár-utca 14. szám.

Eladó ingatlanok.

Szőlő a Rigóder-úton 1½ kat. hold kitünően gondozott, 3 szobás masszív épülettel, teljes berendezéssel, baromfi és disznó ólakkal, istállóval, rendkivül szép gyümölcsös és saját kúttal elköltözés miatt sürgősen jutányosan eladó.

Kis családi ház a Szigeti országúton 2 nagy szoba, mellékhelyiségekkel, óriási kerttel potom áron 9 ezer pengőért eladó.

Gazdasági ház az Ágoston-utcában a lehető legjobb karban, 5 lakással tágas udvarral a Hegyalja-utcára nyiló nagy kerttel, mely teleknek is értékesithető 20 ezer pengőért előnyös feltételekkel.

Uri családi ház egy 3 szobás teljesen modern és 2 szobás lakás minden mellékhelyiséggel, alagsorral igen szép udvarral.

Kisebb ház a Kossuth-utcától 20 méternyire 2 szobával, nagy udvarral 9 ezer pengő.

Sarok üzletház jól menő füszerüzlettel, hozzá rendes lakás és külön 4 lakással 24 ezer pengő.

Földbirtok 80 és 200 holdas, a lehető legprimább, rendkivül előnyösen.

Földszintes ház a Széchenyi-térhez 10 lépésnyire, orvosnak, ügyvédnek igen alkalmas egy 4 szobás és egy 2 szobás lakással, alagsorral és nagy udvarral.

Sarok bérpalota a lehető legjobb karban több teljesen modern utcai lakással, bármilyen hivatali célokra is rendkivül alkalmas.

Földszintes családi ház a Király-utcától pár lépésnyire egy 4 szobás lakással 20 ezer pengő.

E helyen fel nem sorolt több ingatlan a város különböző részein eladók.

Bővebbet

Bod Károly

ingatlan iroda Deák-u'ca 4. szám, Károlyi-palota. Telefon: 11—54.

A DANUBIA KIADASA

MEGJELENT! ◆ MEGJELENT!

MAGYAR KÖZJOG

II. KÖTETE

Ára 6 pengő 40 fillér.

Kapható a **Dunántúl Egyetemi Könyvkereskedésében** Pécsett, Széchenyi-tér 9. szám alatt és más könyvkereskedésekben.

RÁDIÓSOK!

Hallottátok-e már hirét a

PHILIPS

verseny-pályázatnak?

Bármely rádiókereskedő és a Philips Rádió és Villamossági r. t. BUDAPEST (Szabadság-tér 17.) felvilágositást ad róla.

Dij 6000 Pengő.

Pöcegödör tisztitás.

Tisztelettel értesitem a háztulajdonos urakat, hogy pöcegödör- és csatornatisztitási munkálatokat szivattyúval, vagy kézierővel vállalok. Pontos és tiszta munkáért kezeskedem. Megrendelések telefon útján, telefon 6-84, vagy pedig lakásomon *Mészkemenceköz 28.*

Teljes tisztelettel:

Kaposnyák Ferenc.

Közvetlen a Pohnauer vendéglő mögött

Egy szoba

gyermektelen házaspár részére kiadó Erzsébet-u. 15. sz. a.

VIDÉKI INGATLAN a falu közepén, újonnan épült lakóházzal, gazdasági épületekkel, 12 kh prima földdel 20.000 pengő. — Értesitést ad: *Szigriszt Lajos,* Pécs, Király-u. 1.

Németh Béláné

nőikalap szalonja Pécs, Kazinczy-utca 2. félemelet. Tel. 1328.

kiárusit

helyszüke miatt, legujabb divatu

bársony kalapokat

10 pengőtől

felfelé. 9540

Az Apáca utcára nyiló **raktár- vagy üzlethelyiség** nagy pincével kiadó. Vörösmarty-utca 1. szám. 7081

Egy nagyon szép

butorozott szoba

konyhahasználattal gyermektelen házaspárnak kiadó. Ugyanott egy kisebb szoba is kiadó Cim 7082. sz. alatt a kiadóban.

TÜZIFA!

Elsőrendü bükk hasáb és aprított, legolcsóbban vásárolható a

Pécsi Faiparosok

Megyeri-uti fatelepén.

Minden tételt házhoz szállitunk.

TELEFON 3-29.

Ékszerhitel!

26 év óta fennáló óra- és ékszerüzletemben nagy választék mellett hitelrendszerrel lehetővé teszem, hogy bármely hitelképes vevő előnyös fizetési feltételek mellett is órát, ékszert, evőkészletet, disztárgyakat beszerezhessen.

Hell ékszerész
Pécs, Király-u. 20. Tel. 564.

Sztipics II. TÁNC iskolája november hó 22-én veszi kezdetét **a Vigadóban** (Sörház-u. 8.) előzetes beiratások: kedd, csütörtök, szombat estéken 6-8-ig a Vigadóban. — Tandij: Kezdőknek: 14 P. Haladóknak 11 Pengő.

Legfinomabb KALAPOK KOVÁCS és NAGY uri-divat házában Király-utca 11. sz.

HARISNYÁK női, férfi és gyermek legolcsóbban és legjobban **Kétyi Dezső-nél** PARISI ARUHÁZ

— **A Foederatio Emericana táncestélye.** A Foederatio Emericana XXIX. rendje a Corporatio Ludovicana Pécsett, november 18-án, esti 9 órai kezdettel tartja meg szokásos őszi táncestélyét. a pécsi katolikus kör helyiségében. Belépődij: családijegy 6 pengő, személyes-jegy 2 pengő, táncosjegy 1 pengő. Ruhatár 32 fillér.

— **A pécsi katolikus kör rendkivüli közgyülése.** A pécsi katolikus kör vasárnap nov. 20-án, délelőtt fél 12 órakor a katolikus kör nagytermében rendkivüli közgyülést tart, melyre a kör tagjait meghivják. A közgyülés tárgysorozata a jövő évi költségvetés tárgyalása és a tagdijak megállapitása.

— **Eljegyzés.** Kazamér Konrád nagybérlő leányát Milikét eljegyezte Szentkirályi Lajos dr., Szentkirályi Alajos Pécs-külvárosi állomásfőnök fia. Minden külön értesités helyett.

— **Esküvő.** Hummel Micike Virágos és dr. med. Tengler János Villány november 16-án tartják esküvőjüket a villányi róm. kat. plébánia-templomban.

Wagner Mária Pécs és Keller Jenő Bonyhád f. hó 19-én délután tartják esküvőjüket Pécsett, az Ágoston-téri róm. kat. templomban.

— **Credo taggyülés a pécsi legényegyletben.** Vasárnap délelőtt 11 órakor tartja gyülését meg a Credo egyesület a pécsi katolikus legényegylet disztermében. Ezuttal Günther Mihály dr. főtitkár tart előadást. A tagok s az érdekiödö férfivilágot ezuton is meghivja a vezetőség.

— **Fontos!** Mielőtt pénzét kiadja férfi, fiu és gyermekfelöltőkre, télikabátra, bekecs, sport- és saccoöltönyre, ugy kész, mint mértékszerintiekre, győződjék meg **Páll Ödön cégnél.**

— **Az asztalos szakrajz ipari tanfolyam** hétfőn este alakul meg a fémipari szakiskolában.

— **Szerzői est és jótékonyság.** A Stefánia szövetség elnökségétől vettük az alábbi sorokat: „A Gergelyffy-féle szerzői est rendezésével megbizott ügynökök 1927. évi november hó 19-én, a Pannónia vendég fogadóban tartandó szerzői estet a kibocsátott meghivókban ugy reklamirozzák, hogy a szerzői estet a Stefánia szövetség napközi otthona javára rendezik. A meghivó ezen szövegezésével a közönségben azt a hitet keltheti, hogy az előadás egész jövedelme a napközi otthon javára fog szolgálni. A közönség helyes tájékoztatása céljából szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy az est bruttó bevételeiből a Stefánia szövetség céljaira a rendezéssel megbizott ügynökök mindössze csak 10 százalékos részesedést ajánlottak fel." A nyilatkozathoz meg kell jegyeznünk, hogy a szerző maga sem tud az ügynökök megállapodásairó'

— **Halálozás.** Csütörtökön a mohácsi László kórházban meghalt révkomáromi Szokolay Zsigmond 75 éves korában. Édesatyja révkapitány volt Mohácson, ő maga lakatosmesterséget tanult s egyike volt évtizedeken keresztül Mohács legnevesebb és legderekabb iparosainak. Martinkovics János bogdásai plébános mostoha atyját gyászolja benne. Temetése legnap délután volt a város közönségének mély részvéte mellett.

Az első pécsi önsegelyző temetkezési egylet elnöksége őszinte részvéttel tudatja, hogy özv. Németh Péterné az egylet felmentett tagja f. hó 11-én meghalt. Kéri a t. tagtársakat, hogy az elhunytnak folyó évi november hó 13-án, d. u. 3 órakor a pécsi központi temetőben tartandó végtisztességen megjelenni sziveskedjenek.

— **Ma zenés teadélután a Mátyás király étteremben.**

— **A jótékony nőegylet népkonyhájának** vezetősége a legmelegebb hálával köszöni meg a szegényei nevében azt a nagyértékü ajándékot 5 m. m. buzát, amit névtelenül küldött a nagylelkü adakozó. A vezetőség hálásan nyugtázza azt a 100 pengőt, amit Szilvek Lajos dr. prelátus kanonok adott. A székesegyházi uradalomtól 300 kg. burgonya érkezett a népkonyha részére Fónay Lajos vezérigazgató utján. A nov. 6-án rendezett estélyen felülfizettek: Raabe 5 P, névtelen 5 P, Vargáné 4 P, Lőby 3 P 50 fill., névtelen 3 P 50 fill., Hamerli 2 P, névtelen 1 P 50 fill., 4 névtelen 50—50 fill.

— **Lópokrócot** jót, olcson vehet **a Béka boltban.**

— **Az evangélikus Diakónia** nov. 13-án, vasárnap délután 4 órakor a gyülekezeti tanácsteremben közgyülést tart, amelyen megjelenik és felszólal Gregersen Lujza, a protestáns nők országos szövetségének főtitkára is. Este 9 órakor a Diakónia a Pannóniában (I. em.) vendégének tiszteletére családias jellegü összejövetelt rendez.

— **A Mecsek egyesület** választmánya hétfőn, november 14-én, délután fél 6 órakor a városház kis tanácstermében ülést tart, melyre a választmány tagjait ezuton is meghivja az elnök.

— **Baleset ruhatisztogatás közben.** Könnyen végzetessé válható baleset érte az Ágoston-köz 1. szám alatt lakó Szakos Lászlóné szül. Tóth Ilonát. A 24 éves asszony tegnap délután 3 órakor ruhát akart tisztogatni és e célból benzint öntött a mosdótálba. Munkaközben szikra pattant ki a közel levő kályhából, amelytől lángralobbant a benzin. Az asszony az arcán és a kezén égési sebeket szenvedett.

BREUER JAKAB
ÁLL. VIZSG. FOGÁSZ
MUNKÁCSY MIHÁLY-UTCA 4. SZÁM.
A legméltányosabban készit: Korona hidmunkát, műfogakat és mindennemű fogtőméseket a legujabb módszer szerint.
FOGHUZÁS ÉRZÉSTELENITÉSSEL

— **A Szociális Misszió emlékünnepe.** Vasárnap november 13-án, délután 5 órakor a katolikus kör nagytermében a Szociális Misszió pécsi szervezete képekben mutatja be Prohászka életét. Budapest után Pécs lesz az első város, ahol a Szociális Misszió „A magyar nemzet világitó fáklyájá"-nak Prohászka püspök életének bemutatásával a hálás és szerető emlékezet ébrentartását ápolja. Ragyogó szellemének fenkölt, tiszta lelkének kincseit utolsó vidéki apostol utján közöttünk ontotta szét pazar bőkezüséggel. S midőn a misszió, amelyet Ő alapitott, védett, pártolt és támogatott az Ő emléke előtti hódolatot a jótékonysággal egybeköti, szerető szivvel elvárja Pécs városának minden nagy eszme és nemes cél iránt fogékony közönségét. Programm a következő: A megnyitó beszédet tartja Virág Ferenc megyéspüspök. A magyar nemzet fáklyája 150 képben, szövegét összeállitotta Farkas Edith S. m. alapitó főnöknő, felolvassa Ivanovich Lea missziós nővér. „Árvák", irta Sik Sándor, szavalja Somogyvári József dr. Az énekbetéteket az énekiskola növendékei és a reáliskola egyesitett énekkara adja elő.

— **Az 1928. évre szóló összeirási ivek kitöltése.** Az összeirási nyomtatványoknak a háztulajdonosok kezére való kikézbesitését a város adóhivatala november 3-án megkezdette és folyó év november 11-én befejezte. Az összeirási iveknek az összeirók által a háztulajdonosoktól való összeszedése megkezdődött. Az összeirók jelentéséből a város adóhivatala sajnálattal állapitotta meg azt, hogy a folyó év november hó 3-án kikézbesitett összeirási ivek folyó év november hó 10-én sem voltak kitöltve. Miután az összeirási iv három nap alatt kitöltendő s az összeirási ivek összeszedését — a pénzügyminiszter rendelete értelmében — folyó év november hó végéig feltétlenül be kell fejezni, s minthogy az idő rövidségére való tekintettel az összeiró — az összeirási ivek átvétele végett csak egyszer jelenhet meg a háztulajdonosnál azért a város adóhivatala ezuttal utoljára figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy a kikézbesitett összeirási iveket a bérlőkkel azonnal töltsék ki és tőlük szedjék össze, hogy azokat az összeiró megjelenésekor azonnal átadhassák, mert ellen esetben ellenük a büntető eljárást meginditják.

A szemeknek!
A RODENSTOCK a PERFA féle szemüvegek punktál minden irányában éles látást kölcsönöznek és minden szemüvegviselőnek valóságos jótéteményt jelentenek.
Beszerezhető Pécsett
Kemény Béla
játszerésznél Jókai-tér 6. szám alatt.

— **Vincze Ilona ujszülött kapja a Magyar-Hollandi Biztosító ajándékkötvényét.** Olvasóink érdeklődéssel és rokonszenvvel kisérték ama híradásunkat, hogy a Magyar-Hollandi Biztositó RT. igazgatósága a magyar „Takarékossági-nap" emlékére egy ötszáz pengős ajándék-kötvényt ajánlott fel a Pécsi Kereskedelmi és Iparbanknak, amely pénzintézetnél a társaság pécsi vezérügynöksége van — azzal a rendeltetéssel, hogy a bank az ajándékkötvényt javaslata értelmében annak az újszülöttnek juttassa, aki a takarékossági napon született s mint szegény munkás-szülők gyermeke, életkörülményeinél fogva az értékes ajándékra leginkább rá van utalva. A Pécsi Kereskedelmi és Iparbank a Dunántúl és Pécsi Napló főszedőit, *Kovács* Antalt és *Havlicsek* Henriket kérte fel, hogy az anyakönyvi hivatal által hivatalosan rendelkezésre bocsájtott, e napon született újszülöttek névjegyzékéből az ajándékra leginkább ráutalt újszülöttet kiválasszák. A két derék főszedő nagy szeretettel és lelkiismeretes odaadással felelt meg a megbizatásnak. Eljártak az újszülöttek szülőinél, személyesen szerezve meggyőződést azok életkörülményeiről s jelentésükben a kötvénnyel való megajándékozásra *Vincze* Gyula boltiszolga és neje *Takács* Anna újszülött gyermekét, *Vincze* Ilonkát hozták javaslatba, kinek szülői a külvárosi Hatházutcában küzdenek verejtékes munkával a napi kenyérdarabért. Amint mély emberi érzésről tanuskodó levelükben írják, „a mostoha életviszonyok között élő családban a kis Vincze Ilonka jelene meglehetős sivár és jövője is ugyancsak vigasztalannak igérkezik, ezért mindazok közül, akiket felkerestünk, öt találjuk a kötvénnyel való megajándékozásra a legjobban ráutaltnak." Ezzel le is zárul a humánus akció, amelynek gondolata a Magyar-Hollandi Biztosító RT. és a Pécsi Kereskedelmi és Iparbank igazgatóságától indult ki s amelyek nemes cselekedetükkel a legméltóbb emléket állították a takarékossági napnak, támaszt nyujtva egy szegény sorsban született emberpalántának már életútja legelső lépésénél. Az ajándékkötvényt a Magyar-Hollandi Biztosító RT. budapesti igazgatósága haladéktalanul kiállítja és eljuttatja a szerencsés szülőkhöz.

— **A hadigondozottak figyelmébe.** A város népjóléti ügyosztálya értesiti a hadirokkantakat, hadiözvegyeket, hadiárvákat és felmenő ágbeli rokonokat, hogy folyó évi november havi illetményeik kifizetése és a fizetési, valamint a naplószámadási ivek aláirása folyó hó 17-től 22-ig bezárólag a következő rendben fog megtörténni: 17-én az A, Á, B, C, Cs, D, E, É, F, G; 18-án a H, I, J, K; 19-én az L, M, N, Ny, O, Ö, P, R; 21-én az S, Sz, T, Ty; 22-én az U, Ü, V, W, Z, Zs betükkel kezdődő nevüek kapják kézhez járandóságaikat. A személyazonosság igazolása végett igazolványaikat vigyék magukkal. A jelentkezők mindegyike egyenként számot kap az ott szolgálatot teljesitő hivatalszolgától és csak annak sorrendjében irhatják alá a fizetési jegyzéket és kaphatják kezükhöz a járadékfizetési iveiket.

Vasárnap délelőtt nyilik meg a Wágh testvérek gyűjteményes kiállitása a nőegyletben

Pécs, nov. 12. — Vasárnap délelőtt 11 órakor nyitják meg a *Wágh* testvérek gyűjteményes képkiállításukat a nőegylet kistermében. A közönség, amely az előzetes hiradások hatása alatt felfokozott érdeklődéssel várja a megnyitás napját, bizonyára kellemes érzéssel fogja tudomásul venni, hogy az eddig hallott kritikák csak sablonos terminus technikusok, amelyek hozzávetőleg sem tudják megérzékeltetni a fiatal kiállítók teljesen egyéni és kiforrott művészetét.

Wágh Mihály és *Wágh* Nándor tehetségét és értékét nem mi pécsiek fedezzük fel. Mert előttünk már olyan súlyos szavú esztétikusok, mint *Lyka* Károly, jelölték ki a *Wágh* testvérek helyét a magyar pikturában. Mindketten mint istenáldotta tehetségek tüntek fel. Már művésznövendék korukban kiállítást rendeztek, amelyről, mint a jövő nagy igéretéről számolt be a fővárosi sajtó. Aztán jött a Műcsarnok, a Nemzeti Szalon, Páris, Tunis és Alexandria. A két fiatal művész tüneményes sikert aratott mindenütt. Tavaly a budai Kulturházban rendeztek gyűjteményes kiállítást és a kritika mint a legfiatalabban beérkezett mesterekről emlékezik meg róluk. És az elragadtatás hangján irnak a *Menekülés* cimü közös kompozíciójukról, amely témában és kidolgozásban megdöbbentő irredenta költemény.

Mi ennek a kivételes sikernek és beérkezettségnek a titka? A válasz egyszerűbb és természetesebb, mint a közönség gondolja.

Ennek a két festőnek művészete a lelki és fizikai szenvedések katarzisében kristályosodott ki. Hitvallásuk mindig az volt, hogy a művészet halhatatlan, a szépség tökéletessége pedig a természet a maga ezernyi csodájával. A klasszikusok alkotásai örökéletüek, mert az örök emberi szépség és a természet gazdagságának himnuszai. A *Wágh* testvérek ilyen művészi légkörrel vették magukat körül. Nem állottak a szélsőséges izmusok meggyőződés nélküli hirdetői közé. Ezért piktúrájuk mindig csak a szépség szolgálatában állott. Adni a természetet úgy, ahogy a nagy Alkotó megteremtette. Ha mégis közelebbi meghatározását akarjuk adni művészetüknek, akkor a naturalizmust kell hangsúlyoznunk. Mindkettőjük pikturája csupa líra, amelynek vezérmotivuma a melankólia, a csend és a nyugalom. Ezért csak akkor komponálnak, ha belső kényszer szuggerálja őket a figurális témák felé.

Néhány főbb vonásban megpróbáltuk a kiállítók művészi portréját vázolni. A többit elvégzik alkotásaik, amelyek minden frott szónál beszédesebben mutatják be a közönségnek *Wágh* Mihályt és *Wágh* Nándort. A kiállítás gazdag és változatos anyagából természetesen a pécsi vonatkozású portrék fogják legjobban érdekelni a közönséget. Azt hisszük, felesleges is rámutatnunk arra, hogy a portré a legnehezebb és legkényesebb feladat elé állítja a festőt. Ezért nagyon kevés a száma azoknak, akik a tökéletes portréfestés mesterei. A *Wágh* testvérek pécsi portréjai éppen ezért jelentenek művészi szenzációt, mert a tökéletességen kívül az angol mesterekre jellemző elegnaciát, franciás biztonságot és finomságot adnak. *Wágh* Nándor pécsi portréi közül *Imre* professzoré demonstrativ hatást vált ki. Végtelen harmónia és nyugalom árad a képből, amely tökéletesen karakterizálja a kiváló professzort. *György* dr.-né arcképe szinte csipkefinomságú munka, míg *Linder* Erzsike portréjáról a gyermeki báj mosolyog a nézőre. Kiválóan sikerült *Linder* Ernőné portréja, amelynek üde nőiessége és nyugalma fogja meg a nézőt. *Balázs* Győző portréján a könnyed elegáncia és a bravuros megfestés dominál. *Wágh* Nándor portréi közül *Lenkei* Lajosné arcképén a művészi precizitás, dr. *Balla* Adolfné portréján a nemesen egyszerű elgondolás hangsúlyozódik ki, míg *B. Hegyi* Olga arcképén a festői szőkeség jut előnyösen kifejezésre. A nagyszerű portrék bizonyára megérdemelt nagy sikert aratnak.

A kiállítás gazdag anyagában a tájképeké a vezető szerep. Csodálatos festői gazdagság, mélyen zengő férfias líra, finom hangulatok és a természet millióinyi szépségének himnuszai ezek a vásznak. A szomorú magyar utca c. kép olyan, mint egy komor ballada, szinte lenyügözi a nézőt. *Wágh* Mihálynak talán ez a legdöbbenetesebb erejű alkotása. Önkéntelenül megáll a néző *Wágh* Nándor *November* c. kis képe előtt, amelyen ott él ennek a szomorú hónapnak minden fájó melankóliája. De technikailag lehetetlen felsorolni a két művésztestvér minden képét. A részletes méltatás helyett csak annyit, hogy tiszta művészet és válogatott érték a kiállítás minden darabja. Ha valaha tárlat megérdemelte a látogatást és a támogatást, úgy akkor a *Wágh* testvérek erre száz százalékban rászolgáltak.

K. B.

Az utolsó éjszaka

A scenárium galáns udvari történetnek nevezi, valóságban azonban sokkal több. Régi dolog, hogy a királylányok nem követhetik szivük sugallatát, lényüket fel kell áldozni az államrezonnak! Egy királyleány ilynemü mártiriumát tárja elénk az Apollo hétfő, keddi és szerdai müsora: „Az utolsó éjszaka".

Lila Damita játsza a csodaszép királyleányt, kinek lábai előtt fekszik egész Páris. Ez az a szerep, melyben őt egy uralkodó herceg meglátta és a napihirek romantikus eljegyzésüket hozzák. Lila Damita, ki a szinpad csillogásából került filmhez olyan magasan szökellő karriert csinált, aminőt kartársnői még álmodni sem mertek. Partnerei Harry Liedtke, Paul Richter és Verebes Ernő nagyban hozzájárultak azon osztatlan sikerhez, melyet e film minden tekintetben megérdemelt. Kiállitása vetélkedik a legnagyobb amerikai filmekkel és Berlin megmutatta a világnak, hogy nemcsak dollárral lehet nagy filmeket csinálni. Témáért a németek nem mennek sehova kölcsönbe! Meg kell hagyni, hogy a német filmek e tekintetben sokkal körültekintőbbtek, mint az amerikaiak.

A film elejétől végig érdekes, cselekménye lüktet, szinte száguld és ami fő, a kényes téma megoldása mindenkit kielégit. A királylány, ki szive sugallatára hallgat, feleségül megy az iróhoz, és alig élvezve a mézesheteket atyja és a trónörökös merénylet áldozatai lesznek. Igy a királylányt váratlanul a trón várja, melyet azonban nem akar felcserélni boldogságával. Az államrezon azonban könyörtelen. A szerelmesek elválnak és csak az államérdekből létesült esküvő előtti napon találkoznak váratlanul. A féri a királynő életét menti meg. Többet nem árulunk el! Akit érdekel nézze meg! Nem fogja megbánni. Valamennyi előadás zenés. Jegyeket jó lesz telefonon előjegyeztetni.

HIREK

Pécsi kisutcák

Valaki multkoriban a vigan csevegő társaság forró hangulatába hirtelen, minden átmenet nélkül beledobta a következő kérdést: — Voltál-e a pécsi kisutcák kósza vándora? A társaság megdöbbent, a szemek kinyiltak, mindnek ajka kérdőjellé torzult. Miért ez a lehetetlen kérdés? Micsoda szépségeket rejtenek a pécsi kisutcák?

Elmondom. Mi mai emberek nem megszépitjük, de leépitjük lassan, kegyetlenül értékeinket. Leromboljuk szépségeinket, ahelyett, hogy megőriznők őket. Közömbös lélekkel járunk ott, a régi köveken, görbe kisutcák szeszélyes kőkockás járdáin, ahol a mult emlékei borongnak. Hányan vesszük észre, hogy a pécsi kisutcákban ma is árván, szerényen a romantika kék virága díszlik. A tiszta élet arany medaillonja ragyog minden liliputi kis ház homlokzatán. Ilyen ódon szépségü házakat más városban alig találsz, csak fametszeteken láthatsz már. Megállitott téged egyszer is a girbe-görbe kisutcák varázsa? Hangulatuk megfogta-e lelkedet? Muskátlis ablak, rácsos ablak mögött kedves leányfej, amikor a hímzőrámára hajlik szeliden. Benn öreg barna zongora, meghitt lámpafény s nem ordító vörös színben tobzódó éktelen nagy családi ernyő villanyfénye. Milyen jó lehet elbujni ott benn, eltemetkezni egy tiszta könyv ólomkatonáinak harcába, míg odalenn az új város robotol korzónak csúfolt zsákutcájában. Künn az őszi eső hulldogál. Kip-kop... sír rá a fényesre fürdött kövezet. Talán nem is az eső sir, hanem valaki Chopin legszomorúbb szonátját játsza. Hallottad-e már az esőcseppek őszi zenéjét a pécsi kisutcákban? Mennyivel megnyugtatóbb, harmonikusabb, mint a mi sláger dalunknak, a fekete nőnek még feketébb muzsikája.

Nyugodtan megállapithatom, kevés vidéki város van a magyar ég alatt, amelyik ilyen poétikus szépséggel büszkélkedhetik. Alig egy-két lépést kell tenned s már körülleng a mult minden varázsa s te nem látod meg a görbe kisutcák életét, nem szivod lelkedre hangulatát, te raffinált, lázas, minden hóbortra felfigyelő kóbor felebarátom. (czi Z.)

□ □ □

— **Ottó mise a pécsi székesegyházban.** Ottó királyfi születésének 15-ik évfordulóján november 20-án, a pécsi székesegyházban szentmise lesz.

— **A gyárvárosi templom és plébánia védőszentje.** Virág Ferenc megyéspüspök, mai napon kelt elhatározásával a gyárvárosi plébániát és annak épitendő templomát az adminisztrátor előterjesztésére Szent József pártfogása alá helyezte. Az épitendő templom bucsunapja azonban Szent Józsefnek nem március 19-re, hanem husvét utáni második vasárnapját követő szerdára eső magasabb rangu egyházi ünnepére esik, amelyet külső ünnepélyességgel mindig a reá következő vasárnapon azaz husvét utáni harmadik vasárnapon fognak a gyárvárosi plébánia hivei megünnepelni.

— **Nyugdijazott kir. tanfelügyelő.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ember János volt baranyavármegyei és Pécs szab. kir. városi kir. tanfelügyelő nyugdijazását elrendelte.

— **45 éves szolgálati jubileum.** Ma este a pécsi főpályaudvar éttermében a vasutas társadalom lelkes szeretettel ünnepelte Stadrucker Péter Mohács-pécsi vasuti főfelügyelőt 45 éves szolgálati jubileuma alkalmából. A bensőséges vasutas ünnepség részletes beszámolóját keddi számunkban hozzuk.

— **Kedden megindul a szabadliceumi előadások sorozata.** A Nemzeti Szabadtanitás pécsi egyesülete által rendezett szabadliceumi előadások kedden, Pécs szab. kir. város közgyülési termében d. u. 6 órakor megkezdődnek. Ez első alkalommal Vasváry Ferenc dr. egyetemi tanár tart előadást: Képek a francia borvidékről cimen. Tagsági jegyek a pénztárnál átvehetők, ahol jelentkezni is lehet uj tagnak. Az előadások mindig pontosan 6 órakor kezdődnek.

— **Szakelőadás a könyvelésről.** A pécsi kereskedelmi és iparkamara felkérésére Markovits Dávid a pécsi városi felsőkereskedelmi iskola tanára, a Pécsi Kereskedők Testületének erre a célra átengedett helyiségében (Király-u. 6. Pannónia épület) folyó hó 16-án, szerdán este 9 órakor a mechnikus könyvelés rendszereiről gyakorlati irányu ismertető szakelőadást tart.

— **Áramszünet.** A városi villamostelep közli, hogy vasárnap fél 8-tól fél 10-ig áramszünet lesz.

Bródy Sándor
LYON LEA
IVAN MOSJOUKIN-al és MARY PHILBIN-el a főszerepben
a Parkmozi legközelebbi szenzációja.

MEINL
UJTERMÉSŰ TEA
CEYLON SPECIÁL
kitűnő aromáju, erőteljes izű, friss és aranysárga felöntést ad. 1/8 kg 7·— P.
Fióküzlet: Pécs, Király-utca 19. szám.

— **Emlékezés a szekszárdi templomtüzre.** Október 24.-én volt kétéve, hogy a szekszárdi rk. templom teteje és tornya kigyulladt és elhamvadt. Délelőtt 9 óra tájban, szombati napon keletkezett a tűz, ami a hetivásár sokaságában leirhatatlan izgalmat keltett. A tüzoltóság tehetetlennek bizonyult a hatalmas tüzvész szel szemben ,amely a szomszédos épületeket is veszélyeztette. A templom harangjai megolvadtak és szinte cseppekben hullottak le a toronyból. Csak másnapra sikerült a tüzet eloltani, amely a régi és igen nagy templom boltozatát is beomlással fenyegette s a szép freskókat megrongálta. A tüz gyermekek vigyázatlansága folytán keletkezett. A régi torony helyet csakhamar sokkal impozánsabb került a templomra s a régi harangok helyébe is csakhamar új nagy harangok jöttek. A vasárnapi évfordulós istentiszteletek mindegyikén megemlékeztek a nevezetes évfordulóról amely a szekszárdiak lelkében maradandó nyomot hagyott.

— **Szőrmebundák Lőwy testvéreknél.**

— **Az osztálysorsjáték mai huzása.** Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő nagyobb nyeremények huzattak ki: 10.000 pengőt nyert: 6130. 2000 pengőt nyert: 26805. 500 pengőt nyertek: 20895, 47068. 300 pengőt nyertek: 11183, 19570, 41150, 43296, 62032. 200 pengőt nyertek: 27200, 44067, 49789, 50335, 68746, 77148. Ezenkivül 100 pengőt nyert 18 szám és 50 pengőt nyert 967 szám.

— **Vámos fest, tisztit a legszebben. Mária-utca 33. Telefon 4—37.**

— **Szülői értekezlet a Sörház-utcai iskolában.** Vasárnap délután fél 4 órakor tartotta meg az Ágoston-téri leányiskola ez évi első szülői értekezletét, melynek tárgyául, a jótékonyságra nevelést tüzte ki az előadó igazgató. Az érdekes és nagy nevelő hatással biró tárgyat a szülők nagy száma hallgatta figyelemmel s a végén élénk eszmecserét folytattak előadó igazgató és a tantestület minden tagjával, ki-ki szeretettel keresve meg gyermekének iskolai vezetőjét. — A VIII. oszt. tanterem kicsinynek bizonyult ily előadáshoz. A nagyobb teremben apró padok vannak, s valóban gondot okoz a népművelési előadások megtartása is, melynek napját nov. 9-ére tüzte ki a vezetőség. Előadóul pedig egy kiváló tanerőt sikerült megnyernie. Részletes jelentés nov. első hetében jelenik meg e lap hasábjain.

Schiffonok, vásznak, zsebkendők, asztal és ágyneműek legjobb és legolcsóbban **Krausze Ignác cégnél Széchenyi-tér.**

— **A pécsi Emericana Ludovicana corporátiójának kiskáptalanja.** A pécsi Emericana Ludovicana corporátiója a napokban tartotta meg évnyitó kiskáptalanját. Imrefi Imre prior vezette a tisztujitást, amelyen egyhangú választással delegátusok Czernohorszky József apátplébános és Kiss György törv. biró maradtak. A fegyelmi bizottság tagjai Linder Ernő és Szerdahelyi László dominusok lettek. Az ujonnan alakuló familia kancellárjává Kiss György törv. birót választották meg. Számvizsgálókká választották Lajos Ferenc főreálisk. tanárt, Ákos József és Papp Jenő leventéket. A becsületszék tagjai Blasek Aladár, Germán István és Fajcsek Egyed dominusok lettek. A választások után a corporátió tisztviselői tartották meg beszámolóikat, amelyeknek során feltünést keltett Csúcs László magiszter ez évi programmja, amelyben az apródoktatás témáit ismertette. A dominusok megérive az ifjuság lelkületét, örömmel határozták el, hogy a heti curialis gyüléseken legalább ketten mindig megjelennek.

— **Elek Icát baleset érte Debrecenben.** Elek Ica a pécsi szinház volt népszerű primadonnája, aki jelenleg a debreceni társulatnál működik a napokban két fogatu kocsin hajtatott édesanyjával az ottani Auguszta szanatóriumba. A kocsis az előtte haladó halottas kocsinak ki akart térni. Elek Icáék kocsija azonban felborult és ugy a művésznő, mint az édesanyja kiestek a kocsiból. Szerencsére csak kisebb zúzódásokat szenvedtek.

— **Evang. istentisztelet Siklóson.** Október 30-án, délután 3 órakor a polgári fiuiskola nagytermében magyar s német nyelven urvacsorával egybekötött ev. istentisztelet lesz. Délután 6 órakor a siklósi református templomban lesz nagyobbszabásu reformációi ünnepély, melyen a magyarbólyi ev. lelkész tart előadást. A borjádi evang. leányegyházközség okt. 31-én, hétfőn délelőtt 10 órakor kezdődőleg tartja meg nagyobb ünnepély keretében a reformáció emléknapját, mely alkalommal — az egyházbeszéden kivül — a nőegylet alkalmi vallásos tárgyu darabot ad elő.

— **Órajavitó intézet Kossuth L.-u. 4.**

— **Uj épitési engedélyek.** A város tanácsa ma délelőtt tartott ülésén uj épitési engedélyeket adott ki. Bank Péter a Nagypósta-völgy 47. számu telkén beltelki toldalékra, Vétek Lajos Major-utca 15. szám alatt földszintes utcai lakóházra, Bódog János a Weisz telepen udvari toldalékra és a pécsi babtista gyülekezet a Nagyflórián-utca 20/1. számu telkén utcai toldalékra kapott engedélyt.

— Elveszett két fehér angol golyvás him galamb (Weigand I. Pécs 4-5) gyürü jelzéssel. Becsületes megtaláló adja le Nap-utca 17. alá.

— **Ellopott állványpadlók.** A Kiss-utca 24. szám alatt lakó Schein András feljelentést tett a rendőrségen, hogy október 20-án éjjel a Papp-féle homokbányában levő épitkezéseknél nyolc darab 4 méter hosszu állvány padlót ellopott. A kár 50 pengő. A tolvajt keresi a rendőrség.

— **Bikavásár és dijazás Pécsváradon.** A Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület rendezésében a vármegyei hatóság és kir. gazd. felügyelőség támogatásával bikavásár és dijazás volt Pécsváradon. A cél az volt, hogy az őszi apaállat vizsgálatok során kiselejtezett apaállatok helyett módjuk legyen a községeknek az itt nevelt és a szakemberek által felülbirált anyagból apaállat szükségletüket fedezni. Felhajtottak 62 növendék bikát, melyek közül tenyészigazolvánnyal hatot láttak el. A bikák tulajdonosait, valamint 8 drb. fiatalabb korú bika nevelőgazdáját elismerő oklevéllel tüntették ki. Eckert János Lovászhetényből diszoklevelet kapott, elismerést Müller János, Baumholczer József, Hoch Mihály, Thum Adolf, Schütz Antal, Krepsz József, Balling András, Aut János, Bader Miksa, Ripszam Boldizsár, Ulrich Henrik, Gombos József és Walter Ferenc. A felhajtott állomány a multhoz képest javulást mutat, amely előreláthatólag fokozódik, ha a mult évi svájci import leszármazottjai bemutatásra fognak kerülni.

— **Tánctanfolyam magántisztviselők részére.** A Magántisztviselők Szövetsége pécsi csoportja vezetősége a társasélet és a kollégiális szellem ápolása, továbbá tagjainak és azok vendégeinek szórakoztatása céljából négyhónapos zártkörü tánctanfolyamot rendez Fellner László tánctanár vezetésével. A táncösszejövetelek minden hét szerdán este 9 órától fél 12 óráig tartatnak meg a Pannónia szálló nagytermében. Tanitásra a szolidabb értelemben vett modern táncok kerülnek. Az egyesület vezetősége, hogy a résztvevők anyagi megterhelését csökkentse, a tánctanárral oly értelmü megállapodást kötött, hogy a tandij nem egy összegben, hanem estenként minimális belépődij formájában fizetendő. Az első táncösszejövetel ma f. hó 26-án, este 9 órakor kezdődik, amelyre az egyesület vezetősége ezuton hivja meg érdeklődő tagjait, hozzátartozóikat és azok vendégeit.

— **Eltünt ügynök.** A szolnoki rendőrkapitányság ma értesitette a pécsi rendőrséget, hogy Löwinger Lajos mezőturi születésü 50 éves kereskedelmi ügynök még október 15-én eltávozott szolnoki lakásáról és azóta nyoma veszett. Hozzátartozói attól félnek, hogy öngyilkos akar lenni. Az ügyben most a pécsi rendőrség is nyomoz.

— **Helyesen cselekszik,** ha gép, tű, olaj- és fonálszüks nálunk fedezi. Singer varrógé részek elismerten a legjobba **ger varrógép fióküzlet** Pécs, **nyi-tér 16.**

Vadászbérle kere

6-10 vadászható szarvassal és 10-15 szép bakkal, gyakorlott, régi vadász, Budapesten lakó birodalmi német gyáros.

Ajánlatok közelebbi adatokkal „Komoly vadász" jeligével Rudolf Mosse hirdetőirodába, Budapest, IV., Váci-utca 18. sz. kéretnek.

Patkány-, egér-, mezeiegérirtó „RATINOL" biztos hatásu irtószer. Más állatra, emberre ártalmatlan. — Sváb, csótány, ruszni stb. irtószerek. Napiárban utánvétellel szállitja: Ratinollaboratórium Budapest, VII., Murányi-u. 35.

MŰVÉSZET-ZENE

— **Két világjáró magyar festőművész kiállitása Pécsett.** Pécs kulturális jelentőségét, műértő és a képzőművészetek iránt nagy érdeklődést tanusitó közönségét hosszu esztendők után a magyar festőművészek is felfedezték. Ezt igazolja az az örvendetes jelenség, hogy egyik képkiállitás a másik után nyilik meg Pécsett és uj művészek uj pikturát, uj fejlődést, eddig sohsem látott szineket mutatnak be annak a pécsi közönségnek, amely eddig műkereskedők giccses tucatképeit volt kénytelen megvásárolni. Az egymást érő képkiállitások során a napokban két kitünő nevü, világjáró festőművész állitja ki Pécsett művészi és gazdag változatosságu kollekcióját. Vágh V. Nándor és Vágh V. Mihály neve még ismeretlen a pécsi közönség előtt, de annál ismertebb a külföldi metropolisokban és a főváros mértékadó körei előtt. Ez a két ambiciózus és nagyon tehetséges művésztestvér most tért haza külföldi tanulmányutjáról. Legutóbb Tunisban, Alexandriában és a párisi művészszalonokban állitottak ki és külföldi sikereikről a budapesti sajtó a legmelegebb elismerés hangján emlékezett meg. Pécsett 70 drb. képet állitanak ki, figurális kompoziciókat, tájképeket, csendéleteket, enteriőröket. Ezenkivül a kiállitást még teljesebbé és értékesebbé teszik azokkal a képekkel, amelyeket pécsi ittartózkodásuk alatt óhajtanak festeni. Több pécsi előkelőség portréjának festését már meg is kezdték. Kiállitásuk megnyitását igy máris fokozott érdeklődés előzi meg. A kiállitás anyagának méltatására még visszatérünk.

14 hold földdel, ... eladó. Ára 22.000 P. DECLEVA, Pécs, Széchenyi-tér 8 Tel. 13 86.

Családi ház

a Sétatérnél, áll 5 szoba és bő mellékhelyiségekkel, tágas, virágos udvarral, elutazás miatt sürgősen eladó. Megbizottam Balaskó Lajos és Biró Zsigmond irodája Perczel-utca 6. szám. 4076

A hegyháti járás iparostársadalmának impozáns gyűlése Sásdon

Az Iposz vezetősége is képviseltette magát — A kézműves kamara felállitását sürgették — Uj nevet kapott a sásdi ipartestület

Pécs, okt. 25. — Vasárnap délelőtt a hegyháti járás iparostársadalma nagyjelentőségü gyülést tartott Sásdon, amelyen az Iposz vezetősége és a járás, valamint a járási székhely számos előkelősége is képviselve volt. A gyülésre már szombaton délután megérkeztek a budapesti kiküldöttek. Igy az Iposz részéről Pálfy Dániel felsőházi tag, Dobsa László dr. az Iposz igazgatója, Molnár Lajos főtitkára és Perlaky György országgyülési képviselő. Az érkező vendégeket az állomáson Mülher Alajos dr. a sásdi ipartestület ügyésze üdvözölte meleg szavakkal. A fogadtatás után a vendégek a Krautvig-féle szállóba hajtattak, ahol este az iparosok ismerkedő estélyre jöttek össze, amelyen megjelent Bátsmegyei Jenő a járás tb. főszolgabirája is.

Vasárnap délelőtt 10 órára az Apolló moziba jöttek össze Sásd és a járás iparosai. Az impozáns gyülésen megjelent Szily Tamás a járás országgyülési képviselője, Mayer Bertalan kormánytanácsos a kaposvári ipartestület elnöke, négy kiküldöttel, továbbá a dombóvári, a paksi, mágocsi és szentlőrinci ipartestületek küldöttségei. A gyülésen mintegy 400—500 iparos jött össze.

Bátsmegyei Jenő főszolgabiró nyitotta meg az ülést és bejelentette hogy a Sásd és vidéke ipartestület a Hegyháti járás ipartestületévé alakul át. Az alapszabályok ismertetése és elfogadása után az ujjáalakult ipartestület vezetésével a régi testület vezetőségét bizták meg. Az átalakulás után az ipartestületi elismerést szavaz meg. Továbbá a járás ipartársadalma továbbra is hangoztatja a kézműves kamara felállitásának szükségességét. A határozati javaslatot megküldik az Iposznak és a pécsi Iparkamarának.

A gyülést a kaszinóban társasebéd követte, amelyen 140 résztvevő jelent meg. Az ebéd alatt Pálfy Dániel, Szily Tamás, Perlaky György országgyülési képviselők, Mülher Alajos dr. ipartestületi ügyész, Dobsa László dr. és Banna István ipartestületi jegyző mondottak felköszöntőt, hangsulyozva a nap jelentőségét a járás iparossságának életében. Az iparosvezérek lelkes szeretettől kisérve vasárnap délután utaztak el Sásdról.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szerda, 1927. október 26.

BUDAPEST (555.6.) 9.30: Hirek, közgazdaság. **12.00:** Pontos időjelzés, hirek, közgazdaság. **1.00:** Időjárás és vizállásjelentés. **3.00:** Hirek, közgazdaság, élelmiszer árak. **4.00:** Kalotaszegi népmesék. **4.45:** Pontos időjelzés, időjárás, vizállásjelentés és mozik müsora. **5.00:** Közgazdaságtudományi előadás. Szegő Ernő dr.: „A hitel." **5.30:** Szimfónikus zenekari hangverseny, a Zeneművészeti Főiskola kupolatermében. Vezényel Unger Ernő karnagy, a Zeneművészeti Főiskola tanára. Közreműködik Laurisin Lajos a m. kir. Operaház tagja. **7.00:** „Mit és kit idézek?" Irodalmi rejtvényverseny. Tartja Bánóczy Dezső dr. **8.00:** Hangverseny. Közreműködnek: Fehér Ilonka hegedümüvésznő és Orosz Julia operaénekesnő. dr. Kuth-Térey Sándor bevezetőt mond. Zongorán kisér Polgár Tibor. **9.45:** Pontos időjelzés, hirek, közlemények, ügetőverseny eredmények. Utána: A Britannia nagyszállóból Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

BÉCS (517.2, 577.) 11.00: Népszerü zene. **3.15:** Ifjusági szinelőadás. Kleist vigjátéka: Az eltört korsó. **5.50:** Mezőgazdaság. **6.20:** Autótechnikai előadás. **7.00:** Operaelőadás: Aida. Utána népszerü zene.

BERLIN (484, 566.) 3.10: Mezőgazdaság. **3.30:** Asszonyoknak. **4.00:** Bélyeggyüjtés. **4.30:** Gyermekmüsor. **5.00:** Népszerü zene. **6.30:** Orvosi előadás. **7.05:** A világtörténelem anekdotákban. **7.30:** Jogi előadás. **7.55:** Az anyag felépitése. **8.30:** Thoma bohózata: Erster Klasse. Népszerü zene.

DON (361.4.) 1.00: Jazzband. Hangverseny. **3.30:** Az angol **4.00:** Shakespeare szinművei. Kamarazene. **6.15:** Gyermek- **7.00:** Orgonazene. **7.30:** Ker- **8.00:** A repülés. **8.15:** Haydn Szonáták. **8.45:** Pásztordalok. **9.00:** Operaelőadás: Traviata. **11.30:** Rádiókabaré.

MÜNCHEN (535.7.) 5.00: Gyermekmüsor. **6.30:** Sakk. **7.00:** Népfőiskolai előadás. **7.30:** Képességmérési kisérletek. **8.05:** Rádiókabaré. **10.05:** Tánczene.

RÓMA (450.) 2.00: Tőzsdei jelentés. **4.50:** Gyermekmüsor.. **5.15:** Népszerü zene. **6.20:** Mezőgazdaság. **8.45:** Népszerü zene.

HIREK

— **Személyi hir.** Fischer Ferenc dr. főispán, aki pár napig hivatalos ügyekben Budapesten tartózkodott, tegnap este visszaérkezett Pécsre.

— **Pécs küldöttsége a budapesti Kossuth-szobor leleplezésén.** Az ország fővárosában november 6-án leplezik le Kossuth Lajos szobrát. Az országos jellegü ünnepélyre Pécs városát is meghivták. A pécsi küldöttségbe a következők jelentkeztek: Vasváry Ferenc dr. az egyetem rektora, Baumann Emil, Gyimóthy Gyula, Forbát Arnold, Lenkei Lajos és Jankovics József. Mint értesülünk, a szoborleleplezésen a pécsi 48-as egyesület 5, a hadastyán egyesület pedig 9 taggal képviselteti magát.

— **Jövő májusra elkészül a pécsi hősök emlékműve.** A központi temetőben tervezett hősi emlékmű elkészitésével a zsüri Nagy Mihályt, a Zsolnay-gyár szobrászművészét bizta meg. Az impozáns emlékmü a központi temető Csillag-utjának tengelyébe, száz négyszögöl területre kerül. Ezt a területet eredetileg mauzoleumnak tartották fenn. Az emlékmü a jövő év májusára elkészül.

— **Eltemették Jellachich István dr.-t.** Ma délután fél 4 órakor kisérték utolsó útjára Baranyavármegye népszerü tb. főorvosát és a pécsi törvényszék orvosszakértőjét Jellachich István dr.-t. A közszeretetnek és közbecsülésnek örvendő Jellachich Istvánnak végtisztességén hatalmas gyászoló közönség jelent meg. Ott láttuk az egyetem professzorait lovag Vasváry Ferenc dr. rektor vezetésével, a vármegye részéről Fischer Béla alispánt és a tisztviselői kart, Klie Lajos dr. törvényszéki elnökkel az élén a törvényszék és a járásbiróság tagjait, vitéz Felszeghy János ügyészségi elnököt és az ügyészség tagjait, a belvárosi katolikus kör tagjait, Mayer József dr. postafőigazgatót, a pécsi és vidéki orvosi kar számos képviselőjét, a vasutasokat és az elhunyt barátait, tisztelőit és a gyászbaborult családot és a rokonságot. A beszentelést Geosits Lajos belvárosi káplán végezte el a központi temető udvarán, ahol a koszorúk sokasága borította el a katafalkot. A beszentelés után az impozáns gyászmenet némán kisérte el örök nyugvóhelyére a tragikusvégü Jellachich Istvánt.

— **Az Oltáregylet** pénteken délután 4 órakor a zárdában rendes ülést tart.

— **Anyák délutánját tart a szociális missziótársulat** október 30-án, vasárnap délután 3 órakor Káptalan-utca 2. számu helyiségében. Tartalmas előadás anyák részére. Minden érdeklődőt szivesen látnak. Kérik e lap olvasóit, hogy adják tudtul azoknak is akiknek nincs módjukban ujságot olvasni.

— **A Corporatio Alta-Ripa** holnap szerdán este 8 órakor szociális ülést tart. A tagok megjelenése kötelező.

Ne dobja el!

az üres cipőkrém dobozokat, mert

ingyen kap

1 tele doboz

eredeti angol recept alapján készült ezidőszerint legjobb

„VESTA" cipőpasztát

6 üres „VESTA" dobozért, ott ahol azokat vásárolta.

Kapható:

Drogériák és bőrkereskedésekben

„Éden" Drogéria — Bajomi Vilmos
Breuer Gyula — László Hugó
Pécs Vidéke Börszövetkezet
ifj. Müller Lajos Némethóly

Fűszer- és csemegeüzletekben:

Auth Keresztély — Lehner Dezső
A Mi Boltunk — Lehner János
Barrois Árpád — Milhoffer József
Bors Károly — Pajtás Testvérek
özv. Blau Izidorné — Pauncz Miksa
Brucker Izsó — Pártos József
Diamant Dezső — Roth Mihály
Dziobek László és Tsa — Révész Lajos
Friedmann Hermann — Schmauser Mihály
Geltsch Frigyes — ifj. Spitzer Sándor
Goldner Rezső — Strasser József
Hirschler Mór — Szentgyörgyi János
Hillireich Illés — Vágó Kálmán
Kautz és Társa — özv. Weisz Henrikné
Klinger Mihály — Wolfl Hermann
Köves Gusztáv — Wolff Mihály
Krisztovics I. és Tsa — Zápor József
Krausz és Spitzer — Zakovszky István
Kreisler és Társa — Zwibach Lajos
Latincsics Aladár — özv. Klein Lajosné

Saját érdekében kérje mindenütt.

— **Jézus szociális királysága ünnepélyt** tartanak a pécsi keresztényszociálisták október 30-án, vasárnap este 8 órai kezdettel. A müsor a következő: 1. Magyar Hiszekegy. Énekli a Máv. Ébredés dalkör. 2. Éhezünk. Szavalja Kele Vilmos. 3. Grieger Miklós dr. országgyülési képviselő ünnepi beszéde. 4. Magyarnak lenni. Sajó Sándortól. Szavalja Tieglmann Paula. 5. A Máv. Ébredés dalkör énekszámai. 6. Legenda. Egyfelvonásos szindarab. 7. Nem, nem, soha... Énekli a Máv. Ébredés dalkör. Belépti dijat nem szednek. A költségek fedezésére felajánlott adományokat köszönettel fogadják.

— **Fontos!** Mielőtt pénzét kiadja férfi, fiu és gyermekfelöltőkre, télikabátra, bekecs, sport- és saccoöltönyre, ugy kész mint mértékszerintiekre, győződjék meg **Páll Ödön** cégnél.

— **Eljegyzés.** Boda József eljegyezte Pálfi Terikét. (Minden külön értesités helyett.)

— **Autószerencsétlenség Siklós és Gyüd között.** Kohn Rudolf siklósi vállalkozó autóján fia Kohn Vilmos társaságában Gyüdről Siklósra ment. Az országuton az autó, amelyet Nagy László soffőr vezetett, nekirohant egy fának. A soffőr a szerencsétlenség következtében sulyosan, Kohn Vilmos könnyebben sérült meg, mig Kohn Rudolfnak semmi baja sem történt.

Gyermekek izgalmas küzdelme az ingovánnyal és alligátorokkal!

Látható az „URISTEN MADÁRKÁI" című UNITED ARTIST-FILMBEN.

irást fog bemutatni a művész, igy: Kodaly Valsette, Chopin Preludeját, Schumann Románcát stb. Rendkivül gazdag műsorának koronája lesz Dohnányi: Ruralia hungarica cimü műve, amelyet ezen a körutón mutat be a művész először Magyarország közönségének. Jegyek a Dunántúl könyvkereskedésében kaphatók.

)-(**Trittico Farncescano.** A modern olasz vallásos irányu zeneköltészetnek egyik legérdekesebb képviselője fog vasárnap Budapesten bemutatkozni. Refice Don Licinio, a római S. Maria Maggiore Bazilika karigazgatója, egyben a pápai egyházzenei főiskola tanárának személyes vezénylete alatt vasárnap előadásra kerül az a nagyszabásu Oratórium, amelyet a kiváló szerző Assisi Ferenc, Mussolini szerint a legolaszabb Szent, mult esztendőben lezajlott centenáriuma alkalmából komponált. Trittico Francescano cimmel indult el a 3 részből álló hatalmas alkotás 1926. október 4-én Assisiből és Róman, Reggion, Prágán, Amsterdamon, egyptomi Alexandrián át érkezik hozzánk.

A kritika fölöttébb kedvező fogadtatásban részesitette Refice müvét s majd Oratóriumnak, majd, mert erős drámai motivumok is dúsan érvényesültek benne, szimfonikovokális költeménynek minősitette. Valóban a szerző géniusza nem merül ki az oratóriumi stilus sajátos meditációiban, hanem az isteni elemet kifejezésre juttató misztikus dallamok mellett nem egyszer a lobogó emberi szenvedély hangját is megszólaltatja. A hangfestés buja gazdagsága, a temperamentum túlcsorduló heve, a zenekari istrumentáció nem egyszer megdöbbentő vakmerősége tulajdonságai ennek a tiszta olasz muzsikának, amelyik amig nem mindennapi feladat elé állitja az előadó erőket, addig valóban nemes zenei élmény kilátásaival kecsegteti a művészi szép iránt lelkesülő zenebarátokat. A Trittico Francescano a filharmonikai zenekar közreműködésével Kereszty Jenő orgonaművész, az Egyetemi Énekkarok, férfikar, női- és vegyeskar, továbbá a magánszólamokat éneklő Goda Gizella és Laurisin Lajos operaházi tagok előadásában Emidio Mucci eredeti olasz szövegével kerül bemutatásra.

)-(**A hangversenyrendezés akadályai.** Az alábbi sorokat vettük: Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Engedje meg, hogy b. lapjában e hó 25-én megjelent „Egy zenekedvelő koncertlátogató" által irt sorokra reflektáljak. Óriási tévedésben van a sorok irója, ha azt hiszi, hogy a pécsi hangversenyrendező nincs tisztában azzal, hogy kiknek a hangversenyét kellene megrendezni Pécsett ahhoz, hogy közönségünk világhirü művészek hangversenyét élvezhesse. A doni kozákokat e hó 17-én a budapesti impresszário 3400 pengőért ajánlotta. Ha tehát ehhez hozzászámitjuk a költségeket, mint terembér, rendőrségi engedély dija, plakátok, hirdetések stb. valamint a bevételből leadandó adókért 12 százalék adót (10 százalék vigalmi és 2 százalék forgalmi) ugy csak ahhoz, hogy a költségek megtérüljenek 7 pengős legolcsóbbtól 16 pengőig terjedő helyárakat kellett volna megállapitani, miután a Pécsett egyedül számba jöhető hangversenyterem befogadó képessége 400 ülő és 60 állóhely. Tehát nemcsak hogy keresni nem lehetett volna a koncerten — amire jelen esetben éppen a szenzációs zenei eseményre való tekintettel nem is reflektáltam volna — hanem súlyos milliókat kellett volna ráfizetnem, mert eddigi tapasztalataim alapján tudom, hogy a pécsi koncertlátogató közönség szivesen veszi a nagy művészek hangversenyét, azonban teherbiró képessége nem oly nagy, hogy ilyen magas helyárakat megfizethessen. Méltóztassék elhinni, hogy én örülnék legjobban, ha Pécsett valóban világhirü művészek hangversenyeit is lehetne rendezni, de erre addig mig egy megfelelő, legalább 1000—1200 embert befogadó hangversenyterem nem lesz, gondolni sem lehet, mert oly nagyok a világnagyságok igényei. A jövőre vonatkozólag pedig még néhány nagy művész honoráriumát akarom közölni, nehogy ujból azt kelljen olvasni, hogy nem gondolunk világnagyságok hangversenyeinek rendezésére. Tehát Kreisler Fritz 1600 dollár, Heifetz Jascha 1000 dollár, Titta Ruffo 1600 dollár. Méltóztassék ezek alapján kalkulálni és akkor rá tetszik jönni, hogy Pécsett csak nagy művészeket, de nem a világ legjobbjait lehet egyenlőre mig ily kis hangversenytermünk van, hangversenyen hallani. Fogadja Szerkesztő Uram szivességéért hálás köszönetemet és vagyok, szivélyes üdvözlettel „A legrégibb pécsi hangversenyrendező."

)-(**A hárfakultusz terjedése.** Néhány évi szünetelés után a téli tanszak kezdetével a zágrábi zeneakadémián ujból megkezdték a hárfa tanitását is. A tanszékre Holub Lujza ismert hárfaművésznőt nevezték ki, aki nemcsak kitünő pedagógus, hanem a zágrábi operának és a filharmónikusok zenekarának is tagja. Holub tanárnő Pécsett szerzi be új hárfáját és Temesvárról is Pécsett érdeklődnek uj hárfák iránt, mert ezt a kiváló hangszert az egész volt monarchia területén egyedül a pécsi Lenhardt János készíti. A hárfakultusz terjedésére mutat, hogy a budapesti zeneakadémiának sohasem volt annyi hárfás növendéke, mint ez évben. A budapesti zeneakadémia hárfatanszakára járnak tanulni Hódmezővásárhelyről és Pécsről is van két növendék Tellner Ili és Lőrinc Pál. Legközelebb ugyancsak az akadémiára kerülnek a Pécsett szép előhaladást tanusitott Molnár Margit és Häusler Ernesztin is. Minthogy a hárfakultusz ujabban Pécsről indult ki, hisz a hárfák is itt készülnek, intenzivebben kellene felkarolnia a zeneváros Pécsnek ezt a speciális hangszert, amely itt készül és igy mondhatjuk, itt a hazája. Amint megtartani óhajtjuk kulturfölényünket az utódállamokkal szemben, ép úgy

Patkány-, egér-, mezeiegérirtó „BATINOL" biztos hatásu irtószer. Más állatra, emberre ártalmatlan. — Sváb, csótány, ruszni stb. irtószerek. Naplárban utánvéttel szállitja: Batinol laboratórium Budapest, VII., Murányi-u. 36.

érdeke, volna Pécsnek, hogy ne engedjen a zene kultura terén sem eddig elfoglalt vezető pozíciójából. A hárfaoktatás Pécsett való rendszeresitése nem ütköznék különösen anyagi nehézségekbe sem.

)-(**A város két képet vásárolt a Vágh testvérektől.** Ma délután megtekintették a Vágh testvérek nagysikerü képkiállitását Nendtvich Andor polgármester, Sebestyén Lajos dr. városi tanácsnok és Arnold Nándor ny. reálgimnáziumi igazgató, hogy a gazdag és értékes anyagból a városi múzeum részére képet vásároljanak. A választás Vágh Nándor November és Vágh Mihály Szent Domonkos templom cimü képére esett. Ezt a két képet vásárolta meg a város a két tehetséges, fiatal művésztől. A Novemberrel már foglalkoztunk és megirtuk, hogy ez a kis-kép magán viseli a november minden szomoruságát, ködös melankóliáját. A másik kép, a Szent Domonkos templom akvarellszerüen friss szineivel, finom rajzával és megkomponáltságával keltett feltünést a kiállitáson. A város vásárlása csak megörökitése annak, hogy a Vágh tesvérek művészete komoly értéke a magyar pikturának. A páratlan látogatottságnak örvendő nivós tárlat már csak rövid ideig lesz még nyitva és igy azok is tekinsék meg, akik eddig nem látták. A kiállitás holnap és egész nap nyitva lesz és belépődij nélkül megtekinthető.

)-(**A Credo dalárda** november 28-án, hétfőn este 8 órakor főpróbát, utána tagértekezletet tart. Ugy a próbára, mint az értekezletre az összes énekesek feltétlen megjelenését kéri a vezetőség.

)-(**A Pécsi Zenekedvelők Egyesülete** holnap, azaz hétfőn este fél 9 órakor a belvárosi fiusikola zenetermében zenekari próbát tart. A vezetőség kéri a működő tagok pontos megjelenését.

A legjobb
CIPŐK
beszerzési helye
QUINTUSNÁL
Irgalmasok utca 24. Telefon 13-26
Sportcikkek és turista felszerelések nagy választékban, jutányos áron kaphatók. Javitások jól, gyorsan és olcsón készülnek.
Üzem: Majláth-tér 6.

Köztisztviselők!
Ajánljuk dusan felszerelt raktárunk megtekintését, ahol legjobb minőségü **férfi és női szövet, crep de chine, bársony, vászon, kazán, köt-szövött áruk,** férfi és női **téli kabát,** divány átvetők, szőnyeg, esőernyők, **cipők,** katonai felszerelések stb. kaphatók
6 havi részletfizetésre
a legolcsóbb napi árak mellett.
Magyar Köztisztviselők Fogyasztási ermelő és Értékesitő Szövetkezete
5-ös számu Ruházati áruháza Pécs, Deák-utca 8. szám Főpostával szemben.

SPORT

(:) **Eszék kerületi válogatott—Pécs-Baranya.** A vasárnapi mérkőzések homlokterében az eszéki kerület válogatott csapatának pécsi vendégjátéka áll. A mérkőzés igen érdekes és izgalmas lefolyásunak igérkezik. Az eszéki csapat a pécsi publikum előtt nem ismeretlen s emellett most van formája tetőpontján, ugy hogy az első nemzetközi mérkőzést játszó Pécs-Baranyának legnagyobb tudására van szüksége, ha a horvát csapattal szemben győzni, vagy csak eldöntetlent kivivni akar. A mérkőzés a PAC—PEAC sporttelepen, délután 2 órakor kezdődik.

(:) **A Pécsi Sport Club—Bajai Turul** bajnoki mérkőzés némi huzavona után ma délelőtt még is lejátszásra kerül. Ez a mérkőzés az eddig veretlen PSC utolsó őszi meccse, egyszersmind pedig legnehezebb akadálya az őszi szezonban. A Bajai Turul a PVSK 6:3 arányu fényes győzelmével adott izelitőt nagynevü képességeiből, viszont a PSC ezideig veretlenül s egyetlen pontvesztességgel absolválta bajnoki mecscseit s igy rendkivül érdekes, izgalmas és magas nivóju mérkőzésben lesz a közönségnek része. A PSC ma megerősitett csapattal áll ki, mert nemcsak a bajnokságban ezideig megszerzett pontelőnyét akarja megtartani, hanem továbbra is tagja akar maradni az ország amatőr egyesületei azon triászának, amely ezideig a veretlenség nimbuszával dicsekedhetik. A Budapesti Törekvés Sport Egylet, a Csabai A K és a Pécsi Sport Clubon kivül ugyanis nincs magyar csapat, amely ezideig az őszi szezonban vereséget ne szenvedett volna; viszont a Bajai Turul jóképességü s nagylendületü csapatát tüzelni fogja a törekvés, hogy a PSC presztizsét ő tépáza meg elsőnek, az eddigi jó pozicióját a bajnoki tabellán tovább is megtartsa. A Bajai Turul ugyanis eddigi pontvesztességeit tekintve, jelenleg a harmadik helyen fekszik. A mérkőzés ma délelőtt 10 órakor kezdődik s igy az még délig befejezésre kerül.

(:) **Az Eszék—Pécs-Baranya** nemzetközi mérkőzés jegyei elővételben déli 12 óráig a Gruber-féle Király-utcai cukorkaüzletben kaphatók. A jegyek ára ezalkalommal 10 százalékkal magasabb lesz a rendesnél, ami tekintettel a nemzetközi mérkőzésre érthető is. Itt emlitjük meg, hogy az emelés dacára még mindig Pécsett a legolcsóbbak a helyárak, amennyiben azonosak az amatőr mérkőzésekével.

(:) **Pótlás a bíróküldéshez.** Pécs-Baranya—Eszék kerületi válogatott. Biró: Merkle, határbirák Rosenfeld E. és I.

(:) **A vasutas leventék** alakuló ülésüket november 30-án, szerdán este 7 órakor tartják az üzletvezetőség tanácstermében.

HARISNYÁK
női, férfi és gyermek
legolcsóbban és legjobban
Kétyi Dezső-nél PARISI ARUHAZ

Linoleum
uto- és ebedlő szönyegekben
óriási választék!
Mielőtt szükségletét fedezné, tekintse meg raktárunkat vételkötelezettség nélkül.

Viaszosvászon 78 cm sz. . . .	3·40 P-től
Bőrvászon 120 cm. szélességben	3·70 „
Linoleum 67 cm. szélességben	3·80 „
Kókuszfutó 67 cm. szélességben	4·— „
Futószőnyeg 70 cm. szélességben	2·— „
Ebedlőszőnyeg P 60·—, 70—, 80·—	„
Moquette asztalterítő . . .	30·— „
Moquette sezlontakarók . .	54·— „
Flanelltakarók	3·60 „
Függöny két szárny, egy drapéria	8·— „

Argaman- és perzsaszőnyegek, butorszövetek, autótakarók, lópokrócok leszállított árban kaphatók.

Hirsch és Pollák
rőfös és divatáruházában Pécs, Irgalmasok-utca 4. Telefon 567.

— **Pécsett keresnek egy debreceni sikkasztót.** A debreceni rendőrkapitányság körözést adott ki Budaházy Imre hajdusámsoni születésü 25 éves kereskedősegéd ellen, aki sikkasztást követett el és megszökött. Most a pécsi rendőrkapitányság is körözi a sikkasztót.

— **Lopás a Pannónia sörgyárból.** A Pannónia sörgyárból november 23-án valaki ellopott egy 5 méter hosszu gummikábelt. A kár 50 pengő. A rendőrség meginditotta a nyomozást.

— **Talált tárgyak a pécsi rendőrségen.** Az elmult héten a következő talált tárgyakat szolgáltatták be a pécsi rendőrségre: egy motorkerékpárpumpát, két darab kulcsot és egy sétabotot. Igazolt tulajdonosuk átvehetik a rendőrségi pénztárban.

— **Antuka és boternyők,** csodás választékban **Lehr Izidor árházában.**

— **1 kg. narancs 90 fillér a Schmauzernál.**

— **Csak egy His Masters Voice gép van a világon! Alt és Böhm.**

— **Hegedü órákat jutányosan ad Pius intézeti zeneoktató, Szilágyi Dezső-utca 8. szám.**

— **Szőrmebundák Löwy testvéreknél.**

— **Légelzáró** Pécs legnagyobb kárpitozott butorraktárában kapható Barátok temploma átellenében. **Rózsa** kárpitosmester. Telefon 14—85.

— **Anyakönyvi hirek.** Az anyakönyvi hivatalban a mai napon a következő haláleseteket jelentették be: Bach János ág. h. ev. 40 éves, kárpitossegéd, Strasser Jánosné sz. Csendics Jozefa rk. 70 éves, Lovig Gergely rk. 83 éves, Sipos Anna rk. 15 éves. — A hét folyamán házasságot kötöttek: Püspök Imre szobafestő és Ernszt Mária, Löwy Sándor kereskedő és Wallerstein Katalin, Antaek János artista és Csordás Juliánna artista, Weltmann Árpád dr. bőrgyáros és Lang Margit, Langa Gyula épitőmester és Beok Alojzia, Finta György szénbányász és Schiffer Juliánna, Meisinger Henrik gépkocsivezető és Süvecz Irén, Réger János sörgyári munkás és Sárosi Margit, Löcher András bognár és Nun Anna, Kositzki Imre lakatos és Kasza Mária, Fonai László kaptafakészitő és Beczkó Juliánna, Lusz Béla szabó és Cséplő Éva, Dulánszky Jenő épitészmérnök és Schmidt Miléva, Kakas István bányász és Bedi Mária.

- Karácsonyi Occasio. -
Nézze meg kirakatainat!
STEINER üvegnagykereskedés
Pécs, Irgalmasok-utca 2. szám.

— **Az épitendő gyárvárosi templom** részére Pilch Andorné egy gyönyörü oltárteritőt ajándékozott az Oltáregylet utján.

— **Az elmult éjjel ismét razzia volt Pécsett.** A rendőrkapitányság széles körben folytatja a nyomozást a sorozatos betörések tetteseinek kézrekeritésére. Ennek során az elmult éjjel ismét razzia volt az egész város területén. A razzia azonban nem járt a kivánt eredménnyel. Mindössze három gyanus férfit állitottak elő, akik azonban kellőkép igazolták magukat és igy nyomban szabadlábra helyezték őket.

— **Egyedüli fog és szájápoló, amely azonnal fertőtlenit a törv. Hyperdent.**

— **600 drb. Steiff** állat kiállitása vasárnap **Alt és Böhm** cégnél! Nem mindennapi látvány, ép ezért kérjük megtekinteni!

— **Izlelje meg a „Mi boltunk"** különleges édes teasüteményeit és saját töltésü legfinomabb rumjait.

— **A mai pénztelen világban** csak hasznos karácsonyi ajándékot vásároljon. **Schuber Rezső** műhelyében készült fehérnemüvel mindenkinek örömet okoz. Boltivköz 4. I. emelet.

— **Nyakkendők** londoni és párisi divatujdonságai **Lehr Izidor áruházában.**

— **Nyul, róka, görény,** vidra, nyest, valamint mindennemü nyersbőröket bárkinél magasabb árban vásárol **Guttmann Lajos,** Pécs, Siklósi-utca 3. Telefon 14—55.

— **Legháládatosabb** és legszebb karácsonyi ajándékot a **Rózsa** kárpitozott butor nagy raktárában vehet, mélyen leszállitott árak mellett november 28-tól. Telefon 14-85.

— **Szép divatkelmék** női és leányka köpeny és ruhákra, nagy választékban **Reiner és Pauncz cégnél.**

— **Strasser fest** minta után is és tisztit vegyileg Rákóczi-ut 39. sz. Ugyanott ügyes boltiszolga és kifutó leányt felvesznek.

— **A gyermekfotó szépségverseny** Szalmássy József rendezésével november 27-én, vasárnap a belvárosi állami fiuiskolában lesz. A kiállitás délután 2—6-ig tart.

— **Tanács Budapestre utazó olvasóinknak!** Közöljük olvasóinkkal, hogy a legjobb szöveteiről, valamint üzleti szolidságáról 1850. óta közismert Semler cég (Budapest, IV. kerület Bécsi-utca 7. szám) elhatározta, hogy a hangos reklámok helyett eredeti angol férfi és női szövetkülönlegességeit a most megkezdődött karácsonyi eladásán occassiós áron bocsátja vásárlóközönsége rendelkezésére. A cég maradékosztályán a nagy forgalom folytán a legkitünőbb szövetek mindenméretü maradékai halmozódtak fel, amelyekből való vétel a megelégedést keltő alkalmi vásárlás minden jellegét magukon viselik. Ez alkalommal ismételten bizonyitja be a Semler cég, hogy mindenkor vásárlói érdekeit tartja szem előtt, ami évtized alatt mintegy három nemzedék sok ezer vásárlója meggyőződött a cég elveiről, melyek utján a cég vevői bizalmát és szeretetét érdemelte ki. Vidékről érkező közönség soronkivüli kiszolgálásban részesül.

SZINHÁZ

A szinházi iroda hirei:

* **Borcsa Amerikában** ma vasárnap folytatja diadalmas utját. Az érdeklődőknek tudomására hozza az igazgatóság, hogy 8—10 napra a nagysikerü darabot le kell venni a müsorról, hogy helyet adjon az **Édenkert** Harsányi Zsolt forditásában szinre kerülő nagyszerü vigjátéknak. Egyuttal ez lesz a prózai testület bemutatkozása, amely elé méltán tekint várakozással Pécs társadalma. Régi kedvenceinken kivül Vécsey Ilonka, Sontay István, Sarley Imre, Bánky Róbert és a szinház uj szépei: Hajnal Berta, Láss Ibolya, Vajáry Magda is ez estén fognak bemutatkozni.

* **Szerdán** az évad legszebb, irodalmi értékben is legkiválóbb előadása a **Házi tündér** Dickens örökéletü szinjátéka bemutatása következik, amelyben Ladomerszky Margit, az uj hősnő mutatkozik be.

— **Hat müv-szi levelezőlap 8 pengő. Vass fotószalon,** Király-utca 37. sz. I. emelet.

— **Kötött kosztüm legnagyobb választékban Lehr Izidor áruházában.**

— **Tisztviselőknek** kedvezmény, vidékieknek ingyen csomagolás és vasuti szállitás november 28-tól karácsonyi olcsó árak mellett, **Rózsa** kárpitosmester nagy raktárából, a Barátok templom átellenében. Telefon 14—85.

— **Akkumulátortöltés** Graef János drogériában, Király-utca 4. sz.

— **1 kg. szép étkezési burgonya** csak 8 f. házhoz szállitva **Római Róbertnél.**

— **Fehérnemü szalon.** (Mária-utca 15. sz. a. az emeleten.) Nagy választékban kaphatók, a legkényesebb igényeket is kielégitő: lenvászon, lenbatiszt, lendamaszt, asztalnemü, chiffon és pamut vászonáruk, törülközők, zsebkendők, szines nansouk, batiszt stb. **Teljes kelengyéket** is szállit. Megtekinthető — vételkényszer nélkül — hétköznapokon d. e. 10—12 és d. u. 3—5 óráig. **Ügynökök jutalékkal felvétetnek.**

— **Eredeti „alméria" szőlő** teljesen frissen **Nick A. K.** cégnél Pécs, Király-utca 1. (Üvegudvar.) Telefon 205.

— **Vámos fest, tisztit a legszebben. Mária-utca 33. Telefon 4—37.**

— **Singer varrógépek** kizárólag nálunk kaphatók! **Singer varrógép részv. társ.** Pécs, Széchenyi-tér 16.

— **Női kabátok Löwy testvéreknél** Ferenciek-utca 1. Kedvező fizetési feltételek.

— **Ne dobja ki a pénzét** kiselejtezett silány minőségü férfi kalapokért, mert már 12 pengőért garantált jóminőségü fővárosi divatkalapokat kaphat **Kertész Ferenc** többszörösen kitüntetett budapesti cég, pécsi fióküzletében, Pécs, Király-utca 41. A legnevesebb külföldi kalapgyárak u. m. G. B. Borsalino Hückel, Pichler és angol kalapok nagy raktára. Női modellkalapokban dús választék, alakit és fest a legmodernebbül.

fogkrém a fogak ápolására mindennél jobb!
Kapható: az összes szaküzletekben.

MŰVÉSZET-ZENE

Vasárnap délelőtt nyilik meg a pécsi képzőművészek társaságának kiállitása

Pécs, nov. 26. — Az a kiállitás, amely vasárnap délelőtt nyilik meg a pécsi képzőművészek és műbarátok társaságának rendezésében, méltán lesz büszkesége a pécsi müvészeknek a rendező társaságnak, de magának Pécs városának is.

Ma délután mutatták be a sajtó munkásai előtt a holnap megnyiló kiállitás anyagát, amely szinben, pompában, értékben egyformán gazdag és demonstrálja a szerényen, csendben élő pécsi képzőművészek képességeit és hivatottságát. Ez a kiállitás a pécsi művészek alkotó erejének beszédes bizonyitéka, kiforrott tehetségeknek szinekben, formákban való megnyilatkozása. Mintegy 30 kiállitó szerepel ezen az őszi tárlaton. Amerre a szem tekint mindenütt a művészet ragyogásával találkozik. Felfogás, mélység, eszme, érzés tükrözik itt vissza képek és szobrok élő szépségeiről. A képzőművészek társaságának lelkes vezetőit, különösen Török Lajos rendőrfőtanácsost a legteljesebb hála és elismerés illeti, hogy összehozta Pécs művészeit és ilyen eseményt jelentő tárlatot állittatott össze Pécs tehetséges művészeinek nagy értékü alkotásaiból.

A kiállitást a Corzó kávéház mellett levő Vigadó helyiségében rendezték. Részleteiben a tárlat anyagáról és kiállitóiról legközelebb számolunk be, de már most megemlitjük, hogy a pécsi művészeknek ezt az őszi tárlatát nemcsak érdemes, de kötelessége is megnézni minden pécsinek. A lelke fog gyönyörködni ezen a tárlaton.

—

)-(**Telmányi Emil pécsi hangversenye.** Telmányi Emil, aki Pécsett december hó 2-án tartja hangversenyét, a legragyogóbb zenei tehetségek egyike. Telmányi Emil fiatal ember, abban a korban van, amikor istenadta képességeit a legpompásabban csillogtathatja. Azok közé a ritka művészek közé tartozik, akiknek tehetsége nemcsak a technikai készségben kulminál, hanem az alkotó művészet terén is nagy eredménnyel dolgozik. Különösen hegedüátirásokkal foglalkozik, más intsrumokra irt müveket átir hegedüre megfelelő zongorakisérettel. Mostani magyarországi hangversenykörutja alkalmával több ilyen ál-

Vágh Mihály.

(—) **Pécs város művásárlása.** Most végződött Pécsett a két *Vágh*-testvér kollektiv képkiállitása, amelynek jelentős sikerét Pécs város művásárlása tetőzte. A városi muzeum számára megvették *Vágh* Mihály: Szent Domonkosok temploma és *Vágh* Nándor: November cimü képét.

Esti Kurir, 1927. dec. 13.

2

Ministerstwo Oświaty
Wydział Kultury Pozaszkolnej

Vàgh Mihàly

Tordai Imre és Vàgh Lestvérek tàla-
làn rajzaival, plasztikáival szerepelt.
Itt Móra Ferenc portréja.

Szegedi Új Nemzedék 930. VIII. 20.

Vágh Mihály

Kiállitása Szegeden. "Móra Ferenc" és "Juhász Gyula" arcképeit megvásárolta a szegedi városi muzeum.

E.K.930.IX.24.

Vágh Mihály és
Vágh Náudor

Moll. kiáll. Pécs
1927 nov.

Nikpkiáll

…ban
…ése
…giai

…um
…em
…ot-
…kg.
…sen
…dal
…sak
…ha
…m-
…em
…ly-
…tan is csaknem fehérétlen, szekeren szállít-

grófok szelleméhez híven, örömmel és
sággal szemléli a tárgyakat bármikor
sen díjtalanúl az őr felügyelete s kala
mellett. Meghatározott nyitási napo
csenek, bárki bármikor — amikor t
őrnek szabad ideje van — így főleg
nonként és vasárnaponként szivesen
vendégek.

Az intézetnek az őrön kívül más s
zete nincs. Ha sok a dolog, egy-eg
tanuló segít az őrnek, míg a takarí
őr felügyelete mellett a főgimnázium
szolgája végzi.

Az éremtárban a görög, római,
és osztrák pénzek rendezve vannak, s
ről czédulakatalogus is van, de a

teljes egyházi ornátussal a legközeokonságban áll.

épzőművészeti osztályba a lefolyt évv. Rácz Jakabné úrnő adományából rab, Szent András apostolt és alexanzent Katalint ábrázoló féldombormű juIindkét darabot főleg az a körülmény ecsessé, hogy azok már eredetileg is umban elhelyezett s ott őrzött igen domborm ű-csoporthoz tartoztak s gy XVIII. században szerepelt szamossmeretlen szobrász művei, már kezdetva kivívták azok érdeklődését, akik a ıot megtekinthették. A Főfelügyelőség l *b. Szalay I.* látogatta meg a múzeu-

A gyüjtemény gyarapítására kiutalt 800 K államsegélyt, mely a mult évi pénztármaradványnyal és az időközi kamatokkal 803·20 K-ra nőtt, a bemutatott tervezet szerint használták fel, annyiban térve el attól, hogy, mivel a Jókai műveinek II. sorozata még nem volt kiadva, ennek, valamint a még olcsóbban megkapott munkák árának különbözetéből, a Franklin-féle kézilexikont és a meg nem kapható munkák helyébe hasonló jellegű és értékű könyveket vásároltak. Államsegélyből vásároltak 126 művet 135 kötetben.

A kollégium a maga alapjaiból 1160·70 K-t fordított könyv és folyóirat vásárlásra és kötésre, 15·43 K-t irodai fölszerelésekre,

Legfinomabb KALAPOK KOVÁCS és NAGY uri-divat házában Király-utca 11. sz.

— **Egy falu maradványaira akadtak a mohácsi határban.** A Duna jobbpartján a mohácsi határhoz tartozó ugynevezett Alsó-Mezőben a napokban az eszék-budai országuttól nyugatra egy falu maradványaira bukkantak. Egy nagy épület alapfalait találta meg a földjén szántó birtokos s rögtön hozzáfogott annak kiásásához. Számos cseréptöredék és több koponya, emberi csontok vannak az alapfalak környékén. Felhivjuk a leletre a muzeum vezetőségének figyelmét.

— **A pécsi zenekedvelők egyesülete** ma este fél 9 órakor a belvárosi fiuiskola zenetermében próbát tart. A karmester kéri az összes működő tagok pontos megjelenését.

— **Egyedüli fog és szájápoló, amely azonnal fertőtlenit a törv. Hyperdent.**

— **A szemétkihordás szabályozása.** A hétfői közgyülésen a polgármesteri jelentés kapcsán sok szó esett a város tisztaságáról és ezzel kapcsolatban a szemétkihordásról. Engel Róbert dr. pendrtett meg ennek kapcsán életrevaló tervet. Elsősorban, hogy a szemétkihordó kocsik legnagyobb része fedél nélkül való és igy kiszállitás közben nemcsak sok szemét hull szét, hanem a levegőt is rontja. Kivánatos volna, ha kizárólag fedett kocsikat használnának a szemétfuvarozásra. Azt is kifogásolta, hogy a házakon belül ugy gyüjtik össze a szemetet, hogy azt külföldi nagy városokban nem türnék el. Ezen ugy lehetne segiteni, hogy szabályrendeletet kellene alkotni és abban kötelezni a háztulajdonosokat arra, hogy a házakon belül ládákba gyüjtsék össze a szemetet. Nendtvich Andor polgármester válaszában kijelentette, hogy a szemétfuvarozásra vonatkozólag rövidesen örvendetes változás fog történni és erre vonatkozólag a költségvetésbe nagyobb összeget állitottak be. Igy, mint ahogy mai számunkban már jeleztük, több elzárható szemétkihordó kocsit szereznek be és azonkivül szemétgyüjtő edényeket is. A szabályrendelet felvetett tervére vonatkozólag nem nyilatkozott a polgármester. A szabályrendelet tervét kár volna elejteni, mert az nagy hasznára volna a közegészségügynek.

— **Jól és olcsón** csak a **„Mátyás király" étteremben étkezhet.** Klimó-utca, Ferenciek-utca sarok. Egyetemistáknak törzsasztal.

— **Mellbelőtte magát egy csurgói diák.** Szauer Kálmán a csurgói tanitóképző másodéves tanulója hétfőn délelőtt az egyik tizperces szünetben mellbelőtte magát az iskola udvarán. A tragikus öngyilkosságot regényes diákszerelem előzte meg. Szauer Kálmán halálosan szerelmes volt egy csurgói kisleányba, akihez napról-napra áradozó szerelmes leveleket irt. Hétfőn délelőtt a hittanórán a fiu ujból szerelmes levelet irt, amiért a tanárja felelősségre vonta, majd büntetésül kiküldte az előadásról. Szauer Kálmán kiment az udvarra és a tizperces szünetben értesült társaitól arról, hogy a tanár az esetről jelentést tett az igazgatóságnak. A fiu ezt annyira a szivére vette, hogy a magával hordott revolverrel mellbelőtte magát. Állapota rendkivül sulyos. Az öngyilkosság ügyében megindult az eljárás.

ÖSSZTANC Vasárnap nov. 27-én a NŐEGYLETBEN FELLNERNÉL

— **Elveszett egy ametiszt kékköves fülbevaló** a Ferenciek temploma környékén. Kérik a becsületes megtalálót, hogy jutalom ellenében adja le a Dunántúl szerkesztőségében.

— **A pécsi ker. szoc. dohánygyári alkalmazottak** szakcsoportja november 26-án, szombaton este 8 órai kezdettel teaestélyt tart tánccal. Belépődij nincs, de fütés és világitás céljaira adományokat elfogadnak. Egy tea ötven fillér.

— **Lugkőoldatot ivott egy 15 éves pécsi leány.** Valósággal megdöbbentő, hogy az utóbbi időben csaknem mindennap történik öngyilkosság Pécsett. Nemcsak az élet küzdelmeivel megbirkózni nem tudó férfiak dobják el maguktól az életet, hanem ma már egész fiatal életek törnek igy derékban ketté. Vasárnap óta két DGT tisztviselő, és egy városi tisztviselő követtek el öngyilkosságot. Ma délelőtt 9 órakor egy 15 éves leány ivott lugkőoldatot. Az illető Sipos Anna, aki a Petrezselyem-utca 29. szám alatt lakik. Az alig 15 éves leány egy jó nagy pohár lugkőoldatot ivott és életveszélyes sérüléseket szenvedett. A mentők beszállitották a belgyógyászati klinikára. Hogy a fiatalkoru leány miért akarta eldobni magától az életet, senki nem tudja.

— **Tornatanfolyam.** Két középiskolai testnevelő tanár többek felkérésére, gyermekek és felnőttek részére tornatanfolyamot rendez. A gyermektanfolyamra 5—10 éves koru gyermekek vétetnek fel, akik heti 3 órában játékszerü, az életkort figyelembevevő, a hibás testtartást korrigáló, a test fejlődését előmozditó nevelőgimnasztikai gyakorlatokban; a felnőttek ugyancsak heti 3 órában felfrissitő, a kedélyt jótékonyan befolyásoló, mozgásos gyakorlatokban részesülnek. A tanfolyam a város középpontjában fekvő cisztercita reálgimnázium, modernül felszerelt tornatermében lesz megtartva és pedig a gyermektanfolyam hétfőn, szerdán és pénteken 5—6 óráig, a felnőttek ugyanazon napokon 7—8 óráig. A tanfolyam dec. 1-én kezdődik s a részvételdij egy egy hóra 8 P. Jelentkezni lehet a Remény gyógyszertárban, a Szent István Társulat és Dunántúl könyvkereskedésekben, Éden és Werle drogériákban és a Sugár-féle kalapüzletben.

— **Miért rontja a szemét?** Miért vesződik a karácsonyi kézimunkákkal? Szebbet, jobbat, olcsóbbat ugysem állithat elő házilag, mint amilyet a Misszió dec. 8-án megnyiló karácsonyi vásárján vehet.

— **Akkumulátortöltés** Gracf János drogériában, Király-utca 4. sz.

— **Anyakönyvi hirek.** Az anyakönyvi hivatalban a mai napon a következő haláleseteket jelentették be: Jakab Géza rk. 37 éves vonatfékező Helesfa, Lipschitz Jolán izr. 24 éves fogtechnikus, Bausz Ferencné sz. Máté Zsófia ref. 73 éves, özv. Matakovics Józsefné sz. Bolkovácz Mária rk. 80 éves, szegényházi lakó, Gál Ferenc ref. 5 hónapos Mislény, Niederecker Gáspár rk. 3 hónapos, özv. Lehner Jánosné sz. Wágner Paula rk. 51 éves

MŰVÉSZET-ZENE

A pécsi képzőművészek és műbarátok társaságának kiállitása

Pécs, nov. 23. — Pécs művészi életében forduló pontot jelent a Pécsi Képzőművészek és Műbarátok Társaságának a megalakulása. A társaság megalakulásának még a bölcsőjénél a mult év októberében rendezte meg a Nemzeti Szalonnal együtt bemutatkozó kiállitását. A város és a vármegye közönsége addig soha nem tapasztalható szeretettel kereste fel a kiállitást. Ez az oka, hogy a kiállitás látogatottsága, anyagi és erkölcsi sikere minden várakozást felülmult.

Az első kiállitás után hamarosan ujabb lehetőség kinálkozott a társaságnak Pécs közönsége előtt való szereplésre. Emlékezetes még az a retrospektiv kiállitás, amelyet Pécs uriasszonyai rendeztek az egyetemi diákjóléti intézmények felsegélyezésére a nőegyletben. Pécs minden képtulajdonosa szeretettel sietett a gondolat támogatására a képek átengedésével. A Pécsi Képzőművészek Társaságára hárult a feladat, hogy a felajánlott képeket kiválogassa és felvinci Takács Zoltánnak, a kiváló esztetikusnak a közreműködésével történeti sorrendben elrendezze. A társaság a feladatnak kifogástalanul meg is felelt.

Most ujabb három nagy jelentőségü mozzanat előtt áll a Pécsi Képzőművészek Társasága. A Vigadó nagytermében f. hó 27.-én nyitja meg ezévi őszi kiállitását, hogy beszámoljon tagjainak egy évi működéséről. A kiállitás december 8.-ig tart. A kiállitás anyaga, a műtárgyak árai, a vásárlási lehetőségeknek a mai nehéz viszonyokhoz való alkalmazkodása mind annak a jele, hogy a társaság nagy és fontos művészi sőt nemzeti feladatot szolgál. Szolgálja magával a művészi működésével, a művészeknek és műbarátoknak egy táborba hozásával, de szolgálja azzal is, hogy mindent megtesz, hogy a magyar lakások, magyar levegőjü, magas művészi értékkel biró műtárgyakkal legyenek gazdagabbak, kinek-kinek az izlése és tehetsége szerint.

A második fontos mozzanat a társaság pártoló tagjainak a toborzása. A társaság vezetősége most küldötte szét Pécs minden rétegébe a maga szerény kérését: legyen mindenki pártoló tagja a Pécsi Képzőművészek Társaságának. Az áldozat, amit erre az oltárra kér a társaság vezetősége, oly csekély, hogy azt jó szivvel mindenki megteheti. Évi 8 pengő a pártoló tagságidij, ami negyedévenkint is fizethető. Ez az összeg, nem nagy, nem összeg ez, az a szeretet, amit e város művész társadalma kér Pécs egész társadalmától a magyar, közelebbről a pécsi művészetért. A vidéki művészet a legtöbb helyen, igy Pécsett is, olyan zsenge virág, hogy azt a szeretetlenség is megölheti. Ennek a kedves pécsi virágnak pedig ha valamikor, akkor most van leginkább szüksége a szeretetre, mert nagy utra indul.

Eddigi értesülésünk szerint 1928. januárjában a Nemzeti Szalon megnyitja kapuit a pécsi művészek előtt, hogy bemutatkozzanak a főváros közönsége, művészvilága és esztetikusai előtt. Ezt az utat szeretet nélkül sikeresen megtenni nem lehet. Kell a Budapestre induló társaságnak az anyaváros minden lakója szeretetét a háta mögött tudnia, éreznie akkor, amikor idegenben először áll az itélőszék előtt a maga tudásával.

A pécsiek budapesti kiállitása nemcsak pécsi, hanem országos jelentőségü. A vidéket magához kell ölelnie Budapestnek, Budapest meg kell, hogy ujuljon ebben és az ezt követő találkozásokban. Ide nem elég Budapest és nem elég Pécs művész világa. Ide kell Budapest és főleg Pécs egész hivatalos és nem hivatalos társadalmának egyöntetü támogatása és szeretete. Mert, aki szeretet nélkül indul utnak, az vagy elveszik, vagy soha nem talál többet haza. Olyan kevesen vagyunk, hogy egy elvesztett embert, vagy gondolatot alig, vagy soha nem tudunk megtalálni többet. Ha pedig lesz valaki, aki a szeretet hiánya miatt nem tud haza találni többet, annak a távozását begyógyitani nem lehet soha.

Baranyavármegye és Pécs társadalma megérti e gondolatnak súlyát, helyi és országos jelentőségét. Hisszük, hogy egy emberként áll szeretetével és támogatásával e gondolat, e törekvés mellé, amely egy ennek a megyének és székvárosának a magyar vidék legjelentősebb művészi állomására való emelésével.

—

)-(**Faluhelyi Ferenc dr. egyetemi tanár** mond bevezetőt Móricz Zsigmond és Simonyi Mária csütörtök esti előadásán a nőegyletben. Jegyek 1.20—5 pengős árban Gruber cukorkaüzletében és a helyszinen. Egyetemi hallgatók kedvezményben részesülnek.

)-(**G. Höffler Mici pécsi énekművésznő vendégszereplése Győrben.** A győri ének és zeneegylet a napokban tartotta hangversenyét. Ezen a hangversenyen lépett fel vendégként G. Höffler Mici pécsi énekművésznő, akit gyönyörü énekszámaiért meleg ünneplésben részesitett a győri közönség. Ugyancsak ezen a hangversenyen mutatkozott be a zeneegylet ujjászervezett férfi és vegyeskara is Boldis Dezső dr. nagyszerü dirigálása mellett. A kiváló karnagynak babérkoszorut nyujtottak át az elért sikerért.

)-(**A Vágh testvérek művészi képkiállitása.** Már a második hete, hogy a Vágh testvérek kiváló értékü képkiállitása megnyilt. Ennek ellenére az érdeklődés napról-napra fokozódik, amelynek láttára a művészek még egy héttel meghosszabbitották tárlatukat, amely az egész városnak művészi eseménye. A kiállitás mint már jeleztük, az eladott képek helyett ujabb alkotásokkal gazdagodott, amelyek közül a A késő ősszel, A falu vége, A Duna Esztergom mellett ma már muzeális értékü vásznak. A tehetséges fiatal művészek a pécsi portré sorozataikat ujabb képekkel óhajtják kibőviteni és ezért a most munkában lévő arcképeiket is kiállitják, amelyek teljessé teszik majd a gazdag anyagu kiállitást, amely belépődij nélkül egész nap megtekinthető.

HIREK

— **A pécsi kerületi munkásbiztositó pénztár** Schich Jácint dr. helyettesitésével nov. 24-től betegségének további idejére a kerületi és rendelőorvosi teendők elvégzésére Kriegl Kálmán dr.-t bizta meg, aki a rendelőintézetben d. e. 8—9 óráig rendel, lakása Perczel-utca 24. szám, telefon 9—14. sz.

— **Tanitói kinevezés.** A kultuszminiszter az ujonnan épitett tolnanémedi rk. iskolához Bősenbach Mária volt szigetvári állami tanitónőt nevezte ki.

— **Postai kinevezés.** A kereskedelemügyi miniszter Gyulai László pécsi postaforgalmi dijnokot II. osztályu postatisztté nevezte ki.

— **Tolnavármegye a tisztviselőlért.** A legutóbbi vármegyei közgyülés az összes megyei tisztviselőknek s az államépitészeti hivatal alkalmazottainak, egy havi fizetésnek megfelelő jutalmat, illetve segélyt engedélyezett. Az ekként megszavazott segélyek és jutalmak összege 15.828 P-t tesz ki, melyre a háztartási, a közkórházi és utadóalap nyujtotta a szükséges fedezetet.

— **A mohácsi II. Lajos muzeum uj helyiségeiben.** A mohácsi II. Lajos muzeum, mint megirtuk, a város képviselőtestületének határozatából kifolyólag megkapta a Mohácson levő püspöki kastély jobbszárnyán levő emeleti helyiségeket. Az uj helyen a muzeum már berendezkedett és a helyiségek ünnepélyes megnyitása vasárnap délelőtt ½10 órakor lesz.

— **A volt Mackensen huszárok ezrednapja Székesfehérváron.** A volt 10-ik Mackensen huszárezred december 10-én Székesfehérvárott a limanovoi csata évfordulóján ezrednapot tart. Az ezred tisztjei, altisztjei és legénysége, december 10-én délelőtt 10 órakor az ezred volt pótkeret laktanyájában gyülekezik. 11 órakor gyászmise a székesegyházban, utána az emlékszobor megkoszoruzása. Székesfehérvár, Pécs, Kaposvár, Tolna és Szekszárd városok, valamint Fejér-, Tolna-, Baranya- és Somogyvármegyék, mint az ezred volt kiegészitő kerületei, az ünnepélyre meghivót kaptak, magukat képviseltetni fogják. Az ünnepség utáni diszebédre a tisztek és legénység jelentsék be megjelenésüket Noszlopy Gáspár huszárőrnagy cimére Székesfehérvárott. — Budapest Délivasut állomásáról 7 óra 45 perckor induló vonat Székesfehérvárra 9 óra 20 perckor érkezik. Az ünnepély részvevői külön kocsikon utaznak.

— **Népmüvelési előadások az Ágoston-téri iskolában.** November 24-én népies ismeretterjesztő előadás lesz az Ágoston-téri áll. fiuiskolában. Az előadás 6 órakor kezdődik. Koszorus Károly áll. tanitó fogja Kossuth Lajos munkásságát méltatni. Vetitett képekben mutatja be Kossuth életének nevezetesebb mozzanatait. Alkalmi szavalatok és az ifjusági énekkar Kossuth nótái fogják a hallgatóságot gyönyörködtetni.

— **A baranyavármegyei méhészegyesület** f. hó 27-én tartja évi rendes tisztujitó közgyülését a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület székházában (Siklósi-ut 17.), délelőtt 10 órakor.

— **Az osztálysorsjáték mai huzása.** Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő nagyobb nyeremények huzattak ki: 15.000 pengőt nyert: 41176. 5000 pengőt nyert: 46120. 3000 pengőt nyert: 5286. 2000 pengőt nyert: 47458. 1000 pengőt nyert: 64511. 600 pengőt nyertek: 7322, 12509, 27200, 400 pengőt nyertek: 6002, 17606, 44628, 77381. Ezenfelül 300 pengőt nyert 11 szám, 200 pengőt nyert 39 szám és 75 pengőt nyert 1937 szám. A huzás folytatása e hónap 24-én.

— **Az Országos Orvosszövetség pécsi fiókja** értesiti tagjait, hogy rendes évi közgyülését december 2-án, pénteken az Erzsébet tudományegyetem kórbonctani intézetének tantermében tartja meg. Az elnökség kéri a tagokat, hogy a közgyülésen teljes számban jelenjenek meg.

— **A Baross szövetség** november 27-én, vasárnap este 8 órakor a ker. szoc. egyesület nagytermében cserkészcsapatának és kereskedelmi szaktanfolyamának céljaira jótékonycélu szinielőadást rendez, melyre a tagtársakat és az érdeklődőket ezuton tisztelettel meghivja. Szinre kerül az Arany János önképzőkör rendezésében Csiky Gergely halhatatlan müve a Nagymama 3 felvonásos vigjáték. Belépődij nincs. A jótékonycélra való tekintettel kérjük a tagtársaknak teljes számban való megjelenését és adományait.

— **Fontos!** Mielőtt pénzét kiadja férfi, fiu és gyermekfelöltőkre, télikabátra, bekecs, sport- és saccoöltönyre, ugy kész, mint mértékszerintiekre, győződjék meg **Páll Ödön cégnél.**

— **A nőegyleti táncdélután.** A pécsi jótékony nőegylet vasárnapi táncdélutánja erkölcsileg fényesen sikerült. A fiatal lányok kedvükre táncolhattak 2 óráig s egy szép est emlékét vitték magukkal. Az anyagi eredmény nem volt kielégitő, mert a jövedelmet felemésztette a rengeteg különböző cimü adó és a cigányzene. Bevétel volt 528 pengő 60 f, kiadás 339 pengő 30 fillér, maradt 189 pengő 30 f. adókra 106 pengő 30 fillér, zenére 160 pengőt fizettek ki, nem számitva még a fütés, világitás költségeit. Az est sikeréhez járultak sütemény, torták küldésével a következő urhölgyek: Fischer Béláné, dr. Feniczyné, dr. Cholnokyné, Kereszténynė, dr. Szabó Gyuláné, Graumanné, Glazerné, dr. Kenesseyné, Kamilliné, dr. Gobbiné, br. Rosenzveigné, dr. Grosz Imréné, Klauszné, Lakitsné, Blaschekné, Gartnerné 5—5, Littke Jenőné 4 pengővel járultak a cukrászathoz — miért is hálás köszönetet mond az elnökség. December 10. körül lesz a nőegylet mükedvelőinek előadása a Nemzeti Szinházban. A Himfi dalaira nagy szorgalommal készül a lelkes gárda.

Összesett és meghalt az utcán egy ujpesti kereskedő

Budapest, november 23. — Ma délután két órakor az Ó-utca 35. számu ház előtt egy ismeretlen 55 év körüli ember összeesett és meghalt. A házbeliek értesitésére megérkeztek a mentők, akik az elhúnyt zsebében talált iratokból megállapitották, hogy Fuchs Bernát 56 éves ujpesti kereskedővel azonos. Szivszélhűdés ölte meg. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállitották. Halálárol értesitették Ujpesten lakó családiát.

— **Az ifjusági vöröskereszt Mikulás és karácsonyi vásárja** mint értesülünk dec. 1-én d. u. 5 órakor nyilik meg a jótékony nőegylet Mór-utcai termében. Serény és lázas munka folyik az érdekelt iskolákban, hogy minél szebb és jobb anyagot vihessenek a vásárra, hogy minél jobban kielégithessék a vásárlóközönség igényeit. A gondos anyai szeretet mindent beszerezhet ott a vásáron gyermekeik számára. A nagy közönség figyelmébe ajánljuk a megnyiló vásárt, ahol olcsó pénzért izléses és igen tartós ajándék tárgyakat, játékszereket vásárolhat. Emellett jótékonyságot is gyakorol, amikor ajándéktárgyait a vásáron szerzi be, mert a befolyó jövedelem szegénysorsu tanulók segélyezését fogja szolgálni.

MA ESTE
fél 9 órakor a Nőegyletben
Móricz Zsigmond
előadást tart,
Simonyi Mária
szaval és
Faluhelyi Ferenc dr.
egyetemi tanár előszót mond.
Jegyek Gruber cukorkaüzletében 1 20-5
Pengős áron és este a helyszinen.

— **Január 22-ig ebzárlat lesz Pécsett.** A város I. foku közigazgatási hatósága, mint azt a mai számunkban már megirtuk, 90 napos ebzárlatot rendelt el, mert a hatósági állatorvos november 14-én egy kutyán veszettséget állapitott meg. Az ebzárlat október 24-től 1928. január 22-ig tart. A városi közigazgatási hatóság figyelmezteti az ebtartó gazdákat, hogy ez idő alatt az ebeket otthon nappal és éjjel állandóan kötve kell tartani. Az utcákon és a tereken az ebeket csakis biztos szájkosárral ellátva pórázon szabad vezetni. Az ebtulajdonosok kötelesek ebeik egészségi állapotát figyelemmel kisérni és ha valamely betegségre utaló tünetet észlelnének, vagy valamely eb eltünne, elkóborolna, vagy elhullana, kötelesek erről jelentést tenni a városházán, a II. em. 73. ajtószám alatt. Az utcákon és tereken szájkosár és póráz nélkül vezetett, vagy gazdátlanul kóborló ebeket a gyepmester összefogja és 24 óra alatt kiirtja. Az ebzárlat tartama alatt a város területéről ebet elszállitani tilos.

Meghülésnél, náthaláznál, torokgyulladásnál, idegfájdalmaknál, inszaggatásnál naponta félpohár természetes Ferenc József keserüviz rendes gyomor és bélmüködést biztosit. Egyetemi orvostanárok véleménye szerint a **Ferenc József** viz, hatása gyors, kellemes és megbizható. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

— **A Credo vitaestélye** csütörtökön este fél 9 órakor lesz a belvárosi katolikus körben, melyre a tagokat ezuton is meghivja a vezetőség.

— **Halálozás.** Özv. Wiesner Rajmárné született Pfannl Katalin, néhai Wiesner Rajmárnak, a Dunagőzhajózási Társaság egykori pécsi bányaigazgatójának özvegye 71 éves korában Budapesten meghalt. Az elhunyt meleg szivü uriasszonyt Pécsett is sokan ismerték és szerették. Temetése holnap, csütörtökön délután 4 órakor lesz a farkasréti temetőben. Halálát a kiterjedt rokonság és fia Wiesner Félix nagyvállalkozó gyászolja.

Jakab József háztulajdonos és presbiter a pécsi ref. egyház nemes szivü jóltevője, tb. gondnoka és presbitere ma reggel 51 éves korában meghalt Pécsett. A holttestet az uj gyülekezeti teremben ravatalozták és onnét történik a temetés november 25-én, pénteken délután fél 3 órakor.

— **A pécsi asztalosiparosok szakosztálya** folyó hó 24-én, (csütörtök) este fél 8 órakor igen fontos és bő tárgysorozattal rendkivüli taggyülést tart. Pontos megjelenést kér az elnökség.

— **Eljegyzés.** Bakó Erzsike és ifj. Marksz Antal jegyesek. (Minden külön értesités helyett).

— **Esküvő.** Schmidt Baby és Dulánszky Jenő épitészmérnök folyó hó 26-án, délután fél 6 órakor tartják esküvőiüket a pécsi székesegyházban.

— **Női kabátok kedvezményes beszerzése Lőwy** testvéreknél Pécs.

— **6 darab művészlevelezőlap 8 pengő. Vass fotószalon Király-utca 37., első emelet.**

— **Zolnai Gyula pécsi egyetemi tanár hősi halott fiának hamvait hazaszállították.** Zolnai Gyula pécsi egyetemi tanár Kálmán nevű fia az isonzói csatában hősi halált halt. A hős tüzérhadnagy hamvait hazaszállították és Budapesten vasárnap délután temetik el a Kerepesi-uti temetőben. Erről a család a következő értesitést adta ki: Alulirottak meg nemszünő fájdalommal, az isteni Gondviselésben való megnyugvással és hazánk föltámadásában bizó hittel tudatjuk, hogy gyermekünk, illetve testvérünk, Zolnai Kálmán, a volt cs. és kir. 35. tábori ágyusezrednek hadiékitményes III. oszt. katonai érdemkereszttel, Signum Laudissal, nagy ezüst vitézségi éremmel és Károly csapatkereszttel kitüntetett tartalékos hadnagya, a kolozsvári Tudományegyetem egykori hadbavonult joghallgatója, aki életének 24-ik évében a XI. isonzói csatában 1917. augusztus 20.-án hősi halált halt és azóta a nabrezinai katonai temetőben nyugodott, földi maradványaiban október 30-án, délelőtt 11 órakor fog a Kerepesi-temető halottasházában ravatalra tétetni és innen a római katolikus egyház szertartásai szerint a Kerepesi-uti temetőben eltemettetni, abban a hazai földben, melyért ifju életét áldozta. Budapest, 1927. október hó 24. Zolnai Gyula dr. és neje szül. Szladits Ilona szülei, Zolnai Béla dr., Zolnai Klári és Zolnai Sándor dr. testvérei.

— **Pécsiek az evangélikusok egyetemes közgyülésén.** A csonkamagyarországi evangélikusok legfelső kormányzati szerve az egyetemes egyház csütörtökön kezdte meg rendes évi tanácskozásait. A közgyülésen Pécsről résztvettek Félix Antal dr. a pécsi itélőtábla elnöke, Visnya Ernő kormányfőtanácsos, Mansfeld Géza dr. egyetemi tanár és Baldauf Gusztáv evangélikus lelkész.

— **I-a tüzifát házhoz szállit Csögl.**

— **Különös természeti tünemény.** Érdekes természeti tüneménynek voltak tanui e hó 26.-án este 8 órakor a németbólyiak, tőlük délkeletre kb. 45° magasságban, egy fénysáv jelent meg, amely észak-keletről, délnyugati irányban húzódva, az égboltozat 90 foknyi részén volt látható, ez pár másodperc után szerte foszlott csak délkeleti irányban maradt nyoma egy üstökös csóvájához hasonló alakban, talán 10—12 percig.

— **A magyar nemzeti jótékony asztaltársaság** október 29-én, szombaton este 8 órakor a Kiss Gyula-féle Haltéri vendéglőben fontos ügyben értekezletet tart. Az értekezletre a választmányi, valamint az összes tagokat és társasztaltársaságokat ezuton hivja meg az elnökség.

— **Anyák délutánja.** Október 30-án, vasárnap délután 3 órakor Anyák délutánját tart a Szociális Misszió Társulat Káptalan-utca 2. számu helyiségében. Minden érdeklődőt szivesen látnak. Kérik e lap olvasóit, hogy adják tudtul azoknak is, akiknek nincs módjukban ujságot olvasni.

— **Áramszünet.** Áramszünet lesz hálózatjavitás miatt október 30-án, vasárnap reggel 8 órától ¾9 óráig a Malom és Imre-utcán párhuzamos uton Siklósi-utcán, Siklósi országuton, Pajnádi-pusztán és környékén.

Jókai Mór - Lengyel Menyhért - Johann Strauss

CIGÁNY-BÁRÓ

a Parkmozi legközelebbi hatalmas kassza-darabja!

A fascizmust tanulmányozó magyar delegáció ünnepélyes fogadtatása Rómában

Róma, okt. 28. — (MTI.) A fascista intézmények tanulmányozására kiküldött magyar delegáció élén báró **Prónay** György államtitkárral ma reggel Rómába érkezett. Fogadására megnyitották a pályaudvar királyi váróternét, ahol megjelentek az olasz kormány képviseletében **Marzanich** főkonzul, a külügyminisztérium magyar osztályának vezetője, a fascista pártvezetőség részéről **Starace** vezértitkár és **Amicucci** képviselő. A magyar követség tagjai **Hóri** András kvirináli követ vezetésével teljes számban vettek részt a fogadáson.

— **A pécsi ügyvédi kamara köréből.** A pécsi ügyvédi kamara közhirré teszi, hogy Bóné Endre dr. bajai ügyvéd a kamara területén belül Dunaszekcsőre helyezte át.

— **Selyemharisnyák** minden szinben! **Alt és Böhm.**

— **Ellopott biztositási persely.** Tragikomikus lopás történt a mai nap folyamán özv. Kolos Mórnénak a Deák-utca 6. szám alatt lévő lakásán. Özv. Kolos Mórnénak volt egy biztositási perselye, amelyben már 14 pengő összegyüjtött pénz volt. Ezt a perselyt ma ellopta valaki. Most az a kérdés mi ellen biztositott a persely? A tolvajt keresi a rendőrség.

Fülemüle felvételek.

A His masters voice legujabb szenzációja!

Kérjük meghallgatni! ALT ÉS BÖHM.

— **Kerékpárlopás.** Pajer Károly kiscsányi lakós még október 13-án kerékpáron bejött Pécsre. Mig a dolgát végezte a városban, valaki ellopta a kerékpárját, amelynek kerekén vörös gummi volt, szerszámtáskáján pedig Kisasszondy Lajos felirás volt. A kár 120 pengő. A rendőrség az ügyben folyamatba tette a nyomozást.

— **Szőrmebundák Löwy testvéreknél.**

— **Egyesületközi tekeverseny.** Október 30-án, vasárnap délután fél 3 órakor lesz a 48-as jótékony egylet helyiségében az őszi forduló utolsó versenye. Egyéni tekeverseny nem lesz.

— **Elsőrendü** elegáns hétszemélyes **turaautó** mérsékelt áron megrendelhető. **Kontra.** Telefon 13—55.

— **Pécsett keresnek egy zalakoppányi eltünteit.** Tóth Zsigmond 19 éves zalakoppányi lakós még a mult év őszén nyomtalanul eltünt hazulról. Személyleirása: középmagas termet, erős testalkat, szőke felfésült haj, kék szemek. Most a pécsi rendőrség is nyomozást tett folyamatba az ügyben.

MŰVÉSZET-ZENE

)-(**Vastagh Gyula képkiállitásának** rendezése a nőegylet termében serényen halad előre s október 30-án, vasárnap reggel meg is nyilik. A gazdag anyagnak futólagos áttekintése után már is megállapithatjuk, hogy ilyen magas művészi szinvonalon álló képzőművészeti kiállitás már régen nem volt Pécsett s épen azért melegen ajánljuk annak többszöri megtekintését. A kiállitást legközelebb ismertetni fogjuk.

)-(**Az evang. egyházi énekkar** összes tagjainak ma, szombaton este fél 7 órakor a templomban tartandó főpróbáján való pontos megjelenését kéri a karmester.

)-(**A Vágh testvérek képkiállitása** november elején nyilik meg a nőegyletben. A gyüjteményes képkiállitással kapcsolatban arcképkiállitás is lesz és pedig a pécsi társadalom számos ismert tagjának portréival. Az eddig elkészült portrék nagy hatást és elismerést váltottak ki. A fiatal tehetséges művészek Pécsnek és környékének tájszépségeit is vászonra viszik, hogy értékes kiállitásukat gazdagitsák.

— **Régi üzlet, uj cégtulajdonos.** A pécsi uj városháza épületével csaknem egyidőben emelték annak idején a Graef palotát, s amikor az abban nyitott üzleteket a közhasználatnak átadták, a Geltsch és Graef-féle csemegeüzlet Pécsett valódi szenzáció számba ment ugy fényes berendezése, mint dús és különleges felszereltsége miatt. Ez az üzlet, amely a társascég barátságos felosztása után az egyik volt cégtag — Geltch Frigyes — birtokába ment át, most ez évi november hó 1-től ismét gazdát cserél. A kereskedelmi képességéről, kereskedelmi szaktudásáról, agilitásáról egyaránt ismert és kedvelt tagja kereskedelmi világunknak, Pohli Henrik, aki társadalmi szereplésével is közkedveltséget váltott ki városunkban, veszi át az üzletet, s ifju erejével, céltudatos ambiciójával a régi jóhirü üzletet bizonnyal oly fokra fogja fejleszteni, hogy az városunk egyik irigyelt büszkesége lesz ismét. Az üzletfejlesztésnek minden alapfeltétele megvan ugyanis ott, ahol a kellő hely — városunk egyik legszebb helyén van az üzlet — és a kellő szaktudás társul a munkakedv és munkabirással!

— **Eltünt pécsi bádogostanonc.** Béres Istvánné, aki a Bálics-utca 4. szám alatt lakik, ma délelőtt bejelentette a rendőrségen, hogy Béla nevü 17 éves bádogostanonc fia körülbelül két héttel ezelőtt eltávozott hazulról és azóta nyoma veszett. Most körözést adtak ki ellene.

— **Káposztáshordók olcsón Csöglnél.**

— **Fehér és ájourhimzésre** a varrógépen teljesen ingyen tanitja meg vevőit a **Singer varrógép részv. társ.** Pécs, Széchenyi-tér 16.

Kovács tánctanár

nőegyleti I. esti

tánciskolájának koszorucskája

(gyakorló óra keretben) hétfőn 31-én, este 8-12.

November 4-én, pénteken délután 6 órakor

a szokott délutáni, 8 órakor a II. esti tanfolyam veszi kezdetét.

Utóbbi ISMERKEDŐ ESTÉLLYEL a Nőegyletben.

SPORT

(:) **Összeállitották a Közép ellen a Dréhr-serlegért játszó délnyugati válogatott csapatot.** Az összeállitást alább adjuk: Somogyi KAC — Kasl PSC, Krebsz PSC — Gyulay BTSE, Cigler PVSK, Matkovics BTSE — Forró PVSK, Ehrenwald KAC, Pajor PSC, Horváth II. PVSK, Elek BTSE. Tartalékok: Nathán KAC, Kántor DVAC, Velecz KTSE, Rucskay DVAC, Horváth I. PVSK.

(:) **Salgó—Pécs-Baranya bajnoki mérkőzés a vasárnap kienelkedő szenzációja.** Délután ¾1 órakor a PEAC a Szigetvári AK-kal bonyolitja le bajnoki mérkőzését, mig utána a Pécs-Baranya a vidék egyik legerősebb csapatát, a Salgót látja vendégül. A Salgó játékerejéről elég annyi, hogy a Kanizsa ellen csak szerencsétlen körülmények folytán vesztett 1:0 arányban, játékosai mind ismertek s igy a Pécs-Baranyának legnagyobb tudására van szüksége, ha mindjárt hazai pályán is győzni akar. A Salgó játékosai közül Basky centerhalf, Kaufmann, Menich, Lukács és Korn emelkednek az átlagon felül. — A Pécs-Baranya értesülésünk szerint uj játékosokkal erősiti meg csapatát, ami ezalkalommal különösen célszerünek igérkezik. Az erős, mindvégig izgalmas rámenős játékból a hazai csapatot várjuk egy gólaránnyal győztesnek.

(:) **PSC—KAC** mérkőzés lesz vasárnap délelőtt 11 órakor a vásártéri sporttelepen. A mérkőzés egyike a szezon legnagyobb szabásu amatőrküzdelmének igérkezik, amennyiben a Pécs-Baranya ellen kipróbált KAC és PSC tabella élen álló veretlen csapat kerülnek szembe egymással. Mindkét együttes a győzelem érdekében komplett csapattal áll ki s igy magasnivóju, mindvégig izgalmas küzdelem után döntetlen eredmény látszik legvalószinübbnek.

(:) **Gyulay Gábor,** a debreceniek rekorder távfutója és bajnoka a MAC-ba lépett.

(:) **Pénzintézeti SSz válogatott—KANSz válogatott 1:1 (1:0).** Biró: Antalics. A KANSz az eldöntetlen dacára is jobb gólarányával megnyerte az MLSz által adományozott Rákóczi-serleget.

(:) **A PSC komb.** csapata vasárnap délután 1 órakor a PVSK komb. csapata ellen játszik tréningmérkőzést.

(:) **A PSC ifj. csapatösszeállitása a PVSK ifj. csapata ellen** 30-án, vasárnap délelőtt ¼10 órakor a vásártéri sporttelepen: Megyer — Iván, Pelöcz — Tillinger, Pálinkás, Weller — Horváth, Fein IV., Horváth-Halas, Dódi, Nagy. Tartalék: Schlésinger, Sovány, Ganter, Szénássy. A játékosok reggel fél 9 órakor jelenjenek meg az öltözőben.

(:) **A PSC—DVAC ifj.** mérkőzés elmarad.

Ne dobja el!

az üres cipőkrém dobozokat, mert

ingyen kap

1 tele doboz

eredeti angol recept alapján készült ezidőszerint legjobb

„VESTA" cipőpasztát

6 üres „VESTA" dobozért, ott ahol azokat vásárolta.

Kapható:

Drogériák és bőrkereskedésekben

„Éden" Drogéria Breuer Gyula — Bajomi Vilmos László Hugó

Pécs Vidéke Börszövetkezet

ifj. Müller Lajos Németbóly

Füszer- és csemegeüzletekben:

Auth Keresztély — Lehner Dezső
A Mi Boltunk — Lehner János
Barrois Árpád — Milhoffer József
Bors Károly — Pajtás Testvérek
özv. Blau Izidorné — Pauncz Miksa
Brucker Izsó — Pártos József
Diamant Dezső — Roth Mihály
Dziobek László és Tsa — Révész Lajos
Friedmann Hermann — Schmauser Mihály
Geltsch Frigyes — ifj. Spitzer Sándor
Goldner Rezső — Strasser József
Hirschler Mór — Szentgyörgyi János
Hillreich Illés — Vágó Kálmán
Kautz és Társa — özv. Weisz Henrikné
Klinger Mihály — Wolfl Hermann
Köves Gusztáv — Wolfl Mihály
Krisztovics I. és Tsa — Zápor József
Krausz és Spitzer — Zakovszky István
Kreisler és Társa — Zwibach Lajos
Latincsics Aladár — özv. Klein Lajosné

Saját érdekében kérje mindenütt.

Forgalomban vannak a „Napközi Otthon" téglajegyei

Pécs, okt. 28. — Két nap óta vannak a pécsi Napközi- és Anya Otthon téglajegyei forgalomban. E két nap alatt már több, mint 200 jegy elfogyott. Ez mutatja azt a megértést, amellyel Pécs város közönsége a „Napközi Otthon" ügyét fogadja és nemcsak fogadja, hanem sürgeti.

„Csak egy téglát kérünk" mindenkitől. Nem sok, 50 fillért szivesen áldoz a legszegényebb is — ezt mutatja az első két nap.

A Stefánia Szövetség kéri a gyűjtőket, hogy a téglajegyek ellenőrző szelvényeire felírni szíveskednének minden téglajegyet vásárló nevét, mert a Szövetség hálából megörökiti, minden egyes adakozó nevét, aképpen, hogy a neveket az épület falába urnába zártan befalaztatja.

Isten áldása lesz az épületen, amelyet annyi sok ember, apró filléreivel oly szeretettel és megértéssel segit felépiteni, mert érzi, tudja, megérti azt a nagyon fontos célt, amely érdekében épül a „Napközi Otthon".

Adja Isten, hogy mindenütt oly megértésre találjunk, mint városunk lelkes közönségénél, de ha „Isten velünk, ki ellenünk?!

Martinovits Ernőné
a pécsi Stefánia
Szövetség elnöknője.

— **Jól és olcsón** csak a **„Mátyás király" étteremben étkezhet.** Klimó-utca—Ferenciek-utca sarok. Egyetemistáknak törzsasztal.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szombat, 1927. október 29.

BUDAPEST (555.6.) 9.30: Hirek, közgazdaság. **11.00:** Művész és tánclemezek. **12.00:** Időjelzés, hirek, közgazdaság. **1.00:** Időjárás és vizállásjelentés. **3.00:** Hirek, közgazdaság, élelmiszerárak. **3.30:** Angyal Pál dr. „A társadalomtudomány fogalma, tárgya és története". **4.15:** Előadás a Studióból. „Dolovai nábob leánya." Rendezi Tapolczay Gyula, bevezet: Schöpflin Aladár. Személyek: Mihályffy Károly, Tasnády Ilona, Vizváry Mariska, Garamszeghy Sándor, Ligeti Juliska, Pethő Attila, Mihályffy Béla, Tapolczay Gyula, Bartos Gyula, Gyergyay István, Szöke Lajos, Szöke Sándor, Hajdu József, Pethes Sándor, Vándory Géza, Losonczy Zoltán. **7.00:** A m. kir. Operaház „Faust" előadása. **10.45:** Időjelzés, hirek, közlemények. Utána: Pertis Jenő cigányzenekarának hangversenye.

BÉCS (517.2, 577.) 11.00: Népszerü zene. **4.00:** Hangverseny. **7.45:** J. Nestroy énekes bohózata: Egy lakás kiadó.

BERLIN (484, 566.) 4.30: Népszerü zene. **8.45:** Szimfónikus zene. **10.30:** Tánclecke, utána tánczene.

BOROSZLÓ (322.6.) 4.30: Zene. **10.15:** Tánczene.

FRANKFURT (428.6.) 4.30: Operettszemelvények. **8.15:** Otto Ernst vigjátéka: Flaschmann mint nevelő. Utána jazzband.

KÖNIGSBERG (329.4.) 4.30: Hangverseny. **8.30:** Rádiókabaré.

KÖNIGSWUSTERHAUSEN (1250.) Ifjusági zenei előadás Liszt Ferencről zenei illusztrációkkal.

LANGENBERG (468.8.) 1.10: Hangverseny. **5.30:** Népszerü zene. **8.30:** Rádiókabaré.

LIPCSE (365.8.) 8.15: Népdal duettek. **9.00:** Katonazene. **10.15:** Tánczene.

LONDON (361.4.) 2.00: Jazzband. **4.30:** Tánczene. **7.00:** Népszerü zene. **7.45:** Kamarazene. **8.15:** Haydn zongoraszonáták. **10.35:** Operettszemelvények. **11.30:** Jazzband.

MÜNCHEN (531.7.) 4.00: Hangverseny. **5.30:** Schrammelzene. **7.20:** Zongorahangverseny. **9.30:** Zene. **10.00:** Operaelőadás.

RÓMA (450.) 5.15: Hangverseny. **8.30:** Szinházi előadás.

STUTTGART (379.7.) 3.00: Népszerü zene. **8.00:** Kamarazene. **11.00:** Jazzband.

ZÜRICH (588.) 4.00: Népszerü zene. **5.10:** Harmonikazene. **8.00:** Hangverseny. **8.30:** Gitárzene. **10.10:** Tánczene.

HARISNYÁK

női, férfi és gyermek

legolcsóbban és legjobban

Kétyi Dezső-nél PARISI ÁRUHÁZ

Jókai Mór - Lengyel Menyhért - Johann Strauss

CIGÁNY-BÁRÓ

a Parkmozi legközelebbi hatalmas kassza-darabja!

HIREK

— **Mándy Samu inditványára csökkentik a személyautók adóját.** A képviselőház közlekedési és pénzügyi bizottsága tegnap tárgyalta a gépjárművek megadóztatásáról szóló törvényjavaslatot. A javaslathoz többek között felszólalt Mándy Samu a magyarbólyi kerület országgyülési képviselője is. Inditványozta, hogy a személyautók adótételét 15—30 pengőben állapitsák meg a javaslatban foglalt 15—50 pengő helyett. A bizottság az inditványt elfogadta.

— **Az Irányi Dániel-téri városi bérház átvétele.** Pécs város épitési szakbizottságának tagjait a város főmérnöki hivatala meghivja az október 29.-én szombaton délelőtt 10 órakor megtartandó Irányi Dániel-téri III. emeletes bérház épitőmunkálatainak végleges átvételéhez a helyszinére. Találkozás az Irányi Dániel-téri bérház főbejáratánál.

— **Draskovich gróf házat és földet ajándékozott Sellyének ovoda céljaira.** Draskovich Iván gróf baranyai földbirtokos ujabb nagylelkü adománnyal gazdagitotta Sellye községet. Draskovich gróf egy lakóházat belsőséggel és még két ingatlant adományozott Sellye községnek ovoda céljaira. Az ajándékozással az a szándék vezeti a grófot, hogy a határmenti Sellye község lakóinak gyermekei szakavatott egyének állandó felügyelete mellett már a legzsengébb gyermekkoruktól kezdve hazafias, erkölcsös szellemben neveltessenek, hogy majdan valóra váltsák a nemzetnek a mai ifjuságba vetett reményeit. A gróf nagylelkü ajándékozása általános örömöt és megelégedést keltett és a község vezetősége és lakossága a legnagyobb hálával van eltelve a gróf iránt, ismételt nagylelkü áldozatáért.

— **Eckhardt Sándor dr. előadása.** Eckhardt Sándor dr. budapesti egyetemi ny. r. tanár folyó hó 29-én, szombaton délután 5 órakor a Corvin Mátyás magyar-olasz egyesület tudományos felolvasása kapcsán előadást tart „Olasz elemek a magyar hun mondában" cimmel. Vendégeket az egyesület szivesen lát.

— **A Xavér-templomban** megtartják holnap a szokásos évi Szentségimádást. Szentmisék lesznek 6 órakor, 8 órakor és 10 órakor. Délután fél 3 órakor szentolvasó, utána szentbeszéd. Este fél 6 órakor második szentbeszéd, áldás és Szentség-betétel.

— **Városi munkálatok kiadása.** Az új vásártéri szükséglakások tetőzetét lemezzel látják el. Erre a munkára a város versenytárgyalást hirdetett. A tanács ma délelőtt tartott ülésén a munkálatokat Kecskés Vince pécsi ácsmesternek adta ki 1600 pengő ajánlati összeg mellett.

Epekő, vesekő és hólyagkőbetegek, valamint azok, akik hugysavas sók túlszaporodásában szenvednek, a természetes Ferenc József keserüviz használata mellett az állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfia hosszu megfigyelés alapján megállapitotta, hogy a **Ferenc József** viz biztos és rendkivül kellemesen ható hashajtó s ezért prostatabetegségeknél is ajánlják. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletben.

— **A város tanácsa megengedte a dohányzást a szinház előcsarnokában.** A szinházba járók körében már régi kivánság, hogy a város engedélyezze a dohányzást a szinházban. A tanács többször foglalkozott is ezzel a kérdéssel, de nem döntött. Most azután engedett a közóhajnak, és a ma délelőtt tartott ülésén elhatározta, hogy megengedi a dohányzást, de csak a szinház előcsarnokában s csak azoknak, akik az előadáson jelen vannak. Előadás előtt, előadás alatt és az előadás végén tilos a dohányzás, tehát kizárólag csak a felvonás közökben szabad a füstölés. A gyufa és a cigarettvégek részére hat darab diszes viztartályt helyeznek el a foyerben. Természetesen a város hatósága szigoruan ellenőriztetni fogja, vajjon a közönség nem él-e vissza az engedéllyel. A város tanácsa az engedélyt egyelőre próbaképen, átmenetileg adta ki, tehát amint az ellen a legcsekélyebb visszaélést tapasztalja, az engedélyt vissza fogja vonni. A város tanácsa számit arra, hogy a közönség szigoruan betartja az előirt óvintézkedéseket, mert enélkül kiszámithatatlan bajok és károk történhetnek. Tehát szabad dohányozni a szinház előcsarnokában, igy most már csak a jó előadások és felvonásközök hiányoznak.

— **Fontos!** Mielőtt pénzét kiadja férfi, fiu és gyermekfelöltőkre, télikabátra, bekecs, sport- és saccoöltönyre, ugy kész, mint mértékszerintiekre, győződjék meg **Páll Ödön cégnél.**

— **Uj épitkezések Pécsett.** A város tanácsa ma délelőtt tartott ülésén két új épitési engedélyt adott ki. Bajó Ida és Vilma Hadapródiskola-utca 4. számu telkükön utcai magas födszintes lakóházat épitenek. Sebők József Alsó-Puturluk-utca 5. szám alatt udvari mosókonyha épitésére kapott engedélyt.

— **Eredeti angol** pulloverek, vadász és sportharisnyák érkeztek! **Alt és Böhm.**

— **Jézus szociális királysága a pécsi kereszténységi szociálistáknál.** A kereszténységi szociálista egyesület vasárnap este pont 8 órai kezdettel ünnepli Jézus szociális királyságát. Az ünnepi beszédet Grieger Miklós ker. szoc. országgyülési képviselő tartja. Müsor: 1. Magyar Hiszekegy. Énekli a Máv. Ébredés dalkör. 2. Éhezünk. Virág Ferenctől. Szavalja Kele Vilmos. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Grieger Miklós országgyülési képviselő. 4. Magyarnak lenni. Sajó Sándortól. Szavalja Tiglmann Paula. 5. A Máv. Ébredés dalkör énekszámai. 6. „Legenda" szinmü 1 felvonásban. Történik Rómában a Vatikánban. 7 Nem, nem, soha. Énekli a Máv. Ébredés dalkör. Belépődij nincs, önkéntes adományokat köszönettel fogad a vezetőség. Kérjük a közönség pontos megjelenését.

ÖSSZTÁNC Vasárnap nov. 27-én A NŐEGYLETBEN FELLNERNÉL

— **A mohács-magyarbólyi-harkányi autóbuszjárat bejárása.** Szerdán, e hó 23-án volt a Mohács-magyarbólyi-harkányi autóbuszjárat műszaki bejárása, amelyen résztvettek Margittai Lajos dr. polgármester, Lindemann Hugó rendőrtanácsos, Németh Károly főszolgabiró Mohácsról, Tóth Dezső főszolgabiró Villányról, Lieber Ferenc főszolgabiró Siklósról, Borbély Gyula iparfőfelügyelő, min. oszt. tanácsos és Gyapai Árpád postaműszaki tanácsos, gépjárművizsgáló Pécsről. A hatósági közegek délelőtt 9 órakor indultak Mohácsról és megállapitották az autóbusz megállóhelyeit s azokat a községeket, amelyeken keresztül megy. Ezek a helységek és puszták a következők: Sátorhely, Majs, Ormánypuszta, Lippó, Kislippó, Lapáncsa, Magyarbóly, Virágos, Villány, Nagyharsány, Kisharsány, Siklós, Gyüd és Harkány. Tehát 15 községen keresztül vezet utja s igy a felvevőképessége a legnagyobb az összes Baranyamegyében közlekedő autóbuszok között.

— **Egy kis pécsi fiut találtak a turonyi csárdánál.** Tegnap délután a turonyi csárdánál egy 4—5 évesnek látszó szőke fiucskát találtak az arra járók. Az ut közepén sirdogáló fiucskát vallatóra fogták, hogy hivják és hova való. A nevét azonban nem tudta megmondani. Csak annyit tudott, hogy Pécsről egy kocsi vitte el a csárdáig, ahol azután letették. A rendőrség nyomozást indított, hogy megkeresse a fiu szüleit és azt, aki elvitte a csárdáig. A fiucskát addig a rendőrség gondozza.

— **Itéletileg állapitják meg a szigeti földek árát Mohácson.** Az OFB. szerdán tartotta tárgyalását Mohácson a szigeten igénybevett földek áráról. Mivel megállapodás nem jött létre az érdekeltek és a földigénylők között, a bíróság itéletileg fogja megállapitani a földek árát. A többi érdekeltek tárgyalása december hó 5-én lesz.

— **A pécsi ker. szoc. dohánygyári alkalmazottak** szakcsoportja november 26-án, szombaton este 8 órai kezdettel teaestélyt tart tánccal. Belépődij nincs, de a fütés és világitás céljaira adományokat elfogadnak. Egy tea 50 fillér.

— **Magyargyalázó paksi péksegéd.** A legutóbbi paksi vásáron felháborító eset történt. Nagy Gyula paksi péksegéd a vásáron levő közönség füle hallatára gyalázkodó kifejezésekkel illette a magyarságot és többek között ilyen kijelentést is tett „azok a disznó magyarok." Ezért megindult ellene a megtorló eljárás és a szekszárdi ügyészség vádemelés miatt ma küldte át az iratokat a pécsi kir. ügyészségre.

— **Mi történt a kajdacsi kocsmában?** Biró László kajdacsi lakós a községi kocsmában egy nagy társaság jelenlétében olyan kijelentést tett, hogy „a forradalom után nyolc év már eltelt ugyan, de nemsokára eljön az idő, amikor mi következünk." Azután a kabátjára ütött, amelynek belső zsebéből egy ujság látszott ki és azt mondta:

— Ez az én ujságom! Ezt kellene mindenkinek olvasni.

Biró László ellen megtették a bünvádi feljelentést és az ügy iratait **ma tették** át a pécsi kir. ügyészségre.

MŰVÉSZET-ZENE

)-(**A Vágh testvérek képkiállitása** mint előrelátható volt, valóban esemény lett Pécs város művészetkedvelő közönségének. Ezt igazolja a nagy látogatottság mellett az a vásárlókedv, mely az utóbbi napokban észlelhető volt. A kiállitás ujabban a Vágh testvérek alexandriai kiállitásának számos visszaérkezett képével bővült, ami a közelgő karácsonyi ünnepekre való tekintettel jó alkalomnak kinálkozik stilszerü ajándék beszerzésére.

)-(**Az evangélikus énekkar** férfitagjai felkéretnek, hogy ma szombaton este 8 órakor sziveskedjenek az énekórára a gyülekezeti tanácsteremben megjelenni.

)-(**A Pécsi Képzőművészek Társaságának kiárusitása a Vigadóban (Korzó mögött) nov. 27-től dec 8-ig.**

— **Önként jelentkezett Pécsett egy kaposvári sikkasztó.** Ma délelőtt egy idősebb férfi jelentkezett a pécsi rendőrkapitányság bünügyi osztályán. Elmondotta, hogy Juhász Józsefnek hivják, kaposvári napszámos és nyolc pengő elsikkasztása után megszökött Kaposvárról. Nem hagyja nyugodni a lelkiismerete és ezért önként jelentkezik. Az önként jelentkező sikkasztónak se lakása, se foglalkozása nincs és ezért Kaposvárra toloncolják.

— **Tiltott mütét miatt halálos betegen fekszik egy asszony a mohácsi kórházban.** A mohácsi László kórház igazgató főorvosa ma délelőtt értesitette a pécsi kir. ügyészséget, hogy a László kórházba beszállitották Bitter Jakabné hercegszabari asszonyt. Bitter Jakabnét megvizsgálták és megállapitották, hogy az asszonyon tiltott mütétet hajtottak végre. Állapota olyan súlyos, hogy életbenmaradásához kevés a remény. Az ügyészség a jelentésre elrendelte Bitteer Jakabné kihallgatását és elhalálozása esetén holttestének felboncolását.

— **Hegedü órákat jutányosan ad Pius intézeti zeneoktató, Szilágyi Dezső-utca 8. szám.**

— **600 drb. Steiff** állat kiállitása vasárnap **Alt és Böhm** cégnél! Nem mindennapi látvány, ép ezért kérjük megtekinteni!

— **Fehérnemü szalon.** (Mária-utca 15. sz. a. az emeleten.) Nagy választékban kaphatók, a legkényesebb igényeket is kielégitő: lenvászon, lenbatiszt, lendamaszt, asztalnemü, chiffon és pamut vászonáruk, törülközők, zsebkendők, szines nansouk, batiszt stb. **Teljes kelengyéket** is szállit. Megtekinthető — vételkényszer nélkül — hétköznapokon d. e. 10—12 és d. u. 3—5 óráig. **Ügynökök jutalékkal felvétetnek.**

— **Narancsot** kilogrammonként legolcsóbb áron a **Mi Boltunkban** vásárolhatunk.

— **1 kg. szép étkezési burgonya** csak 8 f. házhoz szállitva **Római Róbertnél.**

— **Eredeti „alméria" szőlő** teljesen frissen **Nick A. K.** cégnél Pécs, Király-utca 1. (Üvegudvar.) Telefon 205.

— **Villannyal varr ön?** A Singer motor megkiméli önt a fáradságtól, hogy varrógépét lábbal hajtsa! Sziveskedjék valamelyik Singer fióküzletben a Singer motor bemutatását kérni. Vételkényszer nincsen. Pécs, Széchenyi-tér 16.

Eredeti angol szövetek: Kovács és Nagy uri-divatházában, Király-utca 11.

SZINHÁZ

A szinházi iroda közleményei:

• **Borcsa Amerikában** szombaton, vasárnap d. u. 3 órakor és este kerül szinre. Mindegyik előadáson Kóbor Irén gyönyörködteti szép hangjával a közönséget. Alig van vidéken primadonna, akinek egyéniségére ugy illenék Fedák pompás szerepe, mint Kóbor Irén közvetlen, kedves, eredeti művészetére. A newyorki Szent Patrik székesegyház előtti hangulatos jelenetét A régi dalt, János vitéz, Bobherceg, Leányvásár, Gül Baba stb. az elmult idők szivünkben is visszacsengő dalaival, nem feledjük el soká. A szerelmes Pesta szerepéből Sugár olyan derék hortobágyi legényt alakit, hogy nemcsak Borcsát, hanem a közönséget is meghóditja. Kormos Franci, az ő közvetlen humorával, Pálffi Blanka és Károlyi Vili ördöngös táncaikkal viszik sikerre a szép operettet. Kóbor és Sugár összes énekszámait és a mulató jeleneteket Tóky Jóska zenekara kiséri. Jegyelővétel a szinház pénztáránál d. e. fél 10-től fél 1 óráig, d. u. 3—5 óráig és az esti pénztárnál is.

—

Heti műsor:

Szombat: **Borcsa Amerikában.**

Vasárnap d. u.: **Borcsa Amerikában.**

Vasárnap este: **Borcsa Amerikában.**

Hétfő: **Édenkert.**

Kedd: **Édenkert.**

TÖRVÉNYSZÉK

§ **Felgyujtotta a saját házát.** Ez év október 5-én történt a kora esti órákban, hogy Geider Ignác belvárdi gazda felgyujtotta házát és gazdasági épületeit, majd megszökött a szőlőbe és ott hasbaszurta magát. A nyomozás során megállapitást nyert, hogy Geider Ignác rossz viszonyban élt gyermekeivel, akikkel napról-napra veszekedett. Egy alkalommal aztán, civakodás közben odavágta a gyermekeinek:

— Koldussá akartok tenni? Hát ebből nem lesz semmi, mert megelőzlek benneteket.

A család nem vette komolyan Geider Ignác fenyegetését, aki pedig készülödött már tervének végrehajtására. A lakásban a szekrényekbe, az ágyakba könnyen gyuló kénrudakat dugott, a gazdasági épületeket pedig szalmával hintette be, majd elkövette a gyujtogatást, tette után pedig a szőlőhegyre menekült. Szerencsére a tüzet nyuomban észrevették és elfojtották, mielőtt nagyobb kárt okozott volna. Geider Ignácot, aki féleimében hasbaszurta magát, orvosi gyógykezelés után őrizetbe vették, később pedig előzetes letartóztatásba helyezték és gyujtogatás miatt megindult ellene az eljárás. Az ügyet ma délelőtt tárgyalta a pécsi kir. törvényszék Vásárhelyi büntetőtanácsa. Geider Ignác a törvényszék előtt beismerésben volt és azzal védekezett, hogy elkeseredésében követte el tettét. A bíróság a bizonyitási eljárás befejezése után Geider Ignácot egy évi börtönbüntetésre itélte. Az itélet jogerős.

SPORT

Az eszéki kerület válogatott futballcsapata Pécsett

Pécs, nov. 25. — A Pécs-Baranya első nemzetközi mérkőzése lesz a vasárnap kiemelkedő sporteseménye, amely egyben az őszi szezon utolsó nagyobb futballeseménye lesz. A pécsi futballnak mindig egyik legállandóbb s legrokonszenvesebb kapcsolata volt az Eszékkel való sportösszeköttetés s a Pécsett szerepelt eszéki csapatok mindenkor szép és fair játékkal nyerték meg a közönség tetszését. A vasárnap Pécsett szereplő csapat ma hiven képviseli az eszéki futballsport teljes játékerejét, mert a jugoszláv szövetség eszéki alkerületének válogatott csapata az eszéki amatörsport legjobb klasszisát jön el Pécsre bemutatni. Mint a multban, a sportbarátság látható jeléül ismét emléket hoznak magukkal, amennyiben az eszéki alkerület ezüst serleget nyujt át a Pécs-Baranya igazgatóságának, amelyet az művészi kivitelü, a klub szineit viselő selyemzászlóval viszonoz. Az eszéki csapat vasárnap a következő összeállitásban szerepel Pécsett: Pirk (Slavija), — Rozman (Gradjanski), Nittinger (Gradjanski), — Fleischer (Slavija), Hrs (Slavija), Majer (Gradjanski), — Pichler, Sivek (Hajduk), Matosevics (Gradjanski), Andusics, Jellasich (Slavija).

A Pécs-Baranya ezzel szemben ugyancsak komplett összeállitásban Palkó Józseffel megerősitve áll fel. Az összeállitás az alábbi: Pintér — Ivánccsics, Veréb — Kirstóf, Halas, Főór — Fatter, Palkó I., Moravcsik, Dóra I., Palkó II.

A Pécs-Baranya teljes tudására lesz szükség, ha ezt a mérkőzést meg akarja nyerni s mert a győzelmet az eszéki válogatottak is ambicionálják, heves és szép mérkőzésre van kilátás, amely vasárnap délután 2 órakor kezdődik a PAC—PEAC sporttelepen.

—

(:) **Megsemmisitik a Kanizsa—Józsefváros meccset.** A Profiszövetség intézőbizottsága legközelebbi ülésén megsemmisiti a Kanizsa—Józsefváros 1:1 arányban végződött mérkőzést, mert utóbbi csapatában Hajós és Szagán felfüggesztésük dacára játszottak.

(:) **Csütörtöki eredmények:** Magyar Kupa: Egyetértés—Testvériség 5:1 (2:0). II. oszt. amatörbajnokság: FTK—Cipész 5:1 (4:0).

(:) **Babos,** a Kanizsa FC játékosa Jerzsabek II. metódusához hasonlóan megszökött Nagykanizsáról.

(:) **Tamás** az NTE majd Kanizsa FC jeles hajlfjátékosa súlyos szerencsétlenség áldozata lett, amennyiben munkahelyén felrobbant egy gáztartály, melynek kicsapódó lángjai összeégették fél arcát. Könnyen lehetséges, hogy a szimpatikus játékos elveszti balszeme világát.

(:) **Bíróküldés 1927. nov. 27-re:**

PSC—BTSE. Biró: Stentzer. Hb.: Lang, Hebrony.

BSE—PVSK. Biró: Bpestről. Hb.: Miklóssy, Kecskés.

NTE—KAC. Biró: Spitzer. Hb.: Klemann, Wolff.

HIREK

— **Birósági kinevezések.** A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére Szenyéri István dr. kaposvári kir. törvényszéki jegyzőt a tamási és Sztankó Lajos dr. szekszárdi kir. törvényszéki jegyzőt a bácsalmási kir. járásbirósághoz járásbirákká nevezte ki.

— **A pécsi hadikölcsönkötvénytulajdonosok feliratt az országos szövetséghez.** A pécsi hadikölcsönkötvénytulajdonosok terjedelmes feliratot intéztek a hadikölcsönkötvénytulajdonosok országos szövetségéhez, amelyben tiltakoznak a hadikölcsöntudajdonosok könyöradományszerü támogatását célzó törvényjavaslat ellen és továbbra is a jog, igazság és méltányosság elve alapján a valorizációt követelik.

— **Az Erzsébet tudományegyetem tudományos szövetségének** orvosi szakosztálya szombaton, november 26-án, este 6 órakor a sebészeti klinika tantermében tudományos ülést tart.

— **Olcsóbb lett a zsir és a sertéshus.** A pécsi hentesek a zsir, szalonna és sertéshus árát szombattól kezdve 8—12 fillérrel leszállitották. Az uj árak kilogrammonkint a következők: zsir és nyerssszalonna 2.20 P, sertéshus I. rendü 2.76 P, II. rendü 2.50 P.

— **A Pécs-baranyai Muzeum-egyesület** f. évi dec. hó 1-én, d. u. 6 órakor tartja legközelebbi felolvasó estjét a városháza közgyülési termében. Ez alkalommal Várkonyi Hildebrand dr. c. ny. rk. egyetemi tanár tart vetitett képekkel kisért előadást Tizianóról, a nagy velencei koloristáról. Tiziano a XVI. század Velencéjének igazi reprezentativ alakja: mintegy megtestesiti életében is, meg festészetében is a gazdag, élveteg, szinekben és anyagi pompában duskáló olasz reneszánszvilágot. Az olasz reneszánsz magaslatán járunk, mikor Tiziano müvészetét elemezzük. Várkonyi Hildebrand dr. mint előadó, nem ismeretlen a Muzeum-egyesület tagjai előtt. Előadásában meg fog elevenedni a velencei reneszánszkori élet a maga pogány-keresztény keveredésében, életteljességében, mely hagyományos szimbolumok alá rejti a maga kicsattanóan gazdag életkedvét. Jegyek Fejes dr. muzeumigazgatónál és az előadás előtt a pénztárnál válthatók.

— **Szülői értekezlet a belv. elemi leányiskolában.** A belvárosi áll elemi leányiskola november 27-én, d. u. 3 órai kezdettel, Decleva Ilona tantest. tag előadásában szülői értekezletet tart a Mária-u. 4. sz. áll. isk. II. emeleti rajztermében. Az intézet növendékeinek szüleit és hozzátartozóit a nevelési szempontból fontos értekezletre ezuton hivja meg az intézet tantestülete.

— **A mohácsi járás vitézeinek értekezlete.** A mohácsi járás vitézeinek december 7-én Mohácson értekezletük lesz, amelyen minden mohácsi járásbeli vitéznek meg kell jelennie.

— **Előadás az éneklés fiziológiájáról.** Az Erzsébet egyetem barátai szövetségének természettudományi szakosztálya f. hó 26-án, szombat d. u. 6 órakor a központi egyetem kisérleti nagytermében ülést tart. Az ülés tárgya: Pádár Ferenc előadása „Az éneklés fiziológiája" cimen. Vendégeket szivesen lát az elnökség.

A „NAPKELET"
LEXIKONA
KAPHATÓ
A DUNÁNTÚL KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN
PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 9. SZ. TELEFON 5-50.

— **A máv. nyugdijasokat és nyugbéreseket** értesiti Pécs állomásfőnöksége, hogy az elhunyt Jellachich István dr. orvosi tanácsadó létszámába tartozott BBI. tagoknak f. évi december 1-től való kezelésével Deák Péter dr. pécsi orvos bizatott meg. Lakik: Felsőmalom-utca 1/a sz. A pályaorvosi állásáról lemondott Jobst Pál dr. orvos létszámába tartozott BBI. tagoknak ugyancsak december 1-től való kezelésével pedig Kerekes Kálmán dr. pécsi orvos bizatott meg. Lakása: Légszeszgyár-utca 5. Rendelés mindkét helyen naponta 14—15 óráig.

— **A fodrászsegédek és a borravaló rendszer** cimen egy hir jelent meg, amely szerint a segédek oly értelemben nyilatkoznak, hogy a főnökök, minthogy fizetésjavitást adni nem tudnak, hozzájárultak a borravalórendszer visszaállitásához. A borbély és fodrásziparosok szakosztálya tagjai e hirrel kapcsolatban kijelentik, hogy a borravalórendszer kérdéséhez hozzá nem szóltak, miután a borravaló el, vagy el nem fogadásának kérdése tisztán és kizárólag a segédre tartozik s azok a nehéz gazdasági helyzet miatt már a hirlapi közlés előtt is elfogadták a borravalót.

— **Halálozás.** Ma délután temették a ref. egyház gyülekezeti teréből Jakab Józsefet a pécsi ref. egyház tb. gondnokát és presbiterét általános részvét mellett. A délszaki növényekkel diszitett nagyteremben a diszes közönség élén jelen volt a presbitérium az egyház főgondnokával együtt. A gyászbeszédet Nyáry Pál lelkész, az előimát Sallay István vallástanitó lelkész, a záróimádságot az Old község küldöttsége élén megjelent Bagó Bálint oldi ref. lelkész mondta. A gyászbeszéd méltatta Jakab József közéleti tevékenységének jelentőségét és a pécsi ref. egyház részére tett nagyértékü adományát, amelynek köszönhető a gyülekezeti ház. Fájdalmas, hogy e ház első jelentős eseményei közé tartozik épen a nagylelkü adakozó felravatalozása és temetése. A temetőben László Géza segédlelkész mondott bucsuztatót. Majd a gyülekezet tagjainak éneke mellett tették rá a családi sirboltra a nehéz követ.

Bach János kárpitos, a Rosenberg Adolf butorüzem munkavezetője 3 kiskoru árva hátrahagyásával folyó hó 24-én váratlanul elhunyt. Temetése a központi temető ravatalozó teréből november 26-án, szombaton délután 3 órakor lesz.

Legdivatosabb nyakkendők KOVÁCS és NAGY uri-divat házában Király-utca 11. sz.

— **Az urileányok kongregációja** értesiti tagjait, hogy szombaton a szokott időben rendes gyülést tart.

— **Fontos!** Mielőtt pénzét kiadja férfi, fiu és gyermekfelöltökre, télikabátra, bekecs, sport- és saccoöltönyre, ugy kész, mint mértékszerintiekre, győződjék meg **Páll Ödön cégnél.**

— **Szülői értekezlet.** A belvárosi állami elemi fiuiskola tantestülete f. hó 27-én, vasárnap d. e. 11 órakor az intézet zenetermében szülői értekezletet tart, melyre a szülőket ezuton is meghivja.

— **Csak egy His Masters Voice** gép van a világon! **Alt és Böhm.**

— **Áramszünet.** Áramszünet lesz hálózatjavitás miatt folyó hó 27-én, vasárnap reggel 8 órától ¼12 óráig: Basamalom, Pécsváradi, Mohácsi országuton, Weisztelepen, Üszög állomáson, Üszög pusztán, Meszes pusztán, Kassián-telepen és környékén. Ugyanekkor reggel 2 órától d. u. 2 óráig a főpályaudvaron.

— **Pécsett keresett vidéki bünösök.** Keszli Sándor barcsi születésü 19 éves verőcei lakós november 14-én ellopott egy kerékpárt Kaposváron és onnét megszökött. Egy Somogyi nevü erdélyi házaló cigány Nigrin Mihály mánfai lakóstól ellopott 120 pengőt és megszökött. A pécsi rendőrség most mindkét tolvajt körözi.

— **Schubert** örökszép zongoratrióját játszák Cortot (zongora), Thibaud (hegedü) és Casals (cello). **A His Masters Voice legtökéletesebb** teljesitményei, az egész mü 4 lemezen. **Alt és Böhm.**

A Pannonia szálló nagytermében
DECEMBER HÓ 2-ÁN
TELMÁNYI EMIL
világhirü hegedümüvész tartja
HANGVERSENYÉT.
Zongorán KÓSA GYÖRGY kiséri.
Jegyek a DUNÁNTÚL könyvkereskedésben.

— **A Foederatio Emericana** szombaton, november 26-án, este 8 órai kezdettel tartja tánciskolájának vendégestjét a legényegyletben, amelyre az elmult emerikánás táncestély közönségét szeretettel várja vendégül a rendezőség.

— **Valódi rózsaburgonya a Mi Boltunkban** vásárolható.

— **Eltünt mészárostanonc.** Fábián Károly 16 éves hentes és mészárostanonc még julius havában eltünt Esztergomból. Szülei ujabban azt a hirt kapták, hogy Pécs felé vette utját. Ezért kérik, hogy aki tud róla, értesitse a Dunántúl szerkesztőségét

— **A pécsi katolikus kör** november 20. napján szabályszerüen összehivott rendkivüli közgyülése határozatképtelenség folytán nem volt megtartható, 1927. november 27-én, vasárnap délelőtt ¾12-kor uj rendkivüli közgyülés lesz, amely a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes. A közgyülésre a kör minden tagját meghivja a választmány.

— **A Regnum Christianum** egyesület választmányi ülését november 26-án, szombaton délután 4 órakor a református egyház gyülekezeti házának Rákóczi-termében tartja meg, amelyre a választmány tagjait ezuton hivják meg.

— **A vasárnapi nemzetközi futballmérkőzésre** jegyeket a Gruber cukorkakereskedésben is lehet kapni, hogy az előrelátható nagy tolongás elkerülhető legyen.

— **Akkumulátortöltés** Graef János drogériában, Király-utca 4. sz.

— **Az iparoslányok kongregációja** védőszentjének tiszteletére vasárnap reggel fél 8 órakor közös szentáldozást tart a székesegyház Mária kápolnájában. Ugyanezen a napon d. u. 5 órai kezdettel tombolával egybekötött ünnepélyt rendez tagjai körében.

— **Jól és olcsón** csak a **„Mátyás király" étteremben étkezhet.** Klimó-utca, Ferenciek-utca sarok. Egyetemistáknak törzsasztal.

— **A pécsi urinők kongregációja** szombaton d. u. 5 órakor rendes helyiségében fontos próbát tart.

— **Szörmebundák Löwy testvéreknél.**

— **A pécsi női kereskedelmi iskolások kongregációjának ünnepélye.** A pécsi női felsőkereskedelmi iskola Szent Erzsébetről nevezett Mária-kongregációja november 26-án, szombaton, a kat. legényegylet nagytermében tartja müsoros ünnepélyét délután 5 órai kezdettel. 1. sz. Üdvözlő vers. Irta: Kocsis László. Elmondja: Szakmáry Aranka II. é. 2. sz. Fehér sereg indulója. (Szalay M.) Énekli a kongregáció énekkara, Számpl Pál tanár vezetésével. 3. sz. A kongregáció prézesének beszéde. 4. sz. Himnusz. (Bunett E.) Éneklik: Balogh Anna II. é., Nagy Livia IV. é., Brandl Margit IV. é., Kovács Mária IV. é., Bäuerle Rozália I. é., Muczulini Irén II. é., Halász Magda II. é., Siptár Anna III. é. Vezényli: Számpl Pál tanár. 5. sz. Erdélyi pásztorhangok. (Mihályi I.) Zongorán előadja: Türr Margit III. é. 6. sz. Szent Erzsébet. Felolvasás. Tartja: Klausz Aranka IV. é., prefekta. 7. sz. Zsuzsika álma. (Operette egy felvonásban.) Francia eredetiből átdolgozta: Révész Amadé dr. reálg. tanár. Személyek: Nikelszky Erzsébet IV. é., Balogh Anna IIII. é., Fuchs Mária II. é., Marton Erzsébet IV. é., Bäuerle Rózsa I. é., Lábodi Ilonka III. é., Bakán Ilonka IV. é., Palkovits Klárika II. é., Nemes Teréz III. é., Siptár Anna III. é., Tolnai Lenke III. é., Tóth-Zsiga Györgyi II. é., Bors Gizella I. é., Benkő Eleonóra I. é., Leher Klementin I. é., Magassy Erzsébet I. é., Mayr Lívia I. é., Csutorás Teréz IV. é., Wáger Magda IV. é., Breuer Margit II. é., Wittenberger Ilonka III. é., Brandl Margit IV. é., Kónyi Piroska II. é., 8. sz. Himnusz. Énekli a kongregáció énekkara, Számpl Pál tanár vezetése mellett. Táncrendező: Kovács József tánctanár. Az énekszámokat betanitotta és zongorán kiséri: Türr Margit III. é.

Legújabb őszi színárnyalat **harisnya** különlegességeink megérkeztek
ZOBEL HARISNYASZAKÜZLETEK
VI., Teréz körút 34. — Tel.: 1-204-33
IV., Petőfi Sándor u. 2. (Párisi udvarban)

— **Elutazott Magyarországról a német autókaraván.** Szombat reggel nyolc órakor *elutazott Budapestről a 28 kocsiból álló német autókaraván*, amely szeptember 28-ika óta járja Magyarországot. Péntek este a Királyi Magyar Automobil Club 150 terítékes bankettet rendezett a német autósportvezérek tiszteletére. A vacsorán gróf *Andrássy* Sándor üdvözölte a vendégeket, akiknek nevében *Hühnlein* tábornok köszönte meg a vendéglátást. Az autókaraván búcsúztatására szombat reggel megjelent a KMAC vezetősége s a csapat *Delmár* Walterrel, a KMAC alelnökével élén indult el Bécs felé.

— **Kornis Gyula előadást tart Bécsben.** Az osztrák kultúrszövetség most kezdődő előadássorozatában a magyar tudományos világot *Kornis* Gyula egyetemi tanár, a képviselőház alelnöke fogja képviselni.

— **Visszaélés a Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete nevével.** Az egyesület közli, hogy semmiféle tárgy eladásával nem foglalkozik és kéri a közönséget, hogy a nevével visszaélő ügynököket igazoltassa és erről az egyesületet értesítse. Rákóczi út 15.

— **A légiforgalom téli menetrendje** *október hó 5-én* lép életbe. Ez alkalommal első ízben, a téli járatok sűrűsége alig valamivel marad a nyári forgalom mögött és az eddigi gyors, egynapos összeköttetések majdnem valamennyi relációban télen át is változatlanul fennállanak. Október hó 31-ig úgy a Zürichig közlekedő »Alpesi expressz«, mint a Rómáig közlekedő »Adria Rapid«, némileg változott menetidőkkel üzemben maradnak. Viszont egész télen át naponként, vasárnapok kivételével, közlekedni fognak a Deutsche Lufthansa járatai a berlini és athéni vonalon, az Imperial Airways Ltd. járatai Londonba és az Ala Littoria járatai hetenként háromszor a már említett olaszországi viszonylatban. Megszűnik ellenben a KLM »Blue Danube Air Express« járata, mely csak Prágáig közlekedik, a MALERT reggeli járata azonban ehhez csatlakozást biztosít. — A Magyar Légiforgalmi Rt., mely fenti társaságok budapesti képviselője, november 1-ével helyiségeit Dorottya utca 7. szám alá helyezi át.

= **Szerencse, váratlan gazdagság** el sem képzelhető kísérlet, próba nélkül. Hogy érheti Önt egy nagyobb nyeremény, szerencse, ha nincs sorsjegye? Még ha csalódott is eddig, nem szabad a reményét, optimizmusát elveszteni, sőt kitartás és türelem a legfontosabb! Most itt az alkalom! Az új osztálysorsjáték játéktervét ismét megjavították. Próbálja ki szerencséjét, vegyen vagy rendeljen egy sorsjegyet akármelyik főárusítónál. Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyforma a nyerési esélye.

= **»Fortuna szekerén okosan ülj . . .« régi közmondás!** Ezért vegyen ott osztálysorsjegyet, hol gyakori a nyeremény és sokszor fizetnek ki nagy összegeket, azonkívül díszkrét és előzékeny kiszolgálásban részesül. Mindezért rendeljen az Ittner és Társa közkedvelt főárusítóknál, VI., Teréz körút 19., Aradi utca sarkán. Telefón: 1—287—43. Sürgönycím: »Ittnyer«!

= **Hogyan oszlanak meg világítási költségeik?** Az áramfogyasztásra a kiadás 93%-a esik — világítási költségeinek tehát csupán 7%-át teszi ki a lámpáért fizetett összeg. A lámpán múlik ugyanis, gazdaságos lesz-e áramfogyasztása. Silány lámpák sok áramot pocsékolnak. Csak olyan lámpával járunk jól, melynek áramfogyasztása ellenőrizhetően a leggazdaságosabb. Ilyen a remekfényű Tungsram duplaspirállámpa.

= **Fehér M. Miksa cég felkéri a** férfiközönséget, mielőtt átmeneti vagy télikabátot rendel vagy vásárol, tekintse meg a feltűnést keltett 62 pengős átmeneti kabátjait. A cégnél szigorúan szabott árak vannak.

= **A legelőkelőbb hölgytársaság** beszédtémája az őszi idény szenzációja, a Gyémántfekete Brammer-posztó. Az egész világon elismerést vívott ki a magyar divatkultúrának a Brammer-posztó. A hazai hölgyközönség méltányolja ezt és mielőtt szükségleteit beszerzi, felkeresi a világhírű Brammer Ödön divatkelmék áruházát, IV., Petőfi Sándor utca 20.

= **Mielőtt szabónőjéhez megy,** nagyon ajánlatos László és Fekete (IV., Petőfi Sándor utca 14—16.) céget felkeresni, ahol a legszebb őszi és télikabát, kosztüm- és ruhaszövetek, selymek és bársonyok olyan hatalmas választéka áll a vásárlóközönség rendelkezésére.

= **A jó alak titka: a jó fehérnemű.** A jó fehérnemű titka pedig az, hogy anyagának és szabásának kifogástalannak kell lennie s amellett viseletben minél kellemesebbnek bizonyuljon. A Fenyves Áruház a téli szezón küszöbén remek fehérneműujdonságokkal örvendezteti meg a hölgyközönséget. Ezek a svájci kötésű rendkívül tartós anyagból készült női fehérneműek különlegesen simulnak a testhez és így az alakot nem rontják, nem erősítik. Emellett viseletben is nagyon kellemesek éppen simulékonyságuknál és különleges puhaságuknál fogva. Ezeknek a fehérneműknek legnagyobb különlegessége azonban mégis csak olcsó áruk lesz. Például a belül bolyhozott műselyem női nadrágok 2.60 pengőért, svájci kötésű meleg női nadrágok 98 fillérért, a jó meleg csíkos bélelt női nadrágok kis gyári hibával 1.68 pengőért.

= **Futótűzként terjedt el a** fővárosban és az egész országban a hír, hogy az új Philips-rádiók kiváló minőségűek és elsőrangú belső konstrukciójuk folytán, mint a multban, úgy a jelenben is a rádiótechnika csúcsteljesítményét reprezentálják. A váltóáramú és univerzális Philips-készülékek újra meghódították a közönséget, amely már régen felismerte a Philips világmárka nagyszerű tulajdonságait.

ELEKTRA csillárgyár Dob utca 42
Eredeti modellek és Mária Terézia üvegcsillérek mélyen leszállított áron

— **Cerruti párizsi olasz nagykövet Budapesten.** Lovag *Cerruti* párizsi olasz nagykövet, akinek felesége *Paulay* Erzsi, a Nemzeti Színház volt drámai hősnője, *Budapestre érkezett.* Cerruti elmondotta, hogy nyolc évvel ezelőtt járt utoljára Budapesten. Ezúttal *mint magánember* van itt felesége kíséretében. Itt tartózkodása alatt nem óhajt hivatalos személyiségekkel kapcsolatot teremteni. Cerruti és felesége négy-öt napig marad Budapesten, ahonnan visszautaznak Párizsba.

— **Tizenkét ellenzéki képviselő beszél Friedrich István jövő vasárnapi beszámoló gyülésén.** *Friedrich* István október 11-én délelőtt 11 órakor a kőbányai régi sörházban beszámoló gyűlést tart, amelyen pártonkívüli és kisgazdapárti ellenzéki képviselők is beszédet mondanak. A gyűlés szónokai: báró *Berg* Miksa, *Czirják* Antal, *Dinnyés* Lajos, *Drobni* Lajos, *Dulin* Jenő, *Klein* Antal, *Kun* Béla, *Mojzes* János, *Rakovszky* Tibor, *Sulyok* Dezső, *Csóór* Lajos és *Tauffer* Gábor. *Friedrich* valamely később tartandó gyülésén *Eckhardt* Tibor is felszólal.

— **Palocsay Gyula lett Keszthely városbírája.** Keszthelyen most volt a városbíróválasztás. *Palocsay* Gyula ny. postafőtanácsos győzött 166 szavazattal.

— **Huzella Tivadar egyetemi tanár nyilatkozata.** *Huzella* professzor az alábbiak közlésére kért fel bennünket: A *Pesti Napló* folyó hó 2-i számában tanszékem belső ügyeivel behatóan foglalkozó közlemény jelent meg. Adatai helytállóak, de cselzata olyan színben tünteti fel a kérdést, mintha az intézet személyzetének kicserélésében egyeseket igazságtalanság ért volna. Ezen beállítás ellen a leghatározottabban óvást kell emelnem. Az egyetemi személyzet megválasztása az egyetemi tanárnak a tanszék autonómiájában messzemenőleg biztosított szuverén hatáskörébe tartozik. A gyakorlatban a kar és a felettes hatóságok csak formailag szokták megerősíteni a tanár, illetőleg az intézeti igazgató személyi előterjesztéseit. A személyzet megválasztásában elsősorban az intézet,, a tanítás és a tudományos kutatás érdekei tartandók szem előtt. Amint az egyetemi nézőpontból legalkalmasabbaknak és legtehetségesebbeknek kell biztosítani az érvényesülést, úgy a legnagyobb lelkiismeretlenség volna olyanokat visszatartani az egyetemen, akik nem hivatottak és alkalmasak egyetemi pályafutásra, és más elhelyezkedésüket késleltetni. Orvoskari elméleti intézetek személyzete különben is azon egy-két egyén kivételével, akik magukat teljesen az illető tudománynak szentelik, folyton kicserélődik, mert tanulmányaik befejezése után gyakorlati pályákra mennek, klinikákra vagy kórházakba vétetik fel magukat. A vezetésem alatt álló intézetben különösen fontos volt, csak a minden tekintetben legmegfelelőbb egyének megtartása, mert a tanszék üresedése idején elvették az állások egy részét és a megmaradottakra éveken át túlerőltető munka hárult. A közvéleményt teljesen megnyugtatom, hogy amint az a beavatottak előtt is ismeretes, az állások újólagos betöltése nemcsak az igazságosság, de a legmesszebbmenő méltányosság szemmeltartásával történt.

Huzella Tivadar egyetemi tanár, Alsógöd.

— **Megbűvölten gyönyörködő** közönség tapsol a *Parisien Grillben* nap-nap után a kubai *Secuona* zenekar művészeinek, akiknél csodálatosabban hangzó, furcsa muzsikát még nemigen hallott Budapest. Igazán gyönyörűség ez a zene, nem is szólva arról, hogy a tizenegy zenész között mindegyik művésze hangszerének. Ilyen attrakció rég volt Pesten, a *Parisien Grill* nagy dicsérete ez a remek, pompás szám.

— **A Révai Intézet őszi termése.** Két új magyar regénnyel indul a Révai Irodalmi Intézet őszi programja: a Jókai-díj írója, *Barabás* Gyula új regénye *(Szomorú Oránusz festője)* önéletrajzi kulcsregény; *Karácsony* Benő könyvében, a *Napos oldalban*, a pikareszk regény modern válfaját teremti meg. Október folyamán jelenik meg *Márai* Sándor novellás kötete: *Kabala*, új kérdések, új feleletek zseniális párbaja. *Móra* Ferenc *Szegedi tulipántos ládája* a magyar könyv, a két kötetet tartalmazó tulipántos ládika a magyar iparművészet kis remeke lesz. *Makkai* Sándor történelmi témái után Erdély társadalmának legrejtettebb világában, a mezőségen kalauzolja végig az olvasót *Holttenger* című nagy regényében. *William B. Seabrock* útikönyve *(Utak a dzsungelben)* egy szellemes riporter, egy komoly tudós és egy kitűnő író munkájának vegyüléke. Éppen ilyen érdeklődésre tarthat számot *Germanus* Gyula önéletrajzszerű könyve *(Allah Akbár!)*, aki Vámbéry Ármin tanítványaként gyalogszerrel, moszlin zarándokként járta be Lawrence ezredes nyomdokait és Ibn Szaud titokzatos birodalmát. *Alexis Carrel* professzor könyvének *(Az ismeretlen ember)* az ad különös érdekességet, hogy az idén mutatta be a Nobel-díjas tudós Lindbergh ezredessel együtt szerkesztett korszakalkotó találmányát: *a mesterséges szívet.* Karácsonyra jelenik meg az idei év legjobban várt könyve: gróf *Bánffy* Miklós kétkötetes nagy regénye: *És könnyűnek találtattál*, amely önálló regényben való folytatása a nagysikerű *Megszámláltattál . . .* világának. *Tamási Áron* új novellás kötete: *Rügyek és reménység* a népmese fantasztikumát keverik a székely élet valóságával. *Mark Twain* klasszikus könyve, *Huckleberry Finn és Tom Sawyer kalandjai* (Enyvvári Herbert pompás illusztrációival) gyermekek, felnőttek egyaránt örök közkincse. Végül két új kiadás is figyelmet érdemel: *Paul Géraldy »Te meg Én«* verskötete, új bibliofil alakban; és *Nyirő József* első nagy regénye, az *Isten igájában*, a nagysikerű *Uz Bencével* azonos kiállításban.

FÜGGÖNYÖK, FÜGGÖNYKELMEK legolcsóbban **SZEKERES,** Rákóczi út 63

— **Ma lesz az evangélikus egyetemi és főiskolai tanévnyitó istentisztelet.** Vasárnap délelőtt 11 órakor az Üllői út 24. szám alatt lévő evangélikus székházban tartják a budapesti evangélikus egyetemi és főiskolai tanárok és hallgatók *tanévnyitó istentiszteletét.* A szent szolgálatot *Raffay* Sándor püspök végzi.

— **Vízrebocsátották a német flotta új csatahajóját.** *Wilhelmshafenből* jelentik: Szombaton bocsátották vízre a német flotta új csatahajóját. Az ünnepségen résztvett *Hitler* kancellár is. Az ünnepi beszédet *Blomberg* hadügyminiszter mondotta s kijelentette, hogy az új német csatahajó jelképe annak, hogy a Harmadik Birodalom a tengerészet terén *gyakorlatilag helyreállította az egyenjogúságot* és honvédelmi felségjogát. *A háború vége óta ez az első nagy német csatahajó, amelyet építettek.*

— **Az egyetemi csendőrzászlóalj bajtársi találkozója.** Az egyetemi csendőrzászlóalj tagjai *bajtársi találkozót* rendeznek, amelyen a bajtársakat megajándékozzák annak az *emlékplakettnek* kicsinyített másával, amelyet májusban a kormányzónak nyujtottak át. A rendezőbizottság élén *Bornemisza* Géza iparügyi miniszter áll. A csendőrzászlóalj volt tagjai közöljék címüket *Fejér* Emil Antallal IX., Rákos utca 2.

— **26.80 pengőért átmeneti kabátot** hirdet a *Párizsi Nagy Áruház* a mai lapunkban és rajzban is bemutatja az átmeneti kabátnak divatos fazónját. Érdemes a férfiruhaosztály dúsan felszerelt polcain szemlét tartani, ahol az áru könnyebb áttekinthetőség és kényelmesebb vásárlás szempontjából 28, 38, 48, 58, 68, 78, 88 pengős árszériákban van beosztva. Városi bunda, valamint lengyel bunda szőrmegallérral és végig szőrmével bélelve már 140 pengőtől készül.

— **Bajtársi találkozók.** A volt cs. és kir. haditengerészet volt egyéves önkéntesei okt. 6-án az Andrássy úti Wagner sörözőben találkoznak. — A volt kassai 9. honvédgyalogezred tisztikarának ezredösszejövetele okt. 17-én d. e. 10 órakor kezdődik a várbeli helyőrségi templomban. — A volt cs. és kir. szatmárnémeti 5-ös gyalogezred tisztjei okt. 5-én a józsefkörúti Bandi-étteremben találkoznak. — Oroszországban, Sterlitamakon volt hadifogoly tisztek okt. 5-én este 6 és 9 között a Japán-kávéházban tartják összejövetelüket. (Andrássy út 45.) — A 306. haretéri honvédgyalogezred okt. 5-én este 8 órakor tartja összejövetelét a »Belvárosi« kávéházban.

= **Izgalmas órák!** Egész Európából, sőt idegen világrészekből is pillanatok alatt hallhatja a legújabb eseményeket új, nagyteljesítményű rádiónkkal. Kérje az új »R« rádióárjegyzéket és hallgassa meg nálunk a legújabb rádiókat. Chmura, IV., Ferenciek tere 2.

= **A márkás áru mégis márka marad.** Mert megvan a teljes »aranyfedezete«. Brachfeld cs. és kir. udv. szállító, V., Nádor utca 8., a hűvös őszi idő beállával a legmodernebb szabású átmeneti kabátokat s minden egyéb őszi divatujdonságot az aranyveretű márkához méltóan szolid árakon bocsátja t. vevői részére.

= **Az arcpúder** épúgy, mint a divat, alkalmazkodjon az idők változásához. Bármily foglalkozás mellett órákhosszat jól tapadjon, szüntesse meg a bőr kellemetlen fényét és adja meg a fiatalos, üde külsőt. Használja a kitűnő »Chat Noir« parfümmel illatosított »Lady« púdert, mert ez egyesíti magában mindezeket az előnyöket. Minden divatszínben kapható.

= **Ma még szépek és egészségesek fogai, de rövid** idő múlva a félelmetes csontszú megkezdheti romboló munkáját. Idejében meg kell akadályozni Odol szájvíz és Odol fogpép naponkénti rendszeres használatával. Az Odol fogpép megóv a lerakódástól a fogakon és fényesen fehérré teszi a fogakat.

= **»Facka loquuntur!«** Mit jelent ez az oly gyakran idézett régi latin mondás? A tények beszélnek! Ettől a klasszikus életigazságtól áthatva választotta jelszóként Gerő maradék- és divatáruháza, Andrássy út 6. sz. »Arai« beszélnek« szuggesztív felhívását. Mert nemcsak árai, hanem a tökély magas fokán álló, ragyogó minőségű divatujdonságai is önmaguk helyett beszélnek.

= **Hollywoodban,** a filmvilágban a helyes testápolás előfeltétele a megfelelő pipereszappan kiválasztása. Ez az oka annak, hogy 10 világhírű ragyogó filmcsillag közül 9 állandóan Lux Toilet Soap-ot használ. Hollywood véleménye megalapozta a Lux Toilet Soap világsikerét, mit legjobban bizonyít, hogy mind az öt világrészben sokmillió ember mindennapi mosdó- és fürdőszappana a Lux Toilet Soap.

= **Őszi sportjait — torna, vívás, boksz, akrobatika,** kondíciótréning stb. — kezdje el Róna Sportintézetében, Andrássy út 88. Telefón: 1—208—81.

= **Gyomor- és bélbajoknál, a máj és az epeutak megbetegedéseinél,** reggel felkeléskor egy pohár valódi »Ferenc József« keserűvíz kortyonként elfogyasztva remek természetalkotta hashajtó! Orvosok ajánlják.

= **Lélektani előadások.** Dr. Hochwarter Kálmán pszichológus ismét megkezdi sorozatos lélektani előadásait. Ezúttal az akarat problémája lesz soron. Első előadása 1936 október 6-án este 7—8 óráig a MOVE (VI., Podmaniczky u. 45.) II. emeleti dísztermében. Belépődíj nincs. Ruhatár nem kötelező. Érdeklődőket szívesen látunk. Telefón: 1—214—87.

Margit körút 67. számú új sarokházban
2-3 szobás, hallos minden komforttal ellátott luxuskivitelű, erkélyes **lakások**
lépcsőházi beáratlal, központi melegvízfűtéssel és melegvízszolgáltatással, nov. 1-re kiadók. Bővebbet: **Jellinek, Margit körút 60.** Tel. 1-574-11

Gellérthegyen

280—600 □-öles, részben fás és a Dunára gyönyörű kilátással biró

közműves villatelkek

többéves fizetési kedvezménnyel is **eladók.** Kérjen prospektust. Parkváros r.-t., a Községi Takarék kezelésében. V., Wurm utca 3 — Telefon: 1-862-80

— **Eckhardt Tibor zalabaksai beszéde elmarad.** Jelentettük, hogy *Némethy* Vilmos a jövő héten beszámológyűlést tart Zalabaksán és a gyűlésen *Eckhardt* Tibor is beszédet mond. Szombaton a program megváltozott. A kisgazdapárt vezére a jövő héten nem Zalabaksára, hanem *Miskolcra* utazik, szombaton este *politikamentes előadást tart*, vasárnap pedig különböző miskolci egyesületeket és intézményeket látogat meg s választóival érintkezik.

— **Elutasították a VIII. kerületi városi választás elleni peticiókat.** A fővárosban 1935 június 2. és 3-án voltak a törvényhatósági választások. A VIII. kerületi választást a közigazgatási bizottságnál panasszal támadta meg Haldu Marcel a Szabadságfront és Bogenfürst György a keresztény ellenzéki párt nevében. Szombaton a bíróság mind a két peticiót elutasította.

— **Megjelent az első közigazgatási tanfolyamon elhangzott előadások gyűjteménye.** *Kozma* Miklós belügyminiszter »*A mai magyar közigazgatás*« címmel 850 oldalas hatalmas kötetben közzétette az első közigazgatási továbbképző tanfolyamon elhangzott előadásokat. A mű második kötete a »*Korszerű közszolgálat útja*« gyűjtőcímu hivatalos kiadványsorozatnak. A tavasszal rendezett tanfolyam megrendezésében az egyik alapelv az volt, hogy a közigazgatás modern problémáit előadások útján és intézmények látogatása revén mutassa be a fiatalabb közigazgatási tisztviselőknek, a másik cél: felhívni a figyelmet az utolsó 15 év jogalkotásaira és a külföldi jogra is. Az előadások rendszeresen kapcsolódtak egymásba és e hatalmas kötetbe összegyűjtve bizonyítékai annak, hogy *a tanfolyam kitünően sikerült*. A könyv hat fejezetre oszlik. 1. A közigazgatás szervezése. 2. Az általános igazgatás. 3. Az egészségügyi és szociális igazgatás. 4. Pénzügyi, mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi és közlekedési igazgatás. 5. Vallás- és közoktatásügy. 6. Honvédelmi igazgatás. A kiadvány így nagy vonalakban bemutatja az egész magyar közigazgatást. A tanfolyamnak is ez volt a célja. (Az ezután következő tanfolyamokon már *a részleteken* lesz a hangsúly. A jövőévi tanfolyam előadásainak központjában *a község* fog állni.) A továbbképzőtanfolyam előadói a magyar közélet legkiválóbb reprezentánsai közül kerültek ki. A miniszterelnökkel az élén a kormány hat tagja tartott előadást. Az előadók között szerepelt a Legfőbb Számszék és a Nemzeti Bank elnöke, négy államtitkár, négy miniszteri osztályfőnök, sok magasrangú hivatalnok, előkelő bírák, katonatisztek, 15 egyetemi tanár Budapest polgármestere, az OTI és a Postatakarék vezérigazgatója, a Magyar Távirati Iroda főszerkesztője. Az értékes kötet a magyar közélet minden komoly munkása számára nélkülözhetetlen, a gyakorlati közigazgatási vizsgára készülő fiatalság számára pedig elsőrangú szakmunka. A könyvet *Mártonffy* Károly szerkesztette.

— **Meghalt Fischer Márk nyugalmazott alezredes.** *Pécsről* jelentik: Péntek délután 72 éves korában *meghalt Fischer* Márk nyugalmazott alezredes. Fischer Márk négy évig volt a fronton, számos kitüntetést kapott. A forradalom idején mint a 19-es gyalogezred gazdasági hivatalának főnöke a hivatal többszázezerpengős vagyonát megmentette a vörösök elől.

— **A fogtechnikusok nagygyűlése.** A Fogtechnikusok Országos Szövetsége és a Budapesti Fogtechnikusok Ipartestülete szombaton a Vigadó nagytermében *Bornemisza* Géza iparügyi miniszter védnöksége mellett *országos kongresszust* tartott. *Lakatos* Manó elnöki megnyitója után *Lányi* Lajos ipartestületi elnök elmondotta, hogy 25 éve folyik a harc a fogtechnikusok létérdekeiért. Magyarország 3413 helységéből *mindössze 470 helyen van fogászati ellátás*, ami bizonyítja, hogy a fogtechnikusok munkájára szükség van. A kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amelyben felhívják a belügyminiszter figyelmét a fogtechnikusok *kétségbeejtő helyzetére* s kérik a minisztert, hogy a fogtechnikusokat *szakvizsga letétele mellett jogosítsa fel fogászati gyakorlat üzésére.*

— **Halálozás.** *László* Adolf nyug. postafelügyelő e hónap 2-án hirtelen elhúnyt. Temetése 4-én délután ½4-kor lesz a rákoskeresztúri izr. temetőben.

Molnár Gyuláné Böhm Paula, Molnár Gyula, a Franklin Társulat tisztviselőjének felesége elhúnyt. Október 2-án temették el nagy részvét mellett.

Sándor Ottóné szül. Vértes Ilona október 2-án elhúnyt. Temetése 4-én, vasárnap délután 2 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temetőben.

Hangulatos esték

az újjáalakított

Dénes József Nemzeti Szálló éttermeiben

(József körút 4)

Horváth Gyula és cigányzenekara játszik

A Vadász-tanya a főváros látványossága

— **A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara új igazgatója.** *Miskolcról* jelentik: A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara *Lukács* Béla főispán elnöklésével ma tartott rendes évi közgyűlésén került betöltésre a kamara megüresedett igazgatói állása, amelyre három jelölt pályázott. A közgyűlés egyhangúlag *Kulin* István helyettes igazgatót választotta meg igazgatóvá.

— **Zalaegerszeg új polgármestere — Tamásy István.** *Zalaegerszegről* jelentik: Zalaegerszeg képviselőtestülete szombat délután tartotta *polgármesterválasztó közgyűlését*. *Bódy* Zoltán alispán elnöklésével. A leadott 70 szavazatból 42 esett vitéz *Tamásy* István helyettes polgármesterre, 26 szavazat pedig *Árvay* László ügyvédre. Két szavazat érvénytelen volt. Az alispán *vitéz Tamásy Istvánt jelentette ki Zalaegerszeg polgármesterének.*

— **Verekedés közben leütötte fiát egy rákoscsabai gazda.** Megdöbbentő családi dráma játszódott le szombat este Rákoscsabán. Id. *Benedek* János gazdálkodó már hosszabb idő óta rossz viszonyban élt fiával. Szombat délután az apa hazatérő fiát mulasztásai és hanyagsága miatt erélyesen kérdőre vonta, amire az ittas ifj. Benedek János éles hangon válaszolt. Veszekedés, majd verekedés támadt köztük, amelynek során az apa egy rudat kapott fel és azzal úgy fejbesujtotta fiát, hogy *vérbeborulva összerogyott*. A kihívott mentők koponyarepedéssel eszméletlen állapotban vitték a Horthy Miklós kórházba a fiút, aki életveszélyes sérülést szenvedett. A csendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy az apa jogos önvédelemből ütötte-e le fiát.

— **Ujabb »vetület« alakulásáról beszélnek a kormánypártban.** A Nep-ben a hétfői értekezlet nem hozott megnyugvást, mert nem tisztázta véglegesen az erőviszonyokat és nem rögzítette a szembenálló — vagy egymás mellé helyezkedett — frontokat. Azóta a centrumnak egyik jelentős csoportja szoros kapcsolatba került a Martonék és a centrum között álló Bárczay-féle »*agrárvetülettel*«, legújabban pedig *Csik* József körül látnak kialakulni egy »*vetületet*«, amely szükségesnek mondja a titkos választójog sürgős megvalósítását, ezzel egyidőben reformokat követel a munkáskérdés terén és a kis földművesek szociális helyzetének javítása érdekében. Sokféle ellentétes és párhuzamosan haladó erő játéka érvényesül most a kormánypártban, teljes nyugalmat *csak az országos politika aktuális nagy problémáinak végleges elintézése* fog hozni.

— **Meghalt Ruszwurm bácsi.** Nyolcvanötéves korában *meghalt* Budapesten *Ruszwurm* Vilmos, a régi Budapest és főleg Buda *Ruszwurm bácsija*, Magyarország legöregebb cukrásza. A legendás Ruszwurm-cukrászda a Várban a Szentháromság uccában *1827-ben nyilt meg*. Akkor még Richter-cukrászdának hívták. Egész Budapest ismerte ezt a biedermeyerbútorokkal berendezett regényes kis zugot, amely a szerelmesek kedvenc találkozóhelye volt. Ruszwurm Vilmos benősült a Richter-családba és 1871-ben vette át a híres kis pesti cukrászda vezetését. Azóta minden reggel pont hét órakor megjelent a cukrászdában, sajátkezüleg készítette el a híres Ruszwurm-bonbonokat és sóssütményeket. Ruszwurm Vilmost dr. *Ruszwurm* Rezső, a mentők igazgatófőorvosa s leánya, *Beck* Béla miniszteri főszámtanácsos felesége gyászolják. Temetése október 6-án 4 órakor lesz a farkasréti temetőben.

— **A Vágh-Weinmann fivérek franciaországi sikere.** Annecy-ben a három *Vágh-Weinmann* fivér kiállítást rendezett a francia Savoya égbenyúló hegyei között festett alkotásaiból. A környék előkelőségeinek és a hivatalos köröknek élénk érdeklődése mellett megnyilt kiállítás osztatlan sikert aratott. Különösen az keltett kellemes feltünést a kiállítás látogatói között, hogy a három magyar festő úgy a tájkép-, mint a portréfestészetben egyformán kitünőt alkotott.

— **Beküldött hírek.** A Tudományos Akadémia okt. 5-én délután 5 órakor összes ülést tart, amelyen Angyal Dávid: »I. Ferenc József trónraléptec, majd Zlinszky Aladár »Művészi hangfestés és hangutánzás« c. ad elő. — A Feministák Egyesületében okt. 7-én fél 7 órakor előadássorozat kezdődik. (Veres Pálné u. 16.) — A Fészek Klub okt. 7-én este 11 órakor a bécsi színházi kongresszuson résztvett bizottság, valamint a Bécsben vendégszerepelt Nemzeti Színház tiszteletére társasvacsorát rendez. Meghivó a titkári hivatalban igényelhető. — A mátyásföldi Lawn Tennisz Club okt. 3-án tartotta meg a Mátyás király emlékünnepét, amelyen Kemenes Illés mondott nagyhatású beszédet. — A Szabadegyetem jövő héten kezdi meg munkáját. Beiratkozás: Szép ucca 5. — A Természettudományi Társulat okt. 8-án d. u. 6 órakor tartja 397. ülését VIII., Eszterházy u. 16. sz. alatt. — Az Egyetemi Énekkarok a mult héten tartották rendes évi közgyűlésüket, amelyen ismét Láng Elemért és Földényi Jánost választották elnökké. Alelnökök lettek dr. Arday Géza és Arany Sándor. — A Balatoni Szövetség háztartási tanfolyamot indít a vendéglátó szakmában foglalkoztatott személyzet részére. (Balatonfüred.)

GENFI EGYETEM

1936/7. TÉLI SEMESTER

A TANFOLYAMOK KEZDETE

1936 OKTÓBER 26-ÁN

Mindennemü felvilágositással szívesen szolgál:

SECRÉTARIAT DE L'UNIVERSITÉ

UNIVERSITÉ DE GENÈVE

(Nagy választék minden árfekvésben)

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

— **Herceg Hohenlohe Ferenc távozik a MALERT éléről.** Herceg *Hohenlohe* Ferenc, a magyar kereskedelmi repülés megszervezője, elhagyja elnöki székét, amelyet hosszú éveken át a Magyar Légiforgalmi rt. élén töltött be. Vele együtt távozik a két igazgató is, *Apáthy* Jenő és lovag *Wahl* Henrik, akik a MALERT megszervezésében és a magyar kereskedelmi repülés nivójának széleskörű kifejlesztésében hűséges munkatársai voltak. Amikor herceg Hohenlohe Ferenc a MALERT elnöke lett, a magyar kereskedelmi repülés még gyermekkorát élte, két régi egymotoros repülőgép bonyolította le a gyér utasforgalmat a MALERT egyetlen vonalán, naponta egyszer, Budapest és Bécs között. Herceg Hohenlohe Ferenc nagy buzgalommal és szakértelemmel látott hozzá a magyar kereskedelmi repülés modernizálásához, az ő nevéhez fűződik az a céltudatos munka, amelynek eredménye a mai MALERT. A magyar repülőtársaság, melyet herceg Hohenlohe munkatársaival megteremtett, üzemszolgálatával, megbízhatóságával, repülőjáratainak pontosságával és hibátlanságával a nemzetközi kereskedelmi repülés terén méltán került a legelső sorba. Egyetlen európai repülőtársaság sem dicsekedhet el azzal, amivel a MALERT: amióta a herceg Hohenlohe állt az élén, a magyar utasszállító repülőgépek közül egyetlenegyet sem ért katasztrófa, a magyar repülőstatisztikában ezalatt az idő alatt egyetlen halálos baleset sem fordult elő. Herceg Hohenlohe azonkívül, hogy modern intézménnyé fejlesztette a magyar kereskedelmi repülést, bekapcsolta a MALERT-et és a magyar fővárost a nemzetközi repülőutasforgalomba, s ezzel megbecsülhetetlen szolgálatokat tett a magyar idegenforgalomnak. Amikor a régi igazgatósággal együtt távozik a MALERT éléről, elismerés illeti azért a munkájáért, amelyet *a magyar kereskedelmi repülés hőskorában fejtett ki.*

— **Budai gázfőzőtanfolyamok.** A »Volt Iskolatársnők Szövetségének« és a Székesfővárosi Népmüvelési Bizottságnak *gázfőzőtanfolyamai* ez évi október hónap elején ismét megnyílnak. Beiratkozni lehet a II., Batthyány ucca 8. sz. alatt az igazgatói irodában. (Tel.: 15—18—60.) *A kezdők tanfolyama* hétfőn és csütörtökön d. u. 5—8-ig, *a haladók tanfolyama* kedden és pénteken d. e. 10—1-ig és a *diétástanfolyam* kedden és pénteken d. u. 5—8-ig lesz. Tandíj (beirási díjjal és anyagmegtérítéssel együtt) 20 pengő. A tanfolyam hat hétig tart. *A háztartási alkalmazottak* tanfolyama szerdán d. u. 5—8-ig lesz. E propagandatanfolyam szintén hat hétig tart s a tandíj 8 pengő.

Párizsi utamról visszaérkezve állandóan bemutatom a legújabb őszi kalapújdonságokat

TÜRR ISTVÁN-U. 7.

Pongrácz kalap

Telefon: 1—810—45

Vágh Weinmann Elemér

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 JUL 18.

MAGYAR NEMZET

✦

Rennes város intéző bizottsága a Saint Georges palotában rendezte meg Vágh Weinmann Elemér kiállítását. A tárlatot Y. Bourges, a tudományos kutatások minisztere és H. Fréville, Rennes város képviselője és polgármestere patronálja.

✦

Nagy tetszést aratott. A Frunze-gyár munkásai pedig meg-

aszfaltozzák, majd hetekig
múlva az aszfaltot feltörve az
árkot újra kiássák. De ez ma
még — az esetek többségében
— nem minősül bűntettnek, s
az építésvezetőt az így kido-

nüveg
ár
us 11-ig
-50%
gedmény!

TÉRT

ezményt az Állami Áruházak-
z és az állami kiskereskedelmi
igénybe veheti

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1968 JUL 31.

A Vágh-Weinmann család kiállítása az Ernst Múzeumban

Három magyar származású franciaországi festő, Maurice Nándor és André Vágh-Weinmann mutatkozik be ezekben a napokban a budapesti közönségnek az Ernst Múzeum teremsorában. A harmincas évek elején kiszakadtak a magyar művészet áramából és közösségéből, s Franciaországban telepedtek le.

Hármuk közül az ifjabb testvér: Maurice pályafutása indult el, s jutott eredményes periódusba a leghamarabb. 1919-ben, húszesztendős korában fejezte be tanulmányait az Iparművészeti Főiskolán, és mutatkozott be a Nemzeti Szalonban. Munkái ettől kezdve rendszeresen szerepeltek a tárlatokon.

Vágh-Weinmann Nándor pályafutásának indulásába az első világháború szólt bele: csak a háború befejezése után tudta bevégezni tanulmányait. Itthoni munkálkodása után 1931-ben költözött Párizsba.

A család legfiatalabb festőtagja Vágh-Weinmann André orvosnak készült, s csak később, apja, Maurice hatására kezdett a festészettel foglalkozni. A családi együttesből ő tűnik legtehetségesebbnek, bár fejlődését és törekvéseit felsorakoztatott néhány munkája még körvonalaiban sem rajzolja ki.

h. gy.

úgy megütöttem a tergyem, mikor felszálltam! *(Felhuzza a gatyáját, úgy, hogy a combja is látszik és vizgálja a térdit.)* Nem baj na! *(Visszaengedi a gatyát. A kisasszonyhoz):* Hát mi ujság Pesten, lelkem?

KISASSZONY: Mi ujság? Drágaság van!

ÖREG PARASZT: Az igen. Az van. A fene egye meg azt a sok büdös parasztot! Az csinájja! *(Egy pillanat mulva.)*

[illegible]: Ügyvéd úr! Nem eszik egy kis kolbászt!

SZAKÁLLAS ÚR: Honnan tudja maga, hogy én ügyvéd vagyok?

ÖREG PARASZT: Látom a képirül! *(Az uri nőhöz):* Mama! Egy kis kolbászt!

URI NŐ *(elfordítja a fejét).*

ÖREG PARASZT: Ennek se kell. Majd eszik a koma! *(Megrázza a vigéc térdét.)* Wájsz úr!

VIGÉC *(felriad):* Was? Was ist das?

[illegible] csinálna, de a vigéc már olyan mélyen alszik, hogy csak hápog tőle, de nem ébred fel és hangosan horkol. A kisasszonyhoz): Mongya, galambom, nem tudna nékem egy jó cipőüzletet kommendálni Pesten?

KISASSZONY: Cipőüzletet? Minden utcában kettő is van!

ÖREG PARASZT: A jányomnak akarok egy pár cipőt venni... Cugoscipőt szeretne... *(Teli pofával falatozik. Egyszer csak megakad a szeme a vigéc cipőin, amelyek fent a háló kampójára vannak akasztva. Rámered a szeme, izgalomba jön tőle és kidülledt szemekkel nézi.)*

KISASSZONY: Mondja bácsi, mi van ebbe a kisebbik zsákba?

ÖREG PARASZT *(még mindig a cipőt nézi):* Sunka. Mondja, lelkem, drága most a cugoscipő Pesten?

KISASSZONY: Bizony bácsi nagyon drága!

SZAKÁLLAS ÚR *(kivette a légpárnát, amelyen ült és újra felfujja).*

ÖREG PARASZT *(nézi csodálkozva ezt a furcsa müveletet):* Ügyvéd úr! Eladó az a hurka?

SZAKÁLLAS ÚR: Ne tegyen rám ostoba megjegyzéseket. Sajnos, az egészségi állapotom parancsolja, hogy légpárnát viseljek! *(Visszateszi.)*

ÖREG PARASZT: Mifelénk az ember a párnát a feje alá teszi. Úgy látszik, maga nem jó helyen viseli a fejit!

SZAKÁLLAS ÚR *(felugrik):* Micsoda szemtelenség ez! Tudja maga, hogy kivel beszél? Paraszt!

Menekülők. Vágh Mihály és Nándor festménye

Uj Idők 1926. l.

madosztályú jegye van?

ÖREG PARASZT *(nyugodtan, teliszájjal falatozik)*: Van!

KALAUZ: Mutassa azt a jegyet?

ÖREG PARASZT *(nyugodtan leveszi a kalapját, oda volt tűzve a jegye)*: Mondja, kalóz ur, nem Lepsénybe való maga?

KALAUZ: Egy, kettő, adja ide a jegyet!

ÖREG PARASZT *(úgy tesz, mintha nem találná)*: Mingyá, csak megkeresem! Hová tettem, na! *(Lehetetlen helyeken keresi.)* Mondja, kalóz úr, nem eszik egy kis kolbászt?

KALAUZ *(dühösen rákiált)*: A jegyit adja elő, különben leszállíttatom a vonatról és megbüntettetem!

ÖREG PARASZT: Hallja, ne kiabáljon velem, mert az én vőm a vasútnál szolgál. Jó lesz vigyázni! *(Feláll és a mellét veri.)* Az én vőm a Keleti pályaudvarnál szolgál!

ÚRI NŐ: Nincs kizárva, hogy államtitkár a veje! Mit lehessen tudni a mai világban!

KALAUZ *(egy kicsit szelidebben)*: Miféle állásban van a maga veje a Keleti pályaudvaron?

ÖREG PARASZT: Hordár! Sapkája van!

KALAUZ *(dühösen)*: Adja ide a jegyét!

ÖREG PARASZT *(a szakállas úrhoz)*: Magánál vót a jegyem! Hová tette?

Azonnal szálljon át a harmadosztályra!

ÖREG PARASZT: Nem lehet. Nékem jogom van itt ülni!

KALAUZ: Na, megálljon csak! *(Fenyegetőleg elrohan.)*

KISASSZONY: Nézze, bácsi... Térjen eszire... Ne csináljon magának kellemetlenséget! Szálljon át a harmadik osztályba!

ÖREG PARASZT: Szálljon a repülőgép!

KISASSZONY: Meg fogják büntetni! Szabály az szabály!

ÖREG PARÁSZT: Igen. *(Megint a cipőt nézi.)* Mondja, lelkem, mégis, úgy körülbelül, mennyibe kerül egy pár jobbfajta cugoscipő Pesten?

KISASSZONY: Juj, istenem, bácsi... Ne tegye ki magát ilyen szégyennek! Mindjárt jön a karhatalom!

ÖREG PARASZT: Hadd gyöjjön! *(Nem veszi le szemét a cipőről és nyugodtan eszeget tovább.)*

SZAKÁLLAS ÚR *(a kisasszonyhoz)*: Ne fárassza magát, nagysám! Majd elintézik azt hivatalosan!

KALAUZ *(egy csendőrrel tér vissza. Az öregre mutat.)* Ez az az ember!

ÖREG PARASZT: Agyonisten jónapot kívánok!

CSENDŐR *(gorombán rákiált)*: Magának harmadosztályú jegye van!

ÖREG PARASZT: Igen!

CSENDŐR: Azonnal szálljon át a harmadosztályra!

ÖREG PARASZT: Kétféle? Háromféle, öcsém! Itt van egy második is. Mer én, ha utazom, az áldóját, én mind a három osztályra jegyet váltok! Hadd keressen az a koszos Déli vasút!

KALAUZ *(legyint a kezivel és a csendőrrel elmegy)*.

ÖREG PARASZT *(készülődik)*: Én vélem akartok kibabrálni? *(Miközben pakolódzik, leemeli a vigéc cugoscipőjét és beleteszi a tarisznyába.)* Egye ki a ragya a pofátokat! Isten álgya meg, kisasszonykám! *(Gyorsan elmegy.)*

FÜGGÖNY.

Nyiri vinkó dicsérete

Kit mindenki kigúnyol s még pirinkó
Kezdő ivó is cankónak nevez,
Most, amidőn ősz ködje permetez
Én hadd dicsérjelek meg, nyiri vinkó.

Mert ősszel, mikor köd van, vagy a ringó
Bárányfelhők közt fáradt nap evez,
A szivünk víg pincézésért repes
S öreg pincék felé visz lassu hintó.

Jobban esik szelid-halk mámorod,
Mint meredélyen termett óborok
Duhaj-vad, lármás-durva mámora.

S most, míg a csapból víg leved csorog,
Téged köszöntelek, nyiri homok
Bánatfeledtető, szelid bora!

Virágh Ferenc

Örkényi műterem Budapest, I., Csaba-utca 7/B, IV. 2. Az iparművészet összes ágaiban szakszerü kiképzést ad.

Vajh Mihály és Nándor

Dunántúl 1927 nov. 4.

)-(**Portré festőművészek Pécsett.** Két nagytehetségü fiatal festőművész a Vágh testvérek külföldi sikereik után rövid időre Pécsett állapodtak meg, hogy helyi portrékat festve, azokból kiállitást rendezzenek. A fiatal művészek meglepő erővel kezelik az ecseteket s néhány eddigi portréjukkal is már bebizonyitották művészi hivatottsá-

Száma			Közelebbi megjelö
bej.sz.	leltár	sor	
1	2523	1	Vedres Márk: Éneklő fiú . . . . .
2	2070	2	Telcs Ede: Diszedény . . . . .
	1996	3	Telcs Ede: Kis fiú . . . . .
3	1934	4	Radnai Béla: Kis baba . . . . .

Occasió! **KALAPOK** Occasió!

Felhivom m. t. vevőim b. figyelmét arra, hogy karácsonyig bezárólag elsőrendü külföldi anyagból készült saját gyártmányu gyapjukalapjaimat 12·—, 14·— és 16 pengős árak helyett 8·—, 9·— és 10·— pengős gyári árban árusitom.

Az egész világon a legjobbnak elismert HABIG (Wien), MOSSAUT DE LUX (Páris), SCOIT & CO (London), G. B. BORSALINO (Alexandria) és GYUKITS (Budapest) puha, kemény és velour kalapok EGYEDÜLI LERAKATA.

Sugár kalapgyár Pécs, Városház épület.

Kalapjavitások és átalakitások gyári árban a legrövidebb időn belül eszközöltetnek.

A filharmonikusok hangversenye

Pécs, nov. 5. — A mai est szezonnyitó hangverseny volt: parádés, gazdagsikerü bemutatkozása filharmónikusainknak s egyúttal a sokat igérő bejelentése idei kultúrmunkájuknak. Hogy a pécsi publikum előtt a pécsi filharmónikusok hangversenyei a legkedvesebbek és legnépszerűbbek, azt nem csodáljuk. A publikum lelkesedését nem csupán a lokálpátriotizmus inspirálja, hanem az a magas színvonalú tudás, mely évről-évre gazdagabb színekben bontakozik ki előttünk. Büszkén szögezzük le azt is, hogy karnagyuk, Zupancsics Vilmos, rendkivüli muzikalitásával és ritka mély intelligenciájával díszére válnék bármely neves külföldi orchesternek is. Ezt a mai műsor végigélvezése után hangsúlyozottan állapithatjuk meg.

Mozart gyönyörü Varázsfuvolanyitányát és Csajkovszkynak nálunk még nem játszott V. szimfóniáját adták elő. A Mozart-ouverture szubtilis finomságait pedáns kidolgozásban adták vissza. A nagy orosz komponista hatalmas művének plasztikusan kidomborított gondolatai erőteljes szépségükkel lenyügözően hatottak. Különösen nagy megértéssel játszották a II. tételt, az álmatag orosz síkság melancholiájának ezt a hangokba öntött kifejezését, nemkülönben a zseniális szerkezetü finálét, melyben az orosz népies humor oly élénk és meglepő színekben jelentkezik.

Az est szólistái Falus Margit és Kürschner Manó voltak.

Falus kisasszony, a bpesti operaház tagja, tudtunkkal most szerepel először Pécsett. Gyönyörü, mély orgánuma, meglepő hangereje, csillogó technikája teljes és fényes diadalt aratott. Gluck ismert Orfeus-áriája, Scarlatti és Paisiello egy-egy dala voltak, amikben bemutatkozott. A rokonszenves fiatal művésznőt őszinte szeretettel fogadta a közönség.

Kürschner Manóról nem kell megállapitanunk, hogy mije ő Pécs zenei életének. Régóta tudott dolog, hogy nemcsak elsőrendü, fáradhatatlan pedagógus, hanem Istenáldotta művész, akinél csiszoltabb technikával, tökéletesebb rutinnal kevés magyar hegedümüvész játszik. Corelli népszerü La Foliáját hallottuk tőle, sokszor méltatott, kiváló, bravúros előadásban.

Mindkét szólistát a filharmónikusok zenekara kisérte izléssel, diszkrét, szordinós játékkal. —*lk*—

— **Meglopták, mig aludt.** Kovács József mecsekszabolcsi lakós október 3-án éjjel az Eisner-féle téglagyárban aludt. Mire felébredt valaki kilopta zsebéből 24 pengő értékü duplafedelü tulaezüst óráját. Az ügyben megindult az eljárás.

HIREK

Szeresd a verseket!

Furcsa cim, naiv cim. Olyan mint a vásári bódékban árult piros szives, turbékoló galambos levélpapir. Kiabál, hogy az egyszerü falusi lelket megtévessze és mégis kedves, rajta mosolyog a szerelmes szív naivsága.

Miről is akarok most irni e borzasztó cim alatt? Szeresd a verseket! Kérni szeretném az olvasót s kérésbe belemuzsikálni a versek lelkét. Mi a vers? Szó, minek szárnya van. Ha kell, galamb szárnya, ha kell, sas szárnya. A galambszárny puhán röpit az azúros magasságba, a sasszárny csattog, vihart támaszt, merész szárnyalása megfélemlit, összetör és mégis visz, messze hordozza a lelket a kis göröngyös föld felett. Rohan velünk, mint a villám, alattunk iszonyú mélység, felettünk roppant magasság. A versben a szó elveszti vásári jelentőségét, kitakul a köznapisága és megszépül, mint zuhogó napfényben az egyszerü tárgyak egyszinü képe. Mi a vers? Elvonatkozás az én keserves életemből, menekülés a gondok zsákutcájából, lelki fürdő a pocsolyás napok egyformaságában, lelki tisztulás a tisztátalan élet förtelmében. A kedélytelent kedvecsé varázsolja, a sárba bukott értelmet fölragadja, a szivet bearanyozza, az unalom ködét bevonja tarka-barka palástjával. Aki szereti a verseket, az lehet szomorú magáért a szomorúságért, de sose lesz üres lélek. Szereti a könnyet, mert tudja, hogy a könny is a megmérhetetlen óceán része. Szereti a bánatot, mert érzi, hogy a bánat az emberi szív puha takarója. Szereti az örömet, mert az öröm az Isten szemének ránkcsillanása. Szereti a fájdalmat, mint az élet erősségét. Szereti a messzeséget, mert a lélek nem más, mint messzi-vágyás e fájó földtekén. Hazugság, hogy a versszerető lelkek csak álmodozók. Ezek is, de bölcsek is. A szép, harmonikus életet élvező bölcsek.

Szereted a verseket? Akkor gazdag vagy, gyöngyszemeket gyüjtesz, palotát emelsz lelked sárkunyhója fölé, tengeren jársz, a végtelenség tengerén. Köszöntlek versek szeretője, te boldog hajós!

(czi Z.)

ooo

— **Nendtvich Andor polgármester Budapestre utazott.** Nendtvich Andor polgármester Katics Antal főjegyző kiséretében ma délután Budapestre utazott, hogy résztvegyen a Kossuth-szobor leleplezésén. A polgármester budapesti tartózkodása alatt el fog járni a minisztériumokban, több a várost érintő ügy elintézése érdekében.

— **Vasárnap lobogózzuk fel házainkat.** A város polgármestere ezuton kéri fel a város összpolgárságát és lakósságát, hogy november 6-án, vasárnap a budapesti Kossuth-szobor leleplezése ünnepén az együttérzés impozáns kifejezéséül sziveskedjék házait nemzeti szinü zászlókkal fellobogózni.

— **Doktorráavatás a budapesti Pázmány egyetemen.** Gergye Győző nagynyárádi segédlelkészt tegnap avatták teológiai doktorrá.

— **Sikeres állatorvosi tisztivizsga.** Olasz Antal dr. városi helyettes állatorvos sikeresen letette az állatorvosi tisztivizsgát. Ennek alapján Fischer Ferenc dr. főispán állásában véglegesitette.

— **Pécs vagy Kaposvár?** Dicséretére legyen Kaposvárnak végtelen önzése. Itt a lokálpatriotizmus a legmagasabb fokon áll. Mindent Kaposvárnak! Ez a jelszó. És ha egyedül Kaposvár városán állna, Pécsnek egyetlen intézménye sem lenne. Most legutóbb a somogymegyei gyógyszerész egyesület tartotta meg közgyülését, amelyen az eredeti tervezettel szemben t. i., hogy az alsódunántuli gyógyszerész kamara székhelye Pécs legyen — állást foglaltak és Kaposvár mellett határoztak. Az a körülmény, hogy Pécsett legalább még egyszer annyi gyógyszertár és gyógyszerész van, hogy Pécsett egyetem van, hogy Pécsett olyan gyárak és ipartelepek vannak, amelyek látványosság számba mennek, mindez a jó kaposváriaknak semmi, mert nekik Kaposvár a világ központja.

— **Fontos!** Mielőtt pénzét kiadja férfi, fiu és gyermekfelöltőkre, télikabátra, bekecs, sport- és saccoöltönyre, ugy kész, mint mértékszerintiekre, győződjék meg **Páll Ödön cégnél.**

— **A szociális misszió pécsi szervezetének Prohászka emléknapja.** A szociális missziótársulat Pécs városi szervezete minden év november havában tartja közgyülését, melyen egész évi munkásságáról beszámol. Ez az esztendő azonban gyászéve a missziónak. Lelke mélyéig átérezve a felülmulhatatlan veszteséget, egész szívvel siratja valamennyi szervezet s annak minden egyes tagja alapitó nagy püspökét, szerető édesatyját Prohászka Ottokárt. Ünnepélyes közgyülés helyett emlékünnepet rendez a szervezet, amelyen a magyar égboltozat legragyogóbb üstökösének visszfényét vetiti elénk, a nagy Hazatért rövid életrajzában „A Magyar Nemzet Világító Fáklyája" címen 147 vetített kép varázsolja még egyszer könnyes szemeink elé az ő felejthetetlen alakját. Az emlékünnep november 13-án, vasárnap délután 5 órakor kezdődik a belvárosi katolikus kör nagytermében; a bevezető beszédet Virág Ferenc megyéspüspök tartja. A programm többi részére még visszatérünk.

— **Szerdán ülést tart Pécs város szinügyi bizottsága.** Pécs város szinügyi bizottsága november 9-én, szerdán délután 5 órakor a városi székház tanácstermében (I. emelet 55. sz. ajtó) ülést tart. Tárgy: A sziniévad megkezdésével összefüggő ügyek.

— **A pécsi jótékony nőegylet nékonyhája a közeljövőben megnyilik.** A népkonyha vezetősége arra kéri mindazokat a szerencsés, jólétben élő embereket, akiket mindennap terített asztal vár, hogy gondoljanak arra a sok, munkaképtelen, öreg emberre asszonyra, akiket csak az irgalmas szivek jósága juttat egyszer napjában meleg ételhez, egy darab kenyérhez. A népkonyha vezetősége hálával fogad el minden segitséget akár pénz, akár természetbeni adományban. A jótékony nőegylet vezetőségéhez a következő adományok érkeztek: Gróf Benyovszky Mórné 200 P, Freytag főmérnök, László Albert dr. Ptacek Viktor koszorúmegváltására 20—20 P, özv. Herbert Jánosné Ptacek Viktor koszorúmegváltására 20 P, D. K. 10 P, P. A. 50 P, özv. Daempf Imréné, Jankovics Hugóné koszorúmegv. 15 P, Horváth Vendelné 2 P. Természetben küldtek: Püspöki uradalom 50 kiló paradicsom, 105 kiló paprika, Zrinyi Miklós nevelőintézet 5. alcsoportja, teasütemény. A szegények hálját tolmácsolja a vezetőség.

Balázs Árpád

a legnagyobb magyar dalköltő

szerzői dalestje

november 8-án

a Nemzeti Színházban.

Jegyeladás a Gruber cukorkaüzletben.

— **Eljegyzés.** Faragó Ilonka és Vargha Jenő jegyesek.

— **Három uj lakóház épül Pécsett.** A város tanácsa ma délelőtt tartott ülésén három uj lakóház épitésére adott ki engedélyt. Kányi József a Szilágyi Dezső és Nagyvárad-utca sarkán levő telkén. Zaklajda József a Hajnal-utcában levő telkén, Kovács István pedig a Diós-dülőben levő telkén épit utcai földszintes lakóházat.

— **Jótékonyság.** N. N. egy szegény asszony részére 4 pengőt adományozott a Dunántúl utján.

— **Jól és olcsón** csak a **„Mátyás király" étteremben étkezhet.** Klimó-utca—Ferenciek-utca sarok. Egyetemistáknak törzsasztal.

— **Eltünt pécsi tanonc.** A Pécsett Ágoston-utca 49. szám alatt lakó Hergeszt János bejelentette a rendőrségen, hogy Szterner György nevü pogányi születésü 13 éves tanonca október 3-án eltávozott hazulról és azóta nyoma veszett.

Szenzációs olvasmány
AZ UTOLSÓ CÁRNÉ NAPLÓJA
A NAPKELETBEN

— **Régi kutat találtak a pécsi polgári fiuiskola alatt.** A Hunyadi-utcában levő polgári fiuiskolát most kapcsolják be a csatornahálózatba. A munkálatok során ma egy régi, mély kutat találtak az iskolaépület alatt, amelyről eddig senki nem tudott. A kutat most természetesen betemették.

— **Balázs Árpád** szerzői dalestje a legélvezetesebb művészesemény.

— **A Regnum Christianum kulturestje.** A pécsi református nők Regnum Christianum egyesülete f. hó 7-én, hétfőn este 6 órakor, a református egyház gyülekezeti házának nagytermében kulturestet rendez, melyen minden érdeklődőt szivesen látnak. Az est programmja a következő: Angyán János dr. egyetemi tanár előadást tart e cimmel: „A vér." Neidert Leóné szólót énekel Baán János tanár harmónium kisérete mellett. Faluhelyi Ferencné dr.-né szavalni fog. Nyáry Pál egyesületi igazgató zárószavaival ér véget az érdekes programm. Belépődij nincsen, — a kijáratnál azonban perselyadakozás lesz az est költségeire és az egyesület javára.

— **A pécsi urinők kongregációja** értesiti énekkarának tagjait, hogy hétfőn a rendes összejövetel után fontos énekkari próba lesz, melyre az összes énekesek megjelenését kérik.

— **Székesfehérvárról megszökött fogiyokat keresnek Pécsett.** Szaffki Pál miskolci születésü 21 éves, Berger Jenő beregszászi születésü 28 éves kereskedősegédek október 30-án megszöktek a székesfehérvári ügyészség fogházából. A székesfehérvári rendőrség megkeresésére most a pécsi rendőrség is keresi őket.

— **Református cselédösszejövetel** lesz vasárnap, f. hó 6-án, délután ½5 órakor a gyülekezeti ház (Ferenc József-ut 31. szám) Sztárai termében. Kérik a gazdákat, hogy református női cselédeik figyelmét hivják fel az összejövetelre.

— **Talált tárgyak a pécsi rendőrségen.** Az elmult héten a következő talált tárgyakat szolgáltatták be Pécsett a rendőrségre: Egy ezüst melltűt, egy pár női keztyüt, két kulcsot karikára fűzve, egy pár gyermekcipőt, harisnyát és kalapot, egy szemüveget tokban, 3 kulcsot karikára fűzve, két összecsukható kulcsot és egy arany fülbevalót. Igazolt tulajdonosaik átvehetik a rendőrségen.

Butorok! Saját készitményü háló és ebédlő berendezések, valamint egyes butordarabok állandóan készen kaphatók igen jutányos áron.
Géczy József mübutorasztalos, butorraktár; Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (volt Gyár-utca 6.) 6820

— **A Vágh testvérek kiállitása a jövő vasárnap nyilik meg.** Vágh Nándor és Vágh Mihály festőművészek képkiállitása a hosszas előmunkálatok után november 13-án, a jövő vasárnap délelöttjén nyilik meg ünnepélyes keretek között. Ez a kiállitás eseménye lesz Pécs városának. Mert a bemutatott anyag olyan gazdag és olyan változatos, hogy a kiállitás egy hónapig marad nyitva és ez alatt mindig ujabb és ujabb alkotásokban gyönyörködhet a látogató közönség. A megnyitó előadáson egy ismert pécsi esztétikus A művész és a közönség cimmel művészeti előadást tart. Ezek az előadások a kiállitás alatt állandósulnak, hogy a közönség és a kiállitó művészek között a kapcsolat szorosabbá váljék. Maguk a művészek is tartanak igen érdekes témáju művészeti előadásokat. Mint jeleztük a Vágh testvérek pécsi tartózkodásuk alatt portréfestést is elvállaltak. Eddig már számos pécsi előkelőséget festettek meg és ezek a portrék, amelyek természetesen a kiállitáson is szerepelnek, szenzációszámba fognak menni. Már rég nem várt a pécsi közönség olyan érdeklödéssel kiállitást mint a Vágh testvérekét, de kevés olyan kollekció került is még kiállitásra városunkban, mint a milyennel ezek a tehetséges művésztestvérek mutatkoznak be.

— **Református vallásos előadás vetitett képekkel.** November 9-én, szerdán este fél 7 órakor, a református egyház nagytermében, vetitett képes előadás lesz, melyen Bunyan Jánosnak világhirü müve kerül bemutatóra: „A zarándok utja." A képeket Sallay István lelkész magyarázza, Nyáry Pál lelkész pedig bibliamagyarázatot tart. Belépődij nincsen.

— **A városi villamos és légszeszteiepek** végrehajtó bizottsága november 10-én, csütörtökön délután 5 órakor a városi székház tanácstermében (I. em. 55. ajtó) ülést tart. Az ülés tárgyai: 1. Folyó ügyek. 2. Az 1928. évi költségelőirányzat.

— **Értékes ajándék a pécsi múzeumnak.** A Dunántúl szeptember 18-iki számában megirtuk, hogy Schnell Sándor pécsi származású könyvkötő, ki 40 évig volt a háború előtt az orosz cári udvar könyvkötője egy albummal szándékozik a pécsi múzeumot megajándékozni. E szándékát most valóra váltotta s Budapestről, hol hazajövetele óta tartózkodik egy diszalbumot küldött a múzeumnak. Az orosz ciril betüs diszalbum Schnell saját rajzait, diszkötésü könyveinek, miket maga tervezett a cári udvari könyvtár részére, 35 táblán szebbnél-szebb könyvtáblákat tartalmaz. Orosz nyelvü bevezetés a könyvkötés müvészetéről és az orosz stilről beszél. Miklós cár és felesége képe az első bördiszitéses keretben. A könyvtáblák mind igen szépek, müvésziek, diszitési modorukban erősen keleti hatásúak. Legnagyobb része a 90-es években készült. A szép ajándék érdekes különlegessége a muzeumnak.

— **Panaszos levél.** Az alábbi panaszos levelet vettük: Az Ótemető-utcában végre valahára és hosszú vajudás után a kocsiút elkészült, a járda-szélköveket lerakták, de a járdák még mindig nincsenek megcsinálva. Jönnek az őszi és téli esők és a közönség megint csak kénytelen lesz sárban járni. Ugy látszik az autók, kocsik, lovak stb. fontosabbak és előbbrevalók mint az emberek. Nagyon célirányos és üdvös lenne, ha a város a háztulajdonosokat kényszerítené, hogy házaikra esőcsatornákat alkalmazzanak, nehogy a közönségnek a szük járdákon a nyaka közé folyjon a piszkos esővíz a háztetőkről. Legfőképen és legelsősorban erre a gazdag Engel fakereskedő céget kellene kötelezni, amelynek az Alsómalom-utcában hosszú fronton a raktára áll, amelyen nincs esőlevezetőcsatorna már évtizedek óta! Talán aktuális és praktikus volna, itt deszkából a csatornákat elkészittetni! A személyszállitó bérautók túl sokat számitanak fel, ami az idegen forgalomnak alig lesz előnyére! Egy autóvezető az idén szeptember második felében a Tettye-utcából a főpályaudvarra szép időben 20 h 15 perckor az öt perces útért 1 személy és 3 kisebb podgyászért 5 pengő 50 fillért kért, kapott és elfogadott. Több ilyen eset is előfordult már.

— **Balázs Árpád dalestjére** jegyek a szinházi pénztárnál kaphatók.

— **Az urak Mária-kongregációja** november 7-én, hétfőn este 6 órakor kápolnagyülést tart a szemináriumban. A gyülést az uj tanács első ülése követi, melyen szives kedjenek az uj tanácstagok lehetőleg okvetlenül megjelenni, mert fontos tárgysor kerül megvitatás alá.

— **A Baross szövetség** folyó hó 9-én, szerdán este fél 9 órakor igen fontos tárgyu taggyülést tart, melyre a tagokat saját érdekükben arra kérik, hogy megjelenni szives kedjenek.

— **Szép divatkelmék** női és leányka köpeny és ruhákra, nagy választékban **Reiner és Pauncz cégnél.**

— **Akkor lesz minden jó, ha Rózsától** vesz finom ruganyos matracot. Telefon 14—85.

— **Kedves olvasóinkhoz!** A világhirü Meinel és Herold Hangszer-, Beszélőgép- és Harmonikagyár főárjegyzékének kivonatát mai lapunk mellékletében megtalálják. Magunk is meggyőződtünk arról, hogy ez a gyár bámulatosan kedvező árakat szab, s amellett, mint halljuk, a hangszerek olyan jók, hogy napról-napra kap a gyár köszönő- és elismerőleveleket igazán jól szállitott hangszerekért. Az utóbbi időben a külön felállitott „Magyar osztály" sok ezer hangszert szállitott Magyarországra, s ezekből jó egynéhány éppen a mi vidékünkre érkezett, amint halljuk csak megelégedésre. Bizonyára kedves meglepetésként hat majd t. olvasóinkra ez a kis árjegyzék, s már csak arra kérjük Önöket, hogy az árjegyzék utolsó oldalán található megrendelőlapra, amely kivágva beküldendő egyenesen Hangszergyárnak, tessék beleirni a megfelelő rovatba, hogy ezt az árjegyzéket a mi lapunkban találta meg

Quintus cipő elismert!
Irgalmasok utca 24 sz.
13-26
telefonszámu
cipőjavitó műhely
javit: jól, gyorsan és olcsón.
A rossz cipőért elküld és készen hazaszállitja.
Majláth tér 6. szám.
Kossuth Lajos szobrának baloldalán

— **Evangélikus istentisztelet.** Holnap vasárnaptól kezdődőleg az evangélikus templomban minden vasárnap este fél 6 órakor istentisztelet lesz.

— **A 19-es bajtársi szövetség** november 7-én, este 8 órakor kötelező összejövetelt tart a külvárosi kat. körben.

— **His Masters Voice** a világ vezető gépe! **Alt és Böhm.**

— **Halálozás.** Az első pécsi önsegélyző temetkezési egylet őszinte részvéttel tudatja, hogy Nagy Lajosné az első pécsi önsegélyző temetkezési egylet tagja f. hó 4-én meghalt. Az elnökség kéri a t. tagtársakat, hogy az elhunytnak folyó évi november 6-án, d. u. 3 órakor a pécsbányatelepi temetőben tartandó végtisztességen megjelenni sziveskedjenek.

Az izr. nőegylet értesiti tagjait, hogy boldogult Hirschler Netti sirkőavatása hétfőn d. e. fél 11 órakor lesz.

— **Házikoszt, izletes és olcsó csak a Gambrinusz éttermében kapható Deák-u. 6. sz. alatt.**

— **Saját termésü** kiváló pécsi uj schiller bor kapható **Léhner János** füszeresnél, Kossuth L.-u. 6.

— **Nem tudja mi a baja?** Tegyen Rózsa-féle ruganyos matracot az ágyába. Telefon 14—85.

— **A Gyurkovics lányok a pécsi legényegyletben.** Nov. 6-án, vasárnap este fél 9 órakor adják elő a pécsi katolikus legényegylet mükedvelői Herczeg Ferenc hires vigjátékát. Belépődij: fenntartott hely 1.60 P, ülőhely 1 pengő.

— **Szőrmebundák Löwy testvéreknél.**

— **A decsi sikkasztó végrehajtó öngyilkossága.** A Dunántúl már megirta, hogy Decsen sikkasztás történt, azonban a sikkasztó neve nem Szalma, hanem Csillag József. Az eset részleteiről ezeket jelentik: Csillag József nyug. csendőrörmester a tolnamegyei Decs községben volt községi irnok-végrehajtó. A kiszolgált csendőr rendesen és pontosan ellátta hivatalát, egészen a legutóbbi időig, amidőn az elöljáróság rájött arra, hogy a végrehajtó a behajtott pénzekről nem számolt el, hanem azokat saját céljaira forditotta. Az eset természetesen nagyon megdöbbentette az elöljáróságot és rögtön jelentést tettek a szekszárdi főszolgabirónak. A főszolgabiró azonnal jelezte, hogy nov. 2-án, d. u. 1 órakor kiszáll a helyszinére az eset megvizsgálására. Csillag József nyugalmazott csendőrörmester jól tudta, hogy sikkasztásának mi lesz a következménye. Nem várta be tehát a hivatalos vizsgálatot, hanem kiment a decsi állomásra s a délelött 10 órakor Szekszárd felé haladó vegyes vonat elé vetette magát, mely a 60 éves, hatalmas termetü volt csendört valósággal kettészelte. A hivatalos vizsgálat szerint a megtévelyedett csendör mindössze körülbelül ezer pengő hivatalos pénzt **sikkasztott el.**

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vágh Weinmann

MAGYAR HIRLAP

1969 JUN 9

⊙ A HAZÁNKBÓL ELSZÁRMAZOTT VÁGH-WEINMANN festőművészcsalád műveiből rendeznek a közelmúltban kiállítást Szegeden; a Franciaországban élő Maurice és André Vágh-Weinmann most úgy döntött, hogy egy-egy, a tárlaton szerepelt művét a szegedi Móra Ferenc Múzeumnak ajándékozta.

Vág-Weinmann Mihály festő"

— **Két fiatal festő kiállítása.** A budai kulturházban a *Vágh-Weinmann-fivérek* ezidei második gyüjteményes kiállításukon több mint száz képet állitottak ki. A fivérek közül *Vág-Weinmann Mihály* portréfestő. *Vágh-Weinmann Nándor* pedig a tájképfestészetet kultiválja. Mindketten kiforrott technikáju művészek és bő termékenységük nem befolyásolja kvalitásukat. Érdekes képeiken az egyéniségüknek megfelelő irány lázas keresése.

Az Reggel 1926. V. 3.

a magyar királyi államvasutak főpénztára

K

azaz

A ..... kor. ..... fillérről kiállítandó .....

Budapesten, 192.....

Utalványozza «.....» főosztály:

A könyv lapszáma	Számlázás

Vágh Weimann Mihály
festőművész

— **(A Vágh (Weinmann) testvérek nyiregyházi kiállitása.)** Hosszabb külföldi tanulmányut utánsikerekben gazdag külföldi kiállitások anyagával *Vágh* Mihály és *Vágh* Nándor festőművészek Nyiregyházán mutatták be művészi alkotásaikat. A város közönsége és a hivatalos körök meleg szeretettel és áldozatkészséggel karolták föl a kiváló festőművész testvérpár kiállitását s a sikerre jellemző, hogy a város a helybeli Kossuth-gimnázium diszterme számára a művészekkel festette meg a kormányzó életnagyságu portréját, amelynek ünnepélyes leleplezésee holnap, március 15-én fog megtörténni.

Esti Kurir 1931.III.15.

Vágh-Weinmann festő

— **A Vágh-Weinmann fivérek franciaországi sikere.** Annecy-ben a három *Vágh-Weinmann* fivér kiállítást rendezett a francia Savoya égbenyúló hegyei között festett alkotásaiból. A környék előkelőségeinek és a hivatalos köröknek élénk érdeklődése mellett megnyílt kiállítás osztatlan sikert aratott. Különösen az keltett kellemes feltűnést a kiállítás látogatói között, hogy a három magyar festő úgy a tájkép-, mint a portréfestészetben egyformán kitűnőt alkotott.

Pesti Napló 1936 X. 4

Vágh-Weimann Mihály

(—) **A főváros művásárlása.** A főváros állandó művásárló bizottsága megvásárolta *Vágh-Weimann* Mihály festőművész «Csendes patak» című tájképét a főváros muzeuma számára. Azok után a sikerek után, amelyek *Vágh* Mihályt ugyszólván végig kisérték egész Európán, végre itthon is meghozták a kitünő művésznek az elismerést.

E.K. 930 X.22

E.K.930.X.22.

Vágh - Weinmann Mihály

Magyar Művészet, 1926

246.0.
kiállítások.

Vàgh - Weinmann Nàndos festő

Szöveghen emlitve a franciaországi Colombes vàrostan

tenderett kiàlitàsa

1966. jan. 15. Magyar Hirek

nekült kitört táborából, és
Karami miniszt

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DÉLMAGYARORSZÁG
1969 ÁPR 26

— **Művésztalálkozó.** Maurice Wágh-Weimann, Nandor Wágh-Weimann és André Wágh-Weimann magyar származású francia festőművészek — akiknek műveiből holnap, vasárnap délben a Horváth Mihály utcai képtárban nyílik kiállítás — ma, szombaton délután 5 órai kezdettel szegedi képzőművészekkel találkoznak az újságíróklubban.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vágh Weinmann

MAGYAR HÍRLAP

1969 ÁPR 28

A MAGYAR SZÁRMAZÁSÚ FRANCIA FESTŐ CSALÁD kiállítását nyitották meg a szegedi Móra Ferenc Múzeum képtárában. Nándor Vágh-Weinmann, Maurice Vágh-Weinmann és André Vágh-Weinmann, mintegy félszáz olajképét mutatja be a kiállítás.

1024

20.35 Kvíz
22.00 Maigret felügyelő
22.50 Mazda és a melódiák

lehet igaz. Komédia 3 felvonásban
22.30 Tv-híradó — 2. kiadás
22.50 Jó éjszakát, feinóttek! Turpi úrfi. 5. Szimat születésnapja

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

14.45 Kézilabda: Partizán—Borac

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

CSONGRÁDMEGYEI
HÍRLAP

1969 ÁPR 25

1021

illozza.

> KIÁLLÍTÁS. A szegedi Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárában kiállítás nyílik április 27-én, vasárnap 12 órakor Maurice Vagh-Weinmann, Nándor Vagh-Weinmann és André Vagh-Weinmann magyar származású francia festők alkotásaiból. A kiállítást dr. Dömötör János, a vásárhelyi Tornyai János Múzeum igazgatója nyitja meg.

Vágh Nándor

E.K.930.IX.24.

MŰVÉSZET

A Vágh-testvérek szegedi kiállitása

Két testvér, *Vágh* Nándor és *Vágh* Mihály gyüjteményes kiállitása nyilt meg Szegeden. Az ujabb festőnemzedék e két talentumos tagja évek óta járja Európát. Valami nyugtalanság üzi őket mindig uj benyomásszerzésre, s egy-egy külföldi állomás a siker hirét küldi haza. Legutóbb már Európán kivül is bejárták azokat a területeket, ahol még nyugati kultura van. Algir, Tunis, Tripolis, Egyiptom után tértek vissza, megrakodva talán egy életre való anyaggal. *Vágh* Mihály inkább figurális, *Vágh* Nándor főleg tájképstudiumokkal foglalkozik. Közös vonásuk a drámai tónus, a komor, vagy talán az enyhébb szó: komoly elmélyülés a legigénytelenebb jelenség fölött, az a felfogás, hogy nincs a teremtésben jelentéktelen esemény, sem jelenség, csak a szemszöget kell megtalálni, amelyből kiáradó szemlélet mindennek megadja a sulyát.

A Vágh-testvérek alkotásai igy válnak komoly tanulmányokká s az az egyéni zamat, amit a drámai hangulatu lélek sugároz ki, a képalkotásnál is teljes mértékben jelentkezik. *Vágh* Mihály portréit ebből a meglátásból sulyos értéknek itéljük, ez volt véleménye például Szeged városának is, amikor a kiállitás két remek darabját, *Móra* Ferenc és *Juhász* Gyula arcképeit megvette a városi muzeum számára. *Vágh* Nándornak: *Balaton* cimü remek tanulmánya került be a szegedi muzeumba. A kiállitásnak egyébként is jelentékeny sikere van.

E. K. 930. IX. 24

A koldus operája lekerült a Vigszinnaz mu
soráról, *Gaál Franciska tehát felszabadult*, leg
alább is egy időre, a Vigszinházban vállalt kö
telezettsége alól. A Belvárosi Szinházban az
tervezték, hogy a nagysikerü *Egy lány, aki me*
előadásainak sorozatát egy héten kétszer meg
szakitják a *Fruská*-val, *Gaál* Franciska fő
szereplésével. A tervet azonban nem váltottá

Vágh-Weinmann testvérek festőművészek Mihály

— **Magyar művészek sikere Nizzában.** A franciák egyik legelőkelőbb művészi folyóirata, a *L'éclaireur* két száma foglalkozik a magyar *Vágh-Weinmann*-testvérek nizzai kiállításával. „Három testvér, három művész, három mester..." kezdi Paul *Castéla*, a lap szerkesztője cikkeit a magyar kiállítókról, akiknek számos képreprodukcióját is közli lapjában. Paul *Castéla* az elismerés kitüntető jelzőivel méltatja a három magyar festőművészt, akik egyébként legközelebb Afrikában is bemutatják művészetüket.

Magyar Hirlap

1933 II. 21

27.

Vágh – Weinmann

V. 2. *Nándor*, festő, az előbbinek

1312

K

bátyja, * Budapesten 1897. Itt és Bécsben tanult. Igazi mesterei úgy neki, mint öccsének, Mednyánszky és Katona Nándor, akik erős hatást gyakoroltak mindkettőjük impresszionizmusára.

K. G. II. 5621

Vágh-Weinmann Nándor festö.

Népszava.1924.V.20. 8.l.

Vágh – Weinmann Nándor

Magyar Művészet, 1926

246.0.
kiállítások.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-774

Vágh Weinmann Nándor

JUN 13

MAGYAR NEMZET
Budapest

NAPLO

Június 13

Vágh Weinmann Nándor, Maurice és André, három Franciaországban élő magyar származású festőművész képeiből rendeztek kiállítást Szegeden. Vágh Weinmann Nándor festészetéről nemrég új könyv jelent meg Franciaországban, két művészettörténész: Daniel Rops és Raymond Chanet tollából.

#

Az intézmények [illegible]

Vágh - Weinmann Nándor

— **A két Vágh testvér kiállítása a budai Kulturházban.** Hirt adtunk már a két *Vágh*-Weinmann testvér kiállításáról, amely a *Budai Kulturházban* nyilt meg. A kiállitás elég változatos és nagy kollekciót mutat be. *Vágh* Nándort inkább a kompoziciók és színproblémák érdeklik, az ifjabb *Vágh* Ferencet pedig a finom, különös hangulatok. Van egy óriási méretü vásznuk, a *Menekülők*, amely koncepcióban, szinekben és világitási effektusokban egyformán érdekes. Néhány eredeti felfogásu, sokszor akadémikus tisztaságu portré, néhány frissen felvázolt hangulatos tájkép és kisebb kompozició egésziti ki a két művész kollekcióját, akik kiállitásuk befejezése után hosszabb tanulmányutra Londonba készülnek. *K.*

N.U. 1926. V.4. (Nemzeti Ujság)

esen

Le a bevételt... ...

Kifizetendő összeg

30. sorsz. Könyv. minta. — Pallas

osztály:

.....

A fizetés $\frac{\text{készpénzben}}{\text{cheque kibocsátásával}}$ megtörtént

192..... cheque száma.....

A főpénztár:

.....

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Csongrád megyei Hírlap

1969 JUN. 11

ADOMÁNY A SZEGEDI MŰZEUMNAK

A Franciaországban élő magyar származású Vágh-Weinmann festőcsalád sikeres szegedi kiállítása alkalmával a neves művészek, Nándor, Maurice és André Vágh-Weinmann egy-egy festményüket ajándékozták a Móra Ferenc Múzeumnak. Az elmúlt hetekben Nándor Vagh-Weinmann több helyi festő műtermébe ellátogatott.

Vágh Weinmann

André Vágh-Weimann

Vágh-Weimann

Nándor és Maurice Vágh-Weimann

3 Franciaországban élő magyar származásu müvész kiállitása nyilt az Ernst Muzeumban

Magyar Nmezet 1968 jul 28.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

VÁGH GUSZTÁV, grafikus

A népi iogantatasu grafikai muvészetért, tipografiai okonómiáért tett sokat a gyomai Áner, a békéscsabai Tevan nyomda, Kozma Lajos, Biró Mihály, Tábor János, Lukács Ató, Gróf József, Csabai Lajos, Vagh Gusztav. 353. old

ANKAI TAMÁS: Szecessziós gajtógrafika 347. old

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, XIV-XV. évf. 1969-1970. Pécs, 1974

Vajda - Weimann

neve emlitve

Müvészettörténeti Értesitő 1972

307. old.

Vágh-Weinmann André

A Nemzeti Szalonban szerepelt Maurice Vágh-Weinmann egyik fia s egyszersmind legtehetségesebb tanítványa André is, aki néhány évvel ezelőtt a Salon du Nu nagydíját is elnyerte. Büszkén vallják magukat magyarnak, és legfőbb céljuk a francia és magyar képzőművészeti kapcsolatok elmélyítése.

Nándor, Maurice és a többiek.

Ország-Világ 1968/39 25 old.

Vágh-Weinmann Mihály

Vágh-Weinmann Mihály - Vágh-Weinmann Nándor - Vágh André festőművészek kiállitása, Bp.Ernst Múz. - Ism. Vidos Vidos Zoltán, Művészet, 1968.10.sz.47-48.l. - Katalógus: Bp.1968.közgazd.és Jogi Könyvkiadó.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért.1971.2.sz.149-182.l.

174.l.

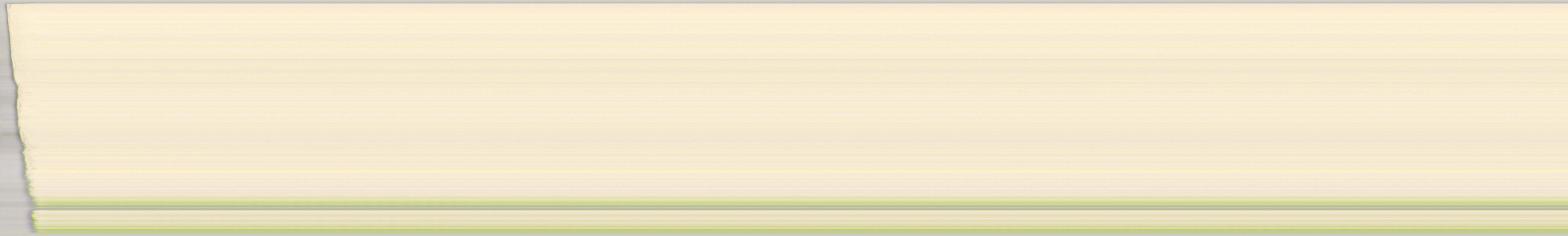

Vágh Weinmann Mihály

1926 őszén újabb Móra-ábrázolás készült. *Vágh-Weinmann Mihály*, az országjáró festő Szegedre érkezett. Móra személye vonzotta. A művészé a szó: „*Betegen, fáradtan, életuntan jutottam eléje... Szegedi múzeumi irodájában kedvesen és közvetlenül fogadott. Az első beszélgetés után meghívott magukhoz... és több hétig vendégül látott. Megfestettem Móra Ferencet... feleségéről, lányáról és unokájáról szintén készítettem portrékat... Mikor munkámat nála bevégeztem, egy napon azzal fogadott: Na, Móric barátom, holnap bemutatom neked Magyarország legnagyobb poétáját, Juhász Gyulát. Őt is meg fogod festeni.*"

Mindkét portré a szegedi Móra Ferenc Múzeumban van.

Magyar Hirlap 1979/167/6

Apró Ferenc: Móra a képzőművészetben

MDK

Vágh Mihály

A pécsi museum képvásárlása. Dunántul, 1927. dec. 10. 10 l.

Vágh-Weimann Nándor festőművész (Franciaország)

Az ötéves szegedi Művészklub
közreműködői közé tartozik.

Palner Zoltán összeállítása,
Csongrád m. Hírlap, 1973. jún. 3.

Vágh-Weinmann Nándor 1

A Budapestről Franciaországba elszármazott Vágh-Weinmann család három tagja nemrég az Ernst-Múzeumban rendezett képkiállításon adott számot figyelemre méltó festői tehetségéről. Az immár nem kevesebb mint hat művésztagot számláló dinasztiát két testvér Nándor és Maurice alapította, akik 1931 óta élnek Franciaországban.

Nándor, Maurice és a többiek.

Országh. Világ 1968/39 25 old.

Vágh-Weinmann Nándor 2

Nemcsak azzal dicsekedhetnek, hogy háboru alatt fegyverrel a kezükben vettek részt az antifasiszta ellenállásban, hanem azzal is, hogy mindkettejük a Becsületrenddel egyenértékű Francia Művészeti is Irodalmi nagydíj lovagja. Büszkén vallja magát magyarnak és legfőbb célja a francia és magyar képzőművészeti kapcsolatok elmélyítése.

Nándor, Maurice és a többiek.

Országh-Világ 1968/39 25 old.

Vágh-Weinmann Nándor

Vágh-Weinmann Mihály - Vágh-Weinmann Nándor - Vágh André festőművészek kiállitása, Bp,Ernst Múz. - Ism. Vidos Zoltán, Művészet, 1968.10.sz.47-48.l. - Katalógus: Bp,1968.közgazd.és Jogi Könyvkiadó.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért.1971.2.sz.149-182.l.

174.l.

Vágló Pál Geológmüvész

A Feszty-körkép hatalmasmű meg-
alkotásán a művész is dolgozott!

168 óra

1976. jún. 19. Kossuth 16.00 M.

MDK

Vágh Nándor

A pécsi muzeum képvásárlása. Dunántul, 1927. dec. 1o. 1o h.

Vágh Weinmann Elemér
és Vágh Weinmann Mór

írod
Castéla, Paul:

L'Art des Vagh Weinmann.

L'Eclaireur du Dimanche Illustre. (Nice.) 1932. dec. No 468. XIIIe Année.

Képekkel és arcképekkel.

lásd
Weinmann
alatt is!

MDK

Vágh Weinmann Elemér

Mendiant.
Monte Carlo.
Paysage d'hiver.
Etude.

Galerie Jean Charpentier.Paris. Kiáll.Kat.

Vágh Weinmann Elemér

Paysage hongrois.
L'automne.
Etude.
Composition.

Galerie Jean Charpentier.Paris. Kiáll.Kat.

MDK

Vágh Weinmann Elemér

Nature morte.
Paysage hongrois.
Etude.

Galerie Jean Charpentier.Paris. Kiáll.Kat.

MDK

Vágh Weimmann Elemér

Castéla, Paul: L'Art des Vagh Weimmann.

L'Eclaireur du Dimanche Illustre.(Nice)
1932. dec. N° 468. XIII e Année.
Képekkel és arcképekkel.

MDK

Vágh Weinmann Elemér festő

Castéla, Paul: L'Art des Vágh Weinmann.

L'Eclaireur du Dimanche Illusztre.
No 468. Dec. 1932.

Vágh-Weinmann Maurice festő

MDK

repr.:

Erzsi

Varrónő

M.Vágh-Weinmann - M.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Múz. 1968. jul.

Vágh, Maurice

jul. 27-én jelit Zicklitéjé az Ernst Mur.-ban, Franciaorn-ban élő magyar nemzetiszt tartóan,

Népszabadság, 968, jul. 5; Magyar Zicklitéj a Hollandiában, Francia-orn. ban stb. = A juliusi Zicklitéji naplóból

Maurice Vàgh – Weinmann

festő

M.D.K.

Dél Franciaországban Aix-en
Provence-ban találta meg
második hazáját. Most igazi
hazájában Budapesten az
Ernst Múzeumban van tárlata.

Vidos Zoltán: Maurice Vàgh – Weinmann
Művészet 1968. október – 47 lap.

Maurice Vágh-Weinmann
festő

M.D.Y.

Krisztus a vizen "cimű
"biblikus tárgyú képet 1963-
ban festette.

Vidos Zoltán: Maurice Vágh-Weinmann
Művészet, 1968. október - 47 kep.

Maurice Vágh-Weinmann
festő

M. D/1

1899-ben Budapesten sinletett
és 1930-ban családostul köl-
töztek Párizsba, ahonnan Dél
Franciaországba költözött

Vidos Zoltán: Maurice Vágh-Weinmann
Műrészet, 1968. október - 47 lap

Maurice Vágh - Weinmann

festő:

M.D.L.
1

Hr Ernst Muremmbar van tárlata a Francia országba szármarott magyar festőknek.

—: Kiállitások

Művészet, 1968. október — 48 lap.

Maurice Vaigh-Weinmann
festő

M.D.K.

1930-ban festette „Erzsi felesé-
gem" című képét. A fiatalabb
képét „Édesapám", „Édesanyám"
mal kerdi.

Vidor Zoltán: Maurice Vaigh-Weinmann
Művészet, 1968. október - 47 kap.

Maurice Vaigh-Weinmann M.D.K.

festő-

„Krisztus a vizen"

(repro)

Vidos Zoltán: Maurice Vaigh-Weinmann

Műrészet, 1968. október - 47 lap

Maurice
Vagh-Weimann

Franciaormágban él. Kiállítása nyílt az Ernst Múzeumban

Négyművelés 1968 IX. n. 4 old.

MDK

Vágh-Weinmann Maurice

Két gyerek a nyárban

Tenger partján

Család a kertben

M.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Maurice

Falusi vándorcirkusz

A nap vége

Önarcképem

M.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

Vágh-Weinmann, Mauríce

MDK

Edesanyám arcképe

Edesapám arcképe

Önarckép

M. Vágh-Weinmann - ~~Vá~~.N. Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Maurice

Sirbatétel

Nyárvége

Két testvér

M.Vágh-Weunmann - M.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann,Mauríce

André fiam pipával

Lilike /hugom/

M. Vágh-Weinmann - Má.N. Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann, Mauríce

Feleségem arcképe

Erzsi /feleségem arcképe/

Varrónő /Anna/

M. Vágh-Weinmann - Kf.M. Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann, Maurice

Rongyszedők

Juliusi ünnepély

M. Vágh-Weinmann - ~~xx~~.N. Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann, Maurice

Két unokám

Lóránt

M. Vágh-Weinmann - xx.N. Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann, Mauríc

Karácsony

Téli tájkép

M. Vágh-Weinmann - Zs.M. Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Maurice

Golgotha

Két kislány virággal

Kompozició

M.Vágh-Weunmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

Vágh-Weinmann Maurice MDK

Önarckép

Őszi táj

Puy de Domi hegyi tájkép

M.Vágh-Weunmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Maurice

Feresztre feszités I.

Aix en Provencei tájkép

A Külvárosi ut

M.Vágh-Weunmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Maurice

Judás csókja

Őszi délután

Madárijesztő kompozició

M.Vágh-Weinmann - M.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Maurice

Keresztrefeszités II.

Szüleim

Hóolvadás a kültelken

M.Vágh-Weunmann - M.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Maurice

Anya a gyermekeivel

A régi városliget

Kültelki idill

A szegények karácsonya

M.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

Vaigh-Weinmann Maurice
festménye

Libapaiszlor leány

Orszaig-Vilaig 1968/39 25 old.

Vágh-Weinmann Maurice 1.

A Budapesthöl Franciaországba elszármazott Vágh-Weinmann család három tagja nemrég az Ernst Múzeumban rendezett képkiállításon adott számot figyelemre méltó festői tehetségéről. Az immár nem kevesebb mint hat tagot számláló művészdinasztiát két testvér Nándor és Maurice alapította akik 1931 óta élnek Franciaországban.

Nándor, Maurice és a többiek.

Ország-Világ 1968/39 25 old.

Vágh-Weinmann Maurice 2

Nemcsak azzal dicsekedhetnek, hogy háború alatt fegyverrel a kezükben vettek részt az antifasiszta ellenállásban, hanem azzal is hogy mindkettőjük a Becsületrenddel egyenértékű Francia Művészeti és Irodalmi nagydíj lovagja. Büszkén vallja magát magyarnak és legfőbb célja a francia és magyar képzőművészeti kapcsolatok elmélyítése.

Nándor, Maurice és a többiek.

Ország - Világ 1968/39 25 old.

Vágh - Weinmann

művészcsalád (évtizedek óta Franciaországban élő magyar család) három fiának festményeit mutatják be az Ernst Múzeumban.

Kulturális körökből

Magyar Hírlap, 1968 július 28. 9. l.

MDK

Vágh Mihály

Menekülök. Vágh Mihály és Nándor festménye. Repr.

Uj Idők, 1926. 443.l.

MDK

Vágh Mihály

Még egy héttel meghosszabbitották tárlatukat Pécsett a Vágh testvérek. És ujabb alkotásokkal gazdagitották a kiállitást: A késő ósszel, A falu vége, A Duna Esztergom mellett, cimű műveikkel.

Dunántul, 1927.nov.24. 6.lap

Vágh Weinmann Mihály

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

Újság 1926. X. 24.

MDK

Vágh Mihály

Cikk: A Vágh testvérek képkiállitása.

Dunántul, 1927.nov.26. 6.l.

MDK

Vágh Mihály

"Szent Domonkos templom" c. képét vásárolta meg a város.

Cikk: A város két képet vásárolt a Vágh testvérektől.

Dunántul, 1927.nov.27. 8.lap

MDK

Vágh Mihály

A Vágh testvérek képkiállitásán "Menekülők" c. a budai Alkotás házban kiállitott három-méteres kompoziciónak kisebbitett mása. A pécsi kiáll.-on szerepló "Menekülő"-ket Vágh Mihály festette.
Mangold Dezső zenetanár portréja.

Cikk: Ujabb képekkel gazdagodott a ...

Dunántul, 1927.nov.20. 11.lap

MDK

Vágh Mihály

A Vágh testvérek gyüjtm.kiáll.-val kapcsolatban arcképkiállitás is lesz és pedig a pécsi társadalom számos ismert tagjának portréival.

Dunántul, 1927.okt.29. 6.l.

MDK

Vágh Mihály

A szomorú magyar utca cimű műve, a Vágh testvérek kiállitásán Pécsett.

K.B.: Vasárnap délelőtt nyilik meg...

Dunántul, 1927.nov.13. 7.l.

MDK

Vágh Mihály

A Vágh testvérek megnyilt képkiállitása művészi eseménye lett Pécsnek.
A kiállitásra Vágh Nándor Alexandriából visszaérkezett képeivel.

Cikk: A Vágh testvérek képkiáll...

Dunántul, 1927.nov.17. 8.l.

MDK

Vágh Mihály festőművész

A Vágh testvérek (Mihály és Nándor) külföldi sikereik után, Pécsett állapodtak meg, hogy helyi portrékat festve, azokból kiállitást rendezzenek.

Dunántul, 1927.Nov.4.

MDK

Vágh Mihály festőművész

Vágh Nándor és Mihály festőművészek képkiállitása 1927.nov.13.-án nyilik meg Pécsett.

Cikk: A Vágh testvérek kiállitása ...

Dunántul, 1927.nov.6. 9.lap

Vágh-Weinmann Elemér

Csoportkiállításon szerepelt a párisi Charpentier-salonban.

PH. 1933. IV. 2.

Vágh-Weinmann Ferenc
festő

A Budai Kultúrházban rendezett fivérével közös kiállítást. Említve egy óriás méretű vásznuk, a „Menekülők".

N. U. 1926. V. 4. (Nemzeti Ujság)

Fizetési

.....

a magyar királyi államvasutak főpénztára

.....

Pengő

azaz

A ..... Pengő ..... fillérről kiállítandó .....

.....

.....

Budapesten, 192 .....

Utalványozza «.....» főosztály:

.....

A könyv lap-száma	Számlázás

Maurice Vágh-Weinmann

Vágh-Weinmann

Weinmann és André Vágh-Weinmann, 3 Franciaországban élő magyar származású festőművész kiállítása nyílik az Ernst Múzeumban

Magyar Nemzet 1968 júl. 28.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Vándor Vágh-Weimann

Maurice és André Vágh-Weimann

3 Franciaországban élő magyar származásu müvész kiállitása nyilt az Ernst Muzeumban

Magyar Nmezet 1968 jul 28.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Vágh Weimann Nándor és Mihály. festőm.-k.

művészetük szerint is testvérek
előadásuk kiválóan festői. Ritkábban festik az
emberi alakot.

Az Alkotás-Művészház kiállításán.
Az Ujság 1924.máj.11.

Vágh Weinmann Mihály MDK

Hegyi táj

Mücsarnok 1926. Őszi kiállitás

Vágh Weinmann Mihály MDK

Hegyi táj, olf.

Mücsarnok 1926 őszi kiállitás

MDK

Vágh-Weinmann Mihály

Vágh-Weinmann Nándor és Mihály koll. kiáll. Alkotás művészház.

Alkotás művészház. 1924.máj.

MDK

Vágh Weinmann Mihály

Lovak
Házak
Tavsz
Borus hangulat
Dunapart
Svábhegy
Falusi ucca

Alkotás-Művészház kiáll.kat.1924. máj.

MDK

Vágh Weinmann Mihály

Anya gyermekével
Tél a tanyán
Nyárutó
Önarckép
Köd
Mámor
Téli reggel
Az alkony érkezése

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Vágh Weinmann Mihály

Cigánykunyhók
Lili
Imi
Malomsor
Kőbánya
Dubina
Kültelki ház
Gyárrészlet

Alkotás-Művészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Vágh Weinmann Mihály

Házromok
Müvészcsalád
Naplemente
Feri az Equátorból
Őszi vetés
Tájkép
Hegyvidék
Magaslaton

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Vágh Weinmann Mihály

Nógrádi parasztlegény
Nógrádi domb
Kis fiu
Fáskamrában
Erdei lak
Délutáni álom
Harmatos reggel

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Vágh V. Mihály festőművész

Vágh Nándor és Mihály festőművészek,állitják ki Pécsett kollekciójukat.A két művész testvér külföldi tanulmányutjáról tért haza. Tunisban, Alexandriában és a párisi művész-szalonokban állitottak ki. A pécsi kiáll.-on 70 db.képet állitanak ki, figurális kompozíciókat, tájképeket, csendéleteket és interieuröket.

Dunántul, 1937.okt.26. 6.lap

MDK

Vágh Weinmann Mihály

"Önarckép" repr.
"Müvészcsalád" repr.
"Őszi vetés" repr.
"Feri" repr.
"Naplemente" repr.

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.képmell.

MDK

Vágh-Weinmann Mihály és Nándor

gyüjt. kiáll.

Kiállitások. Magyar Művészet 1926, 246 l.

Nágel - Weinmann Mária

csoportkiállításon szerepelt a párizsi Charpentier - szalonban.

PK . 1933 IV . 2.

MDK

Vágh-Weinmann Maurice

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 okt.p.46.

Vágh Weinmann Mórics
és Elemér

ired. Festőkrol

K

Castéla, Paul L'Art
des Vágh Weinmann.

L'Eclaireur du Dimanche Illustré

No 468. Dec. 1932.

MDK

Vágh-Weinmann [Maurice], festő

38 éve Franciaországban élő magyar festő.
Nyilatkozata Ernst Múzeumi kiállításuk (Maurice, Nándor és André) alkalmából.

(f.-f.): „Ez volt az életünk vágya!" 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. aug. 13

Vaïph-Weinmann, [Maurice], festő

MDK

Budapesten működött, Franciaországban
első festőművén. kiállít.

– : Francia- magyar művének kiállí-
tása az Ernst Múzeumban 13.

Népszabadság, Bp. 1968. júl. 28.

MDK

Vágh Weimmann Móric

Castéla, Paul: L'Art des Vagh Weimmann.

L'Eclaireur du Dimanche Illustre.(Nice)
1932. dec. N° 468. XIII e Année.
Képekkel és arcképekkel.

MDK

Vágh Weinmann Móric

Mon pére.
Lili.
Ma mére.

Galerie Jean Charpentier.Paris.Kiáll.Kat.

MDK

Vágh Weinmann Móric

André.
Portrait de l'artiste.
Maman.

Galerie Jean Charpentier.Paris.Kiáll.Kat.

MDK

Vágh Weinmann Móric

Cour d'une fabrique.
Danseuse.
Etude.

Galerie Jean Charpentier.Paris.Kiáll.Kat.

MDK

Vágh Weinmann Móric

Gamin.
Repas.
Paysage.

Galerie Jean Charpentier.Paris.Kiáll.Kat.

MDK

Vágh Weinmann Móric

Elisabeth.
L'ivrogne.
Paysage d'hiver.
Soir d'hiver.

Galerie Jean Charpentier.Paris. Kiáll.Kat.

MDK

Vágh Weinmann Móric

Les montagnes de Budapest.
L'artiste et la vie.
Raccommodeur.
Catherine.

Galerie Jean Charpentier.Paris. Kiáll.Kat.

MDK

Vágh Weinmann Móric

Fin octobre.
Portrait de l'artiste.
Etude.

Galerie Jean Charpentier.Paris. Kiáll.Kat.

MDK

Vágh Weinmann Móric

Voleurs des Charbons.
Portrait de ma femme.
Les vieillards.

Galerie Jean Charpentier.Paris.Kiáll.Kat.

MDK

Vágh Weinmann Móricz festő

Castéla, Paul: L'Art des Vágh Weinmann.

L'Eclaireur du Dimanche Illusztre.
No 468. Dec. 1932.

Vágh -Weinmann Nándor festő M.D.K.

képeiből kiállitás Colombes francia városban

Napló

Magyar Nemzet 1965. dec. 30. 4.1.

Vágh Nándor

Vágh Mihály

festőművészek

gyűjteményes Kép-

kiállítása

V.

Pécs 1927

laid könyvpapír

2

SALY ÁRPÁD

NY. MIN. OSZT. TANÁCSOS

TÜZIFA- ÉS

SZÉNNAGYKERESKEDŐ

5681/Sárga.

SZÁ

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Dr. Szentiványi Gyula

Nagybecsű megrendelésére szállítottunk:

1938. julius	*hó* 21 *n*	15	*q*	bükkfa
		30		akác ka
		15		köteg a
				sorbara
				bélyeg

További nb. megrendeléseit kérve, vagyok

Fizetendő: a számla vétele után.

Jogérvényes fizetések csak számozott, hivatalos bélyegzőnkkel ellátott nyugtánk ellenében, vagy a 8625. sz. m. kir. postatakarékpénztári csekkszámlánkra való befizetés útján eszközölhetők. Késedelmes fizetés esetén késedelmi kamatot számítunk.

MDK

Vágh Weinmann Nándor

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 okt.p.47.

Vaáph-Weinmann, [Nándor], festő MDK

V.W. Maurice bátyja. 70 éves.

– : Francia-magyar művének kiállítása
az Ernst Múzeumban 13.

Népszabadság, Bp. 1968. júl. 28.

1) Vágh Weimann, Maurice

festő

Magyar származású, az 1930-as évek elején té-
lepedett festvérével, az ugyanazok festőművész
Vágh-Weimann Nándorral Franciaországba.
1969-ben a Műszaknak és a Kult. Kapcs. Int.
rendezett a két festvér és Maurice Vágh Weimann
fia ~~[illegible]~~ André Vágh-~~[illegible]~~ műveiből kiállítást.
A megnyitóra Budapestre utazott vakóhelyéről,
Szekesi Zoltán: A Vágh-Weimann festőbalád sze-
Tiszatáj, szeged 1969. I 67. gedén

2) Nagh-Weimann
festő

Aix-ből. 70 év körül jár. Az eltelt évti-
zedek során – festvérével egyett – számos ki-
állítást rendezett Európában és az USA-ban.
Festményeik legjelentősebbjei – állami vásár lá-
sok révén – különböző országok múzeumai-
ba kerültek. De alkotásaik megtalálhatók
a magyar közgyűjteményekben is.
Szelesi Zoltán: A Nagh-Weimann festőnek. Szegeden
Tiszatáj, Szeged 1969. I 67.

3) Vágh-Weimann

festő

Munkásságuk elismeréseként a Francia Művészeti és Irodalmi Rend lovagjai közé választották őket.

A 20-as évek végén kiállítást rendeztek Szegeden. Jó barátságban állottak Móra Ferenccel és Juhász Gyulával, akikről Mann-Szebesi Zoltán: A Vágh-Weimann festőnyal. Szeged Tiszatáj, Szeged 1969. I. 67.

~~Wa'gh-We~~

4) Vágh-Weimann
festő

sice
egy-egy portrét festett. Ezeket a portréhat, tájképeivel együtt a szegedi múzeum őrzi.

Több évi vidéki zarándoklás után, 1926-ban ment Szegedre. Móra Ferenc személye vonzotta ide. Több hétig Móra Ferenc vendége

Szeles i Zoltán: A Vágh-Weimann festőnyal. Szegeden
Tiszatáj, Szeged 1969. I. 67-68.

5) Vágh-Weimann
testő

volt. A Mórá vsaládról – Mórá Ferencről, tekségéről, hányáról, unokájáról – portréka + készített. – Ekkor készítette el/ fuhász Gyula portréját is. – A portrékat, ~~tobb~~ más képével együtt, kiállította Szegeden.

Két év múlva került ismét Szegedre – Fivé-Szekesi Zoltán: A Vágh-Weimann testőrat. Szegeden
Tiszatáj, Szeged 1969. I. 68.

6). Vágh - Weimann
festő

vével, Nándorral. A múzeum ekkor vásárolta meg Mórá és Lukász Gyula portréit.
1969-es kiállításuk alkalmával ismét ellátogattak szegedre.

Szeles Zoltán: A Vágh-Weimann festőnaládd
Tiszatáj, szeged 1969 I. 68. szegeden

1) Nagy-Weimann Nándor

festő

A 30-as évek elején Franciaországba telepedett magyar festő. 1969 nyarán Műcsarnok és a Kult. Int. rendezésében az Ernst Múzeumban neki és családja festőművész-tagjainak kiállításuk volt. A megnyitóra Bp.-re utazott lakóhelyéről Aix-ből. 70 éves korúak.

Szelesi Zoltán: A Nagy-Weimann festőszakádat szegedben

Tiszatáj, Szeged 1969 I. 67.

2) Nagy-Weimann Nándor

festő

Az eltelt évtizedek során számos kiállítása volt testvérével, Maurice-szal együt Európában és az USA-ban. Festményeik legjelentősebbjei – állami vásárlások révén – különböző országok múzeumaiba kerültek. M. o. – i közgyűjteményekben is találhatók műveikből. Az expressionista festői irányunak mindkettőn jelentős képviselői.

Szelesi Zoltán: A Nagy-Weimann festőmlásol szegedben. Tiszatáj, szeged 1969. I. 67.

3) Wágh-Weimann Nándor

festő

Munkásságuk elismeréseként a Francia Mű-
részeti és Irodalmi Rend lovagjai közé válasz-
tották őket.

A 20-as évek végén a testvérek kiállí-
tást rendeztek Szegeden. Bonátságban voltak
Móra Ferenccel és Juhász Gyulával. ~~Tájké-~~
Tájképeit a szegedi múzeum őrzi

Szeles Zoltán: A Wágh-Weimann festőbalód sze-
Tiszatáj, Szeged 1969. I. 67. geden

Maurice Vagh-Weinmann, festő, Vágh Mihály

Vágh Mihály. A Szegedi Móz-ban van: "Ősz a Városligetben" c.képe. o.kl. 49+75 cm. J.j.l. "Vágh Mihály, 926. Móra F. Móz. tul. Ltzs.: 50206. - Vágh Mihály: Juhász Gyula arcképe. o.v. 58+48 cm. J.j.l.: "Vágh Mihály, szeged, 1928". Móra F. Móz. tulajdona. Ltsz.: 50252. 148.old. 39. jegyz

Szelesi Zoltán: Párizsba induló szegedi művészek a század elején 131.old

A Móra Ferenc Múz. Évkönyve, 1969-1. Szeged. 1969. Szegedi Nyomda

Nándor, Vagh-Weinmann, festő

Vágh Nándor, testvérével Maurice-al együtt 1969 áprban Szegeden kiállitásuk volt. A huszas évek végén Szegeden tárlatuk volt. Móra Ferenccel és Juhász Gyulával barát ágban állottak. 148.old. 37.jegyz. Közel négy évtizede szakadtak udegenbe. Provance-ban élnek.

Szelesi Zoltán: Párizsba induló szegedi művészek a század elején 131.old

A Móra Ferenc Múz. Évkönyve, 1969-1. Szeged. 1969. Szegedi Nyomda

Maurice Vagh-Weinmann, festő

Szegeden Móra Ferencről és Juhász Gyuláról egy-egy jellemző portrét festett. Ezek a tőle, és Sándor testvérétől való tájképekkel együtt a szegedi múz. tulajdonában vannak. Közel négy évtizede szakadtak idegenbe. 148.old. 38,39.jegyz. Provance-ban élnek

Szelesi Zoltán: Párizsba induló szegedi művészek a század elején 131.old

A Móra Ferenc Múz. Évkönyve, 1969-1. Szeged. 1969. Szegedi Nyomda

Maurice Vagh-Weinmann,festő

Vágh Mihály,testvérével Nándorral együtt 1969 ápr-ban Szegeden kiállitásuk volt.A huszas évek végén Szegeden tárlatuk volt.Móra Ferenccel és Juhász Gyulával barátságban állottak. 148.old. 27.jegyz .Közel négy évtizede szakadtak idegenbe.Provance-ban élnek.

Szelesi Zoltán: Párizsba induló szegedi művészek a század elején 131.old

A Móra Ferenc Múz.Évkönyve,1969-1.Szeged.1969. Szegedi Nyomda

Nandor Vagh-Weinmannfestő

Lásd Vágh Nándor néven is.

Szelesi Zoltán: Párizsba induló Szegedi művészek a század elején 131.old

A Móra Ferenc Múz.Évkönyve.1969-1.Szeged,1969. Szegedi Nyomda.

Maurice Vagh-Weinmann, festő

Lásd: Vágh Mihály néven is

Szelesi Zoltán: Párizsba induló Szegedi művészek a század elején 131.old

A Móra Ferenc Múz. Évkönyve. 1969-1. Szeged, 1969. Szegedi Nyomda.

Nandor Vagh-Weinmann,festő,Vágh Nándor

Vágh Nándor:Est után.o.Kl. 49+37 cm.J.jl.:"Vágh Nándor"Móra Ferenc Múzeum.tulajdona.Ltsz.:50.176.

148 old. 39.jegyz

Szelesi Zoltán: Párizsba induló Szegedi müvészek a század elején 131.old

A Móra Ferenc Múz.Évkönyve.1969-1.Szeged,1969. Szegedi Nyomda.

Maurice Vagh-Weinmann, festő, Vágh Mihály

Vágh Mihály: Móra Ferenc arcképe, o.v. 58+48 cm. J.j.l.: "Vágh Mihály, 1928. Szeged. Móra F. Múzeum. tulajdona. Ltsz 50254. 148.old.39.jegyz

Szelesi Zoltán: Párizsba induló szegedi művészek a század elején 131.old

A Móra Ferenc Múz. Évkönyve. 1969-1. Szeged. 1969. Szegedi Nyomda

Vágh Mihály, festő

Lásd: Maurice Vagh-Weinmann néven is.

Szelesi Zoltán: Párizsba induló Szegedi művésznek a század elején 161. old

A Móra Ferenc Múz. Évkönyve. 1969-1. Szeged, 1969. Szegedi Nyomda.

Vágh Nándor.

„November" c. képét a pécsi városi muzeum számára megvásárolták, a két Vágh-testvér kollektív képkiállításán. (említve.)

Ert. Kurír, 1927. dec. B.

Vágh Vámbér.

„Vámbér" c. lépét a pécsi vasoni mu-
zeum pátrára megvásárolták, a két
Vágh-testvér kezeletére kiplikáltatván.
(Anlétne.)

Erdi Lucsin, 1927 dec. B.

Vàgh Nándor

Tordai Imre és Vàgh testvérek tàr-
latán kompozicióival, rajzaival szere-
pelt. (fò az önarcképe "Sàros ut")

Szegedi új nemzedék 930.VIII.20.

35.

Orsz. Magyar
Iparművészeti
Társulat
karácsonyi kiállítása

32. XII. 3 —

Vágh Vaindor

Vágh Mihály

festőművészről

gyűjt. Képkiállí-

tása.

V.

Pécs 1927

a művész

életrajzát

kérték

— Doktor Ur!

telehor értesítem,

találkozhatunk.

telebel

gi Ernő

i. tisztúsztó

ő" u 67

MDK

Vágh Nándor festőművész

Vágh Nándor és Mihály festőművészek képkiállitása 1927.nov.13. án nyilik meg Pécsett.

Cikk: A Vágh testvérek kiállitása ...

Dunántul, 1927.nov.6. 9.lap

MDK

Vágh Nándor

Menekülök. Vágh Mihály és Nándor festménye. Repr.

Uj Idők, 1926. 443.l.

MDK

Vágh Nándor

A Vágh testvérek megnyilt képkiállitása
művészi eseményo lett Pécsnek.
A kiállitásra Vágh Nándor Alexandriából
visszaérkezett képeivel.

Cikk: A Vágh testvérek képkiáll...

Dunántul, 1927.nov.17. 8.l.

MDK

Vágh Nándor

A Vágh testvérek kiáll.-án Nándornak "A Duna Esztergom mellett" c.műve, Késő ősszel Falu vége és a Margit-hid című művei. Tihanyiné úrnő portréja.

Cikk: Ujabb képekkel gazdagodott a ...

Dunántul, 1927.nov.20. 11.lap

MDK

Vágh Nándor

A Vágh testvérek Pécsett rend.kiáll.-án, Vágh Nándornak Imre professzor portréja, György dr.-né arcképe, Linder Erzsike portréja, Linder Ernőné portréja, Balázs Győző, Lenkei Lajosné, dr.Balla Adolfné, B.Hegyi Olga arcképe a kiállitáson.

K.B.: Vasárnap délelőtt nyilik meg...

Dunántul, 1927.nov.13. 7.l.

MDK

Vágh Nándor

"November" c. képe a Pécsett rend.kiállitáson.

K.B.: Vasárnap délelőtt nyilik meg...

Dunántul, 1927.nov.13. 7.l.

MDK

Vágh Nándor

Még egy héttel meghosszabbitották tárlatukat Pécsett a Vágh testvérek. És ujabb alkotásokkal gazdagitották a kiállitást: A késő ősszel, A falu vége, A Duna Esztergom mellett, cimű műveikkel.

Dunántul, 1927.nov.24. 6.lap

MDK

Vágh Nándor

A Vágh testvérek gyüjtm.kiáll.-val kapcsolatban arcképkiállitás is lesz és pedig a pécsi társadalom számos ismert tagjának portréival.

Dunántul, 1927.okt.29. 6.l.

MDK

Vágh Nándor

Cikk: A Vágh testvérek képkiállitása.

Dunántul, 1927.nov.26. 6.l.

MDK

Vágh Nándor

"November" c. művét vásárolta meg a város.

Cikk: A város két képet vásárolt a Vágh testvérektől.

Dunántul, 1927.nov.27. 8.lap

MDK

Vágh Nándor festőművész

A Vágh testvérek (Mihály és Nándor) külföldi sikereik után, Pécsett állapodtak meg, hogy helyi portrékat festve, azokból kiállitást rendezzenek.

Dunántul, 1927.Nov.4.

Vágh- Weinmann Mór

festőművész

A franciák egyik legelőkelőbb művészi folyóirata, a L'Éclaireur két száma foglalkozik a magyar Vágh-Weinmann testvérek nizzai kiállításával "Három testvér, három művész, három mester..." kezdi Paul Castéla, a lap szerkesztője cikkeit a magyar kiállitókról, akiknek számos képreprodukcióját is közli lapjában. Paul Castéla az elismerés kitüntető jelzőivel méltatja a három magyar festőművészt, akik egyébként legközelebb Afrikában is bemutatják művészetüket.-

Magyar Hirlap
1933 II.21.

Vágh- Weinmann Nándor

festőművész

A franciák egyik legelőkelőbb művészi folyóirata, a L'éclaireur két száma foglalkozik a magyar Vágh-Weinmann testvérek nizzai kiállításával "Három testvér, három művész, három mester..." kezdi Paul Castéla, a lap szerkesztője cikkeit a magyar kiállitókról, akiknek számos képreprodukcióját is közli lapjában. Paul Costéla az elismerés kitüntető jelzőivel méltatja a haro magyar festőművészt, aiik egyébként legközelebb Afrikában is bemutatják művészetüket.-

Magyar Hirlap
1933 II.21.

Vágh Weinmann Nándor MDK

Alkony

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

Vág Weinmann Nándor MDK

Falu vége

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

MDK

Vágh Weinmann Nándor és Mihály, festöm.-k.

müveszetük szerint is testvérek
Kiöadásuk kiválóan festöi. Ritkábban festik az emberi alakot.
Az Alkotás-Müvészház kiállitása.
Az Ujs. 1924.máj.11.

MDK

Vágh Weinmann Nándor, Vágh Weinmann Mihály
festőművészek

Pataky Andor, szobrászművész
együttes kiállitása.

Akotás-Művészház.
Kiállitás. 1924. máj. 11.-25. Meghivó.

Vágh-Weinmann
Nándor és Mihály

koll. kiáll.
Alkotás művészház
1924. máj.

Buda látképe:

E lap Buda városát a Vérmezo
lérthegy; középült a hegy tetején láthat
az egyes templomok válnak ki s a m
a Rácváros terül el, s balra ~~[illegible]~~ hjlak
tornyú templomtól nem messze a m
hegy oldalán, ~~a kér~~ melyet kocsik és ~~a~~ jaro-kelők élo
lovas katonaság halad a várba föl
-rünk kilátást, a mely előtt ép úgy
megy lefelé. Fönt a magasban ösz

Kézrajz, vászonra ragasztva,
A nemz. Museum régiségtár
(L. a vallás és közoktatás ügyi

T. 4401

MDK

Vágh-"einmann Nándor

Vágh-Weinmann Nándor és Mihály koll. kiáll. Alkotás művészház.

Alkotás művészház. 1924.máj.

MDK

Vágh-Weinmann Nándor festő (szül.1897)

Budapesten szül. Itt és Bécsben tanult.
Mestere Mednyánszky és Katona Nándor.

E.G.II. 562.1.

MDK

Vágh Weinmann Nándor

Etude.
Cours.
L'automne.
Fainéante.

Galerie Jean Charpentier.Paris.Kiáll.Kat.

MDK

Vágh Weinmann Nándor

Tanya Hangrais.
L'orage.
Village nocturne.
Etude.

Galerie Jean Charpentier.Paris.Kiáll.Kat.

MDK

Vágh Weinmann Nándor

Don Juan.
Travailleuse.
Laboureurs.
Soir d'hiver.

Galerie Jean Charpentier.Paris.Kiáll.Kat.

MDK

Vágh Weinmann Nándor

Mon réve.
Ma mére.
Mon fils.
Mon fils.

Galerie Jean Charpentier.Paris.Kiáll.Kat.

Vágh-Weinmann Nándor festő

A budai kultúrházban fivérével rendezett gyűjteményes kiállítását.

A Reggel, 1926. V. 3.

Fizetési t

.....

a magyar királyi államvasutak főpénztára á

.....

Pengő

azaz

A ..... Pengő ..... fillérről kiállítandó .....

.....

.....

Budapesten, 192 .....

Utalványozza «.....» főosztály:

.....

A könyv lap-száma	Számlázás

Vágh Weinmann, Nándor

a Vágh-Weinmann festőcsalád kiállításán szerepelt az Ernst Múzeumban. (Magyar származású francia család.

Külföldi művészek kiállításai (Ridey Gábor)
kiállításról - kiállításra

Magyar Hírlap, 1968 augusztus 1 G. C.

Vágh-Weinmann, Maurice

a Vágh-Weinmann festőcsalád kiállításon szerepel az Ernst Múzeumban. (Magyar származást francia család)

Külföldi művészek kiállításai (Ridey Gábor) kiállításról kiállításra

Magyar Hírlap, 1968 augusztus 1. 9. l.

M.D.Y.

André Vágh - Weinmann
festő

Képein megelvenduk a provenci
tájak. A „Tournoël vára" című
képe is erről tanúskodik. A „Hegedű"
tökéletesen kiegyensúlyozott kompozíció.

Vidos Zoltán: Maurice Vágh - Weinmann
Művészet, 1968. október - 97 lap

André Vágh-Weinmann
festő -

MDY

„Neorealisztikus racionalizmus"-nak
„nevezhető amit csinál. 1958-ban
készült a „Tiehir előtt" ciminü képe-
mesztelen nőt testet ábrázol.

Vidos Zoltán: Maurice Vágh-Weinmann
Művészet, 1965. október - 47 lap.

M.D.K.

Ömdré Vágh - Weinmann
fiatő

Maurice fia. Harám évig járt
az orosi egyelemre tehát festészetet
a természettudományok megismé-
réseinek birtokában kezdte.

Vidos Zoltán: Maurice Vágh - Weinmann
Művészet, 1968. október - 47 kep

Vágh - Weimann

Család kiállítása az
Ernst Múzeumban.
kritika

Magyar Nemzet 1968. júl. 31.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Vágh, [André], Jestő

MDK

Magyar származární francia országban élő Jestőművén. A Ernst Múzeumban állít ki.

—: Magyar kiállítások Hollandiában... 8

Népszabadság, B.-v. 1968. júl. 5.

48. Ereklyemuz.

L fekete; lelógó

- fésült

bajusza, szemöldöke és kör szakálla ~~sötét~~ bar-
~~ít~~ja fekete, a köpenyege szürke.

cm.
czi emlékek muzeumából (107/95. No 107).
iki 14985 sz. leirat alapján (159/96).

L körülcsavart, de hissé leczeltett

Váj-Weimann Mihály

Tájkép. (Olaj)

Tm. Bp. 1932.

Vecelli Tiziano müterme: Je
eltemetése 548 (658), 1240 (62).

Vágh Weinmann Mihály

Művészet
1926. őszi füzet. 573

Rimaszombat IV. 129

Vágh Weinmann Mihály

1924. koll. kiáll. az Alkotás-Művészházban.

Fivére Nándornak. 1899-ben szül. Budapesten. Az iparművészeti iskolában kezdte. Ő is Katona Nándor hatása alatt dolgozik.

Vagh Weinmann Mihály

Ujvidi Zs L.
932. l

Vágh Weinmann Nándor

Ujvidtsz.

932. l.

tvösök a XV-XIX.században" c.
lékeket

Vágh Weinmann

Vándor

és Mihály

Kol. kiáll. az

Alkotás Művész-

társba

1924. május

Katalogusait l.

könyvtáramban

~~Aranykarika, bronzkori VII. 21.~~

Vág-Weinmann Nándor

Árverési Csarnok aukciós kat.

31. 7. 1926 febr.

Vág-Weimann Mihály

Tájkép

1932 évi új szerzem.kiáll. Műcsarnok

Vágh Weinmann Vándor

irod

Castéla, Paul: Vandor Vagh Weinmann. L'Eclaireur du Dimanche Illustre.

No 469. ~~1933. Janvier.~~
Janvier 1933. XIVe Année.

Vágh Weinmann

Nándor

elektr. koll. kiáll.

1924. máj

Alkotás

Étfalvi östelep VI. 174

Vágh Weinmann Nándor

Műcsarnok

1924. őszi kiáll. 128

1926. őszi kiáll. 571

Ék köböl, öskori VI. 15.

Vágh Weinmann Vandor

Műsamok

1924. tav. Eiall 450

Római tégla IV. 128.

— mécsen IV. 128.

Vágh Weinmann Nándor

1924. koll. kiáll. az Alkotás-Művészházban.

ivad

Vágh Weinmann Nándor, ~~III~~ Vágh Weinmann Mihály festőművészek és Pataky Andor szobrász együttes kiáll. ~~[illegible]~~ (H. és év nélkül Bpest, 1924.) Önarcképe repr.

1897-ben szül. Budapesten. Az iparművészeti iskolán kezdte Papp Sándor vezetése alatt, majd az akadémián Balló és Réti tanítványa. Bécsben Bacher és Schmidt professzorokhoz tanult s szabad idejében szűrin felkeresi a múzeumokat. Medgyánszky, majd Katona Nándor hatása alatt dolgozik.

MDK

Vágh André festő

Tournoël vára

Tájkép

Hegedü

M.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh André festő

repr.:

Tájkép

Tükör előtt

M.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A.Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh André festő

Tükör előtt

Önarckép

Római híd

M.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh André festő

Sisteron

Provence

Lány és virág

M.Vágh-Weinmann - M.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh André festő

Falu

Provencei folyó

M.Vágh-Weinmann - B.Vágh-B. - A. Vágh kiáll.
Ernst Mus. 1968. jul.

MDK

Vágh André

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 okt.p.47.

André Vágh:
fedő

M.D.K.

„Tourhoël vára"
(repro)

Vácsos Zoltán: Maurice Vágh – Weinmann
Művészet, 1968. október – 47 lap

Vágh, André

a Vágh-Weinmann festőcsalád kiállításán szerepel az Ernst Múzeumban. (Magyar származású francia család).

Külföldi művészek kiállításai (Rideg Gábor)
(kiállításról kiállításra).

Magyar Hírlap, 1968 augustus 1. 9 l.

Végh Weinmann Nándor

festményeiről nemrég új könyv
jelent meg Franciaországban Zet művészet-
történész, Daniel Rops és Raymond
Charet tollából.

Magyar Nemzet
1969 június 13.

– Napló –

Vágh Weinmann Nándor, Maurice és Andre

Három Franciaországban élő magyar
származási festőművész képeiből rendezték
kiállítást Szegeden.

Magyar Nemzet
1969 június 13

– Napló –

MDK

Vágh André festő

Virág

Anyám

Ősz

M.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

André Vàgh - Weinmann
festő

M.D.V.

Az Ernst Museumban vannak a Franciaországba származott magyar festők.

—: Kiállításai
Művészet, 1968. október - 48 kép.

Vágh, André

jul. 27-én jelit kiállítása az Ernst Muz.-ban. Franciaorn.-ban élő magyar nemzetiségi festőm.

Népnabadság, 1968, jul. 5. – Magyar kiállítás Hollandiában, Franciaorn.-ban, stb. – – a julinsi kiáll. naptárból

MDK

Vágh André

Tournoel vára c. képe

Müvészet 1968 okt.p.47.

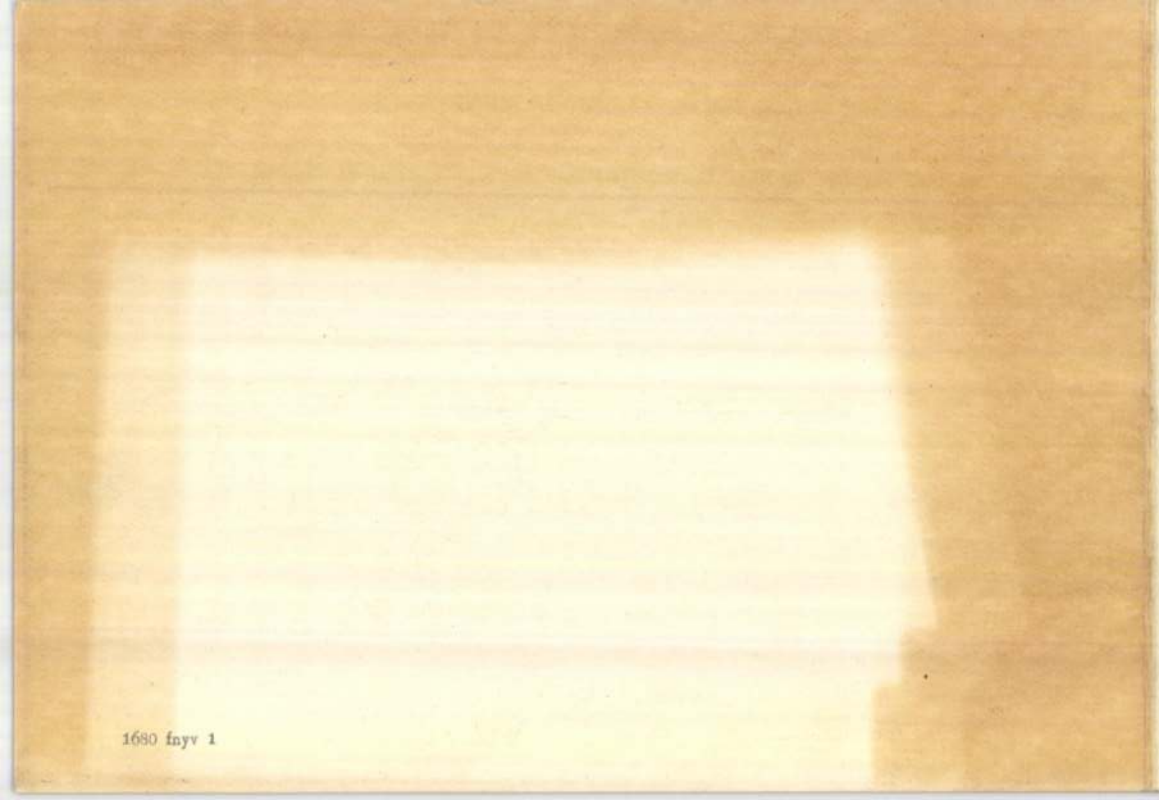

1680 fnyv 1

Vígh Weinmann

MEGHÍVÓ

A MÓRA FERENC MÚZEUM KÉPTÁRA
A KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETE
ÉS A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

MAURICE VÁGH-WEINMANN
NANDOR VÁGH-WEINMANN
ANDRÉ VÁGH-WEINMANN

FESTŐMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1969 ÁPRILIS 27-ÉN VASÁRNAP DÉLI 12 ÓRAKOR

SZEGED HORVÁTH MIHÁLY UTCA 5

ELEMER VAGH WEINMANN

50. Mendiant.
51. Monte Carlo.
52. Paysage d'hiver.
53. Etude.
54. Paysage hongrois.
55. L'automne.
56. Etude.
57. Composition.
58. Nature morte.
59. Paysage hongrois.
60. Etude.

A. MICOUIN
13, rue Delambre

Vágh Weinmann

GALERIE JEAN CHARPENTIER
76, Faubourg Saint-Honoré, Paris

4

EXPOSITION

NANDOR VAGH WEINMANN
MAURICE VAGH WEINMANN
ELEMER VAGH WEINMANN

DU 11 AU 18 MARS INCLUS
(Dimanches compris)

VERNISSAGE
le Samedi 11 Mars
à 3 heures

INVITATION
valable pour la durée
de l'Exposition

NANDOR VAGH WEINMANN

1. Le Fou.
2. Entrée d'un village.
3. La maisor abandonnée.
4. Etude au Fou.
5. Mon rêve.
6. Ma mère.
7. Mon fils.
8. Mon fils.
9. Don Juan.
10. Travailleuse.
11. Laboureurs.
12. Soir d'hiver.
13. Tanya Hangrais.
14. L'orage.
15. Village nocturne.
16. Etude.
17. Etude.
18. Cours.
19. L'automne.
20. Fainéante.
21. Crépuscule.
22. Tête d'Arabe.
23. Paix.

MAURICE VAGH WEINMANN

24. Voleurs des Charbons.
25. Portrait de ma femme.
26. Les vieillards.
27. Mon père.
28. Lili.
29. Ma mère.
30. André.
31. Portrait de l'artiste.
32. Maman.
33. Cour d'une fabrique.
34. Danseuse.
34. Dormeuse
35. Etude.
36. Gamin.
37. Repas.
38. Paysage.
39. Elisabeth.
40. L'ivrogne.
41. Paysage d'hiver.
42. Soir d'hiver.
43. Les montagnes de Budapest.
44. L'artiste et la vie.
45. Raccommodeur.
46. Catherine.
47. Fin octobre.
48. Portrait de l'artiste.
49. Etude.

Vági József

ajtónálló

1907. VII. Baross tér

Pest 17.

Római bronzcsengetyű VI. 204.

♥ ♥ Technikai magántanintézet ♥ ♥

VÁGI JÓZSEF

műépitész

BUDAPEST, VII., BAROSS-TÉR 17. SZ.

Előkészit az épitőmesteri, kőmüves- és ácsmesteri vizsgára.

Magyar Építőművészet

1907-7-7.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1969 APR 29
DÉL-MAGYARORSZÁG

1021

A Vágh-Weinmann festőcsalád kiállítása

Mint barát és mint régi ismerős érkezett Szegedre negyven évvel első itteni kiállítása után Nándor *Vágh-Weinmann*, hogy résztvegyen fivérével Maurice-al és annak fiával, Andréval való közös kiállításának megnyitásán vasárnap délben, a múzeum Horváth Mihály utcai képtárában. A Kulturális Kapcsolatok Intézete és a Kiállítási Intézmények közös szervezésében létrejött kiállítást — amelyet most *Dömötör* János múzeumigazgató, országgyűlési képviselő nyitott meg — az elmúlt év őszén már láthatta a budapesti közönség az *Ernst Múzeumban*, s most a szegedi bemutatkozásra is sor került. "Bemutatkozás? 1928-ban volt az *első* kiállítása Szegeden Maurice és Nándor Vágh-Weinmannnak, akik közül az előbbi *Juhász* Gyula és *Móra* Ferenc pártfogoltjának mondhatta magát, amint azt a szegedi múzeum tulajdonában levő két szép portré is megerősíti.

A gazdag kiállítás a képtár mindhárom szintjét megtölti. A három festőt nem csupán vérségi kapcsolat rokonítja, de bizonyos fokig *festői magatartásuk* is. Kétségtelenül *Maurice* az, aki a legdrámaibb egyéniség közöttük. Mélytüzű színei és energikus ecsetkezelése, festői látásmódja valahol *Munkácsy* Mihály és a francia expresszionisták között határozzák meg a helyét. Témáit a hajdani *Angyalföld*, *Városliget*, majd később a sugárzó déli verőfényes fürdő francia tájak, a „douce" *Provence* megjelenítése mellett igen gyakran a szimbólumokban gazdag bibliai történetekből meríti. Néhány — részint még korai periódusából származó — arckép bizonyítja, hogy a portréfestészet kérdései is eredményesen foglalkoztatták. Hozzá képest *Nándor* Vágh-Weinmann az élet derűsebb, optimistább, könnyebben hozzáférhető oldalait választja festészete tárgyául, jóllehet ezt a megállapítást megkérdőjelezheti a nála is gyakran föllelhető *biblikus* téma, amely azonban itt oldottabban, kevésbé drámaian jelentkezik, mint fivérénél. Különösen érdekesek a cirkusz, pontosabban a „ringlispil" körforgását idéző vásznai, ezek legfrissebb alkotásai közé tartoznak és színes, sokalakos, mozaikszerűen egymáshoz illesztett figuráikkal a mai *Erdélyi* Mihályunkat juttatják a néző eszébe.

André Vágh-Weinmann az egy generációval fiatalabb festőnemzedékhez tartozik, s letagadhatatlanul apja tanítványa, jóllehet benne a nagy, olykor romantikus indulatok jószerivel lehiggadtak már, képeit a szín és formaépítés *együttes* igénye, témaválasztásban pedig a közvetlen és látható környezet megjelenítése jellemzi.

Tudjuk, hogy a művészeti életben általában, a szegedi képzőművészetben pedig különösen mennyire fontos a művek bemutatása, nyilvánosságra hozatala mellett a *személyes kapcsolatok* megteremtése, szorosabbá válása is. Ezt a törekvést célozta az a baráti beszélgetés, amely a szegedi festők és Nándor Vágh-Weinmann között zajlott le szombat délután, a kiállítás előestéjén, az Újságíróklubban. Az idegenbe szakadt művész valóban „hazánkfiának" bizonyult itt, aki szívén viseli a magyar—francia kapcsolatok kiszélesítését. Mint elmondotta, mindent megtesz majd annak érdekében, hogy Szeged festői eljussanak az elzászi *Colmar*-ba, ahol vagy egy közös kiállításon vennének részt, vagy egy — közeljövőben induló — festőiskola látná vendégül őket.

Kulka Eszter

MI? HOL? MIKOR?

1969. ÁPRILIS 29., KEDD — NÉVNAP: PÉTER

SZÁRAZ, NAPOS IDŐ

Várható időjárás kedd estig: a szokatlanul meleg, száraz, napos idő tovább tart. A szél mérsékelt, időnként élénk marad. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 24—29 fok között.

A Nap kel 7 óra 31 perckor, nyugszik 18 óra 52 perckor.
A Hold kel 15 óra 42 perckor, nyugszik 3 óra 14 perckor.

VÍZÁLLÁS

A Tisza vízállása Szegednél hétfőn plusz 321 centiméter (áradó).

HUSZONÖT ÉVE

alt meg Alexej Szilics Novikov-Priboj (1877—1944) szovjetorosz ró. A Csuzima sziget melletti engeri csatában, 1905-ben a japánok fogságába esett. Itt kezett irogatni. A csuzimai ütközetről írt első műveit a cenzúra elfoglalta. Ugyanez lett a sorsa tengerész-elbeszélések című kötetének, melyhez Gorkij írt bevezetőt. Irodalmi működése az orosz proletárforradalom győzelme után bontakozott ki teljességében. Munkái — kevés kivétellel — tárgyukat a tengerészek életéből merítik. Legismertebb, hazája határain túl is ismert és népszerű könyve, a Csuzima, 1941-ben Állami-díjat nyert. E regényében ragyogóan jellemzett női képekben rajzolta meg a cári admirálisok korlátoltságát, az elárult orosz nép fiainak bátor hősiességét.

SZÍNHÁZ

Nemzeti: Parasztbecsület — A csodálatos mandarin. II. Diák-bérlet. (5 óra.)

MOZIK

Szabadság: Vigyázat, hekus! Színes francia, fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor.) **Fáklya délután:** A nagymenő. (Színes francia, 2 és 4.) **Fáklya este:** Én szeretlek, te szeretsz. (Színes olasz—francia, csak 16 éven felülieknek, 6 és 8.)

VIDÁMPARK

Nyitva 13 órától 21 óráig.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

Klauzál tér 3. sz. (13/57-es) este 7 órától reggel 7 óráig és a Kossuth Lajos sgt. 31. sz. (13/67-es) este 8 órától reggel 7-ig. Csak sürgős esetben.

BALESETI ÜGYELET

Ma a balesetet szenvedett személyeket a II. sz. Sebészeti Klinika (Pécsi u. 4.) veszi fel.

ÁLLATORVOSI ÜGYELET

Szeged város területére

Április 26-tól május 3-ig este 6 órától reggel 6 óráig (vasárnap nappal is) elsősegély és nehézülés esetére ügyeletes dr. Palotás Gyula állami állatorvos. Lakása: Szeged, Partizán u. 7. Telefon: 12-694.

Az állatorvos kiszállításáról hívó köteles gondoskodni.

RÁDIÓ

Kossuth

4.30 Hírek. 4.33 Hajnaltól reggelig... 5.00 Hírek. 5.30 Reggeli krónika. 5.44 Falurádió. 6.00 Hírek. 6.30 Hírek. 6.45 Hallgatóink figyelmébe! 7.00 Reggeli krónika. 7.15 Körzeti időjárás. 7.30 Új könyvek. 8.00 Hírek. 8.05 Műsorismertetés. 8.20 Beethoven: Hárfaverseny. 9.00 Harsan a kürtszó. 9.36 Népdalfelvételek. 10.00 Hírek. 10.05 A jövő hónap magyar irodalmi műsoraiból. 10.30 Kamarazene. 11.00 Iskolarádió. 11.35 Részletek J. Strauss: A cigánybáró című operettjéből. 12.00 Déli krónika. 12.20 Ki nyer ma? mutatjuk Tom és Claudia Paley amerikai népdalénekest. 16.25 Starker János gordonkázik. 16.50 Kóruspódium. 16.58 Hallgatóink figyelmébe! 17.00 Hírek. 17.05 Tallózás a világsajtóban. 17.20 Sosztakovics: I. Hegedűverseny. 17.55 Jelenidőben. 18.28 Könnyűzenei híradó. 18.58 Hallgatóink figyelmébe! 19.00 Esti krónika. 19.25 A Szabó család. 19.55 Lemezmúzeum. 20.18 Részletek Kálmán Tatárjárás és Hollandi menyecske c. operettjéből. 20.35 Kozmosz. 21.00 Hírek. 21.03 Népdalaink nyomában. 21.23 Nagy mesterek — világhírű előadók. Közben: 22.00 Hírek. Kb. 22.15—22.30 Sporthírek. 23.03 Tánczene. 24.00 Hírek. 0.10—0.25 Pulenc: Négy motetta.

Petőfi

6.20 Torna. 6.30—8.05 Azonos a Kossuth-műsorral. 8.05 Ismerkedjünk a dzsesszmuzsikával. 8.40 Külpolitikai figyelő. 8.55 Népdalok. 9.16 Két trió. 10.00 A zene hullámhosszán. 11.43 Merre billen hazánk energiamérlege? 11.58 Prokofjev: Három narancs szerelmese című operájának I—II. felvonása. 13.00 Hírek. 13.05 Szimfonikus táncok. 13.45 Időjárás- és vízállásjelentés. 14.00—18.00 Randevú — kettőtől hatig... 18.00 Hírek. 18.10—19.39 Fiatalok hullámhosszán. 19.39 Népművelők lesznek... riport. 19.54 Jó éjszakát, gyerekek! 20.06 Esti krónika. 20.25 Új könyvek. 20.28 A magyar irodalom kincsesháza: Jósika Miklós: Abafi című regényének rádióváltozata. 22.00 Dalok. 22.16 A könnyek asszonya — Ady Endre verseiből. 22.20 Nóták. 23.00 Hírek. 23.10 Zenekari operarészletek. 24.00—0.10 Hírek.

TÉVÉ

Budapest

8.05 Iskola-tv. Orosz nyelv. (Ált. isk. 6. oszt.) 9.00 Környezetismeret. (Ált. isk. 4. oszt.) 11.05 Történelem. (Ált. isk. 6. oszt.) 13.10 Orosz nyelv. (Ism.) 14.00 Környezetismeret. (Ism.) 14.50 Történelem. (Ism.) 17.58 Hírek. 18.05 Melyiket az ötezerből? Pályaválasztási műsor. 18.55 Esti mese. 19.05 Helyszíni közvetítés a Gagarin Hőerőműből. 19.35 Jó bor, jó egészség. Dokumentumfilm. (Ism.) 20.00 Tv-híradó. 20.20 Az arany kalandja. 4. Goldfinger tévedése. 20.55 A karmester. Lengyel kisfilm. 21.10 Tv-bérlet. 22.25 Tv-híradó. — 2. kiadás.

Belgrád

9.35 Iskolatévé. 10.30 Angol nyelvoktatás. 11.00 Az általános műveltség alapismeretei. 14.45 Iskolatévé. 15.40 Angol nyelvoktatás. 16.10 Francia nyelvoktatás. 17.00 Tv-szemle albánul. 17.30 Tv-újdonságok. 17.45 Rajzfilmek. 18.00 Pinocchio. Gyermekfilm. 18.20 A világ a képernyőn. 19.00 Ünnepi akadémia közvetítése a JKSZ 50. évfordulója alkalmával. 21.00 Az utca. Olasz játékfilm. 22.20 Montreaux Gála varieté közvetítése felvételről. 23.50 Tv-híradó.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vág-Weinmann

MAGYAR HÍRLAP

1968 AUG 16

MAGYAR HÍRLAP

KIÁLLÍTÁSOK

Budapesti Történeti Múzeum: A budavári palota építésének és helyreállításának története a XVIII. századtól napjainkig. **Ernst Múzeum:** Francia—magyar művészek kiállítása (Vágh—Weinmann száz festménye). **Hadtörténeti Múzeum:** Magyarország története a honfoglalástól a Rákóczi-szabadságharcig. **Iparművészeti Múzeum:** Magyarországi fajansz- és keménycserép-művészet. **Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum:** Japán művészete az Edo-korszakban. **Kína Múzeum:** Régi és új Kína művészete. **Magyar Nemzeti Galéria:** Magyar festészet a XIX. században. — Magyar festészet a XX. században. — Magyar szobrászat a XIX. és XX. században. — A Ferenczy család emlékkiállítása. — „Parasztok-pásztorok" (néprajzi kiállítás). **Magyar Nemzeti Múzeum:** Magyarország népeinek története a honfoglalás koráig. — A biedermeier világából. **Magyar Vendéglátóipari Múzeum:** Idegenforgalom és vendéglátás Magyarországon a XX. század közepéig. **Herkules-villa:** In situ mozaikbemutató. **Petőfi Irodalmi Múzeum:** A reformkor és szabadságharc irodalma. — József Attila, Juhász Gyula, Radnóti Miklós, Komját Aladár, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Tompa Mihály emlékkiállítások. **Szépművészeti Múzeum:** Egyiptomi kiállítás. — Régi képtár. — Görög—római kiállítás. — Szoborkiállítás. — Modern külföldi képtár.

MESEMONDÓ

Lednyev vezet Török d

Az olimpiára készülő öttusázók stockholmi találkozóján a második számban, a párbajtőrvívásban a svéd *Hans Jacobsson* lett az első. Egy győztes asszó értékét 30 pontban állapították meg és 26 győzelmet kellett elérni az 1000 pontos teljesítményhez. Így Jacobsson 30 győzelméért 1120 pontot kapott. Mögötte a második helyen olimpiai bajnokunk, *Török Ferenc dr.* végzett a 29 győzelemért járó 1090 pontjával. A harmadik helyet a lovaglás után vezető szovjet *Lednyev* foglalta el 28 győzelemmel, 1060 ponttal.

Két szám után *Magyarország* csapata állt az első helyen 5980 ponttal, megelőzve a Szovjetunió 5905 és Svédország 5870 pontos együttesét.

Ezután az „ideg" számra, a pisztolylövésre került sor. Világbajnok csapatunk tagjai a várakozásnak megfelelően az él-

Vágh - Weinmann Nándor

PH. 933. IV/2

— **Három művésztestvér kiállítása.** Párizsból irják lapunknak, hogy az ottani Charpentier-képszalonban szép sikert aratott *Vágh-Weiszmann Nándor, Móric* és *Elemér* 60 festményből álló csoportos kiállítása. A francia kritika dicsérte Vágh Nándor „Bolond", az „Arab fej" és „Téli est" c. képét, Vágh Móric szép női és gyermek képmásait „Budapest hegyei" c. tájképét, Vágh Elemér magyar tájait és „Ősz" c. vásznát.

PH. 1933. IV. 2.

Vágh-Weinmann Nándor
festőművész

(—) A Vágh testvérek kiállítása Párizsban. Párizsban a *Salon*-ban most nyilik meg *Vágh Weinmann Nándor* és Mihály, két világot járó magyar festőművész kiállítása. A két talentumos festőművész Párizsban az egyiptomi tanulmányut anyagát állitja ki. A megmaradó képek, kiegészitve néhány párizsi képpel, azután Madridba kerülnek, ahova szintén meghivták a két magyar művészt.

Est. Kurir
1929 II 2

17

Ujra be kell mutatni: ..... n.....

Magyar királyi álla

Iktató-szám ..... 19.

..... osztály.

A beadvány { száma ..... kelte ..... beérkezése .....

Tárgy:

..... db melléklet ..... csomag ..... s

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Budapesti Rundschau

Mann. 1021 im Dunkeln.

Nándor Vágh Weinmann: Dominique

Die aus Ungarn stammenden Maler Nándor, Maurice und André Vágh Weinmann leben seit Jahrzehnten in Frankreich. Im vergangenen Jahr stellten die drei Brüder ihre Werke in Budapest aus, dieses Jahr wurde von den Werken Nándor Vágh Weinmanns im Rahmen des Kulturaustausches zwischen den Schwesterstädten Szeged und Nizza eine Ausstellung in der Theißmetropole veranstaltet.

Vágh - Weinmann Nándor

Fleck von Bu

Es bietet Ihnen

im Restau

die feins

im Weink

die besten Ungarnweine und die feurigst

in der Bar:

ein anspruchsvolles Programm, gute Tanz
und die erlesensten Getränke.

Geöffnet von 9–05 Uhr
Tischreservierung über Ruf 160–363
Sondersäle für Bankette

Wir erwarten Sie im RESTAURANT

H
Konsum

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
60 JUL

TISZATÁJ
Szeged

KRÓNIKA

vér, Nandor és Maurice, és Maurice fia, André Vágh kiállítását.

A két testvér első gyűjteményes kiállítása 1924-ben volt Budapesten az Alkotás Művészházban, s azóta számtalan helyre eljutottak képeik. A többszöri parizsi kiállításon kívül Németországba, Kanadába, az Egyesült Államokba, Kaliforniába, és most ismét Magyarországra. Életük sok nehézsége ellenére mindhárom művész optimista hangvételű képeket alkot. Mindenekelőtt a színek tombolása fogja meg a szemet. A szép Provance is alkotásra ösztönözte a művészeket.

A kiállítás egy mozzanattal tovább építi a magyar—francia képzőművészeti kapcsolatokat.

nács Mű
vakkal a
kóházán.
kultúrpol
kulturális
örökségü
eredmén
évfordul
zeti Galériában bemutatott, [illegible] állítás. Ez a kiállítás egyben adósságtörlesztés is. A város vezetése a tavalyi emlékkiállítás megrendezésével országos művészeti fórumokkal együtt adózott Dinnyés Ferenc, „a festő-

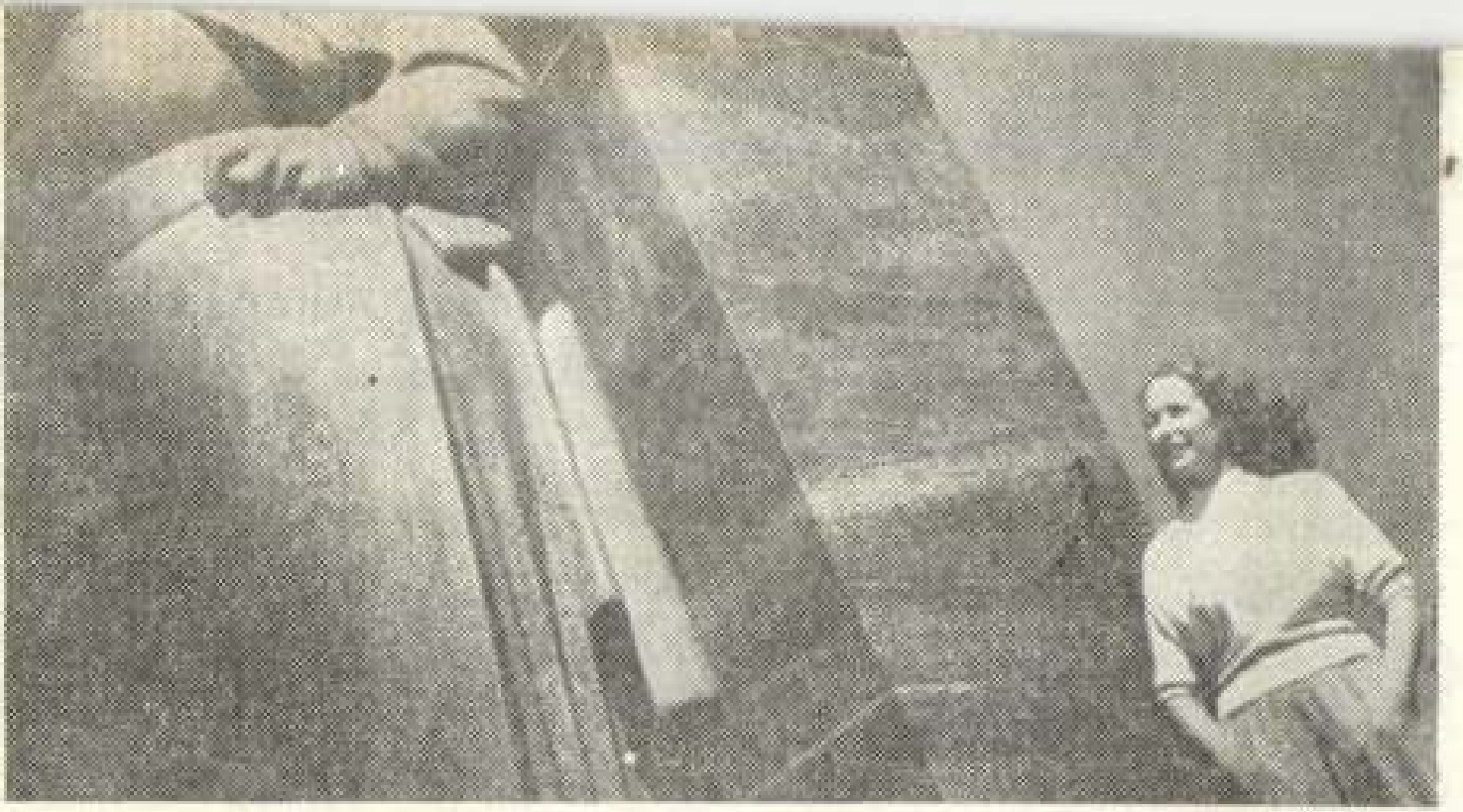

Liebmann Béla: Múlt és jelen

A HÁROM VÁGH-WEINMANN KÉPEI SZEGEDEN

„Amikor a fát kihúzzák a földből, többé nem terem rajt virág" — mondta kicsit szomorúan Nandor Vágh-Weinmann nemrég, a Móra Ferenc Múzeum igazgatói szobájában.

Harmincnyolc éve hagyta el családja hazáját, Franciaországba költöztek, s azóta csak másodszor jártak Magyarországon: tavaly, amikor az Ernst Múzeumban állítottak ki, s most, a szegedi tárlat alkalmából. Ő és Maurice nevű testvére, bár kitépődtek a hazai földből, mégis „virágzanak", megmaradtak művésznek. S Szeged városára úgy emlékeznek vissza, mint életük legszebb emlékére. Itt ismerkedtek meg 1928-ban Juhász Gyulával és Móra Ferenccel, akiknek Maurice által festett képei ma is a szegedi múzeum megbecsült darabjai.

A Kulturális Kapcsolatok Intézete és a Móra Ferenc Múzeum április 27-én nyitotta meg a két Vágh-Weinmann test-

Vágics István

V

Vágics István, építész, szül. 1799-ben Kolozsváron, 1820 nov. 1-én iratkozott be és 1824-ig rendes hallgatója volt az építészeti szakosztálynak. Lapszéli megjegyzés: „sehr fleissig".

92

Lásd

Fleischer Becs

92-93. 1.

Szalay Gyula IV. 174

Vagner, festő

A szabadságharcz emlékeinek kiállítása. Az 1848—49-ik szabadságharcz emlékeinek kiállitása e hó 15-én nyilik meg a redoutban. Körülbelül 2500 tárgy van együtt. A belépti dij 40 kr. lesz.

Az ország minden részéből oly nagy számmal érkeztek *Kossuth*-arczképek, hogy külön termet kellett számukra berendezni. *Damjanichné* elküldte minden kincsét, a mi férjétől reámaradt. Köztük van egy régi festmény, mely a magyar tábornokot 1839-ben egészen leberetvált arczczal ábrázolja, osztrák tiszti egyenruhában. Lapunk már közölte ezt az arczképet. Itt van a sapkája, két tenyérnyi széles kardja, egy rámában pedig üveg alatt azt az utolsó imádságot őrzik, melyet a siralomházban, utolsó éjszakán, irónnal vetett papirra felesége vigasztalására. — *Perényi* Zsigmond, volt beregmegyei főispán, beküldte édes apja két arczképét. Egyiken mint országbiró van lefestve, a másikon pedig, mint fogoly. Ez utóbbit Vágner, a mártirhalált halt Perényi fogolytársa, festette. Mikor az elitélt országbiró a vérpadra lépett, óráját azon kérelemmel adta át a hóhérnak, hogy juttassa azt kis fiához. A hóhér teljesitette kivánságát, igy juthatott most az érdekes emlék a kiállitás rendező-bizottságának kezei közé.

Vas. Ujs. 1891. 54. l.

VIII. Különfélék.

Acélpor mint csiszoló szer. *E.*-től (*A*) 210
A fagyasztás szerepe az iparban. *E*-től (*A*) ... 420
A schneidemühli katasztrófa. 3 szövegábrával. *I.*-től 66
A világító gáznak világító célokra való közvetlen és közvetett fölhasználása. —*r.*-től (*A*) 211
Az Auer- és ívlámpás. *E.*-től (*A*) 30
Az 1893. évi Hollán-pályadíjak odaítélésére kiküldött *bizottság* jelentése ... ... 69—70
Az olajok terjengősségének mérése. *E.*-től (*A*) 180
Fonatok és szövetek farostból. —*r.*-től (*A*) ... 180
Hibaigazítások 344
Igen alacsony hőmérséklet hatása némely testre. 1 szövegábrával. *E.*-től (*A*) 211

Vágner Andor,

nehszárdi festő

Tolnai Napló
1956 AUG 18
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227-651, 221-285
LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT

dolognak. Ugyanis Girst Ád
— vagy ahogy mindenfelé s
lítják, Ádi bácsi — szaks
rűen gazdálkodik. Kil
szarvasmarhát tart, ami
egyéb haszon mellett bősége
ad trágyát. Az ő földjei min
jól teremnek, mert nincs k
tük olyan, amelyik évek
nem kapott, csak adott. Pap
ral, ceruzával a kezében mi
dent pontosan kiszámol, s ne
éri csalódás, vagy meglepe-
tés. Az az elve, hogy kis, vagy
nagy gazdaság, de jó állatte-
nyésztés nélkül nincsen ered-
ményes növénytermelés, s
eszerint is gazdálkodik. Ez az
egyszeregy a mezőgazdaságban,
s ha ezt tudja az ember, már
könnyebben számol. Egy lova
van, mégis győzi a munkát,
mert akármilyen furcsán hang-

vedelemszerzés egy valóságban
meglevő, járható útja. A jó-
lét rejtett forrásainak kutatá-
sa nem vezetett eredményre.
Meg kell hát próbálni ezt a
másikat, úgy gazdálkodni, mint
Girst Ádám, felhasználni a gé-
pet, a korszerű agrotechnika
vívmányait, felhasználni — a
közös munkában rejlő erőt.

zzal, hogy magyarázatot adja-

zökkenőmentesen, hiszen egy
nagy családba, egy olyan kol-
lektívában kell élniök, dolgoz-
niok, amelyet nem ismertek ed-
dig és legfeljebb csak hallottak
róla. De ahol 270 hold legelő
van, ahol egy 70 holdas halas-

610

A szinek lirikusa

Vágner Andor, a szekszárdi tájak festőművésze lisztelte Babitsot, olvasta Adyt, szerette Garay nyers hazafiságát és együtt élt a régi idők paraszti problémáival.

Szereti a Dunántúl lankáit festegetni, amivel barátságot köt egy életre. Születéshelyén, Varsádon látja meg e tájat, hogy elmélyüljön ennek szépségében Bonyhádon és kiteljesedjék Pozsonyban, ahol iskoláit végezte.

Érzékeny, harcokhoz nem szokott és verekedni nem tudó egyénisége nem érezte jól magát a Horthy-idők hajrá magyarjai között, magába roskadt és elmélyült a természet ezer szépségében. Látását a társadalmi visszásságok szomorúságának ködén keresztül közelíti meg. Pikturája így válik szomorkássá, humorizálóvá, bensőségesen líraivá, opálosan csillogó sokszínűvé, gyakran borongóssá.

Akkor nyúl az ecsethez, amikor a belső kényszer hajtja. Azt festi, amihez indítása van, ezért lesz megbecsült tagja az Országos Képzőművészeti Társulatnak és a Magyar Képzőművészeti Egyesületnek. Állandó kiállítója a Műcsarnoknak, ahol Aba-Novákkal, Glatzcal, Edvi Illéssel, Csókkal, Rudnaival, Áldorral, Czenczcel és a legnagyobbakkal együtt állított ki. A képeinek halk, finom tónusa, mindig a rokokkó muzsikáló órák finom acélhangjait juttatják az eszembe.

Bizony jóllették azok, akik tették, hogy kiássák Vágner Andort a feledés homályából és a legszebb alkotásainak egy kis töredékét bemutassák augusztus 20-án a Béri Balogh Ádám Múzeum kiállító termében.

T. N.

Véghelyi Piroska zobrán
Kisalföld 1958 ápr. 20. 6 oldal.-

Vágner Andor
keramikus

1923

Eimisk 1930

89. l.

ktatásügyi miniszternek jelen kelet
zámv. VII. és csekkosztályhoz intézett

számvevőséget, hogy . . . . . .
i t z O s z k á r műszaki főigazgató
., V. O r s z á g h á z . . . . . :/
rcsászári és vissza történt hivatalos
ilt utiköltségeiről és napidijairól
em által érvényesitett utiszámlája
H e t v e n k e t t ő . . . . . P
. számu kiadási csekkszámla terhére
930. évi szeptember hó 6 -án

MDk

Vágner Andor

Esti szürkület, of.

Téli kiállitás. Mücs. 1935. nov.
33.l.

Mesdames, Messieurs,

Veuillez agréer, Mesdames, Messieurs, l'assurance de ma considération distinguée.

Fait à Montréal, ce 27 novembre 1933.

Vágner

VAGNER *Andor*, festő, * Varsád 1874 jan. 31. Bírói pályán működött 1920-ig, mikor mint a szekszárdi kir. törvényszék bírája nyugdíjazását kérte, hogy minden idejét a festészetnek szentelhesse. Autodidakta. Tájképeivel évek óta részt vesz a Műcsarnok tárlatain.

R. gy. II. 5621

Vágner Gyula

Vágner Gyula okl. mérnök, építőmester, építési váll., XII. Csendőr-u. 8. 353-769

Bptávb_1940_szept.

MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-796

NÉPSZABADSÁG
Budapest
1971 JAN 24

1021

FANDÁÉK A HAL TÉREN

Sikerült megtudnom egyet-mást Fandáékról, Fandáék uralkodtak a halpiacon. Fanda János ott árult a pesti Hal tér szélén, sátra alatt fakádakban állt a minden valószínűség szerint friss áru, a sátor mellé hosszú nyelű szákot támasztott, részint cégér gyanánt, részint, mert használta a szerszámot. János mellett Singhoffer Mátyásnak volt a placca, de röglön utána Fanda Pál következett, a mögötte levő sorban Fanda Károly írta a nevét a ponyvára s jutott egy halkereskedő Fanda a túlsó oldalra, a Hal téri díszkút elé is. Ez a szélső Fanda még Franznak nevezte magát, magyar lapok helyett bizonyára a Neues Politisches Volksblatt előfizetője volt; — elég nem szép tőle, mikor az összes rokon s a Hal tér valamennyi Resch és Nohejl nevű kereskedője magyarul kínálta már a portékát.

Mindezt az új Budapest enciklopédiából tudom, a Belváros címszóhoz közölt Hal téri fényképfelvételről; ott van az 1890 körüli fotón valamennyi Fanda sátra. Legalábbis ezt hittem a 374. oldalig. A Vásárcsarnokok cikkben azonban a központi csarnok fényképét közlik kilencszázból, tablóba merevedő rendőrökkel és hentesinasokkal, s természetesen a halkereskedők között ott árul egy Fanda, ezúttal Ilona, bizonyítva, hogy a család mindenütt ott volt, ahol halat kínáltak.

Ennél fontosabb dolgok is megtudhatók az enciklopédiából, de nekem az igyekvő Fanda család bizonyítja a kötet nagyszerűségét. Fandáék ugyanis nem szerepelnek sem a Belváros, sem a Vásárcsarnokok címszó szövegében, sosem tudtam volna létezésükről, ha nem bőséges, nagyvonalú és kulturált a könyv képanyaga. Nem tudtam volna meg azt sem, hogy gyönyörűségesen szedett-vedettek voltak a millenniumi földalatti eredeti állomásai (Andrássy úti fénykép), hogy lombikhasú, nagy gázlámpák alatt jártak a maxiszoknyás hölgyek az 1900-as Párizsi-udvarban, hogy a városligeti, háromajtós furcsa épület Apolló Projectografszínháznak épült a szecesszió korában, s hogy életnagyságúnál hatalmasabb volt a Kristóf téri Szent Kristóf-szobor 1847-ben (lásd: Népmozgalmak).

És ezek csak morzsái a képektől kapott információknak, a képektől kapott információk pedig mindig megbízhatók. A képek aláírásai már kevésbé, az írott szövegben is elég sok pontatlanság van, úgy nézem, hirtelen készülhetett az enciklopédia, hirtelenjében is találtam benne bírálnivalót. Petrás Sárit említi a Operettszínház „friss erői" között, amikor a Király Színház primadonnája már nem élt, feltámasztja a Szinyei-legendát, holott a művészettörténet tudja, hogy nem egy kritikus lelkét terheli a mester visszavonulása, a Kabaré címszó alól kifelejti a Mikroszkópot, noha önálló cím alatt közli, hogy politikai kabaré, s 1830-as évszámot ír a Bécsikapu téri fotó alá, amelyen nyilvánvalóan 1930-as oldalkocsis motorkerékpár és neobarokk épület van. És most már legyünk túl a kellemetlenkedésen: egységesebb stilisztikai szerkesztés, szigorúbb szövegegyeztetés sem ártott volna az egyik szerzőnél túlságosan száraz-szakszerű, másiknál fecsegően bőbeszédű szócikkek sorozatában; mondom, hirtelen készülhetett az enciklopédia, szövegének gondatlanságai nem illenek enciklopédiához.

Különösen az ilyen enciklopédiához, amelynek képanyaga nemcsak bőséges, hanem elegánsan kulturált, kifinomult és választék os is. Nagyon célszerűen cselekedett a Corvina Kiadó, amikor a könyv címoldalára a szerkesztő Tóth Endréné mellé odaírta a képszerkesztő Bertalan Vilmos nevét; a főváros múzeumának tudós művészettörténésze alkotott ezzel a szerkesztéssel, nem kiadói részmunkát végzett.

Egy kicsit költői, egy kicsit művészi munkát. Mert a színháztörténeti pontatlanságért kárpótol egy 1910 körüli primitív fotómontázs a Király Színházról, Fedák Sárival, és olyan cukrostákolt ízléssel idézve kort, korízlést, sőt korerkölcsöt, mint három tudós címszó ugyanebből a témakörből. S a művészettörténeti legendákat is helyreigazítja egyetlen Vágó-festmény, amelyen Strobl Alajos Palmay Ilkát mintázza, budoárnak álcázott műteremben, perzsaszőnyegen, amire szerintem egy agyagszemcsét sem mertek leejteni. Tehetett volna az enciklopédiába későbbi, szabályos színházfotót is, a képszerkesztő, Ströbl Alajos munkásságát dokumentálhatta volna éles, objektív reprodukcióval, de minden témához a legkorábbi, hangulatilag leghitelesebb ábrázolást adta, s ezek a rafinált ábrázolások nemcsak dokumentálnak, erős érzelmi élményt adnak, tanítanak anélkül, hogy észrevenné az olvasó.

Tanítanak az egyébként jól válogatott szövegrészek is — a pályaudvarok az angol télikertek architektúrájából nőttek ki, az Akadémiai Könyvtár orientalisztikai gyűjteménye európai hírű, és 1790 villamoskocsi 120 710 000 utaskilométert tett meg 1968-ban; — nekem mégis a Fandáékról szóló információ a legkedvesebb. Nem azért, mert én fedezhettem fel magamnak, hanem azért, mert egyáltalán felfedezhető. Fandáék bizonyítják nekem könyvkiadásunk érettségét, kulturális közéletünk felnőttségét, azt, hogy hatalmas lemaradásokat pótoltunk néhány év alatt. Fandáékról két kép csak azután jelenhet meg egy könyvben (és egy ilyen fővárosi enciklopédia általában csak akkor jelenhet meg), ha fontosabb, sürgetőbb kiadványok már megjelentek. Amíg nem volt műemléki tipográfiánk, összefoglaló művészettörténetünk, művészeti lexikonunk, statisztikai zsebkönyvünk és történeti kézikönyvünk, nem engedhette meg magának sem kiadó, sem nyomda, sem szerzőkollektíva, hogy ilyen kulturált, élvezetes, inkább érdekes, mint tudományos enciklopédiát csináljon. Most már megengedheti, ha csak nyolcezer példány erejéig is (ami attól tartok kevés lesz). Fandáék így egy kicsit jelképpé váltak, Fandáék egy normális, nagykorú művelődési állapot jelképei.

Csak ez a Franz írt volna Ferencet a sátorponyvájára.

RÓZSA GYULA

NÉPSZABADSÁG ♦ VASÁRNAPI MELLÉKLET

Vágó

NÉPSZABADSÁG ✦ VASÁRNAPI MELLÉKLET

Cs. Bruckner Adelaida: Kaszab Anna

Örkény István Macskajátékának szolnoki előadásán a rozsdabarna színpadon szinte mindvégig félhomály van. Hirtelen hátulról fény árad szét a második részben és balról, a mélyről kísértetként emelkedik elő a puha árnyékból egy hatalmas, világosrózsaszínű alak. Első látásra emberfeletti méretűnek látszik. Mintha ókori színészek magasító kothurnuszán állna: csak később vehető észre, hogy a ferde színpad növeszti föl alakját. De hiába áll egy rossz színész bármilyen magasra a színpadon, ágaskodhat, sámlira állhat, fölkapaszkodhat asztal tetejére, székre: csak kicsiny marad. Cs. Bruckner Adelaida belülről nőtt ilyen magasra a szolnoki színház színpadán. Kaszab Anna növesztette föl centiméterben is kifejezhetően óriásira: a ferde sík és a fény csak kiemelte termetét.

Kaszab Anna a szálfatermetű tragikák Jászai-utáni seregéből való. Jászárokszálláson született hetvenhárom éve és viszonylag későn — 1926-ban — lépett színpadra Debrecenben. Azután a budapesti Magyar Színházhoz szerződött, onnan Szegedre, Nagyváradra, Kolozsvárra, Brassóba, Temesvárra, Kassára, Pozsonyba, Munkácsra és még ki tudja, hány színpadát bolyongta végig a magyar nyelvterületnek, hogy egy újabb szegedi szerződés után végül Szolnokon kössön ki és onnan menjen nyugdíjba. Híres-nevezetes igazgatók szerződtették: Beöthy László, Janovits Jenő, Faragó Ödön, Bárdos Artur. Partnerei között volt Poór Lili, a kolozsvári színjátszás üdvöskéje, Beregi Oszkár, Szentgyörgyi István, Csortos, Somlay; játszott Évát, Melindát, Portiát, volt Kaméliás hölgy több százszor és Hedda Gabler. Szerepek seregei keltek életre dübörgő hangján, hogy most nyugdíjas korában egy jellemremekkel koronázza meg színészi pályáját: Örkény ellentétekből kikevert stílusának vadságát pontos érzékkel jelenítse meg, tragikumot és paródiát elegyítsen biztos mértékkel.

Világosrózsaszínű, steppelt szaténpongyolát hord a színpadon s ez nem a tehetséges jelmeztervező leleménye ját ruhatárának egy darabját á föl, mint ahogy a kezében fenyeg tartott, furcsa sötét színű sétapál maga válogatta ki a szerephez, ő tette a színpadi jellem elszakíthatatlan tartozékává. Hatalmas kebleket tóztató karizmokat sejtetnek a bő és fényes redők. A pongyola peplonná pátoszosodik Kaszab Annán. Gyönyörű, ősz haja némiképp zilált, de koronaként viseli, a nagy életkort megért, szellemileg ép emberek tekintélyével és gőgjével. Ugyanilyen fenséges sugárzású erős csontú álla is.

Hajdani Wagner-énekesnőnek látszik, sláfrokkos Brünnhildának, aki a Balzac utcai Walhallába viszi halottait. Félreérthetetlenül germán mitológiai alak, amint a Thonet-szék támlájára támaszkodik és bal válla valószerűtlenül magasodik a színpad fölé.

– Félig lehunyt, de mégis látó szeme, félrehúzódó szája és öblös, kényelmesen tagolt beszédmódja a régi, tragikus iskolát idézi föl. De nemcsak megidézi a nagy stílust, hanem egy-egy apró moccanástól életet és hitelt kap az ittfelejtett, szádadfordulósan teátrális asszonyember. Ahogy fél lépésnyit hátraiszonyodik, ha bacilusos ruhával közeledne hozzá... ahogy karcsú, sötét sétabotjával — mint törrel — fenyegetőzik és bökdös... ahogy szájaszéle gögös gúnnyal lefittyed: mindez istennői biztonságából való alámosolygást eredményez nála. Cs. Bruckner Adelaida évtizedek, évszázadok óta — mert pontosan meg nem mondható, hány éves is — közlekedik bezárt világában, szánalmasan hitvány lénynek tekint mindenkit, aki nem a Nibelungen mondakörből származik. Fiát, a sokat evő nyugdíjas énekest idvezülten fölragyogó mosollyal említi, ahányszor csak szóba kerül. Boldog, ha Siegfriedjének emésztéséről beszélhet.

Egy egész művészi pálya tapasztalata és nagysága sűrűsödik össze Kaszab Anna Cs. Bruckner Adelaidájában.

M.

nyomást tettek. A
megtudtam, hogy a többség „jó anyag". A fő problémát az első időszakban nem annyira az erkölcsi, magatartásbeli, világnézeti kérdések okozzák, inkább az, hogy elkényeztetettek, fizikailag törékenyebbek, kevésbé edzettek.

És végül abban a megtiszteltetésben részesültem, hogy vendégként részt vehettem az egyik munkásőr zászlóalj ünnepélyén. Idős munkásőrök bucsúztak, és átadták helyüket és fegyverüket fiataloknak, akik önként jelentkeztek. Önként vállalták a kiképzés fáradalmait, nemegyszer megpróbáltatásait. Önként vállaltak egy olyan áldozatos életformát, amelyet tőlük senki nem követelt.

Hű akarok maradni a felmérések tárgyilagos műfajához, a világért sem szeretném, ha ünnepélyesnek bélyegeznének. Annyit mégis meg kell mondanom: ezeknek a fiataloknak az eskütétele, a két nemzedék fegyveres őrségváltása számomra felejthetetlen élmény volt. Megerősített sok mindenben. Ha szabad ilyen avitt szót használnom: például a hitemben. A parancsnoktól aztán megtudtam, hogy munkásőrnek évről évre több fiatal jelentkezik, mint amennyit felvesznek.

Talán nem ártana egyszer őket is felmérni, miért jelentkeznek...

Ezek tehát az én szerény felméréseim. Talán kiegészíthetik az eddigi kérdőíveket. Vagyis annyit akartam mindössze mondani, hogy fontos a felmérés. Fontos, hogy a megkérdezettek mit felelnek a feltett kérdésre De nem árt néha azt is figyelembe venni, hogy a meg nem kérdezettek munkájukkal, tetteikkel mit válaszolnak a fel nem tett kérdésre.

KOMLÓS JÁNOS

Vagner Mihály
ötvös
1706. cehmester Kolozsvárt

Jakab Elek. Kolozsvár
Lövt. Bjesk. 1888. III. 94. l

Római bronz ajtókopogtató

VI.204.

Vágh Nándor, festő

Lásd: ~~Vagh~~ Nandor Vagh-Weinmann néven is

Szelesi Zoltán: Párizsba induló Szegedi művészek a század elején 131.old

A Móra Ferenc Múz. Évkönyve. 1969-1. Szeged, 1969. Szegedi Nyomda.

Vágh, Nándor

jul. 27-én gilit kiállítása az Ernst Mus.-ban. Franciaorsz.-ban élő magyar nézmarásu festőm.

Népszabadság, 1968, jul. 5. – Magyar kiállítás Hollandiában, Franciaorsz.-ban, stb. -- a julinsi kiáll. naptárból

MDK

Vágh-Weinmann Nándor festő

Önarckép

Vasárnap

L'Eté

M.Vágh-W$_{e}^{-}$inmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.

Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Nándor festő

Rózsa, liliom

Falovak

Utcára-téve

M.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.

Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Nándor festő

Két testvér

Brest látképe

Esmeralda

M.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.

Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Nándor festő

Cigányleány

Városliget

Dominique

Sárga rózsák

N.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.

Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Nándor festő

Faluvége

Csendélet

Agónia

M.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.

Ernst Mus. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Bándor festő

Levétel a keresztről

Baski táj

Fiatal afrikai

Álom

B.Vágh-Weinmann - B.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.

Ernst Mus. 1968. jul.

ADK

Vágh-Weinmann Nándor festő

Mezők leánya

Az élő motor

Csendélet

N.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.

Ernst Múz. 1968. jul.

M.D.Y

Nándor Vágh - Weinmann
festő

Kiállításának termei is
„Édesanyám" című festmé-
nyével indulnak. A „Szi-
lém" ami" képe is szere-
pel a tailaton.

Vádos Zoltán: Maresice Vágh - Weinmann
Művészet, 1968 október - 47 lap

Vágh-Weinmann Vándor

festő

M.DK

A kiállításón szerepel az „Agonia", a „Keresztről való levétel" című műve, valamint a „Menők leánya", a „Cigányláng" és az „Esmeralda".

Vidos Zoltán: Maurice Vágh-Weinmann
Művészet, 1968. október - 47 lap

M.D.V.

Nandor Vágh-Weinmann

festő-

Az Ernst Museumban van tárlata a Franciaországba szárnarott magyar festőknek.

— Kiállítások

Vészet, 1968. október - 48 legs.

Náredor Vágh-Weinmann
festő

M.D.K.

1897-ben született Budapesten
és 1930-ban Párizsba költözött.
Még ma is Colombes-ban
lakik, Párizs mellett.

Vidor Zoltán: Maurice Vágh-Weinmann
Művészet, 1968. október - 47 fogs.

M.D.K.

Vágh - Weinmann Nándor
festő -

„Merők leánya"
(repr)

Vidos Zoltán: Maurice Vágh - Weinmann
Művészet, 1968. október - 47 lap

MDK

Vágh-Weinmann Nándor festő

Ime az ember

Az első hó

Barbizon

Eura Sienne

M.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Nándor festő

Judás

Miryam

Jákob kutja

M.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Mus. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Nándor festő

Snt. Jean de Luz

Jazz

Naplemente

M.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Nándor festő

Nádfedeles udvar

Tájkép

Virágok

Öreg paraszthház

N.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A. Vágh kiáll.
Ernst Múz. 1968. jul.

MDK

Vágh-Weinmann Nándor festő

repr.:

Városliget

Cigányleány

M.Vágh-Weinmann - N.Vágh-W. - A.Vágh kiáll.
Ernst Muz. 1968. jul.

MDK

Vágh Weinmann Nándor

Le Fou.
Entrée d'un village.
La maison abandonnée.
Etude au Fou.

Galerie Jean Charpentier.Paris.Kiáll.kat.

Vágh Weinmann Nándor

Crépuscule.
Téte d'Arabe.
Paix.

Galerie Jean Chargentier.Paris.Kiáll.Kat.

MDK

Vágh Weinmann Nándor

"Önarckép" repr.
"Interieur" "
"Borus hangulat" repr.
"Vihar" repr.
"Legelő lovak" repr.

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.képm.

MDK

Vágh Weinmann Nándor

Homokbánya
Elhagyott ház

Alkotás-Művészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Vágh Weinmann Nándor

Önarckép
Interieur
Hegyes táj
Tájkép
Naplemente
Kora tavasz
Kopár vidék

Alkotás-Művészház kiáll.kat.1924.máj.

Vágh Nándor festőművész

Kiállitás Nyiregyházán - képével vesz részt.

Esti Kurir 1931.III.15.

MDK

Vágh Weinmann Nándor

Alvó gyermek
Reggel
Hegyi ösvény
Lágymányos
Rákospatak
Őszi hangulat
Épülő ház

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Vágh Weinmann Nándor

Konflis
Vasút mentén
Mesélők
Naplemente
Őszi reggel
Nógrádi dombok
Kazlak

Alkotás-Művészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Vágh Weinmann Nándor

Télutó
Tanya
Pihenő ló
Erdőőri lak
Erdei nyilás
Szobasarok
Hegyek között

Alkotás-Művészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Vágh Weinmann Nándor

Konyharészlet
Sirhant mellett
Szakadék
Letarolt mező
Borus hangulat
Legelő lovak
Vihar

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Vágh Weinmann Nándor

Téli táj
Dubinai erdő
Külváros
Tájkép
Alkony
Düledező viskó
Ködös táj

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

Vágó Gáborné

Berenyi Margit

festő

lásd:

Berenyi Margit

alatt -

90.682. szám

A pannon
nértárát a bizottsa
megküldöm.
Budap

Vágh Weinmann Nándor MDK

Déli harang

Műcsarnok 1924 őszi tárlat

MDK

Vágh V. Nándor festőművész

Vágh Nándor és Mihály festőművészek, állitják ki Pécsett kollekciójukat. A két művésztestvér külföldi tanulmányutjáról tért haza. Tunisban, Alexandriában és a párisi művész-szalonokban állitottak ki. A pécsi kiáll.-on 70 db. képet állitanak ki, figurális kompoziciókat, tájképeket, csendéleteket és interieuröket.

Dunántul, 1937. okt. 26. 6. lap

MDK

Vágh-Weinmann Nándor és Mihály

gyüjt. kiáll.

Kiállitások. Magyar Müvészet 1926, 246 l.

MDK

Vaph-Weiamann, (Maurice), festő

Magyar származású, franciaországban élő festőművész. Az Ernst Múzeumban állít ki.

–: Magyar kiállítások Hollandiában 8

Népszabadság, Bp. 1968. júl. 5.

MDK

Vágh Weinmann Nándor, Vágh Weinmann Mihály
festőművészek

Pataky Andor, szobrászművész
együttes kiállítása.

Akatás-Művészház.
Kiállítás. 1924. máj. 11.-25. Meghivó.

MDK

[Nándor] Vágh-Weinmann, festő

V.W. Maurice testvére. Bátyjával 1930-ban ment Párizsba, hová Munkácsy, Paál László példája vonzotta őket. Az Ernst Múzeumban állít ki.

(f.f.): „Ez volt az életünk vágya!" 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1968 aug. 13

Vaigh-Weinmann, [André], festő

Maurice-ja. kiállít.

– : Francia-magyar művének kiállítása
az Ernst Múzeumban 13.

Népszabadság, Bp. 1933. júl. 28.

MDK

Vágh-Weinmann (André), festő

MDK

V.W. Maurice fia. 61 éves volt mikor 1930-ban apjával s nagybátyjával Párizsba került.

Az Ernst Múzeumban állít ki.

(f.f.): „Ez volt az életünk vége!" 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1968 aug. 13.

Vaigh-Weinmann, [Nándor], festő

MDK

Magyar származású Franciaországban élő festőművész. Az Ernst Múzeumban állít ki.

— : Magyar kiállítások Hollandiában ... 8

Népszabadság, Bp. 1968. [illegible] 5.

Vághosszufalúi

r.k. templom

Ep. 1800

Thúry Nyitra - Pozsony vm.

122. l.

Aranytemer VII. 241

Vági rk. templom
(Sopron vm.)

mit ír az ittenn
templomról:

Németh Imre: Vág,
sopronvármegyei község
története. Rákospalota,
é. n. 8.r 112 l.

Ism. (de a templom-
ról nem emlékezik meg)

Dőry Ferenc

Századok 1933. 347,
348. l.

Vági Ervin, belsőépítész

A Muzsikahár helyreállítása, Fertőd. Építész: Varga Istvánné.

Munkatársak: belsőépítész: Hárshegyi Péter, Vági Ervin.

Magyar Építőművészet, 1984. 5., 32-old.

VÁGI ERVIN

A MAGY. IP. MŰV. AZ ELSŐ EGYETEMI ÉVFOLYAMÁN

38.

gyok, veremben van, amit Jézus
hogy az övéi keresik, "elnézvén
monda: Imé az én anyám és az én
ttem, aminél jobban talán nem
ai és szenvedései miatt; apámat
g, amikor már nem tehetett rosszat;
eszembe se jut, hogy a világon

, hogy szerintem a certi sistemi
ót; mert náluk a "jó" is rosszá
l; mert azért csinálják, hogy
ogadtassák; szóval a "jót" leal-
al a jónak még a fogalmát is tönkre
s a jónak még a tiszta tudatát
t a legsötétebb gazemberek; ha

VÁGI GYULA

Faragott kazetta

Fiatal képzőművészek és iparművészek
kiállítása 1955

Vági József müépitész

MDK

Magyar Pályázatok 1907. 5.sz.

Vági Gyula faragó népmüvész, Füzfő gyártelep
Faragott kazetta

Fiatal Képzőmüvészek és Iparmüvészek kiállitása
Ernst Muzeum, 1955. junius, 32 l.

szenvedő Krisztus.

AÉ., 44—1930., 261—62. l. — Gerevich: IPGY, 89. l. (Képe 88. l.) — Genthon: RMF, 121—122. l. (Antwerpeni manierista 1520 körül.) — Hoffmann: Jegyzetek 24. l. — Horváth, Enrico: Il rinascimento in Ungheria. Roma, 1939., 97. l. (60. kép).

Krisztus születése

Körülmetélés
a, tempera, egyenkint 56·5×31 cm.
einer püspök hagyatékából.

NÉMETALFÖLDI FESTŐ, XVI. század első fele
két szárnykép: *Donátor fiaival* és *Szent Lőrinccel*
Donátor felesége leányaival és *Szent Katalinnal*
a, tempera és olaj, 88×23, illetve 89×22 cm.

NÉMETALFÖLDI FESTŐ, XVI. század első fele
két szárnykép: *Donátor fiaival* és *Szent János ev.*-
l, kívül az *Angyali üdvözlet Sz. Máriája*

MDK

Vági Gyula népművész

Fiatal Képző- és Iparművészek kiáll.
Ernst Mus. 1955. jun.

Vági János, butortervező, 1938. végbizonyitványt nyert

Iparmüvészeti Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.
33 l.

664

v zitka

Libórius fráterek müve, 1735.
órium bejárati ajtaja, rusztikásan
bevésve: XXX.szám. A szárnyak faragott
mélyitett mezővel, sokszorosan tagolt,
alsó betétben lombdiszes mondatszalag:
IAE+S+ S SALVATORIS + IN + HUNGARIA
n faragott kereszt és kinvallatás
rkában elhelyezett, plasztikusan fa-

38

esek faragott jelvénye. A XVII. szá-
nk jellegzetes emléke. Az egész sár-
a.
szaki szárnyból az udvar felé. Faragott,
t betétmezejét laposan faragott, át-
etta disziti. XVIII. század közepe.

MDK

Vági János, butorterv.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

44.1.

M.D.K.

Vági Joseff,szücsm.

A várpalotai szücscéh cserépkorsója.Feliratból:"...All Ceh M.Vági Joseff...1814 Isó Juni-Mantli János csinálta".L:33.és33/a.kép.Veszprémi Bakony Múz.Lsz9: C-16.Függelék:43. 195.o.

Nagybákay Péter: Veszprémi és Veszprémmegyei céhkorsók. 139.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei.4.1965.Veszprém.Kiadja a Veszprém Megyei Múzeumok Igazgatósága. Veszprém.

M. J. K.

VÁGI O szkár építész

Bölcsőde-terv (I. díj) Repr.

Pintér Béla: Bölcsődék tervezésének állekintése az első ötéves terv idő-szakából

Magyar Építőművészet 1956 (V.) 6. sz. 174. l.

Vagioni, Astolfo

olasz festő

XVII. sz

l.

Biró Erdkast.

93. l.

Astolfo Vagioli

Báthory Zsigmond udvari festője

Lengyelországból jött Erdélybe, Zorábban a fejedelem unokafivérének, Zsöbb útódjának, Báthory András varmiai püspöknek udvarában működött

Magyarországi reneszánsz és barokk
Akadémiai Kiadó Bp.1975

280.old

M.D.K.

Vagner, ácsmester

1846 dec.13.-án Városlődi porcellán gyárnál tett ács munkáért 870frt.59xr.-t fizetett ki a veszprémi püspökség gazdasági hivatala. 200.o. 22.jegyz.

Mihalik Sándor: A városlődi régi kerámia. 193.o.

Folia Archaeologica.VII.1955.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1955

M.D.K.

Vágner Agoston, nobrás

Egerber 1714-ben nehe-
pel a városi iratokban

Heves Megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. Akadémiai Kiadó, 1969.

414. old.

VAGNER Ágoston szobrász. Egerben 1714-ben említik a városi iratok.

A Hevesmegyei Topográfia Adatgyüjtéséből. Voit.

Vágnes Andor

Szerepel a Műcsarnok téli tárlatán

Magyarság 1937 I. 23

Vágner Andor MDK

Holt Pió részlet, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Vágner Andro MDK

Siómeder

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Vágner Andor

MDK

Siómeder

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Vágner Andor MDK

Cigánytanya az erdőszélen

Mücsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Vágner Andor MDK

Ködös őszi délután

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Vágner Andor

MDK

A gemenci erdőben

Műcsarnok 1939. téli tárlat

VÁGNER ANDOR

Erdei ut.

KMTárs. 1938. őszi tárl.kat. 18.oldal

VÁGNER ANDOR

Borus alkonyat. Olajf.
Holtdunai halásztanya. Olajf.

Magyar kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.
16. oldal

Vágner Andor

Holt-Sió, olf.

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállítás

M.D.K.

Vágner Andor /a nevet igy irja a lap./

"Tavaszi Tárlat" c. /kozma/ sign.-val jelölt beszámoló emliti a kiállitáson szereplő művész nevét.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. márc. 31.-ápr.6. VI. évf. 15. sz. 2. lap.

Vagner Andor

rajztanár

l.

Erődi-Bodnár

174. l.

4. *Szent püspökszerzetes, lánccal*
(Külső kép.)

Fa, tempera, egyenkint 149×55 cm. Két oltárszárny.
Az Ipolyi gyüjteményből. — Aranyháttere új.

MAGYAR FESTŐ 1500 körül

1. *Szent Bálint és Toulousi Szent Lajos* (44. kép)

2. *Szent György és Szent Sándor* (45. kép)

Vágner Andor MDK

Borus őszi délelőtt

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

Vágner Andor MDK

Erdős táj

Műcsarnok 1938 Szent István kiállitás

Vágner Andor MDK

Borus őszi reggel

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

Vágner Andor

MDK

Erdei alkonyat

Műcsarnok 1937 Téli kiállitás

Vágner Andor

MDK

Esti szürkület a Holt-Siónál

Műcsarnok 1937 Téli kiállítás

Vagner Andor MDK

Ereszkedő köd

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

Vágner Andor MDK

Október

Mücsarnok 1937.IV.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Vágner Andor

Képzőművészet 1934. 38.l.

VÁGNER ANDOR

Erdei alkonyat.
Esti szürkület a Holt-Siónál.
Ereszkedő köd.
Borus őszi reggel.

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok. 1937.

Vágner Andor MDK

Sióparti halászcsárda

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Vagner Andor

MDK

Borongós nyári délelőtt

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Vegner Andor

Borongós nyári délelőtt

Vágner Andor

MDK

Őszi estszürkület

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Vagner Andor

[illegible]aluvége

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Vágner Andor

MDK

Falusi utca

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Vágner Andor MDK

Erdei ut

Műcsarnok 1938 őszi tárlat

Vágner Andor MDK

Esti szürkület

Mücsarnok 1938 Őszi tárlat

Vägnar Andor

MDX

Med vänlig hälsning

Mångsamrok 1938 Öppet tårtfat

Vágner Andor

MDK

Eső után

Mücsarnok 1938 Őszi tárlat

Vágner Andor

MDK

Faluszéle

Mücsarnok 1938 Őszi tárlat

Wagner André

Palmarès

Vágner Andor MDK

A gemenci erdőben

Műcsarnok 1939 Téli tárlat

MDK

Vágner Andor

Holt Sió részlet. Olajf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 16.1.

MDK

Vágner Andor

Műveivel résztvett a kiállitáson.

KmTárs. 1943. márc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 30.lap

Vagner Andor MDK

Novemberi erdő, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Vágner Andor MDK

Esti szürkület, olf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Vágner Andor MDK

Régi temető, olf.

Napnyugta, olf.

Mücsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Vágner Andor MDK

Faluvégi cigánytanya, olf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Vágner Andor

MDK

Utolsó napsugarak, olf.

Mücsarnok 1934 téli kiállitás

Vágner Andor MDK

Borongós nyári nap, olf.

Műcsarnok 1934 téli kiállitás

Vagner Andor MDK

Rét Szekszárd mellett

Műcsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Vágner Andor MDK

Borus alkonyat, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Vágner Andor MDK

Holtdunai halásztanya, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Vágner Andor MDK

Holtdunai erdő

A szekszárdi Remete-utca

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Végzet Andor

Holtdumát írtó

A szekszárdi Remete-utcában

id. Vágner Andor

MDK

Bárányfelhős est

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

MTK

id. Vágner Andor

MDK

Őszi alkonyat, olf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

id. Vágner Andor MDK

Alkonyat, olf.

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

id. Vágner Andor MDK

Őszi alkonyat, olf.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállitás

id. Vágner Andor

MDK

Estszürkület, olf.

Mücsarnok 1931/32 téli kiállitás

id. Vágner Andor

MDK

Kazlak, olf.

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

MDK

id. Vágner Amler, festöm.

Esteszürkület. olf.

Műcs.-ONKT 1931-32.évi téli kiáll. -dec.20.-jan.17.
Kat. 21.1

MDK

Vágner Andor, festö

Rét Szekszárd mellett. Olf.

Mücs.-Az 1934.évi Magyar Kiáll. 1934.szept.-27.okt28,
Kat. 14.l.

MDK

Vágner Andor, festö

Borus alkonyat. Olf.

Holtdunai halásztanya. "

Mücs.-Az 1934.évi Magyar Kiáll. 1934.szept.27.-okt.28.
Kat. 16.1.

Vágner Andor festőművész

Ködös őszi délután

Jubileumi kiállitás tárgymutatója.Műcsarnok.1934.

Vágner Andor festőművész

Rét Szekszárd mellett

Magyar kiállítás tárgymutatója. Műcsarnok. 1934.

MDK

Vágner Andor festő

KMTárs őszi kiáll. 1938. nov. Mücs. 39 l.

Vágner Endre

festő

Szabad Művészet

1952. 7. sz. 332. l.

t és 37.281 kor. 35 f. épitési veg-
's értelmében nem lett volna sza-
gy ezen többletmunkák még
va és utánmérve.
kozó abból, hogy ar ő kimuta-
án épitész úr által láttamoz-
n többrendbeli igazolatlan kö-
legmélyebb alázattal aziránt
láttamozást, amennyiben ez
ival járna s ez utóbbi mellőz-
kis a mi érdekeinket, és jogain-
tek pontos és igaz voltát semmi-
lausula mellett eszközöltet-
natatást pedig, melyre a hivat-
való tekintettel feltétlenül szük-
b hozzám visszaszármartatni

epes m.) 1912 évi okt. hó 19én
Tekintetes Bizottságnak
alázatos szolgáji
Rácz Gyula
lelkész

Vágner Andor

MDK

Cigánytanya az erdőszélen

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás -

Végner Andor

festőművésa

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Magyarság
1930.XII.21.

Vágner Andor

MDK

Erdőszéle

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Vágner Andor

MDK

Borus idő

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Vágner Andor MDK

Siómenti táj

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Vágner Andor MDK

Esőre hajló idő

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Vágner Andor MDK

Felhős esti szürkület

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Vágner Andro

MDK

Szalmakazlak

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Vágner Andor

[illegible]

Cigánysor

[illegible]

Vágner Andor

MDK

Alkonyat a Siónál

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

MDK

Vágner Andor

Holt Sió rész e t, of.

7.nemzeti képzőm.kiáll. 1944.jun. Műcs.

Vágner Andor

[redacted]

A szekszárdi Bakta-szőlőhegy

[redacted]

Vágner Andor MDK

Szegények temetője

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

MDK

Vágner Andor festő

Gönczi-Szabó: Az 1956.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliografiája Művért 1957.VI.évf.4.sz. 348.l.

id. Vágner Andor
Kazlak

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április, 7 l.
1.

7. kép. *Myrai Szt.*

MDK

Vágner Andor
Sióparti halászcsárda

KMTárs. Téli tárl. 1938.

MDK

Vágner Andor
Őszi estszürkület

KMTárs. Téli tárl. 1938.

MDK

Vágner Andor

Holtdunai erdő
A szekszárdi Remete-utca

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.
48 l.

1.

MDK

Vágner Ander

Régi temető, of.

Napnyugta, of.

Téli Kiállitás. 1935. nov.-dec. Műcs.
15.1.

MDK

Vágner Andor

Faluvégi cigánytanya, of.

Téli Kiállitás. Mücs. 1935. nov. 30.l.

MDK

Vágner Andor

Borongós nyári délelőtt.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 17.l.
Mücs.

MDK

Vágner Andor

Cigánysor.

Alkonyat a Siónál.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 21.l.
Mücs.

Vésper Andor

Cigánysor.

Alkonyat a Sióval.

MDK

Vágner Andor, festö

Holtdunai erdö.
A szekszárdi Remete-utca.

Bp.Műcs.-OMKT Nemzeti Képzőművészeti kiáll. /Rend.M.Kir.Vall. és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tn. 48.1.

MDK

Vágner Andor, festö

Falusi utca.
Falu vége. 18.1.
Öszi estszürkület. 23.1.
Sióparti halászcsárda. 23.1.

KaTárs. Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyüjt. Kiáll.
Bp.Mücsarnok. Kat. 17.1. és 18,23.1.

MDK

Vagner Andor, festö

Dülö ut. Pasztell.

A Magy. Akv.- és Paszt. fest. Egy. X. kiáll. 1923. nov.
Nemzeti Szalon. Kat.

MDK

Vágner Andor, festö

Október.

OMKT.-Műcsarnok. IV .Nemzeti Képzőmüv. Kiáll.
Bp.1937. ápr.29.-jun.20.. Kat. 9.l.

MDK

Vágner Andor

Eső után

KMTárs 1938. őszi kiáll. 25 l.

MDK

Vágner Andor

Faluszéle

KMTárs 1938. őszi kiáll. 28 l.

MDK

Vágner Andor

Esti szürkület

KMTárs 1938. őszi kiáll. 25 l.

Vágner Andor, id.

Festő Szekszárd

Műcsarnok

1931. tav. tárl – 224

1931/32. téli kiáll. 347

1932. tav. tárl. 45

1933. nemz. képzm. kiáll.

629, 630.

Vágner Andor

festő

Műcs. kiáll. 1928 tól

Pipics 122 l.

Budapest Székesfővárosi I. kerületi Közs

Váltókészlet

sájtó	Elfogadó	
	neve	lakóhelye
ászló	Balogh János	Budapest
	magyar Testvér	Győr
locs.	Pálos László	Győr

„Kossuth Lajos“ Felsőkereskedelmi Iskola

könyv

Fizetés helye	Lejárat			K	
	év	hó	nap	év	h

Vagner Andor

1923. nov. M Akv Pf Egy
kiáll. Nemzeti Szalonban

Dülő út, pastell,
100.000.–

Hajtűtöredék, bronzból II

Érkezett 1904. január 5.

10/1904. Sz. (Budapest, 1904. január 4-én 20. Sz. a.)

A Magyar Iparművészeti Társulat elnöksége közli azon intézetek jegyzékét, melyek a Mintalapok-at nem rendelték meg. (Felszólítás 11 intézethez, 1904. T. 5.)

Vágner Andor

Műcsarnok festo szegszárd

1928. tav. kiáll. 354

szekszárd

Munkácsy u. 27.

1928/29. tél. kiáll. 588

1929. tav. kiáll. 225.

Felszolitandó.

Koponya, emberi VIII. 131.

Vagner András, posztósmester

1840-ben Vagner és több posztósmesterazt kérték a tanácstól, hogy "posztókészitményeiktetszetősb elkészitése és jobb kidolgozhatása tekintetéből" engedjék meg gépek beszerzését. 35.old2.jegyz

SZOVÉNYI ISTVÁN: A régi kőszegi posztógyár keletkezése 34.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti évkönyv, 1958. I.kot. Szombathely, 1958

Vagner Sergely, nyomdász

- az egyetlen 1569-i gyulafehérvári magyar kiadvány kinyomtatója. Tanító és Dávid Ferenc egyik munkatársa.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.k. Bp. 1967.

218.l.

II. 324

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848.....

Név: Vapner Georg

Foglalkozás: játékkartyafestő

Szárm.hely: Passau

Hitfelekezet: RK Csal.állapot:

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1779. XII 15

A polgárjogért fizetett összeg forintban 6.

Vágner Géza MDK

Vihar a Balatonon, olf.

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Vagner Géza MDK

Balatoni hangulat, pasztell

Mücsarnok 1919-20 téli kiállitás

Vágner Géza.

Müveiből kiállitást rendezett a Nemzeti Szalon 1918-ban.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Vágner Géza

MDK

Szajnapart Párisban, pasztell

Műcsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Cs. Akvarell- és pasztellfestők és grafikusok egyesülete kiállitásai

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848.....II. 324.

Név: Vagner Ignatius

Foglalkozás: játékkartafestő

Szárm. hely: Passau

Hitfelekezet: R.k. Csal. állapot: nőtlen

A polgárjog megszerzésének időpontja: 17 98 IX. 10

A polgárjogért fizetett összeg forintban 12.

Vagner Ignác

kártyafestő, Pest
1798

lásd

Tanulmányok Bpest I.

135, 139. l.

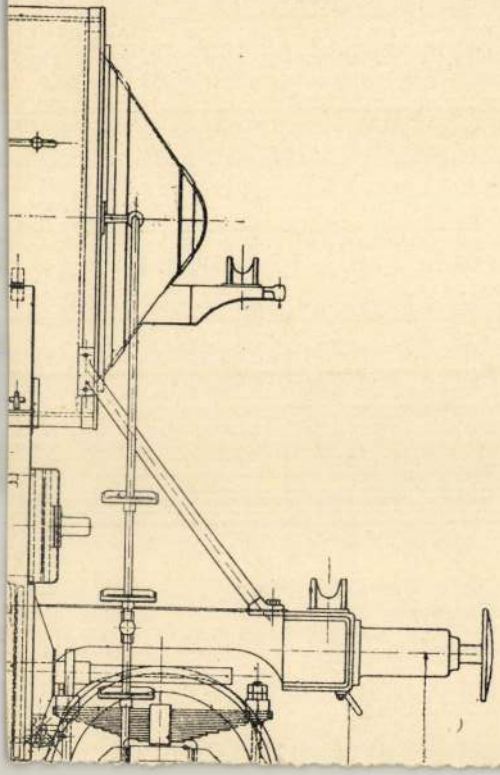

Vagner Ignác

kárlyafestő

1798. Pest

l.

Wagner Ignác

alatt.

ó 16-án tartott rendes üléséből 149.
ére értesitem a t. Orsz. Bizottságot,
a vezetésem alatt álló miniszterium
ját és Dr. Gárdonyi Albert székesfővárosi
Országos Bizottságának rendes tagjává
tásának hátralévő idejére, jelen kelet
kineveztem.-
rsz. Bizottságot szives tudomása végett

Vagner János

1810, 1828 Szeged

Kapmagyarorszötvösök 47 l.

Zenta.

A diszes keretbe foglalt
partján a város és vár[illegible] alapraj
császári csapatok ágyúütegeinek
török tábor és lovasság köti le
pedig lovasok küzdenek. Felira

balra: Zenta.
fölül középütt: Schl
alól jobbra: Summa-
és a lap hátán német

Rm., mér. a vk. 12.7: 13.1

140-95

JOANNES VAGNER, ötvös

A Táblázatban szerepel:
Joannes Vagner, ötvösmester, Pozsonyi származású Palánkban lakott, egy háza volt. 1805 től szerepel. 1810-ben polgárjog 1828-ig tudunk róla.
36.old. után

T. KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX. századi fémtárgyak és mestreemberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve, 1972/73. I.
Szeged, 1974

JOANNES VAGNER, ötvös

JOANNES VÁGNER, ötvöslegény

FÜGGELÉK: 1806-ban kérte a várostól a letelepedést, működését és meg is kapta, "mivel itten az ilyen Mester mivesre valóban szükség volna". Munkálkodásáról smmit sem tudunk. Poszonyi születésü aranymüves 1810. St. Iván hava 8-án lett szegedi polgár. 3éxx 37.old

T. KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX. századi fémtárgyak és mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve, 1972/73. I. Szeged, 1974

Vágner János

Kiállít.

Pernecky Géza: „A negyedik miskolci Grafikai Biennálé".

Magyar Nemzet, 1967. XII. 13. 4. o.

MDK

Vágner János

Tanulmány lap, lito

4. miskolci o. graf. biennale 1967.
miskolci Gal.

MDK

Vágner János

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1967 dec.13.

Vágner János
Grafikus

M.D.K.

Illusztráció.

Avar Pál: A vasvonuseléd

Nők Lapja, 1965. aug. 28 – 13 kp

Cs. Vagner József

friss impresszióit mutatta be a MAFE ki-
állításán.

Kézdivásárhelyi L.: A Műcs. őszi tárlata.
P. H. 931. X. 18.

Vágner József MDK

Téli nap, pasztell
Rőzsehordók, pasztell
Turi utca, pasztell
Hetivásár, pasztell

Műcsarnok I 44. márc.-ápr.
Tavaszi tárlat

VAGNER, Joseph festő

1786 Pozsony

An 1998. 246

. 128.

tár (MOL Mikrofilmtár) C-531.

tár (MOL Mikrofilmtár) C-531.

. 5.

hető, hogy az uradalom számára
mi Jakab lakik benne, akit talán
ragó munkáin dolgozik az 1770-
osban közepén, de mégsem a

M.D.K.

Vágner József, építésmérnök

1939-ben elhészíti a berentei lelkészhár terveit. és feltehetőleg ő renoválja ugyanez évben az egri cisztercita templomot.

Heves Megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. Akadémiai Kiadó, 1969.

414. old.

MDK

Cs.Vagner József

Uszályok, vf.

Képzm. Társ. 1931 őszi kiáll. kat. 42 l.

MDK

cs. Vagner József

Nyitva a kapu, sz.r.

Képzm. Társ. 1931. őszi kiáll. kat. 41 l.

csabai Vágner József

MDK

Téli nap, pasztell

Rőzsehordók, pasztell

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

csabai Vágner József MDK

Turi utca, pasztell

Hetivásár, pasztell

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

cs. Vagner József

MDK

Nyitva a kapu, szines rajz

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

Cs. Vagner József

MDK

Strand a Riviérán, pasztell

Műcsarnok 1931 ősz[illegible] tárlat

VAGNER József épitészmérnök. 1939-ben elkészíti a berentei lelkészlak tervét /Egri Érs.lltár Tervj.21o./ és feltehetően ugyan ő renoválja 1935-ben az egri ciszterci ta templomot /Eger ujság 1936.VIII.25.sz./

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

cs. Vagner József

MDK

Uszályok, szénrajz

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

cs. Vagner József MDK

A szobi kapu, szénrajz

Mücsarnok 1931 őszi tárlat

MDK

VAGNER JÓZSEF kanonok

Egri háza barokkori jelentős müemlék.

Gerő László:Eger. Budapest 1954.p.42.

Képzőművészeti Alap kiadása.

Wagner József

építész

Szül. Eger 1896

oklevelet nyert 1922

Névjegyét mellékelem 21 l.

Sinzendorf F. L.

Mellig, jobbra fordul, de
ral, talapzatra helyezett tojásdac
czimer diszit. Felirata:

Philippus Ludovicus de Sinz
copus Iaurinensis, S. R. E.
a SSmo Dno Nro. BENEDICTO P
sistorio secreto die 2

alól balra: Cum. Grat. et Pr. Sa Ca
jobbra: Ioh. Christoph Kolb e
az alsó balsarkon: 79.

Rm., már. a rl. 21.9: 16.

Vagner Ánhály
miernök
1844

l.

Eperjessy 1929
14. l.

Kackiány-féle Könyvtár IV. 112.

Vágner Mihály
mernök

Sopron vármegye
usi sérkepe
1843

l.

Gereczeraptár

358. h.

Római ezüstgyűrű VIII. 148.

VÁGNER MIHÁLY, térképész, /1845 körül/

ULBRICH könyve II.részében Burgenland és környező alla
mok községi térképei,leg öbb 1770 után.Sok az eredeti
kéziratos,szinezett kataszteri térkép,sok a III.katonai
felmérés 1:28.800-as méretarányaihoz igazodik.A térképek
szerzői nagyrészt magyarok,igy Vágner Mihály is. 289.old

BENDEFY LÁSZLÓ: Karl Ulbrich:Allgemeine Bibliographie des Burgenlandes 287.old

VASI SZEMLE, XXVIII.évf. 1974. 2.sz. Szombathely

Vágner Nándor MDK

Felhős esti szürkület

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi Tárlat

V á g n e r S á n d o r
festő

Fővárosi Lapok.1869.aug.17. /Külföld./

V á g n e r S á n d o r

festő

Fővárosi Lapok.1868.jul.19. /Fővárosi hirek./

Gregorius Vagnerius

Hoffhalter betüivel nyomatta Dávid Ferenc: „Elsoresse az Szent Trasnac" etc. ci mü müvét Gyulafehérvárott, 1569-ben.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc stb.: Régi magyarországi nyomtatványok 1473-1600.
Budapest, 1971

291 l

V/// Vágó-fivérek

építészek

Engels téri Nemzeti Szalon
a régi MÉMOSZ székház
a Dohány utcai Árkád bazár

tervezői.

104.o.

Borsos - Sódor - Zádor : Budapest. Bp. 1969.

MDK

W/6/g/ Vágó-fivérek

építészek

Engels téri Nemzeti Szalon
a régi MÉMOSZ székház
a Dohány utcai Árkád bazár

tervezői.

104.o.

Borsos - Sódor - Zádor: Budapest. Bp. 1959.

MDK

Vágó

Juhok, repr.
Becsületügy a Hortobágyon, repr.

Könyves Kálmán kiváló műlapok jegyzéke. 1912.

38 l.

MTK

Vágó

Kézdi-Kovács:
A Nemz.Szal.-ban. Uj Idők, 1895.I. 17.sz. 322 l.

MDK

Vágó

A Gellérthegy kiképzése és N.Pantheon. Vállalkozók Közl. 1908. épr. 8. 5 l.

MDK

Vágó festő

(Siófokon élt, Glatz Oszkár ifjúkorában.) (más adat nincs.)

Glatz Oszkár: megbuktam a felvételim.
Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 54. sz. [6. l.]

MDK

Vágó

Férfi fej, olaj

Szent György Céh 14. auk. 1913.

5 **1.**

MDK

Vágó

szerepel az értékes kollekciójáné

K.V.: A Képzőművészek Egyesületének jubiláris kiállítása.
Pesti Napló, 1934 dec.8. 12.1.

Vágó

Styka és Spányi müvészek munkájának egy részletét hozza a lap "Részlet a Bem- Petőfi körképből" cimmel. A képen Bem és Petőfi látható Nagyszeben ostrománál.
A körképet az Aréna ut 7o. sz. alatt állitották ki.

Képes Családi Lapok, Bp. 1898. ápr. 1o.
XX. évf. 15. sz. 236-24o. lap

Vágó.

méltatlanul elfelejtett hitűnő ujságrajzoló.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

1851

Vágó

szobrász

Képzőművészeti Egyesület tárlata - Szegeden a Kultur. palotában - szoborral szerepel.

Szegedi Uj Nemzedék
1929.V.26.

M.D.K.

Vágó

A Nemzetközi Mükiállitáson a Mücsarnokban szerepel müveivel a müvész, -közli a Képzőmüvészet c. rovat.

Képes Családi Lapok, Bp. 1885. juni 21.
39. sz. 623. lap

M.D.K.

Vágó

A jeles alkotásokkal szereplő fiatalok között emliti meg a müvészt dr. Berényi Pál: "Az Országos Kiállitásról" c. kritikájában.

Képes Családi Lapok, Bp. 1885. juli. 26.
7. évf. 44. sz. 690-700. lap

MDK

Vágner Andor

Dunai erdő, of.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec.

26.1.

DUETT

Varga Ferenc

szobrászművész

8978 Rédics
Kossuth út 29.

1957-ben született Lentiben. 1975 óta foglalkozik képzőművészettel, elsősorban szobrászattal. Munkái 1978-ban szerepeltek először országos és megyei kiállításokon. Önálló tárlata volt Rédicsen, Nován, Tornyiszentmiklóson és Keszthelyen.
1979 óta a Lenti Nemzetközi Faszobrász Alkotótelep vezetője. Köztéri munkái vannak Balatonmárián, Rédicsen, Lentiben, Nován valamint Németországban Siegenben és Mannheimben. Több díj tulajdonosa: így 1988-ban az Országos Közművelődési Központ Nívódíját, 1990-ben pedig a Zala megyei Amatőr Képző- és Iparművészeti Kiállítás szobrász kategóriájának első díját kapta meg.

1957 in Lenti geboren. Seit 1975 beschäftigt er sich mit der bildenden Kunst, in erster Linie mit der Bildhauerei. Seine Arbeiten wurden erstmals 1978 auf Landes- und Komitatsausstellungen ausgestellt. Selbständige Ausstellungen hatte er in Rédics, Nova, Tornyiszentmiklós und Keszthely.
Seit 1979 ist er Leiter der internationalen Holzschnitzerkolonie in Lenti. Seine Arbeiten stehen auf öffentlichen Plätzen in Balatonmária, Rédics, Lenti, Nova sowie in deutschen Städten Siegen und Mannheim. Er ist Inhaber mehrerer Preise: so der Niveaupreis 1988 des Landeskulturzentrums, 1990 erhielt er in der Kategorie Bildhauerei den I. Preis auf der Amateur Kunstausstellung des Komitates Zala.

He was born in Lenti, 1957. He began sculpturing in 1975 and his works of art were already exhibited in national and county exhibitions in 1978. He has had one-man shows in Rédics, Nova, Tornyiszentmiklós, Keszthely. He has been the chief artist of the International Camp for Wood-Carvers in Lenti since 1979. His art-works can be found in the publicplaces of Balatonmária, Rédics, Lenti, Nova as well as in Siegen and Mannheim (Germany). He was awarded the Prize of High Quality Art by the House of National Public Education in 1988, the first Prize winner in the category of sculpture at Zala Exhibition of Non-Professional Artists of Fine and Industrial Art in 1990.

LÉT

Vágó Annamária

8768 Alsórajk
Kossuth út 31.

1950-ben született Répcelakon. Nagykanizsán érettségizett, majd gyermekápolói oklevelet szerzett.
Körzeti ápolónőként, képesítés nélküli pedagógusként, népművelőként dolgozott.
Művészeti tanulmányokat nem folytatott, autodidakta módon fejleszti tudását.

1950 in Répcelak geboren. Abiturabschluss in Nagykanizsa, danach erwirbt sie das Diplom als Kinderpflegerin.
Sie arbeitete als Krankenpflegerin, Pädagoge ohne Ausbildung und Volkserzieherin.
Sie studierte nicht Kunst, sie erweitert ihr Wissen autodidaktisch.

She was born in Répcelak, 1950. She took GCE A-levels in Nagykanizsa then she became a qualificated nurse but has worked as a non-professional teacher and a public instructor.
She can be regarded an entirely self-made artist for she has never done art studies.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ORSZÁG VILÁG
Vágó Béla
1967 MÁR 29

MÓRA ÉS TÖMÖRKÉNY MUNKATÁRSA VOLT

1021

Móra Ferenc unokájával

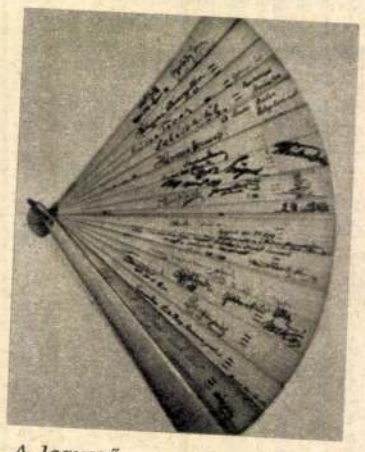

A legyező,
mely sok híres ember
kézjegyét őrzi

(Bojár Sándor felvételei)

Úgy halt meg, most, csendben, észrevétlenül, ahogy élt az utóbbi években. Egyedül, rokonok, ismerősök nélkül. Azokat ő már mind eltemette.

Tavaly látogattam meg utoljára. Akkor is, mint mindig, szívesen mesélt.

★

„Megkérdezi egyszer tőlem Tömörkény: — Olga nagyhercegnő mikor megy férjhez, kire vár? — Mondom, kevés a trónörökös és mind nős. Különben gazdag és öreg vőlegényt keresek.

Már régen elfelejtettem ezt a beszélgetést, amikor cseng a telefon, s a vonal túlsó végén Tömörkény jelenkezik. Menjek át a múzeumba, mutatni akarnak valamit, ami engem érdekel. A lépcsőn már várt Tömörkény István és Móra Ferenc. — Jöjjön — üdvözöltek — és egy szobába vezettek. — Íme »Olga fenség«, bemutatom a vőlegényjelöltjét. — Egy több ezer éves csontvázra, s a mellette fekvő aranypénzzel teli urnára mutatott. — Elég öreg is, gazdag is, remélem, megfelel. — De ekkor már Móra is, Tömörkény is hangosan nevetett.

Mert ilyenek voltak. Kedvesek, bohémek, nagy tréfacsinálók. Tömörkény fenségnek, nagyhercegnőnek, Móra, Olga kollégának szólított mindig."

Aki ezt a kedves históriát, más történetekkel együtt elmesélte, Arany Olga. Hosszú éveken keresztül irodavezetője volt az újságírók vidéki szövetségének, Szegeden.

— Tizenhat évesen kerültem a szövetség irodájába. A nagybátyám Kulinyi Zsigmond, a Szegedi Napló szerkesztője, a vidéki szövetség elnöke vett oda.

— A nagybátyám halála után Móra szerkesztette a Szegedi Naplót. 1916-ban egyesült a vidéki és a budapesti újságíró szövetség. A fővárosba kerültem. A szegedi esztendőkkel együtt negyvenhárom évet töltöttem a szövetség irodájában.

Legszívesebben a szegedi évekre gondolt. Szobája falán egy képet őrzött. Móra az unokájával. Alatta egy vers, Móra kézírása:

»Mosolygó ősz ringat itt
ibolya virágot
Ifjabb Ferenc komolyan nézi
a világot.
Ráfigyel a fekete
selyemlepedőre,
Röpül-e már kismadár
csakugyan belőle?
A papának könnyű már
nevetősnek lenni,
Hiszen neki tejbegrízt
soha sem kell enni.
S ameddig kismadarát
szívére szorítja,
A fekete szemfedő meg nem
szomorítja.«

És láttam a fából készült legyezőt, amelyre híresség, a századelő divatos emberei írták emlékül nevüket. Színészek, írók, újságírók. Az idővel halványuló sorok Blaha Lujza, Márkus Emília, Jászai Mari, Kűry Klára, Ney Dávid, Góth Sándor, Góthné Kertész Ella, Varsányi Irén, Pálmay Ilka, Újházy Ede, Rákosi Jenő, Heinrich Gusztáv, Pósa Lajos, Herczeg Ferenc, Bródy Sándor, Babits Mihály, Tömörkény István kezevonását rejtik. »Igaz barátsággal« — ezt írta Harsányi Zsolt. Mellette Lipcsey Ádámnak, a Szegedi Híradó főszerkesztőjének, Székely Ferencnek, a Borszem Jankó munkatársának, Almássy Endre szegedi színházigazgatónak, Vágó Béla festőművésznek a neve. A dorozsmai szélmalmot festette a legyezőalbum egyik oldalára Nyilassy Sándor festőművész. A sok név között ott van még Huszka Jenőé, Weiner Leóé, Szabó Endréé, és a híres szívtipró Psylanderé.

— Gyűjtöttem a képes levelezőlapokat is. Alig maradt néhány belőle. Egyet féltve őrzök.

A címzés francia, a szöveg Japánból küld üdvözletet, a bélyeg kínai, s a kép a Magas-Tátrát mutatja.

— Ez is Tömörkény kedves huncutsága. Nem postán küldte, maga hozta ... — a szomszédból.

Kádár Márta

Rad-
elté-
ben)
zdő-
igok
el-
ajját
asz-
Ma-
előtt
t, és
nye-
vele.
róba,
lítási
ávo-
nem-
rám-
Y fő-
ítású

ény-
lont,
séget
zon-
en-
letei
golok
ke-
sza-
öbbi
kség
tlen-
ter-

veznek. Ezt látszik bizonyítani az a nyomasztó terror, amelyet Adenben az állítólagos függetlenség előévében megvalósítanak. Mindennaposak a kegyetlen megtorlások, a motozások, a házkutatások; az egyik brit hadihajón különleges vallatókamrákat rendeztek be.

A félelmetes jelentés

A közelmúltban, Rastgeldi doktor vezetésével, svéd bizottság járt Adenben, és nyilvánosságra hozta jelentését. A politikai foglyok, akiket a FLOSY-val való együttműködés vádjával börtönbe vetettek, hátborzongató beszámolót adtak a középkori állapotokról. Meztelenre vetkőztetve, mesterségesen hűtött cellákban tartották őket, leszaggatták körmeiket, égő cigaretta parazsával sütötték bőrüket. Hosszabb ideig éheztették őket, ételt tettek eléjük, majd elrántották azt, amikor enni próbáltak. A jelentés csupán bizonyított tényeket sorolt fel, de a stockholmi brit nagykövet megtagadta átvételét, és Wilsonhoz azonban, hogy nem folyik ereiben arab vér, kurd és svéd szülők gyermeke... Arra viszont nem tértek ki a brit lapok, hogy a stockholmi bizottságtól ismételten megtagadták a látogatási engedélyt az adeni táborokba és börtönökbe.

Londonnak mind nehezebb tartania adeni állásait. Erősödik a belső ellenállás és növekszik a nemzetközi szolidaritás. Damaszkuszban konferenciát tartottak: hogyan segítheti a világ Aden igazi függetlenségének kivívását. Az Egyesült Arab Köztársaság pedig megtiltotta olyan angol és amerikai katonai szállítógépek átrepülését, amelyek utánpótlást szállítanak az arab félszigetre. Ezzel megszakadt a London és Aden közötti legrövidebb léginíd.

...Nehéz építeni a Craterre, amikor szemmel láthatóan fortyog a láva.

Réti Ervin

leni sziklák,
a kikötő fénypontjai

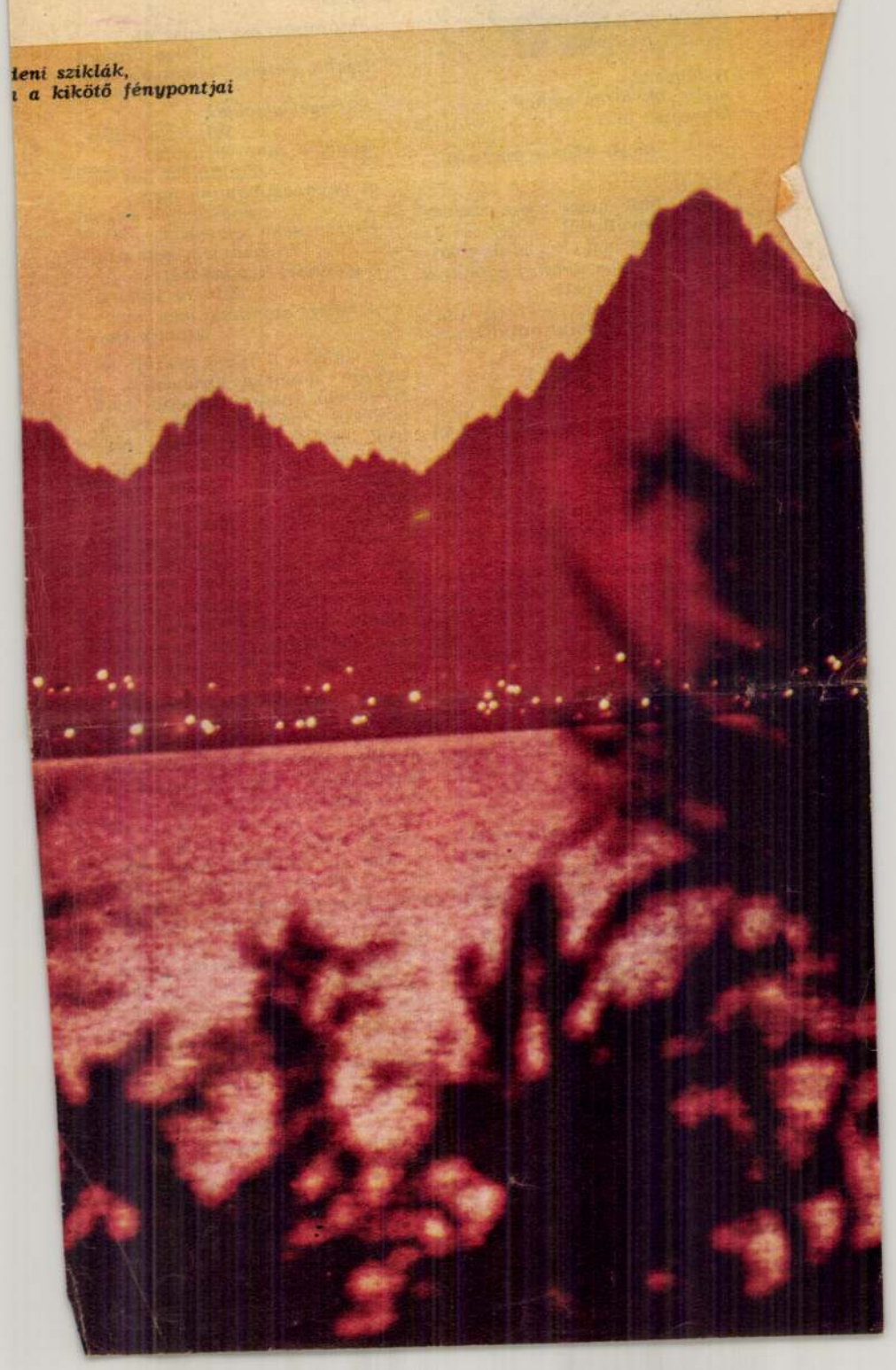

A Tamás-galéria kiállításából.
Nappali szoba. Tervezte Vágó Dezső. Készítette Verebes Károly. — Aus der Ausstellung der Galerie Tamás. Wohnzimmer. Entwurf: Desider Vágó. Ausführung: Karl Verebes. — From the Tamás's Gallery. Parlour. Designed by Ch. Verebes.

MAGYAR IPARMUVESZET
1933

A Székesfővárosi Iparrajziskola karácsonyi kiállításáról. Fent: Magyar gobelin szoba- és faliszőnyeg. Kóródy György tervei. Lent: Kerti bútorgarnitura. Tervezte Lakatos Artúr. — Aus der Weihnachtsausstellung der Hauptstädtischen Gewerbezeichenschule. Oben: Ungarischer Gobelinteppich und -Wandteppich. Entwürfe: Georg Kóródy. Unten: Gartenmöbel-Garnitur. Entwurf: Arthur Lakatos. — From the Christmas Exhibition of the Municipal College for Applied Art. Above: Hungarian gobelin and hanging carpet. Designes by G. Kóródy. Below: Garden furnitures. Designed by A. Lakatos.

Vágó Dezső

A TAMÁS-GALÉRIA KIÁLLITÁSA. Még a háború előtti nemzedékhez tartozik a lakásberendezők között Vágó Dezső. Valamikor a kedélyes polgári otthonok, a biedermeierhangulatok úttörői között foglalt helyet az ő interieurjeivel. Azután a modern lakásstílus szellemében dolgozott. De közben időt s kedvet érzett magában, hogy az új piktúra alkotásai számára megfelelő képkereteket tervezzen. Érdekes kísérletei, az úgynevezett «háromdimenziós» keretek egyszerre festőiek és plasztikusak, egészen tömbszerű hatásúak s mint egy konkrét, precíz határvonal, úgy szigetelik el a faltól, a környezettől a modern festményt. Az új keretek hamar népszerűek lettek külföldön is, legalább is erre vall, hogy Vágó Dezső találmányát már szorgalmasan kopírozzák a külföldi keretgyárak is. Azon a bútorkiállításon, mely a Tamás-Galéria termeiben mutatta be Vágó dekoratív törekvéseit, egy merész újítással — összeköti kétféle szerelmét. Símafelületű, szerkezetileg nagyon egyszerű szekrényeket, fiókos és polcos bútorokat mutatott be, melyeknek széles nyugalmát egy-egy színes lénia zárja le, illetve keretezi be. A gondolat — főleg diszkrét színharmóniákon — egészen kellemes eredményeket teremt. Vannak veszélyei is, különösen a kisasztalos kezében, kinek mai papagáj-színörömeit sokszor fejcsóválva nézzük a konyhakredenceken és az aranyrámás, borsózöld, lakkesiszolt hálókon. Az bizonyos, hogy Vágó nagyon diszkrétül a síma és néha egyhangú bútorsíkokat akarja ily módon elevenebbé, mozgalmasabbá tenni. Mindenesetre jószándékú törekvés és új hang bútortervezésünkben.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1933. 36. p.

65. HOLDVILÁG

A MŰVEK JEGYZÉKE

Vízfestmények

1. Havas tetők	(47×30)	140 P
2. Tanuló	(28×42)	140 P
3. Kocsmában	(35×27)	120 P
4. Halászok	(34×21)	90 P
5. Ménes	(34×21)	90 P
6. Lovak	(34×21)	100 P
7. Szoba	(34×21)	90 P
8. Istálló	(34×21)	100 P
9. Zsilip	(34×21)	90 P
10. Fénytörés	(34×21)	110 P
11. Pista bácsi	(34×21)	120 P
12. Mossák az ökröket	(34×21)	100 P
13. Templom a völgyben	(34×21)	100 P
14. Elbújt a nap	(34×21)	90 P
15. Kerekes kút	(34×21)	90 P
16. Széles Duna	(34×21)	100 P
17. Viadukt	(34×21)	90 P
18. Kazal	(34×21)	90 P
19. Nyugodt a víz	(34×21)	90 P
20. Aranylik a bő termés	(34×21)	120 P
21. Legelő lovak	(34×21)	100 P

TAMÁS GALÉRIA KIÁLLÍTÁSAI

Van szerencsém tisztelettel meghivni

VÁGÓ DEZSŐ
interieurjeinek
GÁDOR ISTVÁN
kerámiáinak
BOR PÁL
szőnyegeinek és
HORVÁTH JÁNOS
modern szinpadi diszletterveinek

folyó évi december hó 11-én,
vasárnap délelőtt 10 órakor megnyiló

karácsonyi kiállitására

Vágó Dezső

Ez a meghivó a kiállitás bármely napján két személyre belépőjegyül szolgál. A kiállitás nyitva 1933. január 2-ig, vasárnap d. e. 10-2-ig, hétköznap d. e. 10-től este 6-ig

TAMÁS GALÉRIA

BUDAPEST V.
AKADÉMIA U. 8

MODERN
KÉPKIÁLLITÁSOK
MODERN
LAKÁS- ÉS
IPARMŰVÉSZETI
KIÁLLITÁSOK
MODERN
KERETEZÉS

TELEFON 25-4-23

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

1642

Király Kálmán

MAGYARORSZ

1957 DEC -8

5 35

úrnak
úrnőnek

BUDAPEST

Gyáli út 157a

CODEX NYOMDA

A Dimensio-szerkezetü pamlag a szabvány-méreten kivül, kétszemélyes, valamint gyermekfekvőhely méretekben is megrendelhető.

Vidéki megrendelők részére a Dimensio-fekvőhelyet leszerelhető oldalakkal és háttámlával szerkesztettük meg, ami egyszerü, olcsó és kistérfogatu csomagolást és szállitást biztosit.

A Dimensio-fekvőhely szerkezetének elrendezése, formai kiképzésben nem akadályozza a tervezőt. Beküldött tervek szerint is elkészitjük szabadalmazott fekvőhellyé átalakitható pamlagunkat.

A Dimensio-fekvőhely matt fényü, elsőrendü tömör bükkfából, diófára szinezve, a fekvőlapok teljes hosszban, osztás nélküli

nádfonattal, ágyneműtartó felszereléssel ára 110.— P

tiszta tömör diófából . . . . . ára 130.— P

Csomagolásért önköltséget számítunk fel.

HUNGÁRIA R. T.

Vágó Dezső

FIATALOK RÉSZÉRE és azoknak, akik **FIATALOK AKARNAK MARADNI**, személyhez és foglalkozáshoz alkalmazkodó butort és lakásberendezést tervez és készít

törvényesen védett szerkezetek és modellek

VÁGÓ DEZSŐ

ÉPÍTŐIPARMŰVÉSZ

A DIMENSIO BUTORSZERKEZETEK VÁROSI IRODÁJA:
VII, DAMJANICH-U. 40. TEL.: 33-2-77

Az Iparművészeti Társulat
lakásművészeti kiállításáról.
Nappali szoba, tervezte Vágó
Dezső, készítette Varchas Károly.

MAGYAR IPARMUVESZET
1933. 11. l.

Vágó Dezső

Vago Dezső:
Boltbesenderés.
Magyar Iparmivészet
1914, 90. l.

98.

Vágó Dezső

96.

347. FIÓKOS SZEKRÉNY. (TABERNAKULUM), cseresznyefa, tizenkilenc fiókkal, bronzveretekkel, nyitható irólappal és berakott diszitéssel. Magyar, Louis XVI. 800.—

348. NŐI IRÓASZTAL, diófa, berakással, nyitható irólappal, két fiókkal, hajlitott lábakkal. Osztrák barok. 300.—

349. SZÉLES ÁGY, diófa, faragott diszitéssel. Olasz, XVII. sz. e. 350.—

350. SZÉLES ÁGY, mahagoni. Angol XIX. sz. 100.—

351. ÁLLÓÓRA, diófa, ezüstözve és aranyozva, fémszámlapja ornamentális diszitéssel. Magyar, XVIII. sz. 100.—

351a. TÁLALÓ SZEKRÉNY, cseresznyefa, négyajtós, két fiókkal. Magyar, Louis XVI. 350.—

351b. RECAMIER, világos diófa, rózsaszin selyemhuzattal, három párnával, faragott diszitéssel, XVI. Lajos stilus 350.—

351c. KABINETSZEKRÉNY, ébenfa, diógyökér berakással, közepén fülkében aranyozott bronz nőalak, bronzveretekkel. Korabarok stilusu. 250.—

Vágó Dezső

szül. 1882

l.

Főv. Képl. Érem - kiáll. 1949

17.

25

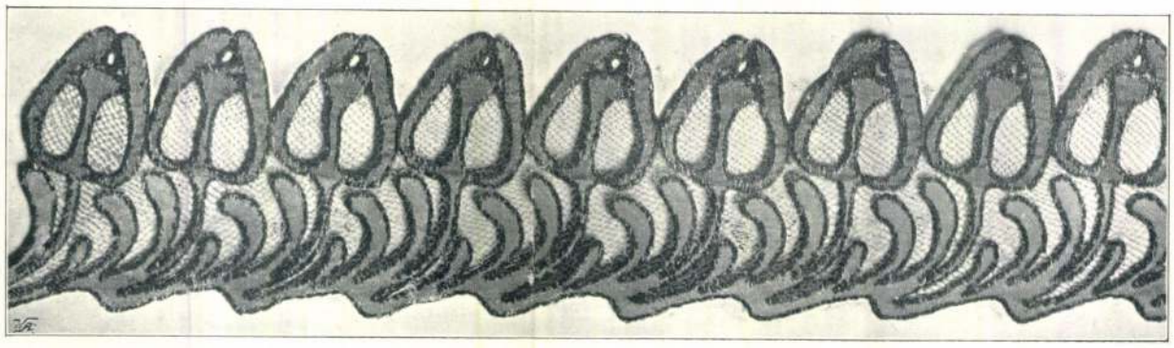

26

27

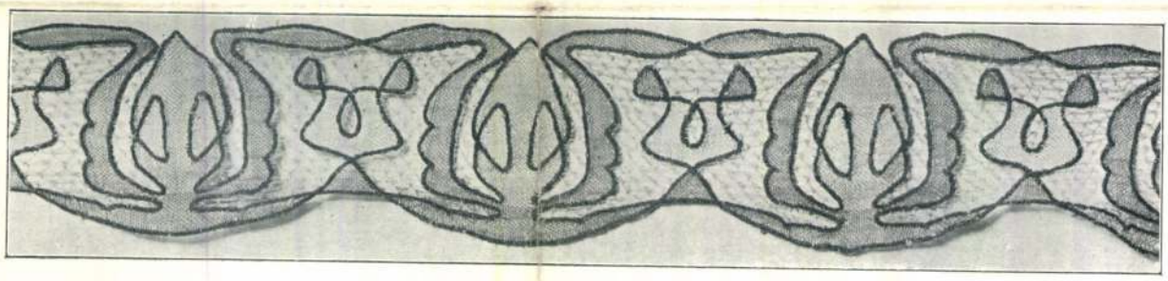

28

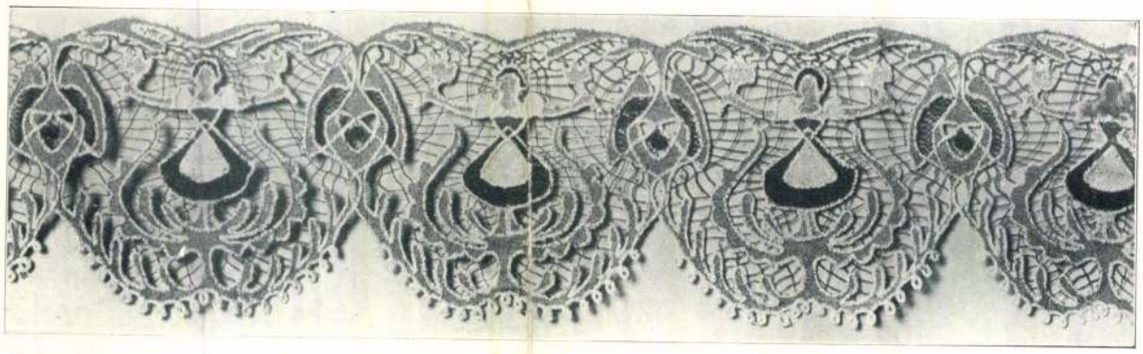

25., 26., 27., 28. VARROTT CSIPKÉK. KÉSZÜLTEK DÉKÁNI ÁRPÁD HALASI MŰHELYÉBEN.

Magyar Iparművészet
1906. 1. szám 22. l.

21

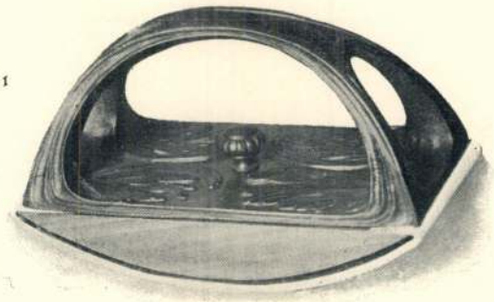

22

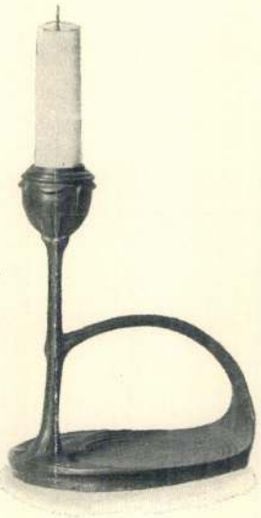

23

21., 22., 23. ITATÓ, GYERTYA- ÉS GYUFATARTÓ.
TERVEZTE VÁGÓ DEZSŐ.

BRONZBA ÖNTÖTTE
HARASZTI JÓZSEF.

24

24. KURUC.
HOLLÓ BARNABÁSTÓL.

BRONZBA ÖNTÖTTE
HARASZTI JÓZSEF

„Dimensio“ szab. fekvőhely. Tervezte Vágó Dezső.
Párnákkal.

112

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1933. 112. f

4. RÓZSASZÍNRUHÁS NŐ

Vágó Dezső

— A Tamás Galéria karácsonyi kiállítása. Négy kitünő művész együttes kiállitása nyilik meg vasárnap, december 11-én délelőtt a *Tamás Galériában*. *Vágó* Dezső interiröket, *Gábor* István legujabb kerámiáit, *Bor* Pál modern szőnyegeket és *Horváth* János rendkivül érdekes szinpadi diszleitervelt mutatja be. A kiállitás iránt általános érdeklődés nyilvánul meg.

N. Ú. 1932. XII. 11

M Ű V É S Z E T
VI.évf. 1907.
324.l.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc.

Tussrajz.

M Ű V É S Z E T
VII.évf.1908.
34.l.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc

Tusrajz.

M Ű V É S Z E T
VI.évf. 1907.
337.l.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc.

Tusrajz.

M Ű V É S Z E T
VI.évf. 1907.
305.l.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc

Tusrajz.

M Ű V É S Z E T
VI.évf. 1907.
295.l.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc.

Tusrajz

M Ű V É S Z E T
VI.évf. 1907.
300.l.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc

Tusrajz

M Ű V É S Z E T
VI.évf.1907.
281.l.

Péczely Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc.

Tusrajz.

M Ű V É S Z E T
VII.évf.1908.
1.old.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc

Tusrajz.

M Ű V É S Z E T
VIII.évf.1909.
287.l.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc

Tusrajz

M Ű V É S Z E T
VIII.évf.1909.
273.l.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc

Tusrajz

M Ű V É S Z E T
VIII.évf.1909.
260.l.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc

Tusrajz

M Ű V É S Z E T
VIII.évf.1909.
261.l.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc

Tusrajz

M Ű V É S Z E T
VIII.évf.1909.
278.l.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc

Tusrajz

M Ű V É S Z E T
VII.évf.1908.
306.l.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc.

Tusrajz

M Ű V É S Z E T
VII.évf.1908.
177.l.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő

plakett tanulmánya/Női fej/

Bronz.

M Ű V É S Z E T
VII.évf.1908.
281.l.

Péczely
Béla

V á g ó D e z s ő :

Fejléc.

Tusrajz

Vágó Dezső

Tér és Forma, 1930

III. évf. 378-380.

Az asztalosmesterek országos követsége, butonpályázatának eredménye.

rászda". Mi lehet az a szemléltetés? Semmi más, mint, hogy a vendégek szemeláttára sütik a krémes lepényeket egy takaréktűzhelyen a boltban. Más. Egy thüringiai terrakotta-árugyár most megjelent katalógusában 1200 képen mutatja be gyártmányait. Ezek közt 250 olyan színes terrakotta tárgy van, mely kerti törpéket, szarvasokat, őzeket, békákat, macskákat, kutyákat, gombákat, továbbá mészárosüzletek és hentesek kirakatába való állatfejeket „természetes nagyságban és színekben" mutat be. Sőt — mondja a képes árjegyzék — az eső sem mossa le róluk a színt. Dr. N. P.

ÓLOMKATONÁK. Az ember nem hinné, hogy mi mindent gyüjtenek a kuriózumok kedvelői. Párizsban van egy egyesület, melynek tagjai valamennyien — ólomkatonákat gyüjtenek. A tagok már harmadízben rendeznek kiállítást egy műkereskedésben. Az idei kiállításon is nagyon érdekes csoportokat alkottak a színesre festett katonákból. Így például volt egy kép, mely német „harcijáték"-ot mutatott be a nagy vezérkarról. Egy csoport zászlós és lovaskatona tisztelgett „az ismeretlen katona" előtt. Az érdekes felvonulásokat megfelelő diorámák keretébe állították be.

EGY ÉRDEKES SZERZŐI JOGI PER. Még 1913-ban történt, hogy a beauvaisi gobelin-gyár megrendelt egy kartont Seguin-Bertault francia festőnél azzal a megállapodással, hogy a tervért magáért 6200 frankot kap, az utána készülő minden egyes gobelinért pedig a szőnyeg vételárának negyedrésze illeti meg a művészt. A tervezőnek nemrég tudomására jutott, hogy az ő terve nyomán elkészült első szőnyeget eladták 350.000 frankért (a mi pénzünkben körülbelül kilencvenötezer pengőért). Mikor az őt megillető negyedrész kiutalását kérte a gyártól, ez fizetési kötelezettségét azzal hárította el magától, hogy „az eladott példány az eredeti szőnyeg volt", amelyért ő fizetni nem tartozik, csak a másolatokért. A tervező most kártérítési pert indított a gyár ellen.

EIFFELT LEPIPÁLJÁK. A franciák tudvalevőleg nagyban készülnek a négy év mulva rendezendő nemzetközi építészeti és iparművészeti kiállításra. E kiállítás nagy „cloujá"-nak egy óriási magasságú tornyot szántak, mely a háromszáz méter magas Eiffel-toronyra az ő 700 méterjével úgy fog lenézni, mint a kisöccsére. A hatalmas toronynak a vasbeton-építés csodáját kell feltüntetnie, éppúgy, mint ahogy a maga idején a párizsi mérnök tornya a vasszerkezetek diadalát hirdette. Csak természetes, hogy minden lesz ebben az óriástoronyban: szálloda, vendéglő, mozi, színház, előadó- és táncterem. Sőt autógarázs is lesz a tetején, ahova spirális úton juthatnak fel az autók. A világ legmagasabb felhőkarcolóit megszégyenítő torony azonban máris egy nagy fogyatékosságban szenved: nincs benne új ötlet, mint volt az 1900-i kiállítás nagy cloujában.

KIÁLLÍTÁS ESSENBEN. Megemlékeztünk már róla, hogy Németország iparilag egyik legfontosabb városában, Essenben, „a mai ház" életfunkcióit bemutató kiállítás volt, mely a lakás és háztartás összes ágazatait felölelte. A kiállítás alapgondolata az volt, hogy minden a mai gazdasági viszonyoknak és a munkamegtakarítás elvének legyen alárendelve. Az ezernyi látnivaló egyrészt hasznos tárgyakon, másrészt igen tanulságos táblázatokon mutatta meg azt, hogy a táplálkozás, a konyha, a piac, az élelmiszerek milyen értékeket jelentenek az emberi szervezet számára. A kiállításnak talán legérdekesebb része az volt, mely apró modelleken igazolta, hogy az alkalmatlan régi bútorokat, ablakfüggönyöket stb. miként lehet kevés költséggel átalakítani. Ez éppen olyan követendő jó példa hasonló kiállítások rendezői számára, mint az a sok tanulságos előadás, főző-bemutatás stb., melyeknél a közönség nemcsak mint hallgatóság, hanem mint kérdező és közreműködő is tevékenyen vett részt. N.

A LEGSZEBB ETNOGRÁFIAI MÚZEUM. Hosszú évtizedek óta nagy szánalommal néztek a párizsiak a város legszebb terén álló Trocadéro-palotára. Az ósdi, köralakú épület, mely kor- és kartársa a mi Iparcsarnokunknak, most megfiatalodott. Nem annyira külsejében, mint inkább belül. Az avult termeket, melyekben unalmas és rendetlen gyüjtemények porosodtak, a legmodernebb múzeumi szabályok szerint valóságos néprajzi minta-múzeummá formálták át. A belépőket pedig oly csodásan gazdag, friss és érdekes gyüjtemények várják, hogy nem győzik őket csodálni. Ez idén június hóban öt új nagyszerű kollekciót mutattak be a világnak olyan gyüjtők munkásságából, akik évtizedeket töltöttek a legsötétebb s legelhagyottabb földterületeken. Az első csoportban a Dakar-Djiboutiban járt expedició mutatja be Nyugat-Afrika négerei közt összeszedett vallási, babonás, fétisekkel, maszkokkal s egyéb csodákkal telített gyüjteményét. Egy másik hatalmas teremben arany maszkok, türkizszobrok, zománcos edények tömege fogadja a nézőt — az Inkák gazdag birodalmából való hagyományok, akiket a XVII. században pusztítottak el a spanyolok s most szedték össze hagyatékuk egy részét Cuzcoban és Peruban. Madagaszkár szigetét kétezer kilométeres hosszúságban vándorolta végig a harmadik gyüjtemény szerzője, Georges Petit. Eredmény: szövetek, ékszerek, mágikus tárgyak hihetetlen tömege. A negyedik gyüjtemény összeállítói csak az afghanisztáni szultán protekciójával juthattak Kafirisztán völgyeibe, ahol azok az emberek laknak,

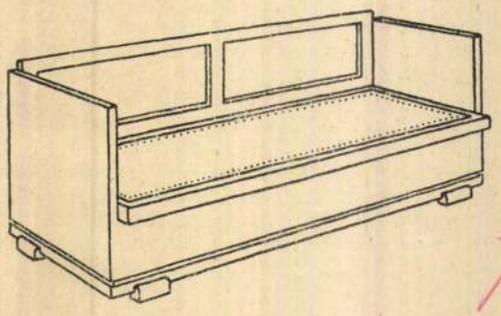

„Dimensio" szab. fekvőhely. Tervezte Vágó Dezső. Párnák nélkül.

MAGYAR IPARMŰVESZET 1933. 117-118, 119.
MAGYAR IPARMŰVESZET 1933

akik saját bevallásuk szerint „elsőkül jelentek meg a földön.“ Két fiatalember járt itt és csodálatos fényképeket hozott onnan. Végül az ötödik gyüjtemény párját ritkító tökéletességgel szedte össze a vad népek összes primitív hangszereit Afrikától Délamerikáig. N. P.

HÍREK MINDENFELŐL. New Yorkban a híres Knoedler-féle képcsarnokban a XIX. század legszebb asszonyainak képeit állították ki. A befolyt jövedelmet a hadviselteknek juttatták. Rómában a pápai egyházművészeti bizottság rendeletére új egyházművészeti intézet nyílt meg a dominikánusok kolostorában. Ez az intézet (a milánói gyakorlati iskola kiegészítőjeképen) elméleti oktatást fog nyujtani az egyháztörténet s az egyházi művészettörténet egyes ágazataiban. Zürichben az ipariskola építésével kapcsolatban új és modern kiállító-termek nyíltak meg az iparművészeti kiállítások céljaira. Párizsban az iparművészeket nagy sérelem érte a milánói kiállítással kapcsolatban. A francia kormány megbizottai későn és rosszul osztották ki a megrendeléseket, ezért csak a stílusutánzó nagy bútorgyárak vehettek részt kellőképen a milanói triennalen. Állítólag a kérdés lassú huzavonája külpolitikai okokra vezethető vissza. Sèvresben, a francia fővárostól alig félórányira a híres porcellángyár mellé egy keramikai szakiskolát létesített a kormány, melynek új épületét most avatták fel. A nemes ízlésű, modern architektúrát a legjobb francia építészek egyike, Roux-Spitz tervezte. Párizsban, ahol tudvalevőleg egy nemzetközi tánc-archivum is van pár év óta, nemrég kiállítást rendeztek olyan festményekből és szobrokból, melyek a táncot ábrázolják. A svéd ballet egykori alapítója, Rolf de Maré rendezte a kiállítást.

• KIÁLLÍTÁSOK •

AZ ORSZ. MAGY. KIR. IPARMŰVÉSZETI ISKOLA ÉVVÉGI KIÁLLÍTÁSA. Mint minden évben, úgy az idén is megrendezte az Iparművészeti Iskola évvégi munkabemutatóját, nem a nagyközönség, hanem csak a tanári kar, a tanítványok és szülőik részére.

Az Orsz. Magy. Kir. Iparművészeti Iskola tanári kara ezen munkabemutatón kritikát gyakorol minden szak- és segédtantárgy felett, azzal a célzattal, hogy ott, ahol hibák mutatkoznak, azok beható megtárgyalás után kiküszöböltessenek.

Ezen igen helyes szempont mellett még az az előnye is megvan ennek a bemutatónak, hogy az összes szakosztályok, illetve tantárgyak tanárai nemes versenyben iparkodnak minél jobb eredményt elérni. A kiállított anyag valóban kitünő volt s úgy a bemutatott kész iparművészeti tárgyak, mint a segédtantárgyak anyaga is elsőrangú munkateljesítménynek mondható s egy nyilvános kiállításon is szépen megállta volna a helyét. — Mint értesülünk, jövő évben az Iparművészeti Iskola egy nagyobb kiállítással fog a nyilvánosság elé lépni.

A bemutató kiállítást a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter képviseletében Kertész K. Róbert h. államtitkár és Rónay Zoltán miniszteri tanácsos tekintették meg. A Budapest Székesfőváros 600 pengős iparművészeti ösztöndíját a kiküldött bizottság dr. Némethy Károly tanácsnok elnöklete mellett Iván István VI. éves ötvös mestertanítványnak ítélte oda. Az a tény, hogy ezen kiállításon az iskola növendékei oly szép és értékes anyagot tudtak bemutatni Helbing Ferenc m. kir. kormányfőtanácsosnak, az Iparművészeti Iskola igazgatójának és a vezetése alatt álló tanári kar lelkes és önfeláldozó munkájának az érdeme.

AM. KIR. ÁLLAMI NŐIPARISKOLA ÉVZÁRÓ KIÁLLÍTÁSA. A 60 esztendőre visszatekintő m. kir. áll. Nőipariskola (Budapest VIII. Rákóczi-tér 4.) hatalmas, — három emeleten 14 termet megtöltő kézimunkakiállítást rendezett a növendékek ezidei munkáiból és az iskola házi múzeumának néphímzés gyüjteményéből.

A kiállítás a magyar népművészet hamisítatlan megtartásának és minden környezetbe beillő magas művészi értékének propagálása volt.

Neves bútoriparosok önzetlen közreműködése lehetővé tette azt, hogy eredeti néphímzések másolatai modern csőbútorokon festett szobákban, vagy bőrgarniturán fejthessék ki pompás díszítő hatásukat. Mindenütt a leghatásosabb harmónia vagy a szükséges ellentét szembeállításával jutott a lelkes tantestület és tanuló gárda ehhez a szép eredményhez.

A fehérhímzések terén is mind több a magyar néphímzés felhasználása. A boldogi, hövelyi néphímzések a testi fehérneműeken és asztalneműeken a legkényesebb ízlést is kielégítő eredménnyel használtattak fel. A sárközi hímzések kiemelt egész csoportjának változtatás nélküli felhasználása nemcsak a nemzeti ízlésről, hanem a felhasznált díszek örök szépségéről tesznek bizonyságot.

A kiállításnak és a vezetőségnek az a célja, hogy a néphímzések minden lakásban kapjanak egy sarkot és ott fejtsék ki nemzetnevelő hatásukat a kialakuló iparművészet és képzőművészet javára.

HÁZIIPARI ÉS NÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS. Társulatunknak talán egyetlen kiállítása sem volt még annyira időszerű, mint a Technológián most megnyílt gazdag háziipari és népművészeti kiállításunk. Aktualitást ad neki a nyári idegen-

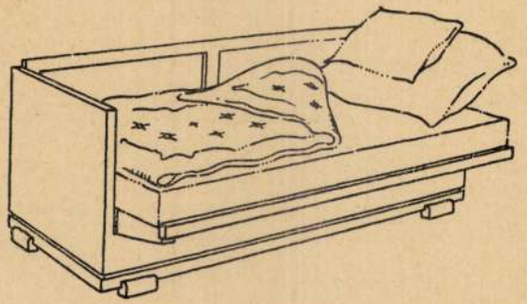

„Dimensio“ szab. fekvőhely. Tervezte Vágó Dezső.
A megágyazott fekvőhely.

Uebersetzungsrecht und alle anderen Rechte vorbehalten

rboten.

Papier

láthatatlan eszközökkel is. A magunk részéről is örömmel vesszük, ha az idegenforgalom és a becsületes kárpitosmesterek érdekében végre mozgalom indul meg, mely kiállításon is bemutatja, milyen a jó és milyen a „selejtes“ áru. De felmerülhete ezzel kapcsolatban általában is a vásárlóközönség tájékoztatása s olyasféle minőségjelzés márkák előírása, amilyeneket Németországban honosítottak meg nemrégiben. Ott minden eladásra kerülő párnázott bútoron fel kell tüntetni, hány százalék a tölteléknek a lószőr, mennyi az állati, vagy egyéb pótanyag. Nemcsak a vendégeink, mi magunk is részorulunk a jó és kényelmes ágyra.

rig in Leipzig.

n Bautzner Papierfabriken;

gesellschaft für Maschinenpapierfabrikation.

Vágó Dezső

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1937. 56 l.

ALUDJUNK JÓ ÁGYBAN! Igen érdekes ötlettel akarják gazdagítani az idei budapesti Nemzetközi Vásárt. A vásár igazgatója, Hallósy István, propagandát akar indítani a jó ágy érdekében. Pompás gondolat. Olyan fáradt korban, mikor a technika ezernyi eszközzel siet segítségünkre a helyes pihenésben, mint manapság, különös dolog, hogy az emberek nagy többsége milyen keservesen vetett ágyban keresi az üdítő álmot. Vonatkozik ez elsősorban reánk, magyarokra, akik hovatovább már el is szokunk a jóérzésnek és egészségnek e fontos kellékétől. Vágó Dezső belső építész is csatlakozott ahhoz a mozgalomhoz, melyet a kárpítosok testülete is magáévá tett és már el is határozták, hogy az idei tavaszon megindítják a nagyszabású propagandát a jó ágy érdekében. A budapesti kárpítosok ez ügyben már népes gyűlést is tartottak, ahol érdekes felszólalások hangzottak el, melyek rávilágítanak a kérdés ismeretlen oldalaira. Egyik felszólaló, Szilágyi Aladár, elmondta, milyen hátrányos az Budapest idegenforgalmára, ami e tekintetben történik. Van olyan üdülő- és gyógyszálloda, mely húsz-harminc pengővel fizetett szobáiban a legsilányabb minőségű afrikkal töltött, úgynevezett „pestkörnyéki" matrácokkal szereli fel az ágyakat. Egy másik felszólaló elmondta, hogy külföldi nagyszállodákban az idények végeztével milyen gondosan dolgoztatják fel a matrácokat, szőrt és gyapjút adnak hozzájuk, újra fazónoztatják őket és ilymódon biztosítják vendégeik kényelmét

fordítsa

Vágó Dezső

A berendezés dekorativ elemei. Írta Omikron. A Lakás, III. 4.

Vágó Dezső és a magyar iparművészet. Írta dr. Varjas Sándor. U. o.

(Művészet 1913.323.l.)

aug. 3.

A Temesvári Bank és Kereskedelmi r. t. székházának tervpályázata. Jelzelen cikk. Magyar Építőművészet, XI. 7.

Egy meddő tervpályázat. Írta Bauer Henrik. Építő [illegible]

IPARMŰVÉSZEINK SZERVEZKEDÉSE

ÍRTA VÁGÓ DEZSŐ

A magyar iparművészek szervezkedése — bár kétségtelen Magyarország forradalmi átalakulásától el nem választható — régi keletű. Évek óta és állandóan iparművészeinket iparművészeti intézményeink hiányai foglalkoztatják. Iparművészeink iskolai tanulmányaik befejezése után nélkülözik az iparművészeti nevelés alapját: a műhelygyakorlatot. Ezért gyakorló műiparosoknak alkalmatlanok, művészeknek nem eléggé képzettek. Ha állami agyag-, kő-, fa-, fém- és textiliparis kóláink az országnak azon a vidékein, ahol a műipari fejlődés minden előfeltétele megvan, ipartelepekkel, gyárakkal szoros kapcsolatban létesülnének, úgy magas kultúrával rendelkező ipari és iparművészeti manufakturák fejlődnének ki. A magasabb iparművészeti nevelésnek e manufakturák lennének hivatott előkészítői. Ezeknek a manufakturáknak sikerülne a mindennapi élet használati tárgyainak mintaszerű gyártmányaival az iparművészeti ízlést az otthonokba bevinni, az iparművészetet fogyasztó közönséget arra nevelni, hogy iparművészeti igényét iskolázott iparművészek elégítsék ki és a jó iparosok jelentékeny csoportját kizárólag az iparművészet szolgálatába állítani.

Iparművészeink ezért azt kívánják, hogy iparművészeti intézményeink szellemét és szervezetét gyökeresen megreformálják, hogy az évekig tartó háború miatt szünetelt ipari és iparművészeti termelés új rendjét műhelyeink, gyáraink és üzemeink az új idők szellemében vegyék fel.

Az iparművészetnek nagyobb néprétegek lesznek fogyasztói. Iparművészetünknek ezért világos, talán új kifejezésmódra lesz szüksége, hogy az új fogyasztókat céljainak megnyerje. Az iparművészet hétköznapi megjelenés és társadalmi művészet, így iparművészetünk népszerűsítésével a művészet fogalmán sérelem nem esik.

A magyar iparművészet jövője gazdasági és társadalmi életünk új felépítésétől elválaszthatatlan.

*

Az elmult esztendő november havában a „Magyar Iparművészek Testülete“ nagygyűlésre hívta meg iparművészeinket. Az iparművészek sorsáról, az iparművészet ügyéről kellett tanácskozni. E nagygyűlés iparművészeti szakmák szerint képviselőket küldött ki azzal a megbízással, hogy a magyar iparművészek részére egységes szervezetet létesítsen. E kiküldöttek iparművészeinket alig három hét alatt szakosztályonként megszervezték. A szakosztályok értekezletei és a szakosztályok kiküldötteiből alakult bizottság tanácskozásai az alakuló szervezet alapszabályaival keretet, a szervezet feladatainak pontos megjelölésével pedig tartalmat adtak a „Magyar Iparművészek Szövetségé“-nek. December hónap 22-én a szövetség alakuló nagygyűlése a következő egyhangú határozatot hozta: „Hogy a magyar iparművészetet fejlesszük és népszerűsítsük, hogy az iparművészeti, az ipari és a háziipari nevelést gyökeresen megreformáljuk, hogy gazdasági érdekeinket érintő összes kérdésekben minden hivatásos iparművész egységes akarata jusson kifejezésre és hogy az iparművészet ügyeinek egész területére az új idők szellemét vigyük be, a Magyar Iparművészek Szövetségét megalakítjuk.“

A magyar iparművészek szervezkedésének egyik leglelkesebb, önzetlen harcosa, Fémes Beck Vilmos szobrász, a szövetség megalakulásánál már nem vett részt. Néhány nappal később ravatalánál megilletődve búcsúztak tőle művészbarátai.

A magyar iparművészek szövetségével egyidőben megalakult az Iparművészek Szakszervezete. A szakszervezet célja az alkalmazásban lévő iparművészek munkafeltételeit megjavítani. Kitünő szervezettségüknek köszönhetik, hogy közvetlenül megalakulásuk után tagjainak munkanélküliségük idejére jelentékeny segélyt biztosítottak. A szakszervezet tagjai egyénenként beléptek a szövetségbe s így a magyar iparművészek szövetségének taglétszáma majdnem 300-ra emelkedett. A szövetség a következő szakosztályokból áll: lakásművészet, díszítőfestészet, szobrász, fémművészet, üvegfestő és mozaik, kerámia, textilművészet, fonalas háziipar és hímzés, grafika, könyvkötészet és bőripar és divatművészet. Minden szakosztály taglétszámának arányában tanácstagokat küld a szövetségtanácsba; az így beküldött tanácstagok az évi rendes nagygyűlés által megválasztott tíz tanácstaggal együtt alkotják a szövetség tanácsát. A szakosztályt érintő kérdésekben hozott határozatokat a szakosztály kiküldöttei képviselik a tanácsban. Az általános iparművészeti érdekeket érintő kérdéseket — a szövetségtanács tagjai sorából választott öttagú intézőbizottság kezdeményezésére — a tárgy természeténél fogva az állandó bizottságok készítik elő, mire a szövetségtanács azokat letárgyalja és határozatait a szakosztályokkal kiküldötteik útján tudatja.

19

Magyar Iparművészet
1919.

A szövetségben öt állandó bizottság működik. Ezek a propaganda-, a gazdasági, a bíráló-, a kiállítási és az ipari és iparművészeti nevelésügyi bizottság. A bizottságok négy-négy tagját a bírálóbizottság kivételével az évi rendes nagygyűlés választja. A bírálóbizottság két tagját a nagygyűlés két tagját a szakkérdésekre való tekintettel időről időre a szakosztályok küldik ki. A bizottságok ötödik tagja az intézőbizottság egy-egy tagja.

A magyar iparművészek szövetsége tagjainak foglalkoztatását célzó munkatervezetet terjesztett fel a kereskedelemügyi minisztériumhoz, melyben felajánlotta közreműködését a munkás- és kispolgári lakások, közös konyhák és éttermek, fürdőházak, olvasó- és szórakozótermek, orvosirendelők és hospiciumok, bölcsődék és iskolák berendezései, valamint a mindennapi életben szükségelt használati tárgyak terveinek elkészítésében. A minisztérium ankétje e munkatervezetet a legnagyobb érdeklődéssel fogadta és azt a miniszteri tanácsnak elfogadásra ajánlotta. A szövetség máris megbízást kapott a szóban forgó tervek elkészíttetésére s így a különböző szakosztályokból 130 iparművészünk jut munkához. E megbízás kitűnő példája a szövetség azon törekvésének, hogy nagyobb középítkezések berendezési terveit iparművészeink foglalkozási ágak szerint együttesen tervezzék meg.

A szövetség beadványának további során kerámiai, faragó, intarziavágó, esztergályozó, fényező és aranyozó, fémművészeti, fonalas háziipari és hímzés, ruhavarró és kalapdíszítő szövetségi műhelyek berendezését és iparművészeink termelését értékesítő gazdasági szerv létesítését kéri. E műhelyek felállítására irányuló tárgyalások igen biztatók és iparművészeink a legjobb reményekkel néznek e kérdések kedvező elintézése elé. A földmüvelésügyi minisztérium a szövetség textilművészettel és divatművészettel foglalkozó tagjai részére a kereskedelemben nem kapható selyem-, textil- és gyapjúnyersanyagot bocsájtott rendelkezésére, a lakásépítési tanács elnöksége pedig négy diákszálló berendezési terveinek elkészíttetését bízta a szövetségre.

Iparművészetünkre — építészetünk mellé rendelve — a közlekedés, az ipari és mezőgazdasági telepek, a munkáskolóniák, a kislakások, a kertvárosok, általában a város- és községpolitika új és megnagyobbodott feladatainak megoldása vár. A magyar iparművészek szövetsége ezért egy memorandum elkészítésén dolgozik, hogy ezzel lehetővé tegye iparművészeinknek a kereskedelemügyi, a földmüvelésügyi és népjólétügyi minisztériumokban és a fővárosnál a közel jövőben kivitelre kerülő társadalmi irányú feladatokban való közreműködését. A szövetség úgy ezen minisztériumokhoz és a fővároshoz, mint a vidéki városok tanácsaihoz iparművészeti szakelőadóknak beosztását fogja kérni.

A szövetség propagandabizottsága az iparművészeti társulat újjászervezésének munkájában vesz részt. A gazdasági bizottság nagy körültekintéssel adja ki a kereskedelemügyi minisztérium megbízásait. A tervek elkészítésével minden esetben azokat az iparművészeket bízza meg, akik eddigi munkásságukkal igazolták az egyes feladatok elvégzésére való rátermettségüket. Előkészíti a szövetségi műhelyek felállítását és a műhelyek részére termelési és értékesítési szabályzatot dolgoz ki. Javaslatot készít az iparművészeti alkotások szellemi tulajdonjoga védelmének biztosítására. Pályázati szabályzatot dolgoz ki, mely a pályadíjon kívül a tervezőművésznek az értékesítési haszonban való százalékszerű részesítését fogja biztosítani és gondoskodik a szövetség tagjai nyugdíjügyének megalkotásáról. A bírálóbizottság állapítja meg a kereskedelmi minisztérium részére készülő tervek feltételeit és irányítja azok elkészítését. A kiállítási bizottság gondoskodni fog arról, hogy a szövetség tagjait foglalkoztató társadalmi irányú feladatok megoldásait alkalmas helyen a nagy nyilvánosságnak bemutassák. A berendezési és használati tárgyaknak előállítását figyelemmel a rendelkezésünkre álló anyagokra és speciális munkaviszonyainkra szakszerű előadásokkal fogja ismertetni. Az ipari és iparművészeti nevelésügyi bizottság megvitatja a szakbeli oktatásügyet érintő összes kérdéseket, hogy az ipari és iparművészeti nevelés új munkájában részt vegyen.

Az előadottakból látjuk, hogy iparművészeink erős akarattal viszik előbbre a magyar iparművészet ügyét. Elhatározásuk iparművészetünk jövőjére döntő hatású lehet. Arra kell törekedni, hogy iparművészetünk egész területén, minden helyre az arra való ember jusson. A szövetség jogosan megköveteli vezetőitől, hogy önzetlenül és rátermettséggel képviseljék a magyar iparművészek összességének érdekeit.

Sokat kell dolgozni. A szövetség minden hivatásos iparművészt munkára szólít.

❦ ❦ ❦

Az anyag fontosságát a laikus alig érzi. Általában azt hiszik, a művész szabad tetszésére kell bízni, hogy anyagával csinálhasson, ami neki tetszik. Pedig ez tévedés. Ha akadtak is olyan ügyeskedők, kik csodadolgokat tudtak formálni, igazi, nagy művészek nem voltak, csupán virtuózok. Komoly művész sohasem akar erőszakot elkövetni anyagán és nem törekszik oly hatásokra, melyek ellentétesek az illető anyag természetével. Ő anyagával dolgozik, nem pedig ellene. Hatásait is az anyag sajátosságának szemmeltartásával hozza ki és barátjává, szövetségesévé avatja a matériát, nem pedig tehetetlen szolgájává aljasítja azt.

R. M. F.

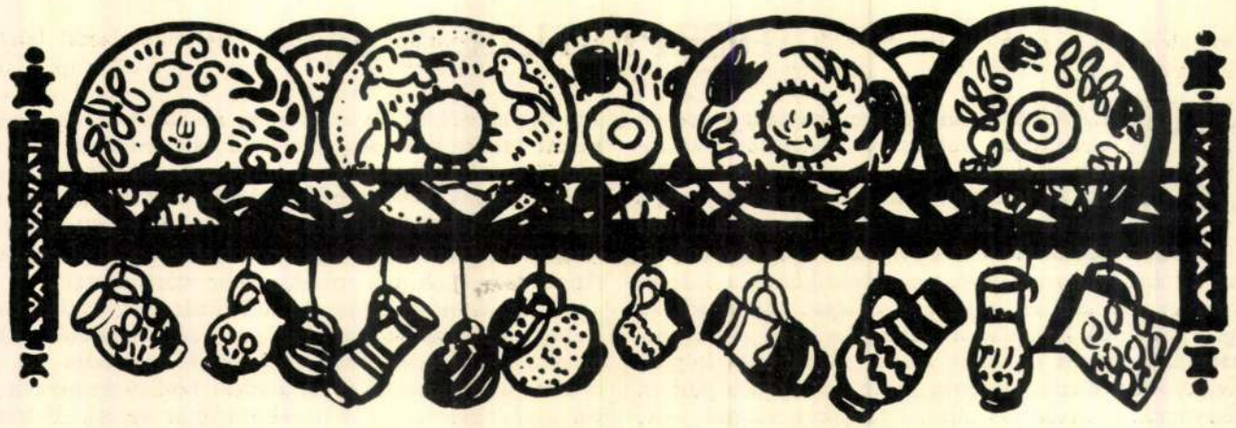

VÁGÓ DEZSŐ ÉS A MAGYAR IPARMŰVÉSZET.

Irta: Dr. VARJAS SÁNDOR.

VÁGÓ DESZŐ neve mostanában kezd ismeretessé lenni a magyar iparművészet fejlődése iránt érdeklődők előtt. Sokáig élt Párisban, majd hazajött uj eszmékkel, uj programmal. A reprodukciók csak részben tükrözik azt a becsességet, amit ezek a finom klaszicitást lehelő alkotások észleltetnek. Vágó ép oly sulyt heyez a berendezés harmonikus voltára, az összhatás kialakitására, mint az egyes darabok megkonstruálására. Megkonstruálására! Mert ez az ami Vágó Dezső alkotásain a legszembetünőbb: a konstrukció! Butorai statikus törvény uralma alatt állanak. Azonban ez a tekintet nem lett annyira tulnyomó nála, hogy minden egyéb szempont háttérbe szoruljon. A barok és rokoko igyekeztek a konstrukciót elfedni, mintegy ellopni a szem elől, abból a téves esztétikai elvből indulván ki, hogy a konstruktió mechanikus elv, nincs köze a széphez. Nem gondoltak arra, hogy a konstrukció ép a kezdete minden igazi művészetnek. A barok nem volt anyagszerü. Diszei nem jellemezték az anyagot és nem az anyag természete döntött a kiválasztásban. Applikációk voltak és nem belülről nőttek ki, nem tartoztak szervesen az egészhez. Vágó Dezsőt ennek a sejtő megértése vezette uj irányok felé! Nem szabad a szépet erőltetni! Ennek magából a célból és az anyagból kell kinőni. A puszta applikációk maguktól esztétikai lehetetlenségekké lettek. A cirádák kiküszöbölése bámulatos előkelővé tette a butorok hangulatát. Ugyanez maga után vonta a nagyobb felületek alkalmazását, ami a butorokat monumentálissá alkotta meg anélkül, hogy nehézkessé, mozdithatatlanná, várszerü épitménnyé változtatta volna. E butorok megmaradnak a maguk előkelő finomságukban és tiszta geometrikus konstruálásukban is kedves, otthonos tárgyaknak, intimitásukat a jólválasztott szinek még jobban megerősitik.

E butorok nem utánozzák egyik elfogadott butorstilust sem. Nem igen érzik meg az empire hatása sem rajtuk. Meleg, barátságos társainkká lesznek, otthonossá teszik lakásunkat anélkül, hogy e hatás céljából szüksége lett volna ismert mintákat beolvasztani. Ez a stilus határozottan törekvés a klaszikusnak a modern kényelmi szemponthoz való alkalmazására.

Hogy valóra váljék, természetesen számos feltételtől függ. Uj stilus csak ugy keletkezhetik, ha a müértő közönség idején felismeri az uj értékét és elősegiti fejlődését. Művészet nem jöhet létre a rajztáblán, hanem csak a gyakorlatban. Gyakorlatilag megadott feladatok, egészséges ösztönök azok, a melyek az élesztői az ujnak. Korunk sok jelét adja ennek a józan ösztönnek, amely mig egyrészt nem veszti el szem elől a használhatóság, a kényelmesség szempontjait, addig másrészt egybeolvaszt elökelőséget kedvességgel, monumentalitást detailhatásokkal, az egyszerü, nagyvonalu geometriát gömbölyü formák segitségével barátságos, bizalmas hangulattal.

Vágó Dezső jelentőségét ép abban találom, hogy ő e látszólag ellentétes dolgokat össze tudta egyeztetni, anélkül, hogy az összeegyeztetés valami felemássá, kirivóvá lett volna. A részek alkalmasak az egészhez és az egész változatos hatásu részeiből mégis mint *egy*, mint organikus létező előáll. Az összeegyeztetés nem eklektikus egymás mellé és egymásba rakás, hanem élő egység, szervezet. A hatás és a hangulat ez egységét lényegesen elömozditja a monumentális geometriához oly igen harmónikus intarzia-geometria. A berakások stilizált geometrikus diszek és egységet hoznak létre a monumentális konstrukció és a butorok lényegés célja: az intim, a napi életre használhatóság szempontja között. A művész mindkettőt ugyanazon formai eszközökkel tudja elérni, ebben is követve nagymesterét: a természetet, amely époly könnyüséggel és ugyanazon eszközökkel emel fel hegyóriásokat, mint hópelyheket és mindezt egyenlő könnyüséggel, nem téve különbséget nagy és kicsiny, fenséges és bájos között, mert neki mindegyik egyforma, mindegyik a lét egy formája és mindegyik odatartozik a nagy egészbe és annak egységes hangulatába.

Vágó stilusának diszitő jellegét ép az teszi nagyon figyelemre méltóvá, hogy ez a diszitő jelleg nem válik külön a butortól, mint konstruktumtól. Nincs külön a butor és külön a konstrukció. A kettő egybeolvad és együtt van esztétikai életük. Ezáltal nem sülyed le puszta diszhalmazzá, anyagi szubsztancia nélküli árnyéklétezővé. Megörzi testi mivoltát, anyagiságát és igy és csakis igy állhatott elő az a szép esztétikai befejezettség, amely oly igen szembeötlő első pillantásra e müveken.

A Lakás III. évf. 4. szám

DISZPÁRNÁK.

A LAKÁS intim, kedves hatását a szépen elrendezett butorokon kivül sok, látszólag mellékes dolog hozza összhangba. A legfontosabb a színhatás egysége, melynek lényege egyes szobáknál már át is ment a köztudatba. A gyermek- és leányszobáknak a fehér vagy világos szín, az ebédlőnek a középsötét, az uri szobának az egész sötét tónus adja a legmegfelelőbb hangulatot. Azonban ezen elv egységesen fárasztó és unalmas lenne. A falakon képek, állványokon élénk virágok, fehér szobrok, a padlón szőnyegek, az asztalon terítő, a polcokon dísztárgyak, porcellán és ezüstcsillogás, a pamlagokon és karosszékeken élénk rajzu és hangulatu párnák alkotják a szoba teljes művészi hatását. Még nem is régen, a szobadiszek elrendezésére és festői csoportosítására alig gondolt valaki, ma már polgári lakásokban ishol ügyes női kezek segítenek, szebbnél szebb munkákat találunk és míg azelőtt a kézi munkák mintái német divatlapok sablonjai alapján készültek, ma már iparművészek, művésznők foglalkoznak eredeti párnatervek készítésével és kidolgozásával. Az iparművészeti muzeum kiállításain, a legnagyobb sikert eddig Lesznay Anna érte el, kinek munkái már közismertek.

Az Ernst-muzeum és a Művészház kiállításán Balog Irén munkáiról kell megemlékeznünk, aki munkáiban eredeti csoportosítással használja fel a népies motivumokat is és azokat kitűnő színérzékével átalakítva érdekes színhatásokat ér el. Fekete alapon zöld és sárga árnyalatu vagy fekete alapon lila kidolgozásu párnáit részben maga tervezi, részben Román Ernő műépitő rajzai szerint készíti el selyemmel, pamuttal hímezve vagy szinezett bársonyégetéssel kidolgozva.

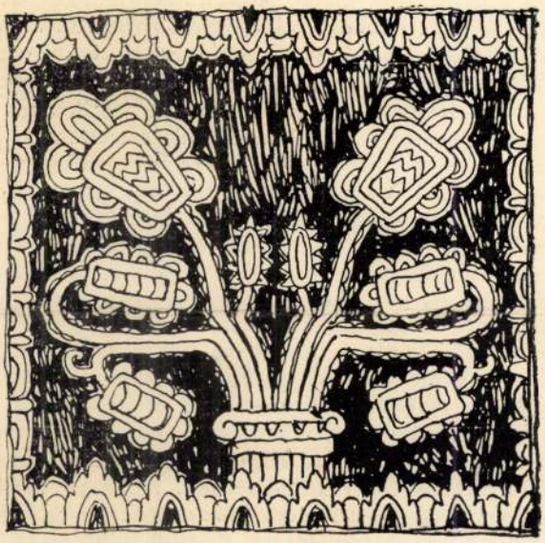

Diszpárnák.
Készítette: Balog Irén.

Román Ernő
műépitész rajzai.

mely egész korát, ennek egész szellemét, irodalmát jellemzi.

Ha most a XVI. század végén élt Balassitól a XVII. század végére, a kuruczvilágra megyünk át és elolvassuk ennek egy jellemző szerelmi költeményét, azonnal látni fogjuk, hogy a szerelem: szerelem ugyan itt is, mint Balassinál volt, de mintha más hangot zenditene meg, mintha ezáltal a hang által valami más változatban, módosulásban mutatkoznék, még pedig olyanban, melynek magyarázatát megint a korban, a kor sajátságaiban kell megkeresnünk. Ott van Thaly Kálmán gyűjteményében Győri Gyurkó nótája. Tudjuk, hogy ez idétt Balassi iskolája uralkodik; sokan utánozzák, szeretnek tőle képeket kölcsönözni, a formáját tovább mívelik, jóformán az ő iskolájának népies ágát képezik; sőt, a mint a hazát maguknak akarják kicsikarni a sorstól és ellenségtől, a mint nélküle az élet nem élet nekik, a kétségbeesésnek ez izzó sóvárgásában és panaszaiban: mintha a hazájokhoz mondanának virágénekeket, mintha Balassi szerelmi költészetének energiája zengene tovább. De ezt az energiát más czél foglalja le, a szerelemnek nem jut belőle. Ha Győri Gyurkó nótáját elolvassuk, azonnal érezni fogjuk, hogy ennek a nótának s a kuruczvilág egész szerelmi költészetének hangja egészen más, ennélfogva egészen más annak az érzésnek a jelleme is, melyet ez a költemény és a kuruczvilág szerelmi költeményei tolmácsolnak. Az érzés bennök melancholikusabb, lemondóbb. Főképp a lemondás készsége, bizonyos bánatos megnyugvás választja el őket Balassitól. Valami magát megadó alárendeltség hangzik ezekből a szerelmi énekekből — alárendelés a nemzeti végzetnek, mely vaskarjával a szerelmesek szívét és sorsát is kormányozza. S ennek az egyénivé lett nemzeti végzetnek a szavára, rendelkezésére való megadás: ez az alaphangja ennek az egész szerelmi lírának. A törökvész, a kuruczvilág bujdosói ezek a szerelmesek, a kik e verseket írják; tulajdonképpen nincs is otthonuk. A szerelem is, mely dalaikban hangot talál, érezteti a sors kényszerének keménységét, engesztelhetetlenségét. Nem annyira egymást vádolják a szerelmesek, nem annyira egymásnak a hidegségét, elfordulását, hűtlenségét panaszolják, mint a sorsnak a keménységét, mely elválasztja őket. A sors kényszere alatt ideális marad az érzés, szinte gyöngédebbnek, finomabbnak tetszik, mint Balassinak energikusabb heve. Örömeinek élvezetébe vagy csalódásainak bújába elmerülni a hol itt, hol ott hadakozó, hol innen, hol onnan bujdosó kurucz katonának nincs ideje, nincs módja. Annak a költészetnek, a mely ebben a korban zeng, tulajdonképpen csak két hangja van: «isten hozott» és «isten veled». Az élet bizonytalanságának ezekben a napjaiban a szerelmes jóformán csak találkozik kedvesével, azután meg búcsút vesz tőle. Alig van e korból népies költemény, melynek tárgya más volna, mint a búcsúvétel, vagy a távolból küldött üzenet. A képek, melyekkel ez a költészet él: a darvak, fecskék, kik a táborokból, tömlöczökből, fogságból hírt visznek a kedvesnek. Ime, annak a kornak sajátos világa, melyben a szerelmet ezek a kurucz énekesek dalolják, milyen hatással van a szerelemnek színére és hangjára, még ugyanazon egy iskola képviselőinél is.

Tovább haladva, a XVIII. század közepére: ennek az időnek legnevesebb és legtehetségesebb szerelmi dalosa br. Amade László. Itt van egy kis rövid Virágéneke, melyhez többékevésbbé hasonló — egy kissé vidámabb, egy kissé komorabb — a többi is. Ez az «Én angyalkám, Szép madárkám, Ime hozzád repültem . . .» kezdetü éneke. Ez a szerelmi dal jellemzi nemcsak Amade szerelmi költészetét, hanem szinte annak az egész világnak lelkületét, melynek Amade szerelmi költője, a melynek szerelmi érzését ő tolmácsolja, szerelmeseihez ő szól legérthetőbben, legkifejezőbben. Ez az a kor, mikor jóformán nincs nemzeti közélet, mikor a nemzetnek, az embereknek nagy ideáljai és ezek által a nagy ideálok által kihivott nagyobb indulatai, merészebb törekvései nincsenek. Az egész élet a magánélet kis köreiben, apró örömei közt, kis kedvtelései és bajai során folyik. Ezek a kis örömök és kis bajok töltik ki az életet; ezekben

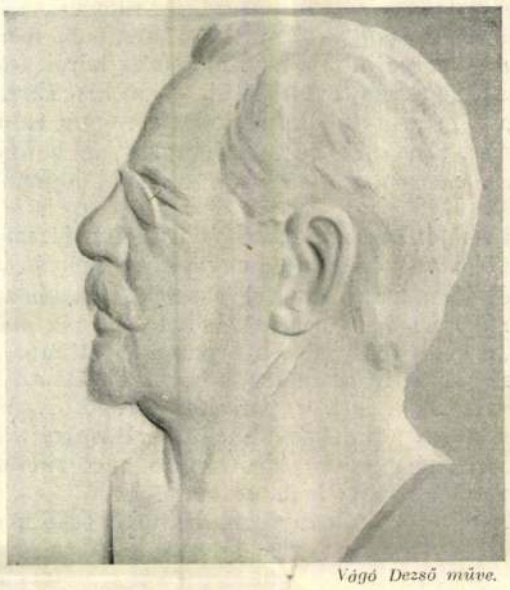

Vágó Dezső műve.

ALEXANDER BERNÁT ARCZKÉPE A HATVANADIK SZÜLETÉSNAPJÁRA KÉSZÜLT PLAKETTEN.

telik kedve, ezekből fakad búja a szerelmeseknek is. Ha figyelemmel végigolvassuk ezt a költeményt, úgy tetszik, hogy annak, a ki énekli, a kinek ezek a képek vonulnak el szemei előtt, a kinek lelke ezekben a kedvesen fodrozódó hullámokban ring: mindezek jóformán élete fő tartalmát teszik; ebben az enyelgő világban érzi legjobban magát, ott van otthon, ott keres, ott talál megnyugvást. A mint Amade a katonának is nem véres kalandokra vágyó hevét, szabad élete szilaj indulatait énekli, mint Balassi, hanem inkább csak hivalgó, parádés kedvét: a szerelem is nála, Balassi formáinak visszhangjában, inkább szerelmeskedés. Balassi szenvedélyének ereje, a kurucz szerelmesnek komoly búja és komoly öröme a régi korok lelkével elszállott belőle.

Menjünk megint tovább a XVIII. század végére és a XIX. század elejére, ahhoz a költőhöz, a ki ennek a kornak és e kor irodalmi szellemének legfőbb és legjellemzőbb kifejezője: Kazinczy Ferenczhez. Szerelmi költeményei közül szándékosan egy olyat választunk ki, a mely költészetében a leghevesebb, legszenvedélyesebb, legkevésbbé olvadozó. Még akkor is, a mikor egy ilyen költeményt ír és a szerelemnek olyan jellegű érzéséhez, a milyen Balassinak a szivében élt és az ő költészetében forr, legközelebb áll, még egy ilyen költeményben is minő nagy eltérést, minő nagy különbséget fogunk látni a régiekhez képest. Ez a szonett: Az ő képe. Kazinczy lírai hangon elbeszéli benne, hogy kedvesét képzeletében ölébe vonja, szinte mámoros szerelmi érzéssel öleli és azután — a jobbját kéri. Leirja azt a szerelmi tusakodást, mely közte s ölébe vont kedvese között végbemegy s «a felgyúlt régi lángnak», «a részegült hévnek» ez a tusakodása azzal végződik, hogy kedvesének képe a szűziesség glóriájában ragyog előtte. Látnivaló, hogy az az érzés, a melyből ez a költemény fakadt, minden látszólagos heve mellett is teljesen más hangú, mint a Balassié, sőt más, mint a kurucz költőké, más mint Amadeé. Okát nemcsak annak a költői mértéktartásnak uralkodó elvében kereshetjük, melyet Kazinczy a költészet egyik főtörvényének vallott és sohasem tévesztett szeme elől, hanem egyébben is. Ebben az időben legjobbjainknak az a felfogásuk, hogy nemzeti érdekből mívelődnünk, csinosodnunk, felfogásunkban, modorunkban, kifejezésünkben nyugathoz és a nyugatiakhoz minél hasonlatosabbakká, finomabbakká, csiszoltabbakká kell lennünk. Mindazt, a mi nyers rajtunk, le kell vetkőznünk, mindazt, a mi mértéktelen, határok közé szoritanunk. A nyugati kulturának ez a finomító befolyása az, a mivel át akarják alakítani ebben az időben, különösen német hatás alatt, a mi egész külső és belső életünket minden mozzanatában. A költészet uralkodó faja a líra, ez tolmácsolja az uralkodó felfogást legvilágosabban. Ez az idegen fölfogás hódít nemcsak divatból, hanem épen legjobbjaink lelkében: tudatos nemzeti érdekből. Ez az ő szemükben a nemzeti haladásnak, mint ők mondták: a nemzeti csinosodásnak, pallérozódásnak legegyenesebb, legczélravezetőbb útja. A költő szerelmét is kiemeli nyerseségéből, kipallérozza s a régitől egészen különbözőnek mutatja a férfi és nő, a költő és kedvese viszonyát. Az érzékit mint költőietlent utasitja el s igyekszik megfosztani érzéki szinétől a szerelemnek még leghevesebb, legszenvedélyesebb megnyilatkozását is. A «szép lelkek» szerelme: csak ez az igazi költői motivum. Kazinczynak ennél hevesebb és szenvedélyesebb szerelmi költeménye nincs és még ez a hevület is csak azon végződik, hogy ölébe vont kedvesétől kézfogást kér.

Most körülbelül csak egy félszázaddal haladva tovább, Petőfivel találkozunk, a magyar szerelmi lirának megint egy új fejleményével és ennek a szerelmi érzésnek megint egy új módosulásával, vagy egy új módon való kifejezésével. Az a kor, melynek Petőfi a költője, nagy küzdelemnek a kora. Ez a küzdelem a nemzetiség és az egyéniség érvényesitéséért folyik. A harcz épen annyira magyar, mint a mennyire demokratikus, a nemzeti és demokratikus gondolat egyesül benne. Az egyéniség szabad kifejtése és nyilatkozása, a miért ez a kor harczol, Petőfi egész költészetében megtestesül. A nép érzésvilágának, a népdalok szerelmének az az egészséges, ép ereje és heve, mely ennek a népköltészetnek termékeiben, szerelmi dalaiban hat ránk, fokozva, erősödve lüktet Petőfi szerelmi költészetében — még pedig szabadon. A szivnek olyan értelmű szólásszabadsága, a milyet Petőfinél találunk, kétségtelenül kapcsolatos korának törekvéseivel, azzal a közszellemmel, mely Petőfit érlelte s a melyet Petőfi érlelt. Ennek a közszellemnek a nyomát sikerrel lehetne kutatni a szerelmi szenvedélynek abban az átszellemítő erejében is, mely Petőfinek különösen feleségéhez intézett költeményeit jellemzi s a melyet Négyesy László igen finoman elemzett.

Íme, a szerelemnek, ennek a lehető legáltalánosabb emberi érzésnek költői nyilatkozását kisértük figyelemmel különböző századok kiváló költőinél. Futólagos szemlénkben azt láttuk, hogy bár az érzés lényegében ugyanaz, ezeknek a koroknak különböző szelleméhez képest különböző színekben mutatkozik, különböző hangokon szól, ép úgy, mint a hogy a zenében az alaphangot egy vagy több vele együtt zengő felhanggal együtt halljuk. Nekünk úgy tetszik, hogy fülünket csak egy hang illeti, pedig ennek a hangnak lágyságában, keménységében, erejében, olvadásában ott zengenek mind a félhangok is. A hang sajátos színe épen ezektől függ. Így vagyunk az általános emberi érzésekkel is. Ezek alaphangjának is megvannak minden nemzet és minden kor sajátságaitól feltételezett félhangjai s épen ezek a félhangok borítják más és más színekbe. Amint a XVI., XVII., XVIII. és XIX. századi magyar költő énekli e szerelmet: ebben az énekben módositóan, színezően jelentkeznek azok a félhangok is, melyek a költő korából és nemzetiségéből zengenek bele.

*

Alexander Bernát hatvanadik születésnapja alkalmából becses emlékkönyvet adnak ki a kiváló iró tanitványai. Az emlékkönyvből való *Beöthy* Zsolt e czikke.

GYARMATHY ZSIGÁNÉ.

1845—1910.

Az a jóságos szem, az a nyugodt, lelki harmóniát sugárzó arcz, a melynek melegsége még a fényképen is átérzik, immár elhidegült, egyike a legkedvesebb, legmunkásabb, legderekabb magyar asszonyoknak, *Gyarmathy* Zsigáné meghalt. Hogy életereje, a mely egykor oly friss volt, elernyedt, azt tudtuk onnan, hogy az utóbbi években mind ritkábban láttuk az irodalomban és a társadalmi mozgalmakban; halála hire most megilletődéssel töltött el mindenkit, a ki e kitünő asszonyt legalább tevékenységéről ismerte.

Gyarmathyné és a Kalotaszeg két összetartozó fogalom volt a szemünkben évtizedek óta. A magyar földnek ezt a kis darabját ő fedezte fel valamennyiünk számára, mint a magyar ethnografikum és a magyar népművészet kimeríthetetlen kincses bányáját. Egy

Dunky fivérek fényképe.

Gyarmathy Zsigáné

negyedszázaddal ezelőtt alig ismerte valaki Kalotaszeget, — Gyarmathyné lelkes, okos és erélyes agitációjának hatása alatt a legtöbbet emlegetett helyek egyike lett, néprajzának, népköltészetének, népművészetének egész irodalma támadt, varrottasait s egyéb népművészeti tárgyait megtaláljuk mindenütt, még külföldön is, művészeink csapatostul járják falvait, motivumot, inspirációt keresve s a hol sajátos magyar művészi motivumokról van szó, műiparban, építkezésben, a kalotaszegi motivumok mindenütt feltűnnek. Mindez Gyarmathyné kezdeményezésének műve. Ez az asszony, ott nevelkedve a Kalotaszegen, jól ismerte, szerette népét, meg is sajnálta szegénységét, segíteni akart során. Okosan fogott hozzá és nagy sikert ért el. Az ő népe olyan szép munkákat készít, hogy csak ismertté kellett válnia, mindjárt népszerűvé is lett s a kalotaszegi asszonyok ügyes művészi tűje az anyagi gyarapodás eszköze lett számukra. Gyarmathyné csinálta meg munkáik számára a piaczot. E fáradozásának eredménye túlmegy az ő szűkebb hazája határain, az ő példáján indultak más vidékeken mások s ha ma a művészies háziipar fontos gazdasági tényező, az első sorban neki köszönhető.

Az irodalomba is ő vitte bele Kalotaszeget, gyöngéd, kedves novellái, regényei mind ott játszanak a kalotaszegi kuriákban, tanítói és papi házakban, faragványos, varrottassal diszített parasztházaiban. Lapunk régebbi olvasói ismerik azoknak a történeteknek nagy részét, nálunk jelentek meg először. *Hegyek közül*, *A havasok alján* és egyéb novellás kötetei, regényei: *A kiknek nincsen szivük*. *Zúdorék* stb. — mind azt a környezetet festik, a melyből Gyarmathyné kinőtt, a melynek ismeretét és szeretetét lehelte minden szava. Ma talán kissé elfonnyadt a friss szinük, de annak idején, kivált a kilenczvenes évek elején nagyon tetszettek, országszerte olvasták őket.

A kalotaszegi nép megsiratja Gyarmathynéban jóltevőjét, mindenki, a ki népünket és irodalmunkat szereti, fájdalommal látja, hogy ez a jeles asszony eltávozott közülünk. A magyar élet szegényebb lett halálával.

A NAGYSÁGOS ASSZONY MODELLJE.

Irta **Gyarmathy Zsigáné.**

— Ezt a kis cselédemet nem adnám a világon senkinek, csak egyedül a nagyságos aszszonynak, mivel hogy tudom a jóságát és úgy bizom a nagyságos asszonyba', mint a jó Istenemben.

— Bennem bizhatsz is, Erzsók és itt hagyhatod nyugodtan a kislányodat.

És a nagyságos asszony meg is szerette a kisleányt, ki is tüntette a többi cselédei felett; vonzódott hozzá ártatlan üdeségéért, szerette rózsaszin arczocskáját, ragyogó kék szemét és szelid mosolyát. És féltette is, mert ha szokás szerint jöttek Kalotaszeg leirói, festői — vagy épen felfedezői, — a kis Erzsit soha sem állította elő modellnek, vagy a szingazdag tájviselet bemutatójának. Van a többinek szép ruhája, szép arcza, hadd jöjjenek azok!

Máskülönben a nagyságos asszony is művészlélek volt és érezte, hogy a szive mélyén, a kedélyében, vagy valahol, szebben, igazabban vannak megfestve, megteremtve azok az alakok, a kiket most lépten-nyomon előállítanak. Hiszen ezek itt születtek, a hol ő, együtt szivták magukba ezt a páratlan levegőt... És elmerengett, álmokat álmodott, látásokat látott, aztán egyszerre édes hevület melegítette, szeme felcsillant: igen, festeni fog!

Kevés előtanulmánynyal, de annál több melegséggel fogott a titkos munkához. Nem szabad arról senkinek tudni, egészen csak magának való gyönyörűség lesz az. Abba a képbe a szülőföld szeretetének lángoló melege kell hogy beleöntse a lüktető életet.

És a mint izzó agyában formálódtak, alakjai, érezte, hogy a sziv melegének mily termékenyítő ereje van az agyban fogamzó gondolatra. Már előtte állt az egész kép. Eddigi képei, melyeket fiatal lánykora óta festegetett, nem mutattak az életből semmit, azért el is rejtette azokat örökre... és ezt? Hiszen ezt is csak magának akarja festeni... ki tudja... És ismét belemerült a leendő képébe. «A kisleány első csalódása» lesz a kép czíme, a tárgya pedig ez: egy szép fiatal házaspárnak második gyermeke születik, még pedig fiú. Ezzel az örömhirrel futnak a mezőre az édesapa után.

A fiatal anya ott fekszik az ősi varrottasok égő piros halmaza között, takarója lombos juhpokrócz, mely félig födi a karján nyugvó újszülöttet. Az ágy előtt áll egy kétéves gyönyörű leányka: az első szülött. A fiatal apa boldogságot sugárzó arczczal tart az ágy felé; kisleánya elibe fut, kitárt karocskáit felnyujtva; tudja, hogy édesapjának, mikor haza érkezik, első dolga őt felkapni és megcsókolni, nahát itt vagyok! De az apja most rá sem néz és egyszerre csak egy másik baba van a karjai között. A kisleány megdöbbenve néz fel és tekintetében az első csalódás kinos fájdalma tükröződik.

Ezt a képet akarja megfesteni és az alkotás hevülete lázas munkára ösztönzi.

A fiatal anya lesz a szelid, szép szőke Erzsi; a fiatal boldog apának beállítja a délczeg barnapiros János kocsist; csak a pitykés zsinóros ruháját kell felcserélni a tulipános mellrevalóval és a többi tájviselettel.

Másnap, egy gyönyörű juliusi napon a tószomszédból az egész háztáj szénagyűjtőbe ment, csak egy öreg banya maradt otthon kétéves gyönyörű kisleány unokájával.

A nagyságos asszony tárgyalni kezdett az öreggel és nyomban át is küldte Erzsitől a festő eszközeit.

— Aztán maradj is ott, Erzsi, míg én is oda megyek... tudod, most rólad csinálok képet.

— Értem, instálom... van is itt már mindnek képe, csak nekem nem volt még.

De a kép iránti készsége nagyot csökkent, mikor a nagyságos asszony előadta, hogy a modell mit fog ábrázolni.

— Instálom alásan, inkább a földön állva, pártásan, mintha a templomba indulnék, vagy pedig fonva, mint Varga Katát...

De a nagyságos asszony megmagyarázta, hogy ez csak egy tréfa és addig beszélt a kis modelljének, míg az megrázta habzó fehér ingvállát és beleegyezett.

Öreg banya elrendezett mindent, a mint az már szokás ilyen alkalomnál, aztán elfutott az egyik leányához a pólyásbaba után, a kit aztán oda helyezett az Erzsi karjára. A nyitott ajtón beözönlött finom illata a nyiló hársnak, az ablakon besütött a nyári napfény és ragyogva csillámlott az ősi kancsók hosszú során.

— Remek! — lelkesült a nagyságos aszszony és a pulik padról felkapta a kisleányt és az ágy elibe állította. Festőtáblájához ment és onnan végignézett a magas ágyon, hol a piruló igazi szűz anya karján egy parányi jószág piheg és a lángoló napfény ott repes az ágy piros varrottasain, mintha e mozgással össze akarná olvasztani a lángoló piros szineket az Erzsi dudoros ingujjának habzó hófehérével és a lombos juhpokrócz sárgásfehér szinével.

— Élni, élni fog ez a kép! — És a nagyságos asszony intett, hogy János lépjen be.

János belépett, tollas pörge kalappal, félvállra vetett szürrel, lángoló tekintettel, délczegen... És a kép pompásan sikerült.

. . . . . .

A nagyságos asszony Olaszországban töltötte a telet, tavaszfélt, mikor haza érkezett, öreg gazdasszonya titokzatosan félreszólította és hosszasan suttogott valami olyan dologról, minek a nagyságos asszony nem látszott felette nagyon örülni. Elsápadt és nem kellemes érzések között nyomban átment a szomszédba. A háznép búzavetőben volt, különben a tavaszi nap csak úgy özönlött be az ablakon, mint tavaly és Erzsi csak úgy tartott karján egy pólyásbabát, félig elfedve a juhpokróczczal, mint akkor — csakhogy ezt a babát nem a szomszédból hozta öreg banya.

Erzsi, a mint meglátta asszonyát, mélyen elpirult, szemét lesütötte a pólyásbabára és szeliden mondta:

— Ezt instálom a nagyságos asszony csinálá!

A nagyságos asszony nem volt egészen ezen a véleményen; de azért szentül felfogadta, hogy soha többet modellt nem ület.

A NAGYSÁGOS ASSZONY MODELLJE.

SZÉCHENYI TEMETÉSEKOR.

— Visszaemlékezés. —

A «legnagyobb magyar» Széchenyi Istvánnak halála 1860 április hó 7-ike és 8-ika közötti éjjel következett be. Az egész ország népét megrendítő haláleset híre már 8-ikán a déli órákban elterjedt Budapesten. Mindenki csak arról beszélt. Először csak rövid értesítés jött a halál bekövetkeztéről és az akkori idők felfogását jellemzi, hogy senki sem gondolt természetes halálra, hanem általánosan az a vélemény uralkodott, hogy ez a Bach-kormány műve, ez felelet gróf Széchenyi István «Blick über Überblick» czímű, azelőtt kevéssel megjelent művére, melyben Széchenyi a mindenható Bach Sándor miniszternek kormányzását és egész működését a legszigorúbb kritika tárgyává tette és elitélte. A közvélemény a Bach-kormányt Magyarországgal szemben minden alávalóságra, még az orgyilkosságra is alkalmasnak tartotta. Csak a délutáni órákban érkeztek hirek a haláleset részleteiről. Akkor jutott köztudomásra, hogy a nemzet nagy fia önkezével vetett véget életének.

Az egyetemi ifjúság között már az első hír vételére nagy mozgalom támadt. Általános volt

VÁGÓ DEZSŐ PLAKETT-TANULMÁNYA

Vágó Dezső

Irod

Elek Artur: A magyar éremszobrászat öregei és ifjai - Műveinek 1908. 177. l.

Vágó Dezső nagyobbrészt tanulmányokon mutatta be tehetségét. Ezeken a hevenyészett vázlatain mintha plasztikára nem is törekednék; formát egyáltalán nem keres rajtuk. Egy női feje sokkal kedvezőbb képet ád a fiatal művész tehetségéről. Figyelemreméltó plasztikai érzék és mintázó készség beszél ebből a művéből.

fordítás

~~Bakony-erdő II. 143~~

Vágó Dersö

pestö.

Fejlecek a Müvészet

1907 évf. 281, 295, 300,

305, 324, 337. oldalokon.

VÁGÓ I. *Dezső*, ipar- és éremművész, Budapest 1882. U. o. és Párizsban tanult és egy sor éremmel és plakettel tűnt fel (pl. Alexander B.). Újabban főleg bútortervezéssel foglalkozik

K-g II 562 l

a Városi Kiállítóterem
(Tiszaújváros, Barcsay J. tér 2-4.)

szeretettel meghívja Önt és kedves családját

Vágó Enikő
és Vágó István

művészházaspár és leányuk

Vágó Bianka

tűzzománc kiállításának
megnyitójára

1998. április 16-án (csütörtök), 17.00 órára

A kiállítást megnyitja:

Czikora János
a DMK igazgatója

Közreműködik:

Pregitzer Fruzsina
a Nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház
színművésznője

A tárlat latogatható: 1998. április 16-26-ig

VAGÓ ENIKŐ

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Gyarapodott a sertésállomány

Budapest (MTI) – Az országban 5 millió 418 ezer sertést tartottak nyilván augusztus 1-jén, ez 383 ezerrel, vagyis 8 százalékkal több az egy évvel korábbinál – derül ki a Központi Statisztikai Hivatal MTI-hez eljuttatott tájékoztatójából.

Az idei áprilisi állapothoz képest a sertések száma 301 ezerrel, azaz 6 százalékkal lett több.

Az anyakocák száma a múlt év augusztusa óta 22 ezerrel emelkedett, vagyis 6 százalékkal, 378 ezerre nőtt. áprilistól a gyarapodás 9 százalékos az anyakoca-állományban.

A jelentésből az is kiderül, hogy ez év április és augusztusa között a sertésállomány gyarapodása 3 százalékponttal, az anyakocáké 8 százalékponttal volt magasabb, mint 1997 ugyanezen időszakában.

Vállalkozói és bankközi forintkamatok

Budapest (MTI) – Júliusban a rövid lejáratú vállalkozói hitelkamatok nem változtak, a rövid lejáratú vállalkozói betéti kamatok mintegy 0,3 százalékponttal mérséklődtek – tájékoztatta a Magyar Nemzeti Bank (MNB) hétfőn az MTI-t.

Az MNB adatai alapján az éven túli lejáratú konstrukciók esetében a hitelkamatok növekedést mutattak, míg a betéti kamatok stagnáltak. (Tavaly a rövid lejáratú vállalkozói hitelek átlagkamata júliusban 21,5 százalék volt, szemben az előző havi 22 százalékkal. A rövid lejáratú betéti kamatok múlt év júliusában átlagosan 17,
kon álltak, míg júniusban ugyan
tó 17,6 százalék volt.) A válla
nyújtott rövid lejáratú, piaci f
rinthitelek átlagkamata nem vál
ushoz képest az év hetedik hón

Vadászat, vadgazdálkod

A területfejlesztési pályázaton nyert pénzből kiadvány

Miskolc (ÉM – ME) – Immár hetedik alkalommal ünnepli szeptember első hetében a vadásztársadalom a vadásznapokat. Szendrei Mihállyal, a Vadászok és Vadgazdálkodók Észak-magyarországi Területi Szövetsége elnökével a rendezvénysorozat kapcsán beszélgettünk.

❑ *Jelenleg hány tagja van a megyei vadászszövetségnek, és mennyien léptek be a vadászkamarába?*

● A vadászszövetségnek a megye 107 vadászterületének 85 százaléka tagja. Azért használom a vadászterület elnevezést, mert nemcsak vadásztársaságok folytatnak vadgazdálkodást, hanem van például mezőgazdasági szövetkezet is – mint például a prügyi –, melynek van ilyen ágazata. Ezen kívül néhány kft. is foglalkozik ezzel a tevékenységgel. A tavaly ősszel megalakult vadászkamara – amelynek titkárává választottak – 3300 tagot számlál. Ez azt jelenti, hogy ennyien váltották ki erre az évre a vadászjegyet, tehát hivatalosan ennyien vadásznak a megyében. Az ezen felüli létszám az orvvadász kategóriába tartozik.

❑ *Mekkora károkat okoznak ezutóbbiak térségünkben?*

● Erre nem tudok pontos választ adni, és igazából nem is mérhetőek fel ezek a károk, hiszen csak a rajtakapottakról tudunk. Aki „ügyes", azt nem kapják el. Bizonyos jelekből persze lehet tudni, hogy orvvadász „működött" a környéken, ilyen például egy-egy bomló állattetem. A tilosban járónak ugyanis nincs ideje arra, hogy kövesse, megkeresse a megsebzett vadat.

❑ *De a tendenciák azért kimutathatók?*

● Optimista vagyok és azt mondom, hogy az új vadászterületek, az új bérlők megjelenésével megtorpant az orvvadászat.

❑ *És az említett új viszonyok következtében hogyan alakult a vadállomány létszáma?*

Szendrei Mihály

● Gyorsabb ütemű
reménykedtünk a re
zást követően, elsős
rárművelés szerkezet
tozása miatt. Az api

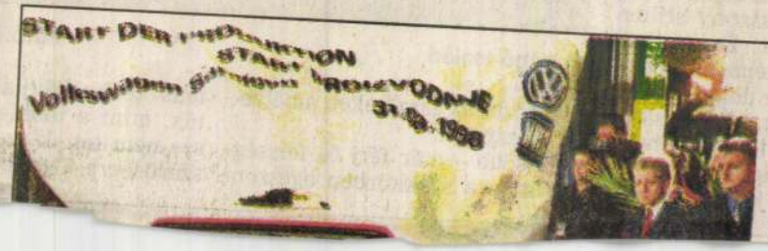

Felicia Szarajev

A Volkswagen cég vo
összeszerelő üzemét t
nyitották meg. A Szar
elővárosában újraindí

VÁGÓ ENIKŐ

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG 1998.09.01.

Tűzzománcosok a sarokról – és Denverből

Miskolc (ÉM – DK) – Vágóék Miskolcon a mai napig maradtak a „tűzzománcosok a sarokról". Pedig elég messze vannak már a kezdettől: az apróságok árusításától. A közelmúltban például a denveri művészeti fesztiválon nyertek első díjat.

A Vágó család Fotó: Farkas Maya

A tűzzománc iránt először a feleség, Enikő kezdett érdeklődni. A Gárdonyi Művelődési Házban volt egy ilyen szakkör, oda járt ő is. Néha a grafikus férj is benézett hozzá, nézegette, mit csinálnak.

– Az az igazság, hogy nekem a zománc nem volt a zsánerem – mondja Vágó István. – Idétlen anyagnak találtam. Legalábbis a szakkörben készült dolgok nem nyerték meg a tetszésemet...

– A tűzzománc minden művészetek csúcsa – veszi át a szót Enikő. – Ha valaki jó zománcos, annak jól kell tudnia rajzolni, érteni kell a színkeverésekhez, kémiai dolgokhoz és sok máshoz. A szakkörösök többsége azonban nem tanult rajzolni, kicsit olyan „háziasszony stílusban" zománcozott. És amikor egy manuálisan képzettebb ember lát rá ezekre a dolgokra, akkor szörnyülködik... Én eredetileg azért mentem le, mert ötvösködtem jó pár évig, és a mesterem azt mondta, jó lenne bezománcozni az ékszereket, amelyeket készítünk.

Később – már férj és feleség együtt – a szakkörben egészen más technikákkal próbálkoztak, mint a többiek. Ezzel persze nem tettek szert nagy népszerűségre. Úgyhogy inkább kibérelték a művelődési ház műhelyét.

– A '90-es évek elején elkezdtük az ékszerek gyártását – idézi fel a férj. – Különböző vásárokon, fesztiválokon ezekkel is egészen szép sikereket értünk el, a vállalkozásunk mégsem lett gazdaságos. Ugyanis mi mindenáron valami nagyon jót akartunk csinálni, amivel nagyon sok munka volt, az embereknek viszont nem volt nagyon sok pénze. Aztán találkoztunk Kátai Mihállyal, aki a Kecskeméten működő nemzetközi zománc művészeti telep vezetője volt 12 éven keresztül. Ő kezdett el „lökdösni" minket abba az irányba, hogy hagyjuk az apróságokat, csináljunk inkább színvonalasabb dolgokat, mert úgy látja, van bennünk kurázsi...

Az első képek elkészülte után felkeresték Szász Endrét, akivel az eredetileg porcelánfestő Enikő egy időben együtt dolgozott Hollóházán.

– Lepakoltuk a „cuccot", és kérdeztük a véleményét. Azt mondta, szerinte nagyon jó. El is vállalta, hogy megnyitja első kiállításunkat a pécsi Harlekin Galériában. A tárlatnak nagy sikere volt, sok ember rácsodálkozott, hogy ezzel a XVI. századi technikával dolgozunk, és ráadásul egy képen ketten...

A képek alá annyit írnak csak: Vágó.

– A reneszánsz idején is egyszerre többen dolgoztak egy képen. Egyvalaki meghatározta a fő csapásirányt, és mellette mindenki azt festette, amit a legjob-

NÉPSZABADSÁG

Ifjú vendéglátók vendégségben

A Budapesti Kereskedelmi és Vendéglátóipari Felsőfokú Szakiskola és a lipcsei Vendéglátó- és Szállodaipari Szakiskola tanulmányútra küldte egymáshoz hallgatóit. A tíz-tíz diák hat hétig ismerkedett a másik ország vendéglátóiparával. Néhány napja hazaérkezett a magyar delegáció. Beszélgettünk hazautazásuk előtt a német főiskolásokkal is. Mit mond a két csoport 3—3 tagja?

„Helyezkedjen el kényelmesen"

Pákozdi Judit és *Csató Gabriella* a Hotel Stadt Leipzigben, *Ottó Vilmos* pedig a Hotel Deutschlandban dolgozott. Mindhárman felszolgálók voltak. Munkájukat dicsérik azok a levelek is, amelyeket a német házigazdák küldtek a pesti főiskola címére, bennük a legnagyobb elismerés: meghívás az 1966-os lipcsei vásárra.

— Hogyan étkezik a német vendég? — kezdi Pákozdi Judit. — Belép az étterembe s kezébe veszi az étlapot, amelyen ez áll: „Szeretettel üdvözöljük szállónk éttermében. Helyezkedjen el kényelmesen, gyújtson rá egy cigarettára, így kellemesen elbeszélgethetünk."

S mindez legalább három nyelven: németül, angolul és oroszul, néha franciául is. Külön étlapja van a szálló halljának, reggeli és délutáni étlap a kávéházi részben, szobaétlap a szálló lakóinak, s természetesen külön étlap és itallap az étteremben. A pincér türelmesen megvárja, amíg a vendég választott, csak akkor jön oda.

Mi a számozott asztal?

— A nyugodt és gyors kiszolgálást könnyíti meg az is, hogy az csak az egy-két éves gyakorlattal jelentkezőket veszik fel a főiskola hallgatói közé. Így mindenkit a választott szakmájában képezhetnek tovább.

— Mielőtt dolgozni kezdtünk Magyarországon, bejártuk a Duna-kanyart, a Mecsek környékét, Tihanyt. Megismerkedtünk nagy idegenforgalmat lebonyolító szállodákkal, éttermekkel. Feljegyeztük a magyar szakemberek tapasztalatait, mesterfogásait — kezdi *Klaus Koch* levelező hallgató. — Otthon dolgozatot írunk tanulmányutunk tapasztalatairól.

Klaus Koch a balatoni motelekről ír majd. Arról, hogy viszonylag olcsó és kényelmes üdülést biztosítanak. Dicséri a szép fekvésű, kulturált kiképzésű pavilonokat, de — mint mondja — hiányoznak a mosó-, vasaló- és szervizszolgáltatások.

— Javaslatgyűjteményt állítunk össze a magyar vendéglátóipar specialitásairól, a magyar szakemberek jó módszereiről, mindezt eljuttatjuk az NDK illetékes minisztériumához is — fűzi hozzá a csoport vezetője. — Így a látottakat a mi vendéglátóiparunk is hasznosíthatja.

Mérlegen a magyar koszt

— Visznek haza magyar recepteket is?

— Természetesen. Főiskolánknak két konyhája és diákklubja is van — válaszolja *Margarethe Brau*, aki a főiskola után egy tengerparti nemzetközi üdülő igazgatónője lesz. — Klubunkban esteket, baráti összejöveteleket rendezünk. Mi magunk építettük a főiskola pincéjében. Vörös téglás falai vannak, a hangulatlámpákat régi petróleumlámpákból fabrikáltuk, a csapóajtót vasláncfüggöny helyettesíti, bárpultunk egy régi söröspultból készült. A magyar étel- és italkülönlegességek remek hangulatot teremtenek majd ott, ugyanis az a tervünk, hogy *egyelőre ott főzünk majd magyaros ételeket*, de később, amikor már „kinn az életben" dolgozunk, mi gondoskodunk majd arról, hogy a magyar ételek mindenütt elterjedjenek nálunk.

— A magyar koszt?

— *Finom* — kezdi *Karl Heinz Bertulat*, aki szakiskolai oktatónak készül. — Csak talán a „friss koszt", a zöldség, a saláta lehetne több is. Úgy vettük észre, mintha a magyarok kevesebbet fogyasztanának ezekből a vitamindús ételekből. És még valami: sokan talán keveset reggeliznek és túlságosan is sokat vacsoráznak, s ez véleményünk szerint fordítva volna egészségesebb.

Elismeréssel beszélnek a magyar idegenforgalom szervezéséről, a vendéglátóiparról, de — mint elmondták — hiába keresték a náluk közkedvelt „tejbárokat", a sokféle tejterméket és alkoholmentes üdítőket árusító büféket.

Zalán István

Gazdag zsákmányt ígér az idei vadászidény

(Tudósítónktól.)

Tolna megyékben, de más vadászterületeken is

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
st, V., Petőfi Sándor u. 17
lefon: 188-296, 188-307
Vágó Ferenc
NÉPSZABADSÁG

1965 AUG 26

1021

ÚJ FOGALMAZÁS

Jegyzetek egy népművészeti kiállításról

MEZŐKÖVESD VIRÁGOS HÍRNEVE a népművészetből sarjadzott ki. Jellegzetes pompába borították a táj viseletét a matyó asszonyok, hímző lányok és menyecskék, akik talán a legizzóbb színekkel és a legdúsabb motívumokkal gazdagították népművészetünk tarka szőttesét. Rendjén való tehát, hogy a matyóföld központjában tartsák meg esztendőről esztendőre a legjobb népművészek találkozóját.

A találkozóval együtt jár a kiállítás is, amelyen az egész ország népművészete képviseli magát. Üdítő élmény, esztétikailag igényes szórakozás e vitrinek között barangolni.

Az első, ami feltűnik, hogy a munkák ugyanúgy tekinthetők iparművészeti, mint népművészeti teljesítménynek. Sajátos vetülete ez annak a folyamatnak, amely a falu és a város közti különbségeket koptatja, csökkenti szakadatlanul.

Régi probléma az ízlésformálás hivatott értői számára: hogyan lehetne kultúrával telíteni a falu növekvő jólétét, kiszűrni a jólét tárgyi bizonyítékai közül a gicscset, a kultúrkacatot. A mezőkövesdi kiállítás szépen mutatja, hogy mi mindent lehet itt tenni. A kiállított munkák egy elenyésző töredék kivételével meghökkentően új szellemet sugároznak. Addig-addig rostálták a régit, a fülledtet, amíg megmaradtak a mai kor ízléséhez is szervesen hozzá tartozó motívumok. Úgy modernek, úgy meghökkentőek ezek a motívumok, hogy közben nincs bennük semmi mesterkéltség és semmi tudálékosság.

MINT AHOGY A MAI LÁNY nem varrat szoknyát harminc méter anyagból, és a juhász is nylon alá bújik szűr helyett, ha esik az eső, a népművészet is takarékosabb lett, s tömörebb, tisztább. Áttetszően, levegősen áll előttünk, inkább líra már, díszítés és célszerűség is. Ez így természetes. Hiszen a díszítőelemek hajdan csakis arra szolgáltak, hogy az otthon készült használati tárgyakat szépítsék. A tárgyak elavultak, bölcső helyett a nikkelezett babakocsi, furulya helyett a táskarádió járja. Nagy kár lenne viszont, ha a bölcsőre festett virágok művészete elhervadna, a furulyára faragott ékességek elkorhadnának. Azt a többletet, amivel hajdanán a falusi ember megtoldotta a puszta célszerűséget, át kell vezetni a jelenbe, újra kell fogalmazni mindazt, ami régi szépség.

S ezt a törekvést tükrözi ez a kiállítás. Nincs az az ultramodern lakás, amelynek ne válna díszére például a mátészalkai *Mészáros Lászlóné* s *Mészáros Erzsébet* keresztszemes hímzése. A két népművész mellőz mindent, ami a díszítőelemeiket zsúfolná, de gondosan megőrzi a szülőföld folklórjának jellegzetes motívumait. S rendkívül megkapó a két szikszói asszony, *Belovecz Józsefné* és *Szombati Béláné* posztóra dolgozott domború hímzése.

Érdekes változás tapasztalható a mezőkövesdi hímzéseken is. Régen a szövet egész felületét elborították a vibrálva tüzelő virágok. Most kevesebb eszközzel, finomabban fogalmaznak, kevesebb a harsogás és a hangsúlyozott választékosság, s több a tömörség, a természetes formaintelligencia.

S nem csupán a hímzőknél, hanem a fafaragóknál, fazekasoknál is erőteljesen érződik az új fogalmazásra való készség. A békéscsabai *Vágó Ferenc* kivételes szépségű stilizált csónakján — amelyet egyébként a *Kisjankó Bori-díj* első fokozatával jutalmazott a zsűri — már nyoma sincs annak, hogy valaha a használati tárgyakat díszítették faragással. Ez a csónak egyszerűen dísztárgy, olyan népművészeti alkotás, amely egy iparművészeti teljesítmény rangját éri el. Formái kivitelezése egyszerű, ám annál biztosabb. A vonalvezetés szinte kiegészítője a természet adta esztétikumnak, az anyag erezettsége, színárnyalatai éppoly fontosak itt, mint a faragott elemek. Ugyanilyen jellemzés illik a nádudvari *ifj. Fazekas Lajos* agyagedényeire is. Ezek is dísztárgyak, a legigényesebbek, egyszeri darabok.

TALÁN KÖZEL JÁRUNK az igazsághoz, ha feltételezzük, hogy szándékosság van a kiállítás anyagának összeválogatásában. Hasznosabb tendenciát nem is követhetett volna a bíráló bizottság. Biztos érzékkel ismerte fel a korunkbeli népművészetben jelentkező új fogalmazást, amely csiszoltabb ízléssel kezeli a tájak művészeti hagyományait — elhagyja azt, ami a szó rossz értelmében falusi, gazdagítja, tovább motiválja azt, ami népi —, s az örökség esszenciáját beleoltja az újba, hogy a népművészet és a modernség ne legyenek egymástól idegenek.

Gerencsér Miklós

Vágó Ferenc

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP
1964 JAN 25.

1021

Szobrász a volánnál

Eperfából hegedű — Hogyan lesz kutya a gallyból
Négy év alatt házi múzeum, hamarosan kiállítás

Egész Békés megyében híre van *Vágó Ferencnek*, a „faragó pilótának". Hét éve dolgozik a kisipari szövetkezetek Békés megyei központjában a Debrecenből Békésbe származott sofőr, s mindössze négy esztendeje foglalkozik a fafaragás művészetével. Igaz, először tizenhárom éves korában vette kezébe a faragókést: eperfából és fenyőfából *hegedűt készített ajándékul barátjának*. Az még ma is játszik rajta.

Békéscsabai otthona *valóságos házi múzeum*. A székely szalagmintás előszobagarnitúrát éppúgy maga készítette, mint a fogas alatt álló három művészi esernyőtartót. Ezeket „csak" azért, mert a feleségének három ernyője van, hadd legyen mindegyikhez tartó. Ő fordítva csinálja: nem a tartóhoz vásárol ernyőt, hanem *az esernyőhöz készít tartót*.

Szobájában az állólámpa, a gömbvasból készült virágállványok sora mind az ő munkája. *Fafaragásaiból hamarosan kiállítást rendeznek: kulacsaiért, kazettáiért, érdekes állatfiguráiért komoly összegeket igértek már az ide látogató idegenek*. De ő nem adja.

— *Csak a magam örömére faragok, szórakozás ez ...* — mondja.

Hogy ez a szórakozás közben művészetté vált, azt már mások állapították meg. Különleges fafaragó késeit is maga készíti, s ha megáll valahol a kocsijával, azt nézi: *nincs-e a közelben faragni való fa*.

— Hogy kezdődött ez a szép szenvedély?

— *Négy éve a Mátrában üdültem a feleségemmel, amikor egy kutya formájú gallyat fedeztem fel* — beszéli. — *Vettem a bicskát, és valóban kutyát faragtam belőle. Így kezdődött.*

Érdemes volt elkezdeni ...

(m. l.)

...yebként sem z...
... hetvenöt é...
... sokat foglalk...
...letésnapjával. An...
lent a hír az
nincs megállás: l...
iratok, telefonok.
lönösen bosszantj...
hol *„nagy öregnek”* titulálják. Az hiányozna csak, hogy most még az újság is...

1.

Körülbelül eddig az interjú *dr. Rusznyák Istvánnal*, a Magyar Tudományos Akadémia elnökével, hetvenötödik születésnapja alkalmából. Most már nemcsak a feladat, de az ember is izgat, akj írtózik az ilyesfajta közszereplestől. *Tizenöt éve, amióta egyfolytában az Akadémia élén áll* — a régi hagyományok mélységes tiszteletben tartása mellett —, *új Akadémia született.* A mondatot, amelyet tavaly egyik kiállí... írtak: „A

...lelkiismeretes orvosi munkáját nagyra becsülte a professzor.

Elgondolkozva ül a professzor egyik nap a szobájában, s vidáman dúdol valamilyen dallamot, amikor benyit hozzá közvetlen munkatársa. Azt mondja a fiatal kolléga:

— *Milyen jó kedve van ma a tanár úrnak.*

Ő rámosolyog:

— *Persze, hiszen találkoztam morózus barátunkkal, és ma — visszaköszönt.*

A tanítvány esküszik rá, hogy a prof. hangjában a gúnynak még csak árnyéka sem volt. Őszintén, szívből örült.

4.

Tegnap kora reggel kint járt az Üllői úton. Megnézte, hogyan halad a Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet építkezése, a berendezés szerelése. Ismét bosszankodott egy sort: hiszen az épületet már régen át kellett volna adniok az építőknek. Utána visszament az Akadémiára, és szakmai vitát folytatott egy kollégával, majd fogadta az orvosszakszervezet képviselőit, akik hatalmas csokorral és őszinte jókívánságokkal köszöntötték. Amikor néhány percre felszabadult, meggyőző erővel megpróbált lebeszélni a vele ...

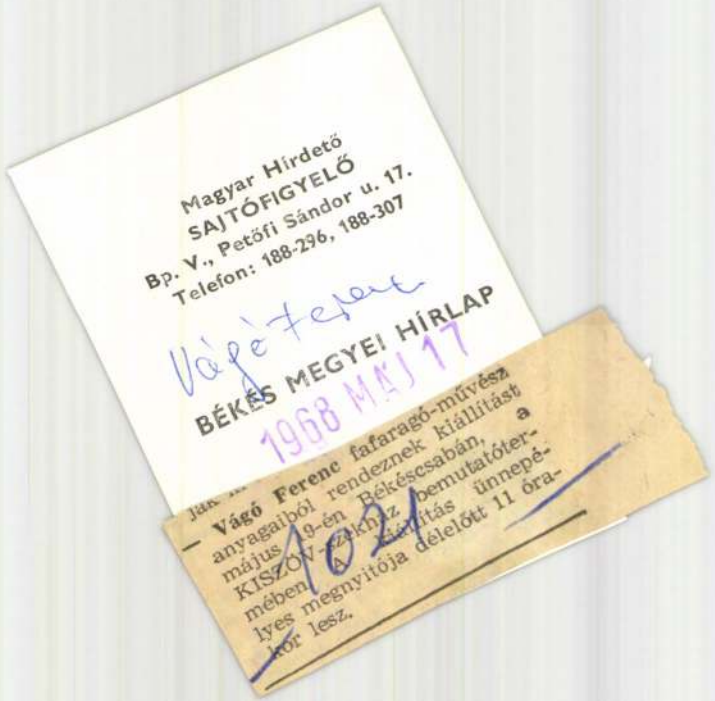
Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Vágó Fejes
BÉKÉS MEGYEI HÍRLAP
1968 MÁJ 17
Vágó Ferenc fafaragó-művész anyagaiból rendeznek kiállítást a
május 19-én Békéscsabán,
KISZÖV-székház bemutatóter-
mében. A kiállítás ünnepé-
lyes megnyitója délelőtt 11 óra-
kor lesz.
104

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉS MEGYEI HÍRLAP

Vágó Ferenc

1021

1968. május 21.

Képzőművészeti kiállítás a KISZÖV bemutatótermében

Május 19-én, vasárnap délelőtt a békéscsabai KISZÖV bemutatótermében nyitották meg a Megyei Művelődési Ház Képzőművész Stúdiója két tagjának, Romvári Etelka festőnek és Vágó Ferenc fafaragó művésznek a kiállítását. A kiállítástí amely egyébként délelőtt 11 órától 19 óráig tart nyitva, Püski Gábor, a Megyei Művelődési Ház igazgatója nyitotta meg.

Vágó Ferenc fafaragó művész a megnyitó vendégeinek társaságában.

Részlet a képzőművészeti bemutatóból. Romvári Etelka és Püski Gábor a képek előtt.

Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat
2. sz. Gépjavító Állomása GYULA,

felvételre keres

esztergályos, autószerelő, karosszérialakatos szakmunkásokat

Fizetés megegyezés szerint.
Jelentkezés az állomás termelési osztályán.
190570

A Budapesti Kőolajipari Gépgyár azonnali belépésre keres központi telephelyére

esztergályos, marós, lakatos, motorszerelő, hegesztő, asztalos szakmunkásokat, mérő- és szabályozó körök üzembe helyezéséhez technikusokat, kazánkezelőket, férfi segédmunkásokat.

Külszolgálati munkakörbe

műszer- és technológiai szerelési munkahelyekre csőszerelő, központifűtés-szerelő, hegesztő, villanyszerelő szakmunkásokat és férfi segédmunkásokat.

A vidéki munkahelyeken 5 napos munkahét, munkásszállás és étkezés van.

Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán:
Budapest, XVIII., Gyömrői út 79—83. 405

Beton- és Vasbetonipari Művek Budapesti Betonárugyára

BUDAPEST, XXI.,
Rákóczi Ferenc u. 289.

felvesz

8 általános iskolát végzett 14—16 éves fiúkat

elektrolakatos tanulónak

a 305 sz. Várpalotai Szakmunkásképző

Festő, mázoló szakmunkásokat

közületi karbantartó munkákhoz teljesítménybérrel,

díszműbádogosokat

kiemelt órabérrel és

TMK-villanyszerelőket

(nyugdíjasokat is)

azonnali belépéssel felveszünk

Vidékieknek munkás-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 OKT 14

Vágó Ferenc, népi-

Békés m. Népújság Iparművész

Vágó Ferenc alkotásainak kiállítása

10/21

Békés megyében már ismerik Vágó Ferenc népi iparművész alkotásait, több kiállítást rendeztek az elmúlt években, ezenkívül országos tárlatokon is részt vett. Többek között a III. népművészeti kiállításon, melyet Budapesten, a Műcsarnokban rendeztek meg, I. és III. díjat nyert. A néphadsereg országos pályázatán I. és II. díjat, valamint a Békés megyei népművészeti napok pályázatán II. és III. díjat kapott. Ezúttal szintén megyén kívül rendeznek kiállítást alkotásaiból, mégpedig október 18-tól Monostorpályin a művelődési házban.

A létesítményen elhelyezett
lyes és tilos!

KÁR A BENZINÉ

...ne menjen tovább
megoldhatja
Orosházán, a 47-es

— személy- és kistehergé
és fizetőjavítását.

— mosást, zsírzást, diagn
res kerékbeállítás, ki

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1966 SZEP 7.

121

Tárlatok a megyében

Varga Ferenc fafaragó népművész munkáiból kiállítás nyílt Mezőkovácsházán szeptember 4-én, vasárnap. A békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum rendezte tárlatot a mintegy 50 főnyi érdeklődő előtt Beck Zoltán muzeológus nyitotta meg. Az alkotásokat az érdeklődők szeptember végéig tekinthetik meg, akkor bontják a kiállítást.

*

A napokban befejeződött a IX. Alföldi Tárlat békéscsabai bemutatója. Az alkotásokat sok százan tekintették meg, s nyilvánítottak véleményt a kiállított művekről. A múzeum számára a megyei tanács hét műalkotást vásárolt meg.

*

Szeptember 11-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumban tárlat nyílik a nemrég elhunyt kiváló festőművész, Zilahy György alkotásaiból. A megnyitó beszédet — amelyben rövid ismertetés is elhangzik a festőművész életéről és műveiről — Püski Gábor, a megyei tanács végrehajtó bizottsága művelődésügyi osztályának művelési csoportjának vezetője tartja.

*

Lapunkban nemrég közöltük, hogy új helyére költözött a békési múzeum. Október elején első kiállítását nyitja meg a Békés megyei festőművészek alkotásaiból. A tárlat rendezésében és szervezésében segítséget nyújt a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum.

Gyalog Mi
nöke mondj

— Jövőre
melünk digi
haköményt,
édeskömény
tárt, 20 hold
don valerián
zsameténget.

Nem kell már napokig győzköd-
ni a termelőszövetkezetek vezе-
tőit, hogy termeljenek gyógynö-
vényt. Sok helyen megismerték e
kultúrákat és meg is kedvelték.
Jó jövedelmet látnak benne. Er-
ről beszélt Csonki István, a
MESZÖV gyógynövénytermelési
szakelőadója, miközben gépko-
csink Békéscsaba felé közeledett.

— Az idén megyénk 17 ter-
melőszövetkezetében termelnek
gyógynövényt; 580 holdon édes-
köményt, 110 holdon madárcsu-
sort, 55 holdon konyhaköményt,
7 holdon digitalist, amelyből ed-
dig mintegy 400 mázsát takarítot-
tak be. Az említetteken kívül 90

törzset a ba-
akcsoportok, to-

húsgalamb fel

kult galambtenyésztési társulás.
Szarvason például a galambászok
3000 galamb értékesítésére szer-
ződtek. Endrődön 2000, Gyoman
1800, Mezőkovácsházn pedig 1600
galamb felvásárlására szerződött
a földművesszövetkezet. Megyénk-
ben ebben az esztendőben nem

Felhívá

AZ 1966. ÉVI ADÓ MÁSO
JÚLIUS HÓ 1-ÉN ESE

szeptem

Vágó Gábor

Vágó Gábor kolozsvári szobrászművész a sepsiszentgyörgyi székely muzeum számára Szegeden megmintázta Szent-Györgyi Albert tanárt.

Képes Pesti Hírlap 1938. II. 26

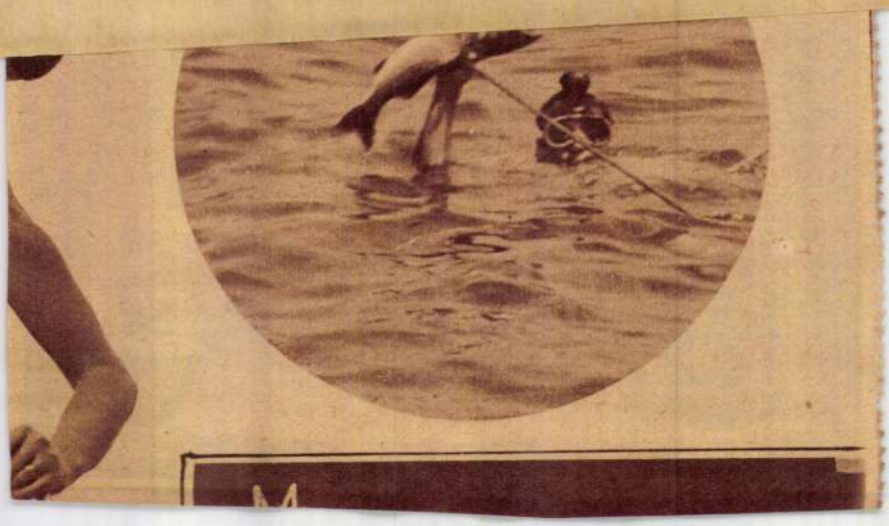

Vágó Gábor
Szent László kegyes nővér
1939. január 8.

Vágó Gábor: gróf Majláth erdélyi püspök

Tudta már, hogy a tanár úr előtt nem fog semmiféle bűncselekményt elkövetni.

Nemsokára mar teljes hangulatban volt az osztály. Felelevenítették ama hat évig tartó, ádáz, szívós, ravasz fondorlatokkal teli védoháborút, amelyet az osztály vívott a szekundázás réme ellen, a magyar nyelvtudomány s a világtörténelem ellen s némileg Kormos tanár ellen is.

— Mit gondol, tanár úr — hencegett — ki volt a legnagyobb gazember?!

Kiderült, hogy Pimpi volt a legnagyob gazember, mert a történelemóra előtt mindíg felírta a táblára a szükséges évszámokat, számtani egyenletek alakjába rejtve. Például így: 14 L = 1707 + U. Ez annyit jelent, hogy XIV. Lajos 1707-ben megkötötte az utrechti békét.

Amíg ez a dicsőség kiderült, Torda mérnök, el hagyott férj, azon tünődött, hogy ha ő ezt annakidején nem teszi, akkor *ez az ember* itt, mellette nem jut el az érettségiig, nem jut el Vácig s nem jut el Etelka szivéig, s nem tanusít szerencsés előmenetelt az élet tanrendjében ama legfontosabb tárgyából, amelyből ő, két hete megbukott.

Öntudatlanul, de nem véletlenül meglökött egy poharat az asztalon. A bor szomszédjára dőlt. Azok, akikre ok nélkül „pikkelt" a tanár úr, még gorombábban szoktak viselkedni az iskolában a „stréberekkel" és „mázlistákkal" szemben.

— Jó jel — vigasztalta Pogányt kajánul — rövidesen megházasodol.

S már elképzelte, hogy, ha nem akadályozza meg, hogyan lesz Etelka Pogány Sándorné, hogyan fogják Etelkán átragasztani az ő nevét Pogány Sándor nevével. Azonban ő ezt megakadályozza. Csak vége legyen a mulatságnak.

Éppen arra gondolt, hogy milyen szép volna Pogány Sándor neve egy síremléken, amikor a fiúk beszélgetéséből fülébe jutott pár szó s halványan elmosolyodott. Éppen róluk beszéltek. Ugyanis elmondták a tanár úrnak, hogy egyszer a Kati fülében vatta volt és a tanár úr felhívta és, Kati nem tudott felelni, csak rúgta a Pimpi lábát a pad alatt:

— Súgj!

És a tanár úr megkérdezte:

— Miért nem tudsz semmit?

És ekkor Pimpi elkeseredésében hangosan mondta:

— Mert vatta van a fülében a marhának!

Torda Imre szívében homályos bánat felhőzött, de most nem azért, mert a szívén feküdt a jéghideg levél, s nem azért, mert boldogságának képe más férfihez jutott, hanem azért, mert éppen ehhez a fiúhoz jutott, aki egykor együtt élt vele azokban a feledtető, boldog emlékekben.

Felköszöntők következtek, ellenségre és jóbarátra, a tanár úrra és a hölgyekre. Neki a jótanulók nevében kellett volna beszélnie, de csak a fejét rázta s nem állt fel a noszogatásra. Pogány, a szerencsés nem-tanulók nevében méltatta a víg ifjúkort, az örök barátságot, az örök összetartozást.

Mikor a szónok az örök összetartozáshoz ért, Torda hunyorított egyet a szemével, s az asztal alatt, megfontolt szándékkal, oly hatalmasan rálépett a szónok lábára, hogy a szónoknak elállt a lélegzete. Éppen egy körmondat mélyén volt a szónok s valahol a mélyben elvesztette az alanyhoz illő állítmányt. Tehetetlenül pislogott rá.

— Pimpi, súgj! — nyöszörögte tréfás arccal, de komoly óhajtással.

Tordának a száján volt az elveszett állítmány, s látta, hogy Pogány elvörösödik, mert a hölgyek miatt kissé kínos volt a felsülés, de Torda kárörömmel s megátalkodottan hallgatott.

Pár pillanattal utóbb, amikor Pogány Sanyi elmesélte, hogyan lett egyszer rosszul a felelésnél, neki különös lelkifurdalása támadt. De nem a kegyetlen tyúkszemre-hágásért, amely a felsülést okozta. Szégyelte magát, mintha kötelességet, kutyakötelességet mulasztott volna el. Nem mondta meg az állítmányt. Nem súgott.

Heti krónika. Mailáth Gusztáv gróf, Erdély püspökének új szobra
Vágó Gábor kolozsvári szobrász műve
Készült a főpásztor ötvenéves jubileuma alkalmából
A Fotofilm fényképe

Nemsokára Pogány az órájára nézett.

— Tyű, nekem mennem kell, mert Vácott akarok aludni! Mert — és ezt csak neki mondta —, mert holnap délelőtt meglátogatom őt...

Torda Imre hirtelen felpattant. Félfejjel volt magasabb Pogánynál, de most óriásnak látszott mellette.

— Várj! — mondta rekedten. — Én is megyek!

Az ősz tanár úr, a fényes asztal, a víg fiúk hiába marasztalták őket. A Kati türelmetlen volt, a Pimpi pedig remegett az izgalmában.

Torda ökölbe szorította kezét a nadrágja zsebében, de a szíve nyitva volt. S a szívének fájt itthagyni a víg fiúk asztalát, az idétlen tréfák és oktalan rettegések emlékét, mert tele volt velük, mert érezte, hogy valami roppant fontos dolog ez a korai elbúcsúzás, az hogy nekivág a talányos éjszakának a nyugati pályaudvar felé, ahonnan a váci vonat indul. Mert ezzel a búcsúzással most elhagy valamit... Hogy mit, azt ebben a pillanatban még nem tudta.

Akkor tudta meg, midőn a kerthelyiségből kifelé haladtak s a hátuk mögött hamisan, szörnyű cigánykísérettel, összevissza, felhangzott a diáknóta:

Gaudeamus igitur
Juvenes...

Uj Idők 1932. XXXVII. 20.

Heti krónika. Pintér Jenő, a kiváló irodalomtörténetíró, akit a Tudományos Akadémia a nagy jutalommal tüntetett ki. Az Akadémia nagydíját 1832-ben alapították és eddig mindössze két irodalomtörténetíró kapta meg: Toldy Ferenc és Horváth János

Torda Imre csak egy pillanatra nézett vissza az éneklő csoport felé, de az ökle kinyilott a zsebében.

A taxiban elfordította fejét, amikor Sanyi gondtelten dünnyögte:

— Hidd el Pimpikém, úgy drukkolok a holnapi találkozástól, mint valami feleléstől. Sejtelmem sincs ahhoz az asszonyhoz, egyáltalában sejtelmem sincs!

Torda hallgatott.

... Juvenes ... muzsikált benne, valami mosolyos fájdalom dallamára. Hiszen ők itt ketten két *juvenis*, egymás számára mindörökké ifjak, a Kati meg a Pimpi, akik az ötvenéves találkozón is ifjaknak nevezik önmagukat a latinszövegű dalban! Torda Imre gyülölhetné Pogány Sándort, mert elveszi az ő volt feleségét, de Pimpi nem gyülölheti a Katit, mert szerencsésebb nála — mint ahogy Nagy Gabit sem gyülölhette a számtandolgozatra kapott egyes miatt, pedig a Gabi az övéről másolta le a dolgozatot s ő kettest kapott a magáéra. Hiszen ez itt a Kati, a Pogány Kati, az istentelen Kati, hiszen miatta kapott intőt magaviseletből, súgásért és miatta kapott két pofont ízmoskezű atyjától, az intőért és ez mind-mind az ő ifjúsága!

Az ifjúsága támadt fel ma, titokban, a Kati nadrágja és tyúkszeme ellen vezetett alattomos orvtámadások alakjában s az búcsúzik tőle két hét óta, amióta ősz szálakat talál a hajában. Az ifjúságot ölné meg, ha vasoszlophoz verné a Kati fejét!

A nyugati pályaudvar előtt Pogány aggodalmasan besandított az üvegcsarnokban álló vontra. Torda az izgatott arcot figyelte, amely annyiszor fordult feléje, bizakodva, hálásan, kérve: „Pimpi, súgj!"

Gyorsan, bevezetés nélkül, elfulladt hangon, de érthetően mondta:

— Ha Etelkának virágot viszel, csak fehér szekfűt végy, ezt szereti. Ha valahová mentek, a pincérnek sok borravalót adj, Kati, ez fontos ... Etelkát csak akkor lehet megcsókolni, ha kifogástalan ruhában vagy. Ha már cigarettázott veled, akkor bátran megcsókolhatod ...

A feje lassan lehajlott, mintha gondolkoznék.

— Várj, hadd súgom tovább ...

Amit mindenkinek tudnia kell

Hogyan lesz valakiből villamosvezető?

Az amerikai Braille professzor évtizedekig tartó képességvizsgálás, pszichotechnikai mérések után tapasztalatait ebben a meglepő mondatban foglalta össze: *A civilizált emberek hetvenöt százaléka pályatévesztett.* Braille professzor ezt a megállapítást nem a szó szubjektív értelmében tette, tehát nem arra gondolt, hogy az emberek háromnegyed része elégedetlen a rászabott hivatással. Objektiven pályatévesztett *az emberiség nagy része: alkalmatlan arra a munkakörre, amelyet betölt.*

Hajdanában a mesterségek többnyire apáról fiúra szálltak, ha meg több gyerek volt, a bölcs öregek, a szomszédok, az ismerősök fecsegéséből alakult ki az ötlet, amely aztán egész életére megszabta a reménytelen ifjú sorsának irányát.

A modern pszichológiai vizsgálatok tudvalevően megállapították, hogy úgyszólván minden mesterséghez az idegrendszer és a lelki készségek különleges fajtájára van szükség. Így keletkeztek az úgynevezett pszichotechnikai laboratóriumok, amelyekben különféle elmés módszerekkel azt igyekeztek megállapítani, hogy a jelölt megfelel-e a választott hivatás speciális követelményeinek.

Az *Uj Idők* olvasóközönsége bizonyára hallott már ezekről a kísérletekről, amely kísérleteknek volt egy eredendő hibájuk: túlságosan elméleti jellegűek voltak, a laboratóriumi, gyakran tréfás mókák adtak ugyan valami felvilágosítást a vizsgázó tehetségének hovatartozásáról, de nem árulták el, vajjon az illető ezeket a képességeket magában a választott szakmában is tudja-e majd értékesíteni.

Ennek az elvnek felismerése vezette a pszichotechnikusokat arra a gondolatra, hogy mindenféle kitalált kísérlet helyett magának a mesterségnek szellemes laboratóriumi leutánzásával vizsgálják meg a képességeket.

Ebben a tekintetben szinte egész Európában vezető helyet tölt be a sokat szidott BESzKÁRT angyalföldi pszichotechnikai laboratóriuma, amelynek meseszerű instrumentumait a BESzKÁRT mérnökei tervezték és a BESzKÁRT műhelyei készítették.

Ennek a pszichotechnikai laboratóriumnak elmésen megkonstruált gépezetei már első pillantásra felkeltik a legfásultabb lélek érdeklődését is.

A tulajdonképpeni tehetségvizsgát orvosi és lelki vizsgálatok előzik meg. Ha fizikailag megfelel a jelentkező, akkor elsősorban bizonyos fajta lelki készségeit állapítják meg. Így, például, egy automata másodpercenként egy-egy pénzdarabot lök a vizsgázó markába. Az asztalon perselyek vannak a különböző értékű pénzdarabok befogadására. A vizsgázónak nem szabad hibáznia: a kezébe potyogó pénzeket a megfelelő perselybe kell dobálnia. Ez a próba a koncentrálóképesség nagyságáról ad felvilágosítást.

A gépies munkakészséget úgy állapítják meg, hogy egy másik automata négy másodperces időközökben különböző alakú rézlemezeket adogat a vizsgázó kezébe. A vizsgázónak ezeket a változó figurákat megfelelő csoportokba kell osztályoznia.

Egész sereg hasonló, többé-kevésbbé mulatságos próba után következik a villamosvezető képesség megvizsgálásának két legérdekesebb próbatétele: a vetített és a valóságos villamosvezetés a laboratóriumban.

A vizsgázó belép egy pódiumra épített villamosvezetői fülkébe, amelyben benne vannak a villamoskocsi kapcsolásának, vezetésének és fékezésének összes kellékei. Elsötétül a szoba és a vezető előtt a szemközti fal tej-üvegén megjelenik két végtelenbe futó vörös vonal: a villamos sínek. A vizsgázó csönget, kap-

„Vagyok a halál nagy álmodója
Messze jövendő látnoka, hőse
Régi dicsőség elsiratója
Kesergő dalok bús hegedőse....
A Magyar névre halálig büszke!!"

Vágó Gábor szobrászművész munkája:
DOMBY BÉLA ref. lelkész, a költő pap, lapunk főmunkatársa Jászberény

A MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA KÖNYVOSZTÁLYA SOROZATAI:

MAGYAR IRÁSOK

Négy évszázad dicsősége, drámai alakjai, nagy szerelmei az élő magyar regényirás művészetének tükrében.

1. **Dormándi László:** SOLYOMMADÁR
A kalandos természetű, szerelmes lelkü első magyar költőnek, Balassa Bálintnak érdekfeszitő életregénye.
Ára: **fűzve P 5.40, kötve P 8.60**

2. **Mokcsay Zoltán:** SZÓL A TÁROGATÓ
Bónis Ferencről, a Wesselényi-összeesküvés felvidéki vezéréről szól ez az izgalmas, megragadó történelmi regény.
Ára: **fűzve P 4.—, kötve P 7.20**

3. **Darnay Kálmán:** TESTŐRSZERELMEK
Kisfaludy Sándor édes-bús szerelmeinek regénye, amely egyuttal a napoleoni korszak hü korképe is.
Ára: **fűzve P 5.60, kötve P 8.80**

4. **Balla Irma:** VASKUTHY GÁBOR
Felvidéki város meleg és derüs levegőjében nőtt fel Vaskuthy Gábor izig-vérig modern, nagy koncepcióju mérnökké. Démoni erők a bün ösvényére szorítják megtépetten is diadalmas lelkét. Ára: **fűzve P 4.80, kötve P 8.20**

5. **Kiszely Gyula:** CSEREHÁZASSÁG
Ősi magyar kuriák falai közé, régi törzsből sarjadt férfiak, lányok lelkébe hatol a modern élet forgószele és sodorja őket tragikus, humoros bonyodalmakba.
Ára: **fűzve P 4.80, kötve P 7.20**

Öt kötet ára fűzve 24.60, kötve 40.— P

SZINE-JAVA
regénysorozat

SZORAKOZTATÓ,
HUMOROS,
KALANDOS,
ÖTLETES,
LEBILINCSELŐ,
könnyed és mégis tartalmas modern regények példátlanul olcsó gyüjteménye.

Amit a jövőbe és a multba száguldó képzelet, az élet drámáinak meglátása, a humor és szatira könnyü, érdekkeltő, mindenkihez közelférő formában ad, mind ennek

SZINE-JAVA

foglal helyet az uj sorozat regényei között.

1. *Andai:* Álmok asszonya
2. *Galopin:* A vörös szandál
3. *Szini:* Dr. Homo kisérlete
4. *Toudouze:* Aki ellopta a Golfáramot
5. *Dahl:* Utazás egy házmesteri fülke körül
6. *Dupuy:* A sakkjátékos (Kempelen Farkas csodagépe)
7. *Dominik:* Atlantis feltámadása
8. *Maugham:* A mágus
9. *Hull:* A sejk
10. *Frondaie:* A fejedelmi autó

Minden kötet hófehér papiron,
Fiora Margit újszerü virágos egészvászon kötésében.
Ot kötet tokban P **17.**— Tiz kötet tokban P **34.**—

Mindkét sorozat részlettörlesztésre is kapható.
Legkisebb havi részlet P **4.**— Egyes kötet P **3.40**

Megrendelhető A MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA KÖNYVOSZTÁLYA ÚTJÁN

KULTURA HANGSZER- ÉS ZONGORATEREM

TELEFON: JÓZSEF 394—90. Csakis külföldi legelsőrangú kereszthúros zongorák, pianinók, továbbá gramofónok és gramofónlemezek nagy raktára. Előnyös fizetési feltételek. **BUDAPEST, IX, KÁLVIN-TÉR 7.**

Vágó Gábor

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

1928. V. évf. 6 sz.

vány-féle, egyik oldala magas, másik vége a földön fekszik. Magas felét odaállítják a társzekérhez, teherautóhoz s a súlyos hordók végiggurulva rajta, akkora zajjal érnek földet, hogy eleinte — mikor nem ismertem e fürge vállalat minden funkcióját, — azt hittem: földrengés van. Ma már tudom, sokkal ártatlanabb: az alkohol örömei terjednek.

Csendes városomnak egyetlen lüktető pontja ez. Üres hordók érkeznek, helyüket borral töltöttek foglalják el, azzal a különbséggel, hogy most hat ember izzad velük s földrengés helyett „hó, rukk!" kiáltások verik fel életem egyébként áldott csendjét. Ha elcsikordult az óriás vörös autó, már fordul be a társzekér a főtér sarkán s a hordógurító szerepe elülről kezdődik.

Az állvány tehát állandó üzemben van, csak percekre szabad, mint sok életigenlő ember szíve. De e perceket, mik két hordó közt adódnak, felhasználják a fürgék, az élelmesek s ablakomból kaleidoszkopot csinál a sokszínű élet.

Fenn a hegyen állami elemi iskola. A délutáni előadásra nem tudom milyen tannyelvű, de rendkívül rongyos gyerekek igyekeznek.

Egy piroskendős leányka félfülű iskolatáskájában kotorász. Egy micisapkás belenéz:

— Te, megvan a másolásod a rókáról?

— Meg.

— Ird meg az enyémet is. Neked adom az ozsonnámat.

— Utcán nem lehet, iskolában meglát a tanító néni.

A másik a megszorultak leleményességével észreveszi az állványt. Azzal, hogy ferde és csak kényelmetlenül lehet ráülni, nem törődik. Odamutat:

— Ülj fel erre, van tíz perc. Hamar!

— Mi az ozsonnád?

— Szalámi.

A kislány megremeg.

— Add ide az irkádat. De tinta . . . — akad el ijedten.

A másik odanyújt egy töltőtollat.

— Ezzel írj. A nagybátyámé. Ne félj, ebben mindig van tinta.

— Mindig? Éjjel is, ha alszunk?

— Éjjel is.

A kicsi elhelyezkedik s a töltőtoll és szalámi kettős csodája közt buzgón rója a mondatokat.

Szegényke nem tudja, hogy egyik csoda máris megcsalta: a micisapkás elszaladt s a sikerült csel boldogságával most, háromnegyed kettőkor megeszi az ozsonnáját. Időnként lopva visszanéz rám, én gyáván hallgatok a nyitott ablakon, mert ha szólok, mindkettőnek elromlik az öröme.

lom, annyit dolgoztunk vele". S ha mindez nem elég, ott az az alacsony zsámolyféle, amin a kofa ül. Most épen azzal hadonászik, míg baljával kis szekeret húz a megmaradt áruval.

Lihegve szidalmaz valami férfit, majd lila arccal megáll a hordócsúsztatónál. Rákönyököl, ezzel mintegy barrikádot emel kettejük közé. Hangja csattan:

— Hallja! A szenvedésit magának! Még maga mondja, hogy tartozom húsz leijével?! Miért fizessek? Én nem cégéreztetem magam affélével!

A megtámadott hebeg. Az ilyen nőtipus előtt a férfi gyenge, mint pólyás korában. A válasz nem hallik s én elgondolkozom.

Itt két eshetőség van: egy személyes és egy általános. Miféle adósság lehet az, amelynek megadása „cégérezés". (És ha efféle, mért olyan alacsony a tarifa?). — Vagy odajutottunk Erdélyországban, hogy egy méter kockás karton megfizetése is megbélyegzi az embert?

•

Alkonyrahajló órában sí-ruhás lány szökken lefelé a hegyről. Megáll, a sítalpakat falhoz támasztja. Hanyag és biztos, mintha csak szobájának legszemélyesebb toalettasztalkája előtt lenne. Ráül a hordógurítóra, balkezében tükör, jobbjában pamacs. Szakértelemmel törli magáról a sport nyomait: azt a kis fényességet enyhe rózsaszínnel cseréli fel, ajkait véresre húzza és (én sem akartam hinni) nehány szemöldök szőrecskét kitép.

Mikor feláll, a sportról csak a sítalp s a vastag kék posztónadrág beszél, kiáltó ellentétben az arc gondozottságával.

Ha otthon — más utcán odakerülve — várja partnere, e rendezett hölgyben alig ismer rá pajtására, akivel hóban, fagyban nagyokat zuhanva sikongattak.

A regényíró azt mondaná: A modern lány szilajságát a szalondáma finomságával tudta egyeztetni, — ez volt benne izgató.

Az erényecsősz: Hová jutottunk! Ezek a békák, az utcán festik magukat!

A pártikémlelő mama: Jó ez lelkem, szegénynek, gazdagnak, munkára, sportra, filmre, — csak a férfiak ne lennének olyan vacakok.

•

Az intellektuális fiatalság is megfordul e mozgalmas helyen. Két nyolcvan vedres hordó közti szünetben a rop-

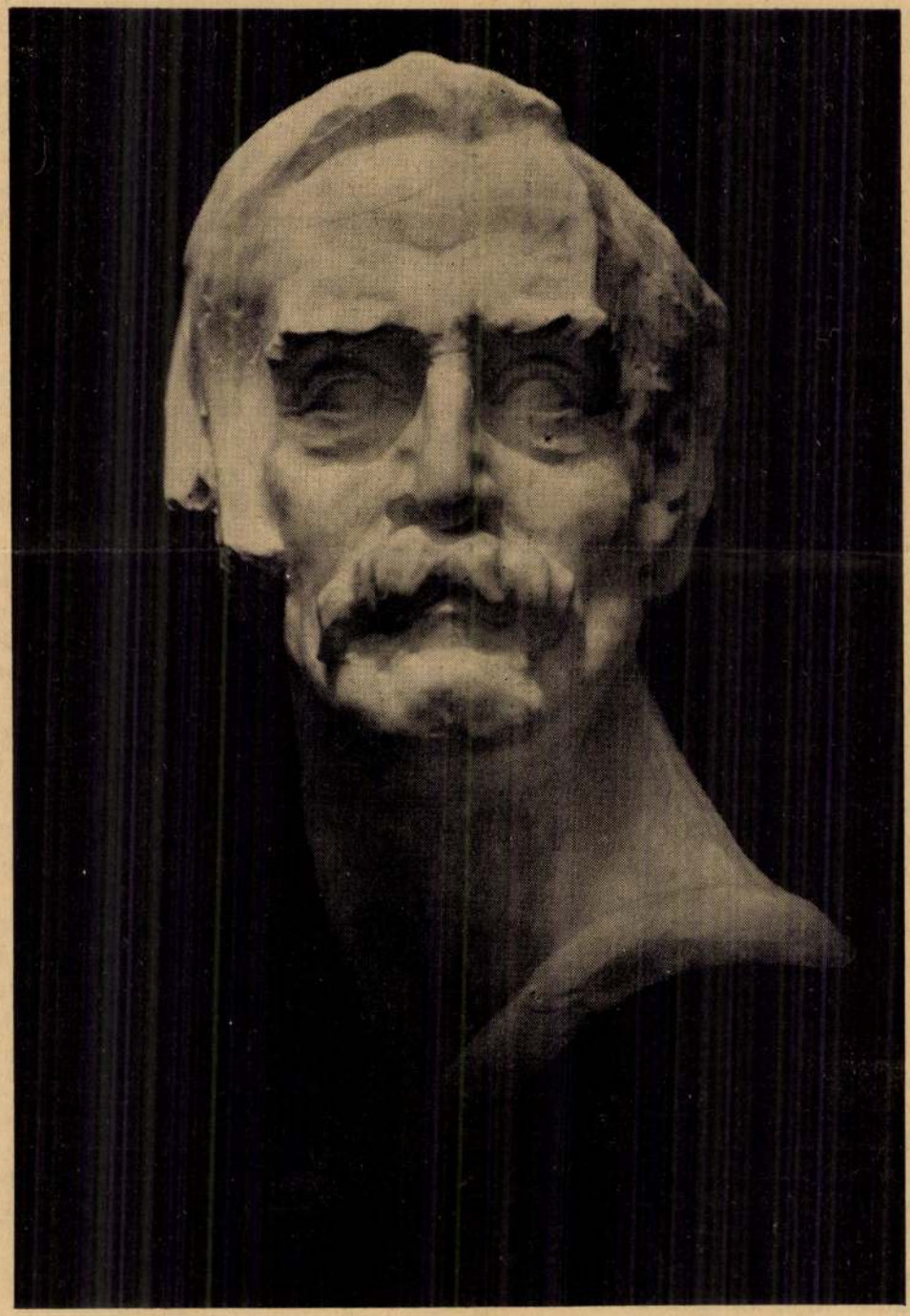

Kós Károly. Vágó Gábor műve.

Pásztortűz 1935. máj. 31 –
jún. 15.

ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT

NYOMTATVÁNY

Budapest

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULATNAK a Műemlékek Országos Bizottsága (IX. ker., Hőgyes Endre-u. 10.) tanácstermében június hó 10-én délután 6 órakor tartandó

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztárosi jelentés és a költségvetés előterjesztése.
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
5. A tisztikar és a választmány megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Budapest, 1937. május hó 26-án.

Gerevich Tibor

Vágó Gábor

szegedi szobrász

1944. dején feleségével
együtt koll. kiáll. volt
Szegeden
Pálfy György arczeje,
Madonna, lizieni szent
Teréz szobra a figyelemre-
méltóbb alkotások.

Dorogi Imre:
Vágóné Berényi Mar-
git és Vágó Gábor képző-
művészeti kiállitása.
Délvidéki Szemle.
1944. 93. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Vágó Gábor szobrai

VÁGÓ GÁBOR.

* 1894. Belényes, Bihar vm. Középiskoláit Szegeden, Kolozsvárott és Budapesten végezte. 1924 óta foglalkozik művészeti tanulmányokkal. 1925-ben Rómában folytatja tanulmányait. Főleg vallásos tárgyú műveket és arcképmásokat készít. Főbb művei: Pethes Imre. 1928., br. Jósika Miklós, Zágoni Mikes Kelemen, gr. Majláth G. Károly erdélyi püspök, Báthori István erd. fejed. és lengyel király szobrai. 1932.

223. Gróf Majláth G. Károly erdélyi püspök, gipsz. eladó.

Nemzeti Szalon 1939. jan.
Erdélyi kiáll.

Vágó Gábor szobrászművész, Kolozsvár—Cluj, Str. Baron I. Pop 3.

Trencsén.

A Regyesrendi Társház Rön

Vágó Gábor

Tolnai Világlapja

1942. jun. 3.

Glattfelder Gyula csanádi püspöknek, a Szent Imre-kollégium alapítójának szobrát, Vágó Gábor szobrászművész kitűnő alkotását, bensőséges ünnepség keretében leplezték le.

VILLANYERŐRE BERENDEZETT KÁVÉPÖRKÖLDE ÉS FÜSZERMALOM

Kohn Mór Fiai Pápa

FÜSZER ÉS RÖVIDÁRU NAGYKERESKEDÉS

ALAPITÁSI ÉV 1840.

ELSŐ PÁPAI HIRLAP-KÖZVETITŐ ÉS HIRDETÉSI IRODA

Europa Rt. Könyvterjesztő

Budapest

V. Rothermere u. 12 III.2.

Vágó Gábor
nebrán

Báthori István
nebra.
repr.

Pásztortűz
1935. 107. 1.

A MAGYAR DOLGOZÓK PÁRTJA
ÉS A
PEDAGÓGUS SZAKSZERVEZET MÚZEUMI CSOPORTJA F. HÓ 17-ÉN CSÜTÖRTÖKÖN D. U. 6. ÓRAKOR a Keleteurópai Tudományos Intézet nagytermében (Eszterházy-utca 26.)

MÁRCIUSI ÜNNEPSÉGET

rendez, melyre a Magyar Nemzeti Múzeum dolgozóit szeretettel meghívja

a MDP és Pedagógus Szakszervezet
múzeumi csoportjának Vezetősége.

BELÉPTI DÍJ NINCS.

MŰSOR.

1. Marseillaise. Énekli a múzeumi énekkar.
2. Bevezetőt mond: Dénes Tibor.
3. Chopin Forradalmi étude-jét és Sturmétude-jét zongorán előadja: Bagossy Judit.
4. Heine: A takácsok. Előadja Jancsó Adrienne.
5. Kovács Dénes hegedűl.
6. Petőfi nyílt levele a haza védelméről és a respublikáról. Elmondja: Horváth Ferenc.
7. 48-as szabadságdalok. Énekli a múzeumi énekkar.
8. Ferenczi Sári Magyar forrás c. egyfelvonásos szinjátékát előadják: Miszti László, Tápay Szabó Gabriella, Havasi Zoltán, Karáth József, Belházy Márta és Magyar Béla. [redacted].

Konferál: Dénes Tibor

Vágó Gábor szobrász

NAPI HÍREK

JÓ REGGELT!

Pénteken politikai amnesztiát emlegettek Németországban. Az ellenzékiek már oly kevesen vannak, hogy még a zsidóknak is meg kell bocsátani.

Nagy vihar volt a parlamentben a Turchányi—Eckhardt—Trettina-ügyben. Kár, hogy az IBUSz nem indít külön autobuszokat erre a látványosságra.

Beszélgetés a kávéházban: »Olvasta? Nagy disznótorosvacsora-versenyek indultak meg a fővárosban.« »Szóval megkezdődött Karlsbad ünnepi hete is.«

A nap aktuális kérdése: »Vajjon a sok rendelettel addig kavarják a tejet, amíg vaj lesz belőle?«

A nap hőse: Szekulesz, aki megálmodta, hogy szabadlábra helyezik. Most már csak azt sajnálja, hogy fogságának tizenharmadik hónapjában álmodott ilyen szépet.

Egyre több egyesületet alapitanak Magyarországon. Ha így megy tovább, minden polgárnak meg lesz a maga külön egyesülete.

Beszélgetés a villamos perrónján: »Olvasta? Minden oldalról erősen kontremináltâk a dollárt.« »Nekem mondja! Zugforgalomban már sokkal olcsóbb, mint hivatalos kurzuson.«

Mindenben első a Pesti Napló

MINISZTERTANÁCS

(Saját tudósítónktól.) A kormány tagjai *Gömbös* miniszterelnök elnöklésével péntek délelőtt minisztertanácsot tartottak, amelyen gazdasági kérdésekkel és a pénzügyminiszternek a *Nemzeti Bank alapszabályainak módosításáról szóló törvényjavaslatával* foglalkoztak. Megbeszélték a *Nemzeti Munkahétből leszűrt tapasztalatokat* és ezzel kapcsolatban felhatalmazást adott a minisztertanács a gazdasági minisztereknek *a konkrét problémák elintézésére*. E kérdéseket a miniszterek törvényjavaslat formájában viszik a parlament elé.

— **Biró József csendőrszázados mellbelőtte magát.** Vitéz *Biró* József 38 éves csendőrszázados pénteken éjjel Greguss ucca 3. szám alatti lakásán *szolgálati fegyverével mellbelőtte magát.* A csendőrszázados a ház tulajdonosának, *Stik* Kálmánnénak első emeleti lakásában volt albérlő. A házbeliek este revolverdörrenésre lettek figyelmesek és ott találták vérében a századost. Értesítették a mentőket, akik a II. számú sebészeti klinikára vitték. Itt azonnal megoperálták, a golyó a borda fölött ment be és kivették. *Állapota jó.* Az öngyilkossági kísérletre eddig *nincs magyarázat.*

— **Gróf Teleki Pál a dsembori sikeréről.** Gróf *Teleki* Pál péntek este érdekes előadásban foglalkozott a dsembori társadalmi, bel- és külpolitikai jelentőségével. A külpolitikai hatás tekintetében a feladat megoldása *jól sikerült*. A dsembori külpolitikailag sokkal többet jelentett, mint az utolsó tíz év propagandája. A törekvés az volt, Magyarországot úgy bemutatni, hogy van. Belpolitikai értéke a dsemborinak *a cserkésznevelésben van.* Társadalmi jelentősége a dsemborinak az hogy igen sok szervvel került érintkezésbe és y a cserkészeket a társadalom nagyobb rétegei is smerik és felkarolják Dr. *Temesy* Győző köszönő avai után *Fodor* Ferenc és *Kun* Attila tartott előadást.

— **A perzsa sah Ankarába utazik.** *Ankarából* jelenti tudósítónk: A török fővárosnak jövő avasszal fejedelmi vendége lesz. Pénteken hivatalos közleményt adtak ki, amely bejelenti, hogy perzsa sah március folyamán a perzsa külügyminiszter kíséretében Ankarába érkezik és hivatalos látogatást tesz Musztafa Kemál pasánál. A török köztársaság fennállása óta ez lesz az első et, hogy koronás uralkodó látogatást tesz Ankarában.

= **Az időjárás viszontagságai** súlyosan veszélyeztetik az egészséget. A levegő hirtelen lehűlése, tartós eső alkalmassá teszik a szervezetet megbetegedésekre. entállóképességét leginkább azzal fokozza, ha a reg- és uzsonnatejhez 2—3 kávéskanál Ovomaltine-t . Az Ovomaltine rendszeres fogyasztásával szervet edzi és betegségekkel szemben ellentállóképesebbé i.

BÁTHORI ISTVÁN SZOBRA, *amelyet születésének 400 éves évfordulóján a kolozsvári Báthori Apor egyetemi szeminárium udvarán állítottak fel. Az ünnepségen résztvett Adam Kurnatowszki bukaresti lengyel követ és Rastawiccki lengyel őrnagy, katonai attasé. A szobrot Vágó Gábor szobrászművész készítette és dr. Balázs András pápai prelátus avatta fel*

— **A Nobel-díjas Bunin Iván legszebb regénye magyarul.** Alig egy hete történt meg a Nobel-bizottság döntése, mely az ezévi irodalmi Nobel-díjat a nagy orosz írónak, Ivan *Bunin*nak juttatta. Az *Athenaeum* páratlan lendülettel már át is adja a magyar olvasók tízezreinek az új Nobel-díjas legszebb regényét, a *Szerelem szentségét.* Az égi és földi szerelem megindítóan mély regénye ez a könyv, amelyből egy új, modern Turgenyevet ismerhetünk meg s amelyet ifj. Bókay János finom művészettel fordított magyarra. Az Athenaeum áldozatkészségét dícséri, hogy a szépen kiállított kötet árát mindössze *egy pengőben* állapította meg: ezáltal is azt a célt szolgálja, hogy a magyar olvasóközönségnek módja legyen gyors kapcsolatba jutni a világirodalom legfrissebb eseményeivel.

— **Pusztító hóvihar Turin környékén.** *Turinból* jelentik: Turinban és környékén *beköszöntött a tél.* Csütörtök este óta szünet nélkül *havazik.* Péntek délelőtt a hirtelen támadt orkán vad hózivatart idézett elő, amely mindenütt nagy károkat okozott. A turini városi parkban gyökerestől tépte ki a fákat a hóvihar ereje. A villamosáramvezeték oszlopai többhelyütt kidőltek, úgyhogy a villamosközlekedés órákon át szünetelt a városban. A távíróvezetékekben szintén nagy károkat okozott az erős hóesés és a hófuvás. A város környékén elterülő gyümölcsösökben százával pusztultak el a fák.

— **Halálozás.** *Tóth* József magyar királyi államrendőrségi detektívfőfelügyelő, a pestszenterzsébeti rendőrség detektívcsoportjának vezetője 54 éves korában elhúnyt. Temetése szombaton délután félnégy órakor lesz a pestszenterzsébeti új temetőben.

Szomaházy Irma, a régebben elhúnyt kiváló író: Szomaházy István testvérhúga, rövid szenvedés után elhúnyt. Temetése e hónap 19-én, vasárnap délután ½3 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. köztemetőben.

Özv. *Stern* Lipótné 83 éves korában Budapesten e hónap 10-én meghalt. Temetése hétfőn, e hónap 13-án volt Jánosházán nagy részvét mellett A megboldogultban Stern Samu, az Országos Izraelita Iroda és a Pesti Izr. Hitközség elnöke édesanyját gyászolja.

BEKÜLDÖTT HÍREK *Szombat. Előadások.* A Nyugat Barátok Irodalmi Szalónjában *Nagy* Endre konferál, *Ascher* Oszkár a Zeneakadémián elmaradt *Karinthy*-est műsorát adja elő, továbbá *Szabó* Lőrinc verseiből szaval. 6 órakor. Britannia-szálló terme. Teréz körút 39. — *Somogyi* József: A tehetség megállapításának problémája (Székfoglaló). *Boda* István: Az értelmi nevelés feladatairól. 5 órakor a Pedagógiai Társaságban, a Magyar Tudományos Akadémia üléstermében. — Dr. *Sik* Sándor megkezdi ½7 órakor *Ady* Endréről szóló szabadegyetemi előadásait az Egyetemi II. számú Kémiai Intézet termében. Esterházy ucca 11. — Dr. *Lux* Kálmán: A pesti belvárosi plébániatemplom. ¼7 órakor a Régészeti és Művészettörténeti Társulatban. Egyetemi terem XII. számú előadóterem. Múzeum körút 8. — *Különfélék.* A Budai Evangélikus Ifjúsági Egyesület műsoros tea-estet rendez a Deák téri evangélikus leánygimnázium dísztermében. Szerepelnek: *Karinthy* Frigyes előadással, *Edvi Illés* István és felesége énekszámokkal, *Murgács* Kálmán dalokkal és *Pártos* Erzsi hegedűszámokkal.

CSILLÁRT METEOR csillárgyárban vásároljon.

4 lángú modern ebédlő-csillár ....P 17.—

Olcsóbb csillárokban is nagy választék.

SAJÁT ÜZLETEINK:
Podmaniczky u. 27 | József körút 44.
Váci ucca 2. | Vámház körút 11
DEBRECEN MISKOLC PÉCS
Részletre is! Kérje most megjelent árjegyzékünket

Hitler holnap Prágában fogja megismételni Varsóban tett ajánlatát — írja Tardieu lapja

Párizs, november 17.
(A Pesti Napló tudósítójától.)

A német-lengyel tárgyalásokról Bainville, az ismert publicista és történetíró, a Libertében, Tardieu lapjában ezt írja:

— Miután nincs közös front Németország ellen, semmi oka sem volt Lengyelországnak arra, hogy visszautasitson olyan külön tárgyalást a német kormánnyal, amelyet maga a francia kormány is elfogadna, illetve kénytelen volna elfogadni. Igaz, hogy a francia kormány a barátságok jelszava mögé sáncolja el magát és úgy hiszi, semmit sem tehet Lengyelország és a kisantant nélkül. Ám Hitler közben megelőzi és holnap Prágában fogja megismételni a Varsóban tett ajánlatot. Ne kerteljünk. — írja Bainville — Hitleré az iniciatíva. Ebben a kezdeményezésben ugyan nincs köszönet, mert Hitler békés gerjedelmei még nagyobb zavart okoznak, mintha háborúról dörögne.

A német-lengyel kérdéssel szemben helyesen jellemezte a francia nagyközönség hangulatát egy francia képviselő: »Timeo Danaos et pacem ferentes«.

Németország már tett ajánlatot Cse..szlovákiának

Prága, november 17.

A német-lengyel tárgyalások a cseh fővárosban is élénk visszhangot váltottak ki. A Prager Tagblatt szerint prágai diplomáciai körökben még nem alakult ki végleges vélemény a beállott fordulat jelentőségéről. Általában véve azt hiszik, hogy Németország ugyanazt az ajánlatot tette Lengyelországnak, mint nemrégiben Csehszlovákiának. A kormány akkoriban azt válaszolta, hogy *csak szövetségeseivel: Franciaországgal és a kisantanttal egyetértésben járhat el.* A Prager Tagblatt véleménye szerint Csehszlovákia nyugodtan és szimpátiával fogadhatja a német-lengyel tárgyalások hírét, már csak abból a szempontból is, hogy a német-lengyel kiegyezés esetén megszűnik az a veszedelem, hogy Csehszlovákia és Franciaország is belesodródnak a német-lengyel konfliktusba. A Lidove Noviny szerint csehszlovák szempontból az a legfontosabb: ugyanúgy jár-e majd el Lengyelország a németekkel folytatandó bizalmas tárgyalások során, mint ahogyan Csehszlovákia cselekedett. Benes külügyminiszter lapja, a Ceske Slovo azt írja, hogy Csehszlovákiának semmi szüksége sincs csehszlovák-német megnemtámadási szerződésre, miután a locarnói szerződés és a Briand—Kellogg-féle háborúellenes paktum elegendő biztonsági garanciát nyujtanak Csehszlovákia számára Németországgal szemben.

— **Új korszak a magyar rádió életében.** A *Magyarország Sárga Rádiójának* vezércikke tájékoztatja a rádiózókat a lakihegyi nagyadó megindulásáról, *a fading megszűnéséről, az új adó külföldi véteteleredményeiről s a párhuzamos műsorokról.* Rajzos *technikai cikket* ad a Nipkov-féle *távolbalátó rendszerről,* ismertetést a hét műsorán szereplő operákról, és szép választékot a legjobb nótaszövegekről. »*Mit hallottunk*« rovatában a hét műsorának *kritikáját* közli. Ezeken kívül számtalan érdekes cikk, hír, valamint a legrészletesebb budapesti és *órákra beosztott, nagyterjedelmű külföldi műsor* teszi érdekessé, élvezetessé és a rádiózók számára nélkülözhetetlenné a *Magyarország Sárga Rádiójának* új számát, amely *ma, szombaton,* a kora délutáni órákban jelenik meg, a *Magyarország* tartalmas ünnepi számának *ingyenes* mellékleteként.

ENYHE BIZTOS OLCSÓ ÁRTALMATLAN
PURGO
A VILÁGHIRŰ HASHAJTÓ
BAYER

Ma tárgyalja Dollfuss kancellár merénylőjének bűnperét a bécsi esküdtszék

A kancellárt is kihallgatják tanúként

Bécs, november 17.

A bécsi tartományi törvényszék egyik kibővített esküdtszéki tanácsa előtt szombat reggel kilenc órakor megkezdődik a főtárgyalás *Dertil* Rudolf volt közkatona bűnpörében, akit a vádirat *gyilkosság kísérletével vádol*, mert október 3-án revolveres merényletet követett el *Dollfuss* kancellár ellen. A főtárgyalást a tartományi törvényszék elnöke, dr. *Fursky* Emil vezeti, a vádat pedig az államügyészség vezetője, *Kadecka* Lajos képviseli. A védelmet a szélsőjobboldali érzelmeiről ismert *Waechter* Gusztáv bécsi ügyvéd látja el. A főtárgyalás tartamára a törvényszéki palota körül és magában a palotában is messzemenő óvintézkedéseket foganatosítanak. A tárgyalóterembe csak többszörös igazoltatás után lehet bejutni. Maga a főtárgyalás egészen *rövid lesz*, miután mindössze *négy tanút hallgatnak ki: Dollfuss kancellárt. Stockinger kereskedelmi minisztert, egy detektívet és egy rendőrt*. A detektív tanuja volt a merényletnek, a rendőr pedig a merénylő letartóztatója. A pör előreláthatóan már a kora délutáni órákban véget ér.

Vasárnap befejeződik a Nemzeti Munkahét

(Saját tudósítónktól.) Pénteken folytatódtak a Nemzeti Munkahét keretében tartott kongresszusok. Az *Aero-szövetség* kongresszusán megjelent *József Ferenc főherceg* és a kereskedelemügyi miniszter képviseletében vitéz dr. *Rákossy* György. Dr. *Hermann* Miksa, a Műegyetem rektora nyitotta meg a kongresszust, majd *Lingel* János a TESz nevében beszélt. *Rotter* Lajos után *Bánhidy* Antal, *Bisitz* Tibor, dr. *Anderlich* Előd terjesztettek elő határozati javaslatot, amelyek a repülés fejlesztéséről szóltak. A határozati javaslatokat elfogadták.

A *Magyar Földrajzi Társaság* didaktikai szakosztálya dr. *Vargha* György elnöklésével tartott ülést. A megnyitó után dr. *Horváth* Károly igazgató és dr. *Temesy* Győző tartotak előadást.

A Nemzeti Munkahét egyébként *befejezéshez közeledik*. Szombaton különböző kongresszusok záróülést tartanak és *vasárnap befejeződik a munkahét*. Vasárnap délelőtt a kongresszusok elnökei és a meghívottak a miniszterelnökségi palotában gyűléseznek, ahol *a miniszterelnök fogadja őket*. Az ünnepélyes fogadtatás után a miniszterelnök, mint a TESz elnöke, *lezárja a munkahetet*.

A munkahét szombati programja:

Reggel 8-tól 3-ig gyárlátogatások, délelőtt 9 órakor a Turul Szövetség ülése, délután 5 órakor a zsüritagok közös értekezlete, este 9 órakor a Turul Szövetség Csaba Bajtársi Egyesület bemutató dísztábora a fővárosi Vigadóban. Ugyancsak este 9 órakor tartják a TESz elnökségének díszvacsoráját, Mussolini olasz miniszterelnök tiszteletére. A vacsorán *Sipőcz* Jenő beszél.

— **Pierre Cot francia légügyi miniszter Prágában.** *Prágából* jelentik az Havas-irodának, hogy *Cot* francia légügyi miniszter pénteken délután 3 óra 42 perckor odaérkezett. Benes külügyminiszter és több más előkelőség üdvözölte.

— **A »Gerle 14« bemutatása.** Pénteken délután félkettőkor mutatták be a Műegyetemen a műegyetemi sportrepülők legújabb repülőgépét, a *Gerle 14-et*. *Breszlovszky* Béla tanár üdvözölte a megjelent vendégeket, köztük *József Ferenc* főherceget, *Hermann* Miksa rektort és a Légügyi Hivatal vezetőit. *Bánhidy* Antal, a Gerle 13 kiváló pilótája mutatta meg a vendégeknek az új Gerlét, amelynek építésén a műegyetemi sportrepülők *tíz hónapig dolgoztak*. Az új, 110 lóerős motorú repülőgép jelzése *HA-AAN* lett.

— **Megalakult a francia kamara »dunai csoportja«.** *Párizsból* jelentik: A képviselőház újonnan megalakult középeurópai csoportja hat dunai államot, nevezetesen *Magyarországot*, Ausztriát, Romániát, Csehszlovákiát, Jugoszláviát és Bulgáriát érintő gazdasági kérdések általános tanulmányozását tűzte ki feladatául. A csoport elnöke *Baudeuin-Bugnet*, főtitkár *Brachard*, elnökei *Bretonne, Valat, Taitinger, Le Bail* és *Schumann*.

— **Tovább bontják a Tabánt.** A Tabán újjászületésére tavasszal mégis sor kerül. *Újabb 95 tabáni ház lebontását rendelte el a polgármester*. A Kereszt tér hat házát, az Aranykacsa utca tíz házát, a Hadnagy utca tizennyolc, a Gellérthegy utca nyolc, az Attila körút hét, a Szebeny Antal tér egy, az Árok utca kettő, a Szent János utca három, a Naphegy utca kettő, a Gyula utca négy, a Sánc utca kettő, a Felsőhegy utca négy, a Domb utca négy, a Kör utca egy, az Orbán utca kettő, a Farkas utca, Kánya utca, Cakó utca, Bocskay tér, Hullám utca, Aranykakas utca egy-egy házát, a Fehérsas tér kettő, a Holdvilág utca és a Cipő utca négy házát bontják le. Valamennyi ház földszintes viskó, de az Árok utcában egy háromemeletes, az Attila körúton egy kétemeletes házat is lebontanak.

— **Villani követ de Tessan francia külügyi államtitkárnál.** *Párizsból* jelentik: De *Tessan* külügyi államtitkár péntek délelőtt fogadta báró *Villani* Frigyes magyar követet.

— **Mengele külügyi sajtófőnök a madridi sajtóértekezletről.** Dr. *Mengele* Ferenc külügyi sajtófőnök, aki most érkezett haza a madridi sajtóértekezletről, többek között a következőket mondta:

— A kormánysajtóirodák értekezlete a Népszövetség kezdeményezésére jött létre. A madridi értekezlet az 1927. évben Genfben és 1932-ben Kopenhágában tartott összejövetelek folytatása. Bár a leszerelési tárgyalások kudarca nyomasztón hatott a madridi tárgyalásokra, a sajtóértekezlet mégis hasznos munkát végzett. Főleg a hamis hírek megelőzésével, valamint a sajtójog egységesítésének kérdésével foglalkozott, továbbá a hírlapírók nemzetközi státusával kapcsolatos adminisztrációs kérdésekre is kiterjedt. Az effajta nemzetközi tanácskozás csak akkor lehet sikeres, ha az egyetemes célokat nem rendelik alá egyes államcsoportok részleges különpolitikai érdekeinek. Az effajta kísérletek, sajnos, a madridi értekezleten sem hiányoztak, ami *többszöri beavatkozásomat tette szükségessé*. Végeredményben azonban az összes elfogadott határozati javaslatokra sikerült oly formulákat találni, amelyek *bennünket is kielégíthetnek*.

— **Láng Lajos összeférhetetlenségi ügyében elrendelték a bizonyítást.** A főváros igazoló választmánya *Ugron* Gábor elnöklésével több összeférhetetlenségi ügyet tárgyalt. *Becsey* Antal önmaga ellen tett összeférhetetlenségi bejelentést két eset miatt. A részletekre most nem terjedhettek ki, ellenben érdemében foglalkoztak *Ereky* Károly és *Karch* Kristóf összeférhetetlenségi bejelentésével, dr. *Láng* Lajos ellen. Ereky és Karch azt állították, hogy *Láng* a Vásárpénztári vizsgálat során *valótlan adatokkal félrevezette a főváros tanácsát és ezt azért tette, mert bankjának meg akarta szerezni a Vásárpénztár monopóliumát*. Azért is kérték megszüntetni Láng Lajos bizottsági tagságát, mert *Láng bankja által a fővárosnak nyujtott kölcsönügylet körül furcsa dolgok történtek*. A bejelentők szerint a főváros túlságos kedvezményekben részesíti Láng bankját. Láng Lajos választ is felolvasták, Láng hivatkozik arra, hogy *az összeférhetetlenségi bejelentést a lapokból már ismeri*. Azt vitatta, hogy a Vásárpénztár monopóliuma nem jó üzlet. A bankjának kölcsönügylete nem a mostani ciklus idején történt, különben is éppen az ő ügyében már *egyszer kimondotta az igazoló választmány, hogy a banküzlet nem szerepel a kizárási okok között*. Ettől függetlenül Láng mindenben kétségbevonta Erekyék állításait. *Ugron* elnök bejelentette, hogy *Erekyéktől újabb beadvány érkezett*, amelyben kimutatták, hogy a *főváros pénzeit Láng bankjánál helyezték el*, garancia és más üzleteket intéz el a fővárossal. Láng bankja tulajdonosa a *Hungária Műtrágya és Pátria Csontfeldolgozó Rt.-nak*. A két és fél millió pengő értékű gyártelep a *főváros telkén van és ezért mindössze 2—3000 pengő bért fizetnek*. A Pátria veszi meg a főváros üzemeitől a csontokat és azokat feldolgozza. Ezek a leányvállalatok mind *Láng bankja érdekkörébe tartoznak*. Ezt a bejelentést csütörtökön tették meg Erekyék. Láng pénteken írásban válaszolt. Láng sem a Pátriának, sem a Hungáriának nem igazgatósági tagja és nincs tudomása a két részvénytársaság fővárosi dolgairól. *Erekyék különben sem állították, hogy eljárt ezekben az ügyekben, tehát így nem is lehet összeférhetetlen*. Zárt tárgyalás után az igazoláválasztmány kimondotta, hogy *Láng Lajos ügyében az összeférhetetlenség gyanúját látja fenforogni és ezért az egész komplexumra elrendelte a bizonyítást*.

— **Nagyarányú forgalmiadóbélyeghamisítást leplezett le a váci és budapesti rendőrség.** *Vácról* jelentik: Nagyszabású forgalmiadóbélyeghamisítási ügyben nyomoz a váci rendőrség. Megállapítást nyert ugyanis néhány nappal ezelőtt, hogy *Németh* István váci állásnélküli iparos használt forgalmiadóbélyegeket juttat *Németh* Józsefhez, Budapesten lakó bátyjához, aki a bélyegeket a vezetése alatt álló vegyi lemosóműhelyben *lemossa és átalakítja*. Az így lemosott bélyegeket azután nagy mennyiségben hozták forgalomba. A további nyomozás megállapította, hogy *Németh* István *Abelesz* Vilmos nevű ismerősének közvetítésével *Tárnok Endre volt váci forgalmiadóhivatali ellenőr útján jutott a használt forgalmiadóbélyegekhez*. Tárnok a váci adóhivatalból három csomag, tehát körülbelül *72 darab régi forgalmiadókönyvet tulajdonított el és juttatott Németh Istvánhoz*. Az ilyenmódon eltulajdonított bélyegek névértéke *29 596 pengőre rúg*. A budapesti rendőrség *házkutatást tartott Németh Józsefnél* és a padláson *meg is találták a Vácról eltünt forgalmiadókönyvek lapjait*. A lapokról letépett és átalakított bélyegeket már az egész országban árusították. *Tárnok* Endrét és társait *beszállították a budapesti ügyészségre*.

— **Megőrült a fogságban egy német szociáldemokrata képviselő.** *Freiburgból* jelentik: *Nussbaum* volt német szociáldemokrata képviselő, aki hónapok óta a freiburgi fogház lakója, megőrült, úgyhogy megszüntették ellene a bűnügyi eljárást és elmegyógyintézetbe szállították.

— **Véres diákzavargások Mexikóban sortűzzel, száz sebesülttel és kétszáz letartóztatással.** *Mexikói* jelentések szerint Guadelayara mexikói egyetemi város diákjai eddig még ismeretlen okból *megostromolták az ottani állami elemi iskolát*. A rendőrség felszólította a diákokat, hogy ürítsék ki az iskolát és mikor azok a felszólításnak nem engedelmeskedtek, *sortüzet intézett ellenük*. A csatatéren *20 súlyosan, részben életveszélyesen sebesült diák maradt. Nyolcvanan könnyebb sebesülést szenvedtek. Kétszáz diákot, köztük húsz diáklányt a rendőrség letartóztatott*.

— **Gróf Bethlen István elutazott Londonba.** Gróf *Bethlen* István péntek reggel Londonba utazott. Három hétig lesz Angliában, ahol *előadásokat fog tartani Magyarországról*. Az első előadás *Cambridgeben* lesz az egyetemen. Angliai útján *Hordóssy* Iván, a Magyar Revíziós Líga londoni titkára kíséri. Bethlen decemberben *valószínűleg résztvesz a genfi szövetség ülésszakán, mint Magyarország fődelegátusa*.

— **Elutaztak a bolgár ujságírók.** A Budapesten tartózkodó bolgár ujságírók tiszteletére dr. *Mengele* Ferenc külügyi sajtófőnök pénteken ebédet adott a Vadászkürtben. A bolgár ujságírók elutazásuk előtt megtekintették a főváros intézményeit, köztük a Községi Élelmiszerüzemet is. A bolgár vendégek háromnegyedkettőkor *hazautaztak Szófiába*.

— **Magyar képkiállitás Palermóban.** *Rómából* jelentik: A palermói *Teatro Massimo*-ban 175 képből álló magyar festőművészeti kiállitás nyílt meg, amelyen többi között *Iványi-Grünwald* Béla, *Kacziány* Ödön, *Olgyay* Ferenc, *Nagrády* László, *Pilch* Rezső, *Szepessy-Kuszka, Prihoda* István, *Csók* István, *Benyovszky* és mások képei szerepelnek. *Tagliavia* magyar konzul nyitotta meg a kiállítást a város minden számottevő tagjának jelenlétében.

— **Llewellyn angol képviselő — pécsi díszdoktor.** A *Magyar Táviarti Iroda* jelenti: A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy a pécsi Erzsébet-tudományegyetem Llewellyn Jones Frigyes ügyvédet, az angol alsóház tagját a magyar nemzet érdekében végzett fáradhatatlan munkálkodása által szerzett érdemei elismeréséül az államtudományok tiszteletbeli doktorává avassa és részére a tiszteletbeli doktori oklevelet kiszolgáltassa. Llewellyn Jones angol képviselő pénteken Londonból elutazott Magyarországba, hogy átvegye a pécsi egyetem díszdoktori oklevelét.

— **Scialoja súlyos beteg.** *Rómából* jelentik: *Scialoja* szenátor, aki éveken át képviselte Olaszországot a Népszövetségben, megbetegedett. A szenátor orvosai a legsúlyosabb veszélytől tartanak.

— **Egy hétig rejtegette csecsemőjének hulláját a gyermekgyilkos miskolci anya.** *Miskolci* tudósítónk jelenti: Néhány nappal ezelőtt megírta a *Pesti Napló*, hogy Miskolcon a *Kun József uccába* nyíló közben *egy csomagban átvágott nyakú csecsemő holttestét találták*. Pénteken felhívták a rendőrség figyelmét egy *Dusik* Ilona nevű 19 éves miskolci cselédleányra, akit beidéztek a rendőrségre. *Bevallotta, hogy ő gyilkolta meg csecsemőjét*. Elmondotta, hogy november 2-án szülte meg gyermekét. A szülésről a házbeliek közül *senki sem tudott*. A gyermeket születése után meg akarta fojtani, de nem volt elég ereje hozzá, ezért *éles kést vett elő és azzal átvágta a csecsemő nyakát*. A holttestet becsomagolta egy papírba és elhelyezte a cselédszoba szekrényébe. Egy héten át teljesített még ezután is szolgálatot és a házbelieknek sejtelme sem volt, hogy milyen borzalmas dolgot őriz a szekrényben. Egy héten túl már nem bírta a szörnyű titkot és amikor senki nem volt otthon, *kivette a holttat a szekrényből, egy másik papírba csomagolta és alkonyatkor eldobta a Kun József uccába nyíló közben*. Azt hitte, hogy nem fognak rájönni. Azért gyilkolta meg gyermekét, mert attól félt, hogy Sajóvárkonyban élő édesapja megöli, ha megtudja szégyenét.

— **Az amerikai aranyvásárlás »fogbetömésre sem volna elegendő«.** *Londonból* jelentik: A dollár ma a londoni devizapiacon váratlanul megszilárdult. Ezt annak a hiresztelésnek tulajdonítják, hogy az amerikai devizaellenőrző hivatal korlátozza az amerikai vállalatok külföldi értékpapírvásárlásait és hogy *a jegybankok dollárlátamasztó vásárlásokat kezdtek*. Jesse *Jones*, az újjáépítési hitelintézet elnöke, kijelentette ujságíróknak, hogy az Egyesült Államok az elmult héten olyan kevés aranyat vásárolt a külföldön, hogy — mondotta az ujságíróknak — *»az még az Önök fogainak betömésére sem volna elegendő«*. Egyébként a dollár váratlan megszilárdulása *súlyos veszteségeket okozott a londoni devizapiacokon a dollárkontremin spekulánsoknak*, akik további zuhanás reményében jelentékeny dollártömegeket előre eladtak.

— **Ítélet a pilseni kommunista kém-perben.** *Prágából* jelentik: Pénteken ért véget a pilseni Skoda Művek 14 kommunista munkásának bünpere. A munkásokat azzal vádolták, hogy *katonai titkokat árultak el*. A zárt tárgyalások sorozata után két vádlottat felmentettek, a többit pedig *három hónaptól hét évig terjedhető súlyos fegyházra ítélték*.

— **Megfulladt a felborult autóban egy sziléziai nagyiparos.** *Landeshutból* jelentik: Borzalmas szerencsétlenség érte csütörtök este dr. Hans Heinrich Frane ismert nagyiparost, a Methner et Frane A. G. sziléziai textilművek vezérigazgatóját. Dr. Frane autóján Schömberg közelében levő vadászlakába indult. Autója, amelyben egyedül ült, a jegesedett úton kisiklott és felborult. Az *ötvenhatéves nagyiparos megfulladt kocsijában és holttestére csak pénteken akadtak rá*.

— **A magyar gyáripar reklámja.** A TESz propagandakongresszusán Rauschburg Pál, a Magyar Rugyantaárugyár h. igazgatója tartott nagyérdekü előadást a magyar gyáripar reklámjáról. Hatalmas é deklődő közönség, az ipari élet kitünőségei jelente meg a Gellért márványtermében a nagyérdekü előad meghallgatására. Rauschburg Pál kifejtette, hogy magyar akarat, munka és ötletesség a magyar rekl mot világviszonylatban is a legmagasabb színvonalr emelte. Ezt a magas színvonlat egyfelől a művész nyomdák és reklámszakemberek kiválóságának köszö hetjük, másfelől annak, hogy a magyar ipar legn gyobb része tudományosan megalapozott módszer s rint reklámoz. Ennek eredménye az, hogy igen s márkacikket a magyar közönség legnagyobb része ujsághirdetések útmutatásai alapján vásárol. A te szerű reklámozás széleskörű szaktudást igényel. nagyérdekü, tudományos színvonalon álló kitünő e adást a nagyszámú közönség megtapsolta.

személyes
mié és
szekrény
Sánta Imi
á., I. em
ni szomb
egész nap.

Keresek Moszkvics
potban
István. D

Jókarban televízió 2
adó. Külső
egt. 90. sz

Kombinált kárpitos
szóló szekré
adó. Igényesnek is. Érdeklődni délelőtt Szeged, Petres u. 34. Románéknál. x

Garantáltan kitűnő állapotban levő, keveset futott, garázsírozott, CT rendszámú 408-as Moszkvics gépkocsi első kézből eladó. Szeged, Lász u. 12/a. x

Termésk kb. 150 mázsa, jutányosan, egy ajtó és ablak eladó. Sárváritelep, Gera Sándor u. 3/c, Szabó. x

F. FIAT 1500, garanciális eladó. Dr. Csiszár, Vedres u. 10., délután 17-től. x

Moszkvics 407-es személygépkocsi jó állapotban eladó. Érdeklődni vasárnap délután Juhász Gy. u. 27/a. sz. Tóthnénál. x

30 mázsa kévés here eladó, kisebb mennyiségben is kapható. Szeged, Tisza Lajos u. 13. x

403-as Moszkvics sürgősen eladó. Varga, Sövényháza, Hétvezér u. 1. sz. 18 óra után. x

Reggel vagy délután. x

408-as Moszkvics igényesnek eladó. Hernyák mérnök, József Attila sz. 66. x

Pianino eladó. Szeged, Párizsi krt. 43. C. lépcső, II. em. 1. x

Konyhabútor, hevenyészett világos szekrények igényesnek eladó. Megtekinthető egész nap. Debreceni u. 16. x

Menyasszonyi ruha hosszú, közép termetre fejdísszel eladó. Oskola u. 25/I. 6. Érdeklődni délután 4—6-ig. x

350-es Junak eladó. Érdeklődni mindennap 17 óra után. Apatini u. 9. sz. x

Utcai vasajtó eladó. Korda u. 10/b. Érdeklődni délután. x

NDK gyermeksportkocsi eladó. Szent István tér 15. Balogh. x

Trágya eladó. Közép u. 22. sz. x

1972-es Trabant kiutalás átadó. Bartók Béla tér 3., III. emelet 2.

telben. Árvíz u. 17. sz. Nagy.

100 mázsa sertéstrágya eladó. Új-Petőfitelep, Acél u. 18.

Jó állapotban levő Pannónia motorkerékpár eladó. Érd.: Othalmi u. 23. Parkas.

1000 cm³ Wartburg 407-es nagykerekű. Moszkvics jó állapotban eladó. Esetleg fizetési kedvezménnyel. Érd.: 17 órától, Béke u. 9/a.

Eladók tv-antenna, elernitcső, virágnak ládák, rádió, asztalok, vödrök, szúnyoghálók. Bem tábornok u. 2. Katona.

10 méteres vasgerenda és új kerekes korcsolya eladó. Párizsi krt. 19/a.

Eladó fáttűzhely 3 lángú, vezetékes. Cserzy M. u. 7.

Veszek mázsát, Kiskundorozsma, Tolbuhin u. 69. sz.

FIAT 850-est, vennék, 10 000 km-ig, szín-, és ármegjelöléssel „Kp", — 5811. jeligére a Sajtóházba.

Vágó Gábor
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-724

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

Szeged szobrai

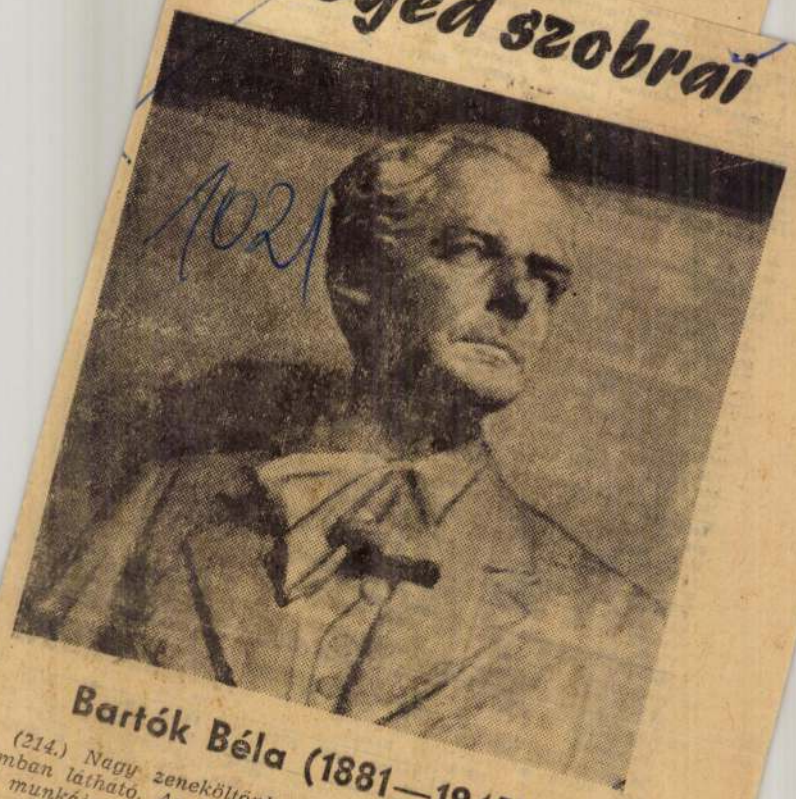

Bartók Béla (1881—1945)

(214.) Nagy zeneköltőnk szobra a zenekonzervatóriumban látható. Az 1948-ban felállított alkotás Vágó Gábor munkája

PÉNTEK,
1970. ÁPRILIS 10.
DÉLMAGYARORSZÁG 5

VÁGÓ GÁBOR: 1. RELIEF. 2. TANULMÁNY

Vágó Gábor

UJABB MŰVEK A MAGYARSÁG

Kovács Panny: Páros mükorcsolyázók

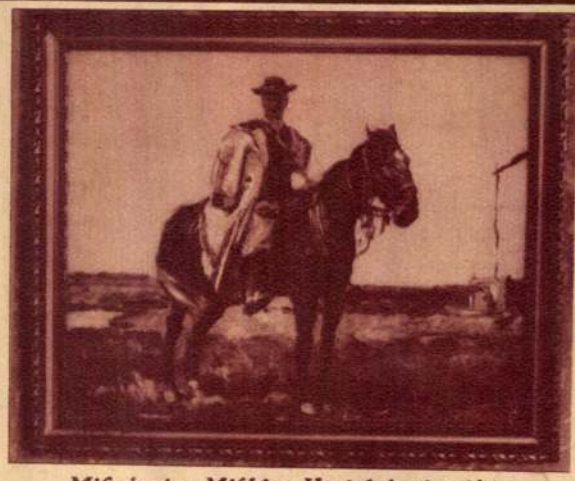

Mihalovics Miklós: Hortobágyi csikós

Radnainé Skopal Ilona: Szemesi kisház

Profászka József: Marcsa

Pintér Jenő: A pesti korzóról (karikatura)

Schäffer felvételei

A kolozsvári Báthory-Apor szeminárium most leplezte le Báthory István fejedelem szobrát, Vágó Gábor székely szobrász alkotását

Dr. Takács Menyhért jászói prépost-prelátus, a főrendiház tagja, Kassa sz. kir. város díszpolgára stb., nov. 29-én meghalt

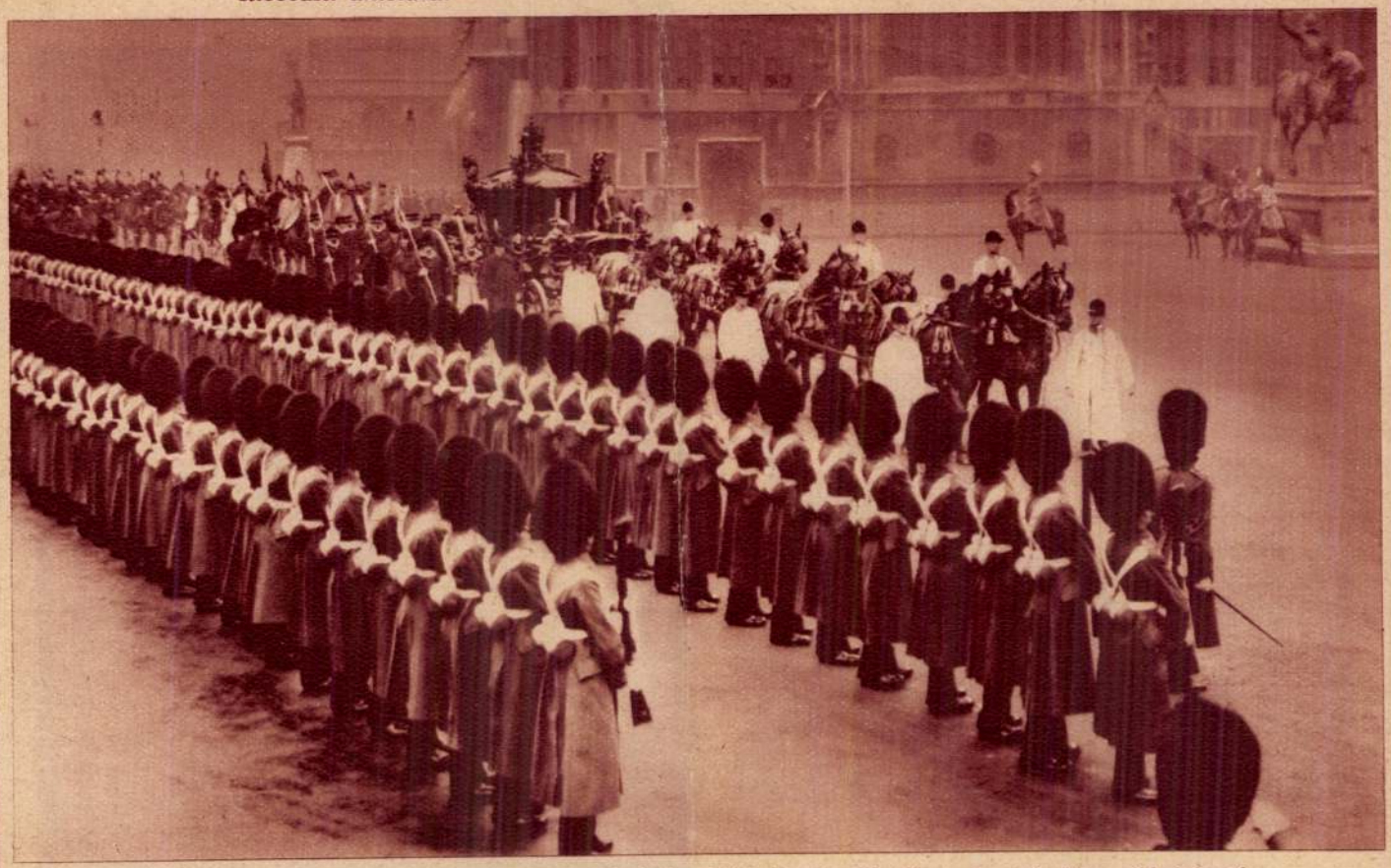

Az angol parlament megnyitási ünnepségéről: A király díszhintója a lordok háza elé érkezik.

nek mérlegén pedig a *Farkas* éppúgy *Molnár* Ferenc javára billentette az érdemek serpenyőjét, mint annak idején a felújított *Liliom*. Másfél évtized távlatából, a *virtuózon* túl, ma már a *költőt* is felismerjük a darab mögött. Az írót és a művészt, akiről — furcsa paradoxon — éppen a világsikerek káprázata terelte el itthon a figyelmet, gyakorta túlzottan előtérbe állítva a drámatechnikai bravurok boszorkány-mesterét. Gyakorta és valljuk be: kissé igaztalanúl. A virtuozitás tökéletessége legtöbbször optikai csalódást okozott. Sokan a fától nem látták az erdőt. És mig Molnár költői talentumának *egyetlen* példájául a *Liliomot* emlegették, a *Testőr*-ben, a *Lear király előjátékában* vagy a *Kastélybeli játékban* csupán a szinpad zsonglőrjét voltak hajlandók méltányolni. Holott a csillogó játék itt *szimbolikus*, az élet példázata. A mutatós szerep alatt szív dobban s az elmésen torzító maszkok egy-egy nevető vonala moliére-i fanyarságú ráncba gyűrődik. Más szóval: elfeledkeztek arról, hogy Molnár *java* alkotásaiban a virtuoz mindig találkozik a költővel. Valahogy így volt ez a *Farkassal* is. A repriz azonban igazságot szolgáltatott s meggyőzőn dokumentálta, hogy ez a háromfelvonásos mese- és álom-játék, — amelyből az apró megfigyelések valósága sem hiányzik, — a költőnek, az írónak és művésznek egyik legharmonikusabb, legtisztább csengéssű megnyilatkozása. Nyoma sincs rajta, annyi idő multán, a hervadásnak. Friss virág ma is, amely színéből, illatából, formáinak graciozitásából semmit sem veszített. (Talán csak a második felvonás részletező vontatottsága kivánt volna némi húzást.) Ha maga a szerző rendezi a darabot, ez bizonyára nem maradt volna el.) Főerőssége a repriznek most is *Gombaszögi* és *Törzs* játéka volt, amely már a première-en olyan emlékezetes sikert aratott. Molnár Ferenc negyedszázados drámaírói jubileumát ezzel a sikeres felújítással méltó módon ünnepelte a Vigszínház.

A *Nemzeti Szinház* viszont — minden jubileumi alkalom nélkül — *Herczeg* Ferenc huszonegy év előtt a Vigszínházban bemutatott vigjátékát, a *Déryné ifjasszonyt* újította fel és illesztette műsorába. Bizonyos, hogy a darab, bár nem tartozik az illusztris író legsúlyosabb alkotásai közé, a Nemzeti szinpadára való. Egyrészt, mert a magyar szintjátszás hősi korszakának mintegy apoteozisául íródott, másrészt, mert nyilvánvaló fogyatkozásait éppen ezen a színpadon meglehetősen ellensúlyozzák Herczeg jelentősebb művei. Be kell azonban vallanunk, hogy a darabnak nem tulságosan vált javára sem az elmúlt két évtized, sem a harmadik felvonásba illesztett új, bohózati jelenet. A *Déryné ifjasszony* kissé kifakult a hosszas pihentetés alatt, az applikáció pedig megbontotta az enyhén érzelmes biedermeier-játék szolidabb szövetét, és stilustörést idézett elő. Legfrissebben a lokál-kolorit csillogásával ékes első felvonás hatott. A repriz szereplői közül messze kimagaslott *Bajor* Gizi. Déryné bűbájosan kedves, bensőséges, eleven életet sugárzó ifjasszony volt.

A *Magyar Szinház* nevezetes ujdonságát, a *Danton halálát*, feszült várakozás előzte meg. Főkép azért, mert ezt a *Büchner*-drámát *Martin* Karlheinz, Reinhardt volt munkatársa rendezte. Darabról és előadásról az első impresszió a *mozit* idézte emlékezetünkbe. Az egész úgy hatott, mint valami színes, plasztikus, beszélő film. Elvillanó, lázas, izgalmas élőképek rapszodikusan szaggatott, egymást kergető, tömegeket hullámoztató sora. Gazdag, helyenkint lenyűgöző erejű történelmi revű, amelynek széthulló vizió-törmelékeit egyedül a *végzet* logikátlan logikája tartja össze. Hősei valóban csak „kísértetek kezében cikázó kardok". Forradalmi dráma, esetleg drámai forradalom, vagy amit akartok, de mindenesetre egy zseniális költő fiatal lelkének vulkanikus kitörése, amelyben a tehetség forró parazsa együtt lávázik a romantikus szertelenségek kihűlt salakjával. Nagyszerű káosz: egy remekmű — igérete. (Katona József, aki szintén huszonegy éves korában vetette először papirra a *Bánk bánt*, viszont mennyivel többet adott, csaknem egy-idejűen Georg Büchnerrel.) Kissé egyenetlen, kissé lázasan túlfűtött, túlhangos és bonyodalmas az egész, de határozottan érdekes. Elsősor-

most ünnepélyes keretek között bemutatja, azután európai körútra viszi, mint a magyar nép őserejének, tehetségének dokumentumát.

Benedek Péter művészete — ha szabad ilyen nagyon tudományosszagú meghatározást tenni — valami középműfaj a festőművészet, a grand art és a népművészet között. Legalább is így indult. Érdeklődése, viziós világa a falusi életből, a földműves ember életének egyszerű anyagából áll. Festi a munkát, mulatozást, családi kört, a lakás belsejét, a paraszti háztájat, a falut, búzatáblákat . . . És ahol a saját élete színtájából lát képeket, ott költő, vérbeli művész. De távoli dolgok ábrázolásánál a rajztudás, a formalátás az általános készség hiányosságával — alig mesterember. Mikor díszmagyarruhás, parádés arcképet fest, elvész látásának belső fegyelmezettsége, lehull képéről a kifejezés naiv derűje, tisztasága és megjelenítő ereje. Ilyenkor zavaros, eltévedt vagy fontoskodó.

A maga élete megszokásából határozott vonalban, simán kelnek művészi élményei. Ilyenkor meghitt, mint a patriárkális falu, egyszerű és monumentális, mint a természet. Végig vonúl az egész falu az esperestől az öreg pipázó cigányaszszonyig, korcsmai mulatozástól a temetési szertartásig és minden tele van azzal a kedélybeli biztossággal, nyugalmas derűvel, ahogyan csak a természet nézheti önmagát a napszeme egyenletes tűzésével. Nincsenek izzó színei. Halk szürkéin nincs semmi drámaiság. Se nagy komorság, se szenvedélyes öröm. Egy-egy részlet tömören, a maga viszonylagos egységébe zártan súlyos és vaskos. De a kép egészébe lágyan, tónusra hangoltan illeszkedik bele. Művészetét éppen ez az egyszerűség, a részleteknek a legszűkebb lényegre szorítkozó tömörsége teszi sajátossá. Sok képén ez az egyszerűsítés a dunántúli pásztorművészettel egyenlő formalátás eredménye. Még a legösszetettebb képén is megvan a paraszti naiv racionálizmus. Baromfiudvart fest verekedő, szeretkező, csipegető tyúkokkal, kakasokkal, csirkékkel. A részletek egyszerűek, szűkszavúan előadottak s az egész mégis olyan teljes, amennyire csak parasztművész szeme láthatja ezt a miniatür vonásokba megbújó életet. Az a tulajdonsága, hogy a legegyszerűbb lényegre redukált elemekből gazdagszövetű kompoziciót teremt, nagyon elevenen emlékeztet a népművészetre. Régebbi képein ez a sajátos rokonság erősebben szembetünik. Újabb képeit, melyek között több önarcképe, arcképe is van, már sokszor fejlett technika, rajztudás jellemzi. Itt már igyekszik a természet hű ábrázolására. És mégis naivitásának hamvát ebben a nagy átalakulásban is megőrizte, művészetének ezen a krizisén is átmentette. Abban, amit a végtelenül sokféle, sokarcú természetből ezeken a fejlettebb eszközökön át képpé lát, látomássá választ, a parasztember szemlélete alkotó. Abban a lágyszavúságban, egyszerűségben és egyszerű érzelmességben, ahogyan látja ezeket, a Benedek Péter egyénisége kapja meg a hangját. Halk világ az övé, ahol a dolgok a mese és mithosz nélküli valóságban a változatlanságból és a realitásból szívják megmaradásuk erejét. Misztikumuk nem a csapongó, szertelen fantázia gazdagságképrázatában, hanem a valóság súlyában, mélyen szétterebélyesedő gyökereinek szivósságában van. Nincs benne semmi a hirhedt duhajságból, hiányzik a valóságból kiemelő szentimentálizmus, dűh vagy sötétség. Van kedélye, humora. Elkomorodás és meghatódás is megjárják az életét, de mindent csendes derűvel, valami sajátos ősi bölcsességgel vesz-ad. Önarcképéről ferdeszemű, csontosarcú, vastag csurgóra álló bajuszó, kerek koponyájú ember néz a világba, mely nem ellenséges, nem túlbarátságos, nem rejt zord titkokat, nem is becéz — csak éppen világ.

Szokolay Béla

PESTI LEVÉL — SZINHÁZAKRÓL

1928. október

A *Farkast* újította fel a *Vigszínház*, mindjárt az évad elején. Ez a repriz — bizonyos értelemben — szinte többet jelentett a tizenhat év előtt lezajlott première-nél. Nemcsak azért, mert a darab időálló voltát bizonyította, hanem főkép azért, mert kedvező alkalmat adott az újra-értékelésre. Ennek az újra-értékelés-

gyabb, melegebb zöldes, barnás és kékes lazurokká differenciálódott. Néhol ideges. Valami sajátos belső izgatottságtól füllik. Van benne Goyára emlékeztető erő, lendület és olyan belső energia, ami kíméletlenül igazzá és döbbenetesen naggyá növeli a látomásait.

Gách István, mint a Szabadságharcszobor egyik alkotója, már a háború előtt beérkezett. Bemutatott gyűjteménye, egészen váratlanúl, mint kis-plasztikust és arcképezőt fedezteti fel. Kis plasztikáin a formák líráját, lebegő, zenévé lendülő plasztikai elemek ritmusát adja. Arcképein s néhány kis plasztikai kompozícióján a kemény, zárt egyszerűsítéseknek, a formának, mint szabatosan elhatárolt térnek művésze. „Mohamedán iskola" című terrakotta csoportja darabos, nagy egységekre fogott formáival, „Pásztor János képmása" zárt síma tömegével, levegőbe szökő „Táncosnője" szinte vonallá lendülő karjaival, törzsével, lábaival legjellemzőbb alkotásai az ő mostani bemutatkozásának.

*

Az Ernst-Múzeumben egy festő meg egy szobrász mutatkozik be. A szobrász régi, jól ismert mester: *Telcs* Ede. Szobrain egyensúlyozott, derűs lélek meghatottan mély érzései jutnak formához. „Öregember" című márványalakján bő redőjű tóga nagy, lehulló ráncai hangsulyozzák a stoikus nyugalmú nagyszakállas fej és vaskos kéz finom részletező formaadását. „Idegenbe" bujdosó gyermekcsoportján a szelid szegletekbe keményedő formákat annyi gazdaságos részlet eleveníti, a nagy formákat annyi meglelkesítő és tiszta konturokat adó őszinte egyszerűség fogja össze, hogy ezzel túlvezeti önmagát a különben részvétlen természetelvűségen. Arcmásainak lélekábrázoló ereje is abban van, hogy a jellemzésre a legapróbb részletformák között válogat. Művészetében a természet plasztikai igazsága abszolut és végső érték, cél. Soha sem kísérli meg a formáknak, mint elvonás eredményének, lelketlen eszköznek a használatát. Számára minden legparányibb forma fizikai életet jelent és mintázni, alkotni annyi, mint a részletekbe ágazó életnek vagy életeknek egyetlen érzet vagy érzéstendencia szerinti megtisztogatása, összeválogatása.

Hubay Andor, a mellette kiállító festő, még forrásban levő művészetet mutat be. Képeinek igen nagy különbözőségében inkább érdeklődésének sokfelé elágazó útjait, belső nyugtalanságát látjuk, mint a tehetségének sajátos kategórikus parancsa szerinti munkát. Kétségtelenül koncepciós művész. Minden stilusnak, minden látásmódnak megelevenítésére talál erőt magában. Stuckos szimbolizmustól franciás finomságokig, az impresszionisták széles, ideges, robusztus módjától a szentimentális lágyságig és halkszínűségig próbálkozik. Úgylátszik, mintha egyelőre a technikai készültség sodorná magával, elkapná és száguldana vele új és új lehetőségekkel való kísérletezés felé. Ebben az iramlós korszakában még torzúl hatnak egyéniségének olyan szélsőségei, mint önarcképének patétikus szimbolizmusa, vagy „Zene" című kompozíciójának érzelmes, szentimentális lágysága, vagy egy-egy tájképének szűkszavú fölényessége. Ha le tud egyszerűsödni, úrrá tud válni az eszközökön, meg fogja találni azt is, ami érzésvilágában a maga sajátos értéke és ebben a koncentricitásban majd erénnyé válik az a sokféleség, ami most egyéniségét elfödő tarka idegenség.

*

Benedek Péter „földműves-festőművész" — mondja a Nemzeti Szalon katalógusának címlaja. Aki nem fél a szótól, így is mondhatja: paraszt festőművész. Nincs érzékenység, amit ez a szó sérthetne, ha a régi éle helyébe csiszolt új fényében azt az apadhatatlan erőt, kápráztató tehetséget és méltóságot látod, amit a „paraszt nyár" ont magából. Lehet, igaz: régebbi sebekben a nyílt idegvégek akármilyen szelid érintésre felfájdúlnak. De az új magyar élet horizontjában a magyar paraszt úgy áll, mint ethnikumunk végső tartaléka, minden sajátos erőnk forrása, félreismerhetetlenül a multunk és jövőnk, erkölcsi és értelmi sáfárkodásunk alaptőkéje.

Igy érzi ezt a Falu Szövetség is, látszik abból, hogy pár évvel Benedek Péter felfedeztetése után ezt a gyűjteményt

Betegségéből lassan épül ki és sok küzdés után első komoly életmegoldása: egy lakatos-műhely Kolozsváron a monostori-úton.

Persze, hogy furcsa műhely volt az, mert a lakatosmester ott sok egyébbel is foglalkozott. Lakatos, bádogos, szobrász volt egyszemélyben, de ezenkivül rajzolt, tervezett, okoskodott ezerfélét, főképpen azt, hogy miképpen lehetne belőle — művész.

A sors mind keményebben szorítja Vágó Gábort; 1924-ben megnősül és felesége — festőművész. Talán hajlama, talán praktikus esze az egyházművészet felé tereli figyelmét és megrendelésre templomi szobrot farag.

Szinte érthetetlen: a csendesen dolgozó művészt észreveszi — nem a kritika, de nehány igazi, mert nevét és tettét nem reklámirozó mecénás, aki összeadja azt a szükséges költséget, melynek segítségével 1926. januárjában feleségestől Rómába mehet ki látni, tanúlni.

Látott tehát és tanúlt, s amikor pénze elfogyott, kőműves-munkával keresi meg a mindennapit, hogy tovább is tanúlhasson és dolgozhasson.

Ismét szerencsés. A vatikáni magyar követ észreveszi és megvásárolja egyik alkotását és egyben megbízza gyerekei csoportképének reliefszerű elkészítésével (márvány): Vágó Gábor egyelőre beérkezett.

Másfél esztendeig lakja Rómát, azután bebarangolja Itáliát és Magyarországra jön: Jászberényben a megbízások egész sorát kapja.

Ma még ott dolgozik, de készül haza, Erdélybe, Kolozsvárra, azzal a komoly elhatározással, hogy itt telepedjék le, ha lehet, véglegesen.

Mondottam: Vágó Gábor szerencsés volt — relative: ma megél művészetéből. És nincsen kizárva, hogy szerencséje kitart mellette ezen a mostoha erdélyi földön is.

Mondottam: Vágó Gábor fiatal művész — relative, tehát erős igéret. Mert van ereje, kitartása, szíjjas, makacs akarata és — haza mer jönni Erdélybe.

Kós Károly

BUDAPESTI KIÁLLITÁSOK

A Képzőművészeti Társulat végre engedett a sokszoros unszolásnak és most olyan kiállítást nyitott meg a Műcsarnok őszi tárlatával, melynek élvezhetőségét nem akadályozza a legkülönbözőbb lelkületű alkotások rendezhetetlen zűrzavara. A tárlat most tíz művész gyűjteményes kiállítási anyagából áll. Ismert nevek, ismert művészegyéniségek. Némelyikük már a művészettörténelem értékelésén is átesett. Nincs se jó, se másmilyen okunk rá, hogy *Tardos Krenner* Viktor barokkos színességét, vonalainak, foltjainak mozgékonyságát újraértékelni megkíséreljük. Ugyancsak változatlanságba állapodott piktúra a *Nádler* Róbert éles naturálizmusa is, az ő csillogó színeivel, folytonos kacagó optimizmusával. *Ujváry* Ignác oeuvre-jében korának gyorsan pergő fejlődési etappjai mutatják értékes vetületüket. A romantikától a szürke reálizmusig, majd a színesebb plener-ig és a szabadabb, szélesebb impresszionizmusig minden lépést dokumentálnak az ő művei. *Kézdi Kovács* László nehéz szürke tónusú képei, ismert komorságukkal, gyakran édeskés érzelgősségükkel éppenúgy történelmi messzeségbe távolodtak tőlünk, mint a jóval fiatalabb *Gimes* Lajos egyszerű, közvetlen impresszionizmusa, vagy a még fiatalabb *Merész* Gyula akadémikus, romantikus kompozíciói és plener aktjai.

Korához és fiatalságához úgyszólván csak két művész tart vonatkozást. Kilenc piktor közűl csak kettő kapcsolódik bele az eleven élet fokozottabb idegéletébe. A fiatalon elhúnyt *Csuk* Jenő, akinek alföldi, pusztai életből festett képei világszerte ismertekké váltak és *Udvary* Pál. Az alig huszonnyolc éves Udvary mögött már jelentékeny festői mult áll. Széles, keményen férfias fakturával, szürkés-feketébe ágyazott tüzesszínű képei már régebben feltűntek és általános elismerést szereztek. Most külföldi tanulmányútjának eredményeit mutatja be. Újabb képein szenvedélyes temperamentuma bátrabban, szabadabban árad a kifejezésbe. Festőisége a régebbi szürkés feketéből és a néha mereven kemény fakturából lá-

MŰVÉSZETI SZEMLE

VÁGÓ GÁBOR

Képzőművészetben és igazi képzőművészekben ma kolduszegény Erdélyünknek egyik reménységéről kell megemlékeznünk. Mert Vágó Gábor, a szobrász, ha ma nincsen is politikai határaink között, de innen szakadt ki és ide visszatérendő. Mi pedig várjuk és hiszünk benne s művészetében, mert hitünk és reménységünk kell, hogy legyen mindenben, ami fiatalság, munka és akarat.

Vágó Gábor nem esztendőkben fiatal; más világban és más időkben már vagy készen kiérett művész volna, vagy pedig azokba a milliókba szürkült volna bele, akik csupán reménységek voltak rövidebb, avagy hosszabb ideig, de ennél többet a sors és az igaz tehetség hiánya nem engedélyezett nekik. De a mi furcsán fordult életsorsunkban sok szürkülő fejet parancsolt a sors az erdélyi magyarság kultúrmunkája vállalására és — húszévesek hiányában fiatal művészek vagyunk sokan negyven és több esztendőkkel is.

Vágó Gábor is elhaladta már a harmincnégy esztendőt és nem ő tehet róla, hogy határozott művészi multja nincsen még négy esztendős sem, tehát nagyonnagyon fiatal. Annyira, hogy eddigi munkáiból nem tudjuk és nem akarjuk megmérni az ő művészi súlyát és lehetetlen megjósolnunk, hová tudhat, hová fog elérkezni, mekkora a teherbírása, kitartása és főképpen, hogy a bizonytalan, homályos jövendő miféle munkateret predesztinál számára?

Eddigi életsorsa elég szerencsés volt; mert hiszen odáig eljutott, hogy kétségtelen tehetsége és kétségtelenül mostoha viszonyai dacára harmincegynehány esztendős korában elérhette, hogy kizárólagosan művészetének élhessen és abból megélhessen. Amit pedig ma és Erdélyben alig-alig mondhat el kultúrmunkás magáról. (Hangsulyoznunk kell az erdélyi relációt, mert csak így érthető és méltányolható a *szerencsés* jelző.)

*

Született Belényesen. Apja vasuti kistisztviselő, akit korán elveszített. Az árva fiú az elemi iskolákat Makfalván végzi (a Székelyföldnek ez a szegellete a híres parasztszobrászoknak: Molnár Daninak és Vass Andrásnak szűkebb hazája). Később a kolozsvári, majd a szegedi ipariskolán tanúl: lakatos-ipart. Majd Pestre kerül és ott az Iparművészeti Iskola esti tanfolyamát látogatja, de rendszeres képzésben nem részesülhet, hiszen — élnie kellett.

Sőt, — a háború jön és a fiúnak be kell vonulnia. 1915—17-ben összesen 24 hónapig egyfolytában az olasz fronton szolgál és onnan különféle sebekkel és súlyos idegsokkal, mint rokkant kerül haza először Szegedre, majd Pestre, végül 1920-ban Kolozsvárra.

Erdélyi Helikon I. évf. 1928. nov. (7. sz.)

szi rémület egész népskáláját. Mintha itt Dehmel Richárd híres „Erntelied"-jének fenséges refrainjét hallottuk volna: úgy zúgott a előadó hangján a ballada visszatérő alapmotivuma.

Otto Folberth „Genezareth" című novellája merész kísérlet volt a jelen és az őskeresztyénség hangulatának egyeztetésére. Rokonszenves témát hallottunk lírai színezésű előadásban: egy galiciai tájkép hogy mélyül a Holt-tenger vidékévé s hogy uralkodik el a bibliai béke a frontok borzalmának vidékén. Folberth sokat nyert szemünkben a szív e finom játékával, mert költészetének folytatására ismertünk a „Genezareth"-ben: hogy lesz megint emberré, akit űzött vaddá hajszolt a gyalázatos jelen! Az is érdekes itt a keleti germánság lelki területein, — Folberthben éreztük — hogy miben gazdagodik a nagynémet példákon okult szász tehetség: részletrajzban és intimitásban. Ezt a novellatémát csak erdélyi német láthatja ilyen megindult szívvel.

Heinrich Zillich, a Klingsor szerkesztője, kétségtelenül a legerősebb tehetségek egyike a szász együttesben. „Herbstliches Erstarken" című költeménye egyszerre nyerte meg minden kedély legmélyebb figyelmét. Az elmulás lírája hogy férfiasodik életakarattá, hogy nő a csókból fa, mi az, ami a halálközelből életre sarkal, — alig lehet ezt kifejezőbben dallá varázsolni, mint ahogy Zillich csinálta. Edzett és büszke lélek hangja szólt e versből, melynél nagyobb hatást a bonyolúltabb „Östliche Elegie" gondolatsűrűsége sem tudott kiváltani. A „Bobbi" című prózai vázlat szintén erőt sugallt az íróból, akinek dolgai iránt mind nagyobb nyilvánosság fog érdeklődni.

Erwin Wittstock talán a legfejlettebb íróművész a modern erdélyi német irodalomban. Kész mestere a szónak, nincs egy fölösleges szava és alig van nála keresetlenebb varázsló a német szellem differenciáltsága idején. Pedig nem tud még szigorúan szerkeszteni, kötni, csak, mint a selyembogár, a lelke burkát engedi át fonálnak, csillogó gazdagságul másoknak. „Man ignoriert" című humoros novellája végig nevettette a közönséget, ám azért érzett, hogy nem a poentirozott helyeken elsütött patronokat, hanem a bőséges mesepatak üdítését köszönték meg a gyönyörködtetett hallgatók. A jelen fonákságait nevettető igazmondással aligha tudja valaki jobban napvilágra csalni, mint ez a flott stilművész, akinek élet sugárzik minden alakjából.

A tartalomban és színvonalban sokat jelentő német est közönsége folytonos tapssal fejezte ki tiszteletét és köszönetét a szászság művészi zászlóvivőinek. Sajnálatos volt Bernhard Capesius távolléte.

Az Erdélyi Helikon írógárdája hamarosan visszaadja a látogatást Brassóban.

Molter Károly

VÁGÓ GÁBOR NŐI PORTRÉ

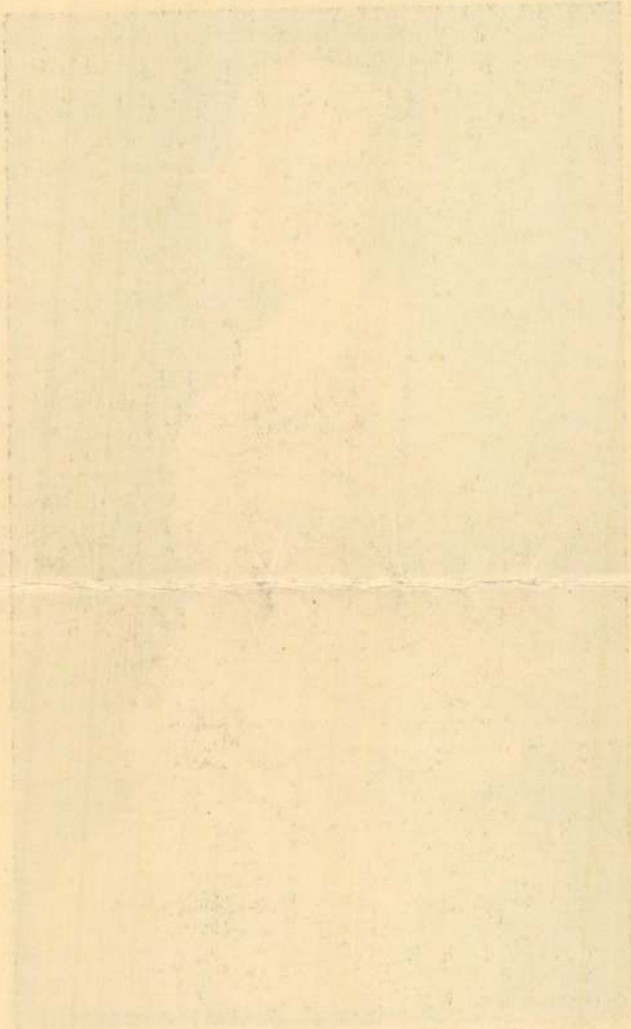

Betegségéből lassan épül ki és sok küzdés után első komoly életmegoldása: egy lakatos-műhely Kolozsváron a monostoriúton.

Persze, hogy furcsa műhely volt az, mert a lakatosmester ott sok egyébbel is foglalkozott. Lakatos, bádogos, szobrász volt egyszemélyben, de ezenkivül rajzolt, tervezett, okoskodott ezerfélét, főképpen azt, hogy miképpen lehetne belőle — művész.

A sors mind keményebben szorítja Vágó Gábort; 1924-ben megnősül és felesége — festőművész. Talán hajlama, talán praktikus esze az egyházművészet felé tereli figyelmét és megrendelésre templomi szobrot farag.

Szinte érthetetlen: a csendesen dolgozó művészt észreveszi — nem a kritika, de nehány igazi, mert nevét és tettét nem reklámirozó mecénás, aki összeadja azt a szükséges költséget, melynek segítségével 1926. januárjában feleségestől Rómába mehet ki látni, tanúlni.

Látott tehát és tanúlt, s amikor pénze elfogyott, kőműves-munkával keresi meg a mindennapit, hogy tovább is tanúlhasson és dolgozhasson.

Ismét szerencsés. A vatikáni magyar követ észreveszi és megvásárolja egyik alkotását és egyben megbízza gyerekei csoportképének reliefszerű elkészítésével (márvány): Vágó Gábor egyelőre beérkezett.

Másfél esztendeig lakja Rómát, azután bebarangolja Itáliát és Magyarországra jön: Jászberényben a megbízások egész sorát kapja.

Ma még ott dolgozik, de készül haza, Erdélybe, Kolozsvárra, azzal a komoly elhatározással, hogy itt telepedjék le, ha lehet, véglegesen.

Mondottam: Vágó Gábor szerencsés volt — relative: ma megél művészetéből. És nincsen kizárva, hogy szerencséje kitart mellette ezen a mostoha erdélyi földön is.

Mondottam: Vágó Gábor fiatal művész — relative, tehát erős igéret. Mert van ereje, kitartása, szíjjas, makacs akarata és — haza mer jönni Erdélybe.

Kós Károly

BUDAPESTI KIÁLLITÁSOK

A Képzőművészeti Társulat végre engedett a sokszoros unszolásnak és most olyan kiállítást nyitott meg a Műcsarnok őszi tárlatával, melynek élvezhetőségét nem akadályozza a legkülönbözőbb lelkületű alkotások rendezhetetlen zűrzavara. A tárlat most tíz művész gyűjteményes kiállítási anyagából áll. Ismert nevek, ismert művészegyéniségek. Némelyikük már a művészettörténelem értékelésén is átesett. Nincs se jó, se másmilyen okunk rá, hogy *Tardos Krenner* Viktor barokkos színességét, vonalainak, foltjainak mozgékonyságát újraértékelni megkíséreljük. Ugyancsak változatlanságba állapodott piktúra a *Nádler* Róbert éles naturálizmusa is, az ő csillogó színeivel, folytonos kacagó optimizmusával. *Ujvári* Ignác oeuvre-jében korának gyorsan pergő fejlődési etappjai mutatják értékes vetületüket. A romantikától a szürke reálizmusig, majd a színesebb plener-ig és a szabadabb, szélesebb impresszionizmusig minden lépést dokumentálnak az ő művei. *Kézdi Kovács* László nehéz szürke tónusú képei, ismert komorságukkal, gyakran édeskés érzelgőségükkel éppenúgy történelmi messzeségbe távolodtak tőlünk, mint a jóval fiatalabb *Gimes* Lajos egyszerű, közvetlen impresszionizmusa, vagy a még fiatalabb *Merész* Gyula akadémikus, romantikus kompoziciói és plener aktjai.

Korához és fiatalságához úgyszólván csak két művész tart vonatkozást. Kilenc piktor közűl csak kettő kapcsolódik bele az eleven élet fokozottabb idegéletébe. A fiatalon elhúnyt *Csuk* Jenő, akinek alföldi, pusztai életből festett képei világszerte ismertekké váltak és *Udvary* Pál. Az alig huszonnyolc éves Udvary mögött már jelentékeny festői mult áll. Széles, keményen férfias fakturával, szürkés-feketébe ágyazott tüzesszínű képei már régebben feltűntek és általános elismerést szereztek. Most külföldi tanulmányútjának eredményeit mutatja be. Újabb képein szenvedélyes temperamentuma bátrabban, szabadabban árad a kifejezésbe. Festőisége a régebbi szürkés feketéből és a néha mereven kemény fakturából lá-

gyabb, melegebb zöldes, barnás és kékes lazurokká differenciálódott. Néhol ideges. Valami sajátos belső izgatottságtól füllik. Van benne Goyára emlékeztető erő, lendület és olyan belső energia, ami kiméletlenül igazzá és döbbenetesen naggyá növeli a látomásait.

Gách István, mint a Szabadságharcszobor egyik alkotója, már a háború előtt beérkezett. Bemutatott gyűjteménye, egészen váratlanul, mint kis-plasztikust és arcképezőt fedezteti fel. Kis plasztikáin a formák líráját, lebegő, zenévé lendülő plasztikai elemek ritmusát adja. Arcképein s néhány kis plasztikai kompozícióján a kemény, zárt egyszerűsítéseknek, a formának, mint szabatosan elhatárolt térnek művésze. „Mohamedán iskola" című terrakotta csoportja darabos, nagy egységekre fogott formáival, „Pásztor János képmása" zárt síma tömegével, levegőbe szökő „Táncosnője" szinte vonallá lendülő karjaival, törzsével, lábaival legjellemzőbb alkotásai az ő mostani bemutatkozásának.

*

Az Ernst-Múzeumben egy festő meg egy szobrász mutatkozik be. A szobrász régi, jól ismert mester: *Telcs* Ede. Szobrain egyensúlyozott, derűs lélek meghatottan mély érzései jutnak formához. „Öregember" című márványalakján bő redőjű tóga nagy, lehulló ráncai hangsulyozzák a stoikus nyugalmú nagyszakállas fej és vaskos kéz finom részletező formaadását. „Idegenbe" bujdosó gyermekcsoportján a szelid szegletekbe keményedő formákat annyi gazdaságos részlet eleveníti, a nagy formákat annyi meglelkesítő és tiszta konturokat adó őszinte egyszerűség fogja össze, hogy ezzel túlvezeti önmagát a különben részvétlen természetelvűségen. Arcmásainak lélekábrázoló ereje is abban van, hogy a jellemzésre a legapróbb részletformák között válogat. Művészetében a természet plasztikai igazsága abszolut és végső érték, cél. Soha sem kísérli meg a formáknak, mint elvonás eredményének, lelketlen eszköznek a használatát. Számára minden legparányibb forma fizikai életet jelent és mintázni, alkotni annyi, mint a részletekbe ágazó életnek vagy életeknek egyetlen érzet vagy érzéstendencia szerinti megtisztogatása, összeválogatása.

Hubay Andor, a mellette kiállító festő, még forrásban levő művészetet mutat be. Képeinek igen nagy különbözőségében inkább érdeklődésének sokfelé elágazó útjait, belső nyugtalanságát látjuk, mint a tehetségének sajátos kategórikus parancsa szerinti munkát. Kétségtelenül koncepciós művész. Minden stilusnak, minden látásmódnak megelevenítésére talál erőt magában. Stuckos szimbolizmustól franciás finomságokig, az impresszionisták széles, ideges, robusztus módjától a szentimentális lágyságig és halkszínűségig próbálkozik. Úgylátszik, mintha egyelőre a technikai készültség sodorná magával, elkapná és száguldana vele új és új lehetőségekkel való kísérletezés felé. Ebben az iramlós korszakában még torzul hatnak egyéniségének olyan szélsőségei, mint önarcképének patétikus szimbolizmusa, vagy „Zene" című kompozíciójának érzelmes, szentimentális lágysága, vagy egy-egy tájképének szűkszavú fölényessége. Ha le tud egyszerűsödni, úrrá tud válni az eszközökön, meg fogja találni azt is, ami érzésvilágában a maga sajátos értéke és ebben a koncentricitásban majd erénnyé válik az a sokféleség, ami most egyéniségét elfödő tarka idegenség.

*

Benedek Péter „földműves-festőművész" — mondja a Nemzeti Szalon katalógusának címlaja. Aki nem fél a szótól, így is mondhatja: paraszt festőművész. Nincs érzékenység, amit ez a szó sérthetne, ha a régi éle helyébe csiszolt új fényében azt az apadhatatlan erőt, káprázta tó tehetséget és méltóságot látod, amit a „paraszt nyár" ont magából. Lehet, igaz: régebbi sebekben a nyílt idegvégek akármilyen szelid érintésre felfájdúlnak. De az új magyar élet horizontjában a magyar paraszt úgy áll, mint ethnikumunk végső tartaléka, minden sajátos erőnk forrása, félreismerhetetlenül a multunk és jövőnk, erkölcsi és értelmi sáfárkodásunk alaptőkéje.

Igy érzi ezt a Falu Szövetség is, látszik abból, hogy pár évvel Benedek Péter felfedeztetése után ezt a gyűjteményt

MŰVÉSZETI SZEMLE

VÁGÓ GÁBOR

Képzőművészetben és igazi képzőművészekben ma koldusszegény Erdélyünknek egyik reménységéről kell megemlékeznünk. Mert Vágó Gábor, a szobrász, ha ma nincsen is politikai határaink között, de innen szakadt ki és ide visszatérendő. Mi pedig várjuk és hiszünk benne s művészetében, mert hitünk és reménységünk kell, hogy legyen mindenben, ami fiatalság, munka és akarat.

Vágó Gábor nem esztendőkben fiatal; más világban és más időkben már vagy készen kiérett művész volna, vagy pedig azokba a milliókba szürkült volna bele, akik csupán reménységek voltak rövidebb, avagy hosszabb ideig, de ennél többet a sors és az igaz tehetség hiánya nem engedélyezett nekik. De a mi furcsán fordult életsorsunkban sok szürkülő fejet parancsolt a sors az erdélyi magyarság kultúrmunkája vállalására és — húszévesek hiányában fiatal művészek vagyunk sokan negyven és több esztendőkkel is.

Vágó Gábor is elhaladta már a harmincnégy esztendőt és nem ő tehet róla, hogy határozott művészi multja nincsen még négy esztendős sem, tehát nagyonnagyon fiatal. Annyira, hogy eddigi munkáiból nem tudjuk és nem akarjuk megmérni az ő művészi súlyát és lehetetlen megjósolnunk, hová tudhat, hová fog elérkezni, mekkora a teherbírása, kitartása és főképpen, hogy a bizonytalan, homályos jövendő miféle munkateret predesztinál számára?

Eddigi életsorsa elég szerencsés volt; mert hiszen odáig eljutott, hogy kétségtelen tehetsége és kétségtelenül mostoha viszonyai dacára harmincegynehány esztendős korában elérhette, hogy kizárólagosan művészetének élhessen és abból megélhessen. Amit pedig ma és Erdélyben alig-alig mondhat el kultúrmunkás magáról. (Hangsulyoznunk kell az erdélyi relációt, mert csak így érthető és méltányolható a *szerencsés* jelző.)

*

Született Belényesen. Apja vasuti kistisztviselő, akit korán elveszített. Az árva fiú az elemi iskolákat Makfalván végzi (a Székelyföldnek ez a szegellete a híres parasztszobrászoknak: Molnár Daninak és Vass Andrásnak szűkebb hazája). Később a kolozsvári, majd a szegedi ipariskolán tanúl: lakatos-ipart. Majd Pestre kerül és ott az Iparművészeti Iskola esti tanfolyamát látogatja, de rendszeres képzésben nem részesülhet, hiszen — élnie kellett.

Sőt, — a háború jön és a fiúnak be kell vonulnia. 1915—17-ben összesen 24 hónapig egyfolytában az olasz fronton szolgál és onnan különféle sebekkel és súlyos idegsokkal, mint rokkant kerül haza először Szegedre, majd Pestre, végül 1920-ban Kolozsvárra.

Erdélyi Helikon
1928. I. 7. szám.

szi rémület egész népskáláját. Mintha itt Dehmel Richárd híres „Erntelied"-jének fenséges refrainjét hallottuk volna: úgy zúgott a előadó hangján a ballada visszatérő alapmotivuma.

Otto Folberth „Genezareth" című novellája merész kísérlet volt a jelen és az őskeresztyénség hangulatának egyeztetésére. Rokonszenves témát hallottunk lírai színezésű előadásban: egy galiciai tájkép hogy mélyül a Holt-tenger vidékévé s hogy uralkodik el a bibliai béke a frontok borzalmának vidékén. Folberth sokat nyert szemünkben a szív e finom játékával, mert költészetének folytatására ismertünk a „Genezareth"-ben: hogy lesz megint emberré, akit űzött vaddá hajszolt a gyalázatos jelen! Az is érdekes itt a keleti germánság lelki területein, — Folberthben éreztük — hogy miben gazdagodik a nagynémet példákon okult szász tehetség: részletrajzban és intimitásban. Ezt a novellatémát csak erdélyi német láthatja ilyen megindult szívvel.

Heinrich Zillich, a Klingsor szerkesztője, kétségtelenül a legerősebb tehetségek egyike a szász együttesben. „Herbstliches Erstarken" című költeménye egyszerre nyerte meg minden kedély legmélyebb figyelmét. Az elmulás lírája hogy férfiasodik életakarattá, hogy nő a csókból fa, mi az, ami a halálközelből életre sarkal, — alig lehet ezt kifejezőbben dallá varázsolni, mint ahogy Zillich csinálta. Edzett és büszke lélek hangja szólt e versből, melynél nagyobb hatást a bonyolúltabb „Östliche Elegie" gondolatsűrűsége sem tudott kiváltani. A „Bobbi" című prózai vázlat szintén erőt sugallt az íróból, akinek dolgai iránt mind nagyobb nyilvánosság fog érdeklődni.

Erwin Wittstock talán a legfejlettebb íróművész a modern erdélyi német irodalomban. Kész mestere a szónak, nincs egy fölösleges szava és alig van nála keresetlenebb varázsló a német szellem differenciáltsága idején. Pedig nem tud még szigorúan szerkeszteni, kötni, csak, mint a selyembogár, a lelke burkát engedi át fonálnak, csillogó gazdagságul másoknak. „Man ignoriert" című humoros novellája végig nevettette a közönséget, ám azért érzett, hogy nem a poentirozott helyeken elsütött patronokat, hanem a bőséges mesepatak üdítését köszönték meg a gyönyörködtetett hallgatók. A jelen fonákságait nevettető igazmondással aligha tudja valaki jobban napvilágra csalni, mint ez a flott stilművész, akinek élet sugárzik minden alakjából.

A tartalomban és színvonalban sokat jelentő német est közönsége folytonos tapssal fejezte ki tiszteletét és köszönetét a szászság művészi zászlóvivőinek. Sajnálatos volt Bernhard Capesius távolléte.

Az Erdélyi Helikon írógárdája hamarosan visszaadja a látogatást Brassóban.

Molter Károly

VÁGÓ GÁBOR NŐI PORTRÉ

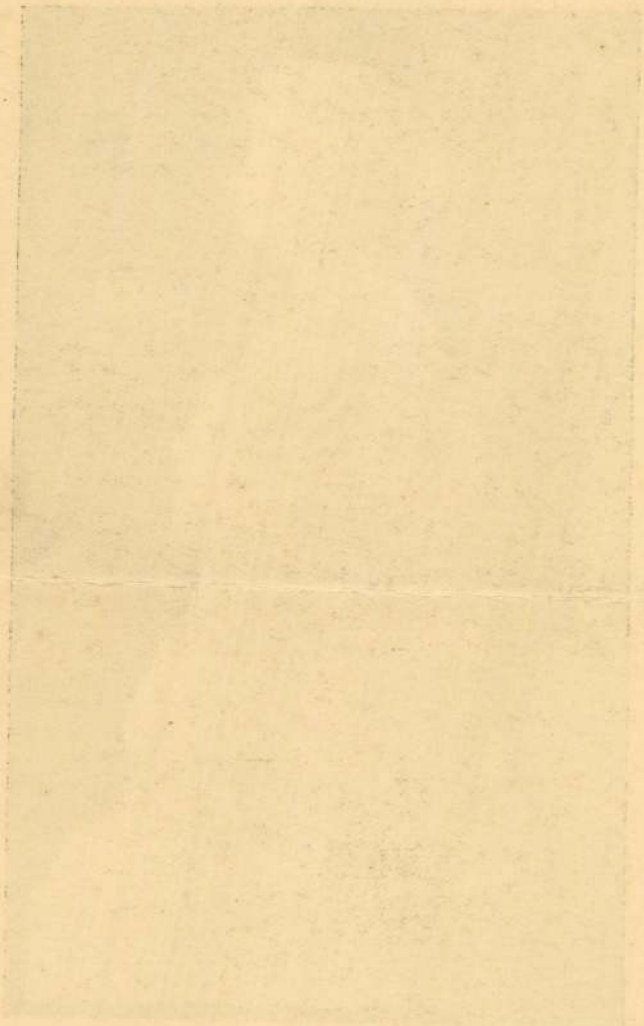

VÁGÓ GÁBOR: 1. RELIEF. 2. TANULMÁNY

Vágó Gábor

nobrán -

K

VÁGÓ Gábor *102*
Belényes, 1894. augusztus 19.–Kolozsvár, ?
Magániskolák, szobrász és fémműves

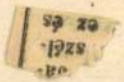

Banner Erdély

VÁGÓ GÁBOR szobrász

Vágó Gábor szobrászművész életművét kutatjuk. Kérjük, hogy akik tudnak bármely alkotásáról, levélben jelezzék ezt az Országos Katolikus Gyűjteményi Központnak, 1053 Budapest, Ferenciek tere 4—8.

Uj Ember, 1992. ~~febr~~március 1.

A propos des paradoxes de l'illustra-

t.- Bratislava.- n°1,1974. pp 14-17 :
en coul.

concernant le caractère adéquat et
stration par rapport à l'oeuvre litté-

L'affiche politique soviétique.
t.- Bratislava.-n°4,1974. pp 38-40 :

.- Sovetskijat političeski plakat.
ue soviétique.)
skustvoto.- Sofia.- n°1,1974. pp 3-12 :
en coul.

ravaux de Maïakovski.
kva.- n°1,1974. pp 12-13.

présentées à l'exposition commémorant
e de Maïakovski.

oto-montage.
Graphik. Budapest.-n°4,1973. pp 50-56

d'un graphiste soviétique qui fait
servant du photo-montage (en particu-
affiches diffusées clandestinement pen-
mi les soldats allemands.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÚJ EMBER

Vágó Gábor

1963 MÁJ 19

1921

Vágó Gábor halálára

Művészeti életünknek gyásza van. Szegedi magányában, hosszú betegeskedés után meghalt Vágó Gábor szobrászművész.

Erdélyi család sarjadéka, Bánffyhunyad szülöttje (1894). Édesapja vasutas, ezért diákéveit a MÁV szegedi internátusában tölti. Felsőiparis kolába jár, lakatosnak készül. Eszményképe — érthetően — Fadrusz János. A huszas évek legelején Kolozsvárott sokan felfigyelnek a fiatal iparoslegény bontakozó szobrászati tehetségére. Pártfogói között legelső Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök, aki lehetővé teszi, hogy két évig Rómában éljen. Felesége, Berényi Margit, a nagybányai körhöz tartozó festőművész (+1945). A harmincas évek derekán átköltözik Magyarországra és Szegeden, fiatalságának városában telepedik le.

Vágó Gábor egész élete a művészi alkotásban és imádságban, igazi szentferenci szegénységben telik el. Munkája szakrális alkotások és portrék között oszlik meg. Sokat dolgozott az erdélyi, majd a csanádi egyházmegye templomai számára. Nemcsak szent szobrok, hanem jeles ötvösi készséggel oltárszekrények, keresztelőkutak, feszületek és gyertyatartók kerülnek ki keze alól. Klasszikus megmunkáltságuk, becsületes anyagszerűségük a kézművesség, így az egyházi iparművészet hajdani nagy korszakait idézik föl bennünk.

Tehetsége igazában a portrészobrászatban bontakozik ki. Nagyjaink iránti tisztelete is vezeti, amikor többek között megmintázza Bartók, Kodály, Kós Károly, Szent-Györgyi Albert, Sík Sándor és mások képmását. Alkotásait valami heroizáló realizmus jellemzi.

Vágó *Gábor élete* állandó pünkösdi lángolás volt: századunk vásárjában csodálkozó szemmel, törhetetlen, olykor gyermetegnek tetsző hittel kereste és találta

Bp. 72. sz. postahivatalnál

Ára: 1,50 forint

Az ígéret szép szava

Matthäi felügyelő, Dürenmatt »Az ígéret« című kisregényének hőse, saját ígéretének válik áldozatává. Igaz, hogy azt a bizonyos ígéretet igen szorult helyzetben teszi, maga sem veheti komolyan, amolyan szép szónak szánja csupán, kényszerű megoldásnak, hogy szabaduljon a csávából. Látszólag meg is tartja. Ám ez a látszat egy ártatlan ember életébe kerül. Matthäi felügyelő most már önmagával kerül szembe, tulajdon lelkiismeretével, azzal a vizsgálóbíróval, akit nem lehet becsapni, látszattal elkápráztatni.

Igen, nagy kerítő az ígéret, a szép szó, a kényszerű vagy csak egyszerűen könnyebbik megodás lehetősége. S talán meg nagyobb a kísértés, ha a folytatás, az adott szó beváltása holmi porhintés, becsapás, látszat által is teljesíthetőnek tűnik. Az alkalmak sorozata néha ördögi játékra képes, és mi — megannyi Matthäi felügyelők — rendszerint túlságosan felületesek, közönyösek, fáradtak, vagy csak lusták vagyunk ahhoz, hogy

Irók és írások.

Apor-emléktábla és sirkő.

Az erdélyi Egyházmegyei Tanács a helybeli szeminárium bőkezű alapitójának, gróf Apor Istvánnak hálából emléktáblát állitott és sirját emlékkővel látta el. A két mű művészi megtervezésével és elkészítésével *Vágó Gábor* szobrász-művészt bizta meg. Az emléktábla a kegyesrendiek templomának egyik jobboldali fülkéjébe került, tehát éppen oda, ahol alant a kriptában a nagy alapító nyugszik.

Az emlékmű már első tekintetre megfogja a szemlélőt. Ennek titka a stílszerű kivitel. Nem modern alkotás, hogy újszerűségével foglalkoztassa a modern embert, sőt századokra visszanyúló, régi stílben szól hozzánk. A művész lelki vallásossága inkább hajlik régi korok kipróbált stílusai, mint a formakeresők felé. De a templom stílje is ilyen stíl alkalmazását követelte.

A templom tiszta barokstílü, tehát más stílusban felépített kirítt volna a csodálatos stílösszhangból. Az oszlopfal adottsága is nagyban megkötötte a művész kezét, de a nehézségeket művészi érzékkel és a térbeli adottság ügyes kihasználásával leküzdötte. Az oszlopfal szélessége csak 82 cm., tehát olyan megoldás vált szükségessé, hogy az emléktábla felülete elég nagy legyen, túlnagy síma lap ne támadjon. Művész erre a falra egy teljesen hasonló szélességü oszlopfőt helyezett és ennek timpanonjába illesztette a nagy alapító címerét. Az oszlopfőt a templom diszítő elemeiből vett szalagékítménnyel látta el. Az oszlopfőből két oszlopcsökevény ereszkedik alá. Szükség volt ezekre, mert a különben is szük felület még szükebb lett volna az oszlopok teljes kiépítésével, vagy túlságosan meg kellett volna nyújtani. A megnyújtás azonban rontja az esztétikai hatást: felbontja az emléktábla arányosságát. A csökevények diszítő elemei szintén a templomban megnyilvánuló kagyló pikkely motivumaiból valók.

A timpanonba helyezett címer erősen kidomborodó, szinte kiesik a szalagdiszítések közül. A jó hatást itt azzal menti meg a művész, hogy keresztet tesz az oszlopfő csúcspontjára. A barok stíl ugyan nem igen tűri az egyszerű, síma keresztet, mert kevés díszt lát benne s így célja számára nem eléggé beszédes. De itt kettős célt old meg: művészileg emeli az egészet s így megmenti az emlékművet az összezsúgorodástól, jelképileg pedig hangsúlyozni kivánja, hogy a hálás megemlékezés a kereszt jegyében indul meg.

A 64 cm. széles és egy m. magas, ruschiţai márványlapon aranybetűs hálaszózat olvasható latin nyelven. Magyar fordítása így hangzik: *»Gróf altorjai Apor István, Erdély főkormányszéki tanácsosa, erdélyi kincstartó és fővezér, a katolikus vallásnak legbuzgóbb támasza, intézmények nagynevű alapitója, a róm. kat. státus buzgó harcosa, az életből az Úrnak 1704-ik esztendejében távozván, itt várja a boldog feltámadást. A legkiválóbb férfiú emlékére állitotta az Egyházmegyei Tanács az Úr 1935-ik esztendejében.«* A szöveget dr. Gyárfás Elemér szenátor és Gajdátsy Béla püspöki titkár fogalmazták. A márványlapot négy kis bronzveretű kőcsap tartja a falba erősítve.

A lap rátámaszkodik egy könyöklő párkényra. Ennek ornamentikája szintén a templom párkányzatán végigfutó elemekből alakult. Találó az egyszerűen stilizált pálmalevél, mert ezáltal a merevség sokban enyhül. A párkányból hármas bojtszerű vízcsepp nylik alá, mint a párkány bezárása és mezőiben görög kereszt látható. Itt a kereszt jelképes figyelmeztetés, hogy kegyelet és hálás szeretet állit emléket az élő hit jegyében. Az emléktábla művészi kivitelének igazi dicséretét ebben lehet összefoglalni: kis felületen művészien gazdaságos arányosság. Valóban ritkán lehet ilyen összhangzó megoldást látni.

A templom kriptájában az emléktábla helyének megfelelő fülke rejti a nagynevű alapító sirját. Ennek lábfelőli részéhez támaszkodik a sirkő. Négyszögű, mintegy három mázsa súlyú terméskő síma lapján fekete betűs szöveg olvasható: *»Itt nyugszik altorjai gróf Apor István, Erdély kincstartója és fővezére. Meghalt 1704-ben, ide temettetett*

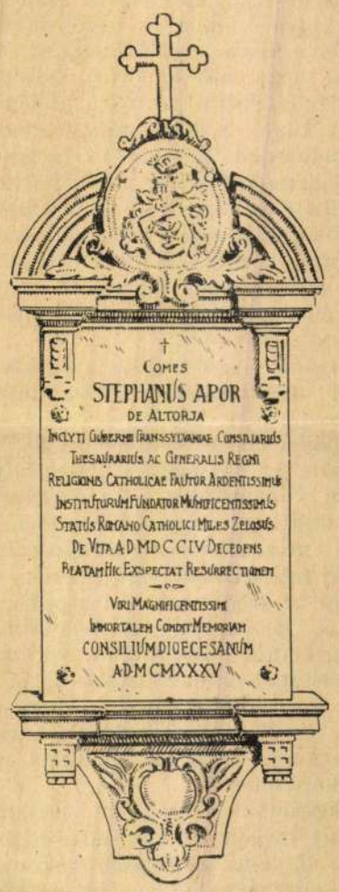

1725-ben.« A szöveg felett a jobb oldal felső üres terébe erős, tömör, kemény bronzból kikészített címer van illesztve. Gyönyörű munka, valóságos remekmű. Bal oldalt az irás előtt hosszú, keskeny latin kereszt áll. Más érdekessége, diszítése nincs a sírkőnek. A felső emléktáblához képest ez a modernebb megaldású alkotás tudatosan kerül minden ékességet. Minek is több diszítés a halottak birodalmában! A hit hirdeti, hogy minden szépség, nagyság, alkotás itt fenn marad, a sírba csak a mulandó száll.

Az Egyházmegyei Tanács régi hála-tartozását rótta le az emelkedett gondolkozású alapító iránt ezzel az emlékművel, mely egyben beszédesen hirdeti Vágó Gábor művészi erejét és kiforrott tehetségét.

KENDE JÁNOS.

Pásztortűz 1935. nov. 15.

Az európai irodalom története a XIX. és XX. században.

Babits Mihály könyve.

Babits Mihályt, irodalomtörténetének e második kötete sokkal nagyobb feladatok elé állította, mint művének első része, mert a 19. és 20. század irodalma sokkal bonyolúltabb, mint bármely előző koré. Aki tehát ez idő irodalomtörténetét akarja megírni, nem ragaszkodhatik merev en az évszámokhoz, az egységes és megbonthatatlan idő e semmit-mondó határköveihez, mert az eszmeáramlatok és kultúrák változásai egymásba folynak. Ezért kezdi Babits a 19. század irodalomtörténetét 1760-nal tárgyalni, mert ebben az esztendőben jelenik meg Osszián és egyszeriben megtöri a francia irodalmi szellem egyeduralmát.

Babits a jelen történelmi pillanatból — amelyre Ortega szerint jellemző, hogy a közönséges lélek tisztában van a közönségessel, de megvan benne az arcátlanság is, hogy a közönségesség jogáért síkra szálljon és azt mindenütt diadalra vigye — nézi a világirodalmat, és mindig bátran szembehelyezkedik e „közönséges lélek" közönségességével. Tudja, hogy nincsen olyan eszme, mely az öntudat ismeretlen feltételeit olyannyira kielégítené, hogy ez elhomályosodnék általa, s hogy nincs gondolat, mely a gondolkodás lehetőségeit kiírtaná és lezárná. Esztetikai szempontjai a leghaladottabbak, mert felismerte, hogy a művészet nem állhat meg a szimbolista esztetikánál. Hisz Bergson vizsgálódásai alapján bebizonyosodott, hogy a valóság nem azonos a róla készült fotografikus fogalmi felvételekkel. A valóság nem rögzíthető meg, mert az az „elan vital", a dolgok belső lendülete, mellyel túlsodródunk önmagunkon.

A „világirodalom" szó Goethe alkotása, de a világirodalom-történet megírásának helyes munkamódszerét Babits Mihály adja meg irodalomtörténetében ilyetén képen: „aki a világirodalom történetét írja... az a közöset keresi a sokfélében, az egységes szellemi folyamatot nemzetileg széttagolt világunkban. Az egységes és egyetlen Irodalmat idézi, mint egy nagy, élő szellemet..."

Babits bátor mozdulattal a világirodalmat Európára korlátozza s ezzel megszabadít egy felesleges és téves feltevéstől. Mert ami az irodalomban Európán kívül történt, az ha közvetve is, de európai talajból táplálkozik, vagy teljesen kiesik irodalmi tudatunkból. Az amerikai irodalom például teljességgel az európainak sarja és folytatója. Vagy Ausztrália nagy költője Gordon, nem képzelhető az angol Swinburne és Browning nélkül. A távol keleti és exótikus irodalmaknak pedig a mienkkel nincsen jóformán semmiféle kapcsolatuk.

Babits a világirodalmat érzésein keresztül nézi. Csak arról beszél, amit megélt és van elég bátorsága ahhoz, hogy ne titkolja el, ami különösen rokonszenves, vagy ami különösen ellenszenves néki, s hogy könyvében útat nyisson az egyéniségével való rokonságból származó kedvezéseknek. Igy művében kikerüli az unalmat és az iskolás merevséget, amely pedig minden irodalomtörténetkönyv velejárója. Másrészt pedig alkotása egy nagyszerű szellem kifejlődésének és alakulásának gonddal csiszolt tükrévé lesz. Aki ezt az irodalomtörténetet olvassa, pontosan megtudja, mi az, ami a világirodalomból Babits költői kifejlődéséhez hozzájárult, mi az, ami hozzá, fejlődésének különböző fokozataiban közel állott. És van-e izgalmasabb valami, mint nyomon követni egy kivételesen nagy lélek pompás kanyargásait?...

Ennek a bátor és következetesen keresztülvitt szubjektivitásnak köszönhető az a tömérdek remek irói arckép, amit a világirodalom nagyjairól e könyvében ad. Azt hiszem, amit Shelleyről, Baudelaireről, Verlainről vagy Flaubertről mond, örökérvényüvé lesz. Minden ilyen arckép egy-egy tökéletes tanulmány a tanulmányok legigazabb fajtájából, ahol két temperamentum találkozik, s ahol az egyik tiszta én testvérre ismer a másikban.

Stílusát és végső elgondolását tekintve, ez a mű éppen olyan sokrétü, mint lírája. Miben áll ez a sokrétüség? Babits, aki már első verskötetében a „soha-meg-nem-elégedés" himnuszát zengte, itt is éppen olyan lázasan von magába minden kultúrát, vagy túláradó szenvedélyességgel vetíti ki érzéseit a multba és jelenbe. Mondatainak olvasásakor úgy érzi magát az olvasó, mintha különös ó-borokat izlelne. Mondatsémája a legsúlyosabb mondat, amelyet a magyar irodalom ismer: nemcsak a gondolatokat közli, hanem a gondolat érzelmi velejáróját is.

Ez az irodalomtörténet amellett, hogy nagyszerű távlatokat nyit előttünk a világirodalom eddig beláthatatlannak hitt területein, — újból értelmezi, s ha lehet még tisztább fénnyel világítja meg Babits Mihály eddigi eredményeit.

FORGÁCS ANTAL.

Kiss Jenő: Három vers.

EGYEDÜL.

A fák féllábon állnak, mint a
gólyák.
A csend olyan, mint egy mozdulatlan
üveggolyó, csak hozzá kell nyulni,
hogy elguruljon.
A réten a boglyák
elejtett gomolyagok.
Olyan egyedül vagyok!
Lankadt violák illata jár át.
S felettem ujjnyi
felleg-csik jelzi vágyaim határát —
Előveszem szivemet, mint más a pipáját.
Jó volna meggyujtani, de tüzet nem kapok,
hacsak az Isten ide nem nyujtja
parazsát a napot!

AZ ÉN...

Az én szivem
ott cseng, hol járnak a barikák,
az én ujjam
körmöt rügyezett hajnali ág,
az én pillám
kék belű gyümölcsök aranyos héja,
az én babám
tejútmenti csárdák csaplárosnéja!

KÖD.

Elnézem ruháját, ezt a változatos
ködöt,
mint szép táj felett, úgy gomolyog szép teste
fölött.

De hiába nézi szemem, e dupla Nap,
nem
ritkul, nem száll, nem lebben, nem párolog
el!

Páldi Lánló ny. adjunktus (Szeged): Lenin krt 22-6720
(a tanulmány szerzője, a Vágó hagyaték őrzője.)

V Á G Ó G Á B O R szobrászművész született 1894.augusztus 19-én Belényesen /Bihar m./meghalt 1968.április 23-án Szegeden. Iskoláit Kolozsvárott,Szegeden és Budapesten végezte. I.világháborús harctéri szolgálat 1915-1917. Az olasz frontról sebesülten hozták Kolozsvárra. 1919-re felépült,és ekkor Szegedre jött és a Felsőipariskola fémipari szakán tanult.1919 decemberében visszatért Kolozsvárra,és ott dombormü és bronzmüves mühelyt nyitott, mert eredetileg rézmivességet tanult.Fiatal tanuló korától kezdve szobrászkodott,és a szobrászat meg az ötvösség volt a vágya. Szakadatlan kemény munkával el is érte,hogy kezéből szive vágya szerinti szép szobrok kerültek ki. A szobrász Vágó Gábor tehetségét Istennek ajánlotta úgy,ahogyan fölirta a röszkei templom örökmécsére:" Engedd,hogy Érted égjek!" Isten dicsőségének szolgálata mellett a magyar szellemiség kiválóinak szobor portréit kivánta elkésziteni,még saját vére és verejtéke árán is.

Első szobra üvegfúvókat ábrázolt,majd 1924-ben a Mezőfény-i r.k.templom részére szent Annát a gyermek Máriával ábrázoló szobrát készitette el. Ezután az Erdélyi Magyar Szinpártoló Egyesület megrendelésére Janovics erdélyi magyar szinigazgatóról bronzplakettet készitett.

1924.január 3-án házasságot kötött Berényi Margit festőművésznővel. /Berényi Margit neve megtalálható a nagybányai művésziskola névsorában. Réti István: Nagybányai müvésztelep 335.lap,1923.évi névsor,Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata,Budapest,1954./

Vágó Gábor 1925-ben Rómába ment,ahol a Cellini-féle szoboröntést tanulmányozta. Rómában több szoborportrét készitett, ezek tiszteletdijából tartotta fenn magát és feleségét.
A Vatikánba bejáratos,igyekezett szoros kapcsolatokat kialakitani,igy Pacelli biborossal is ismeretségben volt.
1927-ben tért vissza Magyarországra és részint Budapesten,részint és főleg Jászberényben dolgozott.-Itt sokat alkotott. Elkészitette a főtemplom részére szent Mihály arkangyal és a sárkányölő szent György szobrát. /Ezek a szobrok -sajnos-már nincsenek a főtemplomban,a jelenlegi plébános nem tud róluk./ A szobrokat 1982 júliusában kerestem a főtemplomban,de senkisem tudott róluk semmit./ Az első világháború hősi halottainak szobrát Jászberényben szintén Vágó Gábor készitette,és számos nevezetes jászberényi személyről emléktáblát./Dériné,Pethes Imre,Palotási János,Beleznay Antal,Zirzen Janka,Riszner József-/

Müvészi tevékenységét 1929-ben Szegeden folytatta,itt isportrékat készitett. /Shvoy Kálmán tábornok,Várhelyi József prelátus,Erdélyi László egyetemi tanár,Szandtner Pál és Vidákovits Kamilló professzorok portréi készültek ebben az időben./

1930-ban hazatért Kolozsvárra,ahol mütermet és szoboröntő mühelyt nyitott igen nagy küzdelmek és anyagi gondok közepette. Egy rozoga kocsiszint bérelt ki és kétkeze munkájával,éjt nappallá téve ebből alakitott ki magának mütermet,öntőmühelyt és lakást.

A kolozsvári idők alkotásairól szerény följegyzésekből lehet következtetni,mert Vágó Gábor nem vezetett rendszeres följegyzést munkáiról. A Monostor-i úti templom részére szt.József ,Szüz Mária és Jézus szobrokat készitett természetes emberi nagyságú méretben.-A Kajántó úti templom részére szt.József szobor és ékköves szentségtartó készült,az Udvarhely-i és Segesvár-i református templomok részére pedig cizellált úrvacsora kelyhek. A Csikszentimre-i,Etéd-i, Szászrégen-i, Csikszentmárton-i róm. kat.templomok részére szt.József és Szüz Mária szobrokat készitett.-1931-ben a kolozsvári gimnázium részére báró Jósika Miklós és zágoni Mikes Kelemen szobrait mintázta meg.

1932-ben Majláth Gusztáv püspök, Zamora Dániel és Boros kanonokok szobrai készültek,és a nagy székelynek,Orbán Balázsnak is elkészitette monumentális portréját. Majláth Gusztáv püspök szobra ma is /1982/ a marosvásárhelyi főplébánián van. Orbán Balázs szobrát sajnos a müvész összetörte,mert anyagiak hiján nem tudta bronzba megönteni.

1933-ban készitette el Báthori István király szobrát a Báthori--Apor szeminárium részére.

1934-ben Csiksomlyóban Krisztus szobrot állitott fel.

Kós Károly szobra is elkészült és ez állitólag a Székely Múzeumban van Sepsiszentgyörgyön.

1934-ben Petrozsényban és Lupényban több magánszemély portréját készitette el.

1935-ben Apor István emléktábla a kolozsvári piarista templom részére, és Hosszú Gyula erdélyi görög kat.püspök bronzszobra készült el.

A munkával és küzdelmekkel teli kolozsvári időszak ezzel lezárult.1937 végén Vágó Gábor Budapestre ment,de ott nem sokáig maradt.

1938-ban Dr.Notz Hubert premontrei apát római generális szobrát mintázta meg.

Egyes adatok szerint a sepsiszentgyörgyi Székely Múzeum részére mintázta meg a Nobel-dijas Szentgyörgyi Albert szegedi tudós szobrát. /A szobor elkészült,de azt nem sikerült kideriteni, hogy a szobor valóban eljutott-e Sepsiszentgyörgyre./ A jelenleg Amerikában élő és Szentgyörgyi Alberttel összeköttetésben álló baráti kör sem tudott semmit erről a szoborról.//Szent-Györgyi - igy irta nevét- Albert Budapesten született 1893-ban,Sz.-Gy-Imre kúriai tanácselnök és Lenhossék József anatomus egyetemi tanár unokája,jelenleg Amerikában élő tudóstól lehetne csak megtudni,hogy mi lett szobrának a sorsa./

Ezidőtájt készült Mécs Lászlónak és édesanyjának,Anna néninek a szobra. Vágó Gábort a Mécs László versei iránti rajongás vitte Királyhelmecre,ahol öröm és szomorúság egyaránt osztályrésze volt.-Anna néni nem örvendett a mintázásnak.Vágó Gábor többször emlegette Anna néni ilyen megjegyzését:"Ki hitta maga ide, drága a rizsa meg a só"-és ezek a szavak Vágó Gábor szivét tövissel koszorúzták.-Mécs László szobra illetve portréja a szegedi Múzeumban van,legalább is Vágó Gábor halála után a Múzeum igazgatója átvette megőrzésre./Dr.Bálint Alajos igazgató./

1939-ben Hubay Jenő hegedümüvész,zeneszerző és a Liszt Ferenc Zeneakadémia tanárának portréját is elkésziti. Ezt a Herendi Porcelángyár megvette sokszorositásra.

1941-ben Kis szt.Teréz szobrát a Regnum Marianum templom részére készitette el. Szegeden pedig Glattfelder Gyula püspök szobrát mintázta meg. E szobor eredetije a szegedi Szeminárium fogadó szobájában volt,jelenleg /1982/ a szegedi Dómban látható. Bronzba öntött példányát az akkori budai Szent Imre Kollégium udvarán helyezték el.-

Szt.Ferenc,szt.Rita és szt.Margit szobrokat is készitett,de nem deritható ki,hogy ezek hol vannak.

A szegedi-Szentmihálytelki templom számára Jézus Szive és Szüz Mária szobrot készitett ugyanezen időben.

1945-ben nehéz napok köszöntöttek Vágó Gáborra és a csapás alatt alkotni nem tudott.Felesége,Berényi Margit 45 éves korában 1945.dec.11-én meghalt.Vágó Gábor szorongó szivvel ápolta halálosan beteg feleségét a szegedi sebészeti klinikán,és a rajongva szeretett hitves elhunytával Vágó Gábor a Sebészeti

Klinika alkalmazottja lett.Aldozatosa segitett mindenben és mindenkinek a nehéz időkben,amikor az Egyetemet elmenekitették.Vágó maradt Vidákovits professzorral,és a bombázás pusztitásaiból mentette a menthetőt. A küzdelmek szorosabbra füzték Vidákovits Kamilló sebész professzorral a régi kolozsvári kapcsolatot,és Vágó Gábor volt a Sebészeti Klinika egyik fő támasza a mentésben.

Lassan visszatért Vágó Gábor szobrászi alkotó kedve.1947-ben szt.Antal szobrot készitett Kiskunmajsa számára.A szt.Antal szobrokon Vágó Gábor Istenbe vetett rendithetetlen hitének kifejezése nyilvánul meg. A könyvön álló kis Jézus megsimogatja szt.Antal fejét,és a Jézuskára néző Antal nyújtja a szegényeknek szánt kenyeret.-Kiskunmajsa számára még egy Mária szobor is készült.

A gádorosi temetőbe angyal szobrot készitett siremléknek.

A 4o-es évek végén mintázta meg Grősz József kalocsai érsek és Papp Kálmán győri püspök szobrát.-A szegedi Dómba is ekkor került a ma is ott látható Jézus Szive szobor,amely eredetileg a szegedi Egyetem Szülészeti Klinikájának kápolnájában állott az oltáron.

A müvészi portrék folytatásaként 1951-ben elkészitette Kodály Zoltán és Bartók Béla mellszobrait a szegedi Zeneművészeti Főiskola részére.Ezek a szobrok most is ott láthatók. Kodály Zoltán nagyon meg volt elégedve a szoborral,megdicsérte, a szobor fényképét aláirta,és Vágó Gáborral együtt le is fényképezték.

1951-ben készült egy szt Antal szobor az Orosháza-i templom számára.-Ebben az időben készitett Tápé temploma részére egy Szüz Mária és egy szt Antal szobrot.Ez utóbbi szoborhoz füződik az a kis történet,hogy Vágó Gábort veréssel fenyegették a tápai asszonyok,ugyanis a müvész gyékény szatyrot szándékozott szt.Antal kezébe adni,mint tápai szimbólumot.Ezt az asszonyok gúnynak vélték,és készek voltak megtorolni a vélt sérelmet.Nem is került gyékény szatyor a szent kezébe.

1952-53-ban Orosháza részére készitett szt.Rita szobrot és gyertyatartókat az evangélisták jelképeivel.

1955-ben készült a kalocsai Székesegyház részére szt.József és szt.Antal szobor. Szt József úgy tartja kezében a kis Jézust, mintha az Oltáriszentséget tartaná. / Egyesek szerint ez a felfogás nem felel meg a keresztény ikonográfia hagyományainak.

Grősz és Hamvas érsek elfogadta ezt a megoldást./

Keresztelő kutakat is készitett közben a szeged-környéki templomok számára,és egyet a dunántúli Aparhantra.

1959-re készült el a bátai szt Vér templom részére szt. Antal szobra fából.

1960 elején szt.Júdás Tádé és Reményi Sándor erdélyi költő szobrát készitette el.A szt.Júdás Tádé szobra a szegedi Rókus-i templomban van,Reményik Sándor szobra magántulajdonban. A munkakedve változatlan Vágó Gábornak.Karácsonyi kis Jézus szobrokat készitett,Krisztus-fej szobrokat,melyeketrrészben elad,részben elajándékoz.

Nagy gondja volt Vágó Gábornak az a Fadrusz-feszület, amelynek corpusát Fadrusz János az épülő szegedi Fogadalmi templom számára ajándékozta.Ez a corpus a szegedi Múzeum kupola-csarnokában volt,de átrendezés folytán raktárba került és megsérült.Vágó Gábor figyelemmel kisérte Fadrusz müvét,és szorgalmazta annak Dóm-beli elhelyezését.1956-ban egy kis kézi kocsin kispapok segitségével mütermébe /5x5 m-es szoba!/ vitte a gipsz corpust,és ott rengeteg munkával a maga költségén restaurálta. Ez a helyreállitó munka sok fáradtsággal járt,mert ki kellett deriteni,hogy Fadrusz kezemunkája eredetileg milyen volt. A corpus a 60-as évek elején kész lett,de felállitani nem lehetett,mert kereszt nem volt a corpushoz. Szándékozott Vágó Gábor keresztfát is készittetni,de erre már nem futotta anyagi lehetősége.Letette ezért a Fogadalmi templom szt.Demeter oltára elé Fadrusz János restaurált müvét,amely végül 1979-ben, a nagy árviz 100.évfordulójára került méltó helyére,a szt.Gellért oltár mellé.

Közben Hőgyészre készitett meg szt.József szobrot.

1962-ben igen nagy munkába kezdett az idős müvész. A bátai szt.Vér templom részére elvállalta egy Pieta készitését,fából. Ez már a második Pieta,amit készitett.Az első egy-két évvel korábban már elkészült a Szeged melletti Zákányszék számára,ezt egy jámbor házaspár,Godó Imre és felesége készittette.-A második Pieta-val rengeteg dolga volt.A gipsz pozitiv elkészült,de fafaragót nehéz volt találni.Végre Budapesten akadt egy faszobrász,aki kifaragta cseresznyefából. A faszobor aztán Bátára került,a gipsz pozitiv pedig vissza Szegedre,és ezt Fülöp József plébános vette meg a Csanád-palota-i templom részére.

Szegeden a rókusi plébánia-templomban örökmécses,Szőregen keresztelő kút,és számos templomban szentsir corpus őrzi Vágó Gábor nevét,sok helyen jeltelenül.

Szegeden a rókusi plébánia-templomban örökmécses, Szőregen keresztelő kút, és számos templomban szentsír corpus őrzi Vágó Gábor nevét, sok helyen jeltelenül.

Ujságcikkek Vágó Gáborról:

Képzőművészet VI.évf.5i.sz. 1932. Majláth Gusztáv szobra.A kép a 131.oldalon,a méltatás a 139.oldalon az Erdélyi művészek fejezetben.

Katolikus Alföld VI.évf.3.sz.21.oldal
Dr.Mandula Aladár: A Szülészeti Klinika házikápolnájának Krisztus szobra

Művészeti Lexikon,szerkesztette Éber László és Gombosi György, II.kiadás.Győző Andor Budapest 1955. Vágó Gáborról az 562. lapon.

Ujság 1938 július 24.vasárnap,15-16 lapon Török Sándor: Szent-Györgyi Albert professzor és Vágó Gábor barátom /képpel illusztrálva/

Uj Ember 1962 vagy 63.évi egyik számában Dénes Gizella cikke "A szt.Vér bátai kegyhelyén". Ebben említi Vágó Gábor szt.Antal szobrát.

Szegedi Friss Ujság 1943.december 7.sz.: 6.oldal: A Vágó-féle kiállitás a városi Múzeumban.

Magyarság képes melléklete 1938.január 15. Négy kép Vágó Gábor szobrairól /Megváltó,Hubay Jenő,Kós Károly,"Feleségem" /

Délmagyarország 1943.december 5.: A Vágó-házaspár kiállitása

Pásztortüz Reményik Sándor lapja,XXIV.évf.9.sz. 1938.szept. Maksay Albert: Erdélyi magyar képzőművészek kiállitása Budapesten c.cikkben a 455.oldalon szöveges méltatás,az 503.oldalon Majláth püspök szobráról kép.

Délvidéki Szemle /datum hiányzik/ Élet és Kultúra rovatban Dorogi Imre cikke Vágóné Berényi Margitról és Vágó Gáborról.

Keleti Ujság XXII.évf.250.sz. 1939.október 30. 13.o.
Csányi Piroska: A napokban leplezik le Szegeden Vágó Gábornak a Nobel-dijas Szent-Györgyi professzorról készitett szobrát

Keleti Ujság XXI.évf.168.sz. 1938.július 30. 7.o.
Jagamas Lili cikke: Látogatás Vágó Gábor maga épitette mütermében

Egy kolozsvári újsag V.évf. 1936.aug.2. /Kivágás,cim hiányzik./ Gyallay Papp Sándor cikke: Látogatás Vágó szobrászmüvész mühelyében,aki most végzi az utolsó simitásokat a "legnagyobb székely" két-és félszeres embernagyságú szobrán /Orban Balázs szobra volt./

Szegedi Friss Ujság 1938.május 20. 3.o.
Cserzy Béla cikke: A Székely Múzeum megbizásából megmintázta Szegeden Szent-Györgyi Albert professzor szobrát Vágó Gábor székely szobrász.
Tolnai Világlapja képes melléklet 1939.év /egyéb hiányzik/
Szent-Györgyi szobor a modellel és a müvésszel.
Uj Ember XXIV.évf. 20.sz. 1968.május 19. 2.oldal
Bálint Sándor cikke: Vágó Gábor halálára

xxxxx

Nagy Töhötöm leveléből,1941.XI.4.
" ... láttam müveidet az egész székely földön.Láttam a gimnáziumokban Majláth püspök úr remekbe készült szobrait,kezed munkáját. Láttam az egészen megkapó szt.József szobraidat Kolozsvártól kezdve mindenfelé és a szép Szüz Mária szobrodat... láttam a sepsiszentgyörgyi székely múzeumban Kós Károly szobrát is ... "

Vágó Gábor szobrászművész jelentősebb alkotásainak a következőket tartotta:

Krisztus fej

Majláth Gusztáv (Károly) püspök szobra

Kolozsvárt készült Mária szobra, a Szüzanya a kis Jézust kezeiben tartja

Hubay Jenő portréja

Kós Károly / a Székely Múzeumban /

Szent-Györgyi Albert

Pieta /fából/ Bátán

Mécs László / a szegedi Múzeumban /

Papp Kálmán győri püspök

Grősz József kalocsai érsek

Glattfelder Gyula püspök / a szobor készitésekor püspök volt/

Szent Rita /Orosházán/

Szent József /Kalocsán/

Bartók Béla /Szegeden/

Kodály Zoltán /Szegeden/

Szent Antal /Bátan, Kalocsán/

Vágó Gábor

DR. SZALAI BÉLA
1036 Budapest, III.,
Árpádfejedelem útja 67. VI./24.
Telefon: 687-700

Vágó Gábor vonzásában

Vágó Géza

Vágó József

Hamis nyugtákkal

50.000 forintot vontak ki a vállalatból a Váza Kerámiai Vegyészeti Gyár tulajdonosai: *Vágó* Géza és *Vágó* József. Segítségükre volt ebben *Bodó* István üzembizalmi is. Kiderült, hogy Vágóék B-listázott tisztviselőket és volt katonatiszteket alkalmaztak. Mindhármukat letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Magyar Nemzet

1948. nov. 20

gta
ázerer pengőről, mely
svári Szent Mihály)
kori falképeinek hely-
részletül felvettem –
, 1942. aug. 8
Dr Szentiványi Emla

Vágó László

cikke.

Magyar Művészet

(A Műegyető) 1948.

152–153. l. (London.)

29.306. — K. M. E. Ny.

< Vágó György >

cikke

( ) London: A Műgyűjtő

(Magyar Univerzet)

1948. 197, 198. l.

BUDAPE

MINTATERMEK ÉS IROI

IV, KECSKEMÉ

GYÁRTELEP:

IX, DANDÁRUC

BELSŐ BE

ELSŐRENDÚ

SPORT HÍREK

SVÁJC rosszul szerepelt a válogatott mérkőzéseken. A magyar, a spanyol és a portugál csapatok elleni mérkőzéseit sorra elvesztette. A svájci csapat egyáltalán nincsen formában és a játékosokon meglátszik a tréninghiány. Bár a bajnokság régi rendszerét visszaállították és ismét van kiesés és feljutás, a csapatok tartalékosak és sokkal gyengébbek, mint 1939 előtt. A professzionizmus eltiltása is visszavetette a csapatokat.

◆◆

PORTUGÁLIA csapata, több gyarmati néger játékossal megerősödve, idegen oktatók keze alatt sokat fejlődött az első háború óta. A portugál bajnokságnak még nincs nagy multja, csak a háború után írták ki először. Az első évben a Football Club do Porto, a következőben a Sporting Club de Portugál lett a bajnok. Olimpiai tornán először 1928-ban vett részt, amikor is az első mérkőzésen Chile ellen 2:2-re győzött, de Egyiptomtól 2:1-re kikapott és kiesett. Az olasz csapat ellen odahaza jól szerepelt. Portóban 1928-ban 4:1-re győzték az azzurrik ellen, a magyar professzionista liga válogatott csapatát 1933-ban Lisszabonban 1:0-ra győzték le. Sűrűn játszanak válogatott mérkőzéseket a spanyolokkal. A mérleg erősen a spanyol csapat javára szól. 1934-ben a világbajnoki selejtezőn Madridban 9:0-ra, a revánsmérkőzésen Lisszabonban 2:1-re győzött a csapat. Újabban előérték [illegible] a spanyolokat, amiben része van annak is, hogy a [illegible] előtt több [illegible] Spanyolországból Portugáliába és azóta ott működik.

◆◆

AZ OLASZ BAJNOKSÁGBAN az AS Róma megelőzte a Venezia-t és a Triestinát. Schaffer [illegible] csapata Genovában 3:0-ra győzött a Liguria ellen.

◆◆

VENEZIA újabb bizonyságot tett képességeiről és a Fiorentinát Firenzében győzte le 3:1-re. Milánóban az Ambrosiana régi riválisával, a torinói Juventussal mérkőzött. A milánóiak 4:1-re győztek. A Triesztinának Triesztben is 0:0-ás eldöntetlennel kellett megelégedni az Atalanta ellen.

◆◆

JANUÁR 6-IKI TÚRÁK. *Hungária Turista Egyesület.* Zugliget, Normafa, Budakeszi, Hűvösvölgy. T.: 9 ó 15 p a Széll Kálmán-téren. *Duna Sport Club.* Budai hegyek. T.: 9 ó a Széll Kálmán-téren.

◆◆

A MAGYAR ÖKÖLVIVÓ Szövetség vasárnap rendezte válogató versenyét. Eredmények: Varga BSZKRT pontozással győzött Darázs TSE ellen, Podány BVSC ugyanesag pontozással Szabó BSZKFT ellen. Sampiás WMTK pontozással győzött Selmecz FTC, Bogács WTK pedig kemény küzdelem árán pontozással bizonyult jobbnak Horváth BVSC ellen. Miriszlay Szolnoki TE pontozással győzte le Artner BVSC. Erős BVSC pontozással győzött Csapogya MPSC ellen, Frigyes BSZKRT hasonló győzelmet aratott Darai Debreceni TE felett. Vojnovich BVSC pontozással győzött Szelezsán WMTK ellen, Papp BSzKRT pedig Bene I. BVSC ellen. Szentgyörgyi BSZKRT a második menetben erőfölénnyel győzött Csapó Szoln. Levente ellen, Torma II., BTK győzött Barinka FTC ellen, aki a kilátástalan küzdelmet az I. menet végén feladta. Szalai BSZKRT pontozással győzte le Bitterát BTK, Csontos FTC pedig Szabó Józsefet BVSC. Sulkó Béla szövetségi kapitány három súlycsoportban már kijelölte a válogatottakat: légsúlyban Podány BVSC és Miriszlay Szoln. LE, tartalék Vargha BSZKRT, pehelysúlyban Frigyes BSZKRT és Erős BVSC (szemsérülésének gyógyulásától függ kiutazása).

Kedden, január 6-án déli ½1 órakor MAGYAR MŰKORCSOLYÁZÓ BAJNOKSÁG a városligeti müjégpályán. Jegyek a BKE irodájában (Telefon 220-455)

SZÍNHÁZ ◆ FILM

A FILHARMONIKUSOK FEBRUÁRI HANGVERSENYÉNEK FERRARA A VENDÉGE

A Filharmonikusok január 9-én az Operaházban negyedik bérleti estjüket tartják. A zenekart Dohnányi Ernő vezényli és az est közreműködői S. Lászlóffy Margit, Báthy Anna, Basilides Mária, Rösler Endre, Losonczy György és a Székesfővárosi Énekkar, Karvaly Viktor vezénylésével.

A Filharmóniai Társaság operaházi irodájába, ahol a pénteki hangverseny előkészületei folynak, ma megérkezett Olaszországból Ferrara olasz karmester távirata, amelyben közli, hogy a Filharmóniai Társaság meghívását elfogadja és februárban Budapestre jön, hogy a filharmonikusok ötödik bérleti estjén közreműködjék. Ferrara a fiatal olasz karmesteri gárda egyik legkiválóbb tagja, aki Firenzében koncertmester volt és színházi zenekarból emelkedett az első karmesterek sorába. Budapesten még soha nem volt.

Ugyanezen az estén közreműködik egy másik olasz művész, Bonucci csellista is, aki az idén járt már Budapesten, a Kamarazenekarral hangversenyezett.

Réthy Eszter január 17-én énekel az Operaházban

Réthy Eszter, a bécsi *Állami Operaház* magyar származású művésznője, a szezón elején olyan szerződést kötött a budapesti *Operaház* igazgatóságával, amely arra kötelezi, hogy *minden hónapban legalább egy este vendégszerepel Budapesten.*

A népszerű operaénekesnő ezévi szerepléseinek sorát *e hónap 17-én kezdi meg a budapesti Operaházban, amelynek színpadán a Rózsalovagban énekel.* Ez egyik leghíresebb szerepe *Réthy* Eszternek.

Budapesti tartózkodása során beszéli meg azután *Márkus* Lászlóval, az *Operaház* igazgatójával budapesti vendégszerepléseinek további rendjét, miután *februárban, márciusban, áprilisban* és *májusban* is el kell jönnie szerződése értelmében.

Bajor Gizi: Napkeleti királykisasszony

A budapesti Studió *Turcsányi* István átírásában és *Kiszely* Gyula rendezésében ma este 8 óra 40 perckor bemutatja Edmond *Rostand* híres verses színművét *A napkeleti királykisasszony-t.* A címszerepet *Bajor* Gizi játssza, míg a többi szerepben a mikrofon elé *Abonyi* Géza, *Szabó* Sándor, *Toronyi* Imre, *Kürthy* György, *Ághy* Erzsi és *Kőváry* Gyula lép.

Eltemették Vágó Gézát

Néhány régi pályatársának részvéte mellett temették el ma délelőtt a rákoskeresztúri temetőben *Vágó* Gézát, a magyar színpadművészet évekkel ezelőtt sokat szerepelt és sok sikert aratott tagját. *Vágó* Géza, aki *Vágó* Bélának, a *Magyar Színház* évekkel ezelőtt elhúnyt tagjának és *Vágó* Józsefnek, a népszövetségi palota világhírű építőművészének öccse volt, először *festőnek* készült, majd *iparművész* lett, azután a régi *Népszínház* tagjai sorába szerződött. Rövid szereplés után felbontotta szerződését és megteremtette az első magyar kisszínházat, az *Intim-Színházat,* a mai Omnia-mozi helyén.

Hosszú ideig igazgatója volt azután a *Népszínkörnek,* majd a városligeti *Jardinnek,* ahol több darabját mutatta be. Rengeteg színdarabot írt, melyek közül a *Lavotta szerelme* és a *Szép Ilonka* több mint százszor ment. Az utóbbi időben betegeskedett és betegsége miatt teljesen visszavonult a nyilvános szerepléstől. Írt és festegetett. Úgy halt meg, ahogyan élt, csendesen. Szívbénulás ölte meg.

A kormányzó arcképe a Színészkamarában

A Színművészeti Kamara megfestette Magyarország kormányzójának életnagyságú képét. A képet ünnepi keretek között e hónap 18-án, vasárnap délelőtt 11 órakor leplezik le a Színművészeti Kamara Bajza-utcai házában.

Rigó Jancsi hegedűje

A *Józsefvárosi Színházban* eredeti bemutató volt, amelynek keretében színre hozták a *Rigó Jancsi hegedűje* című operettet. A jóízű, érdekes és színes történet, amelyet *Siliga* Ferenc írt és az igazán szép ízes magyar muzsika, amelyet *Répay* Andor erdélyi zeneszerző szerzett, megnyerte a közönség tetszését, amely nem egyszer hangos tapsokban robbant ki az előadás során. A főszereplők: *Takáts* Margit, *Bogár* Gizi, *Gálfy* Ica, *Tóth* Kató *Gróza* Erzsébet, *Lantos* István, *Jeney* Ottó, aki Rigó Jancsit alakította, *Turáni* Endre, *Gáspár* Béla, *Koltay* István és *Beregi* József nagy sikert arattak.

Müller Mária lesz az Operaház legközelebbi vendége

Az Operaház legközelebbi vendége Müller Mária kamaraénekesnő lesz. Az igazgatói irodában most állapítják meg a világhírű énekesnő fellépéseinek időpontját. Müller Mária egyébként Budapesten él. Innen indul vendégszerepelni különböző országok operaházaiba.

KACAGO KORKÁN KABALA KOMÉDIÁBAN Türk, Feleky

Ma hallottam, hogy

a *Nem élhetek muzsikaszó nélkül, Móricz* Zsigmond színdarabja, százötvenedik előadása után, amelyet e hónap 17-én tartanak meg a *Nemzeti Színházban,* átkerül a *Magyar Művelődés Házába* is, ahol másnap, január 18-án délelőtt játsszák először.

★

„Két évezred szerelmes verseiből" szaval *Demiány* Éva kedden este fél 8 órakor a *Vajda János-Társaságban.*

★

a *Mozart-Egyesület* legutóbbi közgyűlésén a megüresedett alelnöki helyre *Dessewffy* Marika grófnőt választotta meg, míg új választmányi tag *Goldmark* Sándor, *Perényi* Géza és *Pétery* Lajos lett.

★

Kacagóest lesz holnap, január 6-án délután fél 6 órakor a *Magyar Művelődés Házában.* A műsorban a többi között *Nagykovácsi* Ilona, *Mészáros* Ági, *Jávor* Pál, *Major* Tamás, *Pataky* Jenő és *Apáthy* Imre szerepel.

★

a Madách Színházban jelentőségteljes jubileumot ünnepelnek a jövő kedden, január hó 13-án. Ekkor játsszák Pünkösti Andor színházában százhuszonötödször Pirandello drámáját, a «IV. Henrik»-et. Az előadássorozat ötödik jubileumán is Várkonyi Zoltán játssza a címszerepet.

★

a *Poltronieri-vonósnégyes,* amely szerdán tartja egyetlen hangversenyét Budapesten, ma este érkezik meg. A kvartett 1923-ban alakult Milánóban és azóta bejárta Európa minden nagy városát. Tagjai Alberto *Poltronieri,* a milánói konzervatórium tanára, továbbá Gannino *Carpi,* Giuseppe *Alessandri* és Antonio *Valisi.* A vonósnégyes budapesti hangversenye után több vidéki magyar várost látogat meg.

★

a *Cosi fan tutte* keddi operaházi előadását a rádió másnap, szerdán este 7 óra 20 perckor közvetíti viaszlemezről.

★

Károlyi Gyula, a világhírű magyar zongoraművész, ma este hangversenyt ad Kolozsvárott.

★

a *Moulin Rouge*-ban, a főváros előkelő szórakozóhelyén, ma délután megkezdik a hónap végén bemutatásra kerülő *új revü próbáit.*

★

ritka jubileum volt a nagyváradi színházban, ahol *Bélteky* László nagyváradi hírlapíró *Bukaresti kaland* című darabját ötvenedszer adták elő. A nézőteret zsúfolásig megtöltő közönség lelkesen ünnepelte a népszerű zeneszerzőt.

A színészképzés új felügyelője

A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Laurisin Lajosnak, az Operaház kiváló művészének a színészképző iskolák szakfelügyelete körül kifejtett munkásságáért köszönetét nyilvánította és az iskolák szakfelügyeletével kapcsolatos teendők ellátására az új tanévre Tihanyi Vilmost, az Uj Magyar Színház kitűnő főrendezőjét kérte fel.

MŰSOROK

Színház

Operaház (3, 7) Hétfő (½7): Tell Vilmos (Népm. Biz. 4.), kedd: Cosi fan tutte (A 12), szerda: Romeo és Julia, Bajazzók, A póruljárt kérő (E 10), csütörtök: Háry János (B 12) péntek (½8): IV. Filharmoniai hangverseny, szombat: Tosca (D 11), vasárnap d. u.: Szöktetés a szerályból este: Traviata.

Nemzeti Színház (¼4, ½8). Hétfő: Wallenstein tábora. — A két Piccolomini (XII). kedd: délután: Nóra, este: Wallenstein halála (XII), szerda: Nem élhetek muzsikaszó nélkül (XI), csütörtök: Nem élhetek muzsikaszó nélkül (V), péntek: Nem élhetek muzsikaszó nélkül (VI), szombat: Cseresznyés (bem. bérlet) vasárnap d. u.: Nóra, este: Cseresznyés (I)

Nemzeti Kamaraszínház (¼4, ¾8). Minden este és vasárnap délután: Koncert.

Magyar Művelődés Háza. Hétfő (½6): Zenekari hangverseny (Z. I. 5), kedd (½6): Vidám est, szerda (½8): Bánk bán (C. 3), csütörtök d. u. (3): Nem élhetek muzsikaszó nélkül este (¾8): Bánk bán (D 3), péntek (½8): Bánk bán (E 3), szombat (½8): Bánk bán (F 3), vasárnap d. u. (4): Magyar est, este (7): Kívánsághangverseny.

Új Magyar Színház (4, 8). Minden este vasár- és ünnepnap d. u.: Szép az élet (szerda D, csütörtök L bérlet.)

Vígszínház (¼4, 8). Hétfő: Cecilia (A), kedd d. u.: Cecilia, este: Fazudj nekem, szerda: Cecilia (S), csütörtök: Cecilia (D), péntek: Cecilia, szombat d. u.: Cecilia (szomb. d. u. sor. II), este: Cecilia, vasárnap d. u.: Cecilia, este: Cecilia (T).

Madách Színház (¼4 8). Hétfő: Körtánc kedd d. u.: IV. Henrik este: Körtánc, szerda: Körtánc, csütörtök: Körtánc, péntek: IV. Henrik szombat: Körtánc vasárnap d. u.: IV. Henrik, este: Körtánc.

Pesti Színház (4, 8) Minden este szombat vasár- és ünnepnap délután: Tűzvész.

Andrássy Színház (¼4 8) Minden este vasár- és ünnepnap délután: Boldoggá teszlek.

Fővárosi Operettszínház (¼4 ½8). Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Múzsák muzsikája.

Pódium Irodalmi Kabaré (5, ½9). Minden este, szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Hol volt... hol nem volt...

Royal Revüszínház Minden este (½9), csütörtök szombat vasár- és ünnepnap d. u. (½5): Souvenir.

Komédia Orfeum (½5 ½9) Minden este, vasár- és ünnepnap d. u: Kabala.

Kamara Varieté. Minden este (½9), szombat (6, 9), vasár- és ünnepnap (¼4, ¼7, 9): A légió Vénusza.

Nemzeti Bábjáték (Podmaniczky utca 8 szám) (4, 8) Hétfő és péntek kivételével minden este: Istvánka, hétfő és péntek: Toldi minden délután: Ezüstfurulya

Erzsébetvárosi Színház (½6 ½9 vasárnap ¼4 ¾6, ½9). Péntekig: Alvinci huszárok.

Józsefvárosi Színház (½6, ½9, vasárnap ¼4, ¾6, ½9). Péntekig: Rigó Jancsi hegedűje.

Kisfaludy Színház. (½6, ½9 vasárnap ¼4 ¾6, ½9). Péntekig: Sárgapitykés közlegény.

Rádió

Állandó műsorszámok. Budapest I. 6.40: Ébresztő, torna. 7.00: Hírek, közlemények, hanglemezek. 10.00: Hírek. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó, Fohász, Himnusz. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 2.45: Műsorismertetés. 3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 4.45: Időjelzés, hírek. 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven. 9.40: Hírek és 12.00: Hírek.

Hétfő, január 5.

BUDAPEST I. 3.20: Szalónötös. **4.15:** Diákfélóra. **5.15:** „Mindnyájunk gondjai". **5.35:** Szórakoztató zene. **6.10:** Katonai előadás. **6.35:** Zongorajáték. **7.20:** Utazás nagy muzsikusok városaiban **8.10:** Beszkárt ének- és zenekar. **9.10:** Vidám históriák nagy festőkről. **9.20:** Tánclemezek. **10.10:** A Waldbauer—Kerpely vonósnégyes műsora. **11.25:** Cigányzenekar. Éjjel **12.15:** A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.

Kedd, január 6.

BUDAPEST I. 8.00: Hanglemezek. **8.45:** Hírek. **10.00:** Róm. kat. szentbeszéd. **11.15:** Gör. kat. szentbeszéd. **12.20:** Melles Béla-zenekar. **1.00:** Felolvasás. **1.45:** Időjelzés, hírek. **2.00:** Hanglemezek. **3.00:** Magyar tréfák. **3.20:** Bobula-harmonikaszámok. **3.40:** Felolvasás. **4.00:** Szórakoztató zene. **5.00:** Hírek. **5.20:** Magyar nótaest közvetítése a Zeneakadémiáról. **6.10:** Felolvasás versekkel. **6.35:** Danyi Ferdinánd gordonkázik. **7.20:** Rádiózenekar, közreműködik Marjay Erzsébet és Udvardy Tibor. **8.25:** Kéz Andor dr. előadása. **8.40:** „Napkeleti királykisasszony" (verses színmű.) **10.15:** Cigányzenekar. **10.40:** Tánclemezek.

Szerda, január 7.

BUDAPEST I. 10.00: Gör. kat. istentisztelet. **10.40:** Divattudósítás. **11.20:** Magyar **nóták. 12.10:** Hanglemezek. **1.30:** Honvédeink üzennek. **1.45:** Rendőrzenekar **3.20:** Ilniczky-szalónzenekar. **4.10:** Közvetítés Ungvárról. **5.15:** Koréh Endre énekel. **5.35:** Előadás Gallileiről. **5.50:** Heinemann-tánczenekar **6.20:** Honvédműsor. **7.20:** A cosi fan tutte előadásának közvetítése, közben hírek. **10.30:** Kalmár Pál énekel cigányzenekísérettel. **11.25:** Géczy Barnabás-lemezek. Éjjel **12.15:** „Üzen az otthon".

Film

Sz. = szomb. ü. = ünn. v. = vas.

ADMIRAL (Tel.: 353—707): **Végre.** (11 ½2, ¼4 ½6 ½8, ½10.)

ALKOTÁS (Telefon: 355—374): **Az ördög nem alszik.** (¼4, ½6, ½8, ¼10, v. és ü. ½2-kor is.)

ANDRÁSSY [illegible]: **Az angyalvár börtöne.** (¾4, ¾6, ¾8, ¾10. v. és ü. 11, 2, 4, 6, 8, 10.)

ATRIUM (Tel 154—024 és 153—034): **Régi keringő.** (½6, ½8 ½10, sz., v. és ü ¼4-kor is.)

BELVÁROSI Telefon: [illegible]: **Egy szív regénye.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. jobbt.: 2-kor is balt.: ¾3, ¾5, ¾7, ¾9.)

BELVÁROSI HÍRADÓ [illegible]: **Juuuj! Nem kell megijedni. — Tengeralattjáró-háború az Atlanti-óceánon. — BUÉK 1942. — Rajzos Híradó Gibraltárról. — Híradók. — Esik eső karikára.** (10-től 24 óráig.)

[illegible] **Családott lányok.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. 11, ½2, ½5, ½7, ½9-kor is.)

[illegible] **La Conga** (½6, ½8, ¾10, v. és ü. 1-kor is.)

[illegible] **Végre.** (½5, ¾7, 9, v. és ü. ½2 ¼4, ½6 ½8, ½10.)

CAPITOL (Telefon: 134—337): **Alkonyat.** (¼4, ½6 ½8 ½10, v és ü ½2-kor is.)

CASINO (Telefon: 383—102): **Régi keringő.** (½6, ¾8, ¾10 sz., v és ü ¼4-kor is.)

CITY (T.: 111—140): **Nevadai hajtóvadászat.** (¾4, ¾6, ¾8, ¾10, sz., v. és ü. ¾4-kor is.)

CORSO (Telefon: 182—818): **Ninocska.** (½6, ½8, ¾10, sz., v., ü. ¼4-kor is.)

CORVIN (Tel.: 138—988 és 339—584): **Krüger apó.** (½5, 7, ½10 sz., v és ü. ¼3-kor is.)

DAMJANICH Telefon [illegible]: **Végre.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

DÉLIBÁB Telefon 125 [illegible] és 121 [illegible]: **Szűcs Mara házassága.** (½6, ½8, ½10, sz. v és ü ¼4-kor is.)

ELIT (T.: 114—502): **B csill tből elégtelen.** (4, 6, 8, 10, v. és ü 2-kor is.)

FÓRUM Telefon 189 [illegible] 189—543: **Miért?** (½6, ½8, ¾10, sz., v. és ü. ¼4-kor is.)

HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ (T. 222—[illegible]): **Juuuj! Nem kell megijedni! — Tengeralattjáró-háború az Atlanti-óceánon. — BUÉK 1942. — Rajzos Híradó Gibraltárról. — Híradók. — Tejút.** (9-től 24 óráig.)

HOLLYWOOD Telefon 725 [illegible]: **Intermezzo.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v és ü. ½2-kor is.)

HOMEROS (Telefonszám 196—178): **Egymásért.** (½5, ¾7, 9, v. és ü. ½2-től folyt.)

IPOLY (Telefon: 292—626): **Elkésett levél.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

JÓZSEFVÁROSI (Telefon: 131—316): **Végre.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

KAMARA MOZGÓ (Tel.: 423—901): **Algír.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

KULTUR MOZGÓ (Telefon: 188—120): **Az ördög nem alszik.** (5, ½8, ½10 sz., ¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü ¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10.)

LLOYD FILMSZÍNHÁZ (T.: 111—994): **Talpig úriember.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü ½2-kor is.)

NÉPSZÍNHÁZ MOZGÓ (T. 137—214): **Háry János.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

NYUGAT MOZGÓ Telefon 121 [illegible]: **Egymásért.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

ODEON (Telefon: 422—785): **Egymásért.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

OLYMPIA (T.: 423—188): **A vénleány.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

OMNIA (Tel: 138—125 és 138—071): **Néma kolostor.** (5, ½8, ½10, sz., v. és ü. 3-kor is.)

La Conga BROADWAY
Károly-körút 3 Telefon 422-722
Új előadás kezdetek hétköznap 3, ¼6 ½8, ¾10, szombat, vasár- és ünnepnap 1-kor is.

ORIENT (T.: 114—926): **Az ördög nem alszik.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

OTTHON (Telefon: 146—477): **Családott lányok.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

PALACE (Tel.: 221—222): **Európa nem válaszol.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

PHÖNIX (Telefon: 426—326): **Balkezes angyal.** (11, 1, 3, 5, ½8, ½10)

RADIUS (Tel.: 122—198 és 120—564): **Pinocchio.** (½6, ½8, ½10 sz., v. és ü ¼4-kor is.)

REX FILMSZÍNHÁZ (Tel 228—020): **Végre.** (½5, ¾7, 9, sz. ¼4, ½6, ½8, ¼10, v. és ü. ½2-kor is.)

RIALTO (Telefon: 221—443): **Végre.** (11, 1, 3, ½6, ½8, ½10.)

ROYAL APOLLO Telefon: 222—002: **Ninocska.** (½6, ½8, ¾10, sz., v. és ü. 3-kor is.)

SAVOY (T.: 146-040): **Intermezzo.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

SCALA (T.: 114—411): **Régi keringő.** (5, ½8, ½10, sz., v. és ü. ¾3-kor is.)

SIMPLON (Telefon: 268—999): **Intermezzo.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

STUDIO (Tel.: 225—276): **Operett.** (11, ½2, ¼4, ½6 ½8, ½10.)

TIVOLI (Tel.: 225—602): **Egymásért.** (¾4, ¾6, ¾8, ¾10, v. és ü. 11 és ¾2-kor is.)

TURÁN (Telefon: 120—003): **Végre.** (11, ½2, 4, 6, 8, 10, v. és ü. 11, 2, 4, 6, 8, 10.)

VESTA FILMSZÍNHÁZ (T.: 222-401): **A nagy keringő.** (11, ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. 11, 2, 4, 6, 8, 10.)

Vadbőr-árak

A nyers vadbőrök piacán a következő árak alakultak ki (az árak darabonként pengőben értendők): síkvidéki róka Ia 10—12, hegyesvidéki róka, anyaországbeli Ia 18—20, hegyesvidéki róka, erdélyi magasszőrű Ia 20—25, könyest Ia 60—65, fanyest Ia 110—120, görény, nagytestű Ia 11—12, görény, kistestű Ia 7—8, vidra nagy Ia 90—100, pézsma Ia 11—11.50, pézsma IIa 5.50—5.75, pézsma IIIa 2.75—2.85, pézsmafiók 0.40—0.50, mókus Ia 1.50—1.60, borz Ia 8—9, menyét fehér Ia 1.50—2, téli nyúlbőr Ia 1—1.10, őszi nyúlbőr Ia 0.50—0.55, nyári nyúlbőr Ia 0.25—0.28.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás előkészületei

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kiállításrendező bizottsága elhatározta, hogy 1942-ben az országos mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt a szokásos időpontban, március 21—29. napjain, közvetlenül a húsvétot megelőzően rendezi meg. Az előkészületek ennek figyelembevételével folynak, a kiállítási iroda az ősz kezdete óta teljes felkészültséggel dolgozik, a tenyészállatok csoportjába szétküldték már a jelentkezési felhívásokat és már igen nagyszámú bejelentés érkezett, tekintettel arra, hogy ebben a csoportban *a határidő már január 6-án lejár*, míg a többi csoportokban a bejelentés határideje február 15.

A multévi kiállítás óta újból örvendetesen megnövekedett ország minden gazdája máris nagy érdeklődéssel és várakozással tekint az idei kiállítás elé, amely különösen a visszacsatolt területek gazdái számára igen hasznosnak ígérkezik és mint eddig, előreláthatóan most is igen nagy szolgálatot fog tenni állattenyésztésünknek a legjobb minőségű tenyészállatok központosított forgalmának lebonyolítása, egész mezőgazdaságunknak pedig nagy oktató hatása által.

A kiállításon a tenyészállatok értékesítését jelentős szállítási és különféle egyéb kedvezmények fogják előmozdítani, amelyeknek segélyével az ország legtávolabb fekvő területei is itt szerezhetik be válogatottan kiváló minőségű anyagból apaállatszükségletüket. Belföldön 50 százalékos, a szomszédos államokban ugyancsak jelentős *utazási kedvezmények* is lesznek a kiállítás alkalmával, amely a magyar gazdasági élet egyik legjelentősebb eseményének ígérkezik ebben az évben is.

A kiállítási iroda készséggel ad felvilágosítást bármilyen irányú érdeklődésre (Budapest, IX., Köztelek-u. 8, tel. 187-954).

A mohácsi Duna-híd

Mohács megyei város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tartott vitéz Szőnyi Alajos polgármester elnöklésével.

A közgyűlés legfontosabb tárgya volt: állásfoglalás a dunai híd építése ügyében.

Fehérváry István műszaki tanácsos ismertette a mohácsi dunai-híd építési ügyét.

Beszédében bejelentette, hogy a kormány a délbácskai gombosi hidat teljesen felszedeti, ott új híd nem készül. A tervek szerint Baja alatt óhajt új közuti hidat építtetni.

Mohács magának követeli az új dunai-hidat és evégből hajlandó áldozatokra, az átkelési díjaknak a kincstár részére való átengedésével.

A közgyűlés átiratot intézett Baranya vármegyéhez, amelytől azt kérik, hogy foglaljon állást a megyét joggal megillető harmadik dunai-hídnak Mohácson való megépítése mellett.

Hogyan iparkodik a horvát kormány megszerezni a katolikus és a mohamedán egyház jóindulatát?

Az ortodox elnyomás alól felszabadult egyházakra épül az új horvát állam élete — Érdekes elmélet a boszniai mozlimok „horvát fajiságáról"

A nemrég alakult Horvátországban — mint a Statisztikai Tudósító jelenti — még részletes népszámlálást nem tartottak és *az állam határai sincsenek még mindenhol véglegesen megállapítva.* Ezért a katolikusok és mohamedánok számát kissé körülményesebb megállapítani és csak *az 1921. évi jugoszláv statisztikára* támaszkodhatunk. A jelenlegi Horvátország területe magában foglalja a világháború előtti Horvátországot, Bosznia-Hercegovinát és Dalmáciának kisebb felét.

Dalmáciáról csak azt tudjuk, hogy a kisebb fele Horvátországé, de hogy hol húzódik a határ, az még ismeretlen és különben is még egész Dalmáciát olasz katonaság tartja megszállás alatt.

Dalmácia lakossága csaknem tiszta katolikus, akikre az olasz katonai megszállás miatt még nem terjed ki a horvát közigazgatás. Mohamedán mindössze 400 él Dalmáciában. Egyelőre tehát még a dalmáciai katolikusok horvátországi helyzetéről nem beszélhetünk.

A rendelkezésre álló adatokból kitűnik, hogy a mai Horvátország legtöbb hívet számláló vallásfelekezetei a római katolikus, a mohamedán és a pravoszláv.

A pravoszlávok azonban, akiknek legnagyobb része szerb, jelentős részben elköltöztek Horvátországból és e költözés még jelenleg is folyamatban van, úgy hogy a pravoszlávok száma egyelőre még teljesen bizonytalan.

Ezért csak a katolikusok és mohamedánok helyzetét vizsgáljuk bővebben. Horvátország konszolidálásának kétségtelenül legnagyobb feltétele, hogy *vajjon a poglavniknak sikerül-e megnyernie a katolikus egyházat s a muzulmán világot?*

A katolikus álláspont

A zágrábi *Nedelja* (Vasárnap) katolikus heti folyóirat ezeket írja: «Eddig csak az első satdiumban vagyunk. Az új államban új életet kell élni. Minden tekintetben és minden téren előrehaladunk. A földműves földet kap, lecsapolják mezőit és legelőit, házakat építenek a munkások számára.

A poglavnik mindenütt megújulásra tör s keresi az összes osztályok szolidaritását egy legmagasabb cél érdekében.

Nem fogjuk megengedni, hogy erkölcsi gyávák könnyelműsége és gonoszsága lerombolják azt, amit vérrel szereztünk». A *Nedelja* cikke szerint tehát a horvátországi katolikusok helyeslik a poglavnik politikáját.

A zágrábi érsekség hivatalos lapja, a *Katolicski List* 41. számában, vezércikkében ezeket írja:

«A mi poglavnikunk uralma fél évszázadot jelent, mert ő félév alatt megvalósította azt, amit horvát történelmünk évszázadai kívántak. Fél év alatt megalapította független Horvátországunkat, s azt a szuverén állam minden jellegével felruházta.»

«Megszervezte a hadsereget. Megteremtette a horvát pénzt és sok új horvát törvényt hozott, amelyekkel elrendezte a magán- és közéletet. Meleg együttérzést tanusított a földművesek és munkások iránt, akik bizony nagy segítségre szorultak. *Nincs egyetlen olyan munkatere sem az államnak, ahol ne adta volna oda egészen önmagát és ahol fontos sikereket el ne ért volna».*

«A poglavnik visszaadta a katolikus egyháznak magas, tradicionális és isteni tekintélyét, amely a volt Jugoszláviában sokat szenvedett. Aki az egyház tekintélyét rontja, az az állam tekintélyét is lerontja. A tekintély megbecsülése nélkül nem állhat meg sem egyház, sem állam, sem bármilyen állami egyesülés.

A poglavnik teljes figyelmet szentel mind a vallásnak, mind pedig az erkölcsiségnek. A vallás szentség a poglavnik szemében. Ő maga mélységesen tiszteli a vallást, s annak előírásait kegyelettel teljesíti, s azt kívánja, hogy mindenki így tegyen a független Horvátországban.

A családi életet magasra értékeli. A független Horvátország fiatal állam, amely fejlődésben van. Minden fejlődés erőt követel meg, minden építés gondot és erőfeszítést. Mindannyiunk kötelessége, hogy minden erőnkkel támogassuk a tervét. A poglavnik a haza szabadságáért mindenét feláldozta, ezért joga van másoktól is mindezt megkövetelni a haza javáért.»

Horvátok és muzulmánok

A boszniai muzulmánok október 22-én ünnepelték nagy napjukat, a Bajrámot. *Ez alkalommal a poglavnik rádióbeszédet tartott a muzulmánokhoz.* Kiemelte, hogy ez alkalommal ünneplik nagy napjukat, a független Horvátországban saját hazájukban.

Amennyire szomorú volt az elmult két évtizedben az a napjuk, annyira örvendetes most.

Sok boldogságot és örömet kívánt minden muzulmánnak az egész hazában.

Ez alkalommal valamennyi horvát lap terjedelmes vezércikkekben írt a boszniai muzulmánokról, akik — e lapok szerint — horvátok s akik *a történelem folyamán inkább lettek muzulmánokká, semhogy elveszítsék horvátságukat.* Éppen vallásuk őrizte meg «tiszta horvát fajiságukat».

A muzulmánok iránt tanusított horvát állásfoglalás abban is megnyilvánul, hogy állandó támogatásban részesülnek a hivatalos zágrábi kormányzat részéről.

A háború Szerajevóban igen sok kárt tett és ezért ott igen sok muzulmán vált hajléktalanná. Ezek számára egész Horvátországban gyűjtéseket rendeznek, *a kormány pedig 30 millió kunát utalt ki a boszniai muzulmánok házainak megjavítására.* Ezen kívül rengeteg élelmiszert és tüzelőanyagot küldenek az arra szoruló mohamedánoknak. Bosznia egészségügyeinek megjavítására pedig egymásután építik az egészségházakat és fürdőket.

Ha a horvátoknak sikerül megnyerniök a katolikus egyházat és papságot, akiknek ma is nagy befolyása van a népre és sikerül a muzulmánokat is magukhoz csatolni, akiket a csetnikek különös előszeretettel irtanak, akkor a legerősebb támaszpontokat hódították meg.

A poglavnik régebben is nagy muzulmán-barát hírében állott, mint *Sztaracsevicsnek* tanítványa, aki először dolgozta ki a témát, hogy a horvátok és muzulmánok egy faj és egy vér.

Jelenleg **kétségtelen az a tény, hogy *a horvát kormány nagy kedvezményeket ad a katolikus és mohamedán egyházaknak, hiszen ez a legbiztosabb módja annak, hogy a két egyházat a maga számára megnyerje.*** Kétségtelen, hogy a horvát kormánynak szüksége van a két egyház támogatására. Kérdéses azonban, hogy a horvát belpolitikai viszonyok rendeződésével tegyelőre még nem igen kell tóle tartanunk) a kormány és e két egyház helyzete továbbra is ilyen szívélyes marad-e? Erre azonban csak a jövő ad feleletet.

Szabadka közelében *meggyilkoltak* és kiraboltak egy házaspárt

Szabadka, január 5.

A Szabadkához közel fekvő Pacsér községben a vasárnapra virradó éjszaka borzalmas kettős gyilkosság történt. Ismeretlen tettesek fejszével agyonverték Sas József hatvan év körüli sertéskereskedőt és feleségét. Sas József nagyon gazdag, tekintélyes ember. Házukban csupán ketten laktak. A gyilkosságot reggel fedezték fel. Azonnal értesítették a csendőrséget. A nyomozás folyik. Még nem tudják, hogy milyen nagy összeget raboltak el az áldozattól.

Két és félévi börtönre ítéltek egy szigorló orvost, aki részeg állapotban végzett tiltott műtétet

Tárczy Gábor negyvenéves szigorló orvos 1940 február havában egy fiatal leányon *tiltott műtétet végzett.* A lány a beavatkozás után ottmaradt *Tárczy* lakásán s egyre betegebb lett. Amikor állapota aggasztóvá vált, a szigorló orvos kórházba vitette, ahol nyomban megoperálták, azonban *a leány életét megmenteni már nem lehetett,* nagy kínok között meghalt. *Tárczy* Gábor ellen megindult az eljárás és az ügyészség *magzatelhajtás büntettével* vádolta meg. A főtárgyaláson a szigorló orvos kihallgatása alkalmával tagadta, hogy a tiltott műtétet végrehajtotta volna.

— Ha mégis megtettem — vallotta a továbbiak során —, akkor csak öntudatlan részeg állapotban követhettem el, mert krónikus alkoholista vagyok.

— Józanul ilyet nem lehet csinálni, mert hiszen a leány, mint a boncjegyzőkönyv megállapítja, *áldott állapotának egészen előrehaladott stádiumában volt.*

A büntetőtörvényszék a lefolytatott bizonyítási eljárás után bűnösnek mondotta ki a szigorló orvost a vádbeli cselekmény elkövetésében és ezért kétévi és hathónapi börtönre ítélte.

A tábla ezt az ítéletet helybenhagyta. A védelem részéről bejelentett semmisségi panaszok folytán a Kúria dr. *Szolnok* Jenő tanácselnök vezetése mellett tárgyalta ezt az ügyet és dr. *Kéler* Béla koronaügyészhelyettes felszólalása után a semmisségi panaszok elutasításával *az alsóbíróságok ítéletét jogerőre emelte.*

Vas Árpád, Vas Endre, Vas György fájdalommal tudatják, hogy szeretett édesanyjuk,

özv. Vas Sándorné

sz. Löwenstein Teréz

f. hó 4-én 76 éves korában elhúnyt.

Temetése f. hó 6-án, kedden d. u. 3 órakor a farkasréti temetőben lesz.

Minden külön értesítés helyett.

— **A Magyar Szemle** januári számának vezető cikkében *Sinkovics* István a Temesvidék magyar multját, *Scheffler* János az erdélyi ritusváltoztatások dolgát elemzi. Az amerikai magyarságról *Kosáry* Domokos, az amerikai ruszinok politikai szerepéről *Kontratovics* Irén ír avatott tollal. A legmodernebb fegyvernemről, az ejtőernyősökről *Balássy* Miklós értekezik. *Parisiensis* a mai francia életet és az új francia munkatörvényt ismerteti. *Kálmán* Béla egy nem egykező határmenti magyar falu népszaporodásáról fest megnyugtató képet. Külön tanulmány emlékezik meg *a jubiláló Ravasz László és a napokban elhúnyt Herzog József emlékkönyveiről. Gogolák* Lajos mindig tanulságos külpolitikai szemléje egészíti ki a tartalmas

HÍREK MINDENFELŐL

MADRIDBÓL JELENTI AZ NST: Most ülésezik Granadában Pilar Primo de Rivera elnökletével a falangista asszonyok hatodik országos nagygyűlése. A gyűlés elhatározta, hogy a falangista nőszervezetek egész Spanyolországra kiterjedő vándoriskola-hálózatot teremtenek meg. Spanyolországban, mint ismeretes, nagy az írni-olvasni nemtudók száma. A falangista asszonyok határozatának az a célja, hogy ezen segítsen és az írást-olvasást tanító vándoriskolákat küldjön el az ország legkisebb falujába is.

●

A HORVÁT HADÜGYMINISZTÉRIUM felhívást intézett a lakossághoz, hogy gyűjtsön fehérneműt, harisnyát, kesztyűt és gyapjúféleket a harcoló horvát katonák számára. Az államnincs abban a helyzetben, — mondja a kiáltvány —, hogy maga lássa el kellő mennyiségű melegholmival a frontkatonákat.

●

A GIBRALTÁRI TENGERSZOROSBAN az utóbbi napokban heves vihar pusztított és eliszakította az angol aknazár több vonalát. Két aknát partradobott a hullámverés. Mind a két akna fölrobbant, ami nagy izgalmat keltett a lakosság körében. A vihar miatt a gibraltári őrhajóknak is vissza kellett térniök a kikötőbe, úgyhogy a tengerszoros napokon át ellenőrzés nélkül maradt. A vadászrepülőgépek sem szálltak fel a gibraltári repülőtérről.

●

ANKARÁBÓL jelenti az NST: A határról érkező jelentések szerint — a helyi viszonyok szerint nem rendkívüli — hídeghullám arra kényszeritette az angolokat, hogy az Irak délkeleti részén megkezdett erődítési munkálatokat szüneteltessék. Az erődítési munkálatokban résztvevő brit csapatok — főleg hindu egységek — sátortáborokban laknak. Felszerelésük semmiképpen sem felel meg a hirtelen fellépett hideg időjárásnak és az erős havazásnak.

●

TUNISZBÓL jelenti a Német Távirati Iroda: Kairói jelentések szerint az egyiptomi brit hatóságok rendeletére a háború folyamán továbbra is megmaradnak az angol tisztek az egyiptomi rendőrcsapatoknál. Az egyiptomi parlamentben az angol-egyiptomi szerződés alapján az utóbbi időben már többizben követelték elbocsátásukat. Az angolok azonban nem akarják kiadni kezükből az egyiptomi rendőrség közvetlen ellenőrzését.

●

BERNBŐL jelenti a Stefani: A szövetségtanács 1942 február 1-én életbelépő rendelettel a maga ellenőrzése alá vette a sajtó- és rádióigazgatóságot, azt a szervet, amelyet a mozgósítás elején létesítettek és amely eddig a hadseregfőparancsnokság felügyelete alá tartozott. A sajtó és rádióigazgatás feladata a hírek és lapok ellenőrzése. Egy másik ma megjelent rendelet ellenőrzést vezet be minden könyvre, amely Svájc területén megjelenik és Svájcot, vagy külföldi államokat érintő politikai, katonai, vagy gazdasági kérdésekkel foglalkozik.

●

BERLINBŐL jelenti az NST: A «Deutsche Allgemeine Zeitung» Szilveszterre gazdaságpolitikai mellékletet közöl. A melléklet címe: «Tartozik és követel — Európa eggyé válik». A bevezető cikket Funk birodalmi miniszter irta. A kiváló cikkíró többek között azt fejtegeti, hogy az új esztendő a győzelmet biztosító újabb hatalmas erőfeszítéseket követel meg a német közgazdaságtól. A mindenki teljesítményével szembeni támasztott követelések még nagyobbak lesznek, az élet pedig még keményebbé válik. Funk meggyőződése, hogy a német közgazdaság minden erejét és energiáját hiánytalanul latbavetni e feladat teljesítése érdekében.

Rádióját csak Budapest vételére lakásán is átalakítja **Borsódy** V., Pozsonyi-út 10 Telefon 112-788

Vágó Győző

Vágó Győző lakásművészeti műterme, I. Lovas-út 6/a. 161-497

Bptávb 1940_szept.

M. KIR. ERDOIGAZGATOSÁG, MISKOLC

MISKOLC
MAGYARORSZÁG

4200,

A Műemlékek Tekintetes Országos
Bizottságának

Budapest.

IX Rakos u 10 VI. ~~Állatkerti u. 1.12~~

NÓ ISTVÁN MISKOLC

Vágó Győző

King cukrászda
portalója,
fenti terve

Repr.
Képzőművészet

1935. 45. l.

tisztelettel kérjük,
elismerést szerezni
váltásával támogatni
egy ily kőrajz soroza
haladja a jelen, ált

M.D.K.

Vágó Győző iparmüvész

"Mi legyen egy modern lakásban"cimmel közlemény, melynek keretében fényképfelvételen bemutatja a lap a müvész által tervezett Mária Terézia uri-szobát.

Szinházi Élet. Bp. 1929. január 13-19. XIX. évf. 3. sz. 88. lap.

Vajó Gyula

a gr. Andrássy Lajos tokban.

(O.): Fővri kastélyok pulikei.
M. 930. XI. 23.

(Die) Kleine Bergkirche

Vágó Ignác

műlakatos

Nyílt.

magyar stílű bútor-
vasalások, gót stílű
ablak és ajtóvasalások
művészi kivitelben

Kel 1885

III. k. 2. f. 245. l.
247 l.

Kath. Ireneus
Prot. Arszlán

CSÜTÖRT.

29

Kath. Péter és Pál
Prot. Péter és Pál

PÉNTEK

30

Kath. Pál eml.
Prot. Pál

☽ Első negyed 22 ó.

A „Visegrádi várkalauz" czimű könyv eladása után befolyt pénz elszámolandó VI/30. záralattal, t. MOB. 523/1932

SZOMBAT

1

Kath. Jéz. legsz. vére
Prot. Tibold

JULIUS

Izr. S. Khuk. 5. P.

26. hét. 1933 Június hó. 30 nap.

Vágó J.

műlaratos

l.

Ráth Györgyi 1896.

199. l.

van. A haladás irányában fekvő vezérkapcsoló csapjainak *nyitva*, a másikénak zárva kell lenniök. Ha mindkét csapcsoport nyitva vagy zárva van, a vezető nem indíthat. A *b b*-vel jelölt csővezetékek egyenkint is elzárhatók, ami akkor válik szükségessé, ha az egyik mótorpárt ki akarjuk kapcsolni, hogy csak a másik párral haladjunk tovább. A *b* csap elzárásával ugyanik az egyik primär-kapcsolót és a hozzátartozó reostatot iktatjuk ki.

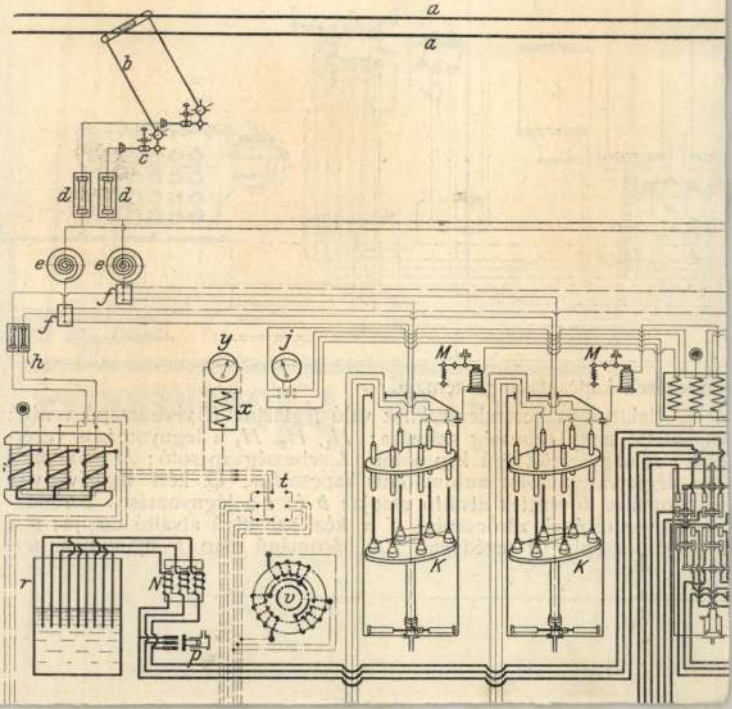

Vágó Ignác

vasúmves

ind

Csáirpárm. 566. l.

(1810—61.)
; III. Na-
Garibaldit
támogatva
t az olasz

—1491). Az

yana fővá-

95). Angol
z invarián-

08). A mult
gobb cseh
t.

rtanu ; elő-
. 22.
eket ; 2. az

rtozó örök-
tolzokkal.
a bővem élt
jeruzsálemi
sz-hegység-
alajában a
édrusolajat
erus virgi-
mált fáját

szerzetes. Latin szótára 1502—1778-ig folytonosan bővítve igen sok kiadásban jelent meg. Először csak latin nyelvű szótár volt, de már a XVI. sz.-ban a görög, zsidó nyelvvel s azután a műveltebb európai nyelvekkel, köztük a magyarral is, bővülve tíz, majd tizenegy nyelvű lett. A magy. nyelvet az 1585. évi lyoni kiadás vette föl először.

Caliban. Shakespeare «A vihar» c. regés színművének alakja; primitív ember, félállat, gyülölködő, alattomos, vérszomjas. A név a kannibál = emberevő szó elferdítéséből származott.

Calicot (fr. kalikó). Finom, tömött, vászonszerű pamutszövet 30—60 számú fonálból. Nyomással mustázva perkál (l. o.) a neve, bőrszerűen barkázva könyvkötésre szolgál, csak kilúgozva és fehérítve kötőszerül használják.

Caligula, l. *Julius Caesarok.*

Calixtus pápák. *I. (szent) C., vértanu* (217—22). Több lényeges pontban enyhítette az egyház bűnbánatfegyelmét. Ezért ellenfele, a tudós Hippolytus, heves irodalmi harcot indított ellene. A via Appia mentén fekvő nagy katakombát az ő nevéről nevezték el. (Coemeterium S. Callisti.) — *II. C.* (1119—24), *korábban Hugó viennei érsek.* A wormsi konkordátum megkötésével 1122. befejezte az investiturabarcot. Ő hívta össze az első nyugati egyetemes zsinatot, mely I. lateráni [illegible] szerenel az egyháztörténelem-

adoptálja és utódjának szemeli ki, de
emberei megölik.

Calumniare audacter, *semper aliquid h*
lat. közmondás: rágalmazz bátran, n
marad valami nyoma.

Calvin *János,* l. *Kálvin János.*

Calvus, l. *Licinius Macer* és *Cor*
Scipiók.

Camaldulisk rendje. Sz. Benedet
egyik szigorú fegyelmű elágazása, a
a Firenze melletti Camaldoli kolos
1012-ben sz. Romuald († 1207) alapít

Cambio, *Arnolfo di* (1232?—1302).
építész és szobrász. N. Pisano és a Cos
hatása látszik színes márvány és
figurális disszel ellátott baldachinos
naculumain. A fali síremlék fontos
alkotja meg az orvietói Braye ka
síremlékével.

Cambium. A fenyőfélék és kétszikű
nyek szárát és gyökerét vastagító szö
első évben nyalab alakú, a másodi
kezdve palást (keresztmetszetben
mely sejtjeinek osztódásával befelé
dóan fát, kifelé pedig háncsot hoz lé

Cambrai (kambré). Régi É.-francia
Sokat szenvedett a vil.-háb.-ban. 2

Cambrai-i csata v. *a cambrai-i* [illegible]
A vil.-háb.-ban (l. o.) a francia
téren zajlott le 1917 nov. 20—dec. 12

Cambrai-i liga (kambré). XII. Laj
cia kir., Miksa német-római csász.

Vágó Ignác műkovács

1875-1908-ig működött

Az Iparművészeti Múzeum műkovács munkával készült emeleti vaszárcsos ajtainak készítője. Ezeknek azonban csak a kivitele fűződik nevéhez, a terveket Lechner készítette.

Pereházy Károly: A szecesszió vasmüvességének formái és mesterei a fővárosban

Müvészettörténeti Értesitő 1977/1

18. old.

Vágó Ignác

késuitette a volt Rémi szálló mülakatos munkáit

1897

Müemlékvédelem 1976/4/24ï

Pereházy:A Bpi Nagykörut

Vágó Ignácc

készitette a L nin ktr. 1 sz ház

függőfolyósoját 1892ben

Müemlékvédelem 1976/4/241

Pereházy :A bpi Nagykörut

Vajó Ignác, műlakatos

Ipsarművészet 1896-ban 299.

Vágó Imre

Vágó Imre építészmérnök, építőmester, XII. Levendula-u. 5.
157-839

Bptávb 1940 szept.

T. 6010.

áiról ágyúkkal tüzelnek, lobogók
a város kapujától jobbra egy ház

15 : 18.5 cm.
iente Ehren-Seule, Hamburg 1688.

ni, hogy
pén, mir
— Azt
Mit gond
— Biz
úrnak a
— És
lük semn
Nem,
mit. Mind visszadugdosták a földbe. A nagy darabot fölvették, hogy majd jó lesz valamire a ház körül. De nem tudták mire használni. Tizenhárom esztendeig hányódott padlás szájában, vakablakban, eresz alatt, ahogy az ilyen semmire nem való jószág szokott. Utoljára megint csak kihajították a szemétdombra. Onnan a trágyával kihordták a dinnyeföldre. A következő tavaszon ott találta meg a leány. Egy kicsit kigörbitette, és így lett belőle aranypálcája a négyesztendős Jóska gyereknek, akiéhez hasonló drága pálcája a welsi hercegnek se volt.

— Hát akkor most is ott vannak még a kincsek a szőlőben? — ugrottam talpra.

Mátyás kelletlenül billegtette a pipaszárt a szájában,

— Löhetségös.

— Meg tudnák mutatni, milyen tájon voltak?

Mátyás szétdobta a két karját. Egyszerre mutatott északnak, délnek, keletnek, nyugatnak.

— Hát ilyentájt, ni.

Olyan félholdnyi lehetett a szőlőcske.

— Aztán megengedné-e nekem, hogy áskáljak itt egy kicsit?

ragud-
aztán
zédba,
azon
ugyan
ák, a
ennél-
vize.

A szomszéd kutja parton van; mire Mátyás azon fölcselleng, akkorra én épp próbát tehetek az embereimmel a szilvafa alatt.

Meg is tettem, s mire Mátyás megérkezett a vízzel, tizennégy darabot találtunk a kincsből. — Amikor az elsőt felemeltem a homokból, madárfejet ábrázoló, gránátokkal kirakott arany szíjdíszt, azt mondja megriadtan egyik fiatal munkásom:

—Igazgató úr, hát ilyeneket keresünk?

— Ilyeneket, fiam.

— A fene hitte volna... Mikor én gyerök voltam, az egész környék tele volt ilyen cifraággal. Itt kerestük a homokban, teleszódtük a zsebünket. osztán csereberéltük az iskolában sülttökért, almáért...

• • •

— **A nagyszéksósi lelet** különben 108 kisebb-nagyobb darabból áll. A súlyuk valamivel több egy kilónál. Az értékűket persze nem tudom meghatározni. A múzeumnak többet ér tíz kiló aranynál. Magyar múzeumnak még többet, mert a nagyszéksósi aranykincsek — kora és stílusa szerinti — »rokonai«: az erdélyi nagy gót- és gepidaleletek majd mind Bécsbe kerültek.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Vágó János
SOMOGY MEGYEI NÉPLAP
1964 DEC 13.

1021

TÉL

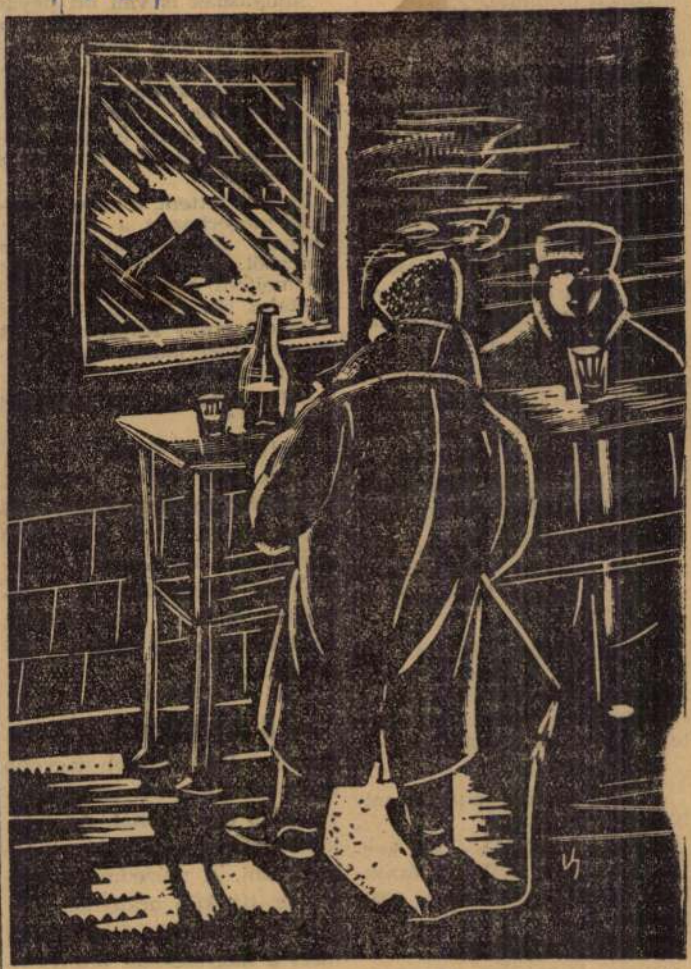

VÁGÓ JÁNOS ÓLOMMETSZETE

— Mondja, maga tud oroszul?
— Keveset.
— És dolgozik valahol?
— Semmit. Egyelőre.
— Volna kedve eljönni az Aranybikába szállodai titkárnak?
— ?
— Igen, jól hallotta. Hogy még nem csinált ilyet? Majd belctanul.

A beszélgetés Fedorova, az Aranybika megbízott vezetője és Kristóf László között zajlott le, 1944. novemberének első napjaiban, Debrecenben.

TALÁLKOZ

EMLÉ

Húszéves élményeiből mesél az Aranybika

Kristóf Lászlót Budapesten találtam meg, a Magyar Ujságírók Szövetségében dolgozik. A szállodai titkárságot az igazgatóság követte, azután hosszú és eredményes újságírói, szerkesztői pálya. Mosolyogva adja meg magát a riporternek, s tallózni kezd élményei között. Nem az időrendiség az érdekes, hanem a hangulat, a légkör, amit szavaival felidéz. Amit elmond, történelem. Nagy nanek sok kis epizódja. Át-

kisgazdáknak nem érkezett meg két képviselője. Már az utolsó nap volt a nemzetgyűlés összeülése előtt. Mint szállodaigazgatót jól ismertek, s ebben a helyzetben felkeresett az egyik kisgazda vezető:

— Kérlek, van itt egy mandátum. Fogadd el!

Magyarázom neki, hogy kommunista vagyok, nem jelöltek képviselőnek stb.

— Nem baj, mondja a hajbajutott pártvezető fo-

nézett rám kérdőn és c dálkozva. Maga nem tud hol van az a virág?

— Ne haragudjon, de ne

— Maga magyar?

— Igen.

— És nem tudja? Akl majd megmagyarázom. A rág azon a helyen van, a 1849-ben Kossuth Lajos fo lalt helyet.

És ez az ázsiai fiú, a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vágó János
Hajdubiharmegyei Népujság

1964 DEC 22

1021

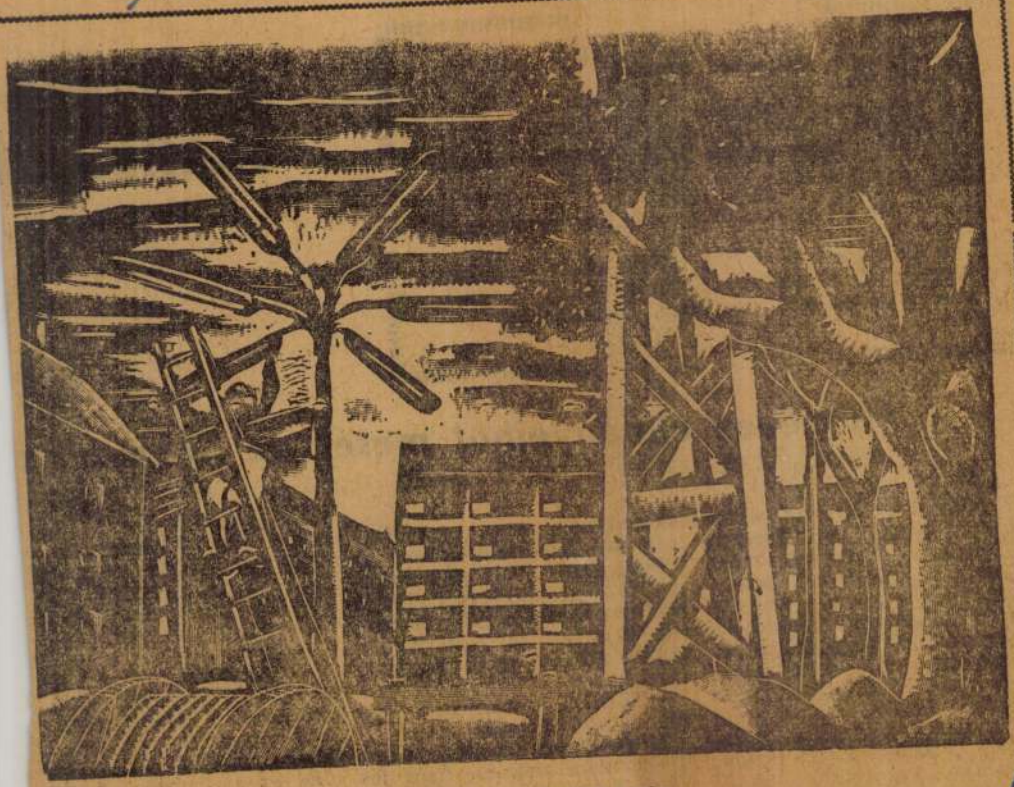

Vágó János: ÉPÍTKEZÉS

MDK.

Vágó János

Kiállitási kritika

Somogymegyei Néplap 1966 ápr.7.

ΠΟΥ.

Νέος Τάπος

Κλπ/ήσεις Κτήτης

Σουφλί, Νέος Τάπος 1966 έφτ. 7.

SOMOGYI N
JUL 24

fűszálakon s kőlapokon, virágom, virágom.

1021

VÁGÓ JÁNOS: ÉPÜLŐ CSERI PARK

(linóleummetszet)

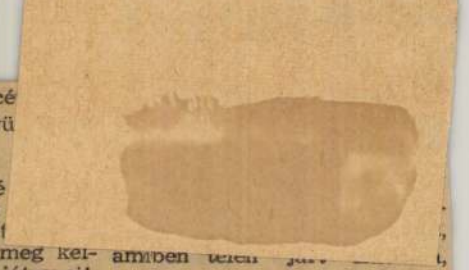

Péter körülnézett a kis penészszagú szobában. Az olcsó bútorok közt csak két ágyat látott, egy nagyot és egy kicsit. De a lakásnak nem volt másik szobája.

— Gyurika szülei nem itt laknak?

Az öregasszony fogatlan szájjal, gúnyosan motyogta:

— Szülei? Hol vanak az ő szülei?

— Nem élnek már?

Péter valami szerencsétlenségre gondolt.

— Dehogynem élnek! Külföldön vannak. Ötvenhatban kimentek, azóta én nevelem. Gyuri akkor kétéves volt.

A szobára csönd szakadt. A fiatal nevelő fejében zavarosan cikáztak a gondolatok. Hogyan hagyhatnak egy kétéves gyermeket itthon a szülei? Vajon mi lehetett az a sürgős ok, ami miatt egy fiatal házaspár gyermekét visszahagyva kiszökik az országból?

— Politizáltak a szülők?

Az öregasszony vállat vont.

— Annyit mindenki politizált volna.

másik öreg, egy nyolcé
kű aggastyán, aki együ
szik az eltartójával.

Mikor hazafelé
a szomorú
arra gondol
kis Gyurit meg kelene tanítani játszani!

Attól kezdve a tízpercekben mindig megkereste a gyermeket. Kiválasztotta a legvidámabb csoportot, és maga is beállt Gyurival együtt a játszók közé.

Az első napokban Gyuri csak forgott, botladozott velük, de olyan egykedvűen, mint akinek az semmi örömet nem szer
Ha bújócskáztak, csak ácsorgott a bokrok mellett. Ha kergették, hagyta magát elérni. Péter már-már elcsüggedt, hogy a gyerekbe nem lehet igazi gyermeklelket verni. Most bosszulja meg magát — gondolta sötéten —, hogy soha nem érezte, mi az apai és anyai szeretet. Otthon sem játszanak vele. Olyan lett szegény, mintha a lelke helyére valami érzéketlen taplót dugtak volna.

amiben
csak a fején nem volt sapka, és a lábáról hiányzott a cipő.

Péter rászólt a fiúra.

— Gyurika, elengedtek ide a vasútra?

— El.

Az állomásfőnök magasra tartotta az indítót, és szalutált Péternek. A vonat megrándult. A gyerek futni kezdett a vonat mellett, rémült kis szemét le nem vette volna Péterről.

Péternek a szívébe hasított valami soha nem érzett büszkeség és fájdalom. Kihajolt az ablakon, és odakiáltott a rohanó kisfiúnak:

— Menj haza, Gyuri! Szeptemberben újra visszajövök!...

Vágó János M.D.K.

grafikus és tervező iparművész. Izraelben él.

vö. Tizéves Izrael.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vágó János

Hajdúbiharmegyei Népujság

1963 AUG 25

1021

LLÉKLETE

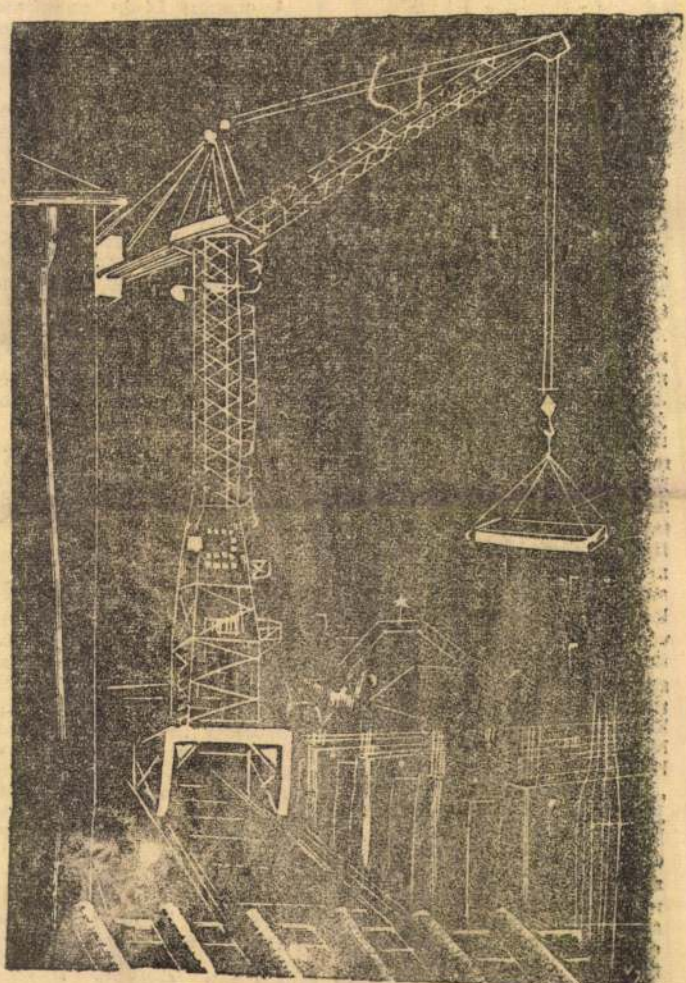

Vágó János: **AZ ALFÖLDI NYOMDA ÉPÍTKEZÉSE**
(ólommetszet)

Karinthy Frigyes

halálának 25. évfordulójára

Ahogy a huszonöt esztendeje halott Karinthy Frigyesre emlékezünk, egy furcsa kis anekdota idéződik a temérdek karinthyáda közül. Szereplői: Gonda Jenő, a Debreceni Független Újság fiatal újságíró gyakornoka (később komoly hírnevű hírlapíró) és természetesen maga a nagy humorista. A harmincas évek derekán Karinthy az Ady Társaság vendége volt Debrecenben. Gonda Jenő azt az ígéretet kapta lapjától, hogy szerződtetik belső munkatársnak, ha sikerül meginterjúvolnia a híres írót. Kardos László, az Ady Társaság főtitkára nyélbe is ütötte a találkozót, melyen aztán a fiatal újságíró annak rendje és módja szerint, kellő szertartásossággal el is rebegte az első kérdést, valahogy így: „Kedves mester, minthogy először tartózkodik városunkban, legyen szíves elmondani nekünk, milyen érzések fogták el, amikor az ősi Debrecen falai közé lépett?" — Karinthy nagy lélegzetet vett és rákezdte: „Amikor az állomástól végigjöttem a városon, nagyon meglepett, hogy az utcák két oldalán, szépen sorba építve, nagy házak állnak. De szinte nagyobb meglepetésemre szolgált, hogy a házak között, igen eredeti módon, mindenütt üres tér van... valószínűleg a közlekedés számára... Mondhatom kérem, hogy ez csodálatos, valósággal lenyűgöző..."

Johan

a Csokona

Augusztus 24-én, szombato délelőtt kilenc órakor tartot ta évadnyitó társulati ülésé a Csokonai Színház, néhán nappal azután, hogy az ú évadban bemutatásra kerül darabok próbái megkezdődtek A társulati ülésen *Taar Ferenc*, a színház igazgatója is mertette a tagsággal az ú évad műsortervét, a színhá törekvéseit, beszámolt a szín ház és közönség kapcsolatának alakulásáról, majd bemutatta a színház új tagjait.

A társulati ülés előtt fel kerestük Taar Ferencet és megkértük, tájékoztassa ol vasóinkat a színházban most megkezdődött munkáról.

— Kikkel erősödött a színház az új évadban, kik szerződtek a Csokonai Színházhoz?

— Erősödést jelent számunkra elsősorban az, hogy *Lengyel György* személyében állandó főrendezője, *Rubányi Vilmos* személyében zeneigazgatója van színházunknak. Emellett néhány más fontos funkciót is betöltöttünk s így a színház „vezérkara" teljes. Bővítettük a színház szervezési részlegét is, hogy hatékonyabb kapcsolat alakulhasson ki színház és közönség között. Ugyanakkor jelentősen gyarapodtunk művészi erőkkel. A színház prózai részlegének új női tagjai *Nagy Anna*, aki a főiskoláról, *Téby Katalin*, aki a Déryné Színháztól jött Debrecenbe. A főiskoláról kaptunk két férfit is, *Harsányi Frigyes* és *Haumann Péter* személyében. Ugyancsak hozzánk szerződött Szolnokról

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vágó János

ALFÖLD
1966 10.

1021

96 HIBAIGAZÍTÁS. Szeptemberi számunk 96. oldalán közölt kép nem Maghy Zoltán, hanem *Vágó János* Kaposvárott élő művész munkája.

ismerje meg, hogy az hasznára legyen a műsorok értékelésénél is.

Egyes művészeti ágak egyfajta háttérbeszorítása mellett másodikként azt a problémát kell említenünk, amely a művészeti ismeretterjesztés módszereire és jellegére vonatkozik. A jelenlegi helyzetben ugyanis határozottan érezhető az az ellentmondás, hogy a jó művészeti alkotásokat népszerűsítő, azokat elemző mű-

vízió éppen az
ceket képbe
gekkel rendel
Minden helys
népművelési a
országos haszr
Igen, ez direk
nok, klubok,
körök, szakkö
kalmak és i

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

Vágó János

1966 OKT

1021

VÁGÓ JÁNOS: TÉLI ABLAK (ólommetszet)

Kulturális mel

Tóth Dezső:

Szocialista kultúra — eszn

Sokakat foglalkoztat ma az a kérdés, vajon megvalósult-e, biztosítottnak tekinthető-e nálunk a szocialista kultúra hegemóniája. Válaszként joggal idézhetnénk mindazokat az adatokat — abszolút számokat és a relatív növekedés statisztikáit —, amelyek kultúránk tömeges jellegét bizonyítják. Ez pedig a kultúra szocialista jellegének magában is egyik kritériuma. Ami pedig kultúránk szocialista tartalmát illeti, uralkodó motívuma nyilvánvaló az oktatásban, a népművelésben, de az irodalomban, a művészetben sem nehéz — akár csak az utóbbi idők — alkotásainak olyan felsorolása, amely meggyőz a szocialista realizmus intenzív jelenlétéről, térhódításáról, illetőleg közvetett akkor különösen bonyolult is. Hiszen az élet más — politikai, gazdasági — területeiről kiszorult vagy ott korlátozott polgári-kispolgári nézetek főként itt juthatnak nyilvánossághoz; a fellazítási politika is sok szempontból erre a területre irányul. Összegezve: *a kulturális élet az ideológiai harc egyik fő frontjává, ugyanakkor sokban legbonyolultabb területévé vált.*

Ebből következik, hogy sem helyzetének megítélése, sem az abból levont konzekvenciák nem lehetnek helyesek, ha figyelmen kívül hagyjuk azokat a politikai és ideológiai összefüggéseket, amelyek kulturális életünk jelenlegi helyzetét meghatározzák, s amelyek továbbfejlődésének is biztosítéki *mindent kirekesztünk, ami politikailag ellenséges, s ami a szocialista közerkölcsöt sérti.*

A szocialista, másfelől a politikailag ellenséges tendenciák közt azonban az ideológiai minőségek széles skálája húzódik. Mint ismeretes, kulturális politikánk nyilvánosságot biztosít nem szocialista hazai és külföldi alkotásoknak, kulturális termékeknek is, a VIII. kongresszus ugyancsak leszögezte: megjelenhet minden jó szándékú, nem ellenséges alkotás.

Lényegében az így kialakult helyzettel kapcsolatosak azok a tévedések, amelyek megnehezítik kulturális életünk helyes megítélését. A szocialista és nem szocialista

Vágó Ignác mukovács

Az 1885-i országos Kiállításon Vágó Ignác magyaros stílusú bútorpántokat állított ki.

Perehány Károly: A szecesszió vasalvességének formái és mesterei a fővároskun

Művészettörténeti Értesítő 1977/1

15. old.

Vágó Ignac, művészi vasműves

Sáradi Kálmán: Művészi kovácsolás, c. könyvében bővitette a XIX. sz. végének és a XX. sz. elejének művészi vasmunkakat készitő mesterek névsorat.- Alpar Ede, Arkay Sándor, Berkes Kálmán, Biró Antal, Farkas Gyula és Vagó Ignac neveivel. 66. old.

Pereházy Károly: Sáradi Kálmán: Művészi kovácsolás c. könyvének kritikája 66. old

Müv. Tört. Ért. 1976. XXV. 1. sz. Bp

Vágó Ignác, kovácsművész

Sáradi Kalman: Művészi Kovacsolas, c. könyvében képek nél kül sorol fel sok kiváló díszitőlakatost. Pl. Alpar Ede, Benkóczy Pal, Berkes Kalman, Biró Antal, Farkas Gyula, Hajós Bálint, Halász Ferenc, Pick Ede, Leyritz Arpad, Polgár Ignác, Migray József, Münczer Vilmos, Forreider Vilmos, Sima Henrik, Vagó Ignác, Wachter Antal, Zimmermann János, Skolkay Mátyás. 68.old.

Perehazy Karoly: Sáradi Kálman: Művészi kovacsolas c. könyvének kritikaja 66.old

Müv.Tört.Ert. 1976. XXV. lsz. Bp

VÁGÓ IGNÁC

tevékenységéről, emlék
rövid ismertetés

Pereházy Károly: Kovácsművészeti emlékeink
a Népköztársaság utján

Müemlékvédelem, 1976. 3. sz. 171-177. l.

VÁGÓ IGNÁC

említi a cikk szerzője

Pereházy Károly: A vas művésze / 100 éve született Tiringer Ferenc/

Műemlékvédelem, 1975. 4. sz. 220-225. l.

Vágó Ignác

Az egykori Sugár ut/Népköztársaság utja/ kovácsmüvészeti remekeinek alkotója

Müemlékvédelem 1976/3/171

Perehász :Kovácsmüvészeti emlékwink

MDK

Vágó Ignác , mülakatos

az 1885-i kiállitáson tapasztakható volt, hogy a XX

~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~

népiest tanulmányozva alkottak uj iparmüvészeti izlést. Bizonyitották V.I. pántjai.

Edvi Illés Aladár:A vasmüvesség az ezredéves kiállitá-son. - MMÉE Közl. 1897. XXXI kötet. V.füzet. 225-238.l.

Vágó Ignác

korának kiemelkedő kovácsmestere volt

Müemlékvédelem 1974/4/224

Pereházy:A vas művészete

MDK

vágó Ignácz,mülakatos

specialitása a finom zár-készités.

Szalay Imre: A müvészi ipar az Országos Tárlaton.
Müvészi Ipar.1885/1886 évf. 146.l.

MDK

Vágó Imre

építészmérnök

sz. Bp. 1919

1941-42 tanévben oklevelet szerzett végzett hallg.

József nádor 1941/42. 32o l.

al, egyszerü homlokzattal. Kétbolt-

MDK

Vágó Imre épitész

/Épitkezések/ Épitő Ipar Épitő Müvészet, 1931, jun. 15. 95-96 l.

Tata (Komárom)

Ady Endre-utca 5. Ház, klas
Antal 1821-ben / Emléktábla

(Tata V.é. Mv. Bp. 1951, másod

Vagó Imre

építész

Szül Kaposvár 1895

Oklevelet nyert 1921.

Névjegye mellékelve 2 db.

Tököly Imre.

Mellig, jobbra, tollas ku
galléru mentével. Felirata:

EMERICUS

Rm., mér. a rl. 15.1: 11

/Vág// Vágó J. MDK

Zsolnay épületkerámiái munkái 1907-1909.:

Apesti Petőfi-ház belső diszei / Vágó J. 1908/
A berndorfi iskola kapuja majolika és csempe burkolattal. /H. Peschl. 1909/.

76.o. 32. jegyz.

NIKELSZKY GÉZA : A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 1959.

VÁGÓ GÁBOR (Kolozsvár): MAJLÁTH PÜSPÖK

KRIZSÁN JÁNOS (

Komáromi Kacz Endréné képei szemnek jóleső, kellemes látványt nyujtanak. *Garay* Ákos paszteljét nem lehet megunni, szívesen elidőzünk mellette. *Biczó* András a magyar derű, anekdótakönyv és humor minden készségét fogja egybe nagyszerű rajztudásával és vidám színeivel. *Tamássy* Miklós Hamis kártyása jó gondolat tükröztetője.

E műveken kívül még szép száma van e termekben kiállító jó művészeknek, mint *Kárpáthy* Jenő, *Sárdy* Brutus, *Tumayer* Sándor, *Csóka* István, *Burghardt* Rezső, *Gaál* Ferenc, *Szlányi* Lajos, *Littkei* Antal, *Csalány* Béla, *Pádly* Aladár, *Dietrich* Adolf, csalló-közi *Farkas* Lőrinc, *Mendly* Gyula, *Mátrai* Vilmos, *Vitéz* Mátyás, *Szász* István, *Gimes* Lajos, *Siuda* Nándor, *Wágner* Géza, *Horváth* Béla, *Juszkó* Béla, *Gulyás* Sándor, *Csillag* József, *Thomas* Antal és *Komáromi Kacz* Endre. *(d. t.)*

VÁGÓ Gábor szobrász (1894.- 1968)

SÖVÉNYHÁZYNÉ Sándor Judit: A művészet szentferenci szegénylegénye : Vágó Gábor emlékezete. = Szeged, 1993. 5. 35-37. ill.

VÁGÓ Gábor rajzai

Szeged, Alsóvárosi Szeretetotthon

Szeged, 1996/2. 26.

1987 (1986) 243-250. ill.

1611. Chiovini Ferenc

CHIOVINI Ferenc emlékkiállítása, Bp., Csók István Galéria, 1986. szeptember 18-27. Bp., 1986 6 p., ill. **ism.** BOGYAY Katalin: Chiovani Ferenc emlékkiállítása. = Új Tükör, 1986. október 5. 4.

1612. Csáji Attila

LÓSKA Lajos: A jelrácsoktól a lézerig. Beszélgetés Csáji Attilával. = Művészet, 27, 1986, 3. 38-43. ill.

1613. Csák Máté

kiáll. Keszthely, Helikon Múzeum, 1986 **ism.** LOSONCI Miklós: Építész-festő. = Vasárnapi Hírek, 1986. szeptember 7. 7.

1614. Csáky József

BODRI Ferenc: Egy párizsi magyar szobrász kapcsolata Babitscsal és másokkal. = Dunatáj, 9, 1986, 1. 63-69.

1615. Csapody Vera

D.Zs.-B.Gy.: In memoriam Dr. Csapody Vera (1890-1985). = Vigília, 51, 1986, 6. 470-472.

(kádár) [KÁDÁR Márta]: Pflanzenzeichnungen der Vera Csapody. = Budapester Rundschau, 1986. május 12. 6.

1616. Csavarga Rózsa

kiáll. Csavarga Rózsa, Vereczkey Szilvia, Bp., Fiatal Művészek Klubja, 1986 **ism.** ACSAY Judit: Csavarga Rózsa bútorai, Vereczkey Szilvia textiljei = Új Tükör, 1986. november 30. 3.

1617. Csavlek Etelka

SZOMORY, György: Doppelt engagiert. Interview mit der Sängerin Etelka Csavlek. = Budapester Rundschau, 1986. december 8. 9.

SZONORY György: Egyszerre. = Magyarország, 1986. október 26. 27. ill.

1618. Cseh Gusztáv

CSEH Gusztáv jeles házak című rézkarc kiállítása, Veszp-

VÁGÓ Gábor szobrász

Báthory István szobra, 1933

GÁÁL György - VINCZE Zoltán: Kalauz a régi és az új Kolozsvárhoz. Kolozsvár : Korunk, 1992 65.

A ~~piarista rendház udvarában~~ Báthory-Apor seminárium, kapu felett

Egyetem u.

M.D.K.

Vágó Géza

"Nyárai Antal" cimmel tréfás rajz a szinművészről.

Szinház és Elet, Bp. 19o7. juli. 6. V. évf. 27. sz. 5. lap

M.D.K.

Vágó Géza

Tanay Frigyes szinmüvészről készitett rajzot "Tanay Frigyes" c. közlemény illusztrálására.

Szinház/ és Élet/ Bp. 1906. juni. lo. IV. évf. 24. sz. 386-387. lap

M.D.K.

Vágó Géza

Rajza Fedák Sáriról "A Szinházi Hét" c. rovatban.

Szinház és Élet, Bp. 1906. jan. 1. IV . évf. 1. sz. 4. lap

M.D.K.

Vágó Géza

Tanay Frigyesről készitett karikaturáját hozza a lap Pierrot: "A Vigszinházból" c. beszámolójának illusztrálására.

Szinház, Bp. 1904. márc. 27.- ápr. 3.
II. évf. 13. sz. 210. lap

M.D.K.

Vágó Géza

Nyáray Antal szinmüvészről készitett karikaturáját bemutatja a lap, Ray: "Alakok" c. irásának illusztrálásaképen.

Szinház, Bp. 1904. jan. 31.-febr. 7. II.évf. 5. sz. 75. lap

M.D.K.

Vágó Géza

Karikaturája Feld Mátyásról "A Matyi fiu" c. tréfás irás illusztrálására.

Szinház, Bp. 1904. febr. 7-14. II. évf. 6. sz. 92. lap

M.D.K.

Vágó Géza

"Matyi" cimmel tréfás rajz Feld Mátyás szinművészeről.
Repr.

Szinház és Elet, Bp. 1907. juni 22. V. évf. 25. sz. 6. lap

M.D.K.

Vágó Géza

A "Lavotta szerelme" irója, melynek bemutatója a Népoperában volt, önarcképe mellett lerajzolta a darab néhány szereplőjét:
Önarckép, Vágó Géza rajza
Raskó Géza Lavottaszerepében
Gyárfás Dezső a sugó és Sziklay József Csokonai szerepében.

Szinházi Élet. Bp. 1917. ápr. 15-22. VI. évf. 16. sz. 14.-15. l.

M.D.K.

Vágó Géza

Rajz Szirmai Imréről Calchas szerepében. Blaha Lujza Szinház "Szép Heléna" előadásáról.

Szinházi Élet. Bp. 1922. nov. 19-25.
XI. évf. 47. sz. 20. lap.

(Nagó György?
festő? cikke

< > London.
A Műgyűjtő. (Magyar
Művészet) 1948. 285,
286. l.

Beszámol a londoni
tárlatokról –

A m. kir. vallás- és k

művészet

Vágó György

festő ?

cikkei

Magyar Nemzet

1948. 110. l. -

lásd

26

1825. Zala György:

„Ébredő" Szabads

~~Az~~ ~~ébredő~~ Ezen allegoricus alak ~~Szabadság~~ ~~Geniusa~~ ül

szárnyas Geniusra ~~mi~~ néz,

lyát lobogtat. ~~A Szabadsá~~

tört bilincsek vannak és felsz

swongat. Haja vállaira o

lábával előre lép s a mási

rának ~~egyik~~ mellék alakja.

Eredeti gypszminta

A 1899. IV. 27-iki

déko. (265/99).

Az 1901: X. 18-iki 694

si költség térittetett meg, a me

1902: I. 12-iki 355 ~~[illegible]~~ szvsz. I

Vágó Dezső

Munkaszak zobrász Bjerk

1907. tav. kiáll. 247–252

1907–8. téli kiáll. 233, 235

1908–9. téli kiáll. 276–278

1909–10. téli kiáll. 218, 244

..... nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

yezem:

.....

ıgy helyettesének
ása.

- Endrényi Imre, Szeged.

Vagó Dénő

vod

Sssy Keppel.

Vágó Dezső

kisplasztikus

I. Medicina Faludi

62. II

háborunak szerencsés befejezése u
kezdett munkát valamely vis maior
hosszu időre rendeltetésétől elvo
nincs akadálya, hogy a munkálat vé
megajánlott 30 ezer korona használ
is és a premontrei rendre nézveis
összeget nem ebben a csapásos neh
a terméketlen esztendő okozta gaz
anyagi nehézségekkel találkozunk s
minden áldozatkészség szükségképen
szolgál. Azért ha Excellenciád is u
abban, hogy a restaurálás az 1916-i

Nagyméltóságu báró Forster Gyula v

VÁGÓ DEZSŐ, szobrász

Az Iparmüv. Főiskolán /1897-1901/ Lóránfi Antal tanitvány 1907-ig Párizsban tanult tovább, majd hazajött.
ÉRMEI, PLAKETTJEI: -1912.-JÁSZI OSZKÁR MEGEMLÉKEZÉSUL BARÁTAI ÉS TISZTELŐI 1912, férfi arcképe j.kör, 250 mm. egyold. öntött, vas. 23/335/. old.

SZIGETI ISTVÁN: Vágó Dezső szobrászmüvész érmei és plaketjei 22/334/. old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------ XVII. 1961. 18. sz. Bp.

VÁGÓ DEZSŐ, szobrász

Az Iparmüv. Főiskolán/1897-1901/Lóránfi Antal tanitvány.
1907-ig Párizsban tanult tovább, majd hazajött.
ÉRMEI, PLAKETTJEI:.-1909.-DR BÁNÓCZY JÓZSEF/autogramm/
orrcsiptetős, szakállas férfi arcképe j.a mezőben:1909
VI.4.LX.négyzet, 195 mm.egyold.öntött, bronz.23/235/old.

SZIGETI ISTVÁN: Vágó Dezső szobrászmüvész érmei és
plakettjei 22/334/.old.

AZ É. EM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------ XVII. 1968. 18.sz. 5p.

VÁGÓ DEZSŐ, szobrász

Az Iparmüv. Főiskolán /1897-1901/ Lóránfi Antal tanitványa. Majd 1907-ig Párizsban tanult tovább. Utána hazaj

ÉRMEI, PLAKETTJEI: .-1906.-PISTÁNAK/EGYÜTTARTÓZKODÁSUNK /EMLÉKÉRE/PARIS 06 DEC. 31/DEZSŐ, ülő festő b. palettával. Fekvő tégla. 270+215 mm. egyold. öntött bronz. /Zádor István fiatalkori képe/. 23/335/. old.

SZIGETI ISTVÁN: Vágó Dezső szobrászmüvész érmei és plakettjei 22/334/. old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 1961. 1-8 sz. Bp.

VÁGÓ DEZSŐ, szobrász

Az Iparmüv. Főiskolán/1897-1901/Lóránfi Antal tanitvány 1907-ig Párizsban tanult tobább. Utána hazajött.
ÉRMEI, PLAKETTJEI: .-1908.-ORSZ MŰVÉSZETI ÉS/FÉNYKÉPKI ÁLLITÁS, férfi félakt fényképezőgéppel j. mögötte nő kinyujtott karral, lenn: MAGY AMATŐRÖK ORSZ SZÖV Fekvő tégla 62+40 mm. egyold. vert bronz. 23/335/. old.

SZIGETI ISTVÁN: Vágó Dezső szobrászmüvész érmei és plakettjei 22/334/. old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 1968. 16 sz. Bp.

VÁGÓ DEZSŐ, szobrász

Az Iparmüv.Főiskolán/1897-1901/Lóránfi Antal tanitványa
Utána 1907-ig Párizsban tanult, majd hazajött.
ÉRMEI, PLAKETTJEI:.-1905.-Petőfi arcképe szemben felirat nélkül. orlai Petrich Soma festménye után. Kör. 170 mm
mm. egold. öntött, bronz. 22/334/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Vágó Dezső szobrászmüvész érmei és plakettjei 22/334/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
XVII. 1961. 18.sz. Bp.

VÁGÓ DEZSŐ, szobrász

Párizsi tanulmányútja után 1907-ben hazajött és megnősült, festőművésznőt vett el feleségül. Nászútra Olaszországba mentek 42 múzeumot néztek meg és közben Vedres Márk vendégei voltak Firenzében. 22/334/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Vágó Dezső szobrászművész érmei és plakettjei 22/334/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
------- XVII. 1961. 18.sz. 8p.

VÁGÓ DEZSŐ, szobrász

Szül. Az Iparmüvészeti Főiskloán/1897-1901/Lóránfi Antal tanitványa. Együtt végzett Pásztor Jánossal. együtt mentek Párizsba. Ott barátságot kötött Zádor Istvánnal és Heller ödönnel. Az École des Beaux Arts és az École de Grande Chaumiere esti tanfolyamain képezte magát tovább. 22/334/. old.

SZIGETI ISTVAN: Vágó dezyő szobrászmüvész érmei és plakettjei 22/334/. old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 1961. 18 sz. Bp.

VÁGÓ DEZSŐ, szobrász

Az Iparmüv.Főiskolán/1897-1901/Lóránfi Antal tanitvány 1907-ig Párizsban tanult tovább, majd hazajött.
ÉRMEI, PLAKETTJEI:.-1908.-Geiger Jenő és felesége/Sándor Pál orsz.gyül.képviselő veje és leánya/e plakettnek pontos leltára még hiányzik. 23/335/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Vágó Dezső szobrászmüvész érmei és plakettjei 22/534/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 1961. 18.sz. Bp.

intézménynél alkalmazást nyert volna és
ges szolgálatot teljesit, ugy kérem,
isba foglalva velem az alábbi adatokat

tisztviselő neve,
lása,
zetési osztálya,
natóság, hivatal stb. megnevezése, ahol

betöltött állásra mi az előirt elméleti

érvénytelenitett bizonyitvány alapján

./.

tságának,

Budapest.

Vágó (Watterstein)

Dezső

Kisplaritikus

1897 - 1901 -

Elmisk 1930

90. l

5725 3

1930 dec.

miniszteri iroda s.tiszt.

VÁGÓ DEZSŐ, szobrász

Az első világháború előtt Szabó Ervinnel, Madzsar Józsefel és Jászi Oszkárral a Társadalomtud. Társaság alapitásában vett részt. A Háború kitörésekor, mint önkéntes vonult be, Komáromban elkészitette a 7ées vártüzérek bronz domborművét/1915/. Másfél évig Isonzónál volt, majd a sajtóhadiszálláson. Itt Boroevics táborszer nagy mellszobrát mintázta. 22/334/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Vágó dezyő szobrászművész érmei és plakettjei 22/334/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XVII. 1961. 18 sz. Bp.

VÁGÓ DEZSŐ, szobrász

A Tanácsköztársaság alatt az iparművészeti oktatás vezetésével bízták meg. A két háború között iparművészettel és bútortervezéssel foglalkozott. Elnyerte az Iparművészeti Társaság nagydíját, a párizsi Societe des Gents tagjai közé választotta. Minden szabad idejét nagymarosi gyümölcsösében töltötte. 22/334/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Vágó dezső szobrászművész érmei és plakettjei 22/334/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
------- XVII. 1961. 18 sz. Bp.

VÁGÓ DEZSŐ, szobrász

A második világháború alatt bpesti műtermét bombatalálat érte, legtöbb munkája elpusztult. A Regent házban talált menedéket, de az is levegőben repült. 22/334/.old

SZIGETI ISTVÁN: Vágó Dezső szobrászművész érmei és plaket jei 22/334/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
XVII. 1961. 18.sz. Bp.

Vajó Dezsőné

silhouette-képei az Iparművészeti Társulat karácsonyi (1915. évi) kiállításán. 5 db reprt.

Magyar Iparművészet

1916. 26, 27, 28. l.

Vágó Béla,

Pálfy Gusztáv szobrászművész amikor Kecskemétre költözött az első években elsősorban portrékat készített, pld. Vágó Bélának a portréját.

Szobrász a „hírös városban".

1984. aug. 20. 3-műsor, 12.40 /Sz. Imé/.

Vágó Elemér

l.

Várnossy Klára

A harai bábjáték.
Bp. 1941. 65 l.
70. l.
73. l.

MDK.

Vágó Endre, Máté András, Kaszler Károly Reich Károly és Tövisvári Olga grafikusok

Közösen illusztrálták, Gerloczy-Makoldy ABC-olvasókönyvet.

Kép. mellék. 29 db (Tankönyvkiadó)

Az 1957 évi könyvművészeti versenyen Magyar Grafika 1957. 1-só évf 9-10 sz 38 l.

MDK

Vágó Erzsébet

szőnyeg, gobelin

O. Iparm. és Háziipari kiáll. Magyar Iparművészet, 1929. 133 l.

M.D.K.

Vágó Éva

Szép Ilonka: "Elmulás..." c. versét illusztrálta.

Szinházi Magazin. Bp. 1941. febr. 12-18. IV. évf. 8. sz. 34. lap.

MDK

Vágó Erzsi Piroska

Bőrdíszmű áru, könyv

O. Iparm. és Háziipari kiáll. Magyar Iparművészet, 1929. 134. l.

MDK

Vágó Erzsi Piroska

textil

O. Iparm. és Háziipari kiáll. Magyar Iparművészet 1929. 133 l.

Vágó Ferenc

Békéscsabai fafaragó népművésze. Kulacsa
Beck Zoltán (Orosháza) gyűjteményében van.

Szabó Mihály: Házimúzeum Orosházán; Múgyűjtő, 1970. 3. sz. 14. l.

Vágó Ferenc, népművész

Békésesabai fafaragó. Kiállít. Gyulán.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1972. márc. 14.

Vajgo Ferenc

békéscsabai faragó ~~mester~~ művész munkáiból kedden kiállítás nyílt Gyomán. A tárlaton különféle fagyökerekből faragott szobrok és plasztikák láthatók.

Magyar Hírlap 1972/135 Sold.

Vágó Ferenc, Fafaragó

Békéscsabai fafaragóművén.
Műveitől kiállítás nyílt meg
Gyomán.

—: Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1972. máj. 17.

Vágó Ferenc faragó

Csontfaragásokkal, díszfaragyakkal, lampulatlámpákkal szerepel az alábbi tárlaton

L. J.: Fa-faragók kiállítása Békéscsabán

Békésmegyei Népnyság 1969 III. 30

Vágó Ferenc, faparagó
népművész

MDK

Kisjankó bosi – díj első fokozatát
kapta.

Gerencsér Miklós: Új fogalmazás 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. aug. 26.

Vágó Terenc, népművész MD4

Békéscsabai.

Rácros fatálaiért nép- és iparművészeti díjat nyert.

—: Kiosztották a Kisjankó Bori Emlékérmeket 7

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. aug. 15.

MDK

Vágó Gábor

Alkotásai a Nemzeti Szalonban rend.Erdélyi Magy.Képzőművészeti kiállitáson.

B.P.L.: Erdélyi Magy.Képzőművészeti kiállitás.

Nemzeti Ujság 1939.jan.1. 27.o.

MDK

Vágó Gábor

Női portré, repr.

Relief, repr.

Tanulmány, repr.

Kós Károly: Vágó Gábor. Erdélyi Helikon 1928. I. 7. sz. 558-559.l.

Vágó Gábor:

Mű portré, relief.

Relief, relief.

Tanulmány, relief.

Kós Károly: Vágó Gábor. Művészet Helikon 1928.
1. 7. sz. 538-539.1.

MDK

Vágó Gábor

Báthori István szobra. repr.

Pesti Napló 1933. nov. 18. 11.l.

MDK

Vágó Gábor

alkotta az alábbi siremléket /szobrászati rész/.

Ünnepélyesen felavatták Mailáth Gusztáv erdélyi püspök siremlékét. Esti Kurir 1941. márc. 19.

MDK

Vágó Gábor

Tóth D. dr.: Erdélyi képzőművészek kiáll. a N. Szalonban. Esti Ujság 1939. jan. 4.

MDK

Vágó Gábor

Erdélyi Magyar Képzőművészeti Kiállitás. Pesti Napló 1939. jan. 1.

MDK

Vágó Gábor

Relief, repr.

Tanulmány, repr.

Női portré, repr.

Kós K.: Vágó Gábor. Erdélyi Helikon 1928. I.évf. nov. /7.sz./ 558.l.

MDK

Vágó Gábor szobrász

Erdélyi kiáll. N.Szal. 1939. jan.

MDK

Vágó Gábor szobrász

Réti István: Erdélyi m.művészek a N.Szalonban.
Az Est, 1939, jan. 5. 15 l.

Vájó

V. 2. *Gábor*, székely származású szobrász Kolozsvárt. Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök 50 esztendős jubileuma alkalmából V. készítette a püspök szobrát 1932. és Báthori István fejedelemnek a kolozsvári Báthori—Apor-szemináriumban felállított szobrát (1933).

E. G II 562 l

Vagó Gábor

Majláth Gusztáv gróf
erdélyi püspök szobra.
Fenti kolozsvári szobrász
készítette a püspök
50 esztendős jubileu-
mára –

Reprodukálva –

Nemzeti Magazin

1933.

U. 2388

...ppo de Monte. Így nevezik az 1748—1806. ...olyban készített olasz lágyporcellánt, ...mert a gyár a hasonnevű kastély park...ában állott. Ma igen nagyszámú, c. jelzésű ...ltványt őriznek belőlük.

...ppo d'Istria. Halászkikötő Isztriában, ...50 l.

...ppella, a. m. ikar. *A C.* (a kappella), a. m. ...ikar, minthogy hangszeresített zenével.

...ppelle, *Jan van de* (1624—79). Holland ...ájfestő. Főként a hangulatfestésre ...zette.

...ppera, *Aeneas Sylvius gr.* (1681—1701). ...z származású tábornok osztrák szolgálat...ban.

...ppera. Olasz sziget Szardínia mellett, ...ét 1855—1882. Garibaldi.

...ppi. Sziget. A sorrentói félsziget folytatá...ban. Kék barlangját (Grotta azzurra) ...tás keresi fel.

...ppiello (kapricsó), kedv. hangulat, ...gyelő zeneszerzők műveiben egyrészben ...ntázzával. Újabban megint többször ...lkalmazták, elsősorban tömegjelenetek ...s szóval.

...pponi de Canossa de Montecuculi, *Georg gr.* (1881—90). Tábornok, 1850—59. ...ricsol. kancellár. H. Vilmos azzal vá...totta őt Bismarck utódául, hogy maga ...anuvonásson. C. a németrosz jó vi...ay fölbomlása után nem tudta a nemet ...et kívánsága szerint szanálni, hiá...nyért. Angliának engedte Zanzibárt, ...abrenyával szerette a lengyeleket és ...allsnait, Ausztriát szövetségében a né...ipar erőtlenben mozgalmassági viszony...menyelet alatt. Az összes pártok ellene ...ak, miáltal Wilmos hirtelenül elbocsátta.

...pron (lsap.), *Chimmi* (* 1886). Olasz mér...és repülőgépszerkesztő. Az olaszok leg...ban lövalt bombavetőrepülőgépei az ő ...ei szerint készültek (és a VII. háb. alatt ...t vesztek).

...pitalio ilemavolentibe. A hallgatóság jú...latának megnyerésére való törekvés; ...ronikai beszédnek az a része, amelyben a ...ók a hallgatóság szimpátiáját a maga ...ivenni iparkodnak.

fog egy gumiba rúd van elnevezve.

Carbons. Venezuela állam kikötője D.-Amerikában. 92.000 l. Élénk kereskedelme van.

Carcaffe, *Antonio gróf* (* 1695). Császári tábornagy. 1686: a keresztényországok császári hadak parancsnoka a törökök az ország felvidéke ellen volt. (Buda visszavételében.) 1688: elfoglalta Munkácsot. Azután Erdélybe ment, hogy Apafi Mihály hadait csatlakozzon az országot is. † Lipót uralma alatt halt.

Carcavaggio (karkavo), kulturtörténeti *Michelangelo Merisi da C.* (1565—1609). Olasz festő, a barokk kulturtörténeti megindítója. A zárt sugárvonalvilágban vezetett fény, mint a képhatás egyedüli hordozója, c. hasonnemű művészi eszköze. Korábban antikvalista, hatása később minden európai nemzet: a nagy barokk mesterek stílusa mindenütt az övéhez közelkezd.

Carbonari, l. *Vasasmagok.*

Carbonello. Szemcsés, fekete gyémántféleség. Ipari és csiszolóanyag.

Carbonari (*szénégetők*). A szabadkőművességhez hasonló titkos társaság Olasz- és Franciaországban a XIX. sz. első felében.; szabadelvű eszmék és az olasz egység érdekében működött.

Carbonium. A szén latinos neve. Négyértékű (l. *Kémiai kötés*) nemfémes elem. Az oxigénnel C.-oxidok (l. *Szénoxid*) vagy C.-dioxidok (l. *Szénsav*) vegyül. Sok szervetlen ásványnak alkotórésze (l. *Karbonátok*), de alapeleme az összes szerves vegyületeknek is. (l. *o.*) A C. allotrop elem.; két kristályos módosulata a gyémánt és a grafit (l. *o.*), általános változata az állati és növényi eredetű szén (faszén, koszén, csontszén, korom stb.).

Carbonmilium. Szénszálisál, a carbonium és szilícium vegyülete. Mindkettő gyémánt keménységű, kristályos anyag, különö mesterséges csiszolószer.

Carbunculus (karbunkulusz). Nem ennyi több egymással összefolyó furunculusból. Gyakori staphylococcus aureus és albus. Sebészi kezelést igényel.

Carburálás (karburálás). Lásd el. hajó-

...nacy mű...sze. ...ban az 1881-ik ...szert alkalmazzák ...gyar kormány ...1910.)

Cavey (kévi), ...Amerikai közsz... Mantinus ellen ...A vezérhajós ...

Cavilon (kavilon), ...

Cavissini, *Cirillo* ...zeneszerző, a kan... első művelője és ...

Cavlone. Olasz ...tok, építészek és ...

Cavvio (1686—17...

Mozzino (1610—1...

Bassano. Legyei ...Esterházy-kastély ...muzottól, mint ép... bar is működött.

Carlas, *John.* ...irnius. H. Fülöp ...sigától származó ...természete miatt ...hatt meg. — *Ifj.* ...szinnyi ikr. mas... ...ként részt a tö... ...tett, kamista ház... ...országban azzal a ... és utóbbi halvatt ...tassák a történ... ...fia. — *Ifj.* (1822—...(1848—1909)) IV. ...Vilmos ifj. (1870—...

Carlos, portugál ...1889—1908). Meggyi... Alfonsával és Fülöp ...ellenfelével, de rab... az országszabadítás... ...sal, akinek az állam... és lelkük.

Carlyle (karlei) ...Skót történetíró, ...és esszéíró. Tanulm... ...tárgyban. Történe... ...jelentőségének.: ...Mint az első, aki...

Vágó Gábor

Kerjitette a jászberényi gimnázium hősi halottainak emléktáblázát

Blénjászberény 48. l.

BUDAPEST
62

Vajó Gábor

Kolozsvári szobrász

erőd

Biró József: A gyulafehérvári pus, pokrég műhmesei körött. Pesti Napló 1937. jul. 4.

Vágó Gábor

szobrász

Vékás Lajos dr. emlékplakettje

repr.

Pásztortűz 1930. nov. 16.

Krisztus-fej, repr. u. o

Gartenmauer

achtungsstellen.

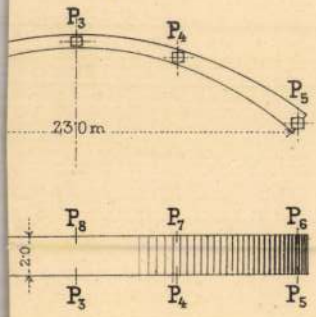

1:400.

Beantragt:

Ludwig Hey

Vágó Gábor

Hobrást

lásd

évekig

Kolozsváron

élt.

Művészeti hetek

Kolozsvár 1942.

43. l

Vágó Gábor

wobrán

wód

z

Vinkler Délv

331. l.

Vágó Gábor

nobrán

l. Szépmüvèszet

1942. 126. l

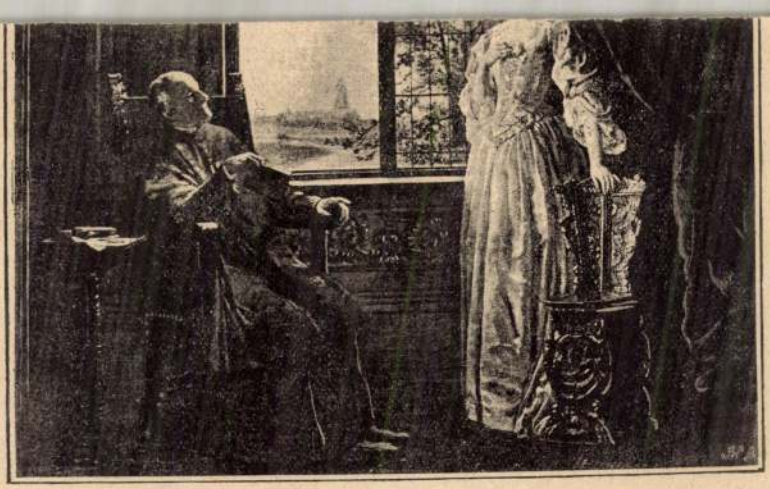

HOLMBERG A. LELKIISMERETBE VÁGÓ KÉRDÉS.

Vágó Gábor
szobrász

lásd

Művészet.
1939. 23. sz. 9. l.

99. kép. *Olasz festő, XIII. század: Kálv*

Vasárnapi Újság, 1916., 825. l. (Képe 82
— Lepold—Homor 17. l. — Gerevich
236. l. (Képe 234. l., Palmezzano.)
Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1
173. l. — Berti Toesca 958. l. (Palmezz
— Berenson 414. l. (Palmezzano.) — D
184. l. (Palmezzano.) — Lepold—Lippay

Madonna Jézussal, Szent Józseffel, Szent Ka
nal és Ker. Szent Jánoskával. (101. kép)

Fa, olaj, 83·3×65 cm.
Jelezve lent jobbra: Marcus palmezanus fc
siensis faciebat MCCCCCXX9.
A Bertinelli-gyüjteményből.
Rényi 17. l. — Körösy László: Eszte
Esztergom, 1887., 237. l. — Maszlagh
107. szám. — Gerevich: Az Újság, 191
20, 3. l. — Lepold—Homor 97. l. — Ge
PA, 236. l. (Palmezzano.) — Décsei: K

Vágó Gábor

Az ötvenéves Kós Károly

repr.

Pásztortűz

1934. 32. l.

Vágó Gábor

szobrai

dr. Papp Kálmán
győri püspök gipsz-
szobra a püspöki palotá-
ban
Harsányi Lajos győri
költő-kanonok gipsz
szobra. győri
Zágon József kanonok
mellszobra, gipsz
valamennyi készült
1946-ban.
Láttam 1947 nov.

MAGYARSÁG

LAPKIADÓ R. T.
KIADÓHIVATALA
BUDAPEST, II., HUNYADI JÁNOS-UT 2.
Telefon: 15-60-10.

Nagyságos
Méltóságos

Dr Szentiványi Gyula *úrnőnek*
úrnak

Lágymányosi u 16

M.D.K.

Vágó Gábor

Balassa Imre: "A fehérreverendás költő" cimmel ir Mécs Lászlóról és a cikk keretében bemutatja a költő édesanyjának szobrát: "Anna néni szobra" cimmel.
Repr.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. dec. 8-14. VI. évf. 51. sz. 13-15. lap

MDK

Vágó Gábor

Lyka K.: Erdélyi művészek a N. Szalonban. Pesti Hirlap 1939. jan. 3.

MDK

Vágó Gábor szobrász

Szoborművei, az erdélyi magyar művészek kiall.-
án.

Réti István: Erdélyi magyar művészek a Nemzeti
Szalonban.

Az Est, 1939.jan.3. 15.1.

MDK

Vágó Gábor, szobrászművész

művészi felfogásban és karakterben szorosan a nagybányaihoz zárkózmak fel a kolozsvári és szatmári művészek.

Különösen kiemeljük a kolozsvári V.G.-t, nem mindennapi tehetségét számos emlékmű őrzi.

A nagybányai művésztelep tagjairól. ?
Képzőművészet. 1932. 51.sz. 139.l.

MDK

Vágó Gábor székely szobrász

Báthory István fejedelem szobra, repr.

Magyarság Képes mell. 1933. dec. 3. 3.l.

Vágó

Szerepel a magyar ~~[illegible]~~ táj és végélet c. kiállításon a Műcsarnokban

Magyarság, 1926, XI. 14.

M.D.K.

Vágó épitészmérnők

Jakab müépitész a Budai Szinkört és az Andrássy-uti Szinházat épitik át. A terveket már elkészitették, -irja a lap: "Épitkeznek a budapesti szinházak" cimmel.

Délibáb, Bp. 1928. julius 7. II. évf. 27. sz. 54. lap

M.D.K.

Vágó

Plakátrajza "Hiányzik a szerelem" cimmel a Parcol készitmények reklamirozására.

Rózsahegyi Kálmán: "Milyen ma egyvidéki vendég szereplés" c. irását illusztrálta a müvészről készitett karikaturával.

Szinház, Bp. 1947. febr. 5-11. III. évf. 6. sz.

M.D.K.

Vágó.

A lűcsarnok téli tárlatán a szolnoki műrészek retrospektív-kiállítást alkottak, melyen munkája szerepel.

Pesti Napló, 1927. dec. 18

1/1 Page.

Vágó

MDK

Felvinczi Tomács Zoltán: Hollósy Simonról.
Szm évk. I.köt. Bp. 1918. 151-177 l.

Vágó

kiáll. Párisban

Tér és Forma 1933. VI. 185.

MDK

Vágó, Spányi, Styka

Bem és Petőfi Nagy-Szeben bevételénél, körkép

A Hét 1898, 49. sz.

MDK

Vágó - Vastagh

A Mücs. diszitése. Budapesti Hirlap 1882. II.22.
53.sz. 3.o.

MDK

7oo31. vágó testvérek, ép.

Bp.-i ker. munkás-biztositó pénztár.
/II.Damjanoch -utca 26/ a VII.Dob-u.45o5 hrsz. a
3 emeletes ház.

Magánépitési engedélyek Budapesten.
Vállalkozók Közlönye. Bp.19o8.ápr.1. 8.1.

MDK

Vágó, építész

Modern magy. építőműv. i kiáll. Párisben. Vállalk. Lapja 1933. ápr. 6. 4. l.

MDK

Vágó testvérek, terv.

7oo31. Bp.ker. munkásbiztositó pénztár.
Dob-u. 45o5 hrsz. háromem. ház.

A magánépitési bizottságnak már. 3o-án tartott ülésén uj épitkezésre nyert engedélyt:
Bp.-Ip. 14.sz. 1908. ápr.5. 155.1.

396/929.

Dr.Pálosi

hogy a t.Bizottsá

évből szöveggel

Kérem szí

lőségünk mellet

tiv volna egy

Cs.

Vágó

Szobrász

Bókay Árpád plakettje

Szeged 1917

396/929.

Tek.Müemlékek Orsz

Dr.Pálosi Ervin jogakadémiai t
hogy a t.Bizottságnak birtokában van
évből szöveggel együtt.

Kérem szíveskedjék a térkép er
lőségünk mellett rendelkezésünkre bo
tiv volna egy másolatot részünkre ké

Eger,1929.jan.8.

Cs.

Vágó Árpád M.N.V.

Részt vett a pályázaton. 10 000 Ft-os megvétel

Társtervező: Szabó Iván, Domszky Tamás, Gilyén Jenő

Ilkovits Iván, Kettinger István.

Képpr.

A Budapesti Nemzetközi Vásár Főpavilon tervpályázata

Tárgy

Magyar Építőművészet 1963/5. 3-10. l.

VÁGÓ Árpád M.F.K.

ÉKME Építészkar

Vándorszinház terve

Vadász György : Építészhallgatók kiállitása az U.I.A. VI. kongresszusán
Magyar Építőművészet 196 /2. 51-53.l.

Vágó Árpád épitészhallgató

a Dózsa György ut és a Gorkij fasor sarkán az Epitők Szakszervezete székházával szemben ugyaennek az épületnek stilusában szálloda terve
/ diplomamunka/

Weichinger Károly növendékei

G. J. : Kórháztervek, mozi-tipusterv, emeletes családi házak tervei a diplomamunkák között

Magyar Nemzet 1961. október 20. 5.l .

Vágó Árpád

Szabó Ivón a XI. Örmezői lakónegyed telep házainak tervezője.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 13351

9111

M.D.K.

Vágó Béla

festő

A szegedi árvízképet festette.

Bars Sári: Nevek egy legyenőn

Nők Lapja, 1963. július 6 - 5 lap

Vágó Béla

1914-ben építette ót a VII. Izabella téri Magyar Szinház épülettet.

Benza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 1335 l

6991

MDK

Vágó Böske gobelin-szövőmühelye

Györgyi K: A keleti vásár iparmüvészete. Nagy. Iparmüvészet, 1921. 35-38 l.

MDK

Vágó Béla, Jestő

Megemlítve.

Rózsa Gyula: Fandáék a Hal téren

M.7

Népszabadság, Bp. 1971. jan. 24.

len festő.
zadból.

ordult, de szembe néz.
kolatát fogja. Balról elvá-
öke, kis bajusza és leberet-
ötétbarna, szeme barnás-
s mentéje fekete, atillája

m. — Lelt. sz. 460. — Véte-
Adolftól 80 K-án (37–893). —
án. — Elszámoltatott 1894
óváhagyta az 1894 július 10-iki

idatok. 1894 : VIII. 355. *Isme-*
— 1907 : VII. 76. *Ismeretlen*
közoktatási minister.

K

"Vágó Dezső"

~~[illegible]~~ [illegible]

~~Gádor István~~

kerámiái

tovább

3

~~Horváth János~~

modern szinpadi

~~díszlekérvei~~

Vágó Dezső

interieurjei

Tamás Galéria

1932. dec. 11.

1933. jan. 2

Karácsonyi kiállítás

3

P

nekem minos

meg

Vértanúpapok 1849. évi kivégzési helyének emléktáblával való megjelölése
Nagyigmándon VIII. 5.

Vágó Derső

kisplasztikus

Elégséges eredménnyel végbiz. nyert.

Értimisk 1901/2, 25. l.

Izr. kezmi- és foldmiv-egyletől 120 K.

u. o. 28. l.

Vágó Dezső

VÁGÓ DEZSŐ, Párisban élő fiatal iparművészünket az a kitüntetés érte, hogy a londoni Studio részére Hugó Viktor műveinek könyvbekötési táblájára hirdetett pályázaton az I. díjat nyerte el. Hasonlóképpen az első pályadíjat nyerte a párisi „Art et Décoration" című folyóirat egyik iparművészeti pályázatán is.

Magyar Iparművészet

1907. 49. l.

Vágó Dezső plakett-készítő

A századfordulón a fiatal Zádor István, 3 évig Párizsban tartózkodott. Este a Café Cluny-ban találkozott Vágó Dezsővel, a plakettkur-(plakett készítővel, többek között Strakonichy Károly műtörténésszel, aki Jean Treux néven írt a Hét c. lapban.

Kaposvári Gyula: Zádor István művészi hagyatékából.
Járszkúnság, 1976. 3. 136. old.

Vágó Dezső MDK

Tanulmányfej, Vig szomszéd, gipsz

Pére Fanelly, gipsz

Otthon, gipsz

Arcképtanulmány Mme de Ch. gipsz

Mücsarnok 1907. tavaszi kiáll.

MDK

Vágó Dezső

Arcképtanulmány, gipsz

Tanulmány. Zádor István festőművész arcképe. Gipsz

Tanulmány. Női fej. Gipsz

KMF. 1907. tav. kiáll. kat. 35.l.

MDK

Vágó Dezső

Tanulmányfej. Vig szomszéd. Gipsz

Tanulmány. Pére Fanelly. Gipsz

Tanulmány. Otthon. Gipsz

KMT. 1907. tav. kiáll. kat. 35.l.

MDK

Vágó Dezső

Tanulmányfej. Vig szomszéd. Szobormű.
Gipsz. Mgt.
Tanulmány. Pére Fanelly. Szobormű. Gipsz
Mgt.

KMTárs. 1907. tav. kiáll. 35.lap

MDK

Vágó Dezső

Tanulmány. Zádor István festőművész arcképe. Szobormű. Gipszöntvény. Mgt.
Tanulmány. Női fej. Szobormű. Gipsz. Mgt.

KMTárs. 1907. tav. kiáll. 35.lap

-

ett földöntúli szférába helyezte

gzetesen orosz barokk munka

eteiben a népi grafika forma-

stilusbeli hatása fedezhető fel.

szkomidia említésekor már utaltunk

darab valóban lándzsa formáju.

ől áll. Ez utóbbi, 1763-as

VÁGÓ Dezső szobrai

pályázatot a főváros szobrászati díjára 1907-ben

ld. Erdei 1991 79.

Vágó Dezső

MDK

Dr. K.F.né arcképe, szobormü

Tanulmányfej

H.F.né arcképe

Műcsarnok 1908/9. téli nemzetközi kiáll.

MDK

Vágó Dezső

Női arcképtanulmány

Műcsarnok 1909/10. téli kiáll. kat. 45.l.

Vágó Dezső

Cigány lóápoló, rajz

Miesarnok 1918. Sajtóhadiszállás katalógusa

MDK

Vágó Dezső

Vágó Dezső: "Iparművészek szerveszkedése" c. irása, lenti lapban.

Magyar Iparművészet, 1919. 19-20.lap

MDR.

Vagó Dezső

A modern magyar érmészet egyik legkivalóbb képviseloje.

Schulek Alfréd dr.: Erem- és Plakettkiall. az Iparmdvészeti Múzeumban.

Magyar Iparmdvészet, 1924. 54.1.

MDK

Vágó Dezső

A modern magyar érmészet egyik legkivalóbb képviselője.

Schulek Alfréd dr.: Erem- és Plakettkiall. az Iparművészeti Múzeumban.

Magyar Iparművészet, 1924. 54.l.

MDK

Vágó Dezső

Női arcképtanulmány

Képzőm.Társ. 1909/10. téli kiáll.kat. 45.l.

MDK

Vágó Dezső

Gergely I.: Müvészfejek. Képzőművészet 1932.
224.l.

Vágó Dezső

Szerepelt a Tamás Galéria karácsonyi kiállításán.

PH. 1932. XII. 11.

Ltr

Vágó Dezső, [szobrász]

L:Zádor István

Kaposvári Gyula:Emlékezések, találkozások 135-140

JÁSZKUNSÁG, Szolnok, 1976. szept. XXII/3.

Vágó Dezső (1882-)

Fászi Oszkár (1912, bronzplakett, á: 6,5 cm
repró)
Magyar Nemzeti Muzeum Éremtára

Kiss Sándor: Magyarország történetének
képeskönyve 1849-1945 (Bp. 1969)

95 old.

MDK

Vágó Dezső

Tanulmány. Otthon. Szobormű. Gipsz. Mgt.
Arcképtanulmány. Mme. de. Ch. Szobormű.
Gipsz. Mgt.

KMTárs. 1907. tav. kiáll. 35.lap

MDK

Vágó Dezső

Dr. K. F.-né arcképe

Tanulmányfej

H. F.-né arcképe

Képzőm. Társ. 1908/9. téli kiáll. kat. 46.l.

239 **Szentgyörgyi István.** Portraittanulmány. Gipsz-szobormű.

240 **Ligeti Miklós.** «Szerelem». Kút-szobormű. Eladó.

241 **Lányi J. Dezső.** Női akt. Szobormű. Eladó.

242 **Hybl József.** Tanulmányfej. Szobormű. Eladó.

243 **Delville, Jean.** A tenger fenekén. Olajf.

244 **Lányi J. Dezső.** Vanderstappen belga szobrászművész felesége. Szobormű. Magántulajdon.

245 **Kisfaludy Strobl Zs.** Bözsike. Szobormű. Magántulajdon.

246 **Betlen Gyula.** Akttanulmány. Szobormű. Eladó.

247 **Kisfaludy Strobl Zs.** G. M.-né úrhölgy. Szobormű. Magántulajdon.

248 **Kisfaludy Strobl Zs.** Blau hegedűművész. Szobormű. Magántulajdon.

249 **Verő László.** «Hazafelé». Szobormű. Eladó.

250 **Lukácsy Lajos.** «Szénagyüjtő». Terracotta-szobormű. Eladó.

251 **Lukácsy Lajos.** «Koldus». Terracotta-szobormű. Eladó.

252 **Lukácsy Lajos.** Borjazó. Terracotta-szobormű. Eladó.

253 **Horváth Géza.** Öregasszony. Tanulmány. Bronz-szobormű. Eladó.

254 **Lukácsy Lajos.** Árverésen. Terracotta-szobormű. Eladó.

255 **Somló Sárika.** Portrait-tanulmány. (Bronz.) Szobormű. Magántulajdon.

256 **Kisfaludy Strobl Zs.** «Ujhelyi Tibor.» Szobormű. Magántulajdon.

257 **Lányi J. Dezső.** Györgyike. Szobormű. Magántulajdon.

258 **Liipola Yrjö.** Székely famunkás. Gipsz-szobormű. Bronzban eladó.

259 **Liipola Yrjö.** Székely ember. Gipsz-szobormű. Bronzban eladó.

Vágó Dezső

260 **Juhász Gyula.** Öntudat. Gipsz szobormű.
260/a **Bory Jenő.** Márvány mellszobor. Magántulajdon.
260/b **Langaskens, Maurice.** Este. Eladó.
260/c **Langaskens, Maurice.** Fehér madarak. Eladó.
260/d **Langaskens, Maurice.** A forrás. Eladó.
260/e **Langaskens, Maurice.** Virágok festője.
261 **Delaunai, Alfréd.** Viharos nap. Olajf. Eladó.
262 **Berán Lajos.** H. I. miniszteri tanácsos képmása. Szobormű. Magántulajdon.
263 **Berán Lajos.** Arckép plakett. Magántulajdon.
264 **Berán Lajos.** Thaly Kálmán-emlékérem. Bronzérem. Magántulajdon.
265 **Berán Lajos.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter iparművészeti érme. Ólomérem. Magántulajdon.
266 **Berán Lajos.** A Magyar Mérnök és Építészegylet „Czigler-díj"-a. Bronz-plakett. Magántulajdon.
267 **Weinberger Antal.** Führich-Schwind-Steinle Plakettszobormű. Magántulajdon.
268 **Weinberger Antal.** Képmás (a művész anyja †). Szobormű.
269 **Murányi Gyula.** G. úrnő. Plakett. Magántulajdon.
270 **Murányi Gyula.** Kató. Plakett. Eladó.
271 **Patzó Pál.** Gráf Willy. Bronz szobormű. Magánt.
272 **Csillag István.** Hármas gyermek-portrait. Bronzplakett, szobormű. Magántulajdon.
273 **Csillag István.** Férfi arckép. Bronz-plakett, szobormű. Magántulajdon.
274 **Gémes Gindert Péter.** Női arckép. Sík dombormű. Plakett. Magántulajdon.
275 **Csillag István.** Dr. P. Gy. úr képmása. Bronz plakett. Magántulajdon.
276 **Vágó Dezső.** Dr. K. F.-né arcképe. Szobormű. Magántulajdon.
277 **Vágó Dezső.** Tanulmányfej. Szobormű. Eladó.
278 **Vágó Dezső.** H. F.-né úrnő arcképe. Szobormű. Magántulajdon.

Képrőm Társ, 1908/9. tél
Kiáll. Cat.

IX. TEREM.

259 **Csordák Lajos.** Falusi viskók télen. Olajf. Eladó.

260 **Csordák Lajos.** Szalánci falurészlet. Olajf. Eladó. Eladó.

261 **Szirmai Antal.** Szimatoló tacskó. Olajf.

262 **Reinhard Károly.** Utcarészlet Jászberényben. Olf. Magántulajdon.

263 **Miklósi Mutschenbacher Ödön.** Egyedül. Olajfestm. Eladó.

264 **Sándorházi V. Béla.** Szénakazal télen. Olajf. Eladó.

265 **Sándorházi V. Béla.** Hóolvadás. Olajf. Eladó.

266 **Sándorházi V. Béla.** Téli nap. Olajf. Eladó.

267 **Tajnai (Gillemot) Ödön.** Legelön. Olajf. Eladó.

268 **Halász Hradil Elemér.** Tanyai ház napnyugta előtt. Olajf. Eladó.

269 **Gulácsy Lajos.** Varázslat. Olajf. Eladó.

270 **Miklósi Mutschenbacher Ödön.** ... és add meg a mi mindennapi kenyerünket... Olajf. Eladó.

271 **Kúnfy Lajos.** Zoltán. Olajf. Eladó.

272 **Kúnfy Lajos.** Női arcképtanulmány. Pastel. Eladó.

273 **Skutezky Döme.** Március 15. Tempera vizf. Eladó.

*274 **Borúth Andor.** Arcképtanulmány. Olajf. Eladó.

275 **Mányai József.** Kora tavasz. Olajf. Eladó.

276 **Mányai József.** Önarckép. Olajf. Eladó.

277 **Cserna Rezső S.** A festő. Olajf. Eladó.

278 **Cserna Rezső S.** Tanulmány. Pastel. Eladó.

279 **Fülöp Erzsi.** Udvar. Olajf. Eladó.

280 **Keszler Janka.** Csendes karácsony. Olajf. Eladó.

*281 **Olgyai Viktor.** Part mentén. Pastel. Eladó.

282 **Gábor Mór.** Arckép. Olajf. Magánt.

283 **Telkessy Valér.** Arckép. T. U. Olajf. Magánt.

284 **Krisztanits Kálmán.** Gellérthegyi utca. Olf. Eladó.

Vágó Dezső

238 **Ifj. Nagy István.** Berényi villa. Rajz. Magánt.
239. **Scheiber Miklós.** Villa-tanulmány. Vizf. Magánt.
240 **Scheiber Miklós.** Egyleti ház. Rajz. Magánt.
241 **Kapás Sándor.** Férfi-képmás. Szoborm̃. Magánt.
242 **Gách István.** Socialista. Szoborm̃.
243 **Berán Lajos.** Arckép-plaquette. Bronz-szoborm̃. Magánt.
244 **Berán Lajos.** A győri polgármester 26 éves jubileumának emlék-plaquettje. Szoborm̃. Magánt.
245 **Murányi Gyula.** K. Zs.-né úrasszony arcképe. Plaquette. Magánt.
246 **Berán Lajos.** Az Országos vas- és fémipari kiállítás plaquett-je. Revers. Bronz-szoborm̃.
247 **Vágó Dezső.** Tanulmányfej. Vig szomszéd. Szoborm̃. Gipsz. Magánt. Bronzban megrendelhető.
248 **Vágó Dezső.** Tanulmány Pére Fanelly. Szoborm̃. Gipsz. Magánt. Bronzban megrendelhető.
249 **Vágó Dezső.** Tanulmány. Otthon. Szoborm̃. Gipsz. Magánt. Bronzban megrendelhető.
250 **Vágó Dezső.** Arcképtanulmány. Mme. de. Ch. Szoborm̃. Gipsz Magánt. Bronzban megrendelhető.
251 **Vágó Dezső.** Tanulmány. Zádor István festőm̃vész arcképe. Szoborm̃. Gipszöntvény. Magánt. Bronzban megrendelhető.
252 **Vágó Dezső.** Tanulmány. Női fej. Szoborm̃. Gipsz. Magánt. Bronzban megrendelhető.
253 **Kis József.** Gyuri. Bronz-szobor. Eladó.
254 **L. Domokos Ferencz.** Arcképtanulmány. Márvány szoborm̃. Magánt.
255 **Moiret Ödön.** Női képmás. Szoborm̃. Magánt.
256 **Lányi J. Dezső.** Férfi-akt karddal. Szoborm̃. Magánt.
257 **Moiret Ödön.** Portrait. Szoborm̃. Magánt.
258 **Pásztor János.** Ismerkedés. Fa-szoborm̃. Eladó.

KMT 1907. tav. kiáll.

Vágó Dezső MDK

Zádor István festőművész arcképe, gipsz

Női fej, gipsz

Műcsarnok 1907. tavaszi kiáll.

MDK

Vágó Dezső

Portrait-tanulmány

Portrait-tanulmány

Képzőm. Társ. 1907/8. téli kiáll. kat. 41.l.

Vágó Dezső

MDK

Portrait tanulmány F.M.né, szobormü

Portrait tanulmány

Mücsarnok 1907/8. téli kiáll.

M D K

Vágó Dezső

Jászi Oszkár, plakett

Dési-Huber István Kör kiállitása 1949.

mit kunstgewerblichen Arbeiten und verfertigt derzeit keine Plaketten wurden in Bronze vervielfältigt.

~~T.~~ 1622.

e főkötő virággal, pruszlik, bő
vetett csipkekendő, míg az álló
és virággal, ~~és~~ chamois szinü
arrva, és testhez simuló atilla.
ör előtt virágcsokor látszik.

TKÉP
vatlap X-dik számához
ss
vatterméből.

Sok nüve fels.

nd Pest 1863.
15-én 1863.

cm. Hu Prmagyérem 458. l.
-460.

Vágó Dezső

Geboren am 1. Februar 1882 zu Budapest, absolvierte V. unter Meister Loranfi die Abteilung für Kleinplastik der Kunstgewerbeschule in Budapest im Jahre 1901, um sich sodann sofort nach Paris zu wenden, wo er die Aufnahmsprüfung an der Ecole Nationale des Beaux-Arts bestehend fünf Jahre unter Meister Thomas arbeitete und gleichzeitig Mitarbeiter für Bildhauerei der Julius Meier-Graeffeschen „Maison moderne" war. Zu derselben Zeit wirkten in Paris der Franzose Charpentier, der Blgier Mime und der Deutsche Hötger als Medailleure. Durch deren Arbeiten angeregt, befasste sich V. damals intensiv mit der Medailleurkunst, im Pariser Salon 1907 zehn Plaketten ausstellend, worauf er in die: Société des Cents gewählt wurde. Nach Budapest zurückgekehrt, nahm V. erfolgreich an der György von Ráthschen Plaketten-Konkurrenz Teil und liess sich nach einer längeren Studienreise in Italien ständig in Budapest nieder. V. befasst sich vorzüglich fordits!

MDK

Vágó Dezső iparművész

Dr.Varjas Sándor: Vágó Dezső és a magy. iparművészet.

A Lakás, III.évf. 4.sz. 65.lap

Kimute

a . . . . . .

beérkezett köteles ny

Megjelenési év	Önálló jellegű nyomtatvány-nyk.	Apró ny					
		Alapszabály.	Zárszámadás	Perirat.	Hivatalos irat.	Egyházi körlevél.	
1898.							
1899.							
1900.							

Vágó Dezső

irod

Varjas Sándor dr.

Vágó Dezső és a magyar iparmüvészet. A Sakás III. 4. sz.

(Müvészet 1913 240. l)

Római sarnvas VI. 276

Vágó Dezső, Bp. VII. Damjanich-u.4o.

Adressenverzeichniss der ungarischen Medailleure

MDK

Vágó Dezső

Vágó Dezső pályamúve, az óraszekrény -pályázaton
Repr.

Magyar Iparművészet, 1905. 175.l.

Vágó Dezső [2] 7 Dec

Zádor István orvost volt vele együtt Párizsban.

Lengyel István: Látogatás a nyolcvanéves Zádor István-nál 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. jan. 14.

Vágó Dezső

Az Országos Iparművészeti Társulat 1937. nov. 21-én megnyilt kiállitásán részt vett-

Hajdu Béla: Borus idők - napsütés ek
Északmagyarország 196[illegible], jan. 29. 2.1.

MDK

Vágó Dezső

Nappali részlete cseresznyefa butorokkal,repr.

Garszonszoba részlete diófa butorokkal,repr.

Magyar Iparmüvészet 1936. 125.1.

MDK

Vágó Dezső, ip.

Nők az Ipm.Társ. jub. kiállításán. Magyar Női Szemle, 1936. márc. sz.

78 r.

Vágó Dezső

~~építészi~~iparművész

Iparművészeti Társulat jubiláris kiállitása - Iparművészeti Muzeumban - lakberendezési tervekkel szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.XII.6.

MDK

Vágó Dezsö,

Terve:

Női szoba. Készitette Szécsényi József.
Képpel.

Magyar Iparmüvészet.- 1935. 26o.,259.l.

MDK

Vágó Dezső, terv. Ip.müv.

tervezésében készült a "Garzon nő szobája" Szécsényi József munkájával.

Az Iparm. Társulatnak az Iparm. Muzeumban rendezett 50 éves jub. kiállitásának részt vevői.
Magyar Iparmüvészet. 1935. 266. l.

Vágó Dezső

Kiállít

P. H. 1932. XII. 11

MDK

Vágó Dezső

A Tamás-galéria kiállításából. Nappali szoba. Terv.: Vágó Dezső. Készitette: Verebes Károly. Repr.

Magyar Iparművészet, 1933. 21.lap

Vágó Dezső

Iparmivész

Iparmivészeti Táraulat kiállítása - technológiai Iparmuzeumban - tervmivel szerepel. Lakóhelyiség, vagyon elmés ötlettel oldotta meg a „nappal ramlag, éppel ágy" sokat csomózgatott problemáját.

Ujság -
1935.I.22.

Vágó Dezső

iparművész

Iparművészeti Társulat kiállítása - Technológiai Iskola csoportokban - terveivel szerepel. Szoba berendezés.

Pesti Hirlap
1933.I.22.

MDK

Vágó Dezső szobrász

Egy nappali szobával vett részt az O.M. Iparművészeti Társ. Lakásművészeti kiállitásán.

Gerő Ödön: Hogyan rendezzük be lakásunkat.

Magyar Iparművészet, 1933. 2-4.l.

MDK

Vágó Dezső

A Tamás-galéria kiállitásából. Nappali szoba. Terv.: Vágó Dezső. Készitette: Verebes Károly. Repr.

Magy. Iparművészet, 1933. 21.lap

MDK

Vágó Dezső

Gerő Ö.: Hogyan rendezzük be lakásunkat. Magyar Iparművészet 1933. 3.l.

MDK

Vágó Dezső

Tamás Galéria 1932. dec. 11. 1933. jan. 2.
Karácsonyi Kiállitás.

Vágó Dezső

iparművész

Iparművészeti Társulat jubiláris kiállitása - Iparművészeti Muzeumban - lakásberendezési tervekkel szerepel. Női szoba.

Budapesti Hirlap
1930.XII.4.

Vágó Dezső

az alábbi pályázaton
két szobás lakás
tervével III. díjat
nyert.

Tér és Forma
1930. 380. l.
(Az Asztalosmesterek
Orsz. Szövetsége
bútortervpályázatának
eredménye.)

Vágó Dezső

1.

Tér és Forma

1936. 58.

Vágó Dersö

butorterveí repr.

A Lakás

III. évf. 4. nám.

BUDAPEST

A KERESZTÉNY MENEKÜLT EGYESÜLETEKNEK PÁRI

X.

FÉNYKÉPEZŐGÉPEK, LÁTCSŐ-

Vágó Dersö

Kétszobás lakás nappa-
lísszobája, pamlag
terverte fenti.

Tér és Forma
1930. 375. l.

f. — Druck der Kgl. Ung. Universitäts-Druckerei. (V.: R. Thiering.)

Vágó Dezső

Nappali szoba -
Garçonszoba
Fenti tervek
Repr.

MAGYAR IPARMUVESZET
1936. 125. l.

Vágó Dersö

Női szoba,
serverte fenti
Repr.

MAGYAR IPARMUVESZET
1935. 259. l.

Vágó Derső

Wod

Hu Pr magyszem

Le VIII. tábla

Le X "

indulok uj alkotmányos küzdelembe, ezek
gitimizmus lánglelkü apostola: Griger Mil
királyság megváltó eszméjének. És fegy
nyugalmat, békét, becsületes demokráciát

Ezért fordulok barátaimhoz, hiveim
lakozzanak hatalmas, lelkes táborunkhoz.
igaz ügyet, harcoltam a főváros autonomiá
sok ezer embertársamon, joggal kérhete
harcolni az elnyomatás veszedelme ellen.

És kérek mindenkit, akit közös eszm
nek semmit, amig igazolt embereim
Griger Miklós és az én nevem sze

Budapest, 1935 március havában, a

Márkus-nyomda, Budapest, V., Bank-utca 5. (Felelős vezető: Márkus Géza
Felelős kiadó: Berecz Vilmos.

SZEPTEMBER

25

Vágó Dezső

Minvészeti lex. 795. l.
Revai lex. 18 k. 710. l.

szobrász és iparmüvész, szül. 1882
Budapesten. A bpesti iparmüvé-
szeti szkolában és Párisban tanult.
Fölcg plakettéket készít. Ny. zo-
mancelyárást talált fel.

Vágó Dezső
Cigány lóápoló, rajz

Cs.Kir. sajtóhadiszállás kiáll. 1918.máj. O.M.K.T.
27 l.

M.D.K.

Vágó "Dezső"
érmész, kisplasztikus

24) Férfiképmás. Bronz.

Fővárosi képtár kiállításai XLIV.: Magyar érem és plakett-
művészet 1800-tól napjainkig, 17 lap, Budapest 1949.

V á g ó D e z s ő
szobrász

Világ. 1916.aug.5. (Az Erzsébet királyné-emlék pályázata.)

Präzisions órajavítóműhely
Budapest, II., Csalogány-u. 50

Készít: mindenféle óra-, ékszer- és finom műszerjavitást. Különleges- és antik-órák javitása és felújitása szakszerűen.

Tulajdonos:

Stefánovics István
A m. kir. postatakarékpénztár Árverési Csarnokának órása.

LÁTOGASSA
az Árverési Csarnok
napi árveréseit is!

Árverések naponta délután **3** órától. Minden **pénteken** délután bútor, minden **szerdán** és **szombaton** délután ékszerárverés.

11. **Bókay Árpád plaquetteje.** Bronz. Mellső lapján Bókay jobbra forduló fejének dombormüve arczélben Bókay Árpád felirattal. Jelzése: Vágó Dezső. Hátlapján dombormű: ekét húzó ruhátlan férfi, V. D. monogramm és felirat: Sic vos non vobis. 65—63 mm.

IIA

Vágó Dezső

Divald Akad. palotája

105. l.

Vágó Dezső

Ékszermintáh

Repr.

Értimisk 1902/3. 49. l.

Vágó Dezső

nobrain

Ujv. Mzs L.

932. l.

csak a világközvélemény kialakítására lehet bizonyos befolyással, de még csak elméleti jellegű döntéseket sem tud hozni, hanem kizárólag az államokkal való tanácskozásra kénytelen szorítkozni, mivel a valóságos döntés és végrehajtás az államok szuverénitásának van fenntartva. Éppen ezért a Népszövetség kezdetleges képződmény, embriója csak annak, amire hivatva van.

Ezért kell látnunk, hogy az államok külpolitikájukban ma is többé-kevésbbé hívek maradtak az imperializmus korának diplomáciai hagyományaihoz, sőt azt kell mondanunk, hogy bizonyos vonatkozásokban visszaesést tapasztalhatunk még korábbi időkbe. A legyőzött népek egyenlőségének kétségbevonása, az a nemtörődömség, amellyel a Népszövetség a kisebbségek jogait „védi", erős ellentétben állnak az elmúlt időszak demokratikus elveivel és régen elmúlt, durvább világra utalnak.

De mindettől eltekintve, az államok állandó fegyverkezésének ténye, valamint az a körülmény, hogy bizonyos országok a fegyverkezések korlátozását a legélesebben ellenzik, továbbá az egyes államok között alkotott véd- és dacszövetségek, mely államok ugyanakkor provokációnak és a béke veszélyeztetésének deklarálják azt, ha más államok ennek a halvány látszatát is merészelik tenni, a békeszerződések által alkotott nemzetközi status quo-nak békés revíziója iránti követeléseknek háborús fenyegetésekkel való megválaszolása, a külpolitikának ez az egész gyakorlata élő példa arra, hogy nemzetközi téren bizony ma még teljesen benne vagyunk az imperializmus kor-

Vajó Dezső

Siklóssy László:

A modern érem- és plakett-művészet.

Vas. Ujs. 1910. 606. l.

(Képekkel.)

Bethlen István Gróf

összessége, amelyek vmely személy tulajdonában vannak. Egyes részét aktívának nevezzük.

Aktualitás (lat.) valóság, ténylegesség. *Aktualis*: tényleges, jelenben fontos, időszerű.

Aktuárius, -ius (lat.) főjegyző, mely a valóságot nem a szobáiban, hanem a tevékenységében látja. A lélek nem önálló szobáiban, hanem lelki tevékenységeknek, aktusoknak összessége.

Aktus (lat.), ceremónia, nyilvános ünnepély.

Akusztika, l. *Hangtan*.

Akut. Gyorsan lefolyó és rövid ideig alatt lezajló betegség v. tünet.

Akvarellfestés, (= vízfestés). Festészettechnikai eljárás, mely gummiarabikummal kevert vízben oldott festékanyagokat használ oly módon, hogy a festendő, rendszerint papiros színe a festékrétegen átütközik s amely egyes színeket, legtöbbször a fehéret a festőnek szabadonhagyásával állít elő.

Alabama. Az Egyes.-Államok egyike az A.-ás Tennessee folyók területén, 134 669 km², 2 35 mill. l. Főleg gyapotot termel, É.-a részében nagy szén- és vasbányák vannak, itt jelentékony ipara is van.

Alabard. Szúrásra és vágásra is használható lándzsaszerű szúrófegyver.

Alabastra. Egyiptomi olaj és illatszertartóedények, többnyire átmenetszín sárgákra hvelyből készültek, legnagyobb Alexandriában egészen az V. sz.-ig. Kr. u.

Alabastrom. Fehér v. testszínű, szemcsés gipsz. Szoborfaragásra használják.

Alabastron. Görög, formájáról olajtartó

ból egyszerűsítette az A.-ak létesítését. A nagy hegyi vasutakon (Gotthard, Simplon, Lötschberg; l. ott) a legnehezebb viszonyok közöt a legmerészebb A.-akat építették. A legmagasabb vasúti A.-ak adatait a köv. táblázat mutatja:

Alagút neve	Vonal	Épített idő	Hossza (m)
Simplon	Brig-Domodossola	1898—1906	19 803
Gotthard	Luzern-Milano	1872—1882	14 912
Lötschberg	Spiez-Brig	1907—1913	14 535
Mont-Cenis	Turin-Lyon	1858—1871	12 220
Arlberg	Innsbruck-Bludenz	1880—1885	10 270

Hazánkban az első vasúti A.-at a pozsony—marchegg-i vonalon 1845—1848 között építették, hossza 702 m volt; legmagasabb a fiume—braganai fűtőházhoz vezető vasúti részre épült (1850 m); a legmagasabb volt még a szekely vasutak hévszi és a brassó—predeali vonal nagyobbrészt A.-ja. — Közúti alagutak csupán csupán a budai vámhegy alatti A., melynek építésével már Széchenyi foglalkozott, 1851-ben Clemens József alakítja meg az A.-társaságot és Clark Ádám vezetésével 1853—1857 között épültek a 350 m hosszú A.-ját. — Az A.-ak szellőzése kényszerítő eljárással, mindazonáltal a budavári A. 2500 m hosszú van. — Az A.-építése szempontjából kiválóak, melyet az alagút munkáit végzők mesterembereinek és czéhe a czéhtől annak alsz-

Vágó Dezsi

Plakettek

rend

s

Csáfarm. 566 l.

rom és sírkő.

árrom.
(?)
(?)

ház.

ő a szomszéd kanonok
n.
ház maradványai.
-féle vörösmárvány kő.
stvafokon.
k zárda-romjai.
iek templomromja.
n zárdaromok.

r oszlopa.

Vágó Derső

nobrán

l.

Lex Magy Társ

589. b. l.

Vágó I. Dezső, [redacted] ékszerművész, stb.

marad, l. 795. old.

V. 2 Lisiló

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

ezem:

.....

helyettesének

a.

Endrényi Imre, Szeged.

Vágó Derső

zobrázi

lásd

SKso 63 l.
66 l.

..... *mühely.*

főnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....szamu .....

n.

vi ..... hó.....

.....

sajátkezű aláirás és munkásszám.

Vajo Dénis

Cás d

2

A Gyujtó, 1912 3-4 sz

1978 (1117)

Vajó Dezső

Hotrász

wod

TOMIT. VII. l.

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

.....azaz : ..... Korona

mely összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

lakbérnegyedre eső részletet, a .....-i m. kir. posta

..... pénztárból minden hiány nélkül felvettem.

Kelt .....-n, 190..... évi .....

Vajó Dezső

Csod

M. Szamuszek

1907. 166.

Nyugta

azaz: ..... Korona

mely összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

lakbérnegyedre eső részletet, a .....-i m. kir. posta

..... pénztárból minden hiány nélkül felvettem.

Kelt .....-n, 190..... évi .....

Azaz ..... K ..... f

Vajó Dezső

pár minden

Csód

Magyar Zsarnuvészet

1907. 49. l.

Feltételek:
¼‰ jutalék
19-k. k. fill.
kiegyenl.

[redacted] % kamat

Követel

LEJÁRAT		Kamat	Kamatszám	ÖSSZEG	
év, hó	nap	nap		Pengő	f

14½ sz. Folyószámla 17463 DEB

Tartozik

KELET		Hivatkozás	TÉTEL
év, hó	nap		
			Vajda Dezső
			Univerzet 1907. 281. 255, 300
			305, 324, 332
			- 1908 - 1, 34, 179, 287, 306
			- 1909 - 252, 260, 261, 293
			282, 287
			- 1913. 323

~~Bronz karikó, Rigyó, Kelta~~

~~VI. 128.~~

Vagó Dezső

Erenkiáll Lat.

1924. 94 l.

Vágó Dezső

[illegible]

lásd

Cs-ęćw 56. l.

z mure felsorolva.

u.o. 94. l.

Sir, Árpádkori V. 171.

Vágó Dezső

Mincsamor

1918. sajtóhadiszállás Ciáll –

Cigány lóápoló, rajz

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vágó János

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1021

Vasárnap, 1967. február 12.

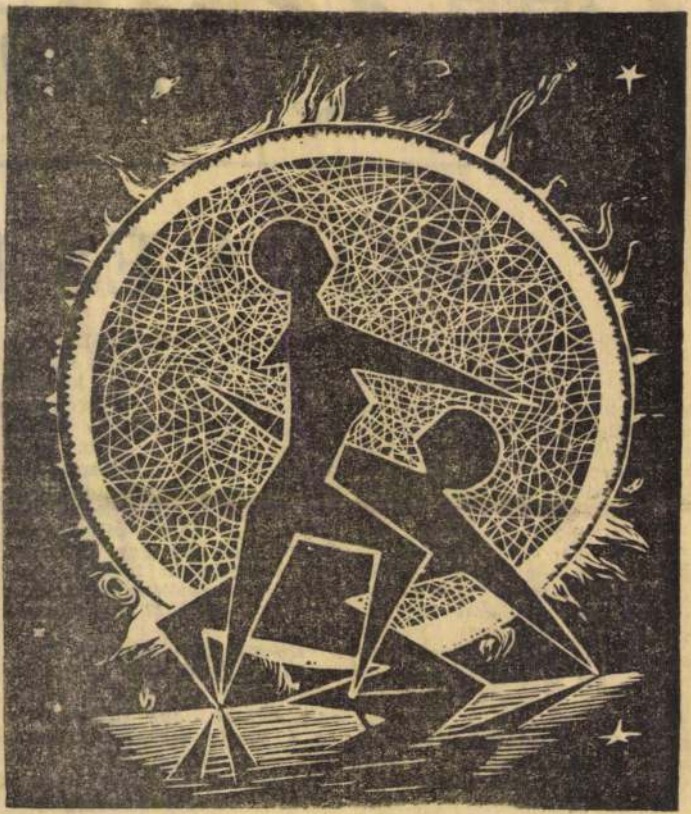

VÁGÓ JÁNOS: TÜZTÁNC

Kultur

MÓRA ÉS

Móra Ferenc kiterjedt levelezése ismert: barátok, ismerősök, tisztelők, közelállók és idegenek valóságos levélözönnel árasztották el napról napra. Az író válaszai és közeli jó barátainak küldött levelei közül — magánkézből — az utóbbi tizenöt évben mintegy kétkét és fél száz kutatókhoz került, és különböző napilapok, folyóiratok hasábjain, illetve válogatásként már kötetben is megjelent. További százakra tehető viszont azoknak a ma is családi ereklyeként őrzött, még kiadatlan Móra-leveleknek a száma, amelyek felkutatásra várnak, vagy intimitásuknál fogva ma még nem közölhetők.

Irodalomtörténetünk sokat merített az eddigi levélközlésekből is egy markánsabb, hitelesebb és emberibb Móra-portré marxista igényű felvázolásában. Újabb és újabb

zalmas vallomással találkozunk Móra kaposvári levelei között: Életéről, nézeteiről, készülő regényéről stb. Gyötrődését, gondjait is megosztotta barátjával, s több helyütt élete hajszoltságáról, szétaprózottságáról panaszkodik, ha olykor felnyitja keserűsége zsilipjét. Egy ilyen pillanatban vetette papírra egy másolatban fennmaradt hosszú levelét is »esztendők szombatján«, valószínűleg 1927 szilveszterе előtt:

»Bizony édes lelkeim, szánni kell engem, nem haragudni rám, mert nincs az a gályarab, akinek több öröme lenne a maga nyomorult életében, mint nekem, ebben a kisalangozott, fényesre mázolt életben, amelyben egyre jobban elvesztem magamat...«

E néhány sor egy kissé arra is rávilágít, hogy álmai közül miért csak négy jelentős

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vajó János

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1967 JAN 8

1021

Vasárnap, 1967. január 8.

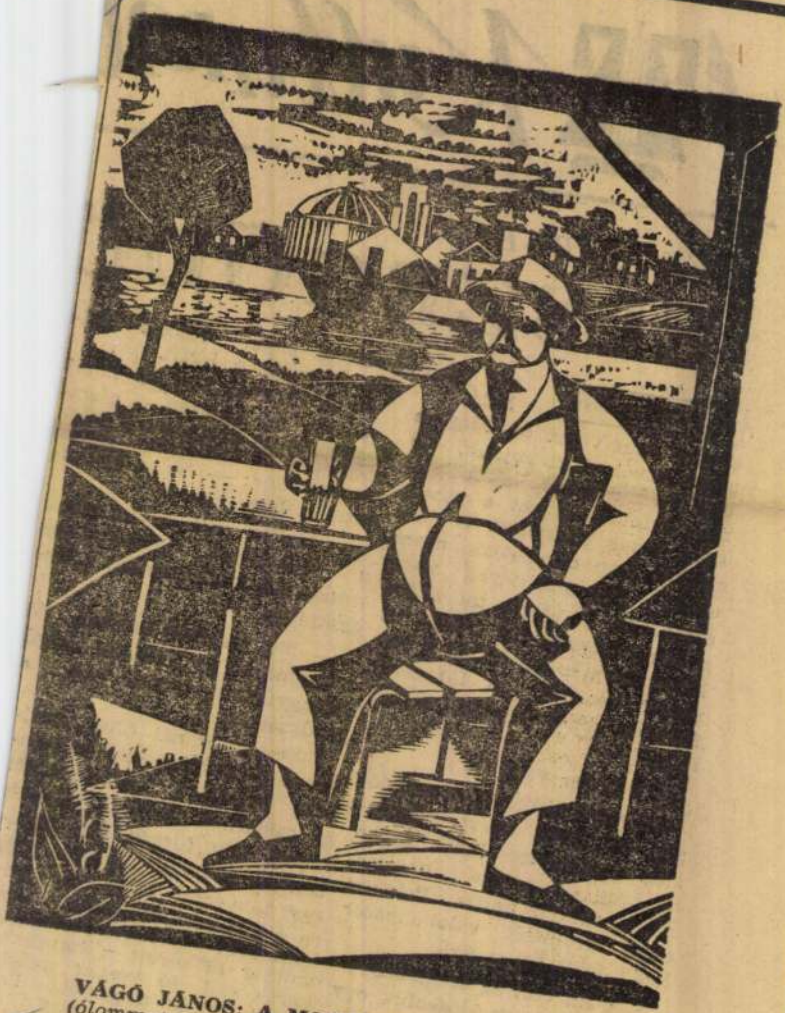

VÁGÓ JÁNOS: A MOHÁCSI MATRÓZCSÁRDÁBAN
(ólommetszet)

Kultur

YVES FARGE:

ELSZEGŐDÖ

A Pelabou-farm ott talál- ható, ahol a falu véget ér. Míg a többi házak összebújnak, és úgy veszik körül a templomot, mint a kotlóst a csibék, ez a tanya elkülönül. A környékét nem csinosítják, nincs előtte egy szál virág vagy díszbokor. A földje túl zsíros a burgonyának, túl száraz a lucernának és túl kötött a búzának, zabnak. A látogatót Pelabou anyó hangja állítja meg.

— No, mi van?

Az anyó akkor is mennydörög, ha nincs miért. Nyolcszáz méternyire lakik innen az öreg nyugdíjas vasutas, mégis tisztán hallja Pelabou anyó siralmait, valahányszor kelet felől fúj a szél.

Két fia volt az öregasszonynak. Michel, az idősebbik egy napon törni, zúzni kezdett, beszállították a városba, és sohase látták többé. Jacques pe-

Pelabou anyó. Tetőtől talpig fölmérte a férfit.

— Jó termés volt az idén?

— Ne is firtassa — zsémbeskedett az öregasszony megránt va a ló zabláját. Aztán megkérdezte: — Maga itt dolgozik a környéken?

— Ma itt, holnap kisegítek a temetőben. Mostanában mindenütt talál munkát a magamfajta.

— No, estefelé szóljon be hozzánk — és Pelabou anyó elmagyarázta, merre van a gazdaságuk.

Épp vacsoránál ültek, amikor a fickó megjelent az ajtóban. Mindjárt odatelepedett az asztalhoz. Neki is táleltak levest. Oly fürgén járt kezében az önkanál, hogy még egy tányérral megevett, mire a többiek befejezték. Azután kért egy harmadikkal és amikor előkerült a hatalmas kerek sajt, jó vastag szeletet vágott belőle magának. Felhajtott egy pohár bort, é nézte maga körül a többieke

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vágó János

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP
1967 MÁJ 21.

1021

VÁGÓ JÁNOS: A CSERI PARKBAN

gozni egy ilyen
tért. De valahogy
dicséret a szán
deklődő kérdéssel
udvariaskodni:

— Az anya
hogyan állnak?

— Tudod —
szólt az ember, a feleségem
nagybátyja —, egy kis csú-
szóval minden megy. Anélkül
nehéz. Aztán megkeresni az

tot, emléket, visszaé
kedvest és újrahangzó, ré-
gi, jó szavakat idéz. Vi-

Hírül adták a lapok, hogy egy angliai sörgyárban szolgálatot teljesítő elektromos agy a pompás nedűből csaknem másfél millió literrel többet gyártatott a kelleténél, és ezzel százezer font körüli kárt okozott.

Tessék, ezek a magasan kvalifikált kibernetikus gépek már tévedni is tudnak! Márpedig tévedni emberi dolog!

Talán szükségtelen is több példát említenünk, a fejlődés iránya mindenki számára világos.

A gép a mi korunkban egyre inkább »elemberesedik«! Most már csak az a kérdés: jó ez nekünk, vagy nem jó?

Válaszunk igenlő.

A gépek »elemberesedése« mellett ugyanis mind sűrűbben találkozunk egy ellentétes irányú jelenséggel. Azzal tudniillik, hogy sok ember viszont elgépiesedik!

Az elgépiesedés fogalmát itt a gépek történetének korábbi szakaszára vonatkoztatva értjük, amikor még nem indult meg »elemberesedésük«, tehát munkájukat gondolkozás és érzé nélkül, meglehetősen közö nyösen, szenvtelenül végez ték. A két folyamat végs soron kiegyenlíti egymást.

Semmi vész, marad mi den a régiben!

Írta: **Kürti And**

Rajzolta: **Fülöp Gyö**

SAJTÓ
Budapest V., Petőfi Sándor
Telefon: 188-296, 188-307
SOMOGY MEGYEI
NÉPLAP

VÁGÓ JÁNOS:
PIPÁZÓ FÉRFI 1021

VÁGÓ JÁNOS:
EST

Vágó János

kal: prima persona

És mégis némi fár

de igen csekély erő

jó szolgálatot tehet barki is.

Jó szolgálatot tehet, ha ki-
kutatja saját községében,
hogy hol volnának találha-
tók régi okmányok, s ezek-
ről a megyei történelmi tár-
sulatnál jelentést tenne, s így
alkalom nyújtatnék egyes bú-
vároknak a megnevezett irat-
tárt felkeresni, s azok bete-
kintését a tulajdonosoktól ké-
relmezni.

Jó szolgálatot tenne ez ál-
tal bárki is, mert sokszor a
legérdekesebb okmányok
olyan idegen kézen forog-
nak, hogy nem is lehet elta-
lálni, vajon hogyan került
ezen család kezébe. Továbbá,
ki éveken át valamely köz-
ségben lakik, bizonyára is-
meri annak határát, tudja,
hogy a határban nincs-e va-

mányok állítása szerint, ott
külön uraság lakott még Ber-
jegi Berjeghy néven. Ha az
okmány reá vezetett ennek
eredetére, illetőleg elnevezé-
sére, akkor nem fog csodá-
latba ejteni egy oly pont,
hol építkezési anyagok he-
vernek a földön, mert bizton
reá foghatom, hogy a hajda-
ni kastély e helyen állott.

Nem volna tehát megve-
tendő dolog, ha a Somogy
megyei történelmi társulat
egyik legközelebb tartandó
gyűlésén arról tanácskoznék,
hogy jól szerkesztett kérdő-
íveket nyomatna, azt minden
községbe megküldené, s azok

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGY MEGYEI
NÉPLAP

1960 FEB. 1.

1021

Vágó János

ABLAKBAN

(Vágó János linómetszetei.)

gy a
szt az
ı ter-
»pro-
– ak-
van.
ükség-
i meg-
l sze-

retnék reagálni rá: Vajon ő soha nem részesült a művészek által »megtermelt« szellemi javakból? Ha ez így van, őszintén sajnálom mint személyiségében, egyéni szabadságában megkárosított valakit, aki e károsodásért csak önmagát vádolhatja.

A művészet nélkülözhetetlen az egyén számára, mint személyisége, énje tökéletesebb megvalósításának eszköze, és nélkülözhetetlen a társadalom számára, mint a tudatformálás egyik hatékony fegyvere. Ezt a felismerést tükrözi az ország új költségvetése is, amely tizenegymilliárd forintot irányoz elő 1968-ban kulturális célokra. Sőt, a vitában elhangzott javaslatok nyomán ezt az összeget további milliókkal még meg is toldották.

Az új gazdasági mechanizmus tehát szép ajándékot hozott a tőle oly sokszor féltett kultúrának. Az országgyűlés előtt még szűk szakmai körökben is olyan nézetek keltek szárnyra, helyesebben lankasztották a szárnyalást, hogy új gazdasági irányító rendszerünkben a kultúra, a művészetek ügye háttérbe szorul

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1968 JAN 21
Hajdú-Bihar megyei Napló
Vágó János
1021

Vágó János: UTCA

A DKI B

Izgalmas és érdekes feladatra vállalkoztak egy évvel ezelőtt a fiúk. Az előzményeket Mucsi Péter KISZ-titkár így summázza:

— Régen foglalkoztatott már bennünket, hogyan tudnánk olyan munkát vállalni,

Mucsi Péter KISZ-titkár: — Megmozgatta a fantáziát

amely mindenkit érdekel, leköt, ugyanakkor gondolkodásra, az új megoldások keresésére készteti az embert.

— Technikumunkban — veszi át a szót Tóth Péter igazgatóhelyettes — évről évre ugyanazokat a típusfeladatokat kell megoldani a diákoknak. A tantestületet is milyen

vő szakembereire. Többek között a hallgatók készítették el a technológiai, műveleti utasítást s magát az alkatrészt.

S az első munkát követte a többi. A DKI tagjait szabad délutánokon, vasárnaponként a műhelyben, a rajzasztalok mellett lehet találni. Elvállaltak egy rangos munkát: a szovjet megrendelésre készülő vasbetonaljgyár áttervezését, oly módon, hogy az megfeleljen a megrendelő speciális igényeinek. Milyen munka volt? Beszéljenek az ifjú tervezők, a DKI tagjai közül néhányan.

Szegedi György: Olyan feladatokat kellett megoldani, amelyek számunkra teljesen újak voltak. Izgalmas volt.

Mészáros János: A sok különböző részletrajz önállóságot követelt. Megmutathattuk, mire vagyunk képesek.

Mondek György: Amit elméletben tanultunk, abból most szinte a gyakorlatban vizsgáztunk.

Kovácsvölgyi Gábor: Megismerhettük a szovjet szabványt. S ami lényeges, orosz nyelvtudásunkra is szükség volt, hiszen eredetiben olvashattunk olyan szakkönyveket, amelyek ezzel a témával foglalkoznak.

A munka december végére — határidőre — elkészült. S napok múlva már más, új témák kidolgozásához vagy korábbi munkák befejezéséhez

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Somogy megyei Néplap

Vágó János
1968 JUL 7

1029

Vágó János: FALUSI UTCA

e nyert kitüntetés: a *Magyar*
i *Népköztársaság érdemes mű-*
a *vészének* címe.

Z. J.

ZON

m: boldog vagyok,
úig élek.
y alá merült
vének.

edve puhán
ények,
ülnek ők,
nem értek.

k nem értenek:
ben élnek,
az elmerült
ögélek.

bád
gés

M
elha
Par
diál
tesz
lára
mén
megjegyzi:

— Jobban jártál volna, ha a Parkert a Bizományiban eladod, mert ezt az írást is legföljebb ott tudod értékesíteni. De vigyázz, igen szigorú a becsüs!

K. Gy.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÓZDI VASAS
Ózd

1970 AUG 17

Kultúra SPORT Kultú

Építkezésen

(Vágó János linómetszete)

Kedvező visszhangja volt

Ifjúságunk helyzete egyaránt foglalkoztatja politikai, társadalmi és gazdasági szerveinket, azok vezetőit. A fiatalokkal való törődés igen sokoldalú tevékenységet igényel. Ahhoz, hogy a mai fiatalok megállják helyüket az életben, és a szocializmus építésének méltó harcosai lehessenek, elengedhetetlenül szükséges, hogy megismerjük gondjaikat, problémájukat, céljaikat és együttes erővel közmegelégedésre alakítsuk helyzetüket.

Ezek jegyében ültek össze a gazdasági igazgatóság KISZ-vezetői a napokban. Értekezletükön meghívottként részt vett dr. Kasza Gyula gazdasági igazgató, valamint a párt-csúcsvezetőség és a szakszervezeti osztálybizottság képviselője. Kirinó Sándor, KISZ-csúcstitkár bevezetőjében ismertette a KISZ, a KISZ-vezetők feladatait, a korábbi tapasztalatokat és az ez alkalomra készített felmérés eredményeit, végül a levonható következtetéseket. A bevezető után különböző témakörökben élénk vita alakult ki.

Sok szó esett ifjúságpolitikánkról, annak várható eredményeiről. Az ifjúság érdekvédelme, a fiatalok anyagi helyzete, az ózdi fiatalság kulturális lehetőségei sokoldalú megvilágítást és számos javaslatot nyertek. A szervezeti élet terén elemezték a KISZ-alapszervezetek anyagi helyzetét, a kádermunkát, a KISZ-oktatás, az eszmei, politikai nevelőmunka eredmé-

Ennek adott hangot dr. Kasza Gyula elvtárs is, aki elmondotta, igen örül annak, hogy — első ízben — ilyen közvetlen formában találkozik az igazgatóság KISZ-vezetőivel, megismerheti a fiatalokat foglalkoztató problémákat. Elismerően szólt a KISZ-vezetők felelősségteljes munkájáról. Az egyes témákhoz kapcsolódva elmondotta, hogy

a második fél éves bérfejlesztés során a fiatalok és a nők anyagi megbecsülését az igazgatóság területén kiemelt témaként kezelik.

Rövidesen baráti beszélgetés keretén belül találkozik az egyetemet végzett fiatal szakemberekkel. Örömmel hallgatták a KISZ-vezetők, hogy az igazgatóság gazdasági vezetése a jövőben is minden segítséget megad — sőt azt fokozza — a fiatalok problémáinak megoldásához. Szabó Károly elvtárs a csúcsvezetőség képviseletében, Kovács Pál elvtárs pedig osztálybizottsági titkári minőségben kapcsolódtak be a vitába, tettek hasznos észrevételeket és ígéretet a fiatalok fokozottabb támogatására.

A vitafórum eredményeképpen a jövőben a következő intézkedések várnak megvalósításra a gazdasági igazgatóság területén: a fiatalok és a nők nagyobb anyagi megbecsülése; elbeszélgetés a magasabb végzettségű fiatalokkal; munkahelyek feltérképezése a betöltésükhöz

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Somogy megyei Néplap

Vágó János

1962 MAJ 19

megiatta a síró anyánkat az üres hátizsák fölött. Elszomorodott, anyánk meg csak sírt, és még a karjaiban sem vigasztalódott meg...

viselkedéseteknek, n
hálásak vagyunk egy
solyért, egy mozdulaté

Fordította: **Zilahi**

Vágó János: **NYÁR**

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Somogy megyei Néplap

NYA

y gondolat

yi közkönyvtárat, ahány agja van, jókora lépéssel utnánk előre a művelt fa- u megteremtésének útján.

Bajor Nagy Ernő

lenckor kezdődik — a ... taposás ugyanis egészségre ártalmas munka, s így csak hat órát dolgozom. Tehát kilenc órakor megérkezem, s a főportás leteríti a szőnyeget, hogy a vállalat és a vállalati kocsi közötti úton ne legyek kénytelen a

Guőry Dezső:

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vágó János

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1965 DEC 5

1021

CSENDÉLET

(Vágó János ólommetszete)

SOMOGYI NÉPLAP

Erdős László:

CIGARETT

1944 nyarán, nem sokkal azután, hogy a németek megszállták az országot, a fiatalabb foglyokat munkásszázadokba vitték a börtönökből. A szolgálatra alkalmatlanokat pedig Pestre, a gyűjtőfogházba szállították, ahol az egyik »csillagban« gettót rendeztek be számukra. Később a szegedi századokból leszerelték és ugyanide küldték az életfogytiglani fegyházra ítélteket. Ezek között voltam magam is.

Elképzelhető, micsoda viszonyok uralkodtak ebben a börtönön belüli börtönben. Az élelem minden büntetőintézetben gyalázatosan kevés volt, itt a kevésnél is kevesebb. Ebédre legtöbbször úgynevezett Hitler-levest kaptunk; ha jól tudom, ezt a kotyvalékot a szabadlábon levők Bébének becézték. Mi ennek a három fajtáját ismertük: egy sárgát, egy szürkét és egy lilát. Ez az utóbbi volt a legocsmányabb. Szegeden, ahol egy kicsit jobb volt a koszt, a finnyássabbak közülünk meg sem ették. Itt mindenki az utolsó cseppig kikanalazta. Utána csak karaláhélevelet [illegible]

A politikai helyzet alakulását is nyomon tudtuk követni. A kormánylapokra voltunk ugyan utalva, s azok hazudtak szemérmetlenül, de azért a sorok közül egy kis gyakorlattal ki lehetett olvasni az igazat. Márpedig a börtönélet elviselésének ez a kettő volt számunkra a legfontosabb föltétele: élelem és hírek.

Annál nehezebb dolgunk volt a cigarettával. Akkorra már a sétán a polgári fegyintézetekben is dohányozhattak a rabok, s így

1968 JUL 2 1

SOMOGYI NÉPLAP

VÁGÓ JÁNOS METSZETEI

Vágó János

ABLAKNÁL.

OLVASÓ.

TÁJ.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Somogy megyei Néplap

VAK

KÁTAY ANTAL

Imádkozz

Walter Rosser Dél-Vi
»... tudom, hogy jó

Imádkozz és tüzelj! — hall
Imádkozz és tüzelj! — hall
Imádkozz és tüzelj! — elsz
s az Elnök tudja csak, hog
Az Elnök küldött, fickó! N
Nem az ég lángol — csak
nem anyád jajgat — csak
s csak egy ferdeszemű lán
nem feleséged, s nem a ki

Imádkozz és tüzelj! — így
Imádkozz és tüzelj! — így
Európában, s így izzott fel
így menetelt a »minden e
fekete szörnye Párizstól M
és így állítottak tízmilliókc
Imádkozz és tüzelj! — par
hallod, Jack, te fehér, kit
Hallod! Fekete Walter, kin

Imádkozz és tüzelj! Fickó,
Berlinben is így szólt nemr

Akác István:

IDŐSZÉP AS

Időszép asszonyok, g
a szerelem húrjain he
Idegmélyekre, szövete
ők csókolják dallá a

Időszép asszonyok, g
tárt titkú, hű részesei
Csillagok húgai, szivü
— ó, férfilétünk tőlet

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Somogy megyei Néplap

968 MKJ 26

Vagó János

Vagó János:

OLVASÓ NŐ

1021

Vagó János

— Ne menjen, ne menjen ezzel... ezekkel a pimasz... — mondja Eszti izgultan.

— De nézze, Esztike — feleltem —, az erdészem hívat Sárgapatakra, s az Attila kocsija visz be minket.

— Menjen, hát menjen! Utálom magukat. Ó, hogy utálok minden nyomorult férfit.

Részlet a szerző 80. születésnapjára kiadott »A céda és a szűz« című kötetéből.

Léger alkotásai a Műcsarnokban

Fernand Léger világhírű francia művésznek mintegy kétszáz alkotását mutatja be a Kulturális Kapcsolatok Intézete rendezésében megnyílt kiállítás a Műcsarnokban.

Első kép:
Arc és kéz
(bronz)

Második kép:
Kompozíció
(faliszőnyeg)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Somogy megyei Néplap

1968 JUN 16.

1021 Vágó János

SOMOGYI NÉPLAP

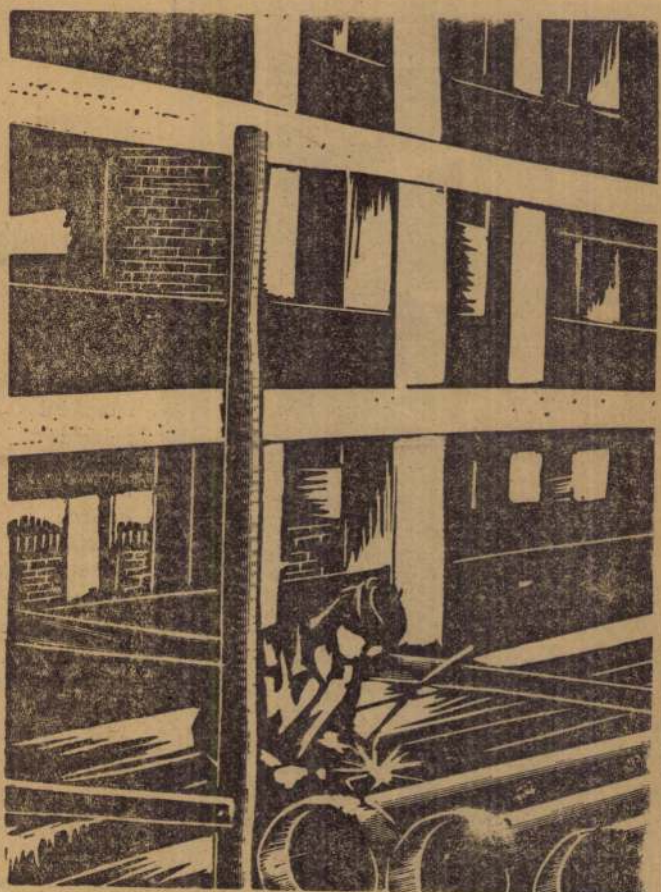

Vágó János: HÁZ

Ivo Andrics:

GYALOGÖSV

Minden ösvények és utak kezdetén a róluk alkotott képzet alapján élesen és kitörülhetetlenül él emlékezetemben az a gyalogösvény, amelyen először indultam el szabadon.

Visegrádon, a Dunán történt ez a pillanat, a kemény, szabálytalan, kimarjult domboldali kis utakon, ahol száraz és sanyarú minden, ahol se szépség, se öröm, se reménység az örömre, se jog a reménységre, ahol egy keserű falat, amit sohasem nyelt le, mindig fölkísért az ember torkában minden lépésnél, ahol az aszály és a szél és a hó marja a földet, és kirágja benne a magot, a csírát, és ami mégis kihajt, és szárba szökken, az satnya és silány, göcsörtös és kajla, mintha a mostoha éghajlati körülmények meg akarnák erőnek erejével hajlítani, hogy visszakényszerítsék újra a földbe, az alaktalan sötétségbe, ahonnan napfényre sarjadt.

Se szeri, se száma ezeknek a gyalogösvényeknek ott a várost övező dombok hajlatain, mint megannyi tűző fonál és zsinór simulnak a hegyoldalakon, beleveszve a fehér utakba vagy a folyóparti zöld füzesekbe.

Emberek és állatok rajzolták

Hiába lapozgatok az e
lékezetemben, n
látom sehol a nyom
annak, hogy mióta hord
magamban a bor képét, és
óta éjtem ki a zengő s
amely jelöli. Nem az a vö
bor ez, amit esetlen von
korsókban látni a kocsmák
gérén, melyek mellett elhal
va valamikor iskolába m
tünk; sem az a fehér, amel
poharakban megmaradt, n
nem itta ki a vendég; sem
titokzatos áldozóbor, amit
kább csak sejt az ember, n
ismer... Az egyik eml
mégis megmaradt benn
úgy őrzöm azt, mint tulaj
testem melegét ahogy hor
zom az események forgata
ban, a gyorsan váltakozó
szakokon keresztül.

A Földközi-tenger egyik
getén a kőasztalon mar
egyszer a kiürítetlen nehéz
haram. A sok-sok év után n
ma is fölébe hajolhatok
nak a pohárnak, s bora csil
gó tükrében látom a pergo
a kék ég csücskével, és ott s
tem arcom derengő tükörk
pét is a pohárban, és mellette
a falusi leánykát, aki a haj
igazítja, és mélyről jövő ha
gon mentegetőzik: »Csak sa
tunk, kenyerünk, olajbogyón
és borunk van.« Abba a kev
csillogó nedűbe — egy
hintésére

Vágó János
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1966 JAN 23

1021

HÉTKÖZNAP

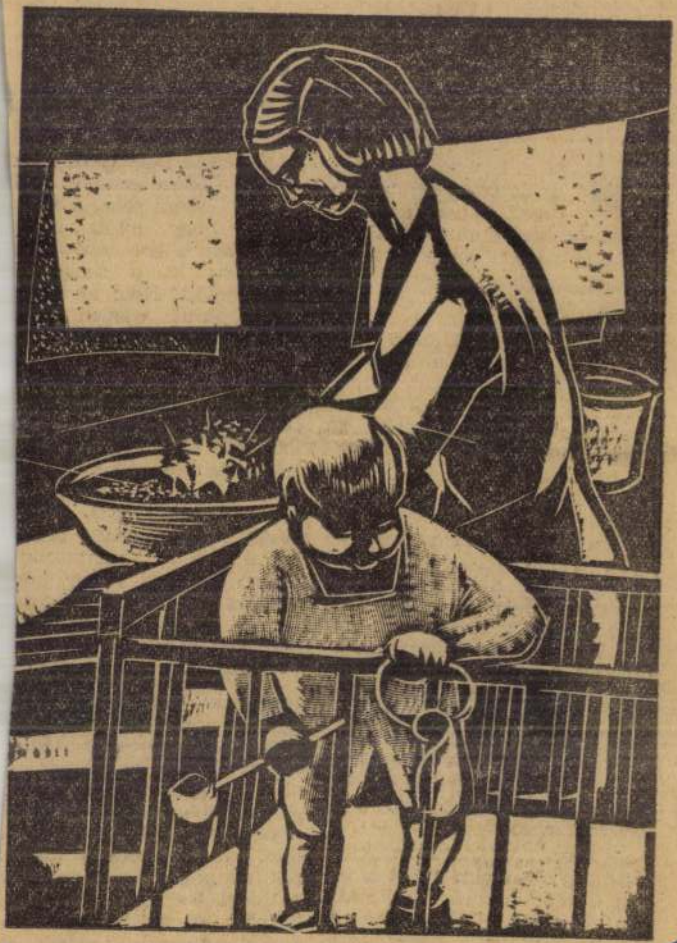

Vágó János ólommetszete

1021

ÓLOMÖNTŐ MUNKÁS

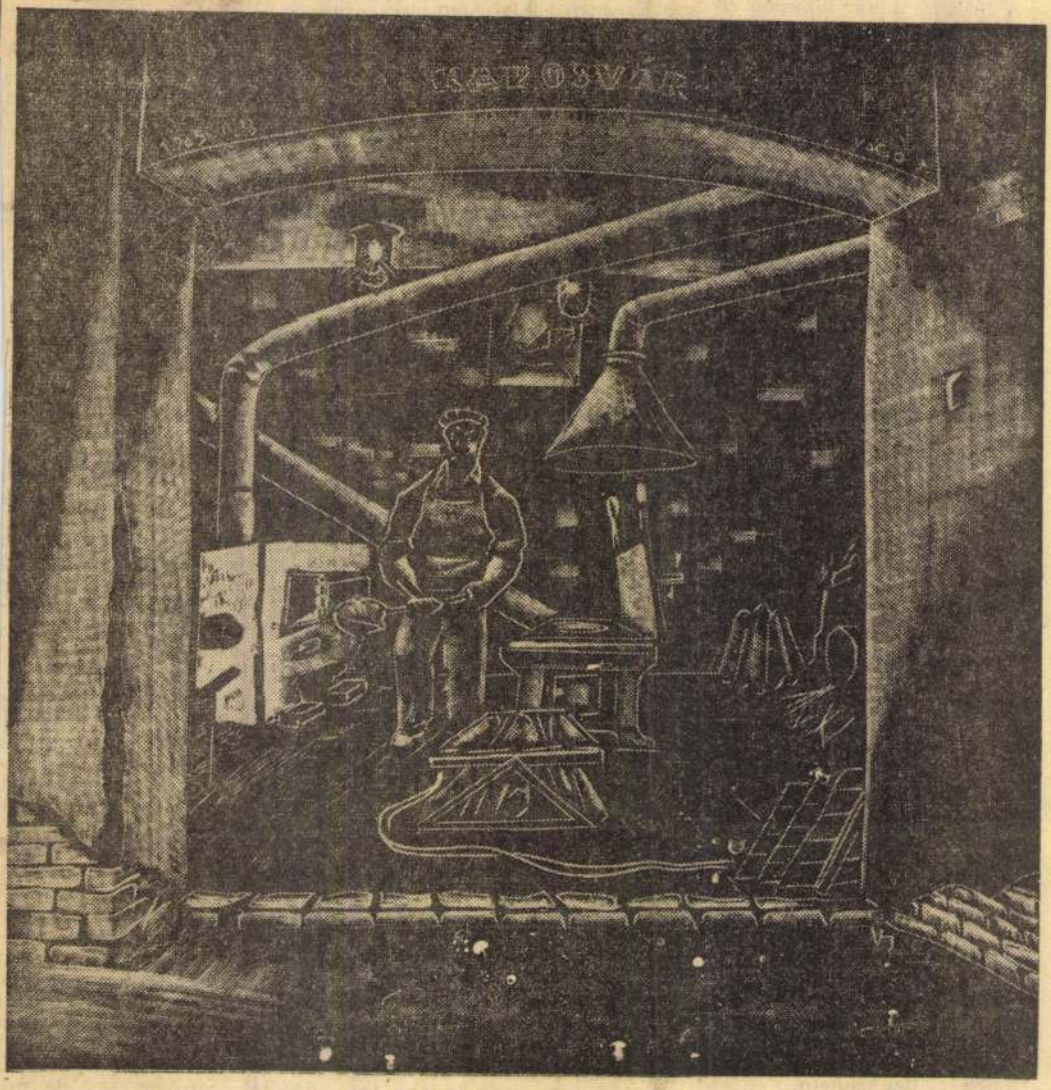

(Vágó János ólommetszete)

kolva magához ölelte a nőt.

A fiatal nő csók közben kirántotta a férfi kezéből a papírpénzt, és nevetve szaladt az udvar felé.

A férfi az udvar közepén érte el. Karjába kapta, és csókolta, csókolta...

A nő meg csak nevetett, nevetett:

— Bolond! Te bolond! Fölébred a ház...

Négy emelet sötétség és az ég nézett vissza rájuk — meszszíről.

A házmesterlakás kisebbik szobájába alig szűrődött világosság az utca felől. Két gyerek aludt két heverőn.

A nagyobbik szobában falilampa adott világosságot. A fiatal nő — az orvos felesége — a rekamiéra igazította a takarót.

A férfi az asszony mellé lépett, magához emelte, orrát játékosan a felesége pisze orrához ütögette.

— Nagyon boldog vagyok, édes.

Az asszony szeme megcsillant; fürkésző volt:

— Mit tagadsz?

— Titok!

— Operáltál?

— Vége — mondta az orvos. Aztán nem bírta tovább: — Kineveztek.

Átkapta az asszonyt — pörgette, pörgette, mint a szél...

Lihegve megállt.

Az asszony nézte férje boldogságát, halkan szólt:

— Akkor itt hagyjuk a házmesterséget?

Hirtelen csengő berregett, követelőn.

Az asszony a férfira nézett:

— Azt hiszem, a részeg Koncz... Beengedem.

A férfi nem engedte el az asszonyt, húzta magához:

— Hadd várjon...

műhely. Kezét szorították, ölelték.

— Az egész műhely nevében köszöntöm birodalmunkban — szónokolt az egyik —, és régi szokás szerint üdvözlöm önt... essen beléd a ménkü, ha ne tartasz velünk!

Nevetett az orvos nyitott szájjal. Aztán az embercsoport szélén egy vékony arcú öreg mellé lépett, magához kapta, és ennyit mondott:

— Megjöttem.

felkapta a tekintetét.

Az orvos jött [illegible] előre:

— Jó [illegible]

volt a táskája.

Az orvos kezet nyújtott:

— Mikó...

A nővér nézte az orvost:

— Tudom, ismerem.

— Engem?

Bodó Béla:

A SZOBOR

Ó budán jártam ezekben a napokban, ebben az öreg városrészben. Így ahogy van, műemlékké kellene nyilvánítani, hangulatával, romantikájával, a Krúdy járta kocsmákkal, a latin cirkusz kő maradványaival; a városrész elé tábla illene: gyertek szerelmesek, sétáljatok erre, a töpörödött házak, az öreg, dúslombú fák közt. Félrebillent háztetők, apró ablakok, tágas-mély udvarok vén fákkal, friss bokrokkal, nyíló virágokkal legyen az egész műemlék, persze lakni csak az új részben laknék, dehát ez más dolog.

Ahogy barangoltam, már messziről megláttam a magas kőfalat, elborították a kúszó zöld növény apró levelei. Mintha csak díszletből lett volna idetéve ez a kőfal, mögüle gesztenyefák terebélyesedtek, piroslott a futórózsa, távolabbról egy megroggyant kis fakapu nagy fekete kilinccsel. Mivel alkonyodott, az alkony rózsás színei még tovább festegették a kőfalat, most már határozottan olyan lett, mint egy színházi díszlet, csak igazi volt, igazi kőből, igazi levelekből, igazi futórózsákkal.

Hogy közelebb jutottam, egy öreg néni arcát pillantottam meg a kőfal mögött, vagyis inkább egy öregasszonyt vállig. Valamin állhatott a kőfalon túl, valamire felállhatott, hogy kitekinthessen az utcára, amely ebben az időben teljesen elhagyatott volt. Hogy máskor milyen az utca nem tudom: először jártam arra életemben.

Lépéseimet meglassítottam, hogy sokáig és jól lássam az alakot, meg is néztem alaposan. Viseltes fekete fejkendő rajta állon összecsomózva. Az arca szelíd ősz lehet a haja a kendő alatt. Vállán fekete kendő, a vállak keskenyek, szinte szelídek öreg anyavállak, gyermeki kezek átölelik, magukhoz szorítják. Arca csupa ránc. Tudom: az emberi ráncok közt van különbség. Sokat rajzol az öregség, de sok ráncot rajzolt hajdan a gond, a baj. Ha elemezni kellene: a szarkalábak a szemek alatt akkor sűrűsödtek, amikor... de mi soroljam fel a régi idők kegyetlenségeit, a szegényemberek bajait. Közelebb érek, látom a

Csanády János:

TÉLI KÉP

Hóban állnak nehéz traktorok.
Fut a szán, a könnyű hó ropog.
Nap süt, hull az ólmos zúzmara,
tündércsengőt ráz a ló nyaka;
láthatatlan szálon kiscsikót,
meleg oldalához simulót
köt magához. A nap aranya
alatt büszkén görbül kis nyaka,
ha rászusszan egy lóanyacsók.

Mint kiket meglódított a tél,
egy varjúhad az ég szélinél
vészt jósló iramban kevereg.
Ég és föld közt egy korong kerek
síkját rajzolják, mely billeget
károgva, mint kárhozott sereg:
hódítani, rabolni kitört,
de már elfeledte, hol a föld,
mely fölemel, ápol, eltemet!

Fázva csipogják anyjuk nevét
a kék ágakon a cinegék.
Fölöttük a galambházakban
— úgy tudják, központi fűtés van.
Alattuk az élelmes veréb
vigyázza a nagyságos macskák
késrejtegető, kesztyűs mancsát,
míg kilopja a tyúkok szemét.
Fent dolgoznak szorgos cinegék.

Nyugaton növeszt most bundát, hasat
kutya, macska a kályha alatt.
Nagyon jó barátok lettek ők
tavaszig, míg ezt a jégidőt
— rejtegetve az orr fintorát —

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vágó János

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1965 JAN 1.

1021

CSENDÉLET

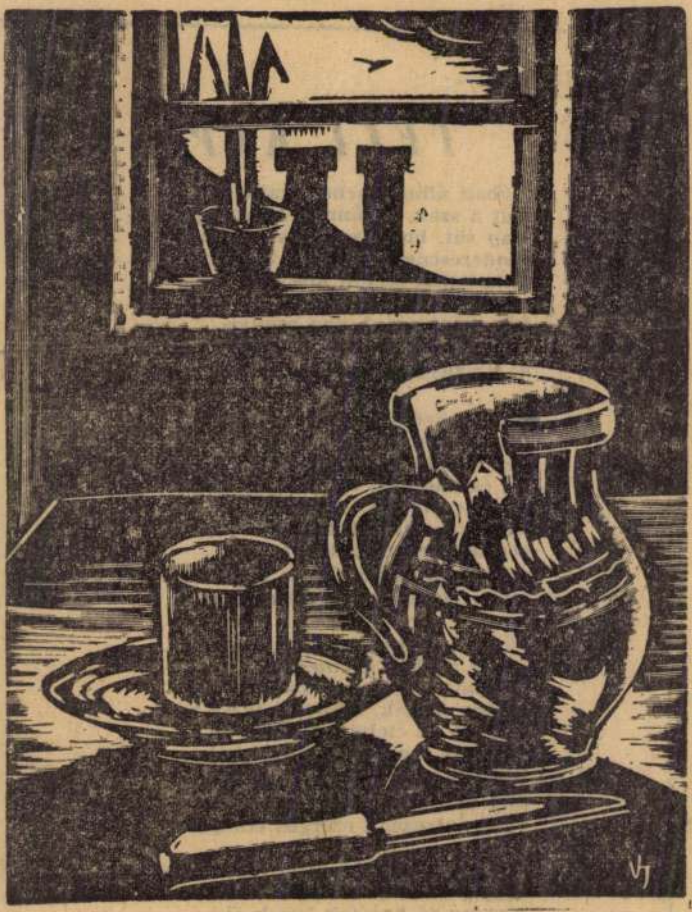

Vágó János ólommetszete

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vágó János

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1965 JUL 11.

1021

ABLAKBÓL

Vágó János ólommetszete.

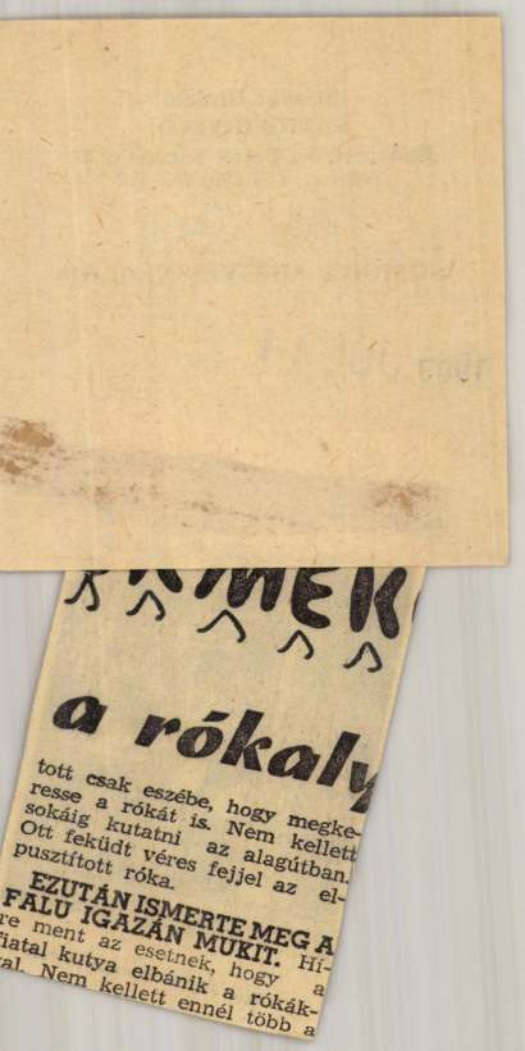

a rókaly

tott csak eszébe, hogy megkeresse a rókát is. Nem kellett sokáig kutatni az alagútban. Ott feküdt véres fejjel az elpusztított róka.

EZUTÁN ISMERTE MEG A FALU IGAZÁN MUKIT. Híre ment az esetnek, hogy a fiatal kutya elbánik a rókákkal. Nem kellett ennél több a

lezettségű drámák adták a gerincét (Arbuzov, Babel, Brecht, Gorkij, Lorca, Rozov drámái, továbbá *A helytartó, Marat halála, Az ördög és a jóisten, Beckett* c. művek).

Különösen örvendetes, hogy épp az említett darabok előadása kapcsán mutatkozott meg leginkább a rendezői tehetség, az együttesek odaadó munkája. Az sem közömbös, hogy a klasszikusok bemutatása az utóbbi esztendőkben bővült: az elmúlt évadban színházaink több mint felének volt műsorán Csehov-, Tolsztoj-, Turgenyev-, Dosztojevszkij-dráma.

Külön lehetne — és kellene egyszer bőven — *vidéki színházi kutúránk jelentős fejlődéséről beszélni.* Az utóbbi két esztendőben épp az új magyar drámák bemutatásában — mai magyar drámairodalmunk segítő támogatásában — múltak felül a fővárosi színházakat, ugyanakkor számos produkciójuk emlékezetes eseménye volt az egész magyar színházi életnek. (Az *Irkutszki történet*, a *Rozsdatemető* zolnoki, a *Mózes* veszprémi, a *Peer Gynt* és a *Király* debreceni, az *Antonius és Cleopatra* kaposvári, a *Botár-ügy* szegedi, a *Legyek*

a hibák bírá
alább ugyanan
mények ismer
gálását is jele

Bömböl a t
sog a tánczene, visszhangzik az almatároló. Fiatal és idős nők rakodnak ott.

— Halkítsátok mán le, megsiketülünk — szól egy örey néni.

— Rögtön — felel rá a másik, s máris a láda tetején pihenő készülékhez lép.

A bömbölést lágy, halk hang váltja fel.

E pillanatban lép be Marika, a szőke brigádvezető.

— Már többször szóltam, hogy a más holmijához ne nyúljanak — mondja roszszallóan.

— O, lelkem, mióta lettél ilyen szent! — csip oda a lehalkító, bizonyos Sára néni.

— Szent? — csodálkozik Marika. — Nem értem.

— Mivelhogy te is annyira tisztelted a másét!

Zaj, nevetés. Marika elvörösödik... Tudja már, mire céloz Sári néni.

(Fél éve ment férjhez egy gépészhez, aki miatta vált el.)

— Ahhoz másnak semmi közel — vág vissz / bosszú-

bak a Deákné vásznánál... Legföljebb csószködtek!

Ujabb, erősebb nevetés.

Almatároló

(A rossz nyelvek szerint Sára néni fiatalabb korában a szőlőpásztor kunyhójába járt ki »csószködni.«)

Az öregasszony elsápad, s mérgesen szivja fogatlan alsó ajkát, majd a legjobban nevető felé kiáltja:

— Olyan kacarászik, akinek mindig rossz vót a kéménye!

Hatalmas röhej.

(A nevető Piros néninek ugyanis hosszú ideig egy kéménysepröjárt kéményt kotorni, ha nem volt otthon senki.)

A megszólított arcára rá fagy a mosoly, de azért ő se hagyja magát:

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1960 NOV 22

Vajó János

1024

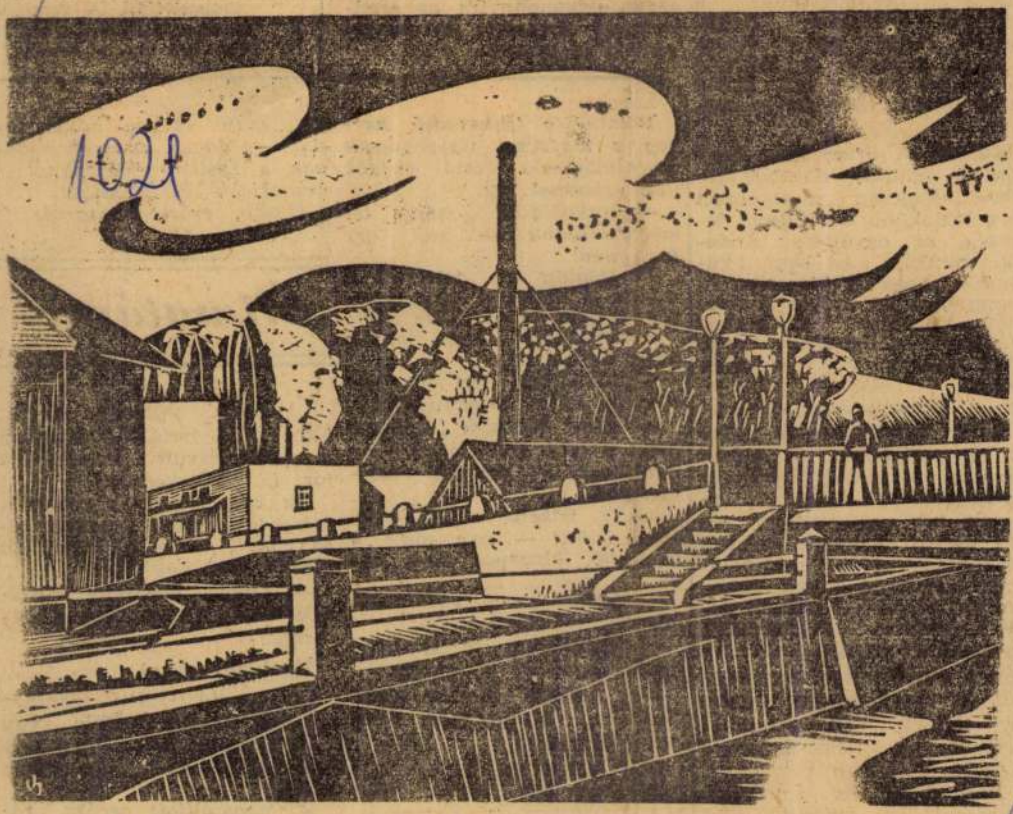

VAGO JÁNOS: CSERI HÍDFELJÁRÓ (*ólommetszet*)

kevesebb
újításokk
években. M
jítómozgal

János, aki
ezeti közpo
az értek
lt, hogy m
z újítómozga
lmi jellegét, s
int a munka
vül az újítási
pagálását át
ne — vála
gdolna.
megemlítette,
előadók a nap
en üzemlátto
észt. Többek
k a Westing
szerű javítá
korszerű be

zerint hasznos
szélés, a sok
ól, javaslatból
újítási csoport
hasznosítani
munkájukhoz.
s, hogy ezután
a beérkezett
rálása és javas
sabban adják
(t.)

ában

és a bizalom, egymás megbecsülésének ünnepe. Ahogy az emberek készülődtek, tervezgettek; ahogy a gyerekek örülnek, és ahogy mindenütt a kiegyensúlyozottság, a gyarapodó élet érződik — ez mindennél többet mond.

Soha nem volt még ilyen gazdag ez az ünnep.

A MÚLT

Félelmetes és sivár. A halál fényei mindenütt: üszkös romok, torkolattüzek. Sápadt gyötrelem az arcokon. Halottak az utcákon. Rettentő sorsukat cipelő tízezrek az országutakon, a csupasz ablakok feketén, mereven bámulnak. Reménytelen, sivár és halálfélelemmel telt, véget nem érő napok.

— Csak szó, szó... De a szavak nem adhatják vissza ezredrészét sem annak, ami akkor volt.

Agárdi József haja már fehéren fénylik.

— Itt dolgoztam akkor is, a Landlerben. Nem engedtek le bennünket az óvóhelyre, amikor légitámadás volt. Dol-

Vágó János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Landler

Ch. III. 14.

1021

L

VÁGÓ JÁNOS ÓLOMMETSZETE

Magyar Hirdető
SAJTÓIPARI
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Az írás persze így is érdekes – de talán túlságosan is az. Eredményesebb, hasznosabb lett volna a „különös", romantikusan eltúlzott, felnagyított, extrém elemek – hitelességet veszélyeztető – erőltetése helyett a realizmus „oknyomozó" módszerét, eszközeit alkalmazni.

Akkor megér
az ábrázolt je
hetjük. Az ol
hogy itt a pr
játszódott le előttünk.

5

A *Valóság*ból egyetlen írást kiemelni igen nehéz feladat, szinte minden szám valamennyi cikke kitűnő, fontos, időszerű kérdésekkel foglalkozik – igényesen, magas színvonalon. Ezt mondhatjuk a szeptemberi számról is. A tematika szempontjából sem emelhetünk kifogást: a relativitáselmélettől a fiatal magyar novellisták művészetéig terjed a skála. Külön is megemlítenénk a folyóirat egyik legérdekesebb, legszínesebb – és leghasznosabb – rovatát, a külföldi folyóiratok szemléjét. A frisseséget, aktualitást nem utolsósorban épp ez a jól szerkesztett rész biztosítja.

Ezúttal *Szelényi Iván és Vidor Ferenc* tartalmas esszéjéről szólnánk néhány szót. „A városszociológia és a városépítészet" c. írás rendkívül aktuális és nagy jelentőségű problémát tárgyal nagy hozzáértéssel, tanulságosan. Az elméleti megállapítások ez esetben igen szorosan kapcsolódnak a gyakorlathoz. A szerzők azt vizsgálják, milyen összefüggések adód-

Az urbanizáció társadalomlélektani következményeivel a polgári szociológia rendkívül sokat foglalkozik, érzékeli a jelenséget a jelenkori művészet is (pl. a modern filmművészet). És ebben nincs semmi meglepő, hiszen valóban fölöttébb elterjedt, nagyhatású tünetekről van szó. Nálunk kissé elhanyagolt terület ez, pedig az alapos feltáró munka bizonyosan igen sok tanulsággal, a gyakorlatban is hasznosítható eredménnyel járna. Nem utolsó szempont az sem, hogy így tudatosan harcolhatnánk bizonyos negatívumok, egészségtelen jelenségek ellen.

Elemzésre vár az a probléma is, hogy a nagyváros mint struktúra hatásait mennyiben befolyásolják az adott társadalmi viszonyok, tehát pl. társadalomlélektani szempontból milyen különbség van a szocialista országok nagyvárosai és a nyugati metropolisok közt, miképp érvényesülnek az elidegenítő, elszemélytelenítő momentumok odaát, illetve nálunk.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ALFÖLD

1964 NOV
1021

Vágó
János

Vágó János ólommetszete

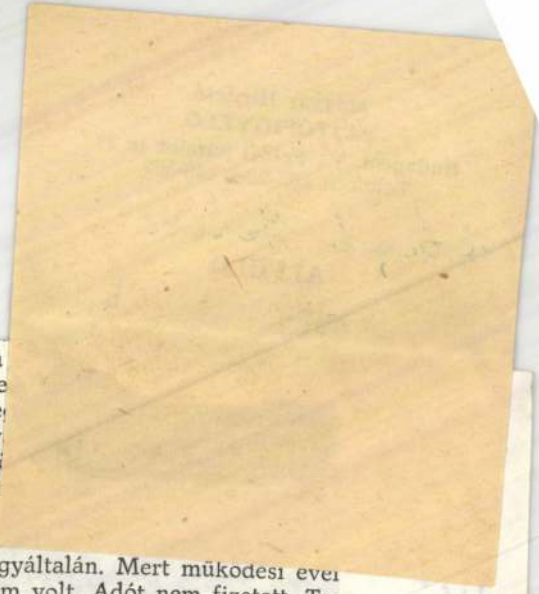

ban, ahol egy oktalan mendemonda rettegésben tartott e
A tanácselnök másik papírja 1949-ből való. A közsé
alakulási jegyzőkönyve. Ez a szövetkezet ma is megv
földterületén gazdálkodik. Egy ilyen alakuló jegyzők
ember, hogy meg ne kérdezze, mire mentek az embe
közösben?
Ez a szövetkezet a legutóbbi, 1962-es zárszámadáskor
hogy mínusz négy forintot osztott volna, ha osztana egyáltalán. Mert működési ever
alatt zömében nem osztott, néha még zárszámadása sem volt. Adót nem fizetett. Te-
hát, ha a szövetkezet életében nem lesz valamilyen változás, olyan, amelyik kihat e
téesz minden dolgára, nem nagy bizakodással tekinthetnek tagjai a következő évek
elé sem.
Osztás ritkán volt, könyvelés meg alig. Ugyanis ez a szövetkezet állami dotálást élvez.
Ha az egységekre jutó összeg felülhaladja a tíz forintot, akkor valamit törleszteni kell.
Itt nemcsak hogy meg sem haladja, de még meg sem közelítette. Amit termeltek, las-
san egymás iránti megértéssel ellopkodták a tagok. Itt tartott ez a szövetkezet egész
tavaszig. Pedig az elmúlt évben értelmes, iskolázott ember, egy tanító volt az el-
nöke. A tavasszal zavarták el.
A faluban azt beszélték, ennek a téesznek aligha akad új elnöke, mert innen még
lopni se lehet! Mások azt mondták rá: olyan szövetkezet ebben az országban nincs,
ahonnan egy dörzsölt elnök ne tudna lopni!
Újabb papírköteget vesz elő az elnök. Összehajtogatott ívpapírok – felül az iktató-
pecsét. Van belőle több száz. Kilépési nyilatkozatok ezek. A tavasszal adták be az em-
berek. A végén mégse lépett ki senki. De volt, akinek haszna lett belőle. Egy ember

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Vágó János
ALFÖLD
1965 — 1.

(Következő számunkban folytatjuk)

1021

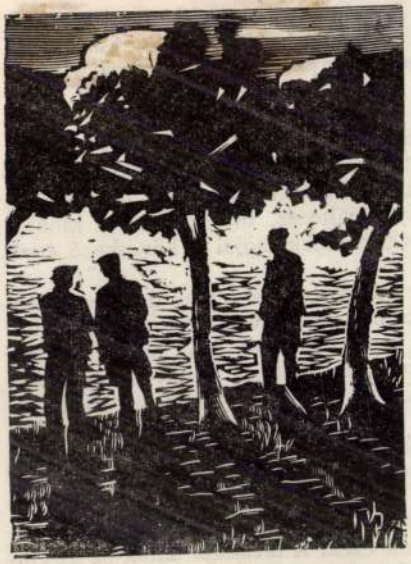

Vágó János ólommetszete

élyszinti bánya

kásszállást és
situnk. Nős és
-s ahydrált sz
költséget felv
telhez szükség
nétnél nem régibb tanácsi
könyv.

matosan a Várpalotai Szén-
kaügyi Osztályán.

p, november 16-tól 25-ig
árúk kiadása szünetel.
OKER SZOLNOK

termel

— A jó talajelőkészít

— A nagy olajtartalm
tése gazdaságos és

Értékesítési szerződ
GABONAFELVASA
VÁLLALAT kirende

TOSÍTÁST

Minthogy a fagy már ennél az időpontnál korábban is
iztosítást mielőbb megkössék.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vágó János

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1964 NOV 6.

Megjelent az ALFÖLD novemberi száma

1071

A szokottnál is gazdagabb és színesebb tartalommal jelent meg Tiszántúl és Debrecen szépirodalmi és művelődési folyóiratának, az ALFÖLD-nek legújabb száma.

Vezető helyen a már országos érdeklődést kiváltó *népművelési vitához* érkezett újabb értékes hozzászólásokat közli a folyóirat. *Mezei Éva* a népművelési reform szükségességéről, *Kulin György* a természettudomány és a népművelés kapcsolatairól, *Soós Pál* népművelésünk korszerűsítéséről, *Tar Károly* pedig az emlkedő művelődési igényekről értekezik.

A szépirodalmi részből kiemelkedik *Baráth Lajos:* Emberek a siklón című, a borsodi bányászok életéről szóló hosszabb elbeszélése, valamint *Jávor Ottó:* Fekete gondola c. novellája, mely a háború és a fasizmus rombolásait, kései káros hatását ábrázolja. A lírikusok közül ezúttal *Boda István, Tornai József, Simonyi Imre, Kiss Anna, Oravecz Imre, Szarka István, Hunyadi István* és *Jávorszky Béla* újabb szép versei jelentenek az olvasók számára magasrendű élményt.

Fülöp László részletes, átfogó tanulmányt szentel a legújabb magyar szépprózának, *Járdányi Pál* pedig a Nemzetközi Népzenei Tanács nemrégen Budapesten megtartott konferenciájáról számol be. *Kardos Pál* lírai hangvételű, megrázó emlékezést közöl Viszontlátás címen gösztlingi látogatásáról. Az ALFÖLD Képcsarnoka sorozatban most Tilles Béla munkásságát ismerteti *Szij Rezső.* A kritikai rovatban *Maros László* Mihajlo Sztelmah: Igazság és hamisság, *Bata Imre:* Dobos László: Messze voltak a csillagok, *Bakó Endre* Baráth Lajos: A díszhal, *Boros Endre:* Solymos Ida: Vendégvárás, *Havas László:* Trencsényi Waldapfel Imre: Klasszikus arcképek, *Szuromi Lajos* pedig Mátyás Ferenc: Költők és parasztok című új könyvét ismerteti. A lap közli *Bényi Árpád, Fábián Márta, Tilles Béla* és *Vágó János* rajzait, illetve metszeteit is.

hazai környezet, biztatása némi e s kiegyenlítheti tudást, persze s: hogy a debrece az első perctő teljes erőbedo lelkesedéssel kü együttes várhat sa: DVSC: Jakab — Kovács, Gellér, Varsányi I. — Nagykaposi, Somodi — Varsányi D. Dózsa: Németh — Molnár I., Kóródi, Pellei — Nagy,

Radácsiék a miskolci VB-selejtezőn

Érdekes nemzetközi sportesemény színhelye lesz ma délután a miskolci népkerti sporttelep, itt rendezik a salakmotorkerékpár világbajnokság egyik selejtezőjét. Öt ország versenyzői küzdenek a 400 méteres nemzetközi méretű salakpályán, hogy eldöntsék a továbbjutás kérdését. A szovjet Mojszejev, Cserkaszov, Zaharov és Olenyev, az NSZK-beli Aberl, Unterholzner és Poschenrieder, a lengyel Bendke, Woryna, Rose és Trzeszkowski, a csehszlovák Svab és Bartonek állnak rajthoz.

A magyar részvevők közt találjuk a magyar bajnok Radácsi Ferencet, Perényi Pált — ők a D. Talajjavító versenyzői, Dajka Istvánt, Gyepes Barnabást és Nagyváradi Zoltánt. A verseny első két helyezettje jut majd tovább — reméljük, magyar salakpályás is lesz köztük.

rtműsor

zők. — **Pallag, 9 óra:** Pallag—Talajjavító (Vida, Csernyik). — **GOCS pálya, 9.30 óra:** Medicor—Téglagyár (Hegedűs, Király). — **Építők pálya, 13 óra:** D Vörös Meteor—Betongyár (Veress, Hüvösvölgyi). — **DASE pálya, 8 óra:** AGASE—D. Mezőgépgyár (Sorszegi, Kiss I.). Városi bajnoki mérkőzések. — **DVSC pálya, 9.15 óra:** DVSC —Hajdúnánási Spartacus. — **Előre pálya, 8.30 óra:** D. Előre—D. Kinizsi (Csapó, Szőllősi). — **DEAC pálya, 9 óra:** DEAC—Talajjavító (Dull, Gyebnár). — **Elektromos pálya, 10.45 óra:** D. Elektromos—Püpökladányi VSK (Peyige, Farkas). — **Építők pálya, 10.45 óra:** D. Építők—Polgár (Pálfi, Hor-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vágó János

Hajdúbiharmegyei Népujság

1964 MÁJ 10.

1021

Megjelent az Alföld májusi száma

A 15. évfolyamát élő Alföld májusi számát az első oldalon megjelenő *Illyés Gyula* Medgyessy Ferencről szóló visszaemlékezése rangosítja. A Próza rovat további darabjai *Vasadi Péter:* Lebukott a kárminvörös nap c. elbeszélése és *Elek Judit:* Ébredés című kisregényének befejező része. Végül közli a lap *Szabó Pál* most készülő történelmi regényének egyik szép fejezetét.

A Lírai rovat elsőként *Boda István* verseit közli, melyek közül kiemelkedik a Kora reggeli ébredések c. verse. *Buda Ferenc* és *Andrássy Lajos* versei mellett *Vajthó László* Radnótira emlékező hexametereit, *Báthori István, Kapusi Imre, Bartha Gábor* és *Simonyi Imre* egy-egy költeményét közli a lap.

A Tanulmány rovatban a húsz évvel ezelőtt meghalt Gulyás Pálra emlékezik *Borbély Sándor*, míg *Bán Imre* a Murányi Venus megjelenésének 300. évfordulója kapcsán Gyöngyösi Istvánról ír tanulmányt.

A Kitekintő rovat ismét a szomszéd népek felé nyit ablakot. *Tóth Béla* Vladimir Minac: Reggelre szól a harang c. regényéről, *Lökös István* pedig Dobrisa Cesaric jugoszláv regényíróról írt ismertetést.

A Művészet rovat *Kováts Lajos* bírálatát közli a Csokonai Színház új prózai bemutatójáról, Teennessee Williams: A vágy villamosa c. drámájáról. Holló László érdemes művész debreceni kiállításáról két beszámolót is közöl a lap *Juhász Béla* és *Szodoray Lajos* tollából. Az Alföld Képcsarnoka c. sorozatban ezúttal Félegyházi László debreceni képzőművészt mutatják be.

A Könyvek közt c. rovat ezúttal is értékes új művekről számol be. A Tudomány és emberiség c. kiadványt *Horgas Béla*, Tersánszky J. Jenő Sarkantyúvirág c. regényét *Zsom Lajos*, Pilinszky János, Rekviem c. verseskötetét *Maros László*, Csurka István: Százötös mellék c. elbeszélését *Bakó Endre*, Vészi Endre két komédiáját *Pálfy István*, Solymár József kisregényét *Furkó Zoltán* ismerteti. Juhász Béla folyóiratszemléjével fejeződik be ez a szám.

Képeket ezúttal *Holló Lászlótól*, *Félegyházi Lászlótól*, *Józsa Jánostól*, *Bényi Árpádtól*, *Tilles Bélától*, *Egerházi Imrétől* és *Vágó Jánostól* közöl a folyóirat.

Krónika

ség Debreceni Csoportja április
művész klubban vitát rendezett
né: *„A pedagógus szemével a*
áról" c. tanulmányáról, mely az
árciusi számában jelent meg. A
ött igen tartalmas és izgalmas

Kossuth-díjas festőművészt a
Elnöki Tanácsa *érdemes mű-*
tette ki. A kitüntetést a művész
te át. – Itt említjük meg, hogy
lt meg Cegléden a Kossuth Mű-
művész reprezentatív kiállítása.
ül ez az első vidéki múzeum,
gó, a művész egész munkássá-
llítás került a közönség elé. –
dig Debrecenben, a TIT Cso-
n mutatták be a művész 1963–
otott festményeit. E kiállításról
stani számában részletesen be-

nyitották meg *Gyulán* az ősrégi
Alföldi Tárlatot, amelyen több
íregyházai művész is kiállított.
Tanács által alapított Munkácsy
ezzel járó 4000 forintos díjat
al debreceni grafikus nyerte el,
tatott Ady-, Radnóti- és Brecht-

zajlott le április 10–12 között
színjátszó csoportok és irodalmi
igos konferenciája. A konferen-
debreceni Tóth Árpád Gimná-
Színpada, a budapesti Központi
pécsi Nagy Lajos Gimnázium, a
thelyi Egyesített Diákszínpad és
Mű. M. Intézet tagjai adtak ön-

Napja központi ünnepségét áp-
a Déri Múzeumban rendezte
eni Városi Tanács Művelődési
doszkóp a mai magyar költé-
dr. Nagy János tartott átfogó
en a Csokonai Színház művészei
mutattak be ma élő költőink
aiból. – Ugyancsak ápr. 12-én

verseikből adtak elő. A felolvasást
követte. – A Költészet Napja alkalmából egyébként az Alföld munkatársai az alábbi helyeken szerepeltek:

ápr. 9-én Derecskén a Művelődési Otthonban *Tóth Endre;* a debreceni Leány-utcai általános iskolában *Kiss Tamás;*

ápr. 10-én a debreceni Református Kollégiumban *Tóth Endre;*

ápr. 11-én Hódmezővásárhelyen, a Megyei Könyvtárban *Pákozdy Ferenc,* Újirázon az Arany János Művelődési Otthonban *Tóth Endre,* Mátészalkán a Móricz Zsigmond Művelődési Házban *Bata Imre, Kiss Tamás* és *Ratkó József,*

ápr. 16-án Hosszúpályiban *Sebők Vilma;* Nagylétán *Tóth Endre,*

ápr. 18-án Nyírbátorban *Tóth Endre.*

A Szolnoki Kultúrális Hetek keretében április 12-én nyílt meg a Damjanich Múzeumban Hajdú-Bihar, Szolnok és Bácsbodrog megyék képzőművészeinek tavaszi tárlata. Megnyitó beszédet Szurmay Ernő, a szolnoki Városi Tanács elnökhelyettese mondott. A tárlatról következő számunkban közlünk beszámolót.

Az irodalmi szociográfiáról rendezett vitát a TIT irodalmi szakosztálya Debrecenben április 13-án a Csokonai Klubban. A vitát *Varga Károly,* az MTA. szociológiai kutató csoportja titkárának előadása vezette be, melyet élénk vita követett.

Józsa János grafikai kiállítását április 19-én nyitották meg Hajdúböszörményben, az Ifjúság Házában. *Égerházi Imre* és *Velényi Rudolf* tárlata Nádudvaron, *Maghy Zoltán* gyűjteményes kiállítása pedig Nyíregyházán ápr. 20-án nyílt meg.

Április 20-án rendezte meg a debreceni József Attila Irodalmi Színpad bérletes előadás sorozatában az „Alföld-estet". A színpad tagjai *Bartha Gábor, Bényei József, Boda István, Buda Ferenc, Fábián Zoltán, Kertész László, Kiss Tamás, Mocsár Gábor, Soós Zoltán, Stetka Éva,* és *Tóth Endre* újabb műveiből adtak elő. Az est műsorát *Juhász Béla* állította össze és *Debreczeni Tibor* rendezte.

ALFÖLD
1964 MÁJ

Vágó János

1021

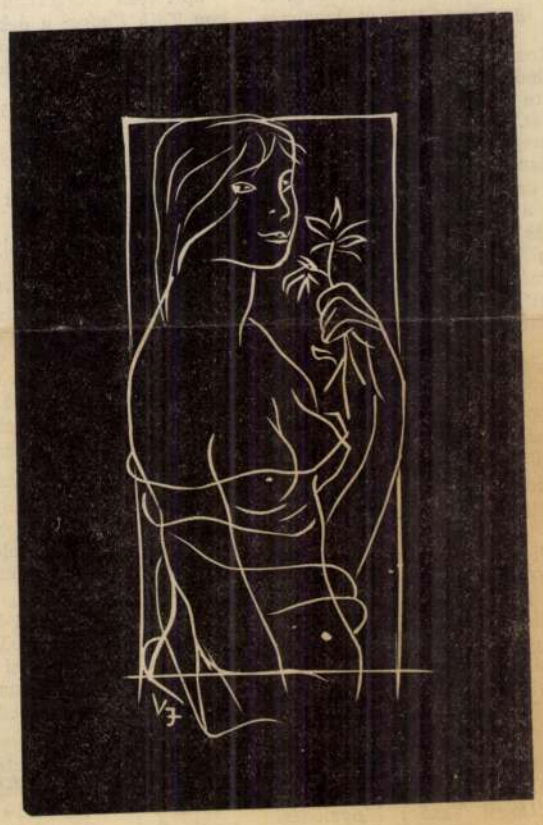

Vágó János ólommetszete

A

A pénzcsináló Tolnai Lajos múlt századi novellájából készült. Bencsik Imre ültette át a film nyelvére. Egy kisember története, aki szélhámossága révén a legfelsőbb osztályokba, a „legelőkelőbb" társaságokba is bejut, s ott kitűnően beilleszkedik a „nagy korruptok" világába. Hálás a téma, a kis csirkefogó többnyire a közönség együttérzését is megnyeri, és a kevésbé rokonszenves tetteit hajlandók vagyunk feledni, ha a gazdagokat, a hatalmasokat az orruknál fogva vezeti.

A hamis ötkoronásokat gyártó Bányay eleinte csak a lakbérét szeretné kifizetni, s nagyravágyó anyósa és mit sem sejtő családja kényszeríti, hogy továbbhaladjon a „pénzcsinálás" útján. Kártyázik, lóversenyre jár, néha háborog, sőt egyszer kis híján rács mögé is kerül, de a film végén, a millenniumi ünnepségen az uralkodó balján kap helyet.

Bán Frigyes, a már szinte klasszikussá lett *Talpalatnyi föld* és még több kitűnő film rendezője a Tolnai-novella alapján írt forgatókönyvből is olyan filmet készített, mely jelentős közönségsikerre tarthat igé...

amikor rádobben tetten szenvedélyes, amikor kárty zik, és fölényes, amikor nagyszabású udvari bál el kelő vendégeit megtréfálja. mindent elkövet, hogy B nyayt olyannak fogadjuk amilyen, sőt — annál jó többet ad. Mellette elsős ban *Gobbi Hilda* rem anyósfiguráját kell dicsér Mosolya, rezdülései, egyetl szemvillanása mind külön t

NYELV ÉS

Falragasz

E tiltó mondatot gyakra olvashatjuk Debrecen utcái járva. Köz- és magántulajdon ban levő épületek gazdá tiltakoznak a lakóépületek falainak és kerítéseinek különböző jellegű és formájú, és igen gyakran magánérdekeket szolgáló hirdetményekkel való elcsúfítása ellen. Igen helyes ez a tiltakozás, sőt társadalmi összefogásra volna szükség a városunk esztétikai arculatán szeplőt ejtők ellen (az utcán ville

Mas.
SAJTÓF
Budapest V., Petőfi Sa
Telefon: 188-296, 188-

Hajdubiharmegyei Népujság

1964 APR 19
021

Vágó János

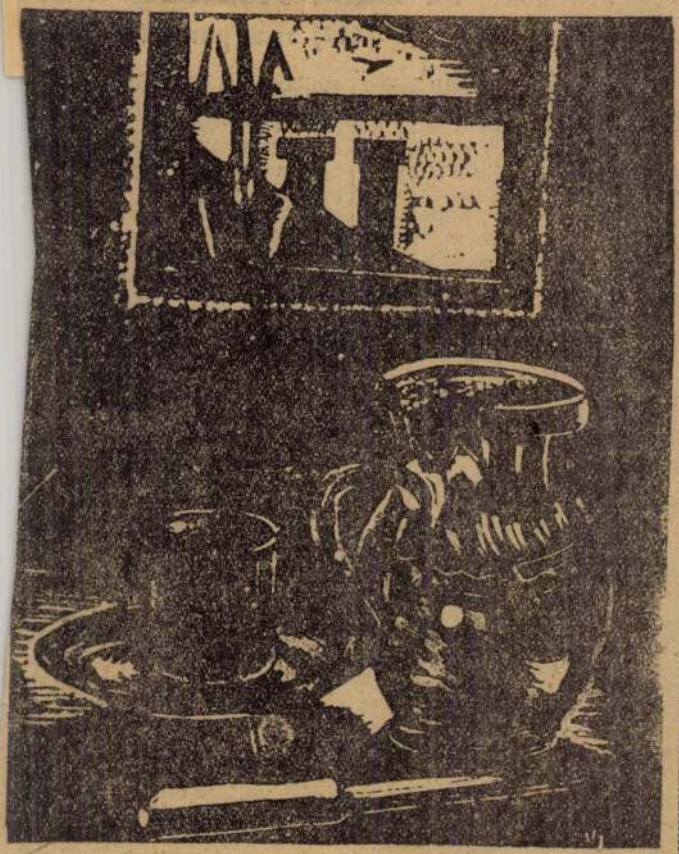

Vágó János: **CSENDÉLET**

ter és legényti
Scherzet, aki K
gabonakereskedő
420 kemény fori
náért, és haza
Bathó János
akinek messze h
Így becsípve vá
éjszakai útnak,
haladtak a Zö
mellett, ott meghallották a
betyárok mulatozását. Z oldosban berzenkedett a pandúr virtus, és beküldte Patkóért a fiát. A betyárok kijöttek, a pandúrt fiával együtt megölték, felrakták a holtakat a kocsira és megcsapkodták a lovakat. Másnap hajnalban egy magános szekér érkezett Kisdobszára. A hajtószár az o.torra akasztva a szekérderékban pedig a két halott.

Ebből az időből származik az a híres Patkó-nóta, amit ugyancsak Zalától énekelt el remegős cérnahangján az én történetmondó öregem.

Mielőtt közreadnám ezt a neves nótát, meg kell említeni, hogy itt a Zöldág vendéglőt Lebuki csárdának emlegetik már, merthogy itt alkonyodott le véglegesen Zsoldos János pandúr őrmester és legényfia életlámpása.

Nem messze van ide Kismargita,
Kit a Kapos vize körülfolya
Közepibe a lebuki csárda,
Abba mulat hét betyár magába.
Onnan, alól jönnek a zsandárok
Már messziről fénylik a csákójuk
Elől jön a zsandárok káplárja
Egyenesen a Lebuki Csárdába.

tük.

Van a strófának egy sora, amelyik háromszázezer forintos barna lányt említ. Nekem is mutatták az egyik faluban (nem írom ki a nevét, minek) azt a házat, amelyikben Patkó Bandi szeretője lakott. Nem volt az olyan népszerű és nagy hatalmú fehércseléd, mint a Rózsa Sándor kitartottja, csupán annyira nevezetes, hogy alkalmanként hozzá tért meg egy kis pihenőre a folyton űzött betyárvezér.

Bizony nem háromszázezer forint maradt ennél a menyecskénél. Patkó valójában nem a lova szügyelőjében rejtegette a pénzét, hanem szeretőjénél, és kiadta neki parancsban minden alkalommal, hogy kinek mennyit adjon belőle. Aztán maga ellenőrizte, hogy a menyecske végrehajtotta-e a parancsát.

Mert az szent igaz, hogy sokat segített a szegényeken. Nem megszánásból, inkább virtusból. Mert Patkó Bandi hiú volt a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGY MEGYEI
NÉPLAP
Vágó János
1987 AUG 27.

1021

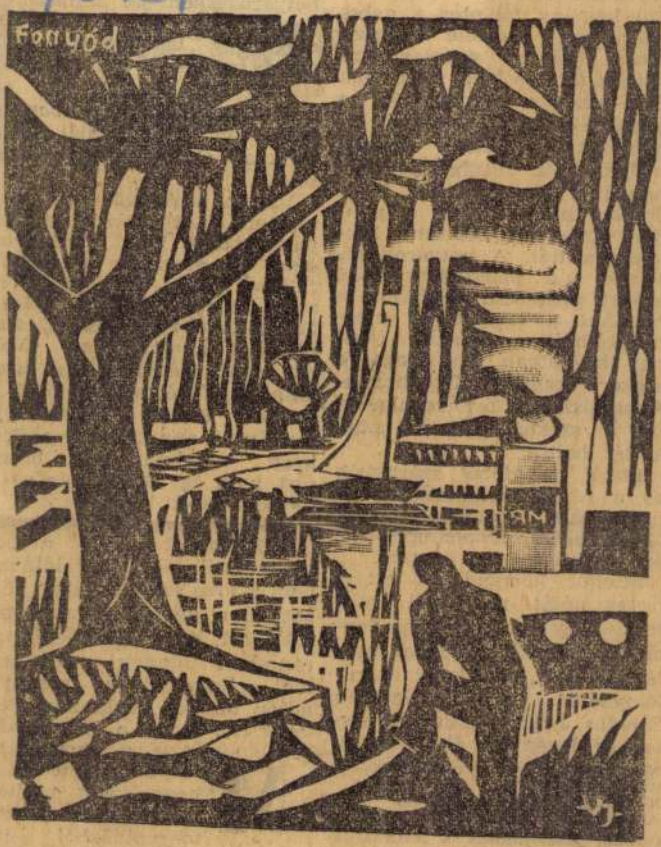

Vágó János: BALATONI ÉLMÉNY (linómetszet)

ni a környezetismeret órákhoz. Rendszeresen felhívom a figyel
és a többieket is tájékoztatják. Mennyivel többet tudnának a n
között élő gyerekeink, ha az iskolának lenne készüléke. Sajn
iskolánknak erre semmi anyagi fedezete sincs." (B. M.-né, Org
Érdemes szembeállítani két adatot: a televízióval rendelkező
nem veszi igénybe az iskolatelevíziót –, az iskolatelevíziót ig
(277 iskola), saját készülék híján magánszemélyek és különféle
be. (Ez utóbbi arány az osztott iskoláknál 2 százalék, a részb
a kis létszámú iskoláknál 36 százalék.)

Vannak iskolák, ahol a televízió az igazgatói iroda dísze, és vannak iskolák, ahol a pedagogus semmiféle áldozattól nem riad vissza, hogy tanítványainak jobb tanulási feltételeket biztosítson. Némely levél valóságos legenda ... „Megragadom az alkalmat, hogy leírhassam: ünnep, ha adásukat nézhetem kis tanítványaim körében. Különösen tavaly gondoltam sokat Önökre, amikor a szélrózsa minden irányából gyalog és buszon érkező gyerekekkel 3/4 8-kor vagy két kilométert rohantunk – hónunk alatt tornacipővel, sárkefével, néha zúzmarásan – hol egy közeli tanyaiskolába, hol egy villannyal szerencsés tanyára. Mint valami kinyilatkoztatást, áhítatosan néztük az adást. Én is alig mertem szólni, esetleg tolmácsoltam, ha halk volt. Aztán mi is megtaláltuk a hangunkat. Bár nézhetnénk többször!" (K. B.-né, Baja, Tanya III. 70.).

„Hogy mit jelent a puszta, úgy hiszem, nem kell lefestenem, és azt sem, mit jelent az én kis pusz-

1968 JUL

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ALFÖLD

Vágó János

1021

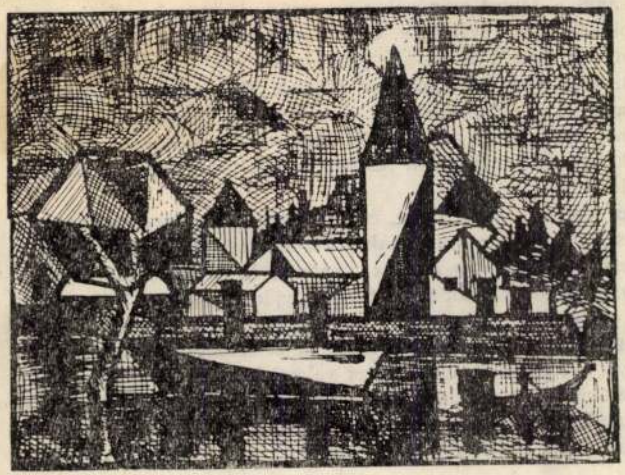

Vágó János rajza

Ma is [illegible] módszerekkel történik. A tömböket bezsírozott fasíneken engedik át a völgybe, s a tömbök mögött egy-egy ember halad, aki derekára erősített kötél segítségével szabályozza a csúsztatás sebességét. Ez a munka nagy testi erőt kíván, de nem lenne túlontúl bonyolult, ha nem szabdalnák fel a hegyoldalt az összefutó utacskák; a keresztezéseknél fékezni kell a teherrel, hiszen a simára csiszolódott lejtőn egyszerre többfelől zúdulnak a tömbök egymás felé. Attól kevésbé kell tartani, hogy a tömbök rázuhannak a munkásokra, s összezúzzák karjukat, lábukat — inkább az alattomos, kemény ütésektől, melyek nyomán megkékül a bőr, elakad a lélegzet. A munkások ezért többrétegű anyaggal, bőrrel, vagy nemezzel burkolják törzsüket, és puszta védekező ösztönből, anélkül, hogy annak bármi gyakorlati jelentősége lenne, gyapjúsapkájukat a szemükbe húzzák.

Legnagyobb részük távoli vidékekről jött a bányába, s agglegény volt. Barakklakásaikat a hegyoldalba építették, fenyvesek közé, ahonnan már nem látszik a tenger. Egyik csoportjuk feljebb közel a csúcshoz, egy [illegible]

en-
zeti
ke-
ele-
nyugvó, [illegible] sége
atyai érzéseket ébresztett iránta társaiban. Talán ennek is köszönhette, hogy gyakran bízták meg kiváltságos feladatokkal. Így történt aznap is, amikor Carlót jelölték ki, hogy elkísérje a teherautó szállítmányt, amelyet Manuce, a szobrász házánál kellett lerakniuk.

PIERRE GASCAR:

MÁR

Indulás előtt Carlo levette a törzse köré csavart nemez védőt, s a nagy hőségben ingét is kigombolta. Amikor a kocsi beállt Manuce házának udvarába, ő is segédkezett a sofőrnek a hatalmas tömbök lecsúsztatásában. Egy rossz mozdulat következtében egy éles sarok [illegible]

1969 JUL 6
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP
Kaposvár

Vágó János

1021

NYITOTT ABLAK

(Vágó János rajza)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 MÁJ. 1

SOMOGYI NÉPLAP

1021

MÁJUS

VÁGÓ JÁNOS

(Vágó János metszete)

meztelen hátuk m
ládé színű a hideg
lenére. Sorakoznak,
pát, csákány jár
nyomában — utat
s most ez nem átvi
szólás, hanem kemény munka a maradandó cselekvéshez. A készülő út pedig formálódik, egyenesedik, szélesedik, nyújtózik, fehéredik — a föld hátát egy csíkon bár, de kozmetikázzák, talpnak, keréknek jól elkészítik.

És jöttek másnap, harmadnap más, új okos gépek is; valahonnan elhordták a mogorva hegyek köveit, de a kövek is megváltoztak, bazalt-sziklákból határozott élű kockák lettek, s más hegyrészekből szabályos alakú zúzott kövek, kéken, vidáman fénylenek. A meder napok alatt kész, most az út széleit is csinálják, egy lépcsőfok, hogy kényelmesen leléphess majd a szélen húzódó járdáról, a szegélyező bazaltkockák cementtel illeszkednek egymáshoz. Látom a kanálisok mélyedéseit, csapadéknak, esővíznek, hólének, ha majd a jövőbeli tavaszon olvad a táj.

meztelen lábszáraira, még a csizmájára is. Micsoda jó szomjúság s milyen jó megelégülés, szétcsapja a vizet átnedvesedett bajuszán — s már a csákány után nyúl.

Aztán csúf testű, lomha lokomotív érkezik, a bitumen erős szaga árad, szurkosan fénylik a bogárhátú út...

Vajon ki megy végig először az új tavaszi úton? Szerelmes lány-e kedves randevúra, vagy aktatáskás férfi dolga után, vagy gyermekek visonganak-e rajta, szaladtukban?

Ki lesi ezt meg? Valami ismét kész, a cél közelebb került. Az új úton pedig lépéseink láthatatlan nyomai gyülekeznek, ahogy az utakon mindenütt. Ahogy messzibbre, a főútvonalon is, ott, ahol az új út találkozik véle s ahol májusi vonulásunk halad előre, láthatatlan lábnyomainkat és kezünk látható nyomait átadva az utódoknak.

Eredményes évet zártak

Egyre több azoknak a fiataloknak a száma, akik szakmunkásképző intézetben alapozzák meg jövőjüket. A szülők körében is megszűnt az a szemlélet, hogy ez az iskolatípus „zsákutcát" jelent a fiatal számára. Felismerték, hogy egy szakma elsajátítása biztos megélhetést nyújt. Ma már sok szülőt érdekel a szakmunkásképző intézet tevékenysége. E meggondolásból kiindulva kerestük fel Dobosy Lászlót, a 102. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet igazgatóját, hogy választ kérjünk néhány kérdésre most, a tanév befejezésekor.

— Először azt kérdezzük meg, milyen célokkal, tervekkel kezdték el az 1968—69-es tanévet?

— A tanév kezdetén legfőbb célul a szakma magasabb szintű elsajátítását tűztük ki, s vele párhuzamosan a természettudományos ismeretek fokozottabb bővítését. Természetesen és nem utolsósorban a tanulmányi eredmények általános növelése is szerepel céljaink között. Feladatunk volt emellett az oktató-nevelő munka minden területén a szocialista módon gondolkodni tudó fiatalok nevelése. Tőlünk telhetően, mindent megtettünk és megteszünk ezután is annak érdekében, hogy népgazdaságunk részére olyan szakmunkásokat képezzünk, akik helytállnak az egyre fokozódó követelményeknek.

— Hogyan alakult az intézet

lönösen a kereskedő és a vendéglátó tanulók teremtettek jó kapcsolatot intézetünk vájár, építőipari és vasas csoportjaival. Sok segítséget is adtak az intézeti feladatok teljesítéséhez.

— A tanulmányi eredmények terén mi a tapasztalata?

— Jobb eredményeket értünk el, mint az előző évben, jóllehet a számok tükrében ez csak kismértékben mutatkozik meg. Ebben a tanévben viszont növeltük a követelményeket, s ebből adódik az is, hogy az osztályzatok elbírálásánál szigorúbbak voltunk. Ennek ellenére, emelkedett a magyar és a történelem tantárgyak átlaga. Sajnos, azonban a matematika eredménye nem jobb a múlt évinél, pedig ez igen fontos tárgy.

— Ez fennáll az emelt szintű osztályok esetében is?

— Elsősorban rájuk vonatkozik. Az emelt szintű osztályok tanulói matematikából a leggyengébbek, alatta maradnak a hagyományos osztályok tanulmányi eredményének is.

— Összességében milyen volt a fiataloknak a tanuláshoz való viszonya?

— Határozottan mondhatom, jobb mint az előző években. Ezt igazolják a tantárgyi versenyek is. Ebben a tanévben kilencszáz tanuló az eredmények igenis jók, alapos ismereteket sejtetnek.

— A szakmai gyakorlat terén, illetve azok versenyén milyen eredmények születtek?

— Húszan vettek részt megyei versenyeken, országos döntőbe nyolc fő jutott. Az itteni eredményünk igen gyenge, ami arra figyelmeztet bennünket, hogy a szakmai gyakorlati oktatásban hatékonyabban kell tényked-ni a jövő tanévben.

— Hányan értek el kitűnő tanulmányi eredményt, van-e sok bukott tanuló?

— Tanulóink közül mindössze 4 főt utasítottunk osztályismétlésre, ez aránylag nem sok. 21 tanulónak kell pótvizsgát, 2 főnek pedig pótlóvizsgát tenni. Kitűnő minősítést hét tanuló kapott.

— Mondana néhány szót igazgató elvtárs a tanműhelyben folyó munkáról is?

— A tanműhelyben tevékenykedő tanulóink munkájának eredménye — az apróbb gyártmányokat nem számítva — a következő: hatvan darab fúrógépet és harmint fűrészgépet készítettek különböző üzemeknek, vállalatoknak. Örömmel mondhatom, hogy a gépek minőségére panasz egyáltalán nem

Frissen

Hétfőn és kedden sorsolták a II., III., IV. Békekölcsönt. Összesen 149 millió forintot térített vissza az állam ezen a békekölcsön-húzáson.

*

Szerdán délután nagy izgalmak közepette mérkőzött az Ózdi Kohász a Komlói Bányász együttesével a továbbjutásért. A vendégek lényegesen jobban játszottak mint egy héttel ezelőtt az Egyetértés, de így sem tudták megállítani sikersorozatában az ügyesen taktikázó, lelkes játékot produkáló Kohászt. Végül is Bozó góljával (71 perc) 1:0-ra győzött csapatunk és ezzel bekerült az MNK legjobb nyolc csapata közé.

A következő ellenfél azonban lényegesen jobb csapat lesz, így a továbbjutás nagy bravúrnak számítana a Bp. Honvéd ellenében.

*

Június 25—26-án, a Magyar Újságírók Országos Szövetsége üzemi szakosztályának rendezésében Miskolcon tanácskozott az üzemi lapszerkesztők országos tájértekezlete. *Szarvas Miklós*, a Diósgyőri Munkás felelős szerkesztője nyitotta meg az első napi konferenciát. Ezután Az üzemi sajtó feladata az új gazdaságirányítási rendszer további időszakában címmel *dr. Garam József*, a Figyelő főszerkesztője tartott előadást.

„Égigérő"

(Fotó: Mizerák István)

Szórakozzon szórakozóhelyen!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÓZDI VASAS

1969 JUL 2 7

Vágó János

Építkezés

VÁGÓ JÁNOS LINÓMETSZETEI

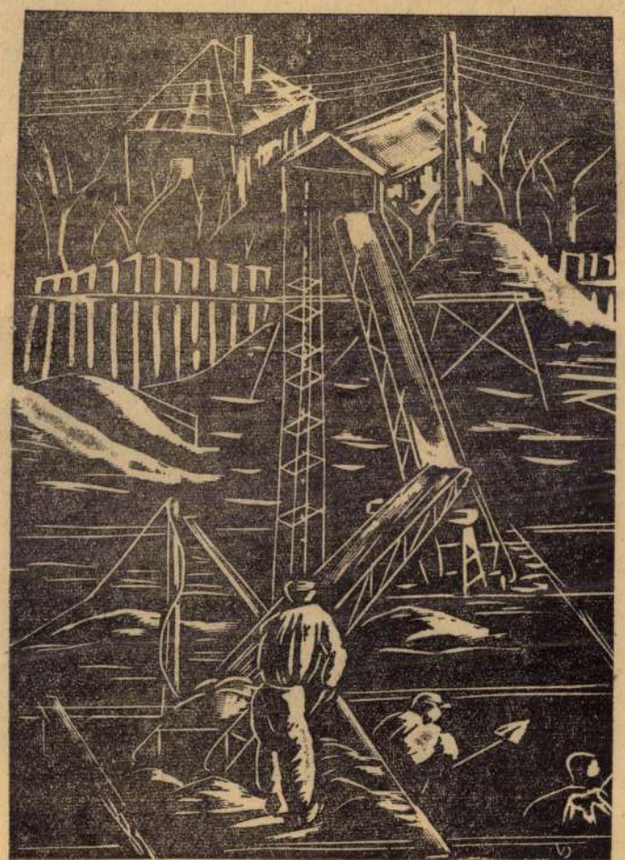

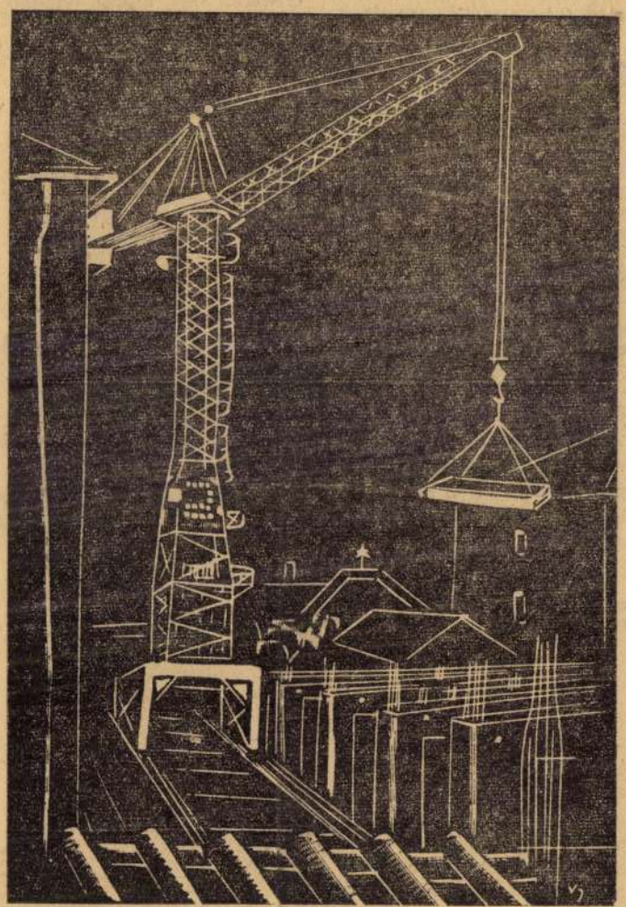

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

1989 JUL 27

VÁGÓ JÁNOS • DUNA MENTI VÁROS

1984

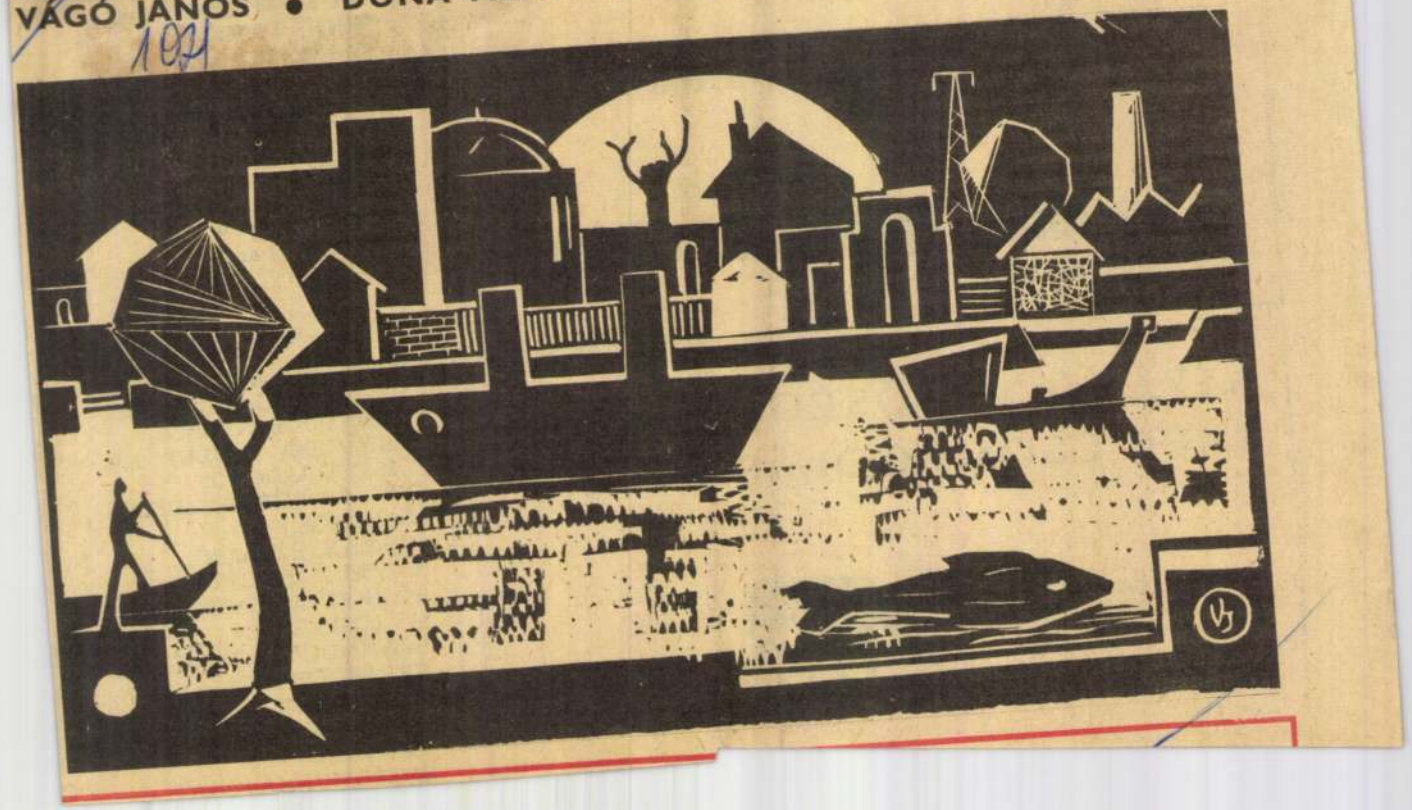

JELENTKEZÉS LEVÉLBEN VAGY SZEMÉL
A VÁLLALAT SZEMÉLYZETI OSZTÁLYÁ

26. sz. Állami Építőipari Válla

DUNAÚJVÁROS, BÉKE TÉR 3.

KIVÁLÓ MINŐSÉG,
SZÉP CSOMAGOLÁS

KŐMŰVES, ÁCS,
VB-SZERELŐ, ASZTALOS,
KÖNNYŰGÉPKEZELŐ,
TETŐFEDŐ, ÉPÜLET- ÉS
DÍSZMŰBÁDOGOS,
VÍZ- ÉS FŰTÉSSZERELŐ,
LAKATOS,
VILLANYSZERELŐ,
FESTŐ, PARKETTÁS,
PARKETTCSISZOLÓ,
AUTÓSZERELŐ
SZAKMUNKÁSOKAT,
TEHERGÉPKOCSI-
VEZETŐKET,
KUBIKOSOKAT,
RAKTÁRI
SEGÉDMUNKÁSOKAT.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Vágó János
ALFÖLD
1964 FEB

1021

Vágó János ólommetszete

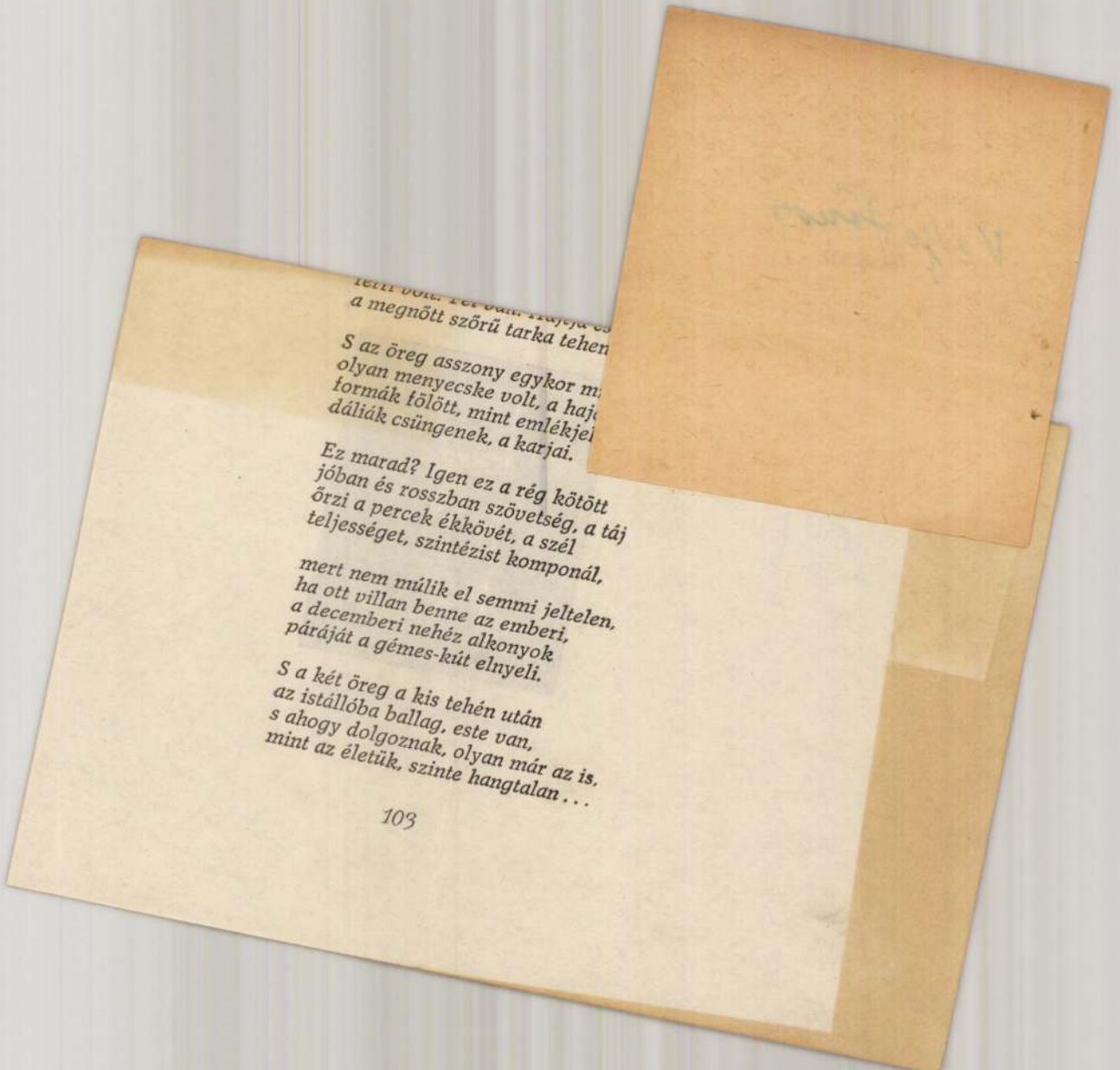

a megnőtt szőrű tarka tehen

S az öreg asszony egykor m
olyan menyecske volt, a haj
formák fölött, mint emlékjel
dáliák csüngenek, a karjai.

Ez marad? Igen ez a rég kötött
jóban és rosszban szövetség, a táj
őrzi a percek ékkövét, a szél
teljességet, szintézist komponál,

mert nem múlik el semmi jeltelen,
ha ott villan benne az emberi,
a decemberi nehéz alkonyok
páráját a gémes-kút elnyeli.

S a két öreg a kis tehén után
az istállóba ballag, este van,
s ahogy dolgoznak, olyan már az is,
mint az életük, szinte hangtalan . . .

Kulturális mell

A néphez az út a közönségen át vezet

Művészet és közérthetőség

A MŰVÉSZET és a közérthetőség kérdései körül igen sok vita zajlott már le az utóbbi években. A viták sokszor szenvedélyesek és élesek voltak, de volt egy nagy hiányosságuk: nem igyekeztek tárgyilagos vizsgálódással a dolog mélyére hatolni. Véleményem szerint azonban itt olyan súlyos problémáról van szó, amelyben nem szabad elhamarkodottan ítélni, még kevésbé a tények helyett vá-

zönségének kiszélesedése lehet. Nem lehet kikapcsolni a közönség szerepét. *A néphez az út a közönségen keresztül vezet.*

ENNEK A DIALEKTIKÁ-NAK föl nem ismerése tragikus ellentmondásokat okozhat. Ebbe kerültek bele például azok a zeneszerzők, akik a népre való hivatkozással akarták túlhaladni *Bartókot* mondván, hogy a Bartóké kevesek számára va-

lisnak, elcsépeltnek és leegyszerűsítettnek mutatkozott. Nem a műalkotás a fontos a mi számunkra, hanem az *élet;* nem az a fontos, hogy érthető-e a mű önmagában és önmagáért, hanem az, hogy *érdemes-e megértenünk.* Nemcsak a »közérthetőség«, hanem a »közértendőség« is; nemcsak az, hogy őt értjük-e, hanem az is, hogy meg tud-e értetni velünk valami lényegeset

Budapest, V., Petőfi Sándor
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1966 NOV 2 1

1021

MOHÁCSI DUNA-PART

(Vágó János ólommetszete.)

szétnyitható
ót fotellel
ában eladó.
gyógyszertan.
apolban levő
személygép-
óval eladó.
rmény. Deb-
4. Megtekint-
at délutántól
ánig.

Warszawa sze-
sít elcserél-
–4,2 tonnás
sira, lehető-
ához tarto-
ltal. Lósvort
udapest VIII.,
9., gazdasá-
r. Telefon:

ugdíjjogosult
egismerkedne
éljából kor-
lő, lakással
nyugdíjas
el. „Megbe-
gére nyír-
letőbe.

számú ház
szoba össz-
onnal be-
Kopogni az

nyía ruha-
toalett-tü-
krény. Pé-
, ajtó 4.

ljából meg-
közepes
iparos fér-
sig lánnyal
nyal. Gyer-
kadály. Vi-
et. Levele-
rózsa" jel-
óba kérem.

t háló, fé-
ek és négy-
ztal, páros-
esztal, szé-
krény, fe-
ajtós ruha-
Pacsirta u.

konyha-
sztal vagy
elcserélem.
u. 14., ház-

pár külön
bútorozott
res. Címet
sapó-kanyari
dni.

ratú bútoro-
három diák-
dolgozónak
pa Mihály u.

ombináltszek-
éretű), sze-
ző rádió, le-
Dobozi u.
ső, I. em. 23.

Egy jó állapotban levő sportkocsi, egy bundazsák eladó. Vörös Hadsereg útja 26/B. Érdeklődni földszinten.

Egy ikerágy, egy ruhásszekrény eladó. Százados u. 20.

Egy db 150 kg-os hízott sertés eladó. Faiskola u. 4.

Eladó egy 130 kg-os fehér kövér sertés. Böszörményi út 5.

2—3 szobás házat venne vagy bérelne idős értelmiségi házaspár 120—150 000 Ft-ig. Gombos Sándor Kótaj, Szabolcs megye.

Megismerkednék független dolgozó nővel házasság céljából, kinyolcéves fiamnak anyja lenne. Lakásom van. Csak fényképes levélre válaszolok. „Tiszavirág" jeligére a kiadóba.

Márkás olajfestményt, bármilyen korúlteket magas áron veszek. Csapó u. 98. Bútorüzlet.

Dolgozó nő üres albérleti szobát keres. Császár Péter u. 65.

Fekete Pannónia eladó. Hámán Kató u. 9. Beláz.

Rövid tanulóangorámat elcserélem bútorért. Hatvan u. 13., emelet. Berze.

Olcsó kombináltszoba, hálók, fotelek, rekamiék, antik bútorok eladók. Hatvan u. 33.

Leveles csutka nagyobb mennyiségben eladó. Császár Péter u. 65.

Eladó olcsón igényesnek szép dióhéló hármastükörrel, konyhabútor, páros ágy, fényezett hármastükör. Csapó u. 98.

Szabad rendelkezésű szoba, konyhás lakást keresek költségtérítéssel. Malvin u. 30., Szabadság-telep.

Sürgősen keresek szabad rendelkezésű szoba, konyha, speizes lakást költségtérítéssel. Lakberendezés, bútorüzlet. Nagy László.

Tollat, bőrt veszek, hívásra házhoz megyek. Hatvan u. 10.

Külön bejáratú bútorozott szoba 2 személy részére kiadó. Hungária u. 4.

részlegünk

. sz. alatti helyiségből a

2. SZ. ALÁ KÖLTÖZÖTT

atáridővel:

r,

VÍTÁST,
SZÍTÉST.

készítő Ktsz

MH 25

Vállalat keres azonnali felvé-

OSOKAT,
AT.

t és szociális felszereléseket
lentkezni lehet a hajdúszo-
svezetőségen, Szováti útfél 2.
újvárosi építésvezetőség Szi-
ér. (x)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb férj, édesapa,

ID. MÁTYUS ANDRÁS

életének 67. évében elhunyt. Temetése f. hó 12-én délután 2 órakor lesz a Köztemető II. sz. ravatalozóból.

A gyászoló család

17087

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vágó János

Hajdubiharmegyei Népujság

1964 FEB 11.

Vágó János ólom-metszetei

1021

Vágó János nevével az Alföld legutóbbi számában találkoztam először. A 104-ik oldalon lapzáró illusztrációióként egy finoman megkomponált ólommetszete jelent meg, alig párcentiméteres kompozició, fehér és fekete vonalvezetéssel. A metszet művészisége megkapott, érdeklődni kezdtem utána. Ezt tudtam meg:

Vágó János a debreceni Alföldi Nyomda dolgozója. Annak a szellemi műhelynek a munkása, amely nemrégiben ünnepelte fennállásának 400 éves évfordulóját. Annak a nyomdának, amelyet még Huszár Gál alapított, s amelyet éppen ebben az évben korszerűsítenek az ország egyik legmodernebb üzemévé. Itt nyomdász Vágó János s a napokban aztán megoldódott első metszetének a titka is.

Én így láttam címmel egy izléses fedőlapba kötött gyűjtemény került nemrég a kezembe, amely Vágó János metszeteit tartalmazza. Az ólomba vésett metszetek az épülő üzem egy-egy mozzanatát örökítik meg s így illusztrációja is lehet az építkezés gazdag sokszínűségének.

S ahogy végiglapoztam a könyvet, az ólommetszetek valóban illusztrációk. De milyen remek és tökéletes illusztrációk. A művészi látásmód álomképei s a nyomdászra jellemzően saját munkájának anyagában, ólomban megörökítve. Megörökítve a munkát, az építkezést, tehát művészi himnusz is ez a gyűjtemény a munkáról, az alkotásról, ahogyan a „fekete művészet" tipográfiai mestere a körötte változó világ grafikai kiteljesedését is megtalálta.

Mert valamit tudnunk kell Vágó Jánosról. A gyűjtemény bevezetőjében Székely János, a nyomda igazgatója írja róla: „Ezek a metszetek lényegében Vágó János első ólommetszet próbálkozásai. Soha sehol nem tanult rajzolni, festeni vagy metszeni, autodidakta a szó teljes értelmében, mint annyi sok elődje volt a „fekete művészet" berkeiben." Nos lehet, hogy Vágó János autodidakta, de van szíve, tehetsége és művészi látásmódja. Szereti a nyomda világát, szereti a munkát s megvan benne a művészre mindenkor jellemző tulajdonság: a közlésvágy. S megvan az a szerénység is, amely az alkotások hátteréből, vonalaiból ragyog fel legszebben.

Örültem Vágó János ólommetszeteinek s úgy éreztem, hogy ezt az örömöt másokkal is meg kell osztanom. Egy fiatal, tehetséges művész első próbálkozásairól kellett híradást tennem, amely számomra azért is szimpatikus, mert a szép kiállítású gyűjtemény az Alföldi Nyomda dolgozóinak kollektív összefogását példázza. Azt az összefogást, amelyről olyan sok és becses dokumentumunk van már évekre visszamenően.

S befejezésül újból csak Székely Jánost kell idéznem: „A munkáról, szólnak ezek a vésetek, az alkotó, a teremtő munkáról. Színek és átmenetek nélkül, a fekete és fehér kontrasztjának örök hatására építve, a maguk nehéz „ólomnyelvén mondják el mindazt, amit egy fiatal nyomdász látott és érzett, mialatt épült egy üzem, amely az ő üzeme is."

Az Alföldi Nyomda kitűnő munkái országosan is ismertek és elismertek. Ott készültek Vágó János metszetei is. Az eredmény ezúttal is mindennél beszédesebb.

Boda István

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ

5. oldal — 1964. február 11.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1968 JUN 10

Vajó János

1021

VÁGÓ JÁNOS • BESZÉLGETŐK

BÚCSÚ AZ ISKOLÁTÓL

A színes felvételeket Véncsellei István, a fekete-fehéreket Sárkány László és Várdai Magda készítette

Búcsú? Van akinek valób

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Somogy megyei Néplap

Vágó János

1968 JUL 28

Vágó János: 1021
EXLIBRIS

Otthon mindig
rövidnadrágos
Ha tudják is,
átkát viszed, o
nem akarják t
neked is, miró

Várnak. Es tu
nézi gyűrűd, m
és számolja, h
hazahoz és ass
és nem lesz tö

Nézi gyűrűd, m
Te tudod, mily
szemeltek ki té
a tankokat szi
és te és ti nem

töttünk a kertben, az
tük be a kemencét. A
illatos volt, akár a
műhelye, ahová a fal
szonyok vitték meg
maguk dagasztotta k
tát. A konyhában láb
tunk türelmetlen, izgatott várakozással, s addig sündörögtünk a kemence szája körül, amíg sikerült elcsenni az első sütésből egy-egy foszlós kalácsot. Akkor fölkapaszkodtunk a padkára zsákmányunkkal, s a kemence forró oldalához támasztott háttal gyönyörűséggel majszoltuk.

Akkor nem tudtam, hogy a szegénység ingyen kosztosnak szegődött a házunkhoz. A postás minden hónapban két piros bankjegyet számolt le a nagyasztal szélére — nagyanya nyugdíját. A papírpénz láttán csokoládé és bambi ízű ábrándok ébredtek bennünk, meg a remény képzete, hogy kimondatlan kívánságunk teljesülni fog. Egy sírós, sárga bundás mackó vágyát őrizgettem — karácsonyig. Nagyanyám pirkadattól sötétedésig dolgozott napszámban a tehetős Pribék Bógorék földjén, egy bögre sírt és kis darab szalonnát kozott haza fizetségképpen.

lunk, az unokanővérem gimnáziumi tankönyvein kívül. Kincseskalendárium, egy megfakult biblia és különös kontrasztként — ki tudja honnan került ide — egy könyvecske: Boccaccio novellái.

Napközben megvágtam az ujjam, estére elmérgesedett. Nagyanya régi recept szerint nyúlhájat és vöröshagyma levelét köti a sebre — eltarthat egy ideig, míg begyógyul. Lefekvéskor versengve fújjuk el a lámpát. Az ablakokra rajzszögezett kékpapíron átdereng az utcai oszlopról szűrődő villanykörte fénye és a csillagvilág. Búcsúzóul a szél is bezörget. A kemencesutban alszom. Nagyapám viseltes kabátjával takarózom, mióta nincs szüksége kabátra. Hallgatom a csöndet, az alvók szuszogását. A falrepedésekből, a megvénült bútorok eresztékeiből láthatatlan lények surrannak elő, halk roppanások, zizzenések tudatják jelenlétüket. Teli van velük a kuckó, ráülnek a takarómra, s én kalim-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

EGYETEMI LAPOK
Budapest

1978. DEC 13

Vágó János

1021

VÁGÓ JÁNOS: KETTEN

utcábar

s—Rákóczi 0:0

rai indította Kisst, ő becsapta Kanászt és Hegedűst, a 16-osról lőtt, de a kiinduló Mészáros bravúrral szögletre ütötte a labdát. Nem sokkal később a középcsatár újra veszélyeztetett, de Mészáros most is a helyén volt.

Most újból a Vasas következett. Müller futtából 25 méterről hatalmas lövést küldött kapura, Buús azonban parádés vetődéssel mentett. Ezután a 16-oson belül Patyi kezéhez ért a labda, a közelben álló Marton azonban látta, hogy a kezezés vétlen és továbbot intett. (Hiába követelt a közönség 11-est.) A 72. percben Zombori labdája került el a kaposvári kaput, majd Gass közeli lövése az önfeláldozóan közbevetődő Zentairól pattant szögletre. A 86. percben Zombori előtt még egyszer lehetőség nyílt, de ő a kapu előtt keresztbe lőtte a labdát. Két perc múlva Kiss tört viszont kapura, becsapta őrzőjét, Mészáros kétségbeesetten kiindult, megpróbálta ellökni a csatárt, de ez nem sikerült. Kiss elhúzta a kapus mellett a labdát, amely azonban a vizes fűvön felgyorsult és Kántor czi. A kaposváriak helyzeté ekkor nehezítette, hogy ezút tal már nemcsak a bal ol dalon, hanem a jobb széle is támadásokat indítottak hazaiak. A Rákóczi a meg szerzett labdákkal néhán villámgyors ellentámadássa kísérletezett, és két alkalom mal nem sok hiányzott ah hoz, hogy megrezdüljön Mé száros kapus hálója. *A hősie sen védekező kaposvárial megérdemelten jutottak a egy nagyon értékes bajnok pont birtokába.*

A Vasas csapatában igazában Váradi játszott csak jól de megfelelt Zombori, Kántor és Müller is.

A Rákóczinál Buúsnak egyszerűen nem lehetett gólt lőni. Ágfalvi a földön és a levegőben egyaránt korlátlan úr volt. Zentai sok támadás vert vissza. Turai ügyesen tartotta a labdát. Nemcsak jól indított, hanem a védekezésből is kivette a részét Kiss gólveszélyesen játszott Kár, hogy a befejezések nem sikerültek.

TOVÁBBI EREDMÉNYEK:

Haladás MTK

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1976 SEP 19
SOMOGYI NÉPLAP

1021 Vágó János

HAJNAL

Vágó János ólommetszete.

ára?

— **Sorompó**
Kaposváron a
helybeli Renger
figyelmetlenül
motorkerékpárjá
súlyos sérülések
ták a kaposvári kórházba.
Szabálysértési eljárás indult
ellene.

— **Szabálytalanul kanyarodott** gépkocsijával Kaposváron a Rákóczi téren a 22 éves Csöndör László kaposvári lakos és összeütközött a motorkerékpárral haladó Mázics János Huba járművével. A motoros könnyebb sérüléseket szenvedett. Csöndör ellen szabálysértési eljárás indult.

nem rendelkezők sikeres felvételi vizsga után az I. osztályba iratkozhatnak. A szakmunkások az I. osztályban felvételi vizsga nélkül, sikeres különbözeti vizsga esetén pedig a II. osztályban kezdhetik meg tanulmányaikat. A szakmunkásképző emelt szintű tagozatán végzett szakmunkások a dolgozók kétéves szakközépiskolájába jelentkezhetnek (érettségizett szakmunkások lesznek), vagy a négyéves szakközépiskola II. osztályába kérhetik felvételüket — ekkor szakközépiskolai végzettséget szerezhetnek. A jelentkezők bővebb felvilágosítást és jelentkezési lapot az iskolában kaphatnak: Kaposvár, Rippl-Rónai u. 15. Jelentkezési határidő:

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 JUN 5

SOMOGYI NÉPLAP

Vágó János

1021

(Vágó János ólommetszete)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vágó János

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1964 NOV 29

1021

KERTÜNK

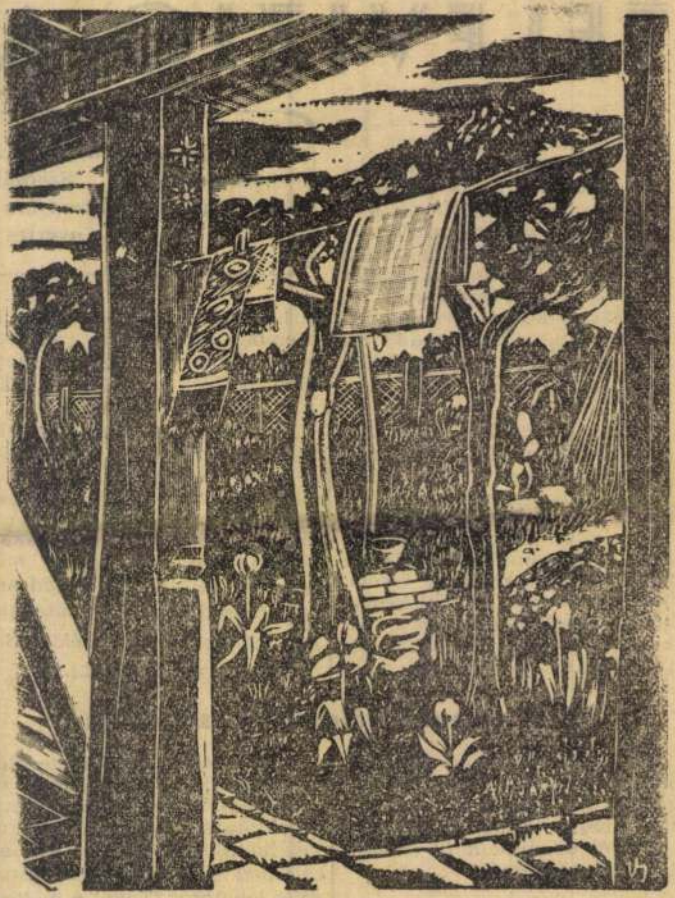

Olommetszet. Vágó Jánosnak, a debreceni Alföldi Nyomda gépmestérének munkája.

TELEVÍZIÓ A

Harmadik díjat nyert a Ma somogydöröcskei Szerdahe nosok, tv-nézők bizonyára é nyertes ta

Mind világszerte, mind pedig hazánkban hónapról, hónapra, sőt már hétről hétre rohamosan nő a tv-előfizetők száma, s azt mondhatjuk: a tv már olyan nagy mértékben tör be családi otthonokba, hogy napjainkban szinte a családi élet egyik fő tényezőjévé válik. Elég csupán arra gondolnunk, hogy hazánkban ma már esténként mintegy kétháromm millió néző ül a képernyők előtt.

Az is kétségtelen, hogy még mindig csak a kezdet kezdetén vagyunk, hiszen még óriási távlatok és ragyogó lehetőségek állnak a távolbalátás »csodája« előtt. Hovatovább nemcsak otthonunkban találkozunk vele, hanem az iskolában, az iparban, a közlekedésben, a gyógyászatban és a többi tudományágban is. Azzal is számolnunk kell, hogy a tv térhódítása egyre gyorsuló ütemben tovább tart a családi otthonokban is, és belátható időn belül megsokszorozódik a tv-előfizetők száma.

Ilyen helyzetben és perspektívák mellett nem érdektelen a tv és a család kapcsolatáról beszélni, annál kevésbé, mivel nem elég csak nézni a műsort, hanem helyesen kell tudni »televíziózni«, és hasznos módon kell beiktatni a család napi életrendjébe. Az alábbiakban ehhez is szeretnék hasznos segítséget nyújtani.

I. A televízió áldásai a családban

Az individualizmus kora lejárt. Ma már minden vonatkozásban a kollektivizmus korában élünk. Ebbe a miliőbe igen jól beleillik *a tv is mint kollektív tényező.*

1. A tv elsőrendű haszna, hogy közösséget teremt. Ez különösen egy-egy sportesemény vagy színházi előadás közvetítése alkalmával

A tv a közművelődés területén különösen a falvakban és a tanyákon, pusztákon teljesít pótolhatatlan szolgálatot. A mi kis falunkban pl. a tv az egyetlen szórakozási és kulturális lehetőség. Távol a megye székhelytől, eldugott, ún. isto háta mögötti falunkban a számunkra — a könyveken vül — a vegetatív élet

Hajdubihar megyei Népujság

Vágó János

15

1021

Falu — Vágó János linómetszete

nokon elnek, ott fejezte be általános iskoláit is. Aztán Debrecenbe került dohányipari technikumba, ahol jeles eredménnyel végzett. Felvették az egyetemre.

— A Debrecenben töltött évek nagy hatással voltak rám — emlékezik vissza. — Tetszett a város, barátokat, ismerősöket szereztem, és már akkor eldöntöttem magamban, hogy itt akarok dolgozni. Érettségi után a dohánygyárban vállaltam munkát. Itt az egyetemen a Debrecen Vá-

töndíjasa
üzemi g
húszéves
lesztési
erről a t
gozatot f
demjegye
— Úgy
években
ben szer
pasztalatokat mint üzemgazdász. Aztán meglátjuk ... A munkát illetően van néhány elképzelésem, főleg a munkaszervezés terén. De erről korai lenne nyilatkozni.

A Hortobágyi Állami Gazdaság jövő szakembere

— Társadalmi ösztöndíjjal mentem egyetemre — veszi át a szót Ecsedi János. — Debrecenben érettségiztem, majd két évig a Hortobágyi Állami Gazdaságban adminisztrátor voltam. Szüleim Balmazújvároson laknak.

Egyébként újdonsült férj, balmazújvárosi lányt vett feleségül.

— Lakás?

— Vonattal fogok átjárni az állami gazdaságba.

Matematika ... matematika

A szerény, halk szavú fiatalember szenvedélyesen foglalkozik a matematikával. Elsősorban az érdekli, hogy a matematikai programozás alkalmazásának milyen lehetőségei vannak a mezőgazdaságban. Nyáron, az üzemi gyakorlat ideje alatt a gazdaság állattenyésztésének 3 ága, a marha- és sertéshizlalás, valamint a tehenészet önköltségének alakulását vizsgálta.

— Érdekes munka volt — meséli lelkesen. — Ebből a témakörből többet „ki lehet hozni", magasabb tudományos fokozat elérése sem lehetetlen. A gazdaságnak jól felszerelt szakkönyvtára van, a szakmai továbbképzés is biztosítva van.

Bizonyára szorgalmas kölcsönzője lesz Ecsedi János. Hogy komolyan gondolja, bizonyíték erre az egyetemen elért jeles tanulmányi eredménye.

Hátra vannak még az államvizsgák. De bátran néznek elé, hogy azután zsebükben a diplomával bekopogtassanak munkahelyükre, ahol mint jó ismerősöket — szeretettel fogadják őket.

Miklósvári Zoltán

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ
5. oldal — 1964. november 15.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Amikor a mult évad vég
hogy az idén színházunkh
Ilona, a legifjabb színésznő
rete, kíváncsian várta őt
Vajon az egész fiatalon e
színházi sikerek, az ország
tette-e elbizakodottá, „szt
lyáját hivatalosan Debre
dő ifjú színésznőt?

Eljött az idei szezon, és
Béres Ilona. Akik még n
érdeklődtek: Milyen embe
tás, a kellékes, a díszítő,
egyöntetűen vallották: egy
szerény. Nem kell játszan
gest, mert az, nem kell a
bújnia, hogy érdekes legye

Ahogy beszélgetünk edd
tásáról, vágyairól, emberi
ars poeticájáról, mindez ig
előttem.

— Nem emlékszem rá, h
más akartam lenni, mi
Apám Budapesten szerszá
lomba hordta és hordozza
a könyveket, tőle tanultam
az irodalom és a művész
Nővérem közgazdász, 6 év
nak a többletét adta át ne
hozzásegített a valóság meg

Első szerepemet Füst M
talanok című csodálatosan
jában játszottam, majd utá
zett Thurzó Gábor darab
ajtó, és Shakespeare: Aho
Rosalindája.

A debreceni színház
először a tv ernyőjén tal
kaukázusi krétakör előadá
tették. Amikor megtudtam,
iskola elvégzése után pályá
színháznál kezdem el, erre a
és a kiváltott élményre gond

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 MÁJ 2 2
SOMOGYI NÉPLAP

Vágó János

1021

MOHÁCSI UTCA — *Vágó János olommetszete*

KISZ-veze

A somogyi KI
és aktivisták a ny
gyei bizottság b
vesi vezetőképző
készülnek föl a s
feladatokra. A
Konzervgyár KI
szezonmunka miatt sehogyan nem tudnának eljutni a tanfolyamokra; nyáron náluk a gyárban való helytállás mindennél fontosabb. Ezért a gyár fiataljai elhatározták, hogy Balatonmárián, a vállalati üdülőben, még ebben a hónapban háromnapos saját vezetőképző tanfolyamot rendeznek.

szúrten tudják elhatni

Ugyanazokat a témákat dolgozzák föl, mint a megye táborokban levő fiatalok.

A tanfolyam zárásakén fórumot tartanak. Ide meg hívják a konzervgyár párttit kárát, igazgatóját és a szak szervezeti bizottság titkárá is.

Leningrádban a Nemzeti Színház

Kirill Lavrov, a Szovjetunió népművésze, a leningrádi Gorkij drámai színház világszerte ismert vezető színésze köszöntötte pénteken este a Nemzeti Színház társulatát, amely ezen a napon Vörösmarty Mihály romantikus meséjével, a Csongor és Tündével mutatkozott be a leningrádi kultúrpalotában szép sikerrel. Vasárnap este a Faust leningárdi bemutatásával zárja szovjetunióbeli vendégszereplését a Nemzeti Színház.

— **Társadalmi munkáva** épült úttörőházat avatta szombaton Szabolcs-Szatmá megye legnépesebb nagyköz ségében, Újfehértón. A hely Lenin Termelőszövetkezet é az áfész anyagi támogatásá val készül a több mint 10 négyzetméter alapterületi úttörőház.

— **A Csiky Gergely Szín ház** igazgatósága közli, hog Cyranó május 22-i (mai) elő adásai Helyei László betegsé ge miatt elmaradnak.

— **Betegség miatt elmarad** holnap Siófokon, a művelődési központban a Csiky Gergely Színház Cyrano előadása. A hétfőre esedékes Krúdy-bérlet előadását június 11-én tartják meg.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 ... 5

Könyvtáros

Vágó János grafikus

mondotta: a könyv olyan, mint a kígyó. Észrevétlenül elbújik, meglapul valahol.)

Néha egy-egy könyvünket azért nem adja vissza a kölcsönvevő, mert elfelejtette, hogy kitől kérte el. Ha ex librisünk benne van a könyvben, akkor az eszébe juttatja nevünket, és ha könyvtára nem csupa „kölcsönvett" könyvből áll, akkor vissza is adja. Idegen ex librisszel ellátott könyvet csak akkor tarthat valaki könyvtárában, ha a könyvtulajdonos neki dedikálta, vagy ha a könyvet megbízható antikváriumban vásárolta.

Az ex libriseken néha vannak olyan ábrázolások vagy felírások is, amelyek a könyvtolvajoktól való félelemről tanúskodnak. Komoly vagy tréfás szöveget, illetve verset tartalmaznak: megfenyegetik, s olykor meg is átkozzák a tolvajt. A sok közül most csak egyet említek meg. A Gebhardt Béla által 1933-ban készített „Ila" feliratú ex librisen egy könyvállvány előtt álló olvasó nőt látunk. A bal alsó sarokban egy kör alsó részén ez a szöveg olvasható: „Ha nem adsz vissza egy kölcsönadott könyvet, járjon át sütővas és onts mindig könynyet." A szöveg fölött egy óriási sütővasban kínok közt vonagló és füstölgő női akt látható. Akad olyan ex libris gyűjtő is, aki az ilyen könyvtolvajok ellen írt versikéket gyűjti. Számuk már több százra megy.

Van ex libris, melyre a tulajdonos ráíratja, hogy könyvét nem adja kölcsön, másikon a szöveg a kölcsönvevőt a könyvnek épen való visszaadására figyelmezteti. Némelyik ábráján buzogányos férfi, félelmetes oroszlán, kutya, mesebeli sárkány vagy mondai állat őrzi a könyveket. Az ilyen ábrázolások és az ilyen jelképes állatok a könyv iránt érzett féltő szeretetről tanúskodnak.

Vágó János ex librise

Legyen szabad ezzel kapcsolatban hivatkoznom két saját ex librisemre is. Az egyik, Vágó János kaposvári grafikus által készített álomvéseten két címerállat látható: egy oroszlán és egy sasfejű sárkány, úgynevezett griffmadár tart mancsai, illetve karmai között egy fáklyaként világító könyvet, amelyen ez a latin szöveg olvasható: „Liber meus", vagyis „Az én könyvem". Egy másik ex librisemen, Andruskó Károly zentai grafikus fametszetén madáríjesztő riasztja el a könyvek fölött keringő madarakat.

Összefoglalásként talán jogosan állapíthatom meg: *a könyv őre az ex libris.*

Nagy Dezső

Thomas Man

1875—1955

Most lenne, ha élne százéves. 1875. június 6-án Lübeckben, a régi Hanza-városban született, amelyről egyik legszebb esszéjét, a *Lübeck mint életforma* címűt írta. 1955. augusztus 12-én, húsz évvel ezelőtt, nyolcvanéves korában Kilchbergben, Zürich mellett ragadta ki a halál költői álmai közül.

Régi lübecki patricius családból származott, apjának gabonanagykereskedése volt. Az ő halála után, 1891-ben költözött át az egész család Münchenbe, ahol a fiatal Thomas Mann a „Délnémet Tűzbiztosítási Bank"-nál vállalt fizetés nélküli gyakornoki állást. 1896-tól 1898-ig testvérével, Heinrich Mann-nal együtt Itáliában élt, majd hazatérve két évig (1899—1900) a Simplicissimus c. szatírikus folyóirat munkatársa lett. 1905-ben feleségül vette Katja Pringsheimet és Münchenben telepedett le. 1929-ben elnyerte a Nobel-díjat. 1933-ban éppen külföldi előadói körúton volt, amikor a hitleri hatalomátvételről értesült. Nem tért vissza a hitleri Németországba, hanem Küssnachtban, Zürich mellett telepedett le. 1936-ban végleg visszautasította a hazahívó ajánlatokat, ezért elvették polgárjogát, és a bonni egyetem filozófiai kara megfosztotta díszdoktorságától is. 1938 és 41 között Amerikában vendégtanárként tanított a princetoni egyetemen, majd 1941-ben Kaliforniában teremtett otthont. Csak 1952-ben tért vissza Európába hátralevő éveire, mert Svájcban óhajtott nyugovóra térni.

Első nagyszabású regényében, a *Buddenbrook-ház*ban egy család történetét és egész atmoszféráját eleveníti meg sok önéletrajzi elem, emlék felhasználásával. 1901-ben, 26 éves korában fejezte be re-

Gustav Seitz szobra Thomas Mannról

Majdnem egy évszázadon át a több nemzedékes családregény adja a polgári kor nagy epikai kifejezésének keretét. Ez a regényforma egyesítette a fejlődésregényt, az én-regényt, a családregényt. Nem csupán egyéni sorsokat ábrázolt, hanem egész korokat, fölmutatta a fejlődés irányát, a lehetséges jövőt vagy méginkább a jövőtlenséget. Hanno, az utolsó kis sarjadék áthúzza a családfát a Buddenbrookok családi könyvében, s tette szimbolikussá válik.

Th. Mann mesteri novellájában, a *To-*

Kitüntetések

Magyar Mérnök és Épitész-
egylet nagy aranyérme
- Vágó József -

M Ü V É S Z E T
II.évf. 1903.
141.
"Kitüntetések"

Vajna Éva.

Lantos Magazin. 1929. I. évf. 10a.
825-829 old.

Vágó József.

Vajna Ede.

Lantos Magazin. 1929. I. évf. 10 sz.
825-829 old.

Vágó József: Iskolatér.

Vajna Éva -

Lantos Magazin. 1929. I. évf. 10. sz.
825-829 old

Vágó József: Ujabb tanul-
mány a Népszövetségi pa-
lotához -

Vajna Éva-

Lantos Magazin, 1929. I. évf. 10.
825-829 old.

Vágó József: Kislakásos bérházcsoport. (Terv.)

M Ú V É S Z E T
XIII.évf.1914.
196.

Péczely

V a g ó J ó z s e f :

Kórháztervezet

Épitészeti tavlati rajz

A Mücsarnok tavaszi kiállitásából

Fényképi soksz.

Vágó. József

épitész

wód

Ünnep

1936. III. éj 21. n

113

Tekintetes

Műemlékek Országos Bizott
sága

Budapest

IX. ker Üllői út

Vágó József

cód
3

A Pesti Városháza

1937. 3. sz. 15. l.

(Így képzeli el Vágó József az új Nyugati-pályaudvart és kör-
nyékét.) 3
képek.

Pengő

259 **Kollar, Ad. Fr.** Historiae diplomaticae juris patronatus apostolicorum Hungariae regum libri tres. Vindobonae, 1762. Csinos fbör. 4°. Címlapján rézm. vignettával, 2 rézm. képpel a szövegben és 1 rézm. táblával. **36.—**

260 — Historiae jurisque publici regni Ungariae amoenitates. 2 voll. Vindobonae, 1783. régi kkts. 8°. **24.—**

261 **Koller Jos.** Cerographia Hungariae seu notitia de insignibus et sigilis regni Mariano-Apostolici. Tyrnaviae, 1734. régi kkts. kis 8°. 6 rézmetszetű táblamelléklettel Mint teljes péld. ritka. **15.—**

262 **Kolozsvári János.** Magyar piarista iskoladrámák. Pécs, 1938. fzve. n. 8°. (68 oldal) **3.60**

263 **A kolozsvári egyetemi kör évkönyve.** Szerk. Balog Endre, Kiss Menyhért és Makoldy Győző. 1903—1904. fzve. n. 8°. **6.—**
Tart.: Benedek Marcell, Gyárfás Elemér, Ravasz László és mások cikkeit.

264 **Komlóssy Ferenc.** Széchenyi István gróf élete. Bpest, 1911. fzve. 4°. Számos kép- és hasonmásmelléklettel. **8.—**

265 **Korabinszky, Joh. Math.** Beschreibung der. Königl. ungarischen Haupt- Frey- u. Krönungsstadt Pressburg. Nebst e. Anhange v. Kön. Schlosse u .d. umliegenden Gegend. Teil I. (Mehr nicht ersch.) Pressburg, o. J. (cca 1780) br. gr. 8°. — Rézm. vignettával a címlapon, 1 térképmelléklettel és 2 táblázattal. Ritka. **36.—**

266 **Kósa, Joh.** Die ungarische Kolonisationsfrage um die Mitte des 19. Jahrhunderts. Wien, 1938. fzve. n. 8°. (K. ny.) **5.—**

267 **Kossovich Károly és Horváth Mihály.** Az ipar és kereskedés története Magyarországon a XVI. század elejéig. 2 rész. Buda, 1842. n. 8°. (Történettudományi Pályamunkák II.) **10.—**

268 **Kossuth Lajos.** Felelet gróf Széchenyi Istvánnak. Pest, 1841. egyk. vászon. 8°. **8.—**

269 **Koszó János.** Fessler Aurél Ignác a regény- és történetíró. A racionalismustól a romantikáig. Bpest, 1923. fzve. n. 8°. **8.—**

270 **Kovachich, M. G.** Vestigia comitiorum apud Hungarios ac supplementum ad vestigia. 4 kötet (a munka és 3 supplementum). Budae, 1790—1801. Régi félbőrkötések. n. 8°. Ritka teljes példány. **120.—**

Pengő

271 — Formulae solennes styli in cancellaria, curiaque regum, foris minoribus, ac locis credilibus, authenticisque Regni Hungariae olim usitati. Quas in subsidium diplomaticae, ac veteris jurisprudentiae hungaricae potissimum practicae anteverbőcziane e coaevis codicibus manuscriptis collectas edidit. Pestini, 1799. vászonkts. 4°. **36.—**

272 **Kölcsey Ferenc** minden munkái. 3. böv. kiad. 10 kötet. Bpest, Franklin, 1886—87. 7 ered. vászonkts. 8°. Kölcsey arcképével. Címlapokon pecsét. **18.—**

273 **Körömy Á.** Iparviszonyaink a czéhek szabályozásától a mohácsi vészig 1376—1526. Bpest, 1883. fzve. n. 8°. **4.—**

274 **Kovács Gábor.** A közgazdaságtan elemei. I. kötet. Alapvetés. A közgazdaságtan története. A közgazdasági szervezet és fejlődése. Debrecen, 1915. fzve. n. 8°. **8.—**

275 — A népesedés elmélete. Debrecen, 1908. fzve. n. 8°. Ritka. **10.—**

276 **Kovács János.** Szegedi emlékek. (Helytörténeti és néprajzi vázlatok.) Szeged, 1895. fvászonkts. 8—181. old. **12.—**

277 **Krones, F.** Zur Geschichte Ungarns im Zeitalter Franz Rakoczis II. 2 Teile. Wien, 1870. br. gr. 8°. **12.—**

278 **Krudy Gyula.** Pesti album. Feljegyzései és elbeszélései. Bpest, 1919. fzve. Első kiadás. **3.60**

279 **Küffer Béla.** Vándorbíráskodás Mátyás király alatt. Tanulmány. Bpest, 1904. fzve. k. 8° **3.—**

280 **Ladányi Gedeon.** A magyar királyság alkotmánytörténete a szathmári békekötésig. 2 kötet. Debrecen, 1871. fzve. n. 8°. **10.—**

281 **Latinovits.** A borsódi és katymári Latinovits-család története. Zombor, 1899. fvászonkts. n. 8° 1 szines címerképpel. **5.—**

282 **Lehel Ferenc.** Vágó József Tabán terve. Képekkel a szövegben és 2 képes táblával. Bpest, é. n. fzve. 4° (4 old. szöveg) K. ny. **3.—**

283 **Lencz, Géza.** Der Aufstand Bocskays und der Wiener Friede. Eine kirchenhistorische Studie. Debrecen, 1917. br. gr. 8° Mit 20 Abbdgen **8.—**

284 **Lengyel Zoltán.** Magyar névkönyv. Bpest, 1917. fve. 8° **6.—**

Ravensburg. 1940. 152. 7. Sap

Pengő

235 **Kepp Mária.** Rumy Károly György Göttingában. Bpest, 1938. fzve. n. 8°. 98 oldal. **2.—**

235a **Karácsonyi J.** A magyar nemzetségek a 14. század közepéig. 3 kötet 4 részben. (III. 2. **Csoma J.** Magyar nemzetségi címerek.) Bpest, M. T. Ak., 1900—04. 3 fbörkts. n. 8° Számos leszármazási táblázattal, 8 színes táblával és 80 pecsét- és címerképpel a szövegben. **60.—**

236 **Karácsonyi J.** A székelyek eredete és Erdélybe települése. Bpest, M. T. Akad., 1905. fzve. n. 8°. (Értek. a tört. tudom. köréből) **1.—**

237 — Kik voltak s mikor jöttek hazánkba a böszörmények vagy izmaeliták? Bpest, M. T. Akad. 1913. füzve 8° (Ért.) **1.—**

238 — Sz. Ferencz rendjének története Magyarországon 1711-ig. 2 kötet. Bpest, M. T. Akad., 1923—24. fzve. n. 8°. **12.—**

239 **Kardos Emilia.** A pécsi német sajtó és színészet története. Pécs, 1932. fzve. n. 8°. **2.40**

240 **IV. Károly** visszatérési kisérlete. Kiadja a M. K. Minisztérium. 2 füzet. (II. A trónfosztással kapcsolatos külpolitikai anyag ismertetése 1921. okt. 22-től nov. 13-ig.) Bpest, 1921. fzve. n. 8°. 224 és 32 old. **12.—**

241 **Károlyi Árpád.** A német birodalom nagy hadi vállalata Magyarországon 1542-ben. Uj adalékok külviszonyaink történetéhez. Bpest, 1880. fvász. n. 8°. **6.—**

242 — A korponai országgyülés 1605-ben. Köz- és alkotmány tanulmány. Bpest, 1895. fzve. n. 8°. **8.—**

243 — Németujvári gróf Batthyányi Lajos első magyar miniszterelnök főbenjáró pöre. 2 kötet. Bpest, 1932. fzve. n. 8°. (Fontes historiae Hungaricae aevi recentioris.) **30.—**

244 — Az 1848-diki pozsonyi törvénycikkek az udvar előtt. Bpest, 1936. fzve. n. 8° (Fontes historiae Hungaricae aevi recentioris.) **8.—**

245 **Kazinczy Ferenc.** Magyar régiségek és ritkaságok. I. (egyetlen) kötet Pest, Trattner, 1808. fvászonkts. n. 8°. Rézm. arcképpel. (Kazinczy Andreas.) **12.—**

246 **(Kecskeméthy Aurél.)** Országgyülési árny- és fényképek. Rajzolta Kákay Aranyos. Pest, 1861. — Kákay Aranyos politikai és társadalmi tragico-humoristicus krónikája. Pest, 1869. — Ujabb árny- és fényképek.

Pengő

Idősb Kákay Aranyostól. Pest, 1866. — Nagy férfiaink. Legujabb fény- és árnyképek. Kákay Aranyostól. Pest, 1874. 2 fvászonktsben. n. 8°. **12.—**

247 **Kempelen Béla.** Magyar nemesi családok. 11 kötet (A—Z és függelék) Bpest, 1911—1932. fzve. n. 8°. **36.—**

248 — Magyar nemesi családok 11 kötet. (A—Z és függelék) Bpest, 1911—1932. er. vászonktsk. n. 8° p. **74.—**

249 — A nemesség. Utmutató az összes nemességi ügyekben. Genealogiai és heraldikai kézikönyv. Bpest, 1907. fzve. n. 8°. 1 táblával. **3.50**

250 **Keza, Simon de.,** Chronicon Hungaricum, quod nunc primum excitat A. Horányi. Editio II. Budae, 1782. régi kkts. 8°. **5.—**

251 **Király János.** A pozsonyi nagydunai vám- és révjog története. Pozsony, 1890. fvászon. n. 8°. **5.—**

252 **Kis Bálint.** Az Árpádok királyi vére Magyarország családaiban. 57 nemzedékrendi táblával. Bpest, 1895. fzve. 4°. Igen ritka. **45.—**

253 **Kisfaludy Sándor.** Regék a magyar elő-időkből. Budán, k. m. universitás, 1818. ered. kkts. kis 8°. 3 rézmetszetü képmelléklettel. A II. kiadás igen szép példánya. **20.—**

253a **Kisfaludy Sándor.** Hunyadi János. Históriai dráma. Buda, k. m. universitás, 1816. egyk. fbör. n. 8° — Hunyadi rézm. arcképével. Első kiadás. Kissé foltos pld. **10.—**

254 **R. Kiss István.** Az erdélyi fejedelmek nemzeti politikája. Bpest, 1927. fzve. 8°. **3.—**

255 **Kiss József** költeményei. Ferenczy Károly, Grünwald Béla, Hollósy Simon, Réti István, Thorma János képeivel. Bpest, é. n. díszes ered. ilusztr. vászonkts. 4°. Rengeteg képpel, Kiss József arcképével és 32 fénymetszetü melléklettel. **24.—**

256 **Klemm I. A.** Baróti Szabó Dávid nyelve nyelvujitási szempontból. Bpest, 1908. fzve. n. 8°. (Nyelvészeti füzetek 50.) **3.60**

257 **Kniezsa I.** Magyarország népei a XI. században. 1 térképmelléklettel. Bpest, 1938. fzve. 4°. (K. ny.) **8.—**

258 **Kohn Sámuel.** A szombatosok. Történetük, dogmatikájuk és irodalmuk. Különös tekintettel Péchi Simon főkancellár életére és munkáira. Bpest, 1889. n. 8°. **6.—**

THE STUDIO. Special Numbers.

251 **The Art-Revival in Austria.** With 98 illustrations. 1906. cloth. 6.—
252 **Art in England,** during the Elizabethian and Stuart periods. With illustrations, 1908. cloth 6.—
253 **Beauty's** awakening. A masque of Winter and of Spring. Illustrated. London, 1899. cloth. 4.80
254 **Bookbindings** (Modern) and their designers. Winter-number 1899-1900. With illustrations. 4° London. 1900. cloth. 6.—
255 The **Brothers Maris** (James—Matthew—William) With illustrations. 1907. cloth. 6.—
256 **Colour Photography** and other recent developments of the art of the Camera. With illustr. in colour and in monochrome. 1908. cloth 6.—
257 **Corot** and **Millet.** With critical essays. Illustrated. 1902. cloth 10.—
258 **Etching and engraving.** (Modern) With many illustrations. 1902. cloth 6.50
259 Modern **etchings mezzotints and dry points.** With illustrations. 1913. cloth 7.—
260 **Gardens of England.** 1. In the Northern. 2. In the southern & western and 3., In the Midland & eastern counties. With illustrations in colour and photographs. Ed. by Ch. Holme. 4° 1908—1911. 3 vols. cloth 20.—
261 **Jewellery and fans.** Modern designs. With illustrations in colour and monotone. 1902. cloth 4.—
262 **Mansions of** England in the olden time. With plates. 1906. cloth 5.—
263 **Masters** of english landscape painting. J. S. Cotman—David Cox—P. de Wint. With special plates and many illustrations. 1903. cloth 4.50
264 **Old english Mezzotints.** With 128 plates. 1910. cloth 6.—
265 **Old english** colourprints. With 40 illustrations. Orig. cloth 6.—

Stipple. — Engravings after Reynolds—Romney—Gainsborough. — Morland. — Angel. Kauffmann. Bartolozzi a. s. o.

266 The great **painter-etchers** from Rembrandt to Whistler. With illustrations. 1914. Orig. binding of the publisher, green cloth 10.—
267 **Peasant Art in Austria and Hungary.** With 46 illustr. in colour and 816 in monoton. 1911. orig. cloth 12.—
268 **Peasant art in Italy.** With illustrations in colour and inmonotone. 1913. cloth 4.50
269 **Peasant Art in Russia.** Great Russia and the Ukraine. With illustrations in colour and in monotone. 1912. cloth 6.—
270 **Peasant Art in Sweden,** Lapland and Iceland. With illustrations in colour and monotone. Or. binding of the publisher, in red cloth 5.—
271 **Pen, Pencil and chalk.** A series of drawings by contemporary european artists. 1911. Orig. binding of the publisher, black cloth 8.—
272 Art in **Photography.** With selected exemples of European and American work. With 110 illustrations. 1905. cloth 4.—
273 **Portrait miniatures.** With 51 illustr. in colour and 30 in monotone. 1910. orig. cloth 10.—
274 **Posters and publicity.** Fine printing and design. 1926. Original binding of the publisher, blew cloth 5.—
275 The **Royal Academy** from Reynolds to Millais. With illustrations in colour, in photogravure, a. s. o. 1904. cloth 6.—

277 **Sketching Grounds.** With illustrations in colour and in monotone. 1909. cloth 4.—

278 **Turner, J. M. W.** The genius of T. With plates in colour, in facsimile a. s. o. 1903. cloth 6.—

279 — The water-colours of him. Text by Rawlinson and Finberg. With 30 plates in colour. 1909. Or. binding of the publisher, blew cloth 8.—

280 **The Village homes** of England. Text and illustrations by S. R. Jones, with some drawings in colour. cloth 4.—

281 **Water-Colour** Society (The old) 1804—1904. With reproductions in colour. 1905. 5.—

282 **Water Colours,** The Royal Institute of Painters in — With 40 reproductions in colour. 4⁰ 1906. cloth 5.—

283 **„The Studio"** Year-Book of decorative Art. With ilustrations in colour and in tint. 1906—1913. 4⁰ London, In original bindings of the publisher, cloth, in different colours. Each 3.—

284 **The Studio.** Illustrated Magazin of fine and applied art. XXVIII—LXI. 1903—1914. cloth kötetenként 3.50

285 **(Suckow.)** Briefe an das schöne Geschlecht über verschidene Gegenstände aus dem Reiche der Natur. 3 Bde mit Kupfern. Jena, 1771. Sehr. hübsche Halb-Lederbde d. Zeit, mit Rückenvergoldung. 12.—

286 **Swedenborg, Em.** Opera Minora. — De nova Hierosolyma. — De charitate. Sapientia Angelica de conjugio — Christiana religio, Canones novae ecclesiae, etc. New-York 1889. half in leather. 5.50

287 — Apocalypsis revelata in qua deteguntur arcana quae ibi praedicta sunt et hactenus recondita latuerunt. 2 tom. New-York & London: Swedenborg Society 1889. bound half in leather 10.—

288 **Szent-Katolna,** Magyar író külföldön. 2 köt. Pest, 1865. v. (Németország—London—Páris—Svájc, stb.) 4.—

289 **Taaffe, Graf Ed.** Der politische Nachlass des Grafen E. T. Hrsg. v. Dr. A. Skedl. Mit 1 Porträt u. 1 Faksimile. Rikola: Wien, 1922. gr. 8⁰ 4.—

290 **Taine, H.** Die Entstehung des modernen Frankreich. Deutsche Bearb. v. L. Katscher. 6 Bände. Leipz. 8⁰ L. 8.—

291 — Aufzeichungen über England. Übers. v. E. Hardt. Jena: Diederichs, 1906. 2.40

292 **Thackeray, W. M.** A négy György. Kor-rajzi képek az angol udvari és városi életből. Ford. Szász B. Pest, 1873. v. 2.—

293 **Torma J.** Oklevélészeti naptár. (Calendarium diplomaticum) A középkori, főleg hazai oklevelekben előforduló keltek meghatározására. 4⁰ Kolozsvár 1879. 3.50

295 **Treitschke, H.** Historische u. politische Aufsätze vornehmlich zur neuesten deutschen Geschichte .3 Bde. 8⁰ Lp. 1867—70. Hldr. 6.—

Aus d. Inhalt: Preussen. — Milton. — Fichte. — Gagern. — Byron. — Der Bonapartismus. — Republ. d. Verein. Niederlande. — Das deutsche Drama.

296 **Vágó József.** Városokon keresztül. (Építészeti érdekességek) 103 képpel. n. 8⁰ Bp. 1930. 4.—

Tartalom: I. Egy ifju köztársaságban. II. Kempinski. — III. Ragnar Östberg. — IV. A tégla költői. — V. Kaiserstadt. — VI. Az örök város. — VII. La Belle au bois dormant. — VIII. Uj Róma. — IX. Istenek alkonya.

1939. május

Vågó József

wod

Magyar Iparmuvészet 1935.

1–2. sz. 61. l.

98

Vágó József (?)

irod

a. d. A budapesti Rezső-téri római katholikus templom pályatervei. A Cél. 1914. 144. l.

Állítólag az I. díjat nyert Lechner Ödön féle terven fenti sokat dolgozott.

92

Vajó József

ha ő a palota alapítója =

Művészház, Művészklub, Művészkör. Jeltelen cikk.
Pesti Napló, febr. 25.

1913.

nem ő, hanem Vajó László!

131

M. N. Múzeum néprajzi osztálya

VI. 312.

VÁGÓ JÓZSEF 4

rosligeti *Feld-féle* *színházat*, amely oly jellegzetes emléke volt a századelő magyar építészetének. Egyik első szakszervezeti központunkat, az *Építőmunkások Országos Szövetségének* *székházát* is ő alkotta meg a

← nem igaz! (Farkai)

MAGYAR HIRLAP 1977-3o1-6

VÁGÓ JÓZSEF

Dózsa György úton: ám a felszabadulás után ennek tőszomszédságában olyan nagyszerű új székház épült, amely hamar elfelejtette Vágó művét.

MAGYAR HIRLAP 1977-3ol-6

Hegyi: Példa és zsákutca

VÁGÓ JÓZSEF 6

A Tanácsköztársaság idején Vágó József lett az *építészeti direktórium* vezetője. Nyilvánvaló, hogy e rövid 133 nap alatt nem történhetett forradalmi változás a magyar építészetben: nem készülhettek el új, nagyszerű épületek. De tanulmányok és tervek egész sora bizonyította, hogy a haladó tervezők —

MA -6

VÁGÓ JÓZSEF +

Vágó vezetésével — a legkorszerűbb irányban *újították volna meg* építészetünket. Nem így történt: és Vágónak — annyi haladó társával együtt — emigrálnia kellett.

MAGYAR HIRLAP 1977-301-6

Hegyi: Példa és zsákutca

VÁGÓ JÓZSEF

Nyugat-európai tartózkodása alatt a korabeli világ egyik legismertebb építésze lett: ám korszerű elveiből részben engedve, elsősorban az eklektika felmelegítésével vált népszerű alkotóvá. Az ő nevéhez fűződik a *Népszövetség genfi székházának* megépítése is. A maga idejében igen nagy és szép feladatnak számított ez: ám a történelem azóta olyan ítéletet mondott a Népszövetségről, amely óhatat-

AP 1977-301-6

VÁGÓ JÓZSEF 9

lanul visszahat az egykori székházra is. *„Úgy hat, mint egy korszerű gyárépület, amely csődbe ment; a portéka, melyet gyártott, nem kellett senkinek"* — írta Márai Sándor az épületről azután a világháború után, amelyet nem tudtak megakadályozni a genfi palota burzsoá hatalmasságai. S amikor — éppen Svájcban — 1928-ban megalakult a modern építészek nemzetközi szövetsége, a *CIAM*, Vágó felvételi kérelmét már elutasították: a kényszerűségből és meghasonlásból vállalt feladatok addigra elválaszthatatlanul hozzánőttek nevéhez.

EP 1977-301-6

a és zsákutca

VÁGÓ JÓZSEF 10

Századik születésnapján sem másíthatjuk meg az igazságot; nem állíthatjuk a zsákutcáról azt, hogy a jövőhöz vezető legbiztosabb út volt. Annyival azonban tartozunk páratlan tehetségének, hogy emlékezzünk reá: hiszen szerencsésebb körülmények között befejezhette volna művét; egyike lehetett volna építészetünk leghaladóbb megújítóinak.

Hegyi Gyula

IRLAP 1977-301-6

1919-ig

Épitészet XX.sz. - Világi - Kórház.

/: Vago József :/

- Kép -

M Ű V É S Z E T

XIII.évf.1914.

196.

Vágó József

1.

Interieur

1913. 1. n. 20,21 l.

23 l. 24 l.

Műemlékek Orsza

Tárgy:

Keresztény Socialis Gyermek-
védő Szervezet tanulmányi
kirándulásai számára a vi-
segrádi vár megtekintésének
díja elengedését kéri.

A beadv

Mellékle

Egyúttal

Előirat s

Utóirat s

Másolta

Exp. 192

Vágó József
építész.

neve említve.

(Akademia 14)

rendőr: Rólnai 9. old.

Vágó J. lakatos cég

Iparmüvészet 1896-ban 197.

Vágó József és László

K

62: Vágó József és Làszlo, épitészek Dohány-útcza, Arkad-bazar.

63: Vágó József és Lászlo, épitészek Nemseti Szalón.

Bpujép

52.

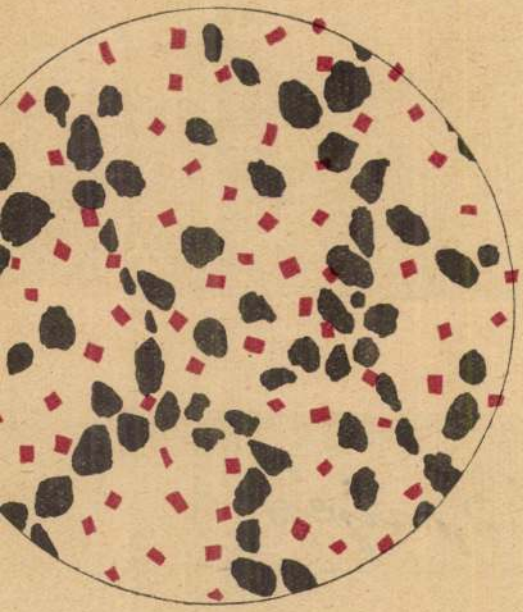

Bácsfalu (Brassó m.) község előlj.

183/19

Vagó József

sz. a.
községé
ajánla
12.09
csak
ajánla

vizépi
kiado
ország
osztál
a hiv
leirás
megs

ságál
cimn
nyujt
pénz
érkez
nyilv

valar
A
ország

MMÉEÉvk
1914. 64. l
65. l.

A község fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül, tekintet nélkül a nyujtott engedményre, szabadon válasszon, esetleg az összes ajánlatok mellőzésével uj pályázatot is hirdessen.

Bácsfalu, 1909. április hó 2-án.

1—2

A községi előljáróság

TSCH B. okl. mérnök BUDAPE
. Rákóczi-ut 80. Telefon 104—6

Szivattyu
bármely célra és üzemre szállita
Győző Béla és Társa
szivattyu és fecskendő specialisták
Budapest, V., Báró Aczél-utca

Pittel és Brausewet
beton-, hid- és mélyépitő r.
ezelőtt
Pittel & Brausewetter Pozsony és Gaertner E.
Központi üzlet:
Budapest, V., Bálvány-utca 26. Telefon 6
Fióküzlet:
Pozsony, V., Virágvölgy-utca 13. Telefo
Üzletkör: tervezések, költségvetések készítés
szaki véleményezés, épitések kiv
A. osztály: Közegészségügyi épitkezé
Csatornázások, tisztitó és szür
pek, tartányok.
B. osztály: Vizépités.
Vizierőművek, gátak, zsilipek,

árósága.

és Segélyző-Egylet
-utca 8. sz. telken a
ázra még egy eme-
egész épület átalaki-
kséges munkák elké-
hirdet.
yüttesen egy vállal-

:
ő, vas, kőfaragó, ács,
os, lakatos, mázoló,
padlózó, vasbeton és
kályhás, szobafestő,
nyvilágitás és teher-
még nem adatnak

natkozó tervek, költ-
Kölcsönös Segélyző-
ámu helyiségében a
etők meg és az eset-
sok is megadatnak.
e 1909. április hó
ndók be és ugyan-
fognak nyilvánosan
s Segélyző-Egylet

ek bánatpénzül az
ékát, kereken 14,000
óvadékképes érték-
beadása előtt letenni,
ok elfogadása esetén
tendő.
gárak alapján száza-
fizetés alapján teendő
s módjára Debrecen

Imitt-amott azonban mégis csak jut valami nekünk is. Nálunk a múzeum ajnározása apránként beleoltódott a közönség szeretetébe s ez a kedvtelése a háborús időben sem hagyja el hős fiainkat. A sebesülten megtért közkatona hazahozza azokat az érmeket, amiket talált s beajándékozza. Másoktól van értesítésem, hogy majd ha hazasegíti őket az Isten, «hoznak egyet s mást». Küldenek is ezt-azt. Nemrég Homonnáról küldött Glósz János úr egy XVII. századbeli rézedényt, az oldalán hadijeleneteket ábrázoló trébelt díszekkel. Az edényre kötött kemény papiroson csak annyi az értesítés, hogy Batta Lajos úr, a szegedi honvédezred XI. menetszázadának önkéntese ott áthaladván kérte

darabokkal, de ép példány seholsem volt található. A telep területe lehet öt-hat katasztrális hold.»

A Gomoláról küldött anyag az alábbi:

a) Csiszolt kalapács, feketeszürke pettyes kőből, 8 cm. hosszú, 5 cm. széles; egyik oldala lapos, hegye vagy éle nincsen, mindkét vége tompán csiszolt;

b) átfúrt csont, 8 cm. hosszú, törött, az átfúrt végén bronz élegülés nyomaival;

c) pattintgatott barna kovaszilánk;

d) ugyanaz szürkés kőből.

A meghatározás végett beküldött öt érem mind római réz. Egy közülök egészen kopott, egy *Carusé*, kettő *I. Constantiné*, egy *Constansé*.

Harcztéri felvétel

vármegyékből. A N
Országos Főfelügye
pontból is marad
állítani a háborúnak,
nélt, a Főfelügyelős
zottját, hogy Sáro
plén vármegyének
részén a folyamatba
történt ellenséges be
fényképfelvételeit k
főleg a harczterek
községeinek, a rom
egyéb nevezetes épületek, vitéz katonáink
és az ellenség által épített lövészárkok, fede-

ság épülete Felsővízközön. — 26. A falu

(Vagó József)
citte

( ) A magyar-
építészet sérelme.
A budai Zsina-
szoga építkezés.
Pesti Hirlap
1913. dec. 19.

Ü. 1066.

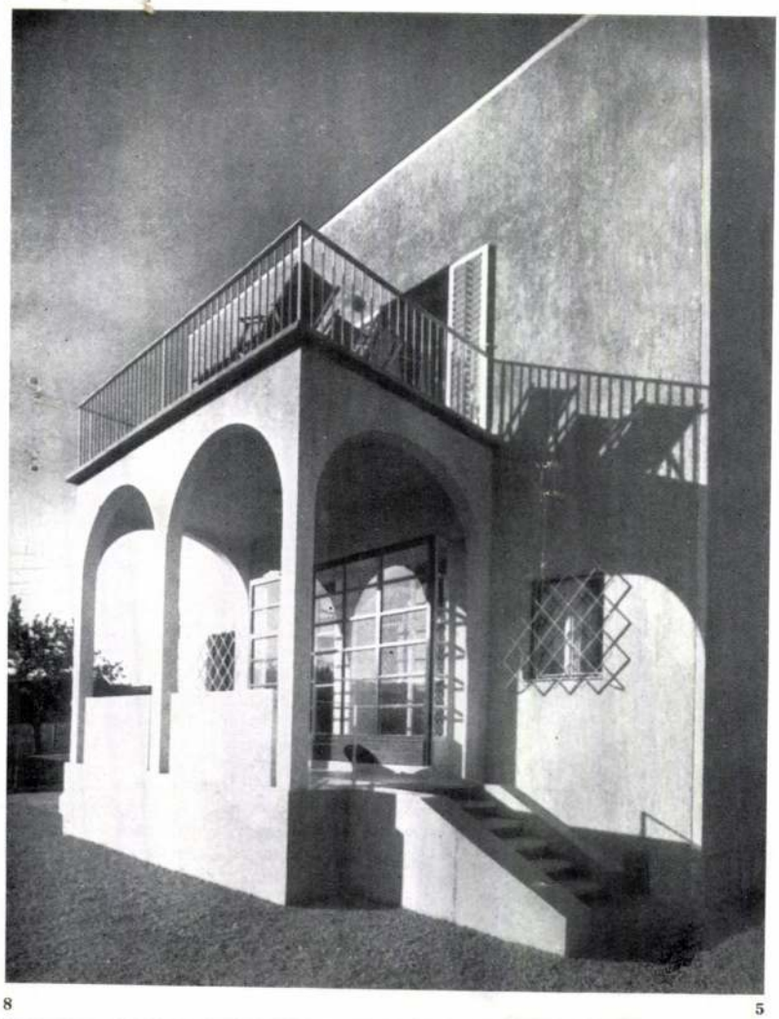

8

7

6

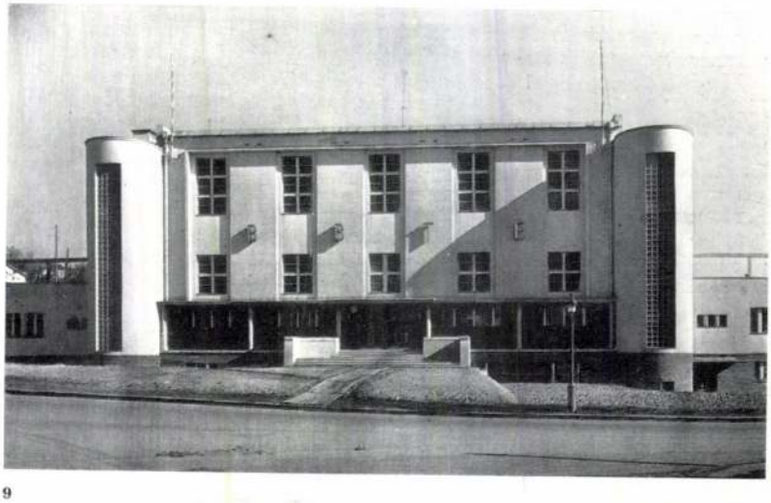

9

10

11

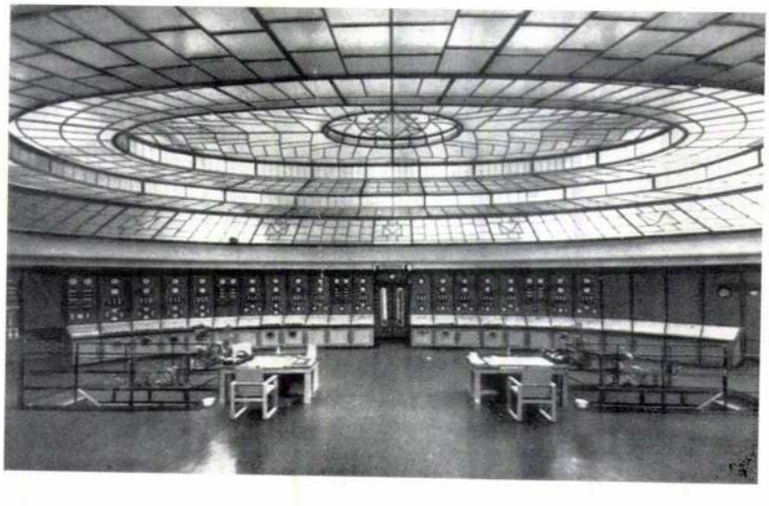

5

A CIAM magyar csoportja

Mi volt a CIAM magyar csoportja? Indokolt-e, hogy erről a néhány fiatal építészt tömörítő csoportról külön is megemlékezzünk, hiszen az alig 15 tagot számláló társaság ez időre eső munkássága alig ötven épület?

Úgy vélem, feltétlenül indokolt!

Mert működött egyszer Magyarországon *10* évig egy olyan építésztársaság, amely munkájának kellő nyilvánosságot teremtett és amely a korszakának legégetőbb problémáihoz tudott a maga területén hozzászólni úgy, hogy valóban lényegeset mondott. Ezeknek az építészeknek új mondanivalójuk volt a művészetről, az építészetről, az építész hivatásáról és társadalmi feladatairól is; és annak elmondására minden adódó fórumot fel is használtak. Tartottak előadást a Magyar Mérnök- és Építészegyletben és a Szakszervezetekben is, írtak szaklapokba, mint a Vállalkozók Lapja és a Tér és Forma, baloldali folyóiratokba, mint a Munka és a 100%, művészeti lapba, mint az Új szín, irodalmiba — a Nyugatba, sőt írtak napilapokba is! Rendeztek kiállítást az Iparcsarnokban, az Őszi Lakberendezési Vásárokon és a belvárosban a Tamás-galériában. Minden módot felkutattak arra, hogy igazságukról minél több embert meggyőzhessenek.

Ahhoz, hogy saját korukban betöltött szerepüket reálisan érzékelhessük, néhány pillantást kell vetnünk arra a közegre, amelyben működésüket kifejtették.

Az építészet társadalmi feladatai már a századelőn is napirenden voltak. Vágó József 1911-ben erről tartott előadást a Társadalomtudományi Társaságban — és ez az előadás olyan volt, hogy negyedszázad múltán is bátran vállalhatta volna bármely progresszív építész. A századeleji kislakásépítési akciók — a Bárczy István polgármestersége alatt lebonyolított fővárosi kislakásépítkezések vagy az állami Wekerle-munkáslakótelep — ugyanennek a kérdésnek gyakorlati megoldásait keresték.

A kérdések az idő során nem oldódtak meg, sőt a háború után az anyagilag megrendült középosztály és az erdélyi menekültek révén új kislakásigénylők sorakoztak a munkások mellé. A kislakáskérdés Magyarországon is égetővé vált.

Ebben a szituációban jelent meg a fiatal építészekből alakult csoport, amely munkájának középpontjába a lakásépítés — a kislakásépítés — kérdésének vizsgálatát és megoldását állította.

Európában ekkorra (1928—29) már komoly eredmények is születtek. Bécs városának nagy munkáslakás-építési akciója, amelynek során több, mint 60 000 lakás épült, már a végéhez közeledett. Megépültek J. P. P. Oud hollandiai munkáslakótelepei (Hoek van Holland és Rotterdam), javában folytak az Ernst May által vezetett frankfurti kislakásépítkezések, a dessau-törteni telep építése is harmadik fázisánál tartott és folytak a Berlin környéki kislakásos telep építések is. 1927-ben felépült Stuttgartban a Werkbund kísérleti kislakásos lakótelepe is. (Eközben Budapesten a főváros a bankokat bízta meg néhány kislakásos bérház — összesen 2500 lakás — építésének lebonyolításával.)

Molnár Farkas, a fiatalokból alakult csoport vezetője, több évi németországi munka után alig néhány évvel előbb tért haza a Bauhausból, ahol festőként indult, majd Gropius mellett dolgozott és az 1923-as Bauhaus-kiállításon Vörös kockaház tervével szerepelt és ért el megérdemelt elismerést. U-Theater terve, amely a Bauhaus-Bücher sorozat 4. kötetében a Bauhaus-színházban meg is jelent 1925-ben, a nemzetközi avantgarde egyik jelentős alakjává emelte őt. Molnár révén jött létre a magyar építészek kapcsolata az 1928-ban CIAM néven megalakult nemzetközi szervezettel, amelynek elsőrendű célkitűzése a kisegzisztenciák lakáskérdésének megoldása volt. A CIAM-ot ez a kérdés azonban nem önmagában érdekelte — a *korszerű* építészet révén kívánta megoldani azt. A szociális és esztétikai kérdések szorosan összekapcsolódtak a CIAM tevékenységében, mint ahogy már a Bauhausban is összefonódtak. *Ez az egység volt az „új építészet" legjellemzőbb sajátja.*

A magyar CIAM-csoportnak külön szerencséje volt, hogy az esztétikai alapvetést sem kellett teljes egészében importálnia, hiszen alapító tagjai sorában volt egy olyan férfi — a tagok többségének rövidebb-hosszabb ideig főnöke —, Ligeti Pál, aki nagyhatású művészetfilozófiai munkájában (Új Pantheon felé) a konstruktivista építészet új korszakot nyitó jelentőségét hangsúlyozta.

„Nézzünk körül.

Hogy a festészet és szobrászat, kubizmuson, konstruktivizmuson, képarchitektúrán át miként mutat az építészet felé, miképpen jelzi a festői hullám elmúltát, építészeti hullám jövetelét: megmondottuk.

Új *architektúra* még nincsen. De készül. Az építészek új erővel folytatják az impresszionizmus idején csődbe fulladt kísérleteket. Mindenfelé a világon egységes új építési mód, új stílus van kialakulóban. Hollandia vezet.

Félreismerhetetlen ezeken az új épületeken a testességnek, a puritán egyszerűségnek, a gerinces új vonalvezetésnek újra feltámadt szeretete. A merész szembefordulás mindennel, ami játékos mozgalmasság, dísz és cikornya. Csak a lényegest mondani, keményen és tisztán, ez az új szándék. Az új, születő építészet csak olyan formát akar használni, amely a körültapintható valóságos testet, a kubust érezteti velünk. Nem bánja, ha a részlet merev, tagolatlan. S főleg: nem bontja meg a sima, feszes nyugodt falat, minden igazi építészeti korszak kedveltjét, s azért kihúzza az ablakokat egészben a külső síkba, eltüntetve az ablakmélyedést, a kávát..." — összegezte Ligeti művének zárófejezetében az új építészet formai kánonját, saját — Spenglerén alapuló — ciklikus elméletének végső kifutásaként. (Szakmánknak mulasztása, hogy Ligeti Pál teoretikus munkásságát és annak a háborút követő évtizedek magyar művészetére gyakorolt hatását csak most kezdi vizsgálni.)

A CIAM csoport olyan hazai problémák megoldását kereste, amelyek egyben internacionálisak is voltak, és oly módon tette azt, hogy tudatosan és aktívan be tudott kapcsolódni a szakma nemzetközi vérkeringésébe.

Ha valóban a legégetőbb kérdésekre kerestek és adtak választ, miért kellett oly sok ellenállással megküzdeniök? Az 1918—1919-es forradalmak megrázkódtatásai után a húszas években Magyarországon minden változástól idegenkedő közszellem uralkodott, amelynek merevsége az évtized végére enyhült ugyan, de nem szűnt meg teljesen. A CIAM csoport, amely az okokat és összefüggéseket kereste, lépten-nyomon szociális kérdésekbe ütközött. Ezeknek elemzése, a rendszer visszásságainak feltárása, majd a szocialista szellemű megoldási javaslatok a baloldalhoz kapcsolták őket és táplálták a hivatalos fórumok és a konzervatív közszellem idegenkedését.

A CIAM magyar csoportjának története két részre oszlott; az első 1928—32-ig, a másik 1932—1938-ig tartott. Az első a biztos elvek és a töretlen hit időszaka. A propaganda tevékenység volt jellemző rá: cikkek, előadások és kiállítások követték egymást, amelyek mind azt kívánták bizonyítani, hogy az új építészet meg tudja oldani az azidő szerint égető problémákat — emberi körülményekhez tudja juttatni a széles néptömegeket. (Molnár Farkas és főleg Fischer József írásai már a kezdetektől fogva is árnyaltabbak, mint Forgó Pál álláspontja, aki a társadalom összes problémájára megoldást vélt találnia a technicizálás és az új építészet révén — de az optimizmussal fűtött lelkesedés az előbbieket is jellemezte.) 1932-ig a csoport tagjai még rendíthetetlenül hittek abban, hogy munkájukkal: építészi, életmódformáló tevékenységükkel egy jobb társadalom kialakulását segítik elő.

Ennek jegyében rendezték meg kiállításaikat 1931-ben és 1932-ben. 1931 őszén az iparcsarnoki lakberendezési kiállításon a Kolház (Kollektív-lakóház) tervét mutatták be. Ez a terv, amely szovjet előképekre vezethető vissza, minden tervük közül a leghatározottabban életmód átalakító igényű. A zárt családi formát szolgáló lakással szemben nyitott — közösségi — létnek kívántak teret teremteni.

Az 1932 tavaszán a Tamás galériában rendezett kiállítás tematikája már sokkal szélesebb körű: gazdasági, életmódbeli, épület- és településtervezési kérdések egyaránt napirendre — pontosabban fogalmazva — tablóra és kiállításra kerültek. (A kiállítás hatásáról az egykorú sajtó — nemcsak szaksajtó — visszhang tanúskodik: a Nyugattól a Népszaváig számos helyen jelent meg róla méltatás.)

A harmadik és egyben utolsó kiállítás 1932 szeptemberében ugyancsak az őszi lakberendezési vásár keretében nyílt meg. Ez a bemutató a ház—város—társadalom címet viselte. A bemutatott anyagban sok statisztikai adat és külföldi példákkal való összehasonlítás is szerepelt, úgyhogy azt a megnyitáskor betiltotta a rendőrség. A rendezőket másnap az inkriminált táblák eltávolítására kötelezték

1

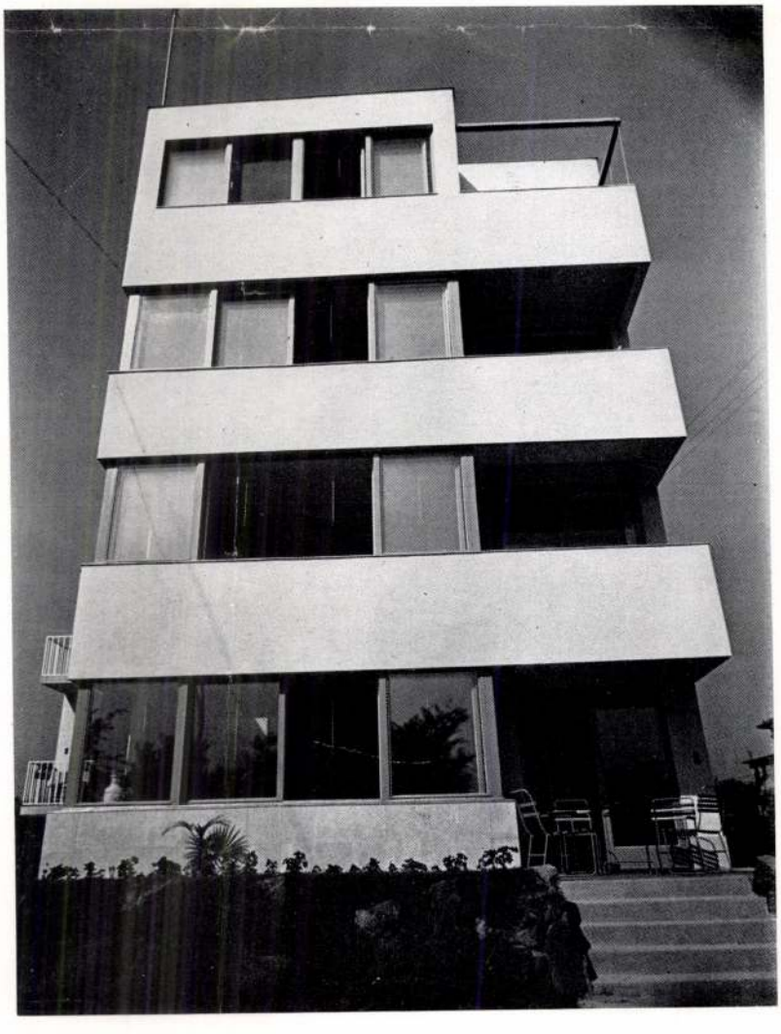

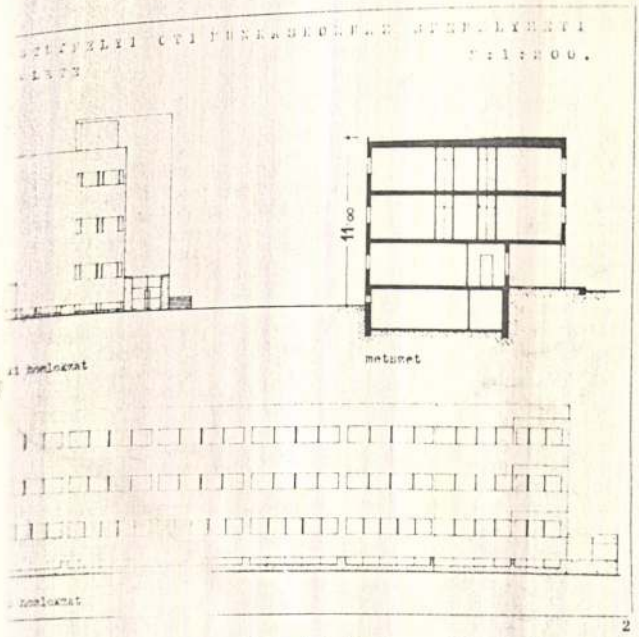

2

nár Farkas: Lo… …tcai társasház, Budapest, 1933 (Építészeti Mú-
…)
nár Farkas: Fe… …kórház személyzeti épületének terve, 1929—30
r Máté—Detre …: Attila utcai bérház, Budapest, 1934 (Építészeti
…um)
…s Molnár: Un immeuble collectif de la rue Lotz Károly, Budapest
(Musée de l'Architecture)
…s Molnár: Projet de construction du bâtiment fonctionnel de l'hôpital
…estújhely, 1929—30 (Musée de l'Architecture)
Major—Pál Detre: Immeuble à usage locatif de la rue Attila, Budapest
(Musée de l'Architecture)

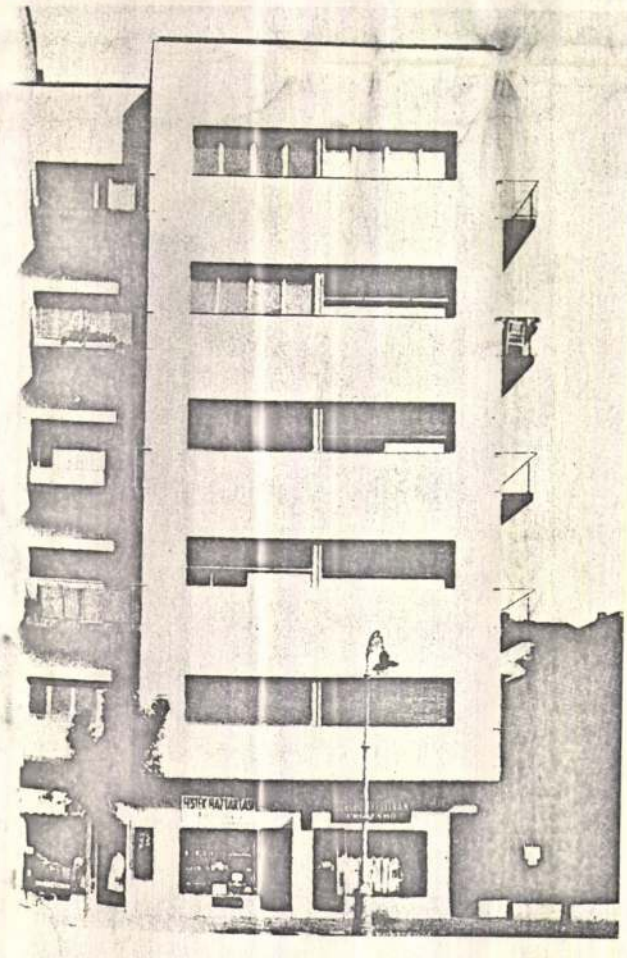

és egyidejűleg izgatás címen büntető eljárást indítottak a csoport tagsága, elsősorban a két vezető: Molnár és Fischer ellen.

Ez a kiállítás volt az első korszak záróakkordja.

1933-tól a helyzet alapvetően megváltozott. Gondolkodó emberek hite többé már nem lehetett töretlen. A Szovjetunióban bekövetkezett változásokat az építészek számára a Szovjet-palota pályázat demonstrálta kézzelfoghatóan. (Fischer József szinte azonnal, már 1933-ban reagált is rá a Munka hasábjain.) A németországi hatalomátvétel az egész generációnak a legnagyobb megrázkódtatást okozta. Ekkor világossá vált mindenki számára, hogy a józan belátás és a ráció mindenhatóságába vetett hitük illúzió volt. A történések sorra ellentmondtak annak. A ráción alapuló művészetek alól elmozdult — az addig szilárdnak vélt — talaj. (Ez a sokk nemcsak Magyarországra, hanem egész Európára jellemző. A konstruktivizmus eltűnik és sokkal nagyobb tért nyer a szürrealizmus. Egyes életműveken belül is nyomon követhető ez a törés, hadd hivatkozzam itt Moholy-Nagy Lászlóra, akinek mind képzőművészi, mind szakirodalmi tevékenységében határozott változás jelzi a jövőbe vetett addigi hit eltűnését.) Kétségessé vált mindaz, amit a tiszta fehér falak, a töretlen sík felületek, a világosan szerkesztett kubusok kifejeztek. Az életet tovább lehetett és kellett is vinni, de már senki sem bízhatott abban többé, hogy úrrá is lehet rajta.

Közel 50 év távlatából természetesnek tűnik, hogy ilyen eszmei megrendülés idején az emberek a mindennapi munkában keresik tevékenységük célját és értelmét. Érthető tehát, hogy a propaganda tevékenység elsőbbségét átvette az építészet és az épületek publikálása.

A csoport *közös* munkája a hazai kiállítások, illetve a nemzetközi kongresszusokra küldendő anyagok elkészítéséből állt. A tervezés (az építés) soha sem volt közös — team — munka, mégha egyes tagok társultak is rövid időre egymással. A Tér és Forma úgynevezett CIRPAC-számai nem is ilyen értelemben voltak közös tevékenység eredményei. A csoport nevének feltüntetésével, egymás munkáival ily módon közösséget vállalva, publikálták 1932 decembere és 1937 decembere között, összesen hat alkalommal az adott évben megépült munkáikat. 1935-től az épületismertetések mellett egyre több írás jelent meg, amelyekben eddigi elveiket is felülvizsgálták, már némi távlatból, a gyakorlat mércéjével. (Erre a revízióra Molnár Farkas 1936-os Pro és kontra című írása a legjellemzőbb.)

Volt-e ehhez, a főleg épületpublikálási tevékenységhez szükségük közösségre? Aligha. Hiszen ezek a férfiak a húszas és harmincas évek fordulóján nem értékesítési szövetkezetet alakítottak, nem saját tervezői tevékenységüket akarták propagálni. A közös szakmai és társadalmi reformtervek inaktuálissá válása a tevékenységi kört oly mértékben leszűkítette, hogy közös munkára alig akadt más tér, mint a nemzetközi szervezet kongresszusaira való igényes felkészülés. A csoport munkásságában még két időleges fellendülésről tudunk: az egyik a CIAM—Ost megalakulása és két konferenciája, Budapesten, illetve Brünnben, 1936—1937-ben. A CIAM—Ost titkára Molnár Farkas volt. A nemzetközi események azonban hamarosan ezt a közép-keleteurópai összefogást is időszerűtlenné tették. 1937-ben Párizsban a háború előtti utolsó kongresszuson már a város problematikáján túllépve a falu és az országstruktúra kérdéseivel is foglalkoztak. A magyar csoport nagy lelkesedéssel készítette el kiállítási anyagát, úgy látszott, ez a munka új tevékenységük alapja lehetne. De a folytatásra már nem kerülhetett sor.

Az egyénileg tervezett épületek publikálásán alapuló munka már nem adott annyi tartalmat és azon át közösségi összetartó erőt, mint az első évek propaganda tevékenysége. Az általam ismert dokumentumokból úgy tűnik, hogy a harmincas évek második felében a csoport tevékenységének már nem volt annyi töltése, amennyi ellensúlyozta volna azokat a hátrányokat, amelyekkel a hivatalos fórumok által rossz szemmel nézett csoporthoz tartozás járt.

Az 1932 szeptemberi kiállítás miatti perben kapott felfüggesztett egyhónapos ítélet következtében az érintettek büntetett előéletűnek számítottak. A tagok között sok volt a zsidó, és 1938-ban ez a tény már többek számára kellemetlennek, egzisztenciálisan hátrányosnak mutatkozott.

Nem volt már miért vállalni a terhet, hacsak azért nem, hogy az egyre határozottabban elembertelenedő viszonyok között valaki etikai függetlenségét bizonyítsa. De ez nem mindenki számára volt szempont. E nagy célokért küzdeni indult csoportnak a feloszlatása a történet szomorú lapjaira tartozik, és a korszak bonyolult történetében érthető csak meg.

A feloszlatás után a tagok közül néhányan, már szervezeti kereteken kívül vitték tovább és hirdették az eszmét. Elég csupán a legsötétebb évek (1943—44) Tér és Forma számaiban Fischer József és Major Máté cikkeit elolvasni, hogy erről meggyőződhessünk.

Az 1945-ben újjáalakult csoport sem tagságában, sem feladatában nem volt már azonos a régivel.

Végezetül: tartogat-e számunkra aktuális üzenetet egy olyan építész csoportnak a története, amely zászlajára az előregyártott elemekből épült kislakásos lakótelepet és a konstruktív szerkesztést írta?

Feltétlenül!

Ha bizonyos részmegoldásokból mára már ki is ábrándultunk — az alapvetés igaz maradt. Igaz az, hogy az építész is, mint minden más szakma képviselője megkeresheti korszakának azt a lényeges problémáját, amelynek megoldásában neki fontos szerep juthat. Hogy ezért dolgoznia akkor is lehet és kell is, ha felülről nemcsak nem támogatják, hanem egyenesen akadályozzák is. És még az a részletkérdés is időállónak bizonyul, hogy az építész elsőrendű feladata minél több ember számára biztosítani az emberhez méltó környezetet. Igaz ez akkor is, ha — szerencsére — az emberhez méltó környezeten ma már mást értünk és attól többet kívánunk, mint ötven évvel ezelőtt.

Gábor Eszter

Vágó József: épíkú

18-22

Gábor Eszter:
Moravánszky Ákos: A CIAM magyar csoportja

Magyar
Építőművészet, 1983. 83/2

BACHMAN GÁBOR KIÁLLÍTÁSA

április 14 - május 8.

Ha van művész, aki nem tűri a kategóriákat, Bachman Gábor egész bizonyosan az. Mert nem építész vagy belsőépítész, hanem építész is, belsőépítész is, festő, szobrász és modellkészítő is, egyszóval olyan művész, aki a maga összetettségében látja a világot, s azt kísérli meg látvánnyá alakítani. Amit ő csinál, az legjobban talán a térművész vagy a látványművész fogalmával közelíthető meg. Benyomásom szerint Bachman Gábor legalább egy lóhosszal jár kora előtt. Pontosan tudja, hogy mit csinál, hallatlanul racionális, s ugyanakkor mégis tele van érzelemmel, ha úgy tetszik, az egész emberiséget magához ölelő szeretettel. És persze indulattal. Ez az indulat azonban mindig valamiért van. S egyben valakikért. Azokért, akik majd talán a huszonegyedik században leszünk. Ezt a huszonegyedik századot álmodta ő bele a "semmi építészetébe".

Göncz Árpád,
a Magyar Köztársaság elnöke

EXPOSITION DE GÁBOR BACHMAN

14 avril - 8 mai

S'il existe un artiste qui ne tolère pas les catégories, c'est certainement Gábor Bachman. Car il n'est ni architecte, ni architecte d'intérieur; il est les deux à la fois, et aussi peintre, sculpteur et modeliste, en un mot un artiste qui perçoit le monde dans toute sa complexité et qui tente de reproduire cette vision. Son travail peut être défini de la façon la plus parlante par le terme d'art spatial ou scopique. Il a certainement au moins une longueur d'avance sur son époque. Il sait exactement ce qu'il fait, avec un œuvre d'une rationalité hors du commun, et qui pourtant déborde d'émotion: il donne l'impression de rayonner d'amour pour l'humanité toute entière. Et de passion. Qui comporte toujours un objet. Et des sujets : les sujets que nous serons peut-être au XXIème siècle. C'est le rêve de ce XXIème siècle que Gábor Bachman a incorporé dans son "architecture du néant".

Árpád Göncz,
Président de la République Hongroise

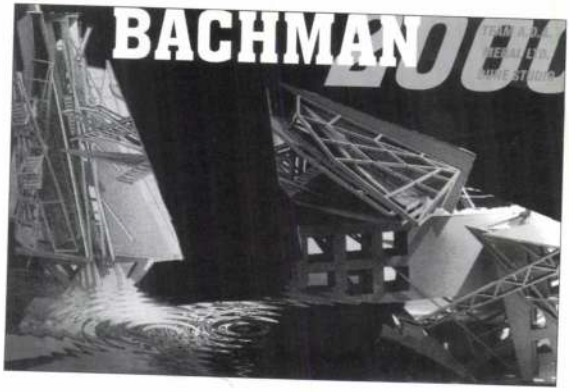

VÁGÓ JÓZSEF

1998
Francia Intézet

HOMMAGE À VÁGÓ JÓZSEF
emlékülés
Április 3. *péntek*, 10*h*

HOMMAGE À JÓZSEF VÁGÓ
Journée d'études
Vendredi 3 avril 10h

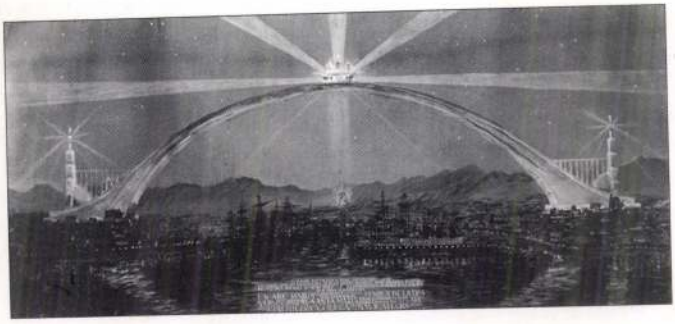

A Francia Építészeti Intézet - az 1997-es európai Kaleidoszkóp-program keretében, valamint a Magyarországi Francia Intézettel és a Brüsszeli építészeti archívummal közösen - Párizs és Róma után Budapesten is emlékülést rendez Vágó József életművéről. A rendezvénynek az a célja, hogy felhívja a figyelmet a nagy építész és antimilitarista világpolgár Vágó József életművére, és hogy az életmű elemzésével megvilágítsa, milyen hatással volt a századelő osztrák-magyar építészete a modern építészet nyelvének kialakulására. Vágó József, az író és a művész - aki élt Budapesten és Rómában, Genfben és Párizsban, és aki szoros kapcsolatban állt a korabeli magyar zenei élettel, valamint a kor legjelentősebb alkotóegyéniségeivel - úgyszólván haláláig gondolkodott az urbanisztika és az európai városfejlesztés problémáin.

L'Institut Français d'Architecture, organise, dans le cadre du programme européen Kaléidoscope, après Paris et Rome une journée d'études à Budapest consacrée à l'œuvre de József Vágó, en collaboration avec les Archives d'architecture moderne de Bruxelles et l'Institut Français en Hongrie. La finalité de cette journée est d'étudier et de divulguer l'œuvre architecturale européenne du grand architecte hongrois antimilitariste, citoyen du monde ayant vécu à Budapest, Rome, Genève et Paris et d'éclairer, à travers son œuvre, l'influence de l'architecture austro-hongroise du début du siècle sur la formulation du langage architectural moderne. József Vágó (1877-1947) a mené tout au long de sa vie, une vaste réflexion urbanistique sur l'aménagement des villes européennes. Ecrivain, artiste, lié au milieu musical hongrois, il a collaboré avec les artistes les plus célèbres de l'époque.

ifa
Institut français d'architecture

TARTALOM • 1998 ÁPRILIS - JÚLIUS

Esterházy Péter: *Fanosikó és Pinta* 8
André Fontainas: *Emlékeim a szimbolizmusról* 10
Nyelvtanfolyamok az Intézetben 12
Médiatár 14

Castafiore: *Almanach bruitax* 44 . . . . . **SZÍNHÁZ-TÁNC**
Alis: *A hiján 100 mozgó tárgy* 46

Péntek esti dzsessz: *Dzsessz Tanszék* 27 . . . . . **ZENE**
Hommage à Mallarmé 28
Hommage à Jean Françaix 42
Kamarakoncert: *Gérard Caussé és Brigitte Engerer* 43
Péntek esti dzsessz: *Trió Bosambo* 48
A Doulce Mémoire együttes hangversenye 49
Budapest Baroque 50
Bireli Lagrene koncertje 55
A zene ünnepe 56
Péntek esti dzsessz: *E.P. Experiment* 57
Fiatal szólisták 58
Bartók szeminárium 59
Utcabál 60

Hommage à József Vágó 19 . . . . . **ELŐADÁS**
Michèle Gazier és Pierre Lepape előadása 26
A történelem és az irodalom egymás nézőpontjából 29
Francia oktatási intézmények sport- és testnevelő-rendezvénye 30
Jean-Pierre Miquel előadása 31
Kábítószerfüggés Franciaországban és Magyarországon 45
Francia Irodalmi napok 47
A francia-magyar protohisztorikus régészeti együttműködés 51

Jean-Jacques Lebel Budapesten 18 . . . . . **KIÁLLÍTÁS**
Bachman Gábor 20
Odile Decq és Benoît Cornette 21
Rozsda Endre 35
Claire Szilárd 36
Móder Rezső 37
Rákossy Anikó 38
Kínák és Arábiák 39
Nagy Stadion 52
Bálint Endre 54
Frédérique Lucien 61

Jean-Jacques Lebel Budapesten 18 . . . . . **MOZI**
Hommage à André Delvaux 22
Francia filmnapok 24
Belga filmek fesztiválja 32
1968 harminc év távlatából 40
Football világbajnokság 53

ÁRKÁD
BAZÁR
HOMMAGE À JOZSEF VÁGÓ

1998. április 3-án, pénteken / Vendredi 3 avril 1998
Program / Programme

10h00
Megnyitó / *Ouverture*
Jean-Luc Soulé, a Magyarországi Francia Intézet igazgatója /
Directeur de l'Institut Français en Hongrie
Luciana Ravanel, a Francia Építészeti Intézet igazgatója
Directeur de l'Institut Français d'Architecture

10h15
Bevezető / *Intervention inaugurale*
Horler Miklós

10h30
Vágó József és Magyarország / *József Vágó et la Hongrie*
Pierre Vágó

10h45
Vágó József magyarországi munkássága /
L'œuvre de József Vágó en Hongrie
Gerle János

11h30
A Nemzeti Szalon / *Le Salon National*
Gellér Katalin

12h00
Vágó József Kecskeméten / *József Vágó à Kecskemét*
Simon Magdolna

12h15
A Magyar Építészeti Múzeum és Vágó levelezése/
Le Musée d'Architecture de Hongrie et la correspondance de Vágó
Hadik András és Hajdú Virág

14h30
Vágó József Olaszországban / *József Vágó en Italie*
Anne Lambrichs et Maurice Culot

15h15
Vágó József és Budapest urbanizációja /
József Vágó et l'urbanisation de Budapest
Vadas Ferenc

16h00
A genfi Népszövetség pályázata /
Le concours de la Société des Nations à Genève
Jacques Gubler

16h45
Vita / *Débat*

Az európai Kaleidoszkóp-program keretében,
a Francia Építészeti Intézet,
és
a Magyarországi Francia Intézet,

valamint
a Brüsszeli Építészeti Archívum
és a Bologna-i Vision d'Europe,
tisztelettel meghívják Önt
1998. április 3-án, 10 órakor
a Magyarországi Francia Intézetbe az

Egy magyar építész európai életművének nyomában
című
VÁGÓ József (1877-1947)
tiszteletére rendezett emlékülésre.

Az ülés elnöke Pr. Horler Miklós, a vita vezetője Gerle János .

Dans le cadre du programme européen Kaléidoscope,
l'Institut Français d'Architecture,
et
l'Institut Français en Hongrie,

en collaboration avec
les Archives d'architecture à Bruxelles
et Vision d'Europe à Bologne,
vous invitent
le vendredi 3 avril 1998, à 10h
à l'Institut Français en Hongrie

à une journée d'études sur le thème suivant :

A la découverte de l'œuvre architecturale européenne
d'un grand architecte hongrois
József VÁGÓ (1877-1947)

sous la présidence du Pr. Miklós Horler et animée par János Gerle.

Francia Intézet Budapest I. Fő utca 17.
Szinkrontolmácsolást biztosítunk / *traduction simultanée*

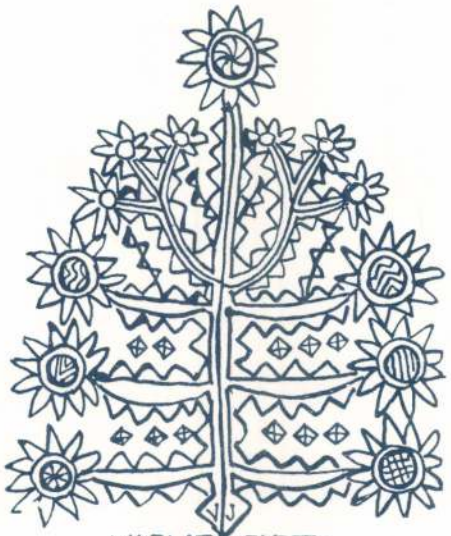

VÁZLAT VESETT:
FARAGÁSHOZ

ifa
institut français
d'architecture

INSTITUT FRANÇAIS EN HONGRIE

VÁGÓ JÓZSEF

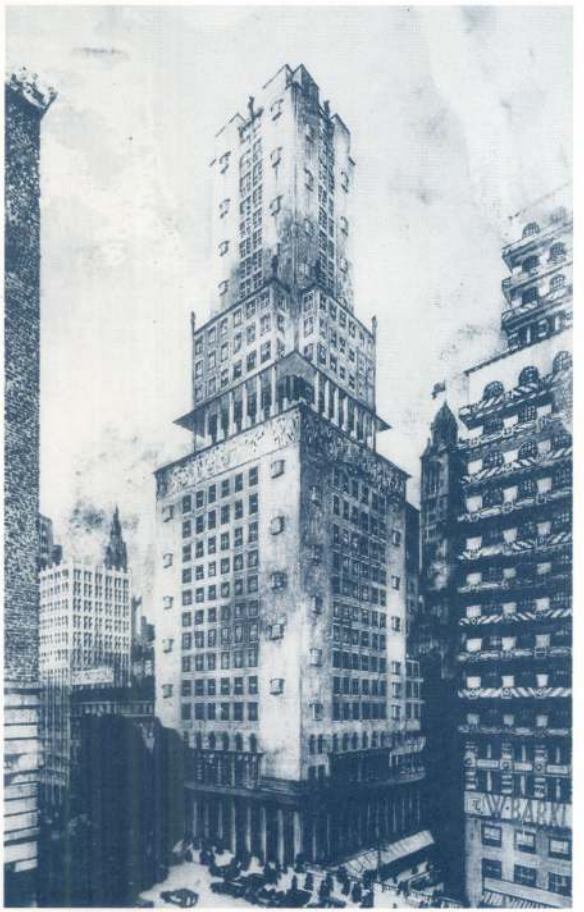

VÁGÓ JÓZSEF

Kevés huszadik századi építészünk pályáját jellemzi annyi ellentmondás, mint a száz éve, 1877. december 23-án született *Vágó Józsefét*. Pedig Vágó hosszú évtizedeken át szorgalmasan és művészi invencióval dolgozó, haladó meggyőződésű és tehetséges művész volt: ám a történelem vargabetűi és a véletlen mindannyiszor úgy keresztezték pályáját, hogy mára alig maradt valami maradandónak szánt munkásságából. Az építész hal-

1977-3o1-6

Hegyi: Példa és zsákutca

VÁGÓ JÓZSEF 2

hatatlanságát műveinek társadalmi utóélete biztosítja: s ha épületei szükségtelenné válnak vagy jelentéktelenné szürkülnek, akkor legfeljebb csak lexikonok és tankönyvek őrzik meg a nevét. Különösen vonatkozik ez a közelmúlt alkotóira, akiknek művei mindennapi életünknek is keretül szolgálnak. Szerencsés esetben az egyes részletek előremutató voltára, egy-egy árnyalat nagyszerűségére is felfigyelünk: máskor — ha az épület feleslegessé válik — minden értéket hamar elfelejtünk.

L-6

Világ
1937.
jan. 24.

Vágó József uj Budapestje

A Nemzeti Szalonban folytatja Vágó József tavaly megkezdett nagy munkáját, amelynek célja: uj utakat mutatni a jövő Budapestjének megtervezésében. A kiirt városrendező pályázatoktól függetlenül, általában minden megkötéstől függetlenül, csupán az észszerüség követelményeire hallgatva, és művészi megegondolásait követve, nyul bele Vágó Budapest házainak tömkelegébe és bont, dönt, tör közöttük ott, ahol régebben a jövő fejlődéssel nem számolva épitkeztek. Valójában arra törekszik, amire számos nyilvános pályázat után a városrendezés gondolkodó szerve, a Közmunkatanács. Csak némiképpen eredetibb képzeletjárással. De semmiképpen sem kisebb felelősségérzettel a Vágó elképzeléseinek éppen ez adja meg a realitását. Nem fantazmagóriák, hanem aránylag kevés áldozattal, sőt áldozat nélkül megvalósitható ötletek.

A Nemzeti Szalon három termében, igen izléses elrendezésben, bemutatja már tavalyi kiállitásáról ismert terveinek egy részét. Azonfelül uj terveinek tekintélyes sorát. Az uj tervek egyrészt az ugynevezett „Forum", másrészt a nyugati pályaház uj megoldására vonatkoznak. A „Forum"-ra, mint ismeretes, a Közmunkatanács pályázatot hirdetett s a pályázat mostanában érik döntésre. A nyugati pályaudvar uj elhelyezése viszont a Közmunkatanácstól mindenképpen független elgondolása Vágónak. Már legutóbbi kiállitásán is bemutatott reá vonatkozó terveket. Most azután teljesen megérlelt megoldással áll elő.

206

Elképzelése szerint a mai nyugati hátratolódik a Szinyei Merse Pál-utcáig. Felszabadulna vele és beépitésre válnék alkalmassá az a rengeteg, körülbelül 32 hektárnyi terület, amit ez-

időszerint a pályaház épitményei foglalnak e magával a pályával és sinhálózatával. A ma pályaház főépületét (az üvegtetejü csarnokot Vágó meghagyja eredeti helyén, de persze nem vasuti kocsik görögnének benne, hanem fe dett sportcsarnok vagy kiállitási csarnok lenn a jövőbeli rendeltetése. A Szinyei Merse Pál utca a mai vasuti területen át folytatódnék a Lehel-térig. Ott a Wahrmann-utcán át meghasszabbodnék vonala a Dunáig.

Igen elmés elrendezését gondolta el Vágó a Bazilikától a Calvin-térig tervezett „Forum"-nak is. Helyszinrajzi felvételein jól ellenőrizhető terveinek szervessége. Nem apró ötleteket rak egymás mellé, hanem egybefüggő egészet tervez.

A megnyitott uj területekre, a terekre és utcákra rárajzolta magukat az épületeket. Munkájának ez a része azonban inkább csak jelzés és célja vele nem több, minthogy a laikusok számára érzékelhetővé tegye azt, ami a puszta térképen mint elvontság érthetetlen nekik. Épitményeit nem szánta végleges elképzelésnek. Kiállitását azonban érdekesebbé tette velük s érdekességét fokozta azzal is, hogy szép perspektivákat festett az elgondolása szerint ujjárendezett Budapestről, hatásos nézeteket, valóságos tájképeket, amelyeken a szin is jelentős szerephez jut. Ezeken a képeken Vágó mint festő is kitett magáért.

(e. a.)

Vágó József, épitész (1877–1949).
Szék és forma. Magyar művészet 1896–1914.

3

3. Kiállítás-intérieur. Balról jobbra: Vágó József: Kályhaellenző; Lajta Béla: Szék, faragott kisszekrény és íróasztallámpa a Vas utcai iskola berendezéséből; Lajta Béla: Szék és asztal a Bárd-zenemű kereskedésből; Györgyi Dénes: Szék a városligeti Jáki-kápolna berendezéséből; Fent: Lámpák a Vas utcai iskola berendezéséből

Magyar Építőművészet, 1986. 4. 60. old.

Vágó József, építész (1877–1947). 1.) Folytatás.

A magyar századfordulós építészet emlékei II. rész. Arad és Na[illegible] (Oradea) [illegible]

7. Nagyvárad (Oradea), Pta Victoriei és Str. Alecsandri 1. sarok, Moskovits Palota (Vágó Józs[illegible] 1909—1910)

Vágó József, építész (1877–1947). 2.) Folytatás.

A magyar századfordulós építészet emlékei II. rész. Arad és Nagyvárad. (Oradea) századfordulós épületei.

2. Nagyvárad (Oradea), Cal. Armatei Rosii, csendőrségi iskola (Pedagógiai főiskola) (Vágó József) 1912—13

Magyar Építőművészet, 1986. 3., 55-old.

Magyar Építőművészet, 1986. 3., 55–56-old.

6. Nagyvárad (Oradea), Str. Josif Vulcan 11., Darvas—La Roche ház (Bihor futball-klub). (Vágó József és László) 1910—11

6

7

9

Vágó József, építész

A SZECESSZIÓ MESTERE

Száz esztendeje: 1877. december 23-án Nagyváradon született Vágó József, építőművész, a magyar építészeti szecesszió egyik mestere.

●

Art nouveau

— A szecesszió két évtizedig, 1890-től 1910-ig Európa-szerte újat akaró művészeti mozgalom. A szó magyarul: elkülönülés, különválás, elszakadás. A németek Jugendstilnek, az angolok style floracale-nek, a franciák art nouveaunak nevezték, az Osztrák—Magyar Monarchiában pedig a bécsi Wiener Sezession kiállítás után szecessziónak. A lényeg: hívei, művelői az épületek tervezésénél, anyagánál, díszítésénél egyaránt a hagyományos, akadémikus külsőt tudatosan elvetve, változtatásra, az addiginál másra törekedtek.

●

Gresham és Zeneakadémia

— A XX. század második felében élő embernek már talán túlzónak, erőltetettnek tetsző művészeti irányzat érdeme: felhívta a figyelmet az újjáalakítás szükségességére. A századforduló Budapestjén sok szecessziós épületet emeltek. Így — több más mellett — a mai Felszabadulás téri Klotild-palotát, a jelenleg Roosevelt téri Gresham-komplexumot, a Liszt Ferenc téri Zeneakadémiát, a Vas utcai kereskedelmi iskolát, a Deák téren az egykori Adria-biztosító székházát (most a Budapesti Rendőrfőkapitányság).

●

Népszövetség palotája

— Vágó József tanulmányait Budapesten végezte. Kezdettől a szecesszió híve. Az ő munkája egyebek között a nyomdászok Kölcsey utcai Gutenberg-otthona, az Engels (régen Erzsébet) téri, a felszabadulás után lebontott kiállítási csarnok, a Nemzeti Szalon. A terveket fivérével, Lászlóval, együtt készítette. Vágó József az 1918. évi polgári demokratikus forradalom alatt az Országos Lakásügyi Tanács elnöke, majd a Tanácsköztársaság idején az építészeti direktórium tagja. Horthy ellenforradalmi rendszerében Olaszországba, onnan Franciaországba emigrált. 1926-ban elnyerte a genfi Népszövetségi Palota tervpályázatának egyik díját. Kivitelezésében is tevékenyen közreműködött. Párizsban, 1947. június 7-én halt meg.

-: A szecesszió mestere.

Esti Hirlap, Br. 6.

tegiai szempontból lényege
sen fontosabb, mint Gö-
rögország. (Az embargó el-
lenére 1976 márciusában
például újabb katona
együttműködési megálla-
podás született Washing-
ton és Ankara között.)
Ezekben a hetekben folyik
a küzdelem a Pentagon és
az amerikai kongresszus
között, hogy milyen felté-
telek mellett lehetne újra
megindítani a tömeges
fegyverszállítást Törökor-
szágnak.

Az EOKA—B akciója

Ebben a kényes helyzet-
ben okozott átmeneti vál-
ságot a köztársasági elnök
fiának elrablása. Annál is
inkább, mert a merényletet
az EOKA—B terroristái
hajtották végre. A vihar-
felhők a terrorista kaland
elmúltával némileg feltisz-
tultak és *így valószínűleg*
megkísérlik tető alá hozni
azt a részleges kompro-
misszumot, amelyben a gö-
rög és török külügyminisz-
ter még az emberrablás
előtt megállapodott.

Ez a kompromisszum
egyelőre csak másodrendű
engedményeket tartalmaz.
Athén és Ankara megálla-
podott abban, hogy képvi-
selőik nem vesznek részt a
ciprusi görögök és törökök
között áprilisban újra meg-
kezdődő tárgyalásokon.
Emellett török részről ajánlatot tettek a Cipruson állomásozó török katonaság létszámának lényegtelen csökkentésére is.

Hogy ezek az engedmények mennyire elfogadhatóak a Ciprusi Köztársaság számára, *azt csak az 1978. február 5-én esedékes elnökválasztások után lehet megmondani.* Ezen a választáson Kiprianu egyetlen elnökjelöltje Kleridesz lett volna, aki Makariosz idején a „második ember" volt a szigeten, s aki lényegesen nagyobb megértést mutat a NATO és az amerikaiak igényeivel szemben. Az emberrablás forró napjaiban Kleridesz a ciprusi egység nevében visszavonta jelölését. Nyílt kérdés azonban, hogy most, a válság elmúltával is kitart-e álláspontja mellett.

Alighanem be kell vallani: *a rövid vihar nem tisztította meg a levegőt.* Gyors ciprusi megoldásra még akkor sem lehet számítani, ha jövő év áprilisában a szigeten élő görögök és törökök párbeszéde tényleg megkezdődik. Az egyetlen valószínű, ám egyáltalán nem üdvözlendő eredmény alighanem az lesz, hogy a törökök néhány héten belül megkapják az eddig visszatartott amerikai fegyvereket...

—i —e

gyakorlati, minden komoly, minden művészi munkának anyagi boldogulása. Az élet mindennemű szükségleteit kielégítő ipari és gyári terméknek nemcsak azért kell jobbnak, szebbnek lennie az eddigi silány termékeknél, hogy azok, akik veszik, gyönyörűséget találjanak benne, hanem a mozgalommal egy óriási nemzetgazdasági érdeket kell szolgálni. Nemcsak az ország belterületéről kell kiszorítani a külföldi árút, melyet eddig kénytelen volt venni az, aki szebbet, jobbat, művészibbet akart, hanem oly becsületet, oly művészi hírnevet kell szerezni a hazai (német) munkának, hogy az megnyissa számára a külföld vásárló piacait is.

Ily átfogó, messzelátó szemmel nézvén a Werkbund céljait, azoknak az eszméknek, melyeket a Werkbund kezdettől fogva hirdetett, kétirányú fejlődési tendenciája látható. Az egyik a fölfelé, amennél magasabb tökély felé való törekvés, a másik a szélességben, mennél nagyobb területre való kiterjedés lehetősége. Az első irány a művészi magaslat, a csúcspont felé törekvés az egyes művészek munkája és feladata, s az elérhető magasság nagyrészt azok képességétől függ, bár még a fejlődés ily irányára is óriási befolyással bír az, hogy a fejlődés mily széles, mily biztos alapjára támaszkodhatik a magasabbra törő egyén.

A Werkbundnak azonban, mint nem csupán művészekből álló társaságnak, célja nem lehet a csupán művészi felé való fölfelétörekvés, hanem az együttműködés minden eszközeinek és lehetőségének felhasználása és kihasználása, általánosítása és mennél szélesebb körben való terjesztése mindazoknak a törekvéseknek, melyeket az utolsó öt esztendőben általában művészinek szokás nevezni. A „művészet“ szó értelmezésében és alkalmazásában azonban nem szabad szem elől téveszteni, hogy az utóbbi időben divattá lett a művészet szót oly területekre is kiterjeszteni, ahol ez inkább kellemetlen nagyzolás. „Művészet az utcán“, „Kirakatművészet“, „Művészet a férfiruhában“ stb., oly működési területekre iparkodnak lefoglalni a művészet és művész szót, amelyeken régebbi, tényleg művészies korokban sohasem használták, hanem az ilyenszerű alkotások egyszerűen a jó ízlés birodalmába voltak utalva.

Így tekintve a helyzetet, egyesek talán úgy fogják találni, hogy a Werkbund levetette az ő magas kothurnusát, de ez a törekvés jelentőségét és méretét legkevésbbé sem kisebbíti. Ha — mint azt a kiállítás is örvendetesen mutatja — a jelenkor iparművészeti kérdéseit nagyrészt úgyszólván már meg is oldották művészeink, azért az általános ízlés, jobban mondva ízléstelenség még mindig a régi. A kiállítási iparművészettel szemben tekintsünk meg egy átlagos lakást, egy orvos várószobáját, előkelő nagyságáink gyakran fényképben közölt dolgozószobáit, otthonát, akkor látjuk, hogy a nagy általánosságnál a legsivárabb ízléstelenség terpeszkedik. A szegényebb polgár a leghitványabb árúval megelégszik, a jobbmódú szalad Párisba, Londonba, ahol régi műtárgyak utánzatait, hamisítványait válogatás nélkül vásárolja össze.

Az ezek ellen való küzdelemben nem elégséges mindig a termelő iparosokat ösztökélni mennél jobb és szebb árúk előállítására, mert hiszen éppen azt látjuk, hogy ők a haladás pártján vannak. De lehetetlenség szem elől téveszteni azt a viszonylagosságot, amely a termelő és fogyasztó között fennáll. Mindig csak annyi ízléstelen üzlet lehet, ahány ízléstelen vevő van. Legszükségesebb tehát az elért eredményeket mennél szélesebb körben terjeszteni, diadalra juttatni. Nem elég az, ha vannak egyes jól épített házak s az egész országot a spekulációs építkezések csufítják el. Hiába épülnek mintaszerű ipartelepek, ha egész városnegyedek pöffeszkedő, szomorú palota-kaszárnyákból állanak. Készülnek az iparművészet csiszolt remekei és ugyanakkor egész hajórakományok mennek útra a legsilányabb vacakokkal, sőt bárha mindig a minőség fokozását, a „Qualitätsarbeitot“ célozzuk, mégis az állam is saját építkezéseinél mindig a legolcsóbbat fogadja el.

Így keletkezik aztán az az ízlésbeli zűrzavar, mely nálunk uralkodik. Az új ízlés már itt van, de még nem volt képes a régi ízléstelenséget kiszorítani. Ezt elérni több út, több eszköz áll előttünk. A szóbeli propaganda, a folyóiratok, melyek máris az egész világ érdeklődését föl tudták kelteni a német munka iránt. És a kiállítások, esetleg külföldiek is. A külfölddel szemben igen súlyos és kitartó komoly művészi harcot kell folytatnunk. A nemzetközi vélemények lassan alakulnak és így túlélik jogosultságukat. A német munkáról ma is régi, 30—40 év előtti, — akkor jogos — nemzetközi vélemény áll fenn, hogy az ízléstelen és silány. Ezt a ma már igazságtalan véleményt vállvetett közös munkával lehet csak legyűrni, az eddig elért eredményeket pedig szintén közös akarattal megóvni és így valósítani meg iparművészeti világpropagandánkat.

Ez legyen a Werkbund főfeladata. De amíg a jó forma nálunk nem lesz általánosan uralkodó, addig a mi kultúránk nem tud kifelé is kisugározni. Eddig a művészi mozgalmat csak művészek, egyesek vezették, s szokássá lett minden egyes széknél a művész nevére hivat-

30.

kozni. Az egész törekvés szinte egyes múzeumi darabok létrehozását látszott célozni.

Legutóbbi kiállításaink felkeltették az egész külföld érdeklődését. Ez érdeklődést sohasem érhettük volna el, ha továbbra is francia bútorokat másoltunk volna, rokokó szalónokat és olasz barokk úriszobákat készítettünk volna. Ami az érdeklődést felkeltette, az az alkotások eredetisége, mely még akkor is figyelmet ébreszt és érdemel, ha nem is felel meg mindenben a néző külföld ízlésének. Ez a hatás annál nagyobb, mennél egységesebb művészi törekvésekkel lépünk a külföld elé.

Egy szellemes megfigyelő azt mondta, hogy a „Werkbund" a legintimebb ellenségek egyesülete. Mi sem bizonyítja jobban céljaink nemességét és magasabbrendűségét, mint az, hogy mindezek ellenére a legnagyobb egyetértésben tudunk közös célunk érdekében együttdolgozni, sőt közös eredményeket elérni. Mert bár mi, közelállók, az egyes egyéniségek különféleségét látjuk is, a távolabbi szemlélő már csak egy egységet lát, azt a közösséget, melyet az együttes munka eddig elérni képes volt. Örömmel kell megállapítani, hogy a st.-louisi kiállításon, mint egységes német művészi ízlés, úgy különböztünk a többi népek kiállításától. Ez az egyesülés pedig erőt jelent, s az egyéninek a típikusba való átmenete a helyes szerves fejlődési folyamat, mely mindig, minden kultúrkorszakban így volt. Szinte azt lehet mondani, hogy egész generációk dolgoztak ugyanazon technikai és művészi probléma megoldásán. Leginkább áll ez természetesen az építészetre, mely művészet leginkább függ össze az élettel és így a legkötöttebb is. Az igazi műalkotás egyéni különbségét csak az általános, a típusnak keretén belül keresi.

Az általános művészi fejlődés ez elért kereteit megtartani, ezeket tágítani, a korunkra úgyszólva jellemző típusokat mennél nagyobb körben terjeszteni, legfőbb célja lehet a Werkbundnak. A művészet természetesen marad a maga szabadságában. Csapong, amerre kedve tartja, félre is léphet, hibákat is követhet el, ehhez joga van. Az idő kiválasztja belőle a maradandó értékeset, a csapongás értéktelen különcségei nyomtalanul elenyésznek. A jelenkor igényeit kielégítő új követelményeket eddig kétségtelenül a németek oldották meg legjobban. Az áruházat, gyárat, a forgalom mingen tartozékát ők oldották meg legjobban, és büszkén állíthatjuk, hogy e jelenkor szükségleteinek művészi kifejezésmódját bizonyos fokig már megteremtették.

Minden kornak megvan a maga művészi megnyilatkozási formája, és az a nép, mely ezt legelőször eltalálja, az lesz irányadó a fejlődő új művészetben. A Werkbund feladata odahatni, hogy ez a nép a német legyen.

E tudományos szempontból helyes, művészi szempontból lelkes és nemzeti szempontból nagy látkörű fejtegetést mégis sokan igen hevesen megtámadták. A támadók fiatalabb építészek, iparművészek, akik között különösen H. van de Velde terjesztette elő nagy hévvel előadott ellenvéleményét, mely a típus létezését tagadja, az egyéni művészet teljes korlátlanságát követeli és előadónak szinte szemére veti, hogy egész fejtegetése csupán a középszerűség dicsérete. Ehhez hasonló értelemben szólaltak föl még többen, míg mások, köztük a híres tudós Ostwald is, több nyugalommal és több meggyőző érvvel védték az előadó igazságát.

A heves ellenzés külső és belső okból fakadt. A külső ok, hogy az előadó előadásának néhány sorban foglalt kivonatát előzőleg közzétette, ami félreértésre adhatott alkalmat olyanoknál, akik amúgyis ellenkező véleményen lévén, a néhány szavas kivonatból nem tudhatták követni előadó gondolatmenetét és így az előadásra már felkészült ellenzékként jöttek el, amit maguk is bevallottak, mondván, hogy az előadás némiképp már szépíteni igyekszik az eredeti szándékot. (?)

A belső ok, gazdasági elégedetlensége egyes művészeknek. Muthesius, mint a birodalmi iparfejlesztés vezetője, nagy és befolyású állásban van s mint ilyen, szerintük, őket alig támogatja, hanem inkább a közepeseket, a féltehetségeket karolja fel. Ezen nyilvánosan el nem mondott indítóokoknak talán lehet is valami pozitív, sőt talán esetleg némi igazságos alapja is.

Lehet, hogy a gondolkodásában, tudományos és művészi meggyőződésében oly abszolút modern Muthesiusnak úgy haladottabb kora, mint angolos neveltsége miatt talán már nincs meg az a rugalmas fogékonysága, hogy minden fiatalos különcködésből azonnal ki tudná hámozni az abban, illetőleg az alatt rejlő értéket, de nem lehet szem elől téveszteni azt sem, hogy mint az államnak felelős szerve, működésében természetszerűen bizonyos óvatos konzervativizmussal kell eljárnia, s hogy a cél, mely így elérhető, egy egységes modern stílus kifejlődésének lehetősége, sokkal nagyobbszerű, mintsem egyes akármilyen tehetséges művészek egyéni segítése. S ha ő, mint a Werkbundnak egyik vezető embere, ily nagy ambiciókra ösztönzi a Werkbundot, valószínű, hogy ugyanaz az ember mint hivatalos személy is azt érzi élethivatásának, hogy a most vajudó kor művészi megnyilatkozásaiban Németország számára biztosítsa a kezdeményező és irányító szerepet.

komoly beismerés a máról és céltudatos programm a jövőre. Mert aki tanulni akar, az tudni is fog. Felismeri a hiányokat minden téren és meg fogja találni a módokat és eszközöket, amelyek segítségével azokat pótolni lehet. Áll ez az állam, a főváros és egyes vidéki nagy városok (például Bergen) pavillonjaira is, melyek Norvégia kulturális, szociális és kommunális berendezéseiről adnak számot.

A kiállítást tömegesen látogatja a közönség, a főváros népe ott lakik, a vidék sűrű rajokban tódul feléje. Hogy azonban ne csak a nemzeti büszkeség dagassza a kebleket, hanem a „panem" igényei is ki legyenek elégítve, a kiállítás gondoskodott a vendéglők egész tömege révén az anyagi élvezetek minden változatáról. A legszerényebb igényekre éppúgy figyelemmel voltak, mint a magasabbakra. Sőt mintaszerű tejcsarnok (a tej Norvégia egyik exportcikke), vegetáriánus és alkoholmentes ellátás is kínálkozik.

Még akik a kiállításokra szigorú mértéket alkalmaznak, azok is konstatálni kénytelenek, hogy a norvég jubiláris kiállítás relatív és abszolút szempontokból megállta helyét. A belföldieknek öröm volt és büszkeség, a külföldinek kitűnő alkalom, hogy Norvégia kultúráját és haladását az alkotás és a produkció minden terén megismerje és — tisztelje. Látjuk, hogy ez a nép józanul gondolkozik, okosan tervezi meg jövőjét és hasznosan dolgozik annak biztosítása érdekében.

Én még a hála és köszönet meleg kifejezésének akarok adózni Christoforsen O. kollegánknak, a christianiai „Aftenposten" érdemes szerkesztőjének, aki a Christianiába a kiállítás tanulmányozása céljából utazott magyar ujságírókat lekötelező előzékenységgel segítette hivatásuk teljesítésében.

NÁDAI PÁL: A SZENTPÉTERVÁRI NÉMET NAGYKÖVETSÉG PALOTÁJA

Alig van még egy esztendeje, hogy e folyóirat hasábjain egy német architektus nagyszerű munkájáról szóltam, mely a vas és a márvány, az érc és a gránit nyelvén fejezte ki, hogy a mai építész is tud már történelmet építeni. Az építészt Behrens Péternek hívták, a munkája: az akkortájban elkészült új német nagykövetségi palota volt Szentpétervárott. Azóta romok, hamu és vér jelzik azon a helyen, hogy nem is történelem volt az, amit épített, hanem világtörténelem. Nem véletlen és nem csodálatos, csak a kövek nyelvének erejét bizonyítja, hogy ez a tudatosan német, ez az imperialisztikus gőggel megformált palota maga is megindult a népek nagy csatájával orosz földön. A legszebb, a legmonumentálisabb architektúra omlott vele össze, melyet a német építészet a legutóbbi évtizedekben produkált és az első nagy kísérlet egy gyönyörű álom realizálására. Németek voltak azok, akik az utolsó negyedszázadban összetörték az építészet francia barokkon és álreneszánszon csüngő hagyományait, a kivénhedt historicizmust, mely a mai ember számára egy hazug ledérség elszállt szellemeit idézi vissza. S németektől várja a világ — joggal — azt az új stílust is, mely kifejezze a külső és belső architektúrában a kor képességeit, a mai ember szabadságát és kényelmét.

Az ehhez vezető úton hatalmas és impozáns felkiáltójel volt az elpusztult nagykövetségi palota. Az alaprajz csupa világosság, logika, áttekinthetőség. Mintha csak meg akarná tagadni a tervezőművész festőeredetét s mintha igazolni akarná ama negyedszázadot, melyet Behrens motorgyárak, turbinacsarnokok, elektromos készülékek konstruálása közben töltött el. Az épülettömb: merev és biztos térművészet; egy nagy sztereometrikus egység, melyen minden pillér egy gránitborda és minden oszlop statikai őrtállója az építészeti gondolatnak. A homlokzat klasszikus egyszerűsége a legjellemzőbb itt: nem dór, nem is neohellenizmus a Brandenburgi kapu értelmében s mégis megérezteti a görög lelket, mely komor, szinte puritán északnémet józansággá hidegült, ahogy a mérnökagy akarta kifejezni a nagyszerűség arányait. Semmi fölös dísz, semmi hazug pátosz odabent — mondja ez a homlokzat —, csak tér, nagy, világos trónterem, hatalmas ünnepi fogadótermek, melyek márványoszlopai közt a stucco-lustro hófehérsége, a nagykoronájú csillárok bronzveretei, a fehérlakkozású, bordóhuzatú, aranypaszomántos faragott székek kemény silhouettejei fürdenek a vakító parkettben. A homlokzat nem más, mint a belül koncentrált térművészet egy síkon reflektálva; egy kornak és egy fajnak lelke van ráírva, mely célszerű, hűvös és egyetlen álma van: a szuverénitás. Akik Behrens régibb építészeti alkotásait ismerik, a Mannesmann-műveket, az A. E. G.

különböző gyártelepeit Berlinben, azok ebben a nagyköveti palotában is ugyanavval az eréllyel találkoznak, mely amott volt meg. A külsőségek is egybevágnak. Ugyanaz a játék a pillérek orgonasípjain. Ugyanaz a merevsége köveknek, oromzatnak, attikának. Még a világítófelületek elosztása is ugyanabban a ritmusban cseng. De hogy megnő itt minden, hogy nyomul itt előre a front, mint olvad bele az Encke szobrász két gyönyörű lova és lovasa a sík horizontális vonalaiba, mint egy felkiáltójel, mint egy hősi gesztus!

Alig van részlet, melyben az új német iparművészet e legnagyobb úttörője megtagadta volna a maga modernizmusát s mégis alig van egy teázóasztal, egy márványkandalló, egy falikar, melyben a köznapiságot el ne halkítaná az öntudatos történelmi hit. Egyik fogadóteremben a tizenkilencedik század elejének empire-illata szálldos Lujza királynő csodálatosan graciózus életnagyságú képe körül. Régi melódia-foszlányokból gyönyörű új fugák. Másutt Menzel, Liebermann, Leistikow, Renker munkáihoz kellett egy modern teázószobát komponálnia: itt csupa fiatalos temperamentum, melyet lefeszít a helyzet komolysága. Egy percig sem gondolhatott arra, a távol idegenben, anyagiakban sem túlságosan dúskálva és mindössze másfél évre szabott időhatárban, hogy mindazt adja, amit el szeretne mondani e modern formanyelv királyi lehetőségeiről. De össze kellett fognia erőit, megfeszítenie agyát, kikristályosítani egy egész nemzedék vágyait, hogy megéreztesse, mi az, ha a német sas idegen földre száll. S a tépett szárnyak mögött is érezni egy hőskölteményborongó erejét.

VÁGÓ JÓZSEF: JEGYZETEK

A „DEUTSCHER WERKBUND" 1914 JÚLIUS 3-ÁN ÉS 4-ÉN A KÖLNI KIÁLLÍTÁSBAN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉRŐL.

KÖLN, Július havában.

Mik a feladatai, céljai és a közel jövőben követendő irányelvei a „Deutscher Werkbund" működésének? Ez az elméleti vita volt a Werkbund ez évi VII. közgyűlésének legérdekesebb része. — A kiállítás a maga csalogató érdekességeivel két napra teljesen háttérbe szorult és a nemcsak egész Németországból, hanem több külföldi államból is összesereglett tagok minden figyelmüket a szónokoknak szentelték, akik oly szenvedélyylyel vetették magukat a vitába, mint a mi egyesületeink tagjai például, midőn egy-egy választást küzdenek végig. A választást a közgyűlés minden különösebb érdeklődés, vita és harc nélkül néhány perc alatt elintézte, megszavazandó indítványról vagy egyáltalában bármilyen szavazás vagy határozathozatalra alkalmas tárgyról szó sem volt, hanem pusztán elméleti vita, melyen az érvek éle, a meggyőzés szenvedélye csupán a hallgatóság megnyerésére irányult.

Hogy mi volt a vita lényege, arról teljes és őszinte képet még akkor sem lehet nyerni, ha az összes szónokok felszólalásait szószerinti szövegükben elolvassuk, úgy amint azt a Deutscher Werkbund kiadta, mert a felszínen zúgó hullámokat láthatatlan belső forrongó erők mozgatták. Majdnem azt mondhatnám, hogy érdekesebb volna tudósítás címen azt leírni, ami nem történt, mint ami megtörtént és azt mondani el, amit nem mondtak el, de titokban éreztek és a sorok, a szavak között némiképpen éreztettek.

A vita látható magva dr. Hermann Muthesius titkos tanácsosnak előadása, érezhető és a szavak között támadott célpontja pedig az ő személye volt. Megállapítható, hogy végeredményben mindkettő, úgy előadása, mint személye, a rendkívül nagyszámú hallgatóság legnagyobb rokonszenvének, helyeslésének megnyerésével győzelmesen került ki a heves szóharcból, ami — eltekintve személyi szeretetreméltóságát és közkedveltségét — abban találja könnyen érthető magyarázatát, hogy igen széles látókörű, szellemes és haladó gondolkodású előadásában elejétől fogva végig az igazság az ő részén volt.

Fejtegetéseinek rövid foglalatja körülbelül a következő:

A „Werkbund" művészek, iparosok, gyárosok és kereskedők szövetkezése oly célból, hogy mindazt a tárgyat, amit az ipar termel, a kereskedelem világgá visz, a lehetőség szerint technikailag a legjobbra, ízlésben, külsőben a legművésziesebbre készítsék, terjesszék, az értéktelen silány olcsóságokat, egyénietlen utánzatokat, művészietlen ízléstelenségeket üldözzék és e célok elérésében egymást vállvetve támogassák. A kitűzött cél, bár azt a legeszményibb rúgók mozgatják, legkevésbbé sem lehet egy üres szentimentális elméleti cél, hanem a legnagyobb mértékben

Magyar Iparművészet
1914. évf. 79.

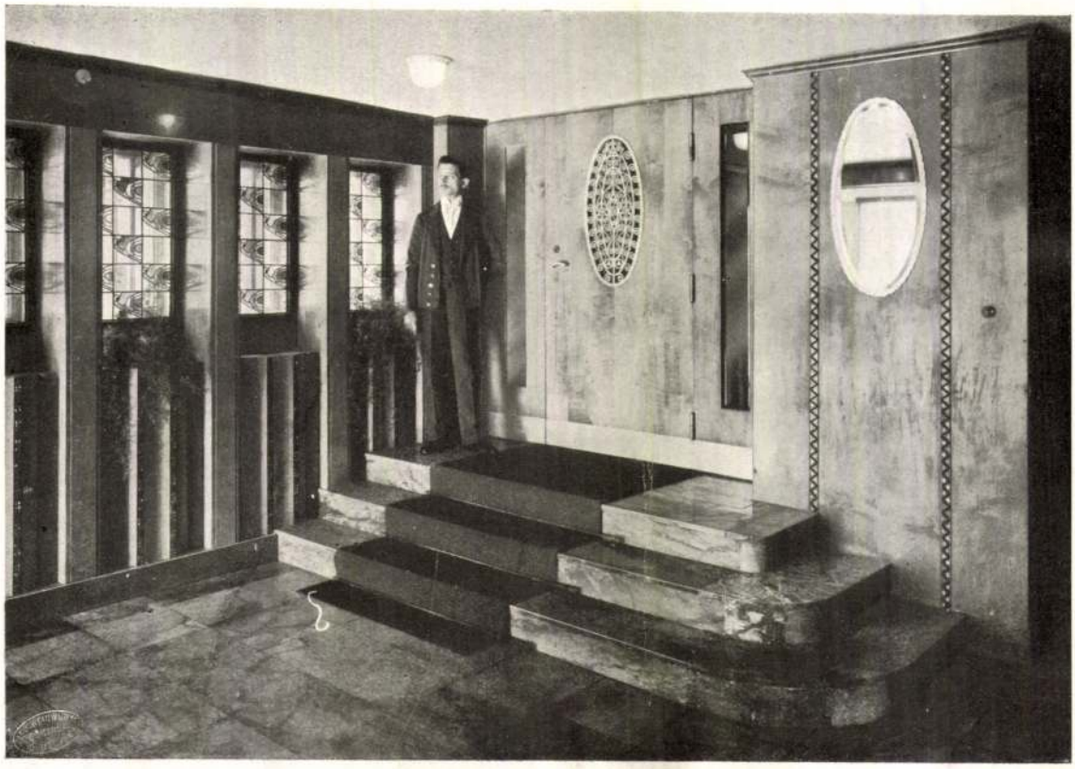

276.

277.

276—277. ELŐSZOBA ÉS BEJÁRÓ. ANTICHAMBRE ET ENTRÉE.

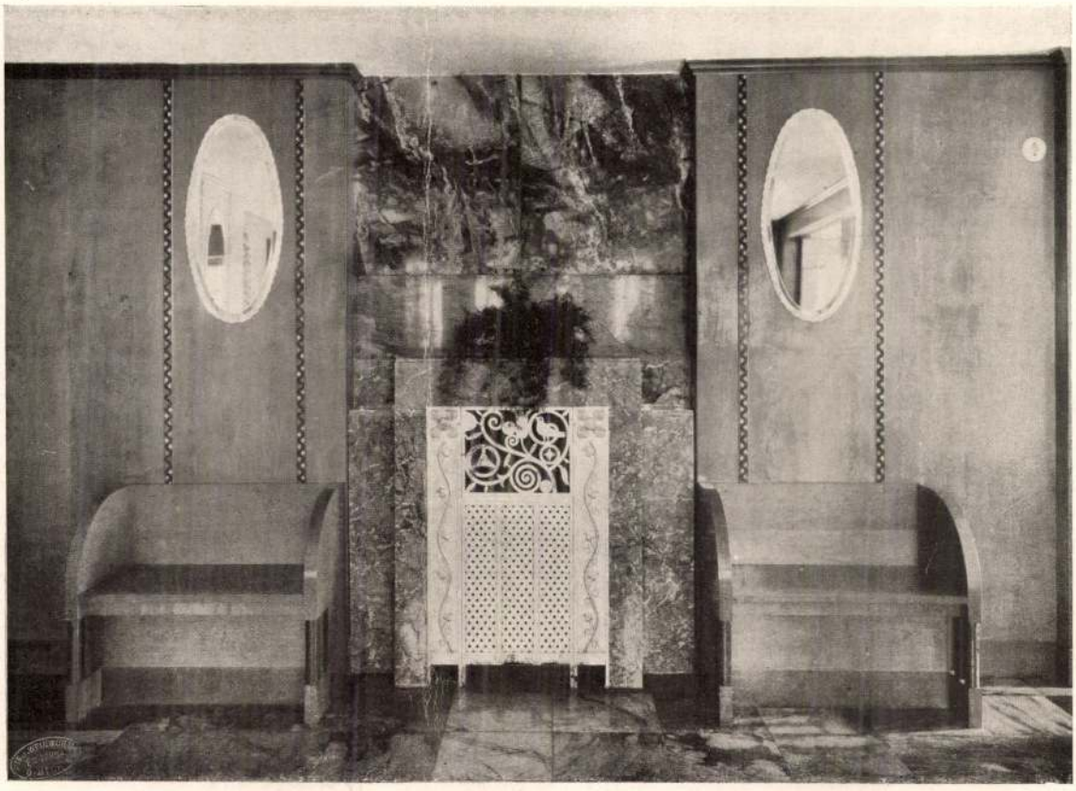

278.

278. RUHATÁR KANDALLÓJA. CHEMINÉE DU VESTIAIRE.

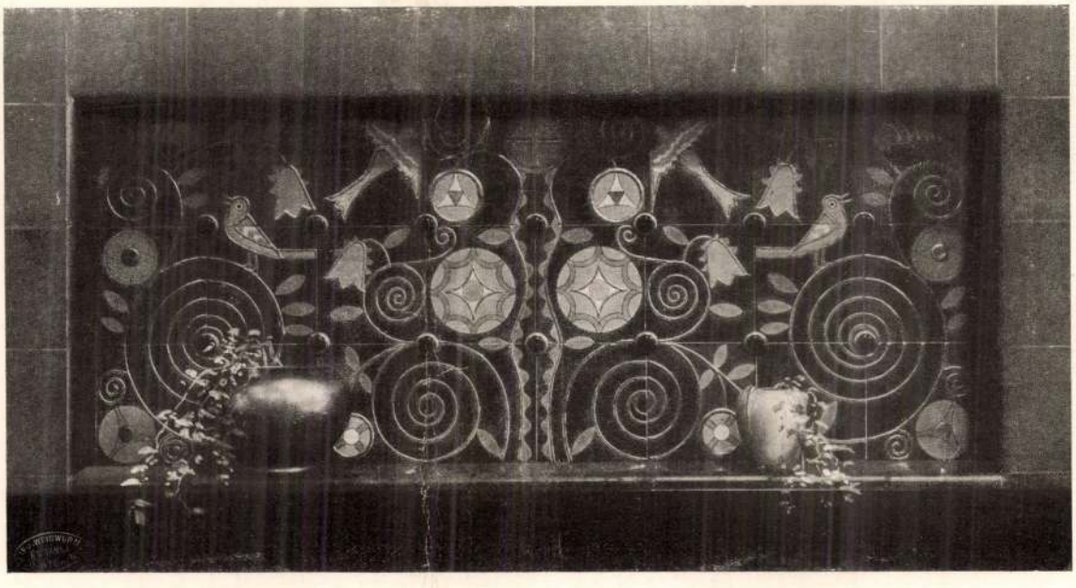

279.

279. MAJOLIKAFALBETÉT A HALLBAN. PANNEAU MURALE EN MAJOLIQUE DU HALL.

280.

280. HALL (KERNSTOCK K. ÜVEGKÉPÉVEL). HALL (AVEC LES VITRAUX DE CH. KERNSTOCK).

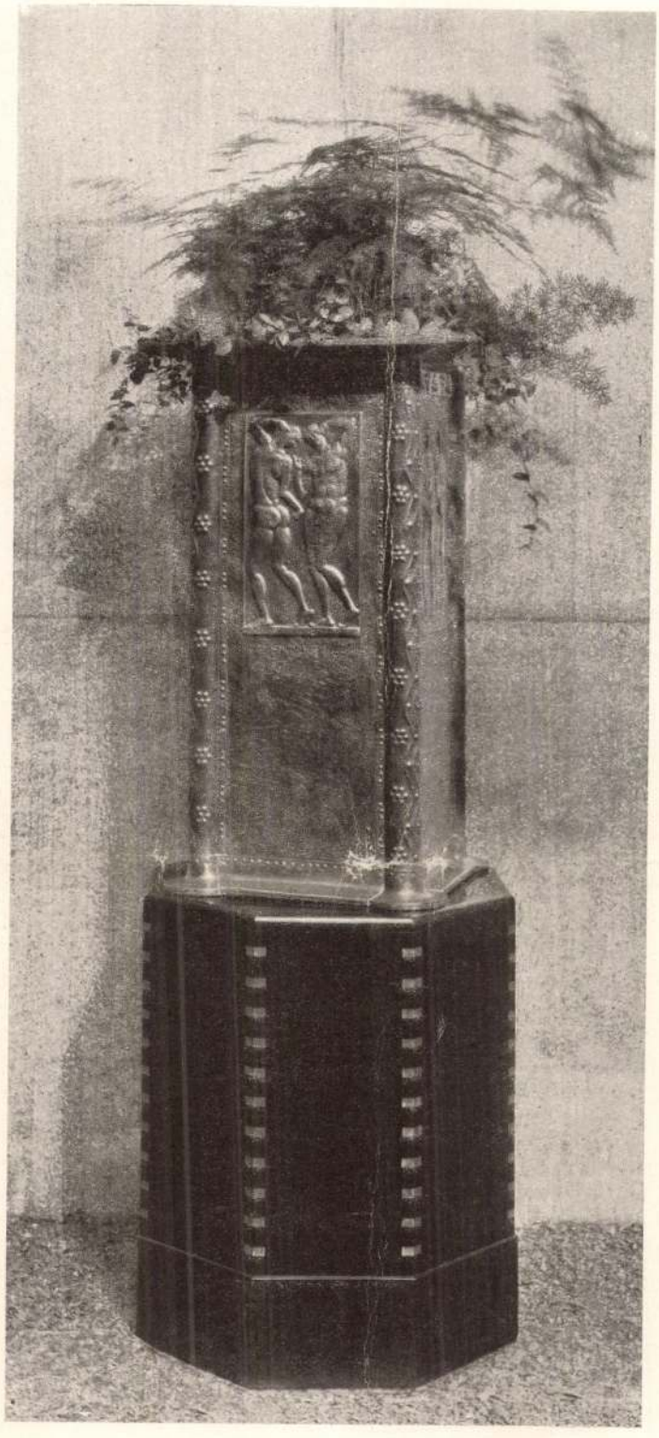

281.

282.

283.

284.

281–284. FÉMES BECK VILMOS:
BRONZ VIRÁGVÁZA A HALLBAN.

VASE EN BRONZE POUR FLEURS DANS LE HALL.

285. FÉMES BECK VILMOS: MÁRVÁNY VIRÁGMEDENCE A HALLBAN.

285. BASSIN EN MARBRE POUR FLEURS DANS LE HALL.

300
Munkácsy-utcai villa

286.

286. HALL RÉSZLETE.

DÉTAIL DU HALL.

180

286

Munkácsy-utcai villa

274.

275.

274—275. OLDALSÓ HOMLOKZAT ÉS KERTI KAPU.

FAÇADE LATÉRALE ET GRILLE DU JARDIN.

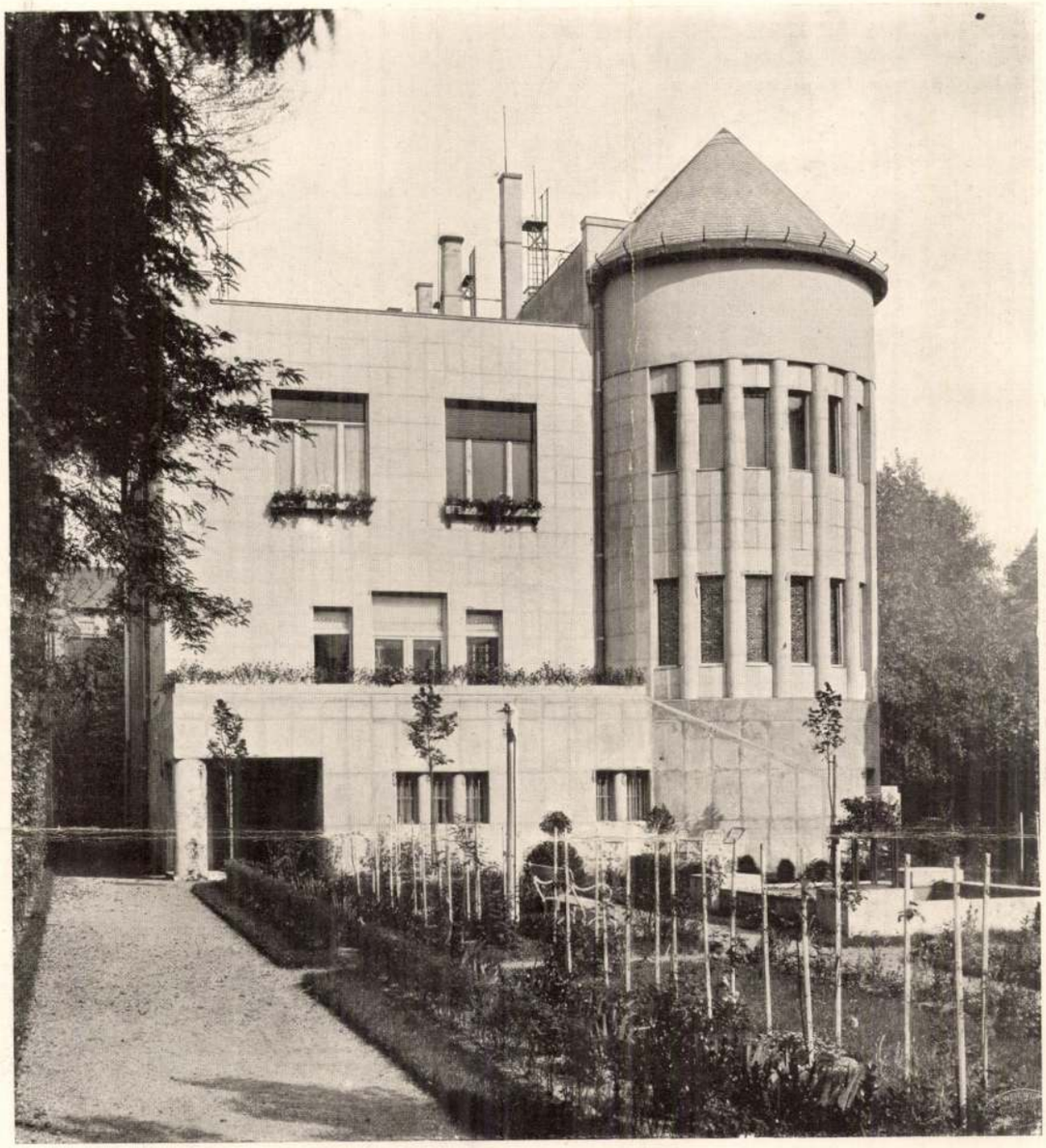

273.

273. MUNKÁCSY-UTCAI VILLA HOMLOKZATA. FAÇADE D'UNE VILLA DE LA RUE MUNKÁCSY À BUDAPEST.

AZ ÉPÜLETET ÉS EGÉSZ BERENDEZÉSÉT TERVEZTE VÁGÓ JÓZSEF.

Lengyel Géza:

EGY MUNKÁCSY-UTCAI VILLÁRÓL.

Ha épitész volnék, bizonyára irigyelném Vágó Józseftől azt a feladatot, amit a Schiffer-villában megoldott, a megoldás kvalitásaitól egészen eltekintve, magáért a feladatért is. Az épitész alkotó vágya ugyanis bizonyára igy és csakis igy talál teljes kielégülést: ha nemcsak egy külső burkot, egy pusztán az időjárás viszontagságai ellen védő konstrukciót csináltatnak vele, hanem egyszerre és ezzel a burokkal együtt magát a teljes otthont is. Ritka alkalom. Az egész mai életberendezés számtalan kényszerűségével eredményezi, hogy mennél ritkább legyen. Még az úgynevezett monumentális feladatok is gyakoriabbak, mint az ilyen, az invenciót, a tudást, a mások életviszonyaihoz való alkalmazkodás képességeit teljesen igénybevevő munkák. A ma épülő monumentális középületeknél, amelyek tehát nem emberi otthonul szolgálnak, hanem valamely közcélra, mindinkább felhasználják ugyan a tervező művészi képességeit egy-egy reprezentációs helyiség, feljáró s néhány hozzá csatlakozó részlet megoldására; az épület nagyobb része azonban legfeljebb némi úgynevezett diszt kap, diszt, amely gyorsan lekopik s meghagyja a legmodernebb középület termeit is a jól ismert hivatali sivárságban.

Jóizlésű és megfelelő vagyonnal rendelkező emberek, akikben él a vágy minden részletében artisztikus otthon iránt, bizonyára vannak már elegen. A vágytól a teljesedésig azonban hosszú az út s a teljesedésnek sok az ellensége. Az egyik például a bérház. Ez egy általános, sablonos életigényeknek megfelelő s a legjobb esetben is közömbös keretet ád, amelyhez lehet ugyan kitünő, kellemes, nobilis otthont komponálni, de semmi esetre sem olyan egészen magas szinvonalút, amilyenre, mint vezető, példaadó alkotásra minden kor művészetének szüksége van. Nem kicsinylendő ellensége az egységes otthon-komponálás lehetőségének az úgynevezett antik bútorok divatjával üzött visszaélés sem. Ha valaki hetekig járja az ócskásüzleteket egy-egy formásabb bútordarabért, mert igényeivel nincsen arányban a tárcája, szóval a szükségből erényt csinál, ez sem egészen logikus cselekedet ugyan, de mindenesetre érthetőbb mint amikor nemcsak izlés, de vagyon tekintetében is tehetős emberek múzeumi árú — az érték egészen más kérdés — bútorokkal a szobák egész sorát töltik meg, holott a természetes, a kipróbált és a tradiciókhoz való ragaszkodás szempontjából is leghelyesebb kinek-kinek a maga kora, izlése szerint elkészittetni a maga új otthonát, amikor a régi valamilyen okból már nem felel meg. Ha a régiek nem igy gondolkodtak volna, nem maradtak volna ránk a barok, az empire, vagy akár az újabban oly erősen felkapott biedermeier ama pompás interiörjei, amelyek minden bámulatot megérdemelnek — a maguk helyén.

Nem ismerem a Schiffer-villa házigazdáit, de amikor ki akarom emelni ez improduktiv divatok közben kétszeresen méltánylandó cselekedetüket, hogy épittettek egy mai izlésű villát, azaz egy teljes otthont, amelynek minden részletében szabad keze volt a történelmi stilusoktól szigoruan tartózkodó tervezőnek, akkor nem azt mondom róluk, hogy: ime, a modern emberek, hanem azt, hogy: ime, a nemes, a jó tradiciók folytatói. Ugyanigy cselekedtek, akik Napoleon Párisában, vagy Mária Terézia városában, az akkor virágjában lévő Bécsben palotát rendeztettek be maguknak. Az emberek változhattak, az izlés is, a feladat lényegében azonos maradt. A különbség legfeljebb annyi, hogy ma több figyelemben, öntudatosabb művelésben részesül a szélesebb polgári rétegeknek megfelelő, a könnyebben hozzáférhető művészi tevékenység. Ez mindenesetre örvendetes változás, a művészet demokratizálása lehetséges, bár éppen nem könnyű, de még e demokrata művészet forrása is meglehetősen arisztokratikus, exkluziv jellegű, materiálisan kifejezve drága, úgy anyagai, mint a reá forditandó óriási kiterjedésű művészi tevékenység miatt. Ha például a most szóban lévő villát nézzük — amelyet ezúttal nem akarunk részletesen méltatni, hanem inkább, hogy úgy mondjuk, szociális jelentőségében —, ha megnézi valaki, aki nem igen szokott komplikáltabb képzőművészeti feladatok iránt érdeklődni: annak is bámulattal kell megállania az organizált szellemi és ipari s mindenütt művészi

Magyar Iparművészet
1912. 284–289. l.
a befejező oldal Fieber Henrik csomagjában

ezt a hangulatot. S alighanem azok a legjobb és legművészibb temetők, melyek nem a cifra emlékek és a tarka kövek sokaságában keresik ezt a jelleget, hanem az egésznek nagy, összeolvadó egységében. A páréves müncheni erdőtemető, melyet régi bajor parasztemetők módjára ilyen egységes, nyugodt hatások szerint tervezett meg a városi tanács, jelentős haladás e vágyakozás felé. Annak minden része befejezett egész, az is, ahol a kripták, az is, ahol a sírkövek, az is, ahol a kovácsolt fejfák sorakoznak egymás mellé. S minden részében a temetőkert őselemei hatnak: a domboldal, az egymásra boruló fák, a kis kálvária, a kúszó repkények... S nem kerülhet egy sorba más sírkő vagy emlék, mint a mi művészileg oda való, és hogy odavaló-e, arra egy műértő bizottság ügyel. Nyilvánvaló, hogy az ízlésnek e kötelező fegyelme ellen az egyéni szabadságvágy sokszor fellázad, de ki kell emelni, hogy efféle szigoruságra csak addig van szükség, amíg kiki maga is hozzászokik ahhoz, hogy a stílust meg ne rontsa. Még egységesebb és művészibb a hatás abban a temetőtervben, amelyet Hamburg város számára készített Läuger karlsruhei építész. Az ő temetője a szó legszorosabb értelmében vett sírkert, melynek semmi sem zavarja meg a komor nyugalmát. Egy nagy, csendes medence feketén álló vizével magát a végtelenséget szimbolizálja. Körötte nagy ciprusok, melyeknek komorságát egy-egy oszlopon álló urna enyhíti: ezeknek az urnáknak mindegyike hamvvederül szolgál a régi kolumbárium-rendszer helyett, amely úgy rakta be a porokat tégelyekbe és állványokra, mint a patikus az orvosságot. S távolabb a sírok és a temetőrészletek, mind úgy, hogy együttvéve csöndes utaikkal egy enyhe, szép veduta képébe olvadjanak.

...Mert végre is a temetőnek legelsősorban a megengesztelés hangulatát kell magából kisugároznia. Egy birodalomét, amely felé nem sietünk ugyan nagyon és végre is nem kell hogy mindenáron magához vonzzon, de amellyel lassan-lassan mégis meg kell békélnünk. Csak egy kicsit több művészet dolga — és máris megbékülünk vele!

NÁDAI PÁL.

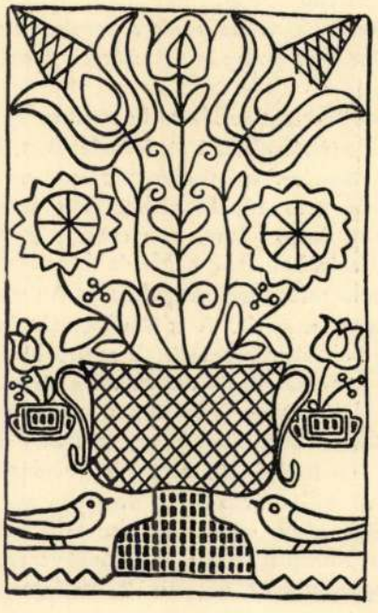

ERDÉLYI KÁLYHA-CSEMPE.

CARREAU DE POËLE DE TRANSYLVANIE.

184

Vágó József építész

Családi ház Bp.
III.

→ Magyar Műhely
Művészet 1985/4/8-9.

Vágó József

tervezte a Síp u. 16.sz. lakóházat

1903-ban.

Gerle János:Elszámolás a századfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Vajda József és Lányi

tervezte a Bp. VIII. Gutenberg tér 4.sz.
a Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Segély-
egyletének egykori bérházat - 1907-ben.

Gerle János:Elszámolás a századforduló épületeiről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Vajó József és Lelyó

tervezte a Bp. ~~VIII.~~ IX. Bokros Lei 7. lakóházat

1905-ben.

Gerle János: Elszámolás a századfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Vágó József és Lányi

tervezte a Bp. IX. Mester u. 3.

lakóházat 1905 körül.

Gerle János:Elszámolás a századfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Vágó József, építész

L: Teszl Frigyes

dr Vámossy F: Az építészeti kritika hazai történetéből
16–19
Magyar
Építőművészet, Bp. 1983. 83/1

Vágó József, építész

L: Ney Béla

Nagy Elemér Gondolatok építészeti sajtónk hornú évszázadáról 11-15

Magyar Építőművészet Bp. 1983 83/1

Vágó József építész

L: Korma Lajos

— ... A harmincas évek építészetének kronológiai táblázata 6-8

Magyar Építőművészet, Bp. 1983 83/2

Vágó József építész

d: Pogány Móric

Gerle János: Határjárás 58-59

Magyar

Építő művészet Bp.:1983 83/5

Vágó József

1913 őszén szentelik fel Pozsonyban az Árpádházi Szent Erzsébet templomot, mleyet Lechner Ödön terve vezett, aki a gimnázium épületét is tervezte.

A tervezésben résztvett P a l l ó s Artur is, aki mint tervező a müterem alkalmazottja.

V á g ó József munkája is észrevehető, bár névleg nem szerepel az épitkezéssel kapcsolatban.

1116112.1.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

Vágó József, építész (1877-1947).

Nagy Ildikó: Fémes Beck Vilmos (1885-1918).

17. Kandallóóra Fémes Beck szobraival. Tervezte Vágó József, 1913.

Művészettörténeti Értesítő, 1985. XXXIV. évf. 3-4 szám, 107-old.

Vágó József, építész (1877–1947).

Gerle János: a magyar századforduló építészet emlékei, V. kötet.

5. A genfi Népszövetségi Palota első pályázati terve, 1927. (Vágó József). (repr.)

Magyar Építőművészet, 1984. 2., 57-old.

MDK

Vágó József és László

Nagykanizsai főgimn. és társasház tervpályázata.

Müvészet, 1904. 278 l.

VÁGÓ József építész

M. Tudós lexikon A-tól Z-ig.
Bp. 1997 830-831.

M.D.K.

Vágó József és László, építészek

szecessziós tervei szerint épült át a Hauszmann Alajos tervei szerinti régi Erzsébetléri kioszk.

Padányi Gulyás Jenő: A háboru előtti évek építészetének tanulságai.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp.
1927. 61. köt. 29-30. sz. 182. old.

M.D.K.

Vágó (Weinberger) József, építén

nevét azok között a Lechner Ödön követők között említi a szerző, akik, „éppenséggel tavolállottak a ma az jának vag turáninak neverett fajtól" és mégis igazságtalanság volna nem elismerni, hog herdeti törekvéseiket, a magarság igaz és őszinte megbecsülése inditotta el.

Jánszky Béla: A magar formára való törekvések kritikai megvilágitásban.

A Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet Közlönye, Bp.

1939. 73. kőt. 289. old.

VÁGÓ JÓZSEF építész (Nagyvárad,1877.XII.23.-Salies de Béarn.1947 VI.7.)

GERLE János - KOVÁCS Attila - MAKOVECZ Imre: A századforduló magyar építészete. Bp. : Szépirodalmi, 1990 203-209.p. és ill.

M.D.K.

Vácó József, építész

valamikor együtt dolgozott Lechner Ödönnel, de, idővel más irányzatnak hódolt.

Kerkis K. Róbert előad.: a „Nemzeti építő művészetről"

Építőipar - Építőművészet, Bp. 1916 évf. 23 sz. 138. old.

VÁGÓ József építész

Moravánszky 1988 78, 95, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 137, 144, 148, 149, 175, 190, 197, 198, 199. p. eivel

... nap

/Aradi Nóra/
igazgató

.....ig.

ai alapján irandó munkáinak két
illetve Adattára részére meg-

Vágó József

építész

wód

Kertész K. Róbert

Nemzeti építőmű-

nészet. Bp.

1916. 16-l.

209

VÁGÓ JÓZSEF

Innen-Dekoration, XXXVI:jG. 1925.Marz. 84-93.p.

római villái

lásd ennek kritikáját: Gábor Eszter: Buksz, 1991.4. 436.p.

A házai szövetkezetek [illegible]
vetkezet alapszabályai. Bp, 18

494.
A házszabályoktól való eltérés
Grill

196.
Hecht, Felix: Die deutschen H
1903, Duncker et Humblot

31.
Hed, Sven R.: Elektronikus ad
Közgazdasági és Jogi K.

56.
Hegedüs Ferenc: Mélyfurások i
Felsőoktatási Jegyzetellátó V

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
707
1911
ltsz.: IV. 23.

A vallás és közoktatásügy
64338.sz.a.kelt és az ors
leténe

Az orsovai korona
/:700:/ K-t engedélyezvén,
összeget Keresztessy Lajos
korona kápolna felügyelőjé
lás kötelezettsége mellett
alnaplójában kiadáskép szá

Budapest, 1911.sz

Dr.K.Lippich s.k., min.tan

MDK

Vágó József

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 61.l.

MDK

Vágó József és László épitészek

Az alábbi pályázaton I. dijat nyertek

A Munkásbetegsegélyző pénztár tervpályázata. Magyar Epitőművészet 1907. 8. sz. 40.l.

MDK

Vágó József

Uj nyugati pályaudvar és Párisi-tér, repr.

A nyugati pályaudvar környéke. Athéni-tér, repr.

Györgyiujmagyép. II. 14o,141.l.

MDK

Vágó József

Vasárnap felavatták Vágó László építőművész siremlékét. A Reggel 1935. nov. 18. 8.l.

MDK

Vágó József

A Magyar Mérnök- és Épitész-Egyletnek egy nagyváros pályaudvarának tervelésére kiirt pályázatán első dijat / nagy aranyérem és 1200 koronás utazási ösztöndij/ nyert

Müvészet 1903. 141.l.

MDK

Vágó József és Vágó László

Az alábbi pályázaton I. dijat nyertek

Az Épitőmunkás-Otthon pályázata. Épitő Ipar 1908. szept. 6. 349.l.

MDK

Vágó József

Müvészet 1915. 276.l.

tulajdona

MDK

Vágó József

Steindl Imre. cim alatt irt az Epitési és Műszaki Közlöny 1904.évf., 5.sz.-ban.

Zámborszky Ilona: A Magyar Országház.Bpest. 1937./képekkel./ Bibliografia.

Vágó József

Vágó László és Quittner Zsigmond
tervei alapján épült fel a Roosevelt
téri Gresham palota

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia,
Budapest, 1970.

2870

Vágó

Deli és Farkas tervei alapján
épült fel 1929-31 között a Dohány utcai
zsidó hősök mauzóleuma.

Tóth Endréné: Budapest Enciklo-
pédia, Budapest, 1970.

4151

Nágó József

építőművész a Tanácsköztársaság alatt a
művészeti ügyek irányítója.
Bukásakor emigrált. Rómában, majd
Párizsban élt.
1927-ben megnyerte a Népszövetség genfi
palotájára kiírt pályázatot.
A 30-as években hazatért. Nem kapott
működési engedélyt.

Pestmegyei Hírlap, 1967. jún. 7. 5. o.

Vágó József

építén
1947. jún. 7-én halt meg.
Főműve a budapesti Greshem palota
Ő tervezte a nyomdán riekhárat, a
Gutemberg Otthont, és az Árkád-bazár
épületét (Dohány-Síp u. sarok)

Pestmegyei Hírlap, 1967 jún. 7.5-s.

Vágó László és Vágó József

az 1894-től működő Nemzeti
Szalon 1907-ben megnyílt önálló épü-
letét tervezték

Fülep Lajos: A művészet forradalmitól a nagy forradalomig
Bp. Magvető 1974

624. old.

Vágó József, építész

Megemlítve.

(Az Architektúra – sorozat új kötetei.)

Bodri Jerenc: Művészeti kompozíciók

348-352

XVII

4.

JELENKOR, Pécs, 974. április

Vágó József, építész

Vágó József és Lánló tervezte a Városligeti Színházat. (Az Aréna út és az István út sarkán állt. Aróta lebontották.)

Pakots György: Eltűnt a Pára-sziget

3.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. ápr. 24.

Vajda József építész

25 éve halt meg

Nógrád 1972 június 7

4. old.

Vágó Jinérek

Technerné gyakorolnak

(Akadémia 74)

Mendöl : Málnai 10. dd.

Vaigó József

Méltatás

Keczegh Ákos: Mai kovácsművészek.
Művészet, 1977. július - 30.oldal.

1) Vágó József
építész

1877 – 1947. Tanárkoztársaság idején az építészet irányítója.
20-as években pályázati sikere – a genfi népszövetségi palota egyik terve –
Rados: Magyar építészettört. 330.
Műszaki kiadó 1971.

2) Vágó József
építész

róje.

Rados: Magyar építészettört. 330.
Műszaki Kiadó 1971.

Vágó József

a Bp-i „Gresham" palota tervezésében
részt vett.

Merényi Ferenc: A magyar építészet
1867-1967. Budapest 1970.

411

Vágó József

1919 után Rómában telepedett le és 1926-ban a genfi nemzetközi palotát tervezte.

Mezényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

59p

Vágó József

Művészetében a díszítőmotívumok egypéget alkotnak a vasbeton konstrukcióval.

A szecesszióról; Műgyűjtő, 1971/3.sz.23.l.

Vágó József

Vágó László

nincs
céd

a budapesti VI. ker.
állami fögimnazium
épületének terop. II. díj.

Vállalkozók Közl
1905. aug. 16.
(Fögimnazium tervezés
Budapesten.)

18.

Csabrendeki lovasok VI. 132.

Vágó József, építész

MDK

A Tanácskörtársaság direktóriumának egykori vezetője.

A genfi Népszövetségi palota tervezési pályázatán elnyerte az egyik első díjat.

Heltai András: Erzé lett Kálvin városa 6

Népszabadság, Sp. 1967. nov. 16.

Vágó József és
László

nincs
Led.

l. Bierbeptoit
264. l.

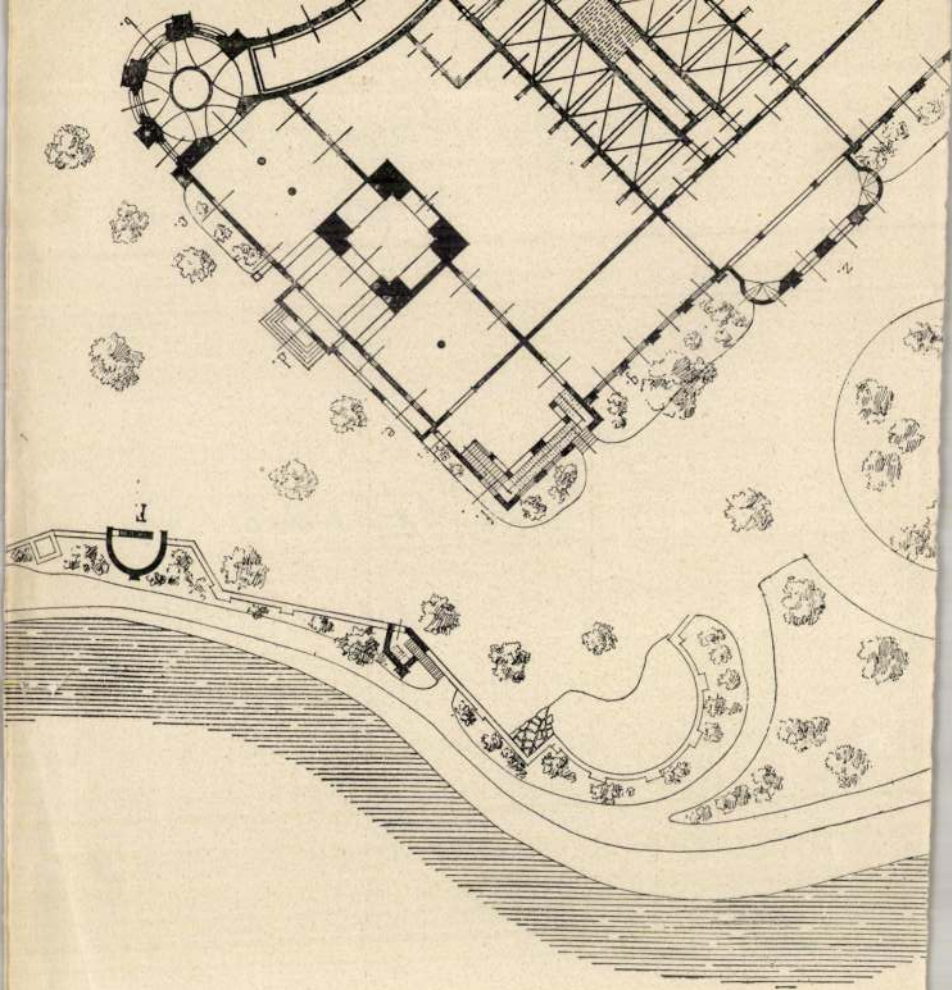

Vágó József és László

az alábbi pályázaton

I. díj

Magyar Pályázatok

1906. 5. sz. (A pa-
licsi fürdő pálya-
tervei, műszaki raj-
zokkal -

15

Vágó József és László

72

A VI. ker. áll. fögimn.
tervpályázatán
II. díj

Magyar Pályázatok
1906. 1. 29.

20

~~Ferenczi Sándor~~ VII. 135.

Vágó József és László

ép.

Erőd

Magyar Építőművészet

1909. 7 sz. 17. l.

159

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

lyezem:

agy helyettesének
rása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Vågó József és
Lanló

erőd
z
Lázármmjövője

53. l.
54. l.

K

14.

2.238/1943 sz.rendelete alapján
t 10.000 pengőt, 45.087/1944.sz.

MDK

Vágó József és László

A betegsegélyző pénztár tervei. Népszava 1907. jul. 14.

MDK

Vágó József és László

az aradi kultur-palota

VU 1902, V.25.

M. D. K.

VÁGÓ József építész

Bp. Városligeti szintház Repr.

Társtervező: Vágó László

Kubinszky Mihály: Gondolatok a századeleji magyar építészetről

Magyar Építőművészet 1961. 1. Z. 43. l.
46. l.

Genf, nepszövetségi palota

Magyar Nemzet. 1960 (XVI.) 177. sz. 5. e.

Víg István: bodem étkező konyha, elavult

oblakok

Miről tanácskoztak a Épitőmunkák

Nemzetközi Szövetsége budapesti ülésszakán

404

Vágó [József? László?] (építész)
(esetleg Kelten együtt?)

A Vágó-féle terv nyerte el az arany-
érmet a Gellérthegy lejtője az Erzsé-
bet-híd lengelyébe eső részének kiképe-
zésére vonatkozó pályázaton.
Medgyaszay István: A Szt. Gellérthegy ki-
képzése és a nemzeti panteon.
Városi Szemle, Budapest 1908. 1. évf.
[7. sz.] [540. l.]

Vágó József

MDK

Repr: A Rezső téri emléktemplom pályaterve.

Távlati rajz és alaprajz. 1914.

115.1. 85. kép.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

Vágó József

MDK

Repr:

A poszonyi Erzsébet-templom vázlata. 1907.
112. l. 83. kép.

A pozsonyi Erzsébet templom. 1914.
113. l. 84. kép.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

M. D. K.

VÁGÓ József építész

A kor építészetének vizsgálatá-
nál nem hiányozhat értékelése

Kubinszky Mihály: A szecesszió érté-
kelésének
Magyar Építőművészet 1961. 2. sz. 51. l

MDK

Vágó J. és Márkus

A budapesti Városfürdő pályatervei. Művészet 1905. 3. sz.

MDK

Vágó József és László

az alábbi pályázaton I. dijat nyertek

A palicsi fürdő pályatervei. Magyar Pályázatok. 1906. 5. sz.

MDK

Relle Pál: Az uj Magyar Színház. Magyar Iparművészet 1915.

M. D. K.

VÁGÓ József építész

Gyenti Népszövetségi Palota egyik
építője (díjnyertes)

Magyar Építőművészet 1961. 2. sz. 32 b

M. D. K.

VÁGÓ József építész

Neuszeti Szalon

Lipótvárosi Kaszinó

Gutenberg-ház

az első világháboru végén családjával együtt elhagyja Magyarországot

Fia Vágó Péter (Pierre Vágó)

Olaszországba

Nagy Elemér: Pierre Vágó – Vágó Péter

Magyar Építőmuvészet 1961. 2. 7. 31. l.

MDK

Vágó József, építész

Az Építészeti Múzeum kiállításának „végig főszereplője."

—: A Tanácskörtásaság építészete

7.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 11.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Vágó József és Vágó László

a magyarországi épitőmunkások orsz. szöv. bérház pályázatán I. dijat nyertek

Müvészet 1908. 336.l.

MDK

Vágó József és Vágó László

az aradi vértanuk ereklye muzeuma, rajz, repr.

Müvészet 1903. 277.l.

MDK

Vágó József és László

A mintagymnasium kibővitése. Vállalkozók Közl. 1907. ápr. 24. 7.l.

MDK

Vágó József és László

a VI. ker. állami főgimn. tervpályázatán
II. dijat nyertek

Magyar Pályázatok 1906. 1. sz.

MDK

Vágó József és László

Bérház épitès Nagyváradon. Vállalkozók Közl. 1908. okt. 7. 7.l.

____ ker. Tanácsa

Adóalany neve: _____

Lakhelye: _____

Kifizetés jogcíme: _____

Kifizetett, illetve levont jövedelemadó összege

Ft.

MDK

Vágó József és Vágó László

Vágó László és Vágó József munkái. A Ház 1908. 7. sz.

MDK

Vágó József és Vágó László

A Ház Épitőművészeti folyóirat. 1908. I. 7. sz.
/Külön szám fentiek munkásságáról./

MDK

Vágó József és László

Vágó László és József ~~unokái.~~ munkái. A Ház I. 7. - Művészet. 1909. 69.l.

MEK

Vágó József és László építészek

Magy.Iparm. 1907 160 l.

MDK

Vágó József és László

Magyar Épitőmüvészet 1909. 7. sz. 17.l.

MDK

Vágó József

neve emlitve

Pór Bertalan emlékkiáll. N.Galéria 1966.

MDK

Vágó József építész

Becz J: A tav. tárl. építészeti csop. Képzőművészet
1928. 8-9.sz. 98 l.

MDK

Vágó József

Magyar művészek dijnyertesek a Jeanne d'Arc pályázaton. Ujság 1929. jan. 8.

MDK

Vágó József

Magyar Művészet 1934. 21.1.

MDK

Vágó József

Szépmüv. Muz. Évk. 1935. VII. 193 l.

MDK

Vágó József építész

Hazai építészkörökben elég szociáldemokrata érzelmei miatt nem népszerű (1927-ben). Montevideo városházának tervpályázatán teljes diadalt aratott.

Ls.: A Hágában épülendő népszövetségi palota.
Városi Szemle, Bp. 1927. 824. l.

MDX

Vágó József építész

Rómában él (?). A Hágában építendő népszövetségi palota terveire hirdetett nemzetközi pályázaton bejutott a zsüri által felállított első díjkategóriába. Tervét Giuseppe Vágó Róma megjelöléssel nyujtotta be. A terveket állítólag Budapesten készítette el.

Ts.: A Hágában építendő népszövetségi palota.
Városi Szemle, Bp. 1927. 724. l.

Vágó József és
László

mód U. 1019

Nagyváradi Napló.

1913. dec. 25. (Akik
Váradról elkerültek.)

BUDAPEST 72

48 VI -5-7

Vágó József és László

Tervezte a Bp. VII. Dohány u. 22-n. egykori Árkád-Gazár, lakó- és üzletházat 1908-ban.

Gerle János: Elszámolás a századfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

M. D. V.

VÁGÓ József építész

Br. Árpád-bazár

Fórskerbező: Vágó Lánló

Br. Gutenberg atthon

Társ. Vágó L.

Kubinszky Mihály: Gondolatok a századeléji magyar építészetről

Magyar Építőművészet 1961. 1. sz. 44. l.

45. l.

Vágó József

További munkássága testvérével: a Dohány u.-i volt Árkád bazár; a Hungária körúti fővárosi bérház csoport.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

591

MDK

Vágó József II. dij

Ipar Kórház tervezés Pesten. Vállalkozók Közlönye, 1906. nov. 28. 5 l.

MDK

Vágó József

Alpár Ignác mesteriskolája. Épitő Ipar- Épitő Művészet. 1924. márc. 1.

Vágó József

építész

Bő élet.

Ki-kicsoda?

868 l.

100.

BUDAPEST
5-7 FEB. 1914

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
16–1908 szám
Érkezett: január 16án.

Zóly

8687/1907 számhoz.

A müemlékek orsz

Felkérem (— évi —

hogy a zólyomi fo

helyiségeiben szü

szerzések — —

tárgyában f. évi Jann

a. kelt megkeresésemet mielőbb t

F

Vágó József

Az Andrássy út
Vilmos császár-uti
betorkolásának átrendezési terve

Repr-

Tükör 1936. junius
450 l.

107.

Vági József MDK

Ö: Önérzetes épitészek. Vállalkozók Lapja XXIX.36

Vágó József

ívod

Vámos 140.l

118

Vágó József

építész

wód

z

Magyar Iparművészet

1916. 119. l.

117

Némilag menti a helyzetet az a tény, hogy a pesti, bécsi és müncheni műegyletek gyakran közös műlapot adtak ki, mert egyik-nek sem lett volna kifizető az, hogy egyedül vállalja ennek költségeit. S a kiállítások anyagát is kölcsönösen elküldték egymásnak.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

DECEMBER

31 nap — 53. hét

25 Vasárnap	Nagykarácsony
26 Hétfő	István 1. vt.
27 Kedd	
28 Szerda	
29 Csütörtök	
30 Péntek	
31 Szombat	

Vágó József

wód

Jakab, Desider:
Die Gefolgschaft Ed-
mund Lechners.
A Mügyütö. 1930
8-9. sz.

245, 246 l

108

Vágó József

épitészt a proletárdik-
tatura alatt az épitészi
direktórium elnökévé
nevezték ki. Az épitészek
helyzetéről az új kom-
munista társadalomban
fenti a MMÉ Egylet
1919 ápr. 18-ki szakosz-
tály ülésen tájékoztatta
a szakosztályt.

MMÉE Közl
1919. 158. l.

105

Vágó József

U. 1019

103

Vágó József

U. 1066.

102

Vágó József
épitész

Ujvelt. L.
932. l.

101

Vágó József

építőművén Alpár Ignác, majd Quittner Zsigmond, Lechner Ödön munkatársa volt.

Pestmegyei Hírlap, 1967. jún. 7. 5. o.

Vágó József

A magyar Tanácsköztársaságban viselt tisztsége miatt emigrálni volt kénytelen; Itáliában nyerte meg a népszövetségi palota pályázatot.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

99P

Vágó József

és László tervezték a bp. Engels téri volt Nemzeti Szalon épületét 1907.

101. sz. reprodukció.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967 Budapest, 1970.

581

Vágó József

További alkotásaik: a magyarországi Gutenberg otthon épület; a Dózsa György úti Építők székháza; a Feld József városligeti zsinagóga.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

591

Vágó József

és László tervezték a bp-i Dohány utcai volt Árkád bazár épületét.

104. sz. reprodukció.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest, 1970.

581

Vágó József

és László terveztek a VIII. Kölcsey u. 2.
sz. a. „Gutenberg Otthont".

Bezza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest
1973 1335 l

3940

Vágó József

és László tervezték a bp-i Gutenberg tér ún. Gutenberg-házat. 1906-07

103. sz. reprodukció.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest, 1970.

581

Vagó József

és László tervezték a bp. Városliget egykori Feld szinházat. 1908. 102. sz. reprodukció.

Merényi Ferenc: A magyar építészet. 1867-1967. Budapest, 1970.

581

VAGÓ JÓZSEF, építész

Családi szálak fűzték Nyíregyházához, apja Vagó Dániel az itteni Államépítészeti Hivatal főnöke volt. Ő a Bauhaus köréhez tartozott, de főleg a Nemzetek Szövetsége genfi palotájával szerzett magának és nemzetének világhírt. 58. old

DIENES Ö. ISTVÁN: Koroknay Gyula könyvéről 54. old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1972. VII. 3. sz.

Vágó József, építész

Megemlítve anglini-amerikai emigrációja.

Timár László: Amiről többet kellene „beszélnünk"
Magyar tudósok Nyugaton 205-206

Látóhatár, Sp. 1976 - június

VÁGÓ JÓZSEF, építész

Vágó József nyiregyházi szerény emlékét az igen finom
da a tatarozásokkal szintén már kivetkőztetett Haissin
ger patika, a Széchenyi-út 7.sz.őrzi. Koroknay ezt szin
tén Vass Józsefnek tulajdonitja. 58.old

DIENES Ö.ISTVÁN: Koroknay Gyula könyvéről 54.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1972. VII. 3.sz.

Vágó József, építész 3) Folytatás

Tekintve, hogy a Tanácsköztársaság alatt igen jelentős tevékenységet fejtett ki, a Hernöki Kamara tagja nem lehetett. A Hernöki Kamara még azt is letiltotta, hogy a telefonkönyvben az illetők építésznek nevezzék magukat. – Vágó József szellemesen úgy tétette be magát a telefonkönyvbe, hogy magánzó, a Bronfi Népszövetségi Palota tervezője.

Látogatóban Rados Jenőnél

1974. márc. 31. TV. 22:10 / V Gné /.

Vágó József, építész, 2.) Folytatás

A mérnöki kamara, egy meglehetősen konzervatív csaport illetve intézmény, amely a mérnöki diplomán felül csak egy bizonyos politikai, kifogástalanság alapján volt hajlandó akceptálni az építészeti tevékenységre való jogosultságot. Említendő itt Vágó József esete, aki a Genfi Népszövetségi Palotának a két világháború között a legtekintélyesebb épületnek a tervezője volt. (emlitve)

Látogatóban Rados Jénőnél

1978. márc. 31. TV. 22:10 /V Gné/.

Vágó József építész 1) Foglalkozás

A Tanácsköztársaság idején a Műegyetemi oktatást legfelsőbb fokon az Építészeti Népbiztosság vezetője, Vágó József irányította, aki maga nem volt műegyetemi tanár, de az építészet alakulásra döntő befolyást gyakorolt.

Látogatóban Rados Jenőnél.

1978. márc. 31. TV. 2 x 10 /VGné/

Vágó József

"A magyar iparmüvészet és a külföld" cimmel Margitay Ernő erősen birálja a "Studio Yearbook" c. a Studio idei évkönyvét, melyben Magyarország iparmüvészete is szerepel néhány név feltüntetésével, de helyteleniti, hogy a többi kiváló magyar iparmüvész kimaradt.

Az évkönyvben szerepelnek:
Kós Károly, Zrumeczky Dezső, Jánszky Béla, Thoroczkai Wigand Ede, Nádler Róbert, Leszner Anna és Vágó József.

ÉLET, Bp. 1914. juli.26. VI.évf. 30.sz. 953. lap.

Le. D. K

VÁGÓ József építész

Bp. Gresham-palota (1907)

Társtervező: Quittner Zs.
Vágó L.

Gerő László: Építészeti skiccek

Bp. 1957. 126 l.

MDK

Vágó József

Művészklub alakuló közgyülése. Uj Művészet, 1913.
I. 3.sz. 19 l.

MDK

Vágó József

Magyar pályázatok 1904/5. Magy. Mérnök és Épitész Egylet. I. évf. 8.sz. 2 l.

MDK

Vágó József

Jakab Dezső: Die Gefolgschaft Edmund Lechners.
A Mügyüjtő, 193o. 8-9.sz. 245-47 l.

MDK

Vágó József

VIII. bécsi építészeti kongresszuson vett részt.

Vállalkozók Közl. 23.sz. 1908. jun. 3. 4 l.

Magy. Építőművészek Szöv. közgyülése.

MDK

Vágó József épitész

Építőművészek közgyülése. Épitőipar, 24.sz.
1910. jun. 12. 250 l.

Vágó József.

építész

Gresham palota /Quittner Zsigmond 1905, a tervezésben jelentős része volt Vágó Józsefnek/.

298.o.

Borsos Sándor-Zádor:Budapest. Bp. 1959.

Vágó József

Külföldön tevékenykedett építészként.

Genthon I.: Monumenti artistici Ungheresi all'Estero. Acta Historiae Artium, Budapest, 1970. 1-2 sz.

11 l.

Vágó József

és Vágó László tervezték a bpesti városligeti pinházat (1913) 1908; e hecses mű átmenet a pecesszió és a díszítő művészeti stílus között.

Rheims Maurice: L'art 1900 ou le style Jules Verne, Paris, 1965

281.

Vágó József

P. Szabó Éva 1940-ben az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulathoz 77 lakástextil-tervet nyújtott be. Ezek közül egy V. J.-től származik.

P. Szabó Éva: Textilterveznők a két háború között. – Ipari Művészet, 1967. 2. sz.) 58. l.

2) Vágó József
építése

a nyomdászok Sándor téri Gutenberg
otthona;
Nemzeti szalon átépítése.

Rado: Magyar építészettört. 315.
Műszaki Kiadó 1971

1) Vágó József
építész

/1877-1947/ Quittner Zsigmond irodájában dolgozott.
Műrei - Vágó László közreműködésével:
Gresham palota /1903-1906/;
Dohány utcai volt Árkád-bazár.
Rados: Magyar építészettört. 315
Műszaki kiadó 1971.

Vágó József építész

92 éve született

Budapest 1969 december 23
Sold.

Vágó József
építén

A Tanácskörtársaság idején az építészeti direktórium vezetője.

Rados: Magyar építészettört. 325.
Műszaki Kiadó 1971.

Vágó József építész

Nem sokkal az I. rhábozú után

Vásszkorolt Zi családjával Zülföldre.

Pierre Vágó apja.

Magyar Nemzet 1969 junius 22

M. old.

Vágó József

szerepe 1918/19-ben (az Ostr. Lakásügyi Tanács alelnöke, majd az Építészeti Direktórium vezetője.

Major Máté: Épitészetünk ügye a Magyar Tanácsköztársaság idején. - Magyar Épitőmüvészet, 1969. 3.sz. 5o-51. l.

Vágó József

mestere is barátja volt olaszországi tartózkodása alatt Sipos Bélának.

Major Máté: Sipos Béla épitészről. - Magyar Épitőmüvészet, 1969.3.s6. 6o.l.

Vágó József

Major Máté publikálja a "Magyar Művészi Munka" társaság alapitó iratát, melynek fotokópiáját Vágó Pétertől kapta meg. Az irat aláirói: Lechner Ödön, Kozma Lajos, Vágó József, Jonas Zsigmond, Földes Ede, Málnai Béla, Schreiber Mihály, Fémes Beck Vilmos, Lajta Béla, Janszky Béla. A végrehajtó bizottság tagjai: Jonas, Lajta, Málnai, Vágó és Neuschloss Kornél. Kelt, 1913. júl. 23.

Magyar Épitőmüvészet, 1969. 2.sz. 53. l.

M.D.K.

Váczi József és László építészek

nevét említi

Dercsényi Balázs: Árkay Aladár,
Bp. 1967. Akadémiai Kiadó 15' old.

MDK

Vágó József és László

A mütermekből. Magyar Épitőmüvészet VI. évf. 2. sz.

Vágó József

l.

Czak György

41.l.

52.l

Reszvénytársaságt
ezer Koronát A Mi
ságának terhére
kezése értelmét
Budapest, 1911

Vágó János

Lány virággal.

Ólommetszet, reprodukció.

Alföld, 1964 5. szám, 488. lap.

Vágó Tamás

Ólommetszet, reprodukció
(Könyvet emelő férfialak)

Alföld, 1964. 2. szám, 104. lap.

Vágó János

Férfifej.

Ólommetszet, reprodukció.

Alföld, 1964 11. szám, 1056-l.

Vágó János

Ólomme vrat (vegrió)

Alföld 1965, I. 50.o.

mdk

Vágó Sanos

olom metszete: Vasbetonszerélés

Alföld, 1963. 8. sz 38. l

M.D.K.

Váci János, grafikus

Tornyos vízparti város-
képet ábrázoló tollrajzát közli:

ALFÖLD, Debrecen, 1968.XIX.évf. 7. sz. 96. old.

Vágó János

xbx

graf.:

Kis ólomdarabkák

Város szélén

Somogy megyei képzőművészek 2o. kiáll.
Rippl Rónai Mnz. 1968. ápr.

Vágó Jolán

Neve említve, művei szerepelnek a "Magyar naiv művészet a XX. században" c. kiállításon a Nemzeti Galériában

Kritika 1972 július

30. old.

Vaigó Jolán

Circkusz olaj 40×50 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul. – szept.

Vágó Zoltán

Málegyás udvar olaj 60×70

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. júl. 22 – szept. 16.

Vágó Jolán, Jestő

Szerepel a XIV. Szegedi Nyári Tárlaton.

Tandi Lajos: Kiállítási napló

90-94.

TISZATÁJ, Szeged. 1973. október XXVII/10.

Vágó Jolán

Városkártya olaj 50×60

XII. Szegedi Nyári Tárlat

Vágó Jolán

"Mályvás udvará"-t kiemeli Szabó György: "Naivok" c. kritikájában, mely a Nemzeti Galériában rendezett,-"Magyar naiv művészet a XX . században" c.-kiállitásról szól.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. juni. lo.
XVI. évf. 24. sz. 13. lap.

Vágó Jolán, festő

Cirkusz c. képe megemlítve.

Kaczó Katalin: Kiállítási napló
XIII. Szegedi Nyári Tárlat

93-96.

TISZATÁJ. Szeged, 1972. október

XXVI
10.

Vágó Jolán

Városházkép c. képe (eml.)

szerepel a XII. Nyár. Táslaton

Szegeden

Táslatról Táslatra

TJ 1971 VIII. 24

Vágó Jolán, festőművész

Szilágyi Ildikó ötvösművész egész családja művészetre készül, műveszetet teremt. Édesanyja Vágó Jolán, akinek rejlőző festői képességei 67 éves korában bontakoztak ki, – férje Galambos Tamás festőművész, – tizenéves Tomi fia ígéretesen hegedül.

Losonci Miklós: Szilágyi Ildikó ötvöstárgyai.
Petőfi Népe, 1984. okt. 4.

Vágó Jolán, festőművész

Szilágyi Ildikó 1969 óta dolgozik ötvösként. A belső indíték előzménye csatolódik édesanyjához, Vágó Jolánhoz, akinek rejtőző festői képességei 67 éves korában bontákoztak ki. Az egész család művészetre készül, művészetet teremt. Férje, Galambos Tamás festőművész, tizeneves Tomi fia igéretesen hegedül.

Losonci Miklós: Szilágyi Ildikó ötvöstárgyai.
Somogyi Néplap, 1984. szept. 29.

VÁGÓ JÓZSEF

LEHEL Ferenc

Az új Tabán tervei (Vágó József)
Nemzeti Művészet, Bp. 1934(?) 7-8 sz.
89-92 l., címlap és 11 kép

[?

Vágó József

tervezte a Bp. VI. Munkácsy M. u. 19/a

villát 1912-ben.

Gerle János: Elszámolás a századfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Vágó József és Lányló

terveste a Bp. XIII. Visegrádi u. 17. sz. lakóházat

1903-ban.

Gerle János: Elszámolás a századfordulós épületekről

Budapest 1981/11 17-21.o.

Vágó József és Lányi

tervezte a Bp. XI. Bartók B. út 14. sz. lakóházat

1903-ban.

Gerle János: Összefoglalás a napfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Vágó József

Szecesszios stilusban épitette át a bp-i Engels téri (Erzsébet téri) kioszkot.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970. 4631

721

Vágó József és Vágó László

az 1894-től működő Nemzeti Galéria

1907-ben megnyílt önálló épületét

festette

Fülep Lajos: A művészet forradalmától a nagy forradalomig

Bp. Magvető 1974

624. old.

Vágó József MDK

Vágó József nemcsak legrajongóbb hive Lechner Ödön célkitüzéseinek, de utolsó éveiben munkatársa is.

1919-ben a Fővárosi Közmunkák Tanácsának elnöki székébe kerül és a Tanácsköztársaság bukása után emigrál.

Hazatérve "Városokon keresztül" cimen könyvet ir.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

133.1.

MDK

Vágó József

Eszmei pályázat az uj Nemzeti Szinház elhelyezéséről. Épitészet és Iparmüvészet 1911. 12. sz. 5.l.

MDK

Vágó József és László

tervezték az alábbi épület átépi-
tését

A nemzeti szalon uj palotája. Vállalkozók Közlönye
1907. márc. 13. 4.l.

MDK

Vágó József és Vágó László

Nemzeti Szalon, repr.

Nemzeti Szalon lépcsője, repr.

A Ház Épitőművészeti folyóirat. 1908. I. 8. sz. 221,222.l.

Vágó József

MDK

1914 tavaszán Lechner Ödön részt vesz a Ferenc József jubileumi emléktemplomra hirdetett pályázaton. A terv koncepciója Lechner Ödöné, de a tollrajzok valószinüen Vágó József keze alól kerültek ki. Mivel a terv Izabella főherc egnőnek nem tetszett, Bárczy polgármester a benceséknek Angyalföldön tervezett gimnáziuma mellé szánta plébániának. A felépitésre Lechner Jenő és Warga László kaptak megbizást. A közbejött világháboru miatt az épitkezés elmaradt. 1929-ben uj tervpályázat alapján Lechner Jenő épitette fel a Rezső téren ezt az emléktemplomot, aki klasszikus arányokba ültette át nagybátyja bizantinikus térkompozicióját.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961. 114.1

VÁGÓ József

Bp. VI. Munkácsy M. u. 19. (1911-1912)
Schiffer-villa
Bp. I. Ostrom u. Grünwald-villa
Egri Nyári Egyetem 1994 Bp. 1995

69.
70.

n) 13 1986

986